

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

af Bernhard Severin Ingemann.

Prinds Otto af Danmark og hans Samtid :
historisk Roman.

10. Udgave.

Kjøbenhavn : C. A. Reitzels Forlag, 1883

1-2 i 1 bd.

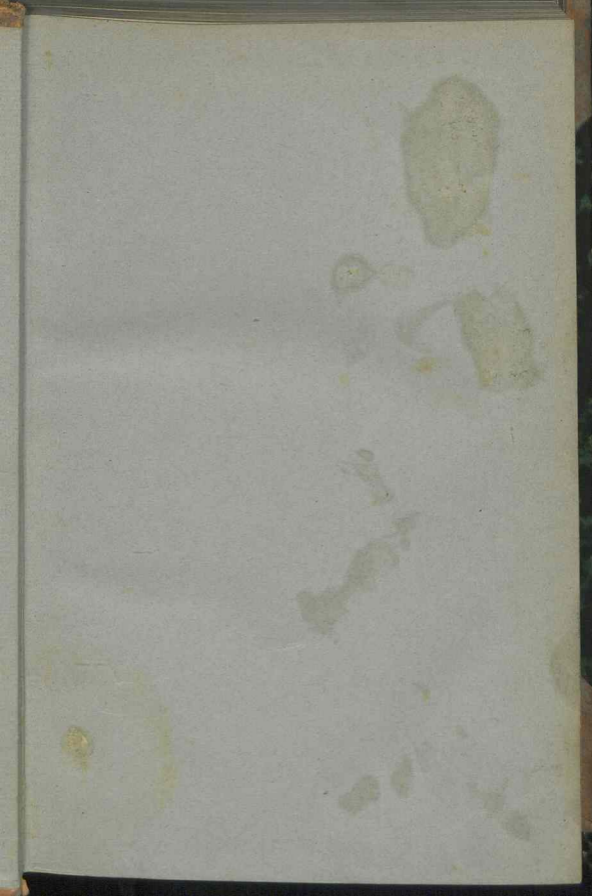
DK

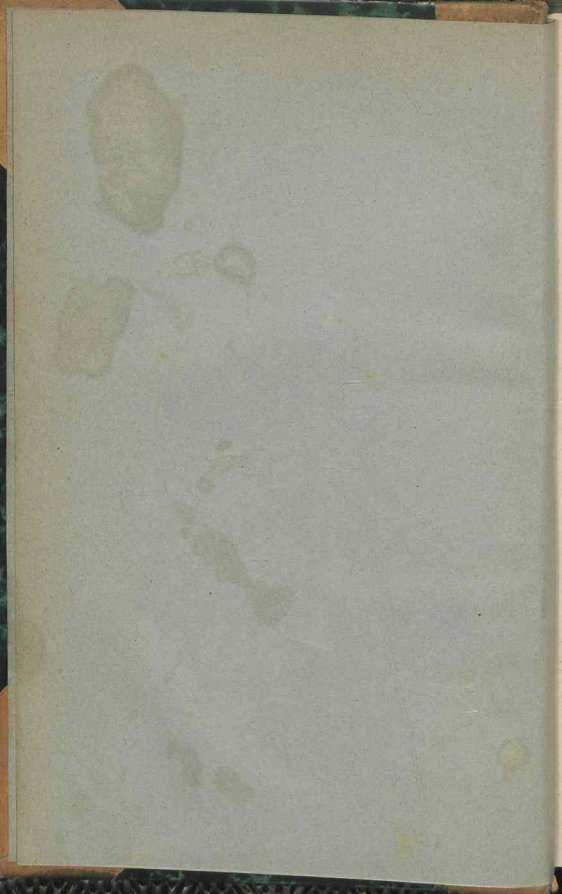
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

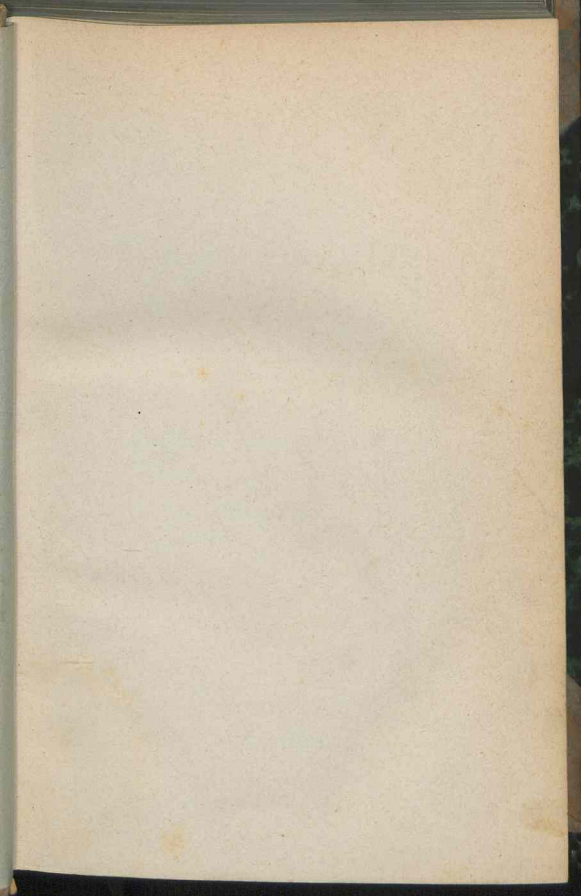
UK

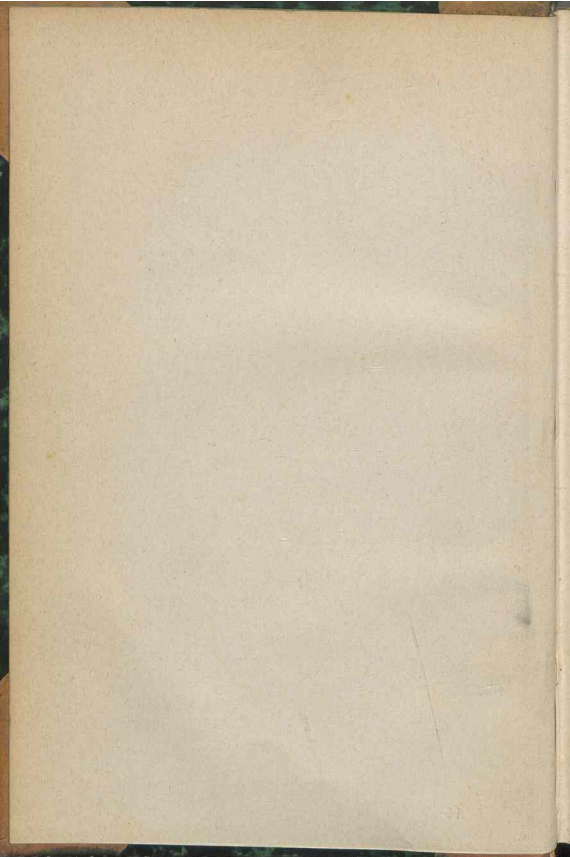
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Prinds Otto af Danmark

og

hans Samtid,

historisk Roman

af

Bernhard Severin Ingemann.

Første Del.

Tiende Udgave.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1883.

Kjøbenhavn. — Bianco Lunos Kgl. Hof-Bogtrykkeri.

Fortale

til første Udgave.

I det jeg overleverer mine Lesere denne historiske Roman, som efter min Plan bliver min sidste Bearbejdelse i Romanform af de historiske Minder fra vor Middelalder, har jeg ikke troet det oversflødig ved nogle forudskillede Bemærkninger at antyde det Formaal, jeg saa vel ved denne, som ved mine foregaaende Skildringer af hin Tidsalder, har havt for Øie. Ved samme Leilighed tillade man mig nogle Yttringer om denne Fremstillingsart i det Hele!

Den historiske Roman anseer jeg for lige saa gammel i Norden, som Sagadigtningen og de saa kaldte Almue-Kroniker, og det har vist sig, at den frit udmalende Fortælling om historiske Personer og Begivenheder har i den forskjelligste Behandling til de forskjelligste Tider fundet en livlig Modtagelse hos enhver historisk-poetisk Nation. Den overordenlige Deltagelse, den historiske Roman, ved nøiere at slutte sig til Naturen og Livet og grundet paa den humane Interesse for det Charakteristiske i ethvert Folkeliv, har vakt i vor Tid baade i den gamle og nye Verden, har gjort den til et ikke uvigtigt Fænomen i de fleste Nationers nyere Literatur.

I tro Forbindelse med den nationalhistoriske Aand, maatte, efter min Synsmaade, denne Literaturgren hos et Folk, der har en stor historisk Fortid og rige Minder at knytte sit Liv til, ei

være uden Virkning paa Nationalitet og Folkeliv; men saa maatte man, uden at opoffre den poetiske Frihed, kunne lade de forgangne Tiders Charakter udspringe af deres Hovedbegivenheder og lade hver Tidsalders Helte og virkelige Folkerepræsentanter fremtræde, som saadanne, uden at behøve at underordne det factist Sande og Vigtige, for at fremhæve en vilkaarlig opfundne Helt, som Hovedfigur paa et Maleri med historisk Baggrund.

Paa sidst nævnte Maade havde Walter Scott vel mesterlig vist, at den historiske Roman kunde være af stor poetisk Virkning og vække en meer end europæisk Deltagelse; men jeg tilføjede en national; jeg ønskede desuden at gaae min egen Vej, og jeg valgte den, jeg her har betegnet. Jeg tog historiske Hovedbegivenheder og Hovedpersoner til Forgrund, ligesom jeg i det Hele søgte at danne baade Charakterer og Composition i Forhold til den historiske Betydning og i Overensstemmelse med de overleverede Træk af Begivenhedernes virkelige Deltagere efter Annaler, Krøniker, Sagn og de gamle Folkesange.

At en Række af Begivenheder og Charakterer i det Væsenlige er factist sand, gjør den nemlig, efter min Mening, ingenlunde upoetist, saa vist som Historien og Menneskelivet selv indeslutter poetisk Rigdom og Idesyld. Formaaer det poetiske Digt ikke blot at vende sig ind ad mod Sjælens eget Væsen og dets Gænomener, men ogsaa med Idelivets Klarhed ud ad mod den store, mangfoldige Verden, maa Menneskelivet gennem alle Tider deri affpeile sig i sin historiske Sammenhæng som et sig stedse udviklende Epos og som en langt sandere Poesi, end nogen Tidsalder selv erkjender i sit Liv. Hvad der kun affondret og for den prosaiske Beskuer synes prosaisk, plat og betydningsløst, maa seet i sin Sammenhæng og i Glandsen af den Menneskelivets Ide, der stykkevis antydes i hvert enkelt Menneske, være poetisk. Enhver Tidsalder, selv den mørkeste og elendigste, mener jeg derfor maa kunne sees, med hele sit Mørke og al sin Glen-

dighed, i et poetisk Lys, som forsoner os med dens Skygge. Hvor der er Handling, Charakter og Menneskeliv, er der ogsaa Poesi, ligesom enhver Natur, selv Orkenen og Heden, har sin eiendommelige Skjønhed, som man kun i en ensidig Stemning kan være blind for.

At opfatte og gjengive hin Glands af Folkelivets Ide, som giver enhver Tidsalder med dens Begivenheder og Repræsentanter Liv og Betydning, anseer jeg for den nationalhistoriske Digtning's Opgave. Her maa poetisk Frihed i Opfindelse og Ud-maling finde Sted; men derved forstaaer jeg ikke hin vilkaarlige Idealisering, hvorved man aldeles vil omdanne — for, som man troer, at forædle — det historiske Stof og ombytte den factiske Sandhed med den æsthetiske. Ved vilkaarlig Omstøbning af det i sig selv poetiske Begivenheds-Stof, taber et saadant Tidsbillede sin eiendommelige karakteristiske Form og Farve; i Stedet for et Gjenbillede af det Anskuede, bliver det et blot Behikel for Dig-terens individuelle Forestillinger om det Mulige; men den poe-tiske Opfattelse af det Virkelige og denne Beskuelses frie Gjen-givelse, med Liv og Begeistring, Kjærlighed og Sandhed, mener jeg her er Hovedsagen. De ikke givne Situationer, Omstændig-heder og psykologiske Motiver, hvorved den givne Hovedhandling og de derved betegnede Charakterer i Digterens Sjæl annamme Liv, Farve og bestemt poetiske Skikkelser, dette Digtningens Hvorledes til Historiens Hvad, giver den historiske Digter den poetiske Frihed tilbage, og deri har han den rigeste Kilde til Opfindelse og selvstændig Digtning. Herover kan han ikke komme i Strid med den alsidige Historiker med poetisk Sands, der paa sin Bei er kommen til en modsat Beskuelse, men vel med den ensidige Historiker uden poetisk Sands, der mangler Aandsbøielighed og Modtagelighed for andre Anskuelser af det historiske Liv, end sine egne. Idealiseringen bestaaer saaledes ikke her i at tillægge historiske Charakterer den nyere Digters Yndlingsideer, som Digteren jo i helt fingerede Personer og

Begivenheder altid selv kan finde Former for, men i at opfatte og gjengive, med Sandhed og Liv, om end i det Farvestkær, den individuelle Synsmaade betinger, de særegne Glimt af en forbi-faret Tidsaand og det eiendommelige Billede af Folkelivets Ide i de henfarne Slægter, for hvilket de adspredte Træk af historiske Individualiteter nødvendig og naturlig maae ansees som Grundlinier.

I Overensstemmelse med dette Princip har jeg søgt at gjengive de Billeder af vor Middelalder, som jeg selv troede levende at see, saaledes som jeg saa dem, og paa den Maade, som det faldt mig naturligt og eiendommeligst, uden at lade mig forstyrre af den ubillige Fordring, at fortælle efter Andres Anskuelser eller som Lov opstillede Methode.

I Forbindelse med mit historiske Digt: „Baldemar den Store og hans Mænd“, skulde de fire hermed sluttede Skildringer i Romanform: „Baldemar Seier“, „Erik Menveds Barndom“, „Kong Erik og de Fredløse“, „Prinds Otto af Danmark og hans Samtid“, tilligemed et historisk Digt: „Dronning Margrete“, omtrent i samme Form som „Baldemar den Store“, danne en Cyclus af historisk-poetiske Billeder, som, uden Fordring paa nogen strengere kritisk-historisk Nøiagtighed, end Sagaernes og Kæmpevisernes, skulde stræbe at virke livligt paa det danske historisk-poetiske Sind*). Derved kunde Digtningen maaske ogsaa bane Veien for en tilkommende ren-historisk Skildring af vor Middelalder**). Mest stiftet til fri romantisk Fortælling forekom mig denne Del af vor Historie,

*) „Baldemar den Store og hans Mænd“ udkom første Gang 1824, „Baldemar Seier“ 1826, „Erik Menveds Barndom“ 1828, „Kong Erik og de Fredløse“ 1833, „Prinds Otto“ 1835, „Dronning Margrete“ 1836.

***) En saadan vigtig Gave kan Fædrelandet vente af den allerede ved sin Behandling af „Danmarks Sagnhistorie“ saa fortjente N. W. Petersen. Vigtige Bidrag til vor Middelalbers Charakteristik

som indbefatter en virkelig romantisk Tid og som, af Mangel paa en levende historisk Fremstilling, uagtet al den priselige Flid, Værdom og Kritik, man har anvendt derpaa, endnu dog for en stor Del ligger død, dunkel og uanskuelig i Annaler og Arkiver. Selv Suhms store, fortræffelige Bærk er en Annal og et rigt Magazin af historiske Materialier, som vente paa en Bygmester. Er et livligt Tilbageblik i Tiden nødvendigt for den nationale Selvbevidstthed, som kun et anskueligt Minde om Fortiden kan fremkalde, saa maa det her tillades Fantasien at række Historien Haanden og stræbe saa godt den kan og vil, selv med lidt Egenfindighed og Lune, at give de døde Slægter Livet tilbage og pege paa tilfidesatte eller halv forglemte Navne, som baade fortjene Historikerens og Folkets Opmærksomhed. For den frie Tildigtning af Omstændigheder, Situationer og episodiske Opfindelser bør Digteren for Historikerens Tiltale fri at være, da Ingen er berettiget til at betragte nogen historisk Roman som en historisk Værebog.

Mange af de hyperste Hedenolds-sagn med vor store mytiske Kæmpe-Barndom havde Dehenschläger og Grundtvig med poetisk Aand og Kraft kaldet tilbage i Nationens Erindring. De nyere Tiders Heroer staae i for stærkt historisk Dagelys til at kunne forglemmes; men med Kæmpeviserne syntes Mindet om vor romantiske Tid at ville forstumme. Her laa en stor, øde Mark, skjult med Gruset af vore forsvundne Klostre og Ridderborge. I Fremdragelsen af det rige, men dødt hængende, historiske Stof, som det var mit Ønske at bringe Liv

skylde vi Myerup, G. L. Baden, Wedel Simonson og Jahn skjønsom Tak for. Saa vel disse Forfatteres Oplysninger om vor Middelalders Sæder og Skikke, som Dangaards Klosters historie og Pontoppidans Annaler og Atlas, har jeg ved mine Skildringer benyttet; dog Hvitfeldt og Suhm og de af disse Historikere anførte Kroniker og diplomatiste Mindesmærker have tilligemed de historiske Folkesange været mine vigtigste Kilder.

i, har jeg, i Følge mit angivne Princip, lige saa meget villet fremhæve hvad jeg kalder Begivenhedernes eller den factiske Sandheds Poesi, som Charakterernes. At der gives en saadan Poesi, endog med et langt udholdende Liv, vidne Sagalitteraturen, Kæmpesviserne, Rimkrøniken og selv vore Almuekrøniker om gjennem Aarhundreder. Vil man derfor hellere kalde mine historiske Romaner Krøniker, skal jeg Intet have derimod. Jeg kan ikke ønske dem noget længere og virksommere Liv, end hine Krøniker, og det skulde fornøie mig, en Gang at see dem paa Bondens Hylde mellem Holger Danske og Carolus Magnus. Med Glæde paastjønner jeg den Lykke, de allerede have nydt, og det Liv, hvormed de i Almindelighed ere blevene modtagne. Deri har jeg fundet tilstrækkelig Opmuntring til med Fornøielse at fortsætte disse Arbejder, hvorpaa jeg med Kjærlighed har anvendt adskillige Aar af mit Liv.

Cors den 30te November 1834.

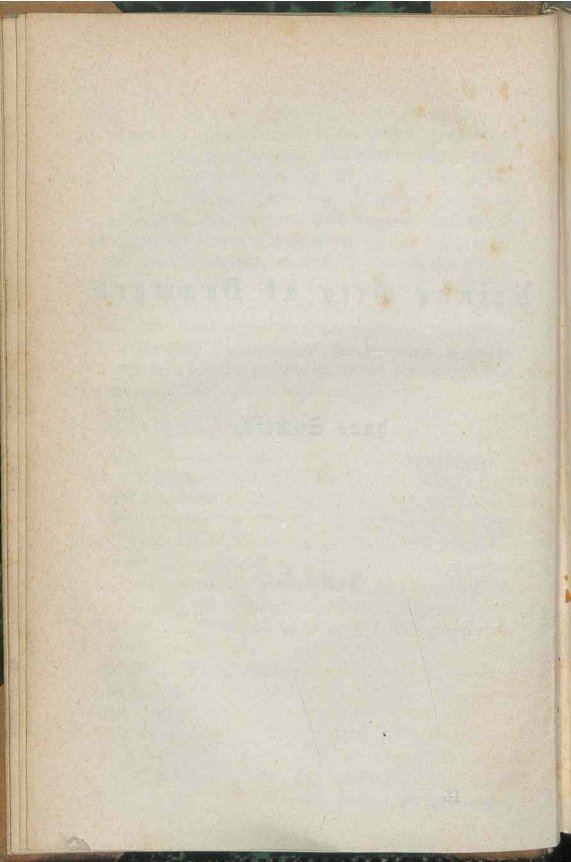
Forfatteren.

Prinds Otto af Danmark

og

hans Samtid.

Første Del.

Første Kapitel.

Det var en stille Aften i Juli Maaned, tre Dage efter St. Knud Martyrs og Konges store Fests 1333. Ved en Vandmølle paa Grændsen af Holbek Amt stodte to Biveie fra Holbek og Kallundborg jammen med den indgrofede Landevei, der førte til det jydlike Sjælland. Ved Korsveien stod et forfaldent Træ-Crucifix og et kronet, kæmpe-stort St. Knuds-Billede, slet udhugget i Sandsten og behængt med halvvisne Blaaeforns-Krandse. Her knælede en mumlende Flok Krøblinger og fattige Arbeidsfolk, med deres Huer og forrevne Hætte for Dinene, medens Aftenklokken ringede fra Landsbykirkerne. Mange suktede saa dybt, som om de vilde bevæge Stenhelgenen til at røre sig, og fra nogle Læber lod Bønnen til Landets Skytshelgen saa høit og heftigt, som om de troede ham døv eller langt borte. „Hellige Kong Knud! bed for os til Vor Herre og den hellige Jomfru!“ — bad en gammel, usædvanlig smuk Bonde, med hvide, glat nedhængende Haar over de magre Kinder, medens han knugede de foldede Hænder over Huen mod sit Bryst. — „Lad os ikke fare vild blandt de mange strenge Herrer!“ — vedblev han — „lad os ikke blive til Fæ eller Barulve i disse onde Tider! — lad nu ikke Tydsten adstille, hvad Gud Almægtigst har tilsammenføiet!“ — —

„Vil Tydsten stille dig fra din Hustru? Ja'er!“ — spurgte en fin, ung Herre til Hest, som holdt stille ved Helgenbilledet, med Huen i Haanden, for ogsaa at vise det sin Verbodighed.

„Nei, hun er hos Vor Herre i mange Aar“ — svarede den gamle Bonde og reiste sig — „hendes Dine saae — Gud stee Tak, ikke hvad vi maae see. Hun var, saamænd, kommen hid over fra Staaen“ — vedblev han og viftede sig over Diet med det graae Badmels Wrme. — „Der er to af vore Drengene nu gifte og hjemfarne; men, Gud hjælpe os! derfor er de nu ogsaa blevne Svenske med de andre Staaninger; jeg vil aldrig mere see dem for mine Dine. Se! den Skilsmisje var det, jeg sukede over til Vor Herre og Hellig Knud! det er ikke den eneste Jammer, vi kan takke Tydsten for.“

„Det maae I vel sige, Ja'er!“ — svarede den unge Herre med heftig Røst og blussende Kinder. — „Men hvor Ulven spiller Mester og hvert Aar løber sin Bei, der er det mest Husbondens Skyld, mener jeg; dog det er da ogsaa sandt“ — tilføiede han bitter: — „det Folk, der ikke bedre kan hytte sig selv, end en Flot Aar, fortjener ikke stort bedre Herskab, end vi har.“ Idet han høit sagde disse Ord, saae han sig om, ligesom for at see hvad Virkning det gjorde paa de Tilstedeværende.

„Hjælp os at slaae dem ihjel til Hobe!“ — bad en kraftigere Stemme.

„Se i Naade til Landet, Hellig Knud! og lad Fanden annamme Greverne og Kongen derhos!“ — bad en stærk, ung Karl med vild Røst — „af ham har vi dog aldrig havt Andet end Skam og al Landsens Ulykke.“

„Tys, tys, Bent! du beder ugudeligt“ — sagde den gamle Bonde. — „Gjorde Hellig Knud dig din Ret, gav han dig en Kindhest med sin Stennæve, saa du aldrig reiste dig

meer fra den Andagt. Bad du St. Knud kyle Kongen op i Abrahams Skjød og hjælpe hans Slægt til Regimentet her, det var en anden Sag — det var en from Bon, som Hellig Knud vel maa tilgive en dansk Mand i vor Tid. — Men vil I beholde hele Ribben, Børnlille! saa seer nu til, I faae læst jert Ave til Ende, inden Tydskerne komme fra Olhuset hist og lægge Amen til med deres Pindsvins-Køller!”

Bed denne Advarsel reiste de sig Alle fra Helgenbilledet og korsjede sig, idet de taus og sukende begave sig bort med deres Arbeidsredskaber. Den unge Rejsende var bleven tilbage for at give sin Hest en Biff Græs. Fra Holbekveien red nu en anden Rejsende, klædt som en Staldkarl, ind paa den brede Landevei; han blottede ogsaa sit Hoved for Crucifixet og Helgenbilledet, men kastede et forskende Blik til den unge Herre. De rede frem med hinanden uden at tale sammen.

Aftenen var smuk. Den vestlige Himmel havde endnu et rødtligt Skjær efter Solens Nedgang. Engmoserne dampede, og Frøerne kvækkede i Vandinger og Rær. Veien snoede sig mellem gule Kornmarker og frugtbare Græsgange, mellem Bøgestove og sivomgroede Damme. De sidste Toner af den fredelige Aftenklokke hendode i den stille Luft med de tre Gange tre Bønslag til den hellige Trefoldigheds Væ. I Kornet kviddrede hist og her en enkelt Lærke i sin Rede. Kvæget hvilede i det høie Enggræs, og man kunde høre dets rolige Drovtyggen ud paa Veien. Enkelte Høstakke duftede ved Landeveien, og de dampende Enger skinnede som Søer i det Fjerne. I Landsbhyen fjørte en Bonde et af sine sidste Læs Hø i Hus, og Høstvognen var prydet med den hellige Tomfrues Billede paa Læsmeden. Flere Flokke Markarbeidere kom med deres Leer fra Engene. Over Bøgestovenes mørkegrønne Hvalvinger susede Skyer af store Stærsklokker og

nedløde sig i Trætoppene eller i Sivene ved Dambredde, med deres uendelige Kviddren og Sladdren. Ved Broen og Damslusen i Dalen brusede Vandmøllehjulet, halvt skjult af Pilehækken ved Stengjærdet. Over det rolige Landskabsbillede laa den nordiske Sommeraftens gjennemsigtige Luftflor, hvori et fjernt Gjenstrin af Daglystet sammensmeltede med det frembrydende Stjernelys og gav alle Gjenstande et magisk, hemmelighedsfuldt Udseende. Den sjællandske Natur havde samme venlige, fredelige Mine, som i vore Dage, men i Landmandens Anslyn var der intet Liv og ingen Glæde at see; han slentrede dorst og mismodig til sit Hjem, eller gik med ligegyldig Bane til Aftenandagten i Landsbykirken, naar han ikke nemmere kunde læse sit Ave ved et af de smaa Graastens-Kapeller ved Landeveien. Det teguede til en stjern og rig Høst; men mange Steder laa Sæden nedtrampet, og man saae hele Flokke Heste tværede i Rugen; deres Hvide og Fedme viste, at de vare af en fremmed og bedre Race end de sjællandske. I Landsbyen lod der ingen Lyd af Munterhed. Manges Steds syntes Husene forladte, og der var neppe en Hund, der gjøede. Bøndergaardene saae forfaldne og forrevne ud. Hift og her bare Portene Spor af Sprængning og voldsom Overlast. Bondens Lader og Høstænger stode som oftest uden Luger og Gayle. Fra Alhuset ved Vandmøllen lod der nu Lystighed og støiende Larm; men det var tydste Krigerstemmer, som larmede.

De to Rejsende nærmede sig hinanden og hilsede gjenfidiig. De syntes ikke at kjende hinanden eller have anden Grund til deres Følgestab end et tilfældigt Sammenstød; men de nikkede som om de havde fundet Behag i hinandens Anslyn og vel kunde have Lyst til nærmere Bekjendtskab. Den unge Herre, der havde talt med Bønderne, var en fintbygget Knos paa nitten til tyve Aar i et Slags adelig Bage-

dragt. Den korte, røde Jakke og Solvsporerne paa hans Bukkestinds-Halstøvler tilkjendegave, at han endnu kun var Bøvner. Hans blondlokkede Hoved var kun halv skjult af en stadselig Springshyrs-Hue af fint, rødt Klæde. Han bar et kort Sværd ved Hosten og red en kort, balsthyrig Hingst, som han styrede med udmærket Ridekonst og Lethed. Den Anden var en graahaaret men stærktbygget Mand i en forslidt og lappet Herstabsjtener-Kittel, med afblegede blaae og gule Striber; han bar et anløbet Baabenskjilt, med en Krone over, paa Armen. Hans store, alvorlige Ansigt var gjen-nemloiet af dybe Rynker, og i hans stærkt fremstaaende Dine spillede der et vist drømmeagtigt Liv, som hos Men-nesker, hvis Tanker mere dvæle i den forgangne eller til-kommende Tid, end i den nærværende. „Hm! her er Ugler i Moosen“ — mumlede han ved sig selv, og foer med Haanden over de store, graae Dienbryn. „Har unge Herren Leide-brev?“ — spurgte han høit med svensk Betoning: — „her gjælder det at slippe helstindet forbi.“ Han pegede ned mod Vandmøllen, hvor en Flok Ryttere foer ud af Kroladen med Sang, Skoggerlatter og vild Larm. De vare belæssede med Hjærdyner, Flæsteskinker og levende Hjærkræ; Gæs og Høns hang sstrigende ved Hestemankerne, og man saae strax, de kom fra en streng Skatte-Udpantning eller Plyndring i Landsbyen. De syntes halvt berusede og styrede deres Heste saa uordenligt, at de kom hverandre for nær med deres Stridskolber, et Slags korte, jernpiggede Morgenstjerner, som hang løse ved Sadelknappen; herover bleve Hestene vilde; Rytterne loe og bandte paa Plattydsst; Nogle brum-mede paa en Spotvise over de Danske; Andre havde draget deres spydlange Sværd og svingede dem med vild Huien over Hovedet eller morede sig med at hugge Hovederne af de sstrigende Høns og Gæs, de havde med sig. Saasnart de bleve de to Rejsende vaer, spærrede de hele Veien og

lode til at ville ride dem i Grøften; men Bæbneren og den gamle Tjener gave hinanden et Bink og rede midt ind paa Veien, idet de sluttede sig tæt sammen.

„Pots Sapperment! vil I ikke af Veien, I Lumpenpak!“ — streg den Anseligste af Rytterne paa Plattydst og drog sit lange Sværd. — „Holdt strax! eller vi hugge Jer til Kluffefist. Hvem er I? hvor vil I hen?“

„Vi er Folk, som vil frem, det kan I vel see!“ — svarede den unge Bæbner i hidsig Tone og tumlede sin Hingst, medens hans høire Haand foer til Sværdheftet. — „Siden I ikke veed hvem vi er, skulde I ikke forhaste Jer med jeres Vrestitler!“

„Ho, ho! en dansk Hanekylling! og han tør gale endnu? han vil nok pluffes!“ — mumlede Rytternes Ordfører med svær Tunge og gav sine Kammerater et Bink, hvorpaa de sluttede sig i Kreds om de Reisende og toge de farlige Morgenstjerner i Haand, medens de fortsatte deres Spotvise med overmodig Haanlatter.

„Var I ikke saa sandt en Tylt her mod To, streg I os neppe jer dumme Ridvise i Drene!“ — vedblev Bæbneren stolt og maalte de halvdrufne Karle med et sikkert Blik. — „I troe vel, I er Herrer her i Landet, fordi jer Greve kan skrive Borger og Bonde til Skat. Noget Lov og Ret er her dog i Danmark endnu. Velfreden har Ingen pantsat Jer.“

„Hvad muffet han, den danske Hvalp!“ — raabte den svære, holstenske Rytter, der syntes at være Flokkens Anfører — „snakker han om Lov og Ret paa Dansk? Her seer du den Kong-Baldemars-Lov, her gjælder nu til Dags, du Grønfolding!“ — med disse Ord svingede han sit drabelige Sværd. — „Har du Leidebrev fra vor Herre Greven, saa kom frem dermed strax! eller vi hænge dig op, som en Snushane, med samt den gamle Raalorm.“

Bæbneren havde taget Haanden fra Sværdheftet, men han vedblev at tumle sin urolige Hingst, medens hans Blik overfoer den truende Krigerfreds, og han gav noie Agt paa enhver af deres Bevægelser og Mæner; han taug med sammenbidte Læber og syntes at betænke sig paa et fortvivlet Bovestykke.

„Jeg har Leidebrev for os begge!“ — raabte nu den gamle Tjener og trak hastigt et aabent Brevskab frem med et stort Borsegl. — „Kan I læse Skrift, saa se her! Vi staae i den høibaarne Dronning Meretes Tjeneste og under Grev Johan af Bagriens naadige Bestyttelse.“

Bæbneren saae forundret til den Gamle, som havde raft sit Leidebrev fra sig og blinkede hemmeligt til sin Ledfager. Lampelystet fra Olhuset faldt paa hans Ansigt, og Bæbneren saae det flygtige Bink. Der var ellers saa dunkelt under Pilehækken paa Beien, at man vanskeligt kunde skjelne noget Skriftegn. Derpaa syntes ogsaa den gamle Tjener at stole.

„Fanden i Bولد med jeres dumme Kragetæer! jeg er hverken Klerk eller Natugle“ — raabte Rytterbandens Anfører og kylede den Gamle Brevskabet tilbage i Dinene. — „Gjør Rede for Jer med Mund og Mæle! og jnak, saa man kan forstaae Jer! Hvem er den Dronning, du prater om? her er jo hverken Konge eller Dronning meer i Landet.“

„So Konge er her dog endnu paa en Maade“ — svarede den Gamle og forvarede volig Brevskabet, som han behændig havde grebet i Luften — „men hvor I og eders Herrer fare frem, mærker man rigtignok ikke stort til noget lovligt Regimente. Den Dronning, jeg tjener, er ellers den danske Konges Søster, den svenske Enkedronning paa Holbek Slot. Jeg er hendes ringe Staldknegt og Livtjener, til Tjeneste.“

„Pots Krone Sapperment! saa er du vel en Svensker

eller vel endog en allerhelvedes Skaaning?" — raabte den svære Holstener og svingede sit lange Sværd. — „Du synger mig ikke uligt de Ravne hin Side Sundet“ — vedblev han med stigende Iver. — „Du skal fare til Helvede, og det strax, uden Præst og Sacrament! det har jeg lovet vor kjære, hellige Frue for min salig Broders og min Søstersøns Sjæle, det første jeg fik Fingre paa En af jeres Folkfærd“ — —

„Herrens Fromhed og Ordholdenhed i Ver!“ — afbrød den Gamle ham i høflig Tone og med en besynderlig Rolighed i Blik og Mæner — „for jeg skulde fornegte min Gud eller mit berømmelige Fædreland, vilde jeg lade min Tunge stære af; men var jeg ogsaa kun en Nysvenster og Skaaning“ — —

„Hei! det var en god Fangst, Kammerater!“ — vedblev den svære, harmblussende Krigsmand, uden at høre ham ud. — „Nap Ter, Karle! tag en Grime til Strikke! Saa længe her er en visjen Pil paa Veien, skal vi aldrig jagne Galger til de Blodhunde. Det var i Guds Hus, det var ligesom den hellige Tomfrues Næse de slagtede vore Benner og Frænder i Fjor, som Jaar og Fedefalve, og det i Hundredetal; vi tør nu sagtens hænge een af de Skjelmer her paa egen Haand udenfor et lumpent Olhus!“

Medens man paa denne Opfordring med vilde Skrig trængte ind paa den vaabenløse Herskabsstjener, foer Sværdet den unge Bæbner af Skeden, og inden man endnu havde faaet den jadelfaste Gamle revet af Hesten, fløi en overhugget Arm hen ad Veien med et langt, klirrende Sværd. Rytterbandens Anfører styrtede brolende af Hesten, og Bæbnerens korte Sværd surrede med øvet Vaabenkonst om Dreene paa flere af de Andre. Man slap den formentlige Skaaning og vendte sig rasende mod den unge Bovehals, der paa sin snusende Hingst foer om iblandt dem som en

Hvirvelvind og faarede Enhver, han kom nær, med en mageløs Baabensfærdighed. De halv berusede Ryttere bandte forbittrede, medens de huggede efter ham baade med Stridskolber og Sværd; men han vidste snildelig at undvige hvert Hug, medens han tumlede sin Hingst og vedblev rigelig at uddele Saar og Flænger til alle Sider.

„Trolldom! Djevlskonster!“ — skreg et Par Ryttere og vilde tage Flugten; men de Andre skammede dem ud og bandte paa, det var kun Ollet, der løb rundt med dem.

„Godt dansk Ol!“ — raabte nu den gamle Tjener — „ved St. Erik! der maa svenskt Humle paa!“ — Han rev nu pludselig Stridskolben fra en Rytters Sadelknap og slog med drabelig Kraft ned iblandt dem. Nogle skreg og tumlede faarede af Sadlerne mellem deres tabte Bylter og Fjærkræ; de Andre bandte og fegtede som iblinde, tildels mod deres egne Kammerater, medens Skam og Forbittrelse dog syntes at gjøre Nogle af dem ædrue igjen. Men nu kom en Flot Bønderkarle til med deres Hølcer og Ører. „Det var Ret!“ — skreg de — „hug dem sonder og sammen, de Hønsethye! nu skal de faae Skat og Landgilde tilgavns, de storagtige Blodsugere! de har flaaet og pint os længe nok!“ Med disse Udraab huggede de sjællandske Bønderkarle med rasende Forbittrelse ind paa Rytterne med deres Arbeidsredskaber; der stimlede flere Folk til fra Bøndergaardene ved Dammen, og Rytterne maatte sætte over Groften ind paa Marken; men idetsamme hørtes der Lyden af en Trompet og Larm af talrige Hesteføe fra den brolagte Afke-Allée tæt ved Landeveien, og som slagne af en pludselig Skraek, toge Bønderkarlene Flugten. Bøvneren og den gamle, stærke Tjener havde faaet nogle Diebliffes Tid til at puste: de befandt sig ene paa Landeveien mellem tre døende Ryttere og en Mængde Bylter af det tabte Pantegods. De adspredte Krigsmænd samlede sig igjen i nogen Traastand paa

Marken, og den langt større Flok Ryttere, der kom til, syntes at være Undsætning fra den nærmeste tydske Panteborg. „Kan I nu ride, som I kan segte, unge Herre!“ — sagde den Gamle — „jaa er Veien os ryddelig. Andet var det jo ikke, vi slog til for. Til at rydde Land og Rige for Kovfuglskarerne maa der en mægtigere Arm.“

Uden lang Betænkning sporede de deres Heste og forsvandt som Lyn paa den dunkle Ve. Endelig lode de Hestene udpuste og rede langsomt op ad en Bakke. Nu saae de sig først tilbage. Det lod ikke til, at man havde fundet det Umagen værd at forfølge dem; men de saae med Harm og Gru en høi Flamme slaae op mod Himlen fra den Kant, hvorfra de vare komne: det var de fattige Bønders Gaarde ved Vandmølledammen, der nu stode i lys Lue til Hevn for Bønderkarlenes Delagtighed i Slagsmaalet.

„Det Mordbrænder-Pak!“ — udbrod Bæbneren harmfuld. — „Det var den milde Greves Fjolk. Hm! i Syl-land har vi den strenge; men det er Hip som Hap. Det er nu syvende Gang jeg seer den røde Hane siden jeg red fra Bjørnsholm.“

„Kendsborgeren er værst“ — bemærkede den Gamle: — „Grev Johan har dog et Slags Hjerte i Livet, hvorvel det kun er Tydsken, der kalder ham den Milde. Hvad hans Veispænde her ove paa deres egen Boldgade, skal han have ondt ved at hindre der paa Falster eller hvor han er.“

„Hm! Mordbroder har dog Ret!“ — vedblev Bæbneren i sine egne Tanker halvt høit og nikkede, uden at give Agt paa den Gamle — „min Herre maa være forheyet af den Kendsborger Stenmand. Det er Navne til Hobe. Ingen dansk Sjæl kan holde med det Pak. Det er at vælte sig fra Dyndet i sydende Beg. Men Pokker i Bold ogsaa med en Landsherre, der ei anderledes forsvarer Land og Rige!“ De sidste Ord foer ham høit og som uvilkaarligt af Munden,

medens han saae forbittret mod Ildbranden og smældede heftigt med sin Ridepidst. Han blev pludselig taus, da han idetjamme bemærkede den gamle Staldkarls tungsindig mørke Masy, som den opstaaende Maane helt oplyste.

„Forlade alle troe Danske deres Konge i Nøden, bliver det vel neppe bedre i dette ulykkelige Land“ — sagde den gamle Tjener i halv bitter, halv vemodig Tone.

„Sa saa! mener du det? Graahoved!“ — svarede Bæbneren hastig og vendte sin Hest. — „Lad os ride videre! det nytter kun lidt at see sig gal paa den Brand, man dog ikke kan slukke.“ Han tumlede sin Hest med vild Hestighed, og den Gamle havde Møie med at følge ham. „Saa du synes vi har en brav Konge her til Lands, en dygtig Landsherre, der fortjener troe og hengivne Undersaatter?“ — spurgte Bæbneren i spottende Tone, da han atter havde sat sin Hest i en roligere Gang og saae den Gamle ride stille ved hans Side.

„Jeg er kun en ringe Tjener, unge Herre! og min Tro er i mange Stykker noget gammeldags“ — svarede Staldknægten — „men jeg mener, enhver ærlig Tjener skal blive ved sit rette Herskab, til den store Faretag kommer, og lade Den dømme Herskabet, der satte det over os.“

„Det er en god Tro for Livegne og solgte Kvægstykker!“ — udbrod den unge Adelsknøs stolt og ivrig. — „Du er ingen dansk Mand; det har jeg nok mærket. Du veed kun lidt hvad det er, at have et Fædreland, som gaaer i Stykker, og en Landsforræder til Konge, en jammerlig Karl, som render ud af Landet hvert Dieblit, der er Fare paafærde, og pantsætter Folk og Rige til den ene Djævel for at lade sig slaae og ydmyge af den anden.“

„Jeg og Sverrigs Land har havt den Herre, der var vel saa udygtig og syndig“ — svarede den Gamle sagtmødigt — „mine Landsmænd forbandede ham ogsaa i Nøden og jøge ham i Landflygtighed; men jeg blev ved min gammel-

dags Tro, hvorvel jeg hverken var Livegen eller noget folgt Kvægstykke: jeg fulgte min syndige Herre og tjente ham paa Holbet i hans Ublændighed til hans Dødsdag."

"Ja saa! kom du herind med den forjagne Kong Birger?" — sagde Bæbneren og betragtede den Gamle med et Slags medlidende Opmærksomhed. — "Saa har den Herre dog havt een tro Tjener til han døde! Det var meer, end han var værd. Han var fast endnu værre, end vor elendige Christopher. Hm! hvorledes nogen ærlig Mand vil tjene slige Herrer, det gaaer over min Forstand."

"Det er en Samvittighedsfag med Trostab og Salighedsed, min unge, storagtige Herre!" — mumlede den Gamle i bitter Tone — „forstaaer I det ikke i al Unfoldighed med Hjertet, saa at sige, saa skal I, mænd, aldrig bryde jert jnilde Hoved dermed!"

"Har jeg gjort dig spydig, Gamle!" — spurgte Bæbneren nu godmodig — „det var dog just ikke min Mening. Næst Vor Herre og mig selv og min gode jydsk Hest, kan jeg nok takke dig for mit unge Liv i Aften."

"Nei, stolt Junker! er den Stump Liv, jeg har tilbage, nogen Tak værd, og skal Nogen af os To sige Tak for Haandræfning, bliver det nok min Sag!" — mumlede den Gamle; — „dog lad os skjenke hinanden Taffen! Om vi skal hænges eller spiddes, unge Herre! om vi skal døe paa Hjul og Steile for vore Synders Skyld eller for vor gode Villies Skyld, det kommer vel til sidst hverken an paa os eller Tydsken. Rid I nu kun til i Guds Navn, og bryd Jer ikke videre om mig! Det sommer sig kun lidt for en fin, høibaaren Junker at give sig i Lag med en ringe Tjenestekarl. Vi kunde maaste ogjaa let blive ueens paa Veien om hvad der hører til den rette Tro og Kjærlighed i disse utroe og jplidagtige Tider."

"Nei, ved Hellig Sorgen og St. Knud! vi vil følges ad og være gode Venner, du gamle, trøe Staabi!" — sagde

den unge Adelsmand og greb sin Rejsefælles barfede Haand med et muntert Nik. — „Vi traf sammen i en god Stund og fik gjort godt Kjendskab i en Haandevending. Vi veed nu begge hvad vi due til, naar det kniber. Vi skal nok komme til Rette. Siig mig kun Gæt, før jeg kalder dig min gode Ven for Alvor! er du virkelig ingen Skaaning, som de tydske Fyldehunde troede? din Tale har kun Klangen af det Up-Svenske; men jeg saae hellere, at du var en hel svensk Mand.“

„Vilde I maaske ogsaa hænge mig eller flaae mig, hvis jeg var en Skaaning?“ — spurgte den Gamle med et trodsigt Smil.

„Det just ikke, sære Graahoved!“ — svarede Bæbneren og slap hans Haand, som havde han brændt sig paa den — „men saa vilde jeg si dig Godnat for denne Verden og ærgre mig over, at jeg havde en Frænde af Overløberne at takke for mit Liv. De, der hed Danske i Fjor og vil hedde Svenske i Aar — de, der kan skifte Landsmandskab og Fædreland med deres gamle Winterhoser — de er ikke mine Folk, seer du, om vi end vare kjodelige Sostende fra først af, og om der end altid gaaer et Stykke Hjerter i Løbet ved sliig Skilsmisje blandt gamle Frænder.“

„Dom dem ikke for haardt, stolt Junker! det var svar Nød og Fortvivlelse, der rev dem fra Danmark. Den Dag kan vel komme, de flyve Jer i Armene igjen.“

„Kommer den Dag en Gang, skal de finde Armene aabne — men nu, ved Hellig Sorgen og St. Knud, nu seer det broget ud med Kammeratskabet. Hør, Gamle!“ — vedblev den unge Menneſte med blussende Kinder og holdt stille, medens han greb den Fremmedes Hest i Toilen og betragtede ham med truende Blik — „har du gode Venner og Frænder i Skaane, skal du nu dog høre, inden vi stilles

ad, hvad jeg og min Morbroder dommer om den smukke Handel i Fjor."

"Nu, nu! giv Jer kun Stunder og umag Jer ei med at holde mit Best!" — brummede den Gamle — "kan jeg tjene Jer dermed, skal jeg gjerne holde stille her en hel Time, medens I skjelder Skaaningerne ud paa jeres egne og jer Morbroders Begne. Giv kun jert unge Hjerte Luft! Jeg siger Jer jo ikke et Ord imod."

"De havde en Landsforræder til Konge som vi Andre" — vedblev Bæbneren heftig uden at slippe Staldkarlens Toile — "de kunde op sagt ham Guldstab og Trostab — det havde været vel gjort! men skulde de derfor svige Landsmandskab og lemlæste deres egen gamle Moder? Rast og kjækt var det af dem, at de sloge Blodhundene ihjel, selv for vor Frues Alter; det tilgiver den hellige Jomfru dem nok; det skulde vi lært af dem, hvis der var nogen ret Kraft og Enighed iblandt os; men vilde nu Syder og Sjællændere, Fyenboer og Lolliker, Falstringer og Møenboer og hvad vi hedde, alle vi Andre, som endnu kalde os Danske og hellere vil døe tilfammen, end hedde Tydske eller Svenske — vilde vi følge dine Skaaningers smukke Exempel og kaste os i Armene paa den første bedste fremmede Herre, for at faae Fred og gode Dage for vor egen Mund — saa vilde der jo intet Danmark være til i Verden ad Aare. — Død og Ulykke! for vilde jeg levende radbrækkes, for jeg vilde opleve den Skjændsel og overleve mit Fædreland. Den Streg kan jeg aldrig tilgive Skaaningen, seer du, og vil du slaaes med mig for denne min Hjertens Mening, saa kom!" — dermed slap han den Fremmedes Trændse og greb til sit Sværd, idet han pegede paa den erobrede Stridskolbe, der hang ved den gamle Kæmpes Sadelknap.

"Var I jer Konge halvt saa tro, som jert ulykkelige

Fædreland, vilde jeg nu prise jer Verlighed og selv jer Fremfusenhed, min unge, storagtige Herre, om I end vilde hevne Skaaningernes Træfald paa min gamle, rynkede Pande" — svarede den stærke Karl rolig, med et halvt trodsigt, halvt godmodigt Smil, idet han aldeles ikke syntes at bekymre sig om sin Reisesælles truende Stilling. — „Den skaanske Handel i Fjor kommer mig ellers ikke ved" — tilføiede han. — „Seg er, Gud skee Tak, barnesød i Smaaland, og — St. Erik være lovet! — jeg er en hel svensk Mand med Liv og Sjæl endnu, om jeg end er fredløs og forviist blandt mine Egne og vel aldrig meer skal sætte Fod paa svensk Grund."

„Det kunde du sagt mig strax, du søere Karl! nu er vi gode Venner for Allvor!" — tog Væbneren hastigt Ordet og rystede hans Haand, medens de atter satte deres Heste i Gang. — „Seg maatte jo være en Nar, havde jeg Noget mod Svensken fordi han er Svensk; men en dansk Svensker er mig en Utting, seer du" — vedblev han atter hidsig: — „for en slet Konges Skyld skal ingen brav Mand slaae Haanden af sit Fædreland — saa heller baade Haand og Hoved af en lumpen" — — Han holdt atter inde og studjede over sin gamle Følgesvends skarpe Blik. — „Det var ikke dig og din Konge, jeg mente, men Skaaningerne og vor egen usle Konge" — vedblev han. — „Blev du fredløs og landflygtig for den jammerlige Kong Birgers Skyld, saa har du dyrt maattet bøde for din blinde Bedhængenhed til enkelt Hus og Herskab; det er vel ogsaa et Slags Kjærlighed; men, rent ud sagt — deri kan baade Kat og Hund være vor Mester. Dog det er al Værd, efter din Tænkemaade" — tilføiede han formildende og klappede den Gamle venlig paa Skulderen. — „Du er ikke gaaet over til os og bleven dansk, veed jeg, fordi du ikke havde det godt nok hjemme."

„Kors, nei!“ — svarede den Gamle med tindrende Blif — „jeg takker Gud og Hellig Eric for den Kjærlighed, jeg har tilfælles med Hund og Kat. Den, der kan svigte sit Herskab i Nøden, svigter ogsaa sit Fædreland. I maa heller ikke troe, jeg har ædt mig dansk i eders danske Brød, fordi man har udstødt mig af mit Fædreland. Dansk var — Tag mig Tusind! det Sidste, jeg vilde være i vor Tid.“

„Død og Ulykke! du har dog Ret: vi To kan let blive uens“ — udbrød Bæbneren opfarende; men han dæmpede sin Harm, og de rede atter en Stund tause ved hinandens Side. „Nei, vi vil, min Sjæl og Gud, ikke være Uvenner!“ — tog han atter godmodig Ordet efter nogen Betænkning og vendte sig igjen til sin tause Vedsager. — „Er du en indspødt svenskt Mand med Gud og Vren, saa følger det jo af sig selv, at du lige saa lidt vil være dansk, som vi vil være svenske eller tydske for al Verden, men du skulde kun ikke lade haant om os, fordi vi ere ulykkelige og har en Konge til Herre, som ingen ærlig Sjæl kan holde med!“

„Den Ulykke kjender jeg for vel, til at lade haant derom,“ — svarede den Gamle med et dæmpet Suf — „men det var en nem Sag at være tro og ærlig, unge Herre, naar Intet fristede os til at svige Pligt og Ed.“

„For Pokker, Gamle! havde jeg været saa dum at sværge en Nidding og Brodermorder Troskab, maatte jeg dog hellere sætte sliig en Slyngel Stolen for Døren og faae Afløsning derfor, end forlade mit Fædreland og blive en fredløs Mand for at føre hans Bester. Den Kong Birger var jo et Umenneske: han lod jo sine egne Brødre fulde ihjel paa Nyköping Slot.“

„Kan være, det var sandt; kan ogsaa være, det var en skammelig Løgn“ — svarede den Gamle — „det maa

han selv bedst vide og svare for, hvor han nu er. Var det sandt, hvad man mumlede om, og vidste han Bæsked med Jangetaarne=Nøglerne, Drost Brunke smed i Vandet, at ja, saa har hans Sjæl det nu hedt nok i Stjærnsilden og kan trænge til vore Bønner." Han holdt inde og foer med Haanden over Vinene. „Saa længe han levede" — vedblev han med bevæget Røst — „Gud og St. Erik forlade mig det! saa længe kunde jeg aldrig bede et godt Ord for hans Sjæl og Salighed; men da han græd sig ihjel paa Holbek Slot over Sønnens gruelige Henrettelse, at ja, saa mærkede jeg dog, han var et Menneske, som vi Andre. Jeg vil nu næsten troe, man har gjort ham Uret med de Helvednøgler: han var dog Fader til min lille Englekonge, som jeg saae dem hugge den deilige Hals af" — — Den Gamle taug, ligesom overvældet af en høist smertelig Forestilling, og de rede videre i skarpt Trav hen ad Veien til Bordingborg, uden en lang Tid at fortsætte Samtalen.

Andet Kapitel.

Det var sildigt ud paa Natten og Hestene pustede udmattede, da Bæbneren og den gamle Svensker standsede ved en aaben Krolade, hvor der brændte en døsig Hornlygte. To Riddere med et Par Svende rede hastigt ud af den ene Ladeport, ligesom de to nye Rejsende trak deres Heste ind ad den anden.

„Havre til vore Heste, Gaardskarl! den rene Kjerne!" — raabte Bæbneren og klappede sin smukke Hingst.

„Gud hjælpe os for Kjerne, vi har!" — svarede den pjaltede, smudsige Gaardskarl og skuttede sig utidig, medens han gabende rakte Hestene en Bisk Hø. — „Det Par Havre-

kjærve, Tydsten levede her i Gaar, tog nu vore egne strenge Herrer med Magt og haarde Ord i Kongens Navn."

"Kom med en Lev da, gevindt!"

"Brød til Besterne? jo paa det Laug! havde vi en Skofte til vore egne Munde, maatte vi være glade."

"Nu, saa giv dem hvad du har, Tværdriver! Hvad var det for to Herrer, der red herfra?"

"Det var, mænd! Kongens gode Venner; det maae mine Rygstykker bejvende!" — svarede Gaardskarlen og stuttede sig — "det var den gamle, strenge Marsk og Bispfen af Kofstilds Broder, Lehnsmanden paa Axelhus — hvad er det nu han hedder? den Slynge! — han, som lod Tydsten tage Kjøbmandshavn i Fjor og gav Kongen den lange Næse."

"Ridder Ingvar Hjorth? ja saa! han var kjæf nok mod Kongen i Fjor! sadler han nu om igjen og holder sig til Marsken! De red jo ad Bordingborg til? de skulde vel over til Kongen i Lolland?"

"Vor Herre maa vide hvor de vilde hen! men gnavne og surmulede vare de og kævlede nok saa jmaat. De havde et Jandens Tav: de vare sagtens bange, Tydsten skulde faae Fingre paa dem og sætte Pind for deres Smugreise. De skammede mig ud som en Hund, og Lehnsmanden gav mig et droit Nap, fordi jeg bandte Kongen i min Ustyldighed, inden jeg vidste Andet, end han og Kongen var usaatte endnu som i Fjor. I Gaar fik jeg Brygl for jeg bandte Tydsten. Ak! det er en forstræffelig Tid, unge Herre! man faaer hverken Madro eller Rattero meer, og man maa see sig forbandet for hvem man snakker til. Af Tydsten plages vi Dag ud og Dag ind, og af Kongens forløbne Folk om Matten; men hvem der er den rette Herre i Landet, det kan ingen Djævel meer blive flog paa. Nu vil det vel snart faae en Ende" — tilføiede han og

gabede — „hvis det ellers er sandt, hvad Marstfens Svende ymtede om. Enten bliver nu vor sælle Konge sat ved Bingebenet og maaske slagen ihjel, og saa bliver da hele Landet tydst, kan jeg troe, eller vi maae enes om at slaae alle Tydskerne ihjel paa een Gang, som Rotter og Mus, over hele Landet, ret ligesom de gjorde i Skaane i Fjor. Jeg er tilfreds hvilket der skeer, naar jeg kun kan være uden for Legen og faae lidt Sul til Brødet igjen. Kunde vi kun faae Fred for Krigsfolket og slippe med een Herre at svare Stat og Skyld til, saa maae de for mig slaae ihjel hvem de gider! Saaledes som det nu gaaer til, kan ingen Djævel holde det ud længer.“

„Du er et Msen!“ — udbrød Bæbneren hidsig og gav den gabende Gaardskarl et saadant Puf, at han tumlede ned under Hesten. — „Naar I Fæhunde bare kan æde og sove i Ro, er det Jer lige kjært, om I er tydske eller danske og om I har en Slyngel eller en brav Mand til Herre. Fanden i Bold med saadanne Trællejæle! I fortjener ikke længere at leve paa Guds frie Jord. Der, du Søvnetryne!“ — vedblev han og tilkastede den forbløffede Gaardskarl nogle Ortuger, idet han atter svang sig i Sadelen. — „Det er paa høie Tid, enhver vaagen Dansk faaer frie Hænder: her er fuldt op at tage fat i!“ — Dermed sporede han sin Hingst og red ud af Laden.

„Den storsnudede Slirejunter! han var da ogsaa besat“ — mumlede Gaardskarlen, idet han krøb op af den smudsige Halm og ledte Smaapengene op mellem Hestefarnet. „Det er en ond Handel at kjøbe Hug for dum Snak“ — vedblev han og gned sin Ryg. — „Utaf og Frygl vanter her nu som dagligt Brød, saa snart man barestens mæler. Bander jeg Tydskten, er det galt; stjelder jeg paa Kongen, er det ogsaa galt; giver jeg dem Alle til Hobe Døden og Djæveln, er det nu allerværst, mærker jeg. Sid Fanden

længer luffe sin Mund op i denne ugudelige Verden! Hunden, man flaaer, skulde man dog give Lov til at tude. Var det din Herre? Godfar!" — vedblev han helt modig i arrig Tone og vendte sig til den gamle Herstabsjtener, hvis Ræmpekraft skjultes bestedent af de graae Haar og det rynkede Ansigt — „tøv lidt! dig skal jeg nok faae Nam til!" Han spyttede i Næverne og vilde tage fat i den Gamle, men mærkede snart til sin Forbauelse, at han havde sin Overmand for sig. Den Gamle kyiede ham som en Bante langt hen i Laden, uden at mæle et Ord, og steg rolig til Hest. Først da han var helt ude af Laden, gav han sin Hest Toilen og søgte at indhente sin unge, hidfige Reiskammerat. Maanen skinnede klart, og han fik snart Die paa ham, hvor en kortere Bivei til Bordingborg overskar Landeveien. Den Gamle fulgte hans Gjenvæi og red med en høflig Hilsen de to fremmede Riddere og deres Følge forbi. De vare blevne opholdte ved et Uheld og rede nu rask fort ad den almindelige Landevei. Den Eine var en høi, graahaaret Herre med et langt, magert Ansigt, der var prydet med et Par store krigerste Skrammer; det var Kong Christophers Marsk og Feltherre, Hr. Peder Wendelbo, der tillige bar Navn af Rigets Drost. Hans Ledjager, Ridder Ingvar Hjorth, var en stærk, undersætsig Mand paa nogle og fyrretyve Aar med et gult, studsjet Mundskaeg, som han næsten bestandig strøg i Beiret med en selvbehagelig Mine, naar han ikke rettede paa sin Hat, der var for snever for hans brede Hoved. De var begge helt betænkkelige, og de enkelte Ord, de vekslede, syntes at røbe, at de ikke vare ganske enige om Formaalet for deres Reise.

„Rid forud, Karle! og se om Veien er ryddelig for Streisbander!" — raabte den undersætsige Herre i bydende Tone og med et strengt Bink til Svendene. — „I har vel Intet derimod? Hr. Marsk!"

Marfken gav Svendene et bekræftende Tegn, og de rede forud. „En overflødig Forsigtighed, Hr. Lehnsmænd!“ — sagde den gamle Herre: — „spærrer man os Veien, maae vi dog hugge os igjennem. Men I kan have Ret: mundhugges kan vi bedst uden Vidner.“

„I har ført mig paa glat Is, Hr. Marf!“ — sagde Lehnsmændene og holdt sin Hest med et heftigt Ryk tilbage. — „Hvad nytter det, vi faae ham ud af Landet, naar vi dog ikke kan faae ham ind igjen med den Magt og Myndighed, han nu kun bærer Navnet af? Til at leie udenlandske Hære paa ny, har han jo hverken Penge eller Land meer at pantsætte. Reiser nu ogsaa hele Folket sig i sin Fortvivlelse, bliver det dog neppe for at faae den Karl igjen til at ødelægge Land og Rige. Tif han ogsaa Magten her igjen for en Tid, var han, Gud hjælpe mig, i Stand til at lade mit Hoved springe for den Streg, jeg spillede ham i Fjor imod min Willie. Hm! jeg har siddet for længe i hans Raad til ikke at kjende ham ud og ind, Hr. Marf! Taknemlighed kjender han saa lidt, som Tro og Love. Da jeg underskrev Freden med Sverrig i hans salig Broders Tid, vidste vi ret godt hvem vi havde at takke for vor flette Lykke. En Forræder har han jo været alle sine Dage. Havde vi fulgt Kong Menveds sidste Raad, var Broderen aldrig kommen til Regimentet, og Land og Folk havde nu ikke været forødt og pantsat som andet Guds og Fæ.“

„Han er dog vor lovmæssige Konge endnu“ — sagde den gamle Feltherre med et dybt Suk — „og han er jo Hoved for Slægten! Sonnerne har baade Hoved og Hjerte. Lad os i Guds Navn gjøre hvad vi kan og lade Vor Herre og Hellig Knud sørge for Resten! Saa længe der er Liv, er der Haab.“

„Jeg mener, som sagt, vi burde see Tiden an!“ — indvendte Lehnsmændene og strøg sit Mundstæg. — „Var

hans Liv endog dobbelt saa kostbart, som I anseer det for, kunde det dog let kjøbes for dyrt; vi maae hellere lade den Skyggefonge i Stikken, end forraade Landets sidste Haab: en almindelig Opstand mod Plagerne bliver dog til sidst vor eneste Redning; men mærker man Uraad for tidlig" — —

„Min Gud og Skaber! skal vi da tøve til maaske baade Kongen og den ædle Hertug Otto ere fangne eller myrdede?“ — afbrød Marsken ham ivrig. — „Med Kongehuset styrter Danmarks Throne. Jeg er vis derpaa, Ridder Hjorth! Forræderne vil udrydde den hele Slægt; de vil sælge Folk og Land til den stolte Kendsborger eller hans jammerlige Myndling i Slesvig; baade ham og Kong Abels Slægt kjende vi.“

„Men det er jo Altsammen kun Formodninger og løse Nygter!“ — indvendte den betænksumme Ridder og nølede. — „Bidste jeg, at der virkelig var saa overhængende Fare paa Færde, skulde jeg aldrig betænke mig“ — —

„Er det Alvor med eders Verlighed, Ridder Hjorth! og vil I nu redde eders egen Vre, som en brav dansk Mand, saa betænk I Eder ikke“ — afbrød Marsken ham heftig.

„Min Vre, mener jeg, er i ganske god Behold, Hr. Marsk! vil I fornærme mig?“

„Det just ikke; men Enhver, der seer Grev Johans Banner vaie fra Nyelhus og veed, det var Ridder Ingvar Hjorth, der aabnede ham Stad og Slot uden et eneste Sværdslag, kan ikke ansee Der for nogen fuld tro Mand mod Kongen og Fædrelandet!“

„For den Handel skylder jeg kun min Broder Bispen Regnskab, men hverken Kongen eller Folket!“ — svarede Ridderen stolt. — „Jeg var Bispestolens Lehnsmænd, men ikke Kronens. Jeg mærker, I kjender Sagen kun halvt,

Hr. Marsk! og formodentlig kun af Kongens falske Mund. Men af en brav Mand som Jer vil jeg ikke mistkjendes. Bilde jeg ikke see Bispestaden ødelagt, hvad var der saa at gjøre? Paa at udholde en Beleiring var der jo ikke at tænke; til at afflaae en Storm var Mandskabet for ringe. Jeg havde hellere seet Stad og Slot i Kongens Haand, end i Grevens, naar galt skulde være; een af Delene saae jeg maatte stee. Se, derfor gav jeg Kongen hint Bink, som han kun for længe betænkte sig paa at troe, fordi jeg med et sandt Ord havde fornærmet ham. Da han endelig kom drattende, var det bag efter, som sædvanlig. Resten veed I. Han maatte nøies med at true mig med Skafottet og ærgre sig over sin Halvbroders Banner over Porttinden. At jeg siden har holdt gode Miner med den milde Grev Johan, kan Ingen fortænke mig i under flige Omstændigheder. Hvor godt jeg mener ham og alle Udlændingerne det, haaber jeg for Resten at vise mine Landsmænd, naar den store Befrielsens Time slaaer, og det ringer for Tyrannernes Sjæle her, som i Skaane."

"Jeg vil troe, I mener det trofast nok med Landet, Ridder Hjorth!" — svarede Marsken — „men til et lønligt Mytteri sætter jeg intet Haab om Guds Bistand, og til et skaanskt Blodbad rækker jeg aldrig min Haand; kun aabenbart og i Spidsen for en Hær vil jeg møde Landets Fjender. Er det for vort retmæssige Kongehus, de jydskte Bisper og Herremænd nu vil drage Sværd, — i Guds Navn! saa skal jeg snart staae midt iblandt dem hos Ridder Bugge paa Halb; men først maae Kongen og Hertug Otto være i Sikkerhed."

"Ei hvad, Hr. Marsk! I er alt for ængstelig. Noget maa man dog stole paa de høie Herrers Broderskab."

"Grev Johan skal Ingen stole paa!" — vedblev Marsken — „Gud hjælpe os for Broderskabet! det er jo kun

halvt; det Frændeblood er tyndere, end Vand, naar det gjælder hans egen Magt og Fordel. Betænk Jer intet Dieblif længer, Ridder Hjorth! Lad Greven nu betale Jer Kjøbmandhafn, og staf os Leidebrev for hans ulykkelige Halvbroder! I Lolland kan Kongen ikke blive i tre Dage; skal han og Sønnen freljes, maae de bort. De er jo alle-rede saa godt som Fanger: ethvert af deres Skridt bevogtes. Ingen af Kongens hengivne Mænd har Indstyldelse hos Grev Johan. Skal Kongen i dette farlige Dieblif udrette Noget hos ham, maa det være Jer.“

Den gamle Marsk havde grebet Lehnsmandens Haand og trykte den heftig med et bønligt, indtrængende Blik. Ridder Ingvar Hjorth rystede betænkksom paa Hovedet; han syntes imidlertid smigret ved den Vigtighed, Marsken til-lagde hans Indstyldelse hos den mægtige Grev Johan af Kiel og Bagrien, der fra Nykjøbing Slot beherskede Sjæl-land og Smaaøerne, som Panteherre. „Nu vel, Hr. Marsk! vi vil see, hvad vi kan gjøre!“ — sagde Ex-Lehnsmanden af Axelhus og nikkede selvtilfreds med en stolt Bestytter-Mine, medens han hævede den store Overlæbe og strøg sit Mundskæg. — „Jeg deler vel ikke eders Mening om hine hoibaarne Personers Nødvendighed for Land og Rige; men jeg vil dog vise Jer, at jeg hverken har handlet dumt eller uforsvarligt ved min tilsyneladende Spielighed mod vor Panteherre. Kongen selv skal nu erfare, at jeg ikke har ment ham det saa ilde, hvorvel han kun lidet har vidst at skjønne paa de dygtigste Mænd i hans Raad.“ Han gav sin standsede Hest Tøilen, og de rede fort i stærkt Trav.

Væbneren og den gamle Svensker fortsatte Rejsen sam-men til Bordingborg og lode sig om Natten sætte over til Ladepladsen Dureby i Lolland, en halv Mil fra Sørljøbing. De kjendte endnu ei engang hinandens Navn; men uagtet

deres høist forskjellige Alder, Stand og Tænkemaade, og skjøndt de næsten ikke havde talt et Ord sammen uden at tvistes, syntes de dog gjensidig at have faaet en besynderlig Godhed for hinanden. Da de nu ved Færgestedet i Vol-land trak deres Heste i Land, spurgte den Gamle strax Færgesolkene om Veien til Saxtjøbing. „Stal du den Bei, Graahoved! kan vi jo følges ad!“ — sagde Bæbneren — „jeg skal næsten samme Bei. Men vi har hverken faaet Madver eller Dabre; vi kan ærlig trænge dertil, og vore Heste med. Kom!“ Den Gamle nikkede og fulgte ham. Saa snart man havde sørget for Hestene, gif man ind i Færgeshusets Gjestestue. Den tykke, svære Færgemand satte, taus og som i Søvne, Havrebrod og Godt-Ol frem for dem og slængte sig selv paa Gaasebænken i samme Stue, hvor han strax snorkede høit. Det var noget over Midnat, og hele Huset sov. „Et sovende Fæhus, som det hele Land!“ — sagde Bæbneren halvt høit og kastede sig paa Foldsbænken ved Bordet. De Reisende tilfredsstillede taus den første Hunger. Staldkarlen blev imidlertid beskedet staaende ved Døren; men saa snart Bæbneren mærkede det, trak han ham hen til sig paa Bænken og skjenkede et Krus stærkt Ol for ham. „Du tjener altsaa Kong Birgers Enkedronning paa Holbek Slot, Gamle!“ — begyndte han igjen den længe afbrudte Samtale med et frittende Blik — „og du lader til at røgte et Vrende for hende, som det haster med.“

Den Gamle nikkede, men taug.

„Det maa være et sørgeligt Liv, hun der fører“ — vedblev Bæbneren — „men neppe uforstyldt: hun har ikke haft ringe Del, vil man sige, i alle Ulykkerne baade her og i Sverrig.“

„Hvad min stakkels Frue har syndet, vil hun nu gjøre Bod for!“ — svarede den Gamle: — „hun vil nu ende sine Dage som en from Nonne i St. Peders Kloster i Nestved,

og hun vil forlige sig med sin Broder, jer ulykkelige Konge, før end hun eller maaske han selv siger denne Verden og dens ustadige Lykke god Nat. Det er for hendes Sjæls Freds Skyld, jeg gjør denne Reise. Det er ingen Hemmelighed, unge Herre! Jeg vilde ønske, Enhver, der reiser her om Natten i denne Tid, reiste i lige saa lobligt Vrende."

Bæbneren blev rød og rømmede sig, ligesom forlegen, medens han hastig greb Kruget og drak. „Du mener vel den fornemme Røvejæger, der gif over Vandet med os?" — tog han atter Ordet — „nu ja, han havde intet godt Ansigt; det har du Ret i — og han tede sig helt hemmelighedsfuldt, da jeg spurgte om hans Navn. Hans Spot over dit anløbne Baabensstilt og den falmende Krone var just heller ikke smukt; men i Grunden havde han dog Ret: naar Forgyldningen gaaer af Skarnet, og Kronen falder af Jammerligheden, saa leer man overalt, seer du, og glæder sig over, at dog ogsaa Ulykken kan være retfærdig iblandt."

Den Gamle jukkede dybt og taug med en smertelig Mine. Bæbneren taug ogsaa, og de hensant begge i helt alvorlige Tanke. Over deres Hoveder hang en Tranlampe, som udbredte et sparsomt Lys i den dunkle Gjestestue. Paa Bænken ved Arnestedet snorkede Færgemanden høit; men hans Dine aabnede sig af og til paa Klem, og naar de Reisende talede, snorkede han ikke.

„Havde I seet, hvad mit Herstab har gaaet igjennem, unge Herre!" — afbrød den gamle Svensker nu Taussheden i vemodig Tone — „vilde I vist ikke dømme saa haardt om de Stores og Mægtiges Feil og Skrobeligheder."

„Jeg har endnu ikke seet ret Meget i Verden" — sagde Bæbneren og satte Økruset haardt i Bordet med en stolt og fjæk Mine — „men af hvad jeg har hørt og seet kan jeg nok mærke, at alle vore Ulykker komme fra de Store og Mægtige. Det er da intet Under" — tilføiede han og kylede

sin Hue hen ad Bordet — „naar de Smaa, som nu om Stunder, heller ikke due for en halv Ortug. Den eneste Storhed, der er Vre ved, er dog Bedrøstens“ — vedblev han og opløstede sit krusede Hoved — „men naar Kraften og Dygtigheden er borte, er der kun Trælle og Fæ til i Verden, og saa behøves der kun een kraftig Dredriver for at drive al Verdens Fæ til Slagterbænken. Det har min Baabenmester paa Bjørnsholm sagt mig mangan god Gang, og deri har han Ret.“

„Er den mægtige Sti Andersen af Bjørnsholm eders Herre og Baabenmester“ — tog den Gamle studsende Ordet og rynkede den store Pande — „saa behøver I vistnok intet Leidebrev blandt Landets Fjender: hans Navn gjælder nu meer blandt Tydskerne, end nogen brav dansk Mand vilde ønske; men saa maa I tage Jer i Agt for eders egne Landsmænd, unge Herre! og mest for dem, I holder for Trælle og Fæ. I Sjælland kalder man Sti Andersen af Bjørnsholm, med Tugt at sige, en ful og aabenbar Landsforræder. Er han bleven Marsk hos den Rendsborger Greve, kan han nu kalde sig Marsk Sti den Anden, men han kan neppe forlange stor Pris for Urlighed og Trofasthed, og — reiser I her i hans Vrende, kan det neppe være for det Gode.“

„Ja saa! mener du det? Gamle!“ — mumlede Bæbneren betænkelig og stirrede paa Bordet med Haanden under Panden. — „Godt og Godt er To. Der er meget Godt ved Sti Andersen! men i Meget har han Uret. At al Dygtighed og Frihedsfjind skulde være forsvundet af Landet, kan jeg dog heller ikke troe. Det er maaske ogsaa det sidste Vrende, jeg røgter i Sti Andersens Tjeneste. Morbroder paa Riis har næsten gjort mig ræd for ham. Imidlertid“ — vedblev han og tog Haanden fra Panden — „en tapper og dygtig Herre er han alle Dage, det skal Ingen negte;

han har gjort Meer for vor elendige Konge, end han var værd. Nu har han opgivet ham for Landets Frelse."

"Han mener sagtens, det er klogest at vende Skappen efter Vinden!" — bemærkede den Gamle i sin bitter, vemodige Tone: — "Nu ja, saaledes gaaer det i Verden. Det Samme gjorde vore store Herrer i Sverrig, saa snart Ulykken vendte mit Herfskab Ryggen. De Mægtige har kun Venner saa længe Ulykken er med dem. Naar Bognen holder, styde Dientjenerne efter."

"Du er en svensk Mand, Gamle! men tager dog meer Del i vor jammerlige Konges Ulykke, end de fleste og bedste Danske" — svarede Bæbneren og betragtede sin Reisesælle med Opmærksomhed — „det er smukt nok af dig; men, bliv ikke hist! det er dog en Ollebrøds-Varmhertighed. Du maa ikke troe, jeg hører til de Slyngler, der dreie Skappen efter Vinden, fordi jeg tjener Sti Andersen, hvorvel han har slaaet Haanden af sin Konge, som det hedder. Ridder Sti har i syv Aar været mig i Faders Sted, maa du vide, og hans Datter, den lille, deilige Jomfru Agnete — nu ja" — afbrød han sig selv hastig og rømmede sig — „det kommer ikke den Sag ved. Ridder Sti af Bjørns-holm har hidtil gjældt for en af de bedste Mænd i Landet, mener jeg, og en Herre, som det var en Ulykke og Uere for en ung Knøs af god Slægt at lære ridderlig Færd af. Han har holdt med Kong Christopher, saa længe der var Gnist af Haab om, han skulde rette sig og blive en taalelig Konge; men kun liden Tak har han faaet derfor. Jeg red ved hans Side i Slaget paa den fordømte Lo Hede ved Dannevirke; det er nu to Aar siden; men jeg glemmer aldrig den Dag. Jeg saae Hr. Sti segte som en Bjørn mod den Kendsborger Greve i Spidsen for Kongens og Grev Johans Adelsfylking, og jeg lærte selv at bruge mit Sværd ganske vakkert, uden at rose mig. Min Herre var

den Sidste, der forlod Slaget, den Gang de tydske Leiesvende havde forraadt os. Prinds Erik var styrtet over Dannevirke, og med ham var det snart ude. Junker Otto var fangen, og ingen Dansk holdt længer Stand. At Kongen selv og Junker Baldemar undkom, kan de mest takke min Herre for. Men da vi kom hjem til Bjørnsholm efter den Færd, fik Hr. Sti ganske andre Tanker om det Hele. Han kaldte Kendsborgeren den største Mand i vor Tid og modtog ofte Breve fra ham. Deri havde han Uret, og fra den Time har jeg kun tjent ham af Bane og gammel Kjærlighed; men saaledes som Sagerne nu staae, er det vist ikke nemt at vide, hvorhen en brav dansk Mand skal vende sig, naar han har Folk og Land kjærere, end denne Konge, der har lagt Landet øde, for nu at døe som en kronet Betler her i Skjændsel." Han holdt inde, og Færgemanden paa Gaasebænten snorkede atter høit.

"Harde I seet det Halve af, hvad jeg har seet i Verden, unge Menneſte!" — tog den Gamle atter Ordet med vemodig Røst, idet han syntes at neddæmpe en heftig Sindsbevægelse — „saa dømte I neppe saa raſt om de Mægtiges Fald og Ulykke, og tog Jer vel i Agt for at faae Lod og Del deri. Den, der staaer høiest, har dybest at falde. Jeg har seet de Bedste og Største dele Skjæbne med de Bøveste. I har vel sagtens hørt tale om Thorikild Knutson, vor store, berømte Rigsforstander; han var min første Herre, og ham kan jeg, næst Gud og Hellig Erik, takke for hvad Godt, der mulig er i mig. Han var mægtigere, end nogen Konge i Sverrigs Land. Det var en Herre, som de klogeste Mænd i Verden bukkede dybt for. Han regjerede Folk og Land som en Salomon og havde vor Konges egen Broder til Svigersøn. Han skulde man dog troe sad fast i Sadlen. Al ja, han havde vundet Seier og Vre som ingen Anden; hans eneste Feil var kanske hans alt for høie

Blod: for æres vilde han blandt Konger og Fyrster som deres Jævning. Men hans Høihed var hans Ulykke; maaste var han ogsaa for streng i sin Retsfærdighed. Han holdt paa Kronens Ære, veed I, og fik Kongen til at holde de oprørste Hertuger Stangen; men da de skulde forliges igjen med deres Broder Kongen, maatte al Skylden væltes paa Marsten. Gud forlade Kong Birger den Synd! Det var maaste hans allerstørste. Den Gang var jeg alt traadt i hans Tjeneste, seer I, og kunde ikke forlade ham uden Meened og Opsætsighed. Det var min første svare Prøvelse, da Thorkild Knutsons store Hoved var faldet paa Skafottet, og jeg samme Dag skulde holde Stigboilen for Kongen, uden at vælte ham i Skarnet og lade ham trampes ihjel under Hestehoven. Jeg veed hvad Fristelse er, unge Herre!" — tilføiede han med Bægt. — „Gud bevare Eder og hver ærlig Mands Barn derfor! men Thorkild Knutson havde været Meer for mig, end Ridder Sti paa Bjørnsholm kan have været for Jer.“ — Han holdt et Dieblif inde og betragtede sin unge Rejsefælles urolige Miner med et skarpt Blik. „Det var noget nær det ædlest Blod, der er udgydt i Sverrig i min Levetid“ — lagde han til med et dybt Suk — „hvorvel der er flydt det, der var af høiere Udspring.“

Den unge Bæbner var bleven blussende rød. „Sin store Mands Fald har jeg nok hørt tale om“ — udbrød han nu ivrig. — „Det er en evig Skjændsel for den Konge, du tjente. Havde du væltet ham i Skarnet under Hoven paa det usleste Dag, havde det været vel gjort. Thorkild Knutsons Død forliger vist ingen ærlig Sjæl med de slette Konger; det er jo netop hvad jeg mener: hvor Svøbets og Bleens tomme Storhed skal gjælde, kan ingen sand Storhed og Fortjeneste taales. Det var kun dumt af jer store Thorkild, at han vilde holde fast paa den raadne Throne til den knuste ham.“

„Ak, al Storhed er forgængelig, unge Herre,“ — tog

den Gamle atter Ordet — „og man maa dog hellere lade Livet for en god Sag, end for en slet Sag. Misund ikke de Høibaarne deres Glands! og tro kun aldrig, der kommer noget Godt ud af Uret! — Se! der var nu vore stolte Hertuger: Høiheden og Kongebyrden skinnede dem ud af Dinene; Ingen kunde maale sig med dem i Kjækhed og ridderlig Færd; man løftede dem til Skyerne over hele Sverrigs Land, og de grebe dristig efter Kronen; men de havde gjerne givet al Verdens Kroner for en Bid muldent Brød, før de slog Tand i hinandens Kjød, og man bar dem til Graven fra Nykøping Jangetaarn. Da jeg saa deres Lig, unge Herre! fik jeg en inderlig Medynk med de Store og Høibaarne, hvor store Syndere de saa maatte være i deres Høihed“ — —

„Du har oplevet gruelige Ting, Gamle!“ — afbrød Bæbneren ham — „sig, hvem er du! hvorledes har du kunnet være Vidne til saa Meget?“

„Jeg er fød alle Sjæles Dag, unge Herre!“ — svarede den stærke Gamle. — „Er I ræd for Døden, saa vig fra mig! den har hidtil fulgt mig, som min Skygge.“

„En ung Krigsmand maa vænne sig til at see Døden under Dine, uden at ræddes!“ — svarede Bæbneren — „dog Døden har for mange Steder Vrende til at være din Følgesvend. Hvad har bragt dig paa den sæere Grille?“

„Kald det Overtro eller hvad I vil, Herre!“ — vedblev den Gamle — „men underligt er det dog, at jeg saa ofte skal see Dig og voldsomme Dødsmaader, uden at jeg dog selv giver Anledning dertil. Jeg er bestemt til at see de største Ulykker, troer jeg, uden at jeg skal kunne hindre en eneste.“

Færgemanden, der syntes at sove paa Bænken ved Arnestedet, rejste sig nu hastig og forlod Stuen. Han kom ikke tilbage; men det var hen imod Morgenstunden, og man mærkede nu, at Folkene i Huset bleve vaagne og begyndte

at røre sig. „Jeg vil see om vore Heste har ædt op!“ — sagde den Gamle og gik ud.

Bæbneren blev siddende i dybe Tanker med Haanden under Kinden. Han fremtog nogle Gange et forseglet Brevskab, som han bar paa sit Bryst, og betragtede det betænkelig. Han syntes et Par Gange fristet til at bryde Seglet; men han gjorde ligesom Bولد paa sig selv og forvarede det atter omhyggelig. Medens Bæbneren sad ene i denne tilsyneladende Kamp med sig selv, stak Færgemanden et Par Gange ubemærket sit tykke Hoved frem over ham gennem en Luge i Trævæggen og trak det tilbage igjen. Endelig traadte den gamle Staldkarl ind paa ny og satte sig ved Enden af Bordet. „Vi maae tøve en liden Stund for de arme Besters Skyld!“ — mumlede han, med et skarpt Blik paa det unge Menneskes urolige Ansigt. „Maaske er det heller ikke af Veien“ — tilspøiede han. — „Den, der er paa ærlige Veie, behøver jo ikke at skey Dagens Lys.“

„Det forstaaer sig, Gamle!“ — sagde Bæbneren rast — „Ærlighed varer længst og skey hverken Lys eller Mld. Hvad man har lovet og svoret, maa man tro og ærlig holde; derfor blev du jo ogsaa hos Kong Birger og udrettede Alt, hvad han bød dig.“

„Han har, Gud skee Tak, aldrig budet mig Andet, end hvad jeg med frelst Sjæl kunde adlyde ham i. Andet havde jeg da heller ikke paataget mig, for den kjære Herre Gud er dog allestund vort første Herskab.“

„Rigtig, Gamle! det mener jeg ogsaa, og naar Vor Herre vil tage Lykken og Magten fra de store Slynkler, saa skal vi Smaaafolk aldrig bilde os ind, det er vor Pligt at hindre det.“

„Ak! lad os ikke mænge Guds Billie med vor egen, unge Herre! Mangen Gang kan en ringe Haand være et vigtigt Medskab selv til de største Synderes Frelse eller Ulykke;

men da gjælder det at agte paa den rette Guds-Stemme i vor Sjæl og adstille den fra vore egne daarlige eller hovmodige Tanker. Jeg fordømte ogsaa Kong Birger i min Sjæl" — vedblev han med dæmpet Røst og stirrede i det matte Lampelys; — „havde jeg forraadt ham og hindret hans Flugt hin Nat, og det havde været mig en let Sag, saa havde jeg nu været i Ure og Anseelse i mit Fædreland, i Stedet for at jeg blev en fredløs Mand blandt mine Egne; men jeg fortryder det ikke. Et godt Studsmaal i Hjertet er dog bedre, og holder længer ud, end alt det Andet. Jeg har hadet Kong Birger i al hans Pragt og Herlighed, seer I, den Gang han bar Spir og Krone; men da jeg luffede hans Vine paa Holbek Slot, og han neppe eiede den Seng, han kunde døe i, saa takkede jeg min Gud og Frelser, at jeg dog ingen Del havde i hans Ulykke. Den var vel forskyldt, vil man sige, og jeg troer det selv; men Brunke, den falske Drost, han havde dog mest Skyld baade i Hertugernes og vor store Rigsforstanders Død. Den Karl har jeg da ogsaa seet paa Hjul og Steile, kan jeg troe; kommer I en Gang til Brunkehjerget, vil I høre hans forbandede Navn.“ Den Gamles Vine tindrede vildt, idet han nævnede dette Navn, og hans store Haand krummede sig. Det var som Grindringen om hin underfundige Statsmand og de Ulykker, hans flette Raad havde bragt over Sverrig, vilde oprive alle gamle Saar i hans Sjæl; hans fremstaaende Vine fik atter hint besynderlige Udtryk af en Drømmendes, der seer tilbage i Tiden. Det vilde, hevn-gjerrige Lyn, der ved Mindet om Drost Brunkes Henrettelse spillede i hans Blik, forsvandt dog snart, og de store, stirrende Vine fyldtes med Taarer. „Den største Sammer, jeg har oplevet, var dog med den unge Prinds Magnus Birger-son“ — begyndte han igjen med halvkvalt Stemme og syntes at finde Trost i at meddele sin unge Rejsefælle

hvad der laa ham smerteligst paa Hjertet. — „Deiligere og frommere Barn har jeg aldrig seet. Han var en kaaret og hyltet Konge, inden han endnu vidste hvad det betydde. Ak, hvor mangen Gang har jeg ikke baaret ham paa mine Arme, den lille Guds Engel, og sjunget for ham om den Herlighed, han var fød og baaren til. Ham har jeg da ogsaa baaret paa disse Skuldre til Danmark — af, aldrig har jeg grædt saa bittre Taarer, som da jeg lagde ham i den ædle Kong Erik Menveds Stjød, medens mine Landsmænd slæbte hans Fader og Moder og hans lille Søster til Fængslet paa Nykøping Slot.“

Bæbneren stirrede forundret og opmærksom paa den gamle, simple Mand, der nu først blev ham til en bekendt og højt mærkelig Person; men han tilbageholdt enhver Uttring af sin Overraskelse, for ikke at afbryde ham.

„Saa from og deilig har jeg aldrig seet det lille Barn Jesus i nogen Kirke“ — vedblev Kong Birgers gamle Tjener med bævende Stemme. — „Den Englekonge havde jeg glædet mig til at see paa Sverrigs Throne inden jeg lukte mine Dine — saa vilde jeg sagt med Simeon: Herre! lad nu din Tjener fare i Fred! — Men det var Afguderi med et Menneſtebarn, kan jeg troe; det var jo dog kun en lille jordist Konge, og al jordist Herlighed skal forsvinde. Han vilde rigtignok bleven en anderledes Konge, end hans Fader og den, de nu har derovre; men Gud maa vide det bedre — saaledes skulde det nu ikke blive. Naar vi har de elleve tusinde Somfruers Dag igjen d. 21de October, saa bliver det nu tretten Aar siden jeg stod paa Helligaandsholmen ved Stockholm og saae dem hugge hans deilige Hoved af. Gud glæde hans uskyldige Sjæl i hans Himmelrig!“ Her brast den Gamles Stemme; han udbrød i heftig Graad og skjulte sit Ansigt i sine store, barkede Hænder.

„Min Gud! du er hin brave Smaalænding, der bar Prinds Magnus til Danmark!“ — udbrød Bæbneren med den høieste Deltagelse og sprang op — „du den troe Arvid, som alle Menneſter talte om, da jeg var lille — og du lever her ſom en fattig og ringe Mand!“

„Viſt er jeg en ringe Mand“ — ſagde Staldkarlen og tog Hænderne fra de vaade Dine — „derfor takker jeg Gud og St. Erik — jeg har havt Sorg nok af at ſee de Stores Lykke i Verden. Arvid Smaalændings Navn kjen-der Ingen uden Vor Herre og de, der endnu erindre den lille Prinds Magnus Birgerſøn. Det var baade første og ſidſte Gang mit ringe Navn blev nævnet i Verden, da jeg havde baaret min lille Konge til Danmark. Siden fulgte jeg Faderen her over og blev fredløs med ham. Jeg fik graae Haar, medens min lille Konge blev ſtor og kjæk i ſin Udlændighed. Han havde netop fyldt ſit tyvende Aar, da han foer ſom en Helt til ſit fædrene Rige, og den ſtore Ulykke ramte; ak! jeg kom kun tidnok til Helligaands-
holmen for at ſee hans gule Haar ſkinne i Solen ſom en Glorie — under Bøddeløgen.“

Bæbneren betragtede den gamle Arvid Smaalænding med en faſt ærbødig Deltagelse og greb hans Haand. „Nu forſtaaer jeg din ſære Medynk med al ſalden Høihed“ — ſagde han — „og jeg fortænkter dig ikke deri; men du hører til den Tid, ſom er forbi, Gamle! jeg til den, ſom kommer; vore Beie kan neppe ret længe falde ſammen. Det er nok lys Dag. Jeg maa videre!“ Bæbneren kaſtede nogle Ortuger paa Bordet til Erſtatning for det tarvelige Maaltid. Han ſatte ſin Hue paa Hovedet og vilde gaae; men inden han naaede Døren, foer den op, og den ſvære Færgemand traadte lysvaagen over Tærſtelen i Spidsen for ſine Huſfolk og nogle Baadsmænd. „Tag det ikke fortrydeligt op, unge Hr. Junker! eller hvad I er“ — lod

det hult fra Færgemandens stærke Bryst, som fra en Tønde — „men I kommer ikke af Stedet, inden I har gjort os Rede og Rigtighed for hvad lovligt Vrende I har her i Lolland. I seer ud som ærlig Mands Søn og har saa godt et Studsmaal i Dinene, som nogen brav Karl kan forlange; men man skal ikke i disse Tider stue Hunden paa Haarene. I har snakket saa dumdriftigt her med denne brave Svensker, som om I vilde Kongen selv til Livs, hvis I kunde. Kommer I fra Sti Andersen paa Bjørnsholm eller vel endog fra den Rendsborger Greve, saa kan det kun være nye Forræderier eller Ulykker, I har at fare med.“

„Ja saa!“ — udbrød Bæbneren forbausset med Haanden paa Sværdheftet — „kan man nu ikke længer tale et frit Ord ved et Krus Ol her i Landet, uden at belures og forraades af sine egne Landsmænd? Hvem har sat Jer til at anholde veifarende Folk her og drage mig til Regnskab for mine Ord og Tanker?“

„Hvad saadan en ung Springsfyr snakker eller tænker, skulde paa enhver anden Tid aldrig forstyrret min Morgensovn“ — svarede Færgemanden rolig — „for det veed vi jo nok: ligesom de gamle Fugle sjunge fore, saa hvisle de unge efter; men siden Kongen har betroet sit Liv til os Lolliker, maae vi have et Die paa hver Finger. I skal ikke bilde Jer ind, her kun er Trælle og Fæ til i Landet, om I ogsaa har hørt den Sladder hundrede Gange af jer forræderste Herre paa Bjørnsholm! Her seer I alle mine Husfolk; der er ikke en Gæste blandt dem, som vilde svige sin Husbond eller tale ilde om mig til Fremmede, om jeg saa var dem en flettere Herre, end vor Konge skal være for os Alle til Gode. Se! derfor vil vi heller ikke taale, at en ung Springsfyr her skal haane Kongen ustraffet og maafe bringe Lurendreierbud fra Landets Fjender til en

eller anden Koster her i Landet, som kunde finde sin Regning ved at styrte vor ullykkelige Herre endnu mere i Ulykke. — Sur ham nu!“

Paa et Bink af Færgemanden sprang to Baadsmænd pludselig til og omfavnede den unge Bæbner saa fast, at han ikke kunde røre sig, medens en Tredie bandt Arme og Ben paa ham. Den gamle Staldkarl gjorde en hastig Bevægelse, som for at komme sin overvældede Rejsefælle til Hjælp; men Færgemanden greb ham med Kæmpestyrke om Armen og holdt ham tilbage. „Vær du kun rolig, Gamle!“ — hvistede han — „hvad jeg har lovet dig, skal jeg holde! Du veed bedst selv, hvad den Grønfoldning tænker paa. Holder han os for Sovnetryner til Hobe og kalder hele Landet et Fæhus, skal jeg dog vise ham, der er vaagne Mænd i Lolland!“

„Far i Mag med ham, min ærlige Mand!“ — hvistede den gamle Arvid: — „han er paa gale Veie, det er vist nok; men tro mig, han retter sig nok, naar han faaer Frist til at betænke sig!“

„Her er Lurendreierbrevet, Husbond!“ — raabte nu en Baadsmænd, som havde oprevet Bæbnerens Troie og fremtaget det forseglede Lønbrev, medens den plyndrede Brevdrager laa, blussende af Skam og Harm, paa Gulvet i sine Baand og star Tænder af Forbittrelse.

„Ja, hvem der nu kunde læse Skrift!“ — sagde Færgemanden og betragtede Udskriften.

„Lad see! Niels Færgemand! det forstaaer jeg“ — lød en stærk Stemme i Døren, og der indtraadte en hoi, mager Mand i rød Knækjortel, med Jagttaste ved Lænden, Laasbue i Haanden og en stor, forsolvet Jagtkniv i Bæltet. Arvid Smaalænding gjentjendte strax den fornemme Kævejæger, der var fulgt med dem over Vandet fra Bordingborg. Han havde et skummelt Ansigt og et ubehageligt,

bydende Væsen; han rev Brevskabet fra Færgemanden og betragtede Segl og Udskrift nøie. Han syntes et Dieblif at studse, men forandrede strax de urolige Miner. „Iffe Andet!“ — udbrød han med en konstlet Latter og rev Bogjeglet op. — „I er paa Wildspor, Børn! det er jo kun Svar til min Nabo, John Ellemose, angaaende hans jydsk Studehandel.“

„Eders Ord i Wren, velbaarne Hr. Henneke!“ — sagde Færgemanden med et mistænksomt Blik — „man skalde fast troe, Lønbrevet var til Jer selv, siden I aabner det saa rask og veed dets Læsning før I har seet det. Lad os da høre det Allesammen! Handler det kun om Stude, har vi gjort Knøsen der Uret og skal strax løse ham igjen. Er det da ikke fra Sti Andersen af Bjørnsholm?“

„Det kan nok være!“ — svarede Færgeren med et skarpt, uroligt Blik og saae i Brevet. — „I skal selv høre hvert Ord, her staaer — det er ingen Hemmelighed. — Jeg skal ogsaa have nogle Stude af den Drift. Det er rigtignok fra Sti Andersen; men hvad gjør det til Sagen? al Handel og Wandel med Tyden kan jo ikke ophøre, fordi En og Anden derovre holder med Tydsken. Nu skal I høre! det er saa oprigtigt et Studeprangerbrev, som nogen jydsk Herremand kan skrive.“ Nu rømmede han sig og læste langsomt og stammende: „„Erlig og velbyrdig Hr. John Ellemose Hilsen med Gud og St. Knud! — De hundrede Stykker fede Marsklandsstude skal sendes Jer og jer gode Ven, saa snart den hele Handel er bragt i Rigtighed fra jeres Side og I efter Tilbud og Løfte har bragt““ — — — her stammende han og holdt inde. „Det er forbandet utydeligt skrevet“ — mumlede han.

„Jeg er vant til at læse Skrift; lad mig hjælpe Jer, Herre!“ — sagde Arvid Smaalænding med en listig Mine og nærmede sig.

„Det behøves ei; nu forstaaer jeg det“ — vedblev Rævejægeren hastig — „det er om Hr. Ellemoses hvide Hest — hør kun!“ og nu vedblev han at læse i ligegyldig Tone: „„og I efter Tilbud og Løfte har bragt Hingsten og den unge Jole til —““ til — ja rigtig — „„til deres Bestemmelse. Den gamle, danske Race““ — vedblev han nu flygtig — „„er vel nu kun i ringe Pris, og Greven tænker paa at indføre den hollandske her i Sjælland; men han har fundet eders Tilbud antageligt, og I skal ingen Skade lide ved den Handel. Min Bæbner, Svend Trøst, som bringer Jer denne Skrivelse, er en rask Bovehals, men for Resten en Gabslab og uersfaren Tusentast, som jeg Intet vil have betroet af Vigtighed. Paa Studene og““ — — han standsede atter og Arvid nærmede sig — „nu, hvad Djævelen vil I høre meer af den Snak! — der er jo ingen Ting i.“ — Men Arvid veg ikke af Stedet og stirrede med sine store Dine i Brevet. — „Af Veien, Tølper!“ — vedblev Rævejægeren og læste nu rask og ligegyldig: „„paa Studene og Grevens Gunst kan I være sikker, naar I skyndsomst opfylder hvad os imellem, denne Handel sig betræffende, aftalt er. Med egen Haand Sti Andersen Marsk.““

„Det er sagtens den fullede Greve, han mener, og den Handel er ikke god at blive klog paa“ — sagde Færgemanden med betænkkelig Mine — „men fly mig Lønbrevet igjen, Hr. Henneke! jeg vil bringe det til vor Præst. Maaſte kan han forklare os det; for her stikker Noget under; det tør jeg sætte min Hals paa.“

„Er I da gale? hvad skulde der stikke under?“ — raabte Rævejægeren ildrød og i hidsig Tone — „hvad er det at gjøre al den Kvalm over? Dog deri har I Ret, I brave, troe Mænd!“ — vedblev han efter et Dieblits Betænkning med et listigt Smil og nikkede — „den Sti Andersen er en farlig Mand; med ham skal ingen ærlig

Løllit drive Handel! I kan nu gjøre med hans Sendebud hvad I vil! Studebrevet skal ingen Ulykker gjøre!" Med disse Ord rev han Brevet i tusinde Stykker og lo haanlig. „Se saa!" — tilføiede han — „det er at holde kort Kettergang. Nu kan I gjøre lige saa med Gabflaben, der ligger, om I har Lyst! Jeg giver baade ham og hans Herre Døden og Djævelen." Dermed gif han sløitende bort, og Færgemanden faae betænkkelig efter ham.

„Sig os Sandhed, unge Menneske! og I skal være fri! — hvem var Lønbrevet til?" — spurgte han den bundne Bæbner. — „Veed I, om Hr. Henneke læste det rigtigt? for den forslagne Henneke Bryde har jeg ingen Tro til."

„Det Brevskab, I her skammelig har frarøbet mig," — svarede Bæbneren forbitret og hævede sit Hoved — „det skulde jeg ganske rigtig bragt til en vis John Ellemose, meget mulig en Hallunk, som I vel bedre kjender, end jeg. Hvad Brevet indeholder, kunde jeg jo ikke vide, uden jeg vilde været en Slyngel, som hin lange Sæger, og aabnet Andres Breve paa egen Haand. Af hvad Rævejægeren læste har I jo Alle hørt, at min Herre Intet har betroet mig af Vigtighed. Holder han mig for en Gabflab" — tilføiede han i bitter og harmfuld Tone — „kan I vel faae saa Meget i jeres tykke Pander, at jeg ikke er værdig til at have videre Del i hans Handel og Wandel, hvad Slags Stude og Bester det saa gjælder."

„Du har nok stor Lyst til en banket Trøie, unge Karl!" — svarede den svære Færgemand med rolig Skulde — „men den Lyst kan du vel faae sthyret, uden at vi behøve at umage os dermed. Saadanne unge Hanekyllinger, som gale paa Brøndstangen, inden de faae Ram og Sporer, kan man frit lade spanke deres Bei og dumpe i Brønden, naar dem lyster, uden at være bange for, hele Verden falder

bag efter. Løs ham kun og lad ham rende, Børn! den Mæg kunde ellers bilde sig ind, han var en Elefant."

Færgesolkene loe og løste Bæbnerens Baand; men neppe stod han paa sine raske Ben og sølte sine Lemmer i sin Magt, før det korte Bæbnersværd foer ham klingende af Steden, og saavel den svære Færgemand som alle hans Folk maatte skynde sig at springe til Side for den skarpe Klinge; dog da de ingen Baaben havde i Haand og gjorde tilstrækkelig Plads for ham, gif han rolig med Sværdet i Haanden ud af Døren, ledsaget af Arvid Smaalænding. De fattede sig begge til Hest og rede fort ad Weien til Saxkjøbing uden længe at veyle et Ord sammen.

"Var det dig, som forraadte mig, Gamle!" — spurgte endelig Bæbneren og maalte sin Ledsager med et skarpt Blik.

"Det var det Mindste, jeg kunde gjøre for jer Sjæl og Salighed, unge Herre!" — svarede Arvid Smaalænding med et Udtryk af hjertelig Glæde i det alvorlige Ansigt. — "Den ærlige Færgemand havde selv mærket Uraad" — tilføiede han — "men han lovede mig at binde Jer i al Skikkelighed, uden at krumme et Haar paa jert forvildede Hoved."

"Død og Ulykke! det var en erkejsvenst Streg, Graahoved!"

"En ærlig svenst Streg i en slet Regning skulde I jagt!" — svarede Arvid rolig og nikkede selvtilfreds. — "Man maatte jo stille Jer ved den Hemmelighed, I dog ikke kunde tie med: den thngede, Gud skee Tak, for svart paa jer unge Samvittighed; men med det Gode var der intet Udkomme med Jer: jeg havde jo præket for Jer til den lyse Morgen, uden at bringe Jer til Fornuft."

"Ha, gjorde jeg dig din Ret, du gamle, listige Ræv!" — mumlede Svend Trøst truende, men kunde dog ikke see den Gamles fjærlige Ansigt uden Belvillie.

„Lad kun være at gjøre mig min Ret, om I vil!“ — afbrød Arvid ham — „men gjør nu Ser selv og andre brave Folk Ret! I skylder jer egen Sjæl og jeres Landsmænd at bruge jert raske, unge Liv til noget Bedre, end at være et halvt blindt Redskab i Forræderhænder. At det ikke hænger rigtigt sammen med den Studehandel, veed I meget vel. Var den lange Sæger ikke kommen til, havde vi sønderrevet Brevet ulæst, og det havde maaske været det Bedste. Jeg kjender, Gud stee Tak, intet Bogstav; men jeg maatte jo lade som jeg var boglærd, skulde Sægeren ikke løbet af med den forblommede Smughandel alene. Den Karl hørte ganske vist til Komplottet. Gud skal vide, om der stod hvad han læste; men begreb jeg den Studesnak rettelig, kan den endnu gjøre Ulykke nok, hvis I ikke ærlig vil staae mig bi med at sætte Pind derfor.“

„Du har dog Ret, Arvid!“ — udbrod Bæbneren og var bleven blussende rød. — „Det er en lumpen Handel, man har brugt mig til. Jeg troede, det gjaldt en ærlig og aabenbar Opstand mod den elendige Konge, og dertil havde jeg villig raft Haand, for at frelse Landet; men mod et lumst Overfald eller Snigmord vil jeg selv beskytte min arrigste Fjende. Du har gjættet ret: den lange Sæger hører ganske rigtigt til Komplottet. De kaldte ham jo Henneke Bryde; til en lollandsk Herremand af det Navn skulde jeg betroe det fordømte Lønbrev, hvis jeg ikke strax traf John Ellemose paa hans Gaard her ved Saxkjøbing. Var det blot et Tilfælde?“ — vedblev han betænkelig — „eller var det en høiere Billie, der hjalp mig at udføre mit Vrende, og det bedre, end jeg nu selv ønsker det, selv i det Dieblif, Alt syntes robet? — — Dog — nu er jeg frank og fri!“ — tilføiede han i frimodig Tone og nikkede vel tilfreds. — „Mit sidste svorne Løfte til et andet syndigt Menneske er opfyldt. Jeg lader mig nu aldrig meer i mit

Liv lænkebinde til en Andens Billie, var det end den største og mægtigste Herre!"

"Godt, unge Menneſte! ogſaa det!" — ſvarede Arvid alvorlig — „men een Herre maa I dog tjene og adlyde, hvis I ikke vil blive et frækt og tøileløſt Djævelsbarn — det Gud og St. Erik forbyde! — Jeg mener den Herre, der raader over alle Herrerſ og Tjeneres Sjæl og Salighed baade her og hiſſet."

"Du er dog en ærlig Sjæl, Arvid! der er min Haand!" — udbrød Bæbneren bevæget: — „at jeg ingen dumme eller gale Streger vil gjøre, det kan jeg ikke love dig; men Lumpenheder og flette Streger vil jeg ingen Del have i, til hvilket Parti jeg end flutter mig i diſſe ledeløſe Tider — derpaa kan du stole. Nu følger jeg dig for det Førſte til Saxtjøbing. Jeg vil dog ſee den Styggekonge, inden han bortpuſtes af Verden; og — kan jeg frelſe ham fra et lumpent Endeligt, ſkal det være mig kjær."

"Jeg troer diſt, der nu er ſtor Glæde i Himlen, unge Herre!" — ſagde Arvid Smaalænding med bevæget Røſt, og der glindſede en Taare i hans store, opløſtede Øine, idet han klemte ſin unge Rejſefælles Haand ſaa faſt, at det knagede. — „Ak ja," — tilføiede han og knugede endnu faſtere — „naar en ung Synder ombvender ſig, kan der ogſaa blive Glæde derover paa Jorden."

"Lad der være Naade med Glæden paa Jorden, Arvid! og knug ikke Haanden af mig med din Stenklo!" — ſagde Svend Trøſt med en godmodig Latter, og de rede med let og freidigt Sind videre.

De vare tæt ved Saxtjøbing. Den lille Stad laa lige for dem i Morgensolen ved den ſydligge Ende af Bugten. Den lignede meer en Landsby, end en Kjøbſtad: de fleſte Bygninger vare ſtraatakte og klinede Uulſgaarde, med ſmaa, indhegnede Kaalhaver og betydeligt Agerland. Kirken og

Trefoldigheds-Gildets Laugshus med et Par rige Kjøbmænds Gaarde vare de eneste teglhængte Stenbygninger. Tæt ved Byen bemærkede Svend Trøst en rask Rytter, som foer bort ad en Bivei, og han troede at kjende den lange Rævejæger fra Ladeplassen. Jægeren pidkede sin Hest og forsvandt mellem de bølgende Hvedeagre paa Bymarken.

Tredie Kapitel.

Saxkjøbing var kommen i en Slags Velstand under Kong Christopher; han havde givet Staden et Frihedsbrev, og det var maaske den eneste Stad i Landet, hvor han havde hengivne Undersaatter, uagtet han dog ogsaa havde pantsat denne By tillige med hele Den til sin Halvbroder, den holstenske Grev Johan. Greven havde endogsaa i de sidste fem Aar havt Frihed til at mynte Penge i Saxkjøbing, og Grevemynten turde Ingen vrage, hvor flet den var. Skjøndt Kong Christophers Magt og Myndighed ogsaa her kun var ringe, havde han dog nu i sin Ulykke taget sin Tilflugt til denne Stads godmodige Indvaanere, som han vidste vare de Sidste, der vilde forlade ham i Nøden. Han havde i nogle Dage med et lille Følge og med sin ældste Søn, Junker Otto, opholdt sig her som Gjest hos en rig Kjøbmand, Peder Hvitsfeld, der havde overladt de fyrstelige Personer sit anselige Stenhus til Beboelse, medens han selv med sin Familie var flyttet ind i en ringere Sidebygning.

Svend Trøst og Arvid Smaalænding rede langsomt gennem Byen i den stille, tidlige Morgenstund og undrede sig over, at en saa liden og ubetydelig Stad nu var bleven en dansk Konges Residens. De betragtede nøie ethvert af

de mindst uanselige Huse, hvor de kunde formode der var nogenlunde Blads og Leilighed til et Hofhold. Endelig kom de til et Stenhus med taffede Murgavle. En ottefantet Karnap, som en Lygte, sprang frem i Gaden, og Husets tvende Døre vare prydede med udstaarne Helgenbilleder. Den ene Dør førte til en aabnet Krambod, hvor der stod Jernstænger og Tjæretønder til Salg; ved den anden Dør, som var lukket, stod der en Vægter, med sin Pigstav, og en Byssvend, prydet med Stadsvaabnet, den store Sax, paa Brystet og med en stor Wildmandsknippel i Haanden; de stode stive i deres Søndagsdragt og med vigtig Mine, ligesom de holdt Vagt. „Her maa det vel være!“ — sagde Svend Trost med et ynksomt Smil og vendte sig med et Spotord paa Tungen til gamle Arvid Smaalænding, som havde taget sin Rabuds af og bøiede sig ærbødig for Karnapvinduet. Bæbnerens Die fulgte samme Retning, og uagtet den Ringeagt, hvormed han betragtede denne Kongebolig, rev han dog uvilkaarlig Friisfyrs-Huen af sit Hoved, da han gjennem de smaa, blyindsfattede Karnap-Ruder blev to Ansigter vaer, der hver paa sin Viis afsvang ham en besynderlig Deltagelse. Det ene var en aldrende Mands, dødblegt og med et Udtryk af Nag og bitter Tungvind, der næsten grændsede til Banvid, men med store, paafaldende Grundformer og med et mægtigt sort Haar og Mundstæg; det andet var et mildt, næsten jomfrueligt Ynglings-Ansigt, med glat nedhængende gule Haar; han syntes at række den syge Herre en Lædsfedrik og sige ham nogle trøstende Ord, men med saa deiligt et Udtryk af Omhed og Kjærlighed i det fine, vemodig sværmeriske Ansigt, at Bæbneren var nær ved at holde stille paa Gaden og tabe sig i Bestuelser af det overraskende Karnap-Dytrin, medens gamle Arvid Smaalænding med en Blanding af Henrykkelse og dyb Smerte udbrød med dømpet Stemme: „Ak! min Magnus, min

Magnus! saaledes saae min stille Kong Magnus Birgersøn ud, naar han trøstede sin fortvivlede Fader — og saadant et Englehoved kunde de hugge af — de Umennesker!”

De rede stille til Herberget, og Ingen af dem tvivlede om, at det jo var den ulykkelige Kong Christopher og hans Søn, den syttenaarige Junker Otto, de havde seet, skjøndt det var saa tidlig paa Morgen, at Binduesskoderne endnu mangansteds vare luffede og man kun saae enkelte Dagleiere gaae paa Arbejde. Siden Slaget ved Lo Hede sov Kongen næsten aldrig. Hans Saar vare endnu ikke lægte; men han var dog mere syg paa Sjælen, end paa Legemet.

Til Peder Hvittfelds Hus i Saxkjøbing hørte der en lille Aabildgaard, med en smuk Udsigt over Bugten og hvor der foruden Frugttræerne fandtes mange sjeldne Blomster og fremmede Bærter, som den driftige Kjøbmand havde vidst at forstaae sig fra Klosterhaverne. Denne Have gjaldt ogsaa for den smukkeste i Byen, og det var den ærlige Peder Hvittfelds største Fornøielse selv at pusle med Havekonsten og ret udpynte denne lille Jordplet efter sin egen besynderlige Smag og Tænkemaade. De snorrete Gange vare bestroede med Smedeskæl fra hans eget Knivmed-Bærsted, hvilket han for en stor Del skyldte sin Rigdom og som han paaastod var det ældste i Byen; derfra udledte han ogsaa Byens første Opkomst og Navn, der dog efter hans Mening rigtigere burde hedde Knivkjøbing, end Saxkjøbing, og heller have en Kniv, end en Sax, i sit Vaaben. Dette forsømte han sjelden at udvikle, i Anledning af Smedestallet i Gangene, hver Gang han viste en Fremmed sin berømte Have. Hvad han især fandt Fornøielse i, var med egen Haand at ud klippe allegoriske Billeder i nogle store Tax-Træer, der hvert Aar maatte skifte Form med hans Tænkning og som altid i et Slags Hieroglypher skulde betegne hvad han ansaae for vigtigst at erindre sine Med-

menneſker om. Denne Morgen gif han meget tidlig i Albildgaarden med den ſtore Havesax i Haanden og klippede Hjerter og Kroner i Tax-Træerne, medens Krambod=Drengen, der ikke ſaa tidlig behøvedes i Boden, var ſyſſeſjæt med at lægge Kong Chriſtophers Navnetræk i Urtebedene med Stene og glindsende Pottelſkaar. Den jævne, adſtadige Borgermand var mod Sædvane allerede iført ſin Søndagskjortel. Han ſaa vel tilfreds ſaa vel paa ſit eget ſom paa Drengens Arbeide og niſkede. „Sa, ja! der ſkal være Forſtand i alle Ting!“ — ſagde han ved ſig ſelv. — „Læg en Sax over Kongens Navn, Dreng! den betyder vor gode, troe Stad, ſom han har taget ſin Tilflugt til, og ſom ærlig vil beſkytte ham. Sagen er rigtig nok et Skrædderſkilt, og Kniven var et ſjommeligere Stadsvaaben; men Herre Gud! vi ere dog alle Skræddere for Vor Herre. Sagen vil jeg forſvare! den kan betyde Land og Rige: det ſtilles nu kun ad, for at ſamles igjen, vil Gud, naar der kommer dygtige Jingre paa Skafte; ſaa ſkal den danſke Sax bide, og Ve Den, der vil lægge Jingre der imellem! Se! det vil jeg ſige Kongen, naar han ſpørger om hvad Sagen betyder. Den kan ogſaa give ham et Vink om at beklippe de ſtolte og overmodige Ymper, diſſe Herremænd og egenmægtige Bondeplagere, ſom vil være Herrer i Landet og baade kniſe Konge og Borger paa Næſen. Se ſaa!“ — vedblev han og fuldendte ſit Arbeid med de ſtore Hjerter og Kroner i Tax-Hækken — „Danmarks Hjerter ſkal grønnes og vore ſom de eviggrønne Træer i Paradiset! Det er Hovedſagen. Kronen ſkal kneiſe mod Himlen, og vi ſkal glædes i dens Ly og Stygge! De kronede Navne, at ja, de ere forgængelige — de høre Jorden til; men de ſkal dog ogſaa holdes i Vre efter ringe Veilighed — de ſkal ſkinne blandt Blomſterne i Urtebedet, og Jngen ſkal træde paa dem! Mærk dig det, Dreng!“

„Maa jeg ikke ogsaa lægge Sunker Ottos Navn? Husbond!“ — spurgte Drengen — „ham kan jeg dog meget bedre lide: han er jo vor Hertug paa en Maade, og han skal jo være vor Konge og befrie os fra Tydskerne, saa snart Vor Herre i Raade vil stille os ved den Anden.“

„Er du tosset, Dreng! vil du snakke med om saadanne Ting? Li du stille og pas din Dont! eller jeg skal lære dig at holde Tand for Tunge. Det er en nem Sag at gjøre et O til et O, seer du, men der skal en større Finger til, end nogen af vores. Mærk dig det, Dreng!“

„Men, Hille Skam, Husbond!“ — sagde Drengen efter et Ophold, hvori han paa egen Haand havde forbandlet et af de kronede C'er til et O — „naar I faae det lange Regnebræt, jeg der maa skrive op uden al Nytte, vilde I neppe see saa mildt.“

„Dummerhoved! er det Noget at snakke om?“ — svarede Peder Hvitfeld vred — „saa megen Vre er han dog sagtens værd. Indtægt og Udgift skal staae paa Regnebrættet, for en Ordens Skyld, det forstaaer sig, og skriver du mig en halv Ortug for lidt eller for meget op, jager jeg dig paa Porten; men vil Kongen og Sunkeren blive hos mig til jeg har givet den sidste Ortug ud, skal de derfor ikke see en sur Mine. Mærk dig det, Dreng!“

„Bliv ikke vred, Husbond! men jeg tænkte kun som saa: hvis det var en ordenlig Konge, som holdt paa Lov og Ret og forsvarede Land og Rige, saa var det en anden Sag; saa var det en Vre og Glæde at gjøre Stads ad ham, og saa behøvede vi vist ikke at give Gadedrengene saa mange Svedsker for at raabe Hurra, hver Gang de see ham i Skarnappet; men er det sandt hvad alle Folk sige om denne Kong Christophers, saa har han jo stræbt sin Broder efter Livet og lagt Folk og Land øde og aldrig

gjort Andet, end hvad skammeligt var, saa længe han har levet, og saa mente jeg" — —

"Du skal ingen Ting mene — mærk dig det, Dreng! og påk dig til Kramboden!" — afbrød Peder Hvittfeld den forbløffede Dreng med en eftertrykkelig Kindhest. — "Se! der har vi Hans Majestæts hellige Person!" — tilføiede han, idet han satte sig i stiv Stilling og gik sin kongelige Gjest med en overvættets dyb Hilsen i Møde.

Med en langsom og vakkende Gang traadte den syge Kong Christopher ind i Haven, understøttet af Prinds Otto. Den sorte Floiels Baret sad Kongen dybt ned over Panden, og han bar den venstre Arm i et Klæde. Hvert Skridt syntes ham besværligt; hans blege Ansigt var mørkt, og han stirrede til Jorden uden at bemærke Borgermandens høitidelige Hilsen, som den unge Prinds besvarede venlig. "Vor brave Bert er her og hilser paa Eder, Herre Fader!" — sagde Prindsen. Kongen kastede et skarpt Blik til Siden, medens han gik frem uden at forandre en Mine.

"Eders høikongelige Raade og Majestæt!" — begyndte nu Borgeren og gjentog sin dybe Hilsen — "det er en stor Ære, der times min lille Abildgaard saa vel som mit tarvelige Hus. Eders naadige Besøg vil betydeligt forøge disse Siendeles ringe Værd saa vel for mig som for mine Efterkommere. Vel er det Synd at hovmode sig, men den nedladende Tillid og Raade, I med eders Nærværelse her beviser en jævn og ligefrem Særljøbing-Borger" — —

"Spar de Talemaader til Narre, der troe paa Mundsvær!" — afbrød Kongen ham og vendte sig bort med et bittert og mistroisk Blik — "der var en Tid, da jeg saae mildt til slige Underdanigheder; men jeg var aldrig saa dum at troe, der var et sandt Ord i slikt Præf."

Den forbløffede Borger var bleven rød over hele An-

figtet; han saae forlegen til alle Sider og vidste ikke hvorhen han skulde vende sig.

„Lad min Faders umilde Ord ikke gaae Fer til Hjerte, brave Peder Hvitsfeld!“ — sagde Prindsen med dæmpet Stemme og klappede Borgeren beroligende paa Skulderen, medens Kongen henfink i sin mørke Grublen og satte sig paa en Havebænk med Albuen paa Knæet og det nedboiede Hoved i den magre Haand. „Han har atter havt en søvnløs Nat“ — tilføiede Prindsen og traadte et Par Skridt til Side. — „Ulykken har bragt ham til at glemme, at en dansk Konge dog aldrig savner troe Venner i Nøden. Jeg haaber, den friske Luft skal opmuntre hans Sind. Viis os eders Blomster og hvad her ellers er mærkeligt!“

„Befaler eders høitongelige Naade?“ — tog nu Borgeren atter Ordet med fornøjet Mod og rakte Kongen en fjelden Roze — „det er en kongelig Blomst, som de fromme Klosterherrer har bragt hertil fra Frankerland.“

„Jeg lider ikke Blomster!“ — svarede Kongen med dyb Røst uden at see op; — „giv dem til Kvindfolk og sølsomme Ungerjvende! Jeg plantede Træer i min Ungdom — men de gik ud — jeg havde ingen lykkelig Haand.“

„Vær trostlig, Herre Konge! Alt kan endnu blive godt, næst Guds Bistand!“ — vedblev Borgeren i trohjertig Trostetone: — „af eders Børn vil vist dog baade I og Danmark faae Glæde“ — —

„Nei se! vil man trøste mig med mine Efterkommeres bedre Lykke?“ — udbrød Kongen med en bitter Latter. — „Af mig har I kun havt Sorg og Ulykke, mener I. Sig kun frem! I saae helst, jeg var død og begravet. Naar I høre Klokkerne ringe for mit Lig, saa vil I vel baade dandse og springe her i Danmark“ —

„Tal dog ikke saaledes, Herre Fader!“ — sagde Otto med bønlig Stemme og kysjede hans skjælvende Haand. —

„Denne ærlige Mand mener os det jo godt og vil hverken frænte Eder med Ord eller Tanker.“

„Nei, det veed den forbarmende Gud!“ — sagde Borgeren forbanjet og vred sine Hænder, idet han atter traadte tilbage med Prindsen. „Vidste jeg kun“ — vedblev han ivrig — „hvormed jeg kunde fornøie eders kongelige Herre Fader, naadigste Sunter, da skulde det, saa visselig, ikke mangle. Holder han af Fiddel- og Gigespil eller af Lur og Haffebraet? det har jeg sørget for til i Aften. Eller lystet ham at besee mit Knivsmed-Værksted? eller skal jeg indføre ham i vort Hellig-Trefoldigheds-Baug? jeg er uværdig Skraaherre i Gildet, til Tjeneste. Jeg giver Brodrene en Tonde Godt=Ol i Aften til at drikke paa vort naadige Herstabs Belgaaende. Vi Særljøbing=Borgere maatte være utaknemmelige Skarn, hvis vi nogenjinde kunde glemme hvad vor ringe By skylder eders Herre Faders Regimente og hans naadige Frihedsbrev! derfor har vi ogsaa svoret over Lysen i Gildehuset, at om saa hele Landet falder ham fra i disse ulykkelige Tider, vil vi forsvare hans kongelige Ret og Myndighed saa længe der er en ærlig Blodsdraabe i os Særljøbinger.“

„Det veed baade jeg og min Fader, brave, ærlige Mand!“ — sagde Prinds Otto bevæget og trykkede Borgereens Haand — „derfor har vi nu ogsaa foretrukket Opholdet hos Eder fremfor paa noget kongeligt Slot, hvor min Farbroder og hans tydske Hovedsmænd raade. Kunde min ulykkelige Fader her kun faae Ro til at helbredes, var endnu vel ikke alt Haab ude. Vi vente Marsken her i Dag; saa vil det blive bestemt, om vi blive her eller drage ud af Landet. Sorg nu kun for, her er roligt og stille, som om Kongen ikke var til Stede! I hans nærværende Stemning ere især alle Vresbeviisninger og Hyldestegn

ham modbydelige og erindre ham kun skærende om hans Magt og Myndighed i bedre Dage."

"Seg forstaaer, Herre Junker!" — sagde Borgeren og nikkede: — "Hans Naade vil behandles som et andet christent Menneſte og uden alle Omſvøb. Det maa jeg lide! det kan jeg ogsaa bedst med. Hør nu! min kjære Christopher!" — vendte han sig atter til Kongen i en trohjertig og næsten skjodesløs Kammerat-Tone, uden at bemærke Prindsens ængstelige og advarende Blik — "slaa nu alle Grillen af Hovedet og vær ved frit og lystigt Blod! der kommer, Skam, Intet ud af at hænge med Hovedet. Trænger I til Penge, kan I jo endnu sætte Skanderborg og Vær i Pant, og saa har I endnu de smaa gode Der ved Tjen; det forstaaer sig, det er jo intet Kongerige; men med Tarvelighed kan I vel slaae Jer igjennem. Den Gang mit sidste Skib løb paa Grund, var jeg ogsaa nær gaaet fra Bidet og bleven en Grillefænger; men saa kom min brave Christen Knivsmed og holdt Hus med mig over min Forsagthed og over at jeg var en ugudelig Dødbider, der ikke havde Tillid til Vor Herre og den hellige Jomfru, og saa" —

"Ti, Dummerhoved!" — udbrød Kongen og rejste sig med et lynende Blik. — "Har I tabt Forstanden? troer I, det er jer Ligemand, I taler til? Endnu hedder jeg Konge af Danmark — det skal Ingen glemme, saa længe disse Dine ere aabne!"

"Gud forbarme sig, allernaadigste Herre!" — stammede Peder Hvitsfeld, fast forfærdet, og veg ærbødig tilbage med en høist bekymret og forlegen Mine — "har jeg forseet mig mod Eders Naade, er det, saa visselig steet af et oprigtigt Hjerte. Jeg troede, Eders Majestæt nu var saa led og led af al Underdanighed og alle de tomme Titularier og Baslemaner, som I havde faaet nok af i eders Belmagtsdage" —

Kongens Ansigt fordreiede sig frygteligt med et saadant Udtryk af Forbittrelse og vild Smerte, at den forbausede Borger tabte baade Mund og Mæle. Paa et Bink af Prindsen bortffjernede han sig hastig, med Taarer i de ærlige Dine, efter at han dog først helt keitet havde stræbt at gjøre sin Mangel paa Underdanighed god igjen ved en næsten latterlig dyb Hilsen.

„Man dræber mig med dum Trost!“ — udbød Kongen. — „Disse Spidsborgere har ingen Tanke om hvad det er, at bære Purpuren over et sønderslidt Hjerter og døe med Majestætens Navn, som en fortviolet Lykkespiller. Forbandet være den Time, jeg saae Dagens Lys! Dette Livs Usfælsed er ikke den Nøie værd at drage Nænde.“

„Fortvivl ikke, min Fader!“ — bad Prinds Otto med fjerlig Røst. — „Lykken er omstiftelig; den kan endnu vende sig gunstig til Eder, naar I kun ikke vil forsage.“

„Lykken?“ — gjentog Kongen med en bitter Latter — „troer du paa Lykken? min Søn! tro paa Veir og Vind! tro paa Havets Skum! tro paa Mennefsedyd hos dig selv og Andre, om du kan! tro paa alle gamle Fabler om Kjærlighed og Venfkap, om Trofkap og Verlighed i Danmark! men tro aldrig paa Lykken! hvem har nogensinde været lykkelig? he! det Blendværk, vi kalde Lykke og Glæde, det er mere falsk og løgnagtigt, end vor Tro paa vor egen Mennefsforstand og frie Villie.“ —

„Naar vi kalde Lykken, som Ulykken, Guds Tilstiftelse, min Fader, saa tør vi vel troe paa den“ — svarede Sønnen med mild og fkaansom Røst — „men om vore bedste Planer end mislykkes i Verden, er den gode Villie dog altid et Menod, som Ingen kan tage fra os evindeligt“ — —

„Ikke det?“ — afbrød Kongen ham med et bittert Smil. — „Troer du da, jeg aldrig har havt nogen god Villie? min Søn! mener du, jeg aldrig har tænkt paa,

at gjøre Danmark lykkelig? Pah med vor gode Billie! den raade vi lige saa lidt for, som for den slette: den kommer og gaaer, som Veiret blæser — men hvad der skal skee, det skeer dog lige fuldt.“ Kongen taug, og Sønnen vidste ikke hvad han skulde svare til den forvirrede Tale; han sukede stille og rykkede en Snylteplante op, som havde snoet sig om den Rosenbusk, han stod ved.

„Hvi lader du ei Ukrudet staae?“ — spurgte Faderen. — „Hvad kan det for, det blev Ukrud? havde det Billie, vilde det jagtens hellere været Lilie eller Rose; men blev det derfor Andet? Tro mig, min Søn! med os Menneſter er det ei stort bedre bevendt. Et Slags Billie har vi, paa en Maade, det er sandt; den kan blive stærk og mægtig i os og fast gjøre Underværker; men den kommer ikke fra Vor Herre, og den er vor Ulykke. — Dyrene er lykkelige: de har intet Balg. Englene er jo salige, men hvad Billie har de da, uden deres Guds og Herres? Vil vi have en ret fri Billie paa vor egen Haand, er den dog ikke vor egen, siger min Skriftefader, men Djævelens“ — — han afbrød sig selv med en forvirret Latter. „Se! Konge vilde jeg være“ — vedblev han — „og jeg blev det to Gange for een. Det kostede Meget, min Søn! alt for Meget — Meer, end det hele lumpne Liv og den hule Krone var værd. — Fem Gange var jeg landflygtig og forjagen. — Huster du, da jeg gif om med dig og dine Brødre i Tydſkland og tiggede? — Men jeg tabte ikke Modet: — Konge blev jeg dog igjen; som Konge skal de lade mig døe! Men hvad blev jeg for en Konge?“ — hvistede han med hul Stemme som til sig selv og stirrede mod Jorden — „hvad Eftermæle vil Danmark sætte paa min Ligsten? — hvorledes vil min Krone see ud paa hin Dag?“ Han holdt Haanden for Panden og hensant atter i taus Grublen. Sønnen stirrede forfærdet paa sin ulykke-

lige Fader og foldede sine Hænder, ligesom til en stille Bøn for hans Sjæl.

Hu aabnedes Havedøren, og en af Kongens Tjenere meldte to Fremmede, som havde Brev og Budskab til Herfskabet.

„De kan komme!“ — sagde Kongen, noget urolig, da Prindsen meldte ham det — „uden Baaben, det forstaaer sig! Du bliver her!“

Tjeneren gik, og strax efter indtraadte Arvid Smaalænding tilligemed Svend Trøst, der syntes noget forlegen og ubestemt. Bæbneren lod den gamle Staldkarl gaae foran og først rogte sit Vrende, medens han selv i Frastrand betragtede begge de fyrstelige Personer nøie.

Den Gamle overrakte Kongen et forseglet Brevskab og boiede sit Kne til Jorden: „Stormægtigste Herre og Konge!“ begyndte han hoitidelig; men Christopher rev ham Brevskabet af Haanden med et vredt Blik, og den Gamle forstummede; han reiste sig og traadte langt tilbage i en ærbødig Stilling.

Kongen oprev Brevet og kastede et flygtigt Blik deri. „Fra din Fæster paa Holbek“ — sagde han til Otto — „Lamenteringer! — rørende Snak om Forsonlighed mellem Søskende — kjærlig Afsted, inden vi skal sige denne Verden Farvel — Pah! disse Auelser, denne Dødsfrygt og Andægtighed kjender vi — det kommer af Overspændthed og Slappelse — den Sot har sine Skifter med Maanen. Læs du den Jeremiade! besvar den i mit Navn — saa rørende, du vil! mig er det ligegyldigt. — Hun vil gaae i Kloster og gjøre Bod“ — tilfoiede han og saae atter i Brevet — „hm! sig, det gjør hun klogt i, naar hun kan stufse sig selv og finde Trøst i at plappre Bonner med Bedesøstrene!“ — Han rakte Brevet fra sig og hensank i sin forrige Stilling.

Prindsen betragtede ham med et smerteligt Blik: „et

venligt Ord fra Eder selv, min Fader!" — beghudte han med bævende Røst; men et strengt, afflaaende Bink af Kongens Haand bragte ham strax til Taushed. Prindsen gjen-nemlæste nu selv Brevet og syntes dybt bevøget; han nærmede sig atter Kongen; men et nyt Bink og maaske de Fremmedes Nærværelse forbød ham at yttre sig.

"Skil mig af med de Plageaander!" — mumlede Kongen — „hør du hvad de har at sige! — jeg vil have Fred!"

Prinds Otto forvarede Brevskabet og gik med mild Værdighed hen mod Arvid Smaalænding. „Af min Fasters Dronningens Skrivelse har jeg seet hvem du er, brave Svend!" — sagde han med hjertelig Velvillie og lagde sin Haand paa Arvids Skulder. — „Hvad du har gjort for dit ulykkelige Herstab, skal aldrig glemmes, saa længe Magnus Birgersøn og hans Frænder nævnes i Norden. Naar din fromme Frue nu affiger Verden og ingen Tjenerer kan medtage i det strenge Kloster, saa kom til mig! Saa længe jeg eier Noget, skal du Intet savne."

"Takker ydmygeligt, ædle Herre!" — svarede Arvid bevøget. — „Dog lad mig være oprigtig!" — tilføiede han og viste sig en frembrydende Taare af Diet — „jeg vil med Tak og Ære tjene Eder, naar min naadige Frue giver mig Afsted; men hvad der gjør mig eders Tilbud besynderlig kjært er dog ikke en saadan Hengivenhed for eders hoi Person, som en Tjener bør have for sit Herstab; den kommer ikke saa pludselig, og jeg seer Der jo første Gang i Dag; men I har en forunderlig Lighed med min unge Kong Magnus Birgersøn; han var mig fast kjærere, end min egen Sjæl, og siden jeg saae dem hugge hans deilige Hoved af paa Helligaandsholmen — har jeg intet Menneskeøie seet, hvori der var saa Meget af hans Sjæl som i eders — —

„Godt, brave Gamle!" — afbrød Prindsen ham venlig.

— „Jeg skal være din Magnus, hvis jeg kan, og du vil nøies med Ligheden og en god Billie. — Det er altsaa et Ord! Har du ellers noget mundtligt Budskab fra min Fæster?“

„Intet fra min naadige Dronning uden hvad der staaer i Brevet; men fra mig selv, ædle Herre! har jeg en inderlig Bøn til eders Herre Fader; hans strenge Blik forbød mig at fremsjøre den; maaske er den ogsaa usømmelig for en ringe, ubetydelig Tjener“ — —

„Sig frem! — hvad vilde du bedet min Fader om?“

„Bliv ikke vred, naadige Herre! jeg vilde nødig for-
tørne Eder eller eders Herre Fader dermed; det kunde synes formasteligt af mig, at tiltroe en fremmed Tjeners Bøn nogen Magt over hans kongelige Sind; men min Frue Dronningens Sjæl er svært nedbøiet; den trænger til Husvælske og fornemmelig til et oprigtigt Kjærlighedsord, som hun kan tage med sig fra Verden og dens megen bittere Skulde. Lad mig ikke træde for hendes Dine uden at medbringe et saadant Ord, var det ogsaa kun et eneste! og — bliv ikke fortørnet, naadige Herre!“ — tilføiede han med dæmpet Stemme — „er det Ord ikke at finde, hvor jeg søger det, i eders strenge Herre Faders Sjæl, saa tag det ud af eders eget milde Hjerte! men lad Kongen besegle det med egen Haand! saa vil min uhykkelige Frue see derpaa i sin Dødsstund og ikke tvivle paa den evige Kjærlighed og Forsoning“ — —

„Godt, godt, du troe Gamle! et saadant Ord skal du bringe hende! det lover jeg dig, og den rette Besegling skal ikke mangle!“ Paa Prindsens Vink traadte Arvid tilbage, og Svend Trøst nærmede sig. „Hvad er dit Vrende? unge Menneſte!“ — spurgte Prindsen og syntes med Velbehag at betragte Væbnerens aabne Ansigt.

„Skal jeg sige Sandhed, Herre Junker!“ — svarede Svend Trøst noget undselig — „saa havde jeg egentlig

flet intet Vrende her; men jeg fik under Veis Lyft til at see Eder og eders Herre Fader nær ved. Kan I taale et frimodigt Ord, Herre Junker!" — vedblev han med kjæk og næsten overmodig Mine — „saa vil jeg tilstaae, det var mere af Nyfigenhed, end af Hengivenhed, hvad eders Herre Fader angaaer; for siden han har pantsat og saa godt som solgt Land og Rige til Tydsken, kan I nok vide hvorledes det nu staaer til med den gamle Kjærlighed til Kongen, man ellers roser os Danske for. Vi Syder har tilmed aldrig med vor gode Willie sagt Ja til hans Regimente.“

Prindsen traadte forbauset et Skridt tilbage. Han betragtede den dristige, jydsk Bæbner med et flammende Orneblis, idet hans fromme, milde Ansyn pludselig syntes forvandlet; der var nu en Høihed og Stolthed deri, som ikke før havde været synlig, men som med en besynderlig Overlegenhed nedsløg Overmodet hos den kjæphøiede Yngling og satte ham i Forlegenhed.

„Tilgiv mig, høibaarne Junker!" — vedblev Svend Trøst rødrende og bukkede bestedent — „hvis jeg har sagt et Ord, som maatte krænke og fortørne Eder! men jeg vilde hellere paa denne Maade mishage Eder, end ansees for en Hykler og elendig Smigrer. I maatte vistnok ansee det for en høi Grad af Uforstammenhed, hvis jeg alene var kommen hid for at tilfredsstille min Nyfigenhed og sige Eder krænkende Ord om eders kongelige Herre Fader, selv i hans Nærværelse og nu, da han ingen Magt har; men som jeg seer ham her, er hans Sjæl og Dre luft for Kjærlighed, som for Had, og — ganske uden Vrende kommer jeg dog ikke heller.“ —

„Sig frem, besynderlige Menneſte!" — afbrød Prindsen ham — „hvormed vil I undskyldte en saadan Paatrængenhed og mageløs Dumbristighed?" — —

„Lad mig tale frit, naadigste Herre! jeg staaer her

uden Vaaben og kan ikke være Eder farlig; mit Liv er endogsaa for Diebliffet i eders Tjeneres Vold; men eders Afsyn er mit Leide. — Rent ud sagt, jeg hader eders Herre Fader af et oprigtigt dansk Hjerte, og jeg er kommen hid med et Sendebrev fra en af hans Fjender, som før var hans Ven. Jeg troede, det gjaldt en aabenbar Opstand mod hans Navn=Regimente og Scepterets Afstaaelse til Eder eller eders Broder eller hvem der kunde befrie os fra Tydskten, og dertil havde jeg villig raft Haand; men nu formoder jeg, det gjælder et lumst Oversald eller endog et lumpent Snigmord paa eders elendige Herre Fader og maaste paa Eder selv; derfor er jeg paa egen Haand kommen hid for at advare Eder“ — —

„Er det muligt!“ — udbrød Prindsen — „saa vidt er det kommet!“ — Han saae sig urolig tilbage til Faderen, som sad henjunken i sig selv og desuden var for langt fra de Talende til at kunne høre dem. „Forovne Menneske!“ — vedblev Prindsen og traadte længere bort — „hvad har du at betro mig! Et Mytteri altsaa — man stræber os efter Livet her — og du veed det — du har selv været Brevdrager blandt Forræderne?“

„Ja, om I saa vil, naadige Herre! jeg troede, som sagt, det gjaldt en Opstand, og det kalder jeg ikke Forræderi, naar det gjælder en Herre, der har brudt Ed og Pagt; dog saaledes var det ikke ment; ved et besynderligt Tilfælde kom jeg til Formodning om et virkeligt Forræderi, og i samme Dieblif, som Brevet var i Hænderne paa en af Forræderne“ — —

„Nævn ham! hvem var han? den Formastelige!“ — spurgte Prindsen yderst spændt.

„Derpaa vil jeg betænke mig!“ — svarede Væbneren. — „Jeg staaer ikke her som Angiver; jeg har ogsaa kun

Formodning, men ikke Visshed. Den usle Plan kjender jeg ikke. Middingernes Navne kan være os ligegyldige, til de for nogen virkelig Handling kan drages til Ansvar. Til den høieste Forsigtighed vil jeg kun raade Eder: her i en aaben, ubefæstet By er kun liden Sikkerhed, om ogsaa Borgerne ere at lide paa. Selv eders Farbroder skal I ikke troe! Et aabenbart Angreb er her dog neppe at vente. Havde det været Tilfældet, vilde I maaste forst have seet mig blandt Modstanderne. Vil I nu, efter denne Tilstaaelse, troe mig paa mit Ord, saa tilbyder jeg Eder min ringe Tjeneste saa længe her er sliig lumpen Fare paa Jærde. Mit Navn er Svend Trøst af de Galters Slægt. Jeg vil ønske, jeg maa kunne svare til Navnet."

"Din Oprigtighed er mig Borgen for din Ærlighed, forvildede Menneſte!" — svarede Prindsen. — "Bliv her i Huset indtil videre! vær til Stede, naar jeg lader dig kalde!" Derpaa gav han dem begge Vink til at gaae og gif selv tilbage til Kongen, der syntes fortrædelig og urolig over Prindsens lange Samtale med de Fremmede.

"Hvad var det?" — spurgte Kongen — "skal jeg endnu plages med fedso mmeligt Overhæng af Tjenere og fornemme Stoddere — nu, de dog veed, jeg har ingen fede Ben meer at slænge til Hundene?" —

"Det var ingen Tryglere, Herre Fader!" — svarede Prindsen og skjulte sin Uro. — "Den unge Adelsvæbner var fra Jylland; han ønskede at slutte sig til vort lille Følge, uden alle egennyttige Fordringer."

"Hvad skal jeg med flere Dagdrivere om mig?" — mumlede Kongen. — "Vil de nu staae mig bi, disse selvraadige Herrer, saa lad dem komme i Tusindtal! Staf mig en Hær! jeg stiller mig endnu i Spidsen for mit Folk og falder med Ære for det Navn, jeg bærer! Jeg bryder alle tvungne Forpligtelser — jeg jager Panteherrerne

ud af Landet, hvad enten de kalde det Ret eller Uret; men til at være en Præker i mit eget Rige behøver jeg ingen Narrehale. Vil mine Fjender mig til Livs, kan en Haandfuld Lømler dog ikke forsvare mig. — Men hvad behøves det ogsaa? Er Verden saa ked og led af mig, som jeg af den, er vi nemme at stille ad. For mig maa man myrde mig hvad Dieblik man vil! Et saadant øde Liv er ikke værd at røre en Haand for.“

„Alf, levede min fromme Moder endnu!“ — sukede Prindsen. Han søgte forgjeves at opmuntre den syge Konge, men havde selv Møie med at dølge sin Uro over det Mytteri, Svend Trost havde advaret ham for, og hvormed han nu ingenlunde vilde ængste sin Fader, der med al sin Foragt for Livet dog ofte gruede for Døden og ingensteds meer troede sig sikker.

Uden at have kastet et Blik paa den skønne Udsigt eller paa nogen af den ærlige Peder Hvitsfelds forblommede Overraskelser, gik Kongen, mørk, som han var kommen, tilbage til det store Karnapværrelse. Han satte sig til Bords mekanisk, men hverken spiste eller drak; han satte sig ved Skakbrættet med sin Søn, men uden at røre en Brikke, og han vilde Ingen see uden Solen. Det var efter Middag, da en Tjener meldte Marsk Wendelbo og Ridder Ingvar Hjorth. Da Kongen hørte det sidste Navn, foer han op af sin tause Grublen og raabte med streng Røst: „Drabanter! sæt ham i Taarnet, den Forræder! han skal dømmes efter en ny Lov, trods al Verdens Haandsæstninger! I Morgen skal hans Hoved springe!“

Prindsen erindrede ham saa skaansomt som muligt om, at her hverken var noget Taarn eller Drabanter, og at han for Diebliffet ikke var i Stand til at bringe saa streng en Dom i Udøvelse.

„Dog dog kalde I mig Konge?“ — udbrod Christopher

med sin bittere Latter. — „Nu ja, det Navn har kostet Hoveder nok“ — afbrød han sig selv med dæmpet Røst — „det paa Kallundborg var dog det værste.“ Han faldt atter i dybe Tanker. Marsken traadte ind, men kunde ikke bevæge Kongen til at see eller tilgive Ingvar Hjorth, som øiebliklig maatte forlade Huset. Med Marsken holdtes nu et alvorligt Raad, for saa vidt Kongens mørke Sindstemning tillod det, og Prinds Otto meddelte den gamle Feltherre hemmelig, hvad Svend Trost havde yttret om et formentligt Mytteri mod Kongens Person. Uden at den syge Herre mærkede det, blev Huset omgivet med en Borgervagt, og man fortsatte Raadet. Marsken medbragte et Leide- og Sikkerheds-Brev fra Kongens Halvbroder, Grev Johan, hvorved Kong Christopher og hans Følge lovedes den største Tryghed, hvad enten de vilde blive i Landet eller forlade det, og alle Grevens Slotshøvdinger og Krigsoverster i Lolland og Sjælland forpligtedes til „at yde hans kjære Herre Broder, Kongen af Danmark, al mulig Ære og Bistand, hvor som helst han maatte behage at opholde sig.“ Dette vistnok ydmygende Sikkerhedsbrev for en dansk Konge i hans eget Land var ledsaget af en egenhændig Skrivelse fra Grev Johan den Milde, hvori han paa det høfligste indbød Kongen til at besøge ham paa Nykjøbing Slot, hvor han skulde blive modtagen med al kongelig Ære. Ridder Ingvar Hjorth havde paa Marskens Opfordring besøgt Grev Johan samme Morgen og medbragt disse Breve. Han havde forsikret Marsken, at Grevens Deltagelse for Kongen i hans ulykkelige Stilling var oprigtig, og han mente, Kongen for det Første burde modtage Indbydelsen til Nykjøbing Slot. Herimod havde Marsken dog selv adskillige Betæneligheder. Han frygtede med Føie, at Kongens og Prindsens Ophold hos Grev Johan lettelig kunde blive til et høfligt Fangenskab. Det

blev Aften uden at man endnu havde bragt Kongen til at tage nogen Beslutning, uagtet man til sidst havde ladet ham vide, at hans personlige Sikkerhed her var i Fare. Endelig afbrød han heftig alle Marskens Forslag til Rigets og hans egen Redning. „Alt er tabt“ — udbød han — „jeg veed det — Rige og Ære, Magt og Myndighed, Guds og Haab! — Livet, det usle, nøgne Liv er kun tilbage; for det gjør jeg intet Skridt! Hvad kommer der ud af alle Raad og fornuftige Anslag? Den største Klogskab er dog Dumhed, naar Lykken er imod; men en lyffelig Dyr kan blive til en Gud paa Jorden og tilbedes; det er en gammel Historie. Jeg er træt af at flye for Ulykken. Er det en høiere Forstand, der styrer Tingene i Verden, nu vel! saa lad den om Regimentet! saa lægge vi jo vore Dummerhoveder i Blod som Narre; men er det Galstab, der regjerer os og det Hele — hvad Kløgt skal der saa komme ud af vor Visdom og Forsigtighed? Jeg har nu næsten vaaget og tænkt mig gal for Folk og Rige. Nu vil jeg sove og lade Folket sørge for mig, hvis det gider.“ Dermed rejste han sig og gik til sit Sovestue, hvortil han slog Døren i Laas efter sig.

„Des værre! han har Ret!“ — sagde den gamle Marsk med bekymret Afsyn og holdt Haanden paa den store, rynkede Pande — „Alt er tabt — Forstanden fast med. Dog, saa længe der er Liv, opgiver jeg ikke Haabet!“ — vedblev han bestemt. — „Vil I følge mit Raad? Sunker Otto!“

„I er vor eneste troe Ven og erfarne Raadgiver i Nøden!“ — svarede Brindsen. — „Hvad raader I os til?“

„Paa Eder og eders Broder, ædle Junker! er nu Danmarks Dine fæstede. Det er eders Pligt mod Fædrelandet at bevare eders Liv til en bedre Tid. Opstanden i Sylland er udbrudt. Det ulmer i Sjælland og overalt

paa Verne. Et Blodbad, som det i Skaane, kan befrygtes; men jeg veed, I vil ingen Del tage deri. Det er en slet Maade at betale sin Gjæld paa, at myrde sine Creditorer" — —

"Den Tanke, haaber jeg til Gud, var aldrig min Faders for Alvor" — afbrød Prindsen ham.

"Men den er Folkets, og for fuld Alvor" — vedblev Marsken. — "Nød bryder alle Love. Folket trykkes over Gyne. Her vil snart ikke mere spørges om Ret, men kun om Livsfrist og Nødbærg. Bryder det løs, er eders og Kongens Liv i den høieste Fare. Ingen Tydster vil tvivle paa, at I jo har Del i Opstanden. I vil møde Dødsfjender baade blandt dem og blandt den rasende Almue. I maa forlade Landet snarest muligt. At her nu selv er et Mytteri i Gjære, veed I. Jeg bereder Alt til Afreisen; med dette Leidebrev kan den endnu stee betimelig. I Morgentidlig skal Alt være paa rede Haand. Eders Herre Fader maa ville. For hans Sikkerhed i Nat kan vi vel sørge."

"En af de gamle Benner blev os dog tro!" — sagde Otto og greb Marskens Haand. — "Gud lønne Jer for eders ædle Villie! Liv og Lykke staaer i Guds Haand."

De gik nu bort for at berede Alt til den nødvendige Afreise, men, efter Marskens Raad, saa stille som muligt og uden at røbe mindste Ungstelhed.

Fjerde Kapitel.

Ikke som Sikkerhedsvagt, men som Vresvagt, havde den ærlige Peder Svitsfeld paa Marskens Anmodning indbudet Tolv af sine Medborgere til at bevogte Huset, der for Diebliffet var at ansee som Kongsgaard. Disse Mænd, hvoraf de Fleste vare Haandværkere, hørte alle til Hellig-

Trefoldigheds-Gildet og vare, som saadanne, paalidelige Mænd, der havde forpligtet sig til at forsvare den lov-mæssige Landsherre uden alt personligt Hensyn. Disse Borgermænd havde i deres Søndagsklæder og med deres gammeldags Stadsevaaben taget Plads i Peder Hvittfelds Handelsbod, hvor den velhavende Bert havde ladet en hel Tønde Godt=Ol lægge op paa Disten for dem. Kongens egne Bøbnere og Svende, der ei engang vare saa talrige, som en almindelig Ridders Følge, havde tillige med Svend Trøst og gamle Arvid Smaalænding faaet Plads i en Sidebygning til Gaarden, hvor de ligeledes paa det Bedste bevertedes.

Paa begge Steder gik det om Aftenen ret muntert til. Ollet gjorde Borgerne snaksomme. Kongens Nærværelse i Huset og mislige Stilling bragte alle gamle Historier om ham og hans Regimente paa Tale, og da Ingen af hans Folk her var til Stede, toge Borgerne ikke i Betænkning at sige deres Mening rent ud.

For Enden af Disten sad en stærk, graastægget Smed, som havde været Krigsmand i Kong Erik Menveds Tid og tumlet meget om i sine Dage. Han førte for det Meste Ordet, og hans Mening gjaldt meget blandt hans Laugsbrødre. Rige over for ham sad en lille, spinkel Bøvev med et blegt, sygeligt Ansigt og heldende Hoved. Smeden havde nylig endt en lystig Historie fra sin Ungdom, og man begyndte at synge muntre Viser og drikke Staal.

„Nei, Brødre!“ — sagde Bøveven med sin Stemme og andægtig Mine — „skal vi synge og drikke, saa lad os først som fromme Gildesbrødre ihukomme de gode Helgene, og, som det sommer sig i vort Laug, drikke Jomfru Marias og den hellige Trefoldigheds Staal!“

„Snak! her er vi jo ikke i Gildeshuset!“ — svarede Smeden. — „Du kan aldrig drikke hellige Staal nok,

Peer Bæver! og du ligger dog altid først under Disken. Se kun til, du ikke bryder os Lyfene her i Aften, som sidst i Gildeshuset, eller søler Peder Hvitfelds rene Gulv til med dit Spildevand!"

"Derfor har jeg jo i al Fromhed erlagt min Mulktt til Gildeshøjsen!" — jukkede Bæveren. — "Herre Gud! Aanden er redebøn; men Kjødets veed I nok hvordan er." Han taug nu og holdt sig til sit Bæger.

"Drikke vil vi, men til Maade!" — tog Smeden atter Ordet. — "Bægeret i den ene Haand og Stridskolben i den anden! det er Orden og god Skik i en Vagtskue. I højsalig Kong Menveds Tid" — vedblev han og brystede sig — "havde jeg ogsaa mangen Gang Vagt i Kongsgaardene. Ja, det var en Herre, som det var en Lyft at vaage over. Jeg var med ved hans Bryllup i Helsingborg, veed I. Der var Pragt og Lyftighed, kan I troe; saadan en Herlighed faae vi nok aldrig meer at see i vore Dage."

"Det Bryllup var dog hans Ulykke!" — bemærkede Bæveren.

"Hvad! Ulykke? Pøkker heller!" — gjentog Smeden. — "Hans Bryllupsdag var just den lykkeligste Dag i hans Liv; det skal han selv have sagt, og det troer jeg med. Hvad Ulykke kan der ogsaa være i at holde Bryllup med en deilig Brindsfæse, man Hjertens gjerne vil ha'e, naar hun er en velsignet Guds Engel derhos, som Dronning Ingeborg?"

"Peer Bæver har dog Ret deri!" — sagde Stadens Kjødmand, en fed Mand med et kobberrodt Ansigt, der havde sat sig paa Disken nærmest ved Altønden, hvoraf han rigelig tappede baade for sig selv og sine Kammerater — "ved det Bryllup ragede han sig jo ind i de fordømte svenske Klammerier og fik den jammerlige Svoger derovre at holde under Armene. Det var et dyrt Svogerstab for

Danmark; det har jeg tidt hørt sige. Dermed tog det da ogsaa en bedrøvelig Ende."

"Ei, hvad!" — svarede Smeden — „der skal jo en Ende paa al Ting, og naar brave Folk døe, er det altid paa en Maade bedrøveligt. Naar pleier du at holde med Peer Bæver, Nabo! for ham er jo al Ting bedrøveligt, hvad enten det er Vigfærd eller Bryllup."

„Jeg vil gjerne troe, Brylluppet har været lystigt og Bruden deilig" — sagde Slagteren — „men det gik dog, som det gik. Du har sagtens seet Dronning Ingeborg, Christen Knivsmed! var hun da virkelig saa deilig et Kvindfolk, som hun har Ord for?"

„Om jeg har seet hende? Kammerat!" — svarede den gamle Smed og knejsede — „jo, det troer jeg! Den, der ikke har seet hende, har ingen Ting seet i Verden, der er værd at snakke om. I har dog sagtens hørt Bisen om hende? den sang man i min Ungdom baade blandt Høie og Lave, og det var Bonde og Børgere enige om, at fiden Dronning Dagmars Tid havde vi aldrig havt saa livsalig en Dronning her i Danmark."

„Syng os den Bise, Christen Smed, hvis den er from og smuk!" — sagde Peer Bæver — „den kunde maaske være god til at forte Tiden med ved min Bæverstol."

„Jeg veed nu ikke, om jeg kan mindes hende hel og holden" — svarede Smeden — „men hvad vi bedst kunde lide, husker jeg nok, om hvorledes Dronningen paa sin Bryllupsdag bad for alle de fangne og elendige Mennesker, mest for Marst Stigs smukke Døtre, som sad fangne paa Bordingborg. Kongen var streng mod alle dem, der var i Slægt med hans Faders Mordere, og det kunde da heller Ingen fortænke ham i; men vi havde dog Alle ondt af de stakkels ustyldige Pigebørn, og det holdt haardt nok inden Dronningen fik dem løsladte. Kongen havde lovet hende

at opfylde den første Bøn, hun bad ham om, skal jeg sige Jer, og saa bad hun strax, som det hedder i Bisen:

„Den første Bøn, jeg beder Eder om,
Den vide I mig saa gjerne!
I give mig alle de Fanger løs
Og Marst Stigs Døttre af Jerne!“

„Se! det tog han sig ikke i Agt for. Men hvad mener I Kongen jagde?”

„En anden Bøn I bede mig om!
Allerkjæreste Fæstemø!
Men Marst Stigs Døttre giver jeg ikke løs;
De skulle i Taarnet døe.“ —

„Hille Død og salte Pine! havde Kongen saa grovt et Mæle?“ — spurgte Slagteren paa Disten — „han har vel været rusten for Brystet den Dag, Christen Smed!“

„Ingen Floujer, min kjære Kæbo!“ — svarede Smeden barsk — „hver Fugl synger med sit Kæb. Vil I høre Meer, skal I holde Mund, saa længe jeg mæler! Vil I vide hvad Dronningen jagde til den Bæst?“ — vedblev han atter meddelelseshysten, medens de Andre tyssede ad Slagteren. — „Hun havde, Gud hjælpe mig, nær reist hjem, hvor hun var kommen fra, paa Stedet, hvor godt hun end syntes om vor smukke Konge; i hvilket som er, lod hun saadan. Hvor lige hun vilde gjort Alvor deraf, maa Vor Herre vide! Kan være, hun kun vilde gjøre Kongen lidt hed om Drene; men det skal ganske rigtig være gaaet til ret ligesom det hedder i Bisen:

„Det var Tomfru Ingeborg,
Hun blev i Huen saa mod:
I ærlige Mænd, som førte mig hid!
Fører mig af Landet ud!“

„Dg nu skal I høre hvordan Kongen maatte give Kjøb:

„„I vende Eder om, Zomfru Ingeborg!
Ederes Villie vil jeg gjøre:
Aldrig beder I mig om den Ting,
Seg vil eders Bøn jo høre.

Dankongen han taler til sin Drost:
I lade de Fanger udtage!
I lade Hr. Marsk Stigs Dottre ud
Dg heden af Landet drage!

Det var stolte Zomfru Ingeborg
Vilde ikke paa danste Tord gaae,
Førend hun fik de Fanger af Tern
Dg de maatte for hende staae.““

„Det er da ogsaa vist og sandt, at baade Kvinde og Mand
priste den dydelige Zomfru Ingeborg, som det ogsaa staaer
i Bisen, og takkede Gud saa mange Fold, at hun var
kommen her til Lande, og det kan jeg vidne er sandt, hvad
Bisen ender med:

„„Der var stor Glæde i Fruer-Kloster:
De Konner læste og sjunge;
End var der mere i Kongens Gaard:
De legte med danste Tunge.
— I bede for dem, som Kronen skal bære!““

„Men i saadan Hui og Hast kunde de fangne Zom-
fruer da vel ikke komme til Helsingborg“ — bemærkede
Slagteren. — „I saae dem vel ikke selv? Christen Smed!“

„Nei, Nabo! men vist og sandt er det, at den brave Drost Lage Jonson fulgte dem ud af Landet. Man vilde sige, han havde et godt Die til den Ene; men han kom alene tilbage og døde to Aar før Kongen. Jeg husker godt den Dag, han blev begravet. Det er nu sexten Aar siden. Kongen fulgte selv nærmest ved Kisten og var grumme bedrøvet. Han havde tre Aar tilforn mistet sin kjære Stifader, den lystige Grev Gerhard, ham, de kaldte den Blinde; det var ham en ærlig og fuld tro Ven alle Dage. Hans anden gode Ven, Drost Peder Højeøl, var død tre Aar efter Kongens Bryllup, og Aaret før Drost Peder faldt fra, havde han mistet sin gamle, kloge Raadgiver Son Litle. Ak ja, han havde til visse megen Sorg i sine Dage; men stor Ære og Herlighed har han da ogsaa oplevet, det er sandt. Jeg var med ham paa det store Tog til Klostof. Det er nu over tyve Aar siden. Det var lystigt, kan I troe. Der laae vi med ham i den store Lystleir uden for Byen, og det gik prægtigt til med Mjød og sød Vin, med Musik og Ridderpil og al Herlighed. Der var over sex tusinde Mennesker samlede hver Dag, alene for at see paa os, og der var over de tyve fremmede Tyrster til Stede, som alle bukkede for vor Konge, som for en Keiser“ —

„Hille Skam! saae du al den Stads, Christen Smed!“ — afbrød Slagteren ham og smidskede. — „Du var dog aldrig med at turnere? nei, det er sandt, du satte jo kun Guldsøm i Kongens Hesteskoe. Det er ikke første Gang du fortæller os det. Men Get har du ikke fortalt os: saae du ogsaa hvordan han der inde tede sig, da hans Broder jalig Kongen gav ham Ridderlaget? det skete jo ved samme store Høitid; saae lange Christopher ikke den Gang ud som en arm Synder og Forræder, der skal halshugges?“ —

„Ths! nei, han var ganske mild og manerlig“ —

hviſkede Smeden og ſaae ſig om — „den Gang var han jo nylig bleven forligt med Broderen og havde ſvoret ſig fri og uſtyldig med ſin dyre Saligheds=Ed paa Evangeliebogen.“

„Hu, ha!“ — ſagde Bæveren og forſede ſig — „den Ed maa han nu viſt alt bøde for i denne Verden, kan I troe, hvor det ſaa vil gaae i Skjærſilden. Man vil dog ſige, det var viſt, han havde holdt med de ſvenſke Hertuger og forraadt vore Magaſiner til Tjenden paa det ſvenſke Tog, den Gang han lod ſig godvillig fange derovre.“

„Nu, ja, hvad har man ikke ſagt ham paa? den arme Mand!“ — afbrød Slagteren den fromme Bæver med et ironiſt Smil. — „Samme Nar, han holdt det prægtige Bryllup, hed det jo atter, han tragtede Kong Menved baade efter Krone og Liv og havde hemmelig ſtaaet i Ledtog med de Fredløſe; men det var jo Løgn og Sladder: det ſvor han ſig jo Altsammen kvit og fri for paa een Gang, ſom en ſnild og ærlig Mand; derfor var det jo hans Droſt Anders Høgberg ſiden blev radbrækket. Hm ja, ham gif det endnu værre, end Slotshovdingen paa Kallundborg. Nu, lad de Fugle flyve, Kammerater! ſiden han der inde dog blev vor Konge, paa en Maade, og hedder ſaa endnu, vil vi ikke tale Andet end Godt om ham! det ſtylde vi ham deſuden for vort gode Frihedsbrev, og her er vi jo netop ſamlede for at ære og beſtytte ham“ —

„Det forſtaaer ſig!“ — tog Smeden heftig Ordet — „hans Liv vil vi forſvare; det er vor Pligt og Skyldighed; men ſin Ære maa han ſelv forſvare! Den, der har tjent hans høiſalige Herre Broder, kan man ikke forlange ſkal bære denne Kong Chriſtopher paa Hænderne. Sa, Kong Menved var en Konge, vi aldrig vil ſee Mage til; ſine Feil havde han ogſaa — lad ſaa være! han ſparede aldrig paa Skillingen og holdt vel meget af Stadsen; for ſtreng var han vel ogſaa iblandt — men Landets Ære holdt

han paa, som en brav Karl, og retfærdig var han som den hellige Jørgen og Erkeenglen Mikkel, der styrtede Lucifer ned i Helvede —

„Stop lidt, Kammerat!“ — afbrød Slagteren ham — „var han da ogsaa retfærdig mod Dronningen? — hende, I dog Alle gjorde saa meget Bæsen af — forskjød han hende ikke til sidst og spærrede hende i Kloster? det vilde, Skam, hverken Hellig Jørgen eller St. Mikkel gjort ved deres Kvinder“ —

„Na hvad! Kjærlingesnak!“ — tog Smeden atter ivrig Ordet. — „Noget var der i, det er sandt; men det fortrød han jo og gjorde godt inden han døde. Hidsig var han, som Pokker — det skal Ingen negte — men det er I og jeg jo med — det er en ærlig Sag. Hvad han døiede med ham der inde og med de svenske Optøier kunde sagtens ogsaa gøre ham krus i Hovedet. Dronningen var en iegod Sjæl; det veed Bor Herre! men hun skal jo have holdt med sine oprørste Brødre derovre i Sverrig og givet Klodderjanen en god Dag — ham, der var Konge med Rette, og det kunde vor Konge nok aldrig finde sig i; for hvem der havde Ret, holdt han med og stod ærlig bi, hvad enten det var et Asen eller en Fugl Phønix; og deri havde han jo Ret, veed jeg; det var kongeligt tænkt. Saa kom ogsaa al den Ulykke til med Børnene“ — —

„Du Frelsens Gud! hvad kunde den ulykkelige Dronning derfor?“ — udbrød en alvorlig Tømmermand, der hidtil havde tiet og hørt til — „hun var jo meget meer at beklage, end den gale Konge. Han skulde, Herren hjælpe mig, selv have født Børnene til Verden, saa havde han vidst hvad det var“ — —

„Det var for meget forlangt, Mester!“ — svarede Bæveren — „det kunde ikke den helligste Mand paataget sig; men det har jeg tidt hørt sige: al den Ulykke med

Børnene var en Guds Straf for hans Haardhed mod Erkebisp Grand og fordi han holdt Bryllup med sin Frænke uden den hellige Faders Forlov" — —

„Klerkesnak!“ — afbrød Smeden den andægtige Bæver. — „At han tugtede Erkebispens, var vel gjort. Den Karl var vel ikke saa hellig, ellers havde Vor Herre vist ikke tilladt, han blev affat og siden fik Hug for sin Mund af den raske Kvinde der ude“ — —

„Men hvordan gif det egentlig til med Kong Menveds Børn?“ — spurgte Slagteren med et skjævt Blik til Døren — „havde han der inde ingen Del i alle de Ulykker?“

„Nei, Kammerat! man kan ogsaa gjøre et Skarn Uret!“ — svarede den alvorlige Tommermand. — „De Sex kom jo dødsfødte til Verden, det veed Alle; og de to Sidste har I sagtens hørt tale om: det var de to deilige Tvillingprindsjer, som der blev bedet for i alle Kirker, og som man ventede sig saa Meget af. Den Ene døde af Sot; men det var den sidste og eneste Prinds, der faldt ud af Bognen for Dronningen og blev kjørt ihjel, da hun vilde løfte Barnet op og vise det for Folket. Ak! det var maaste lige saa stor en Ulykke for Land og Rige som for den ulykkelige Dronning Ingeborg selv“ — —

„Og derfor lod Kongen hende sætte i Klostret og vilde aldrig see hende meer — ganske rigtig, Mester! saaledes har jeg ogsaa hørt det“ — tog Slagteren Ordet igjen, — „I maa dog tilstaae, Christen Smed! jer snilde Kong Menved blev lidt forrykt til sidst, og I maa ikke prise os ham som et Mynster for kjærlige Vegtænd“ — —

„Det siger I, Herren straffe mig, som en Daare, der ikke veed bedre Bested, Nabo!“ — raabte den gamle Smed hidsig og trumfede i Disten. — „Han holdt dog meer af sin Hustru, end Nogen af Jer Bønhafser holder af jer

egen eller Andres Kone, og han var hende tro derhos som Guld. Det har jeg hørt af Bisp Oluf af Roskilds egen Skofvend, og han havde hørt det af Bispens egen Jamulus, og Jamulusen havde hørt det af Bispens egen Mund: saa snart Biskop Oluf gik til Kongen og forsvarede Dronningens Ufkyldighed, faldt Kongen ham om Halsen og græd som et Barn; han lod hende jo ogsaa strax tage ud igjen af St. Clarae Kloster og bar hende fra den Dag paa sine Arme, til hun opgav Anden og blev salig; og hvad hun spaaede ham i sin Dødsstund, da hun som en hellig Engel saae ind i den kjære Guds Himmel, det opfyldtes ganske rigtig: han kunde ikke overleve hende ret længe; det vidste hun, og han døde jo ogsaa inden Aaret var omme. Hvad kan I forlange Meer? Nu ligge de i Fred og Kjærlighed ved hinandens Side i St. Bents Kirke i Ringsted" — tilføiede den stærke Smed med vemodig Røst — „og jeg kommer aldrig til Ringsted, uden jeg maa ind i Kirken og see deres Grav og bede for deres Sjæle. Nei, Kammerater! Tugen skal tale et ondt Ord om Kong Menved: saadan en Konge skal vi lede længe om. Vilde I forgylde mig ham der inde fra Top til Taa, gav jeg dog ikke et Haar af Kong Menveds gule Stæg for hele Karlen" —

„Død og salte Plage! der staaer han jo!" — mumlede den tykke Slagter og stirrede mod Døren, idet han trillede ned af Dissen og nær havde revet Oltønden med sig. Alle sprang op og saae forbausede mod Døren til Kongens Bærelse: den stod aaben, og en høi, dødbleg Mand stod paa Tærskelen med vilde, stirrende Blik; han holdt et Lys i den ene Haand og et draget Sværd i den anden; han saae ud som en Søvnægner eller et Gjenfærd. Det skrækkeligt fordreiede Ansigt var skarpt oplyst af det Lys, han bar i Haanden. Bæveren med de fleste Borgere

knælede og korsjede sig, som for et Spøgelse. Da de kom til sig selv af deres Skræk, var Døren luftet og det frygtelige Syn forsvundet.

„Stamfærd! han hørte vist hvad I sagde, Christen Smed!“ — sagde Slagteren, der syntes mindst forskrækket og smidskede polist igjen, idet han tømte sit Bæger — „det seer galt ud. Han er nu i Stand til at lade jert Hoved springe for det Ord den Dag i Morgen, og hvem skal saa fortælle os Historier om Kong Erik Menved og Turneringen i Rostof!“

„Derjom I taalte det, Kammerater! var I flette Gildesbrødre!“ — svarede Smeden rolig. — „Jeg har ikke sagt Andet, end hvad jeg vil sige ham i hans aabne Dine, naar han forlanger det, hvad enten han saa seer surt eller mildt. Dog — som han har redet, saa ligger han nu, og han lader nok mit Hoved sidde: han kan snart have ondt med at holde paa sit eget.“

„Saa galt er det dog vel ikke, Landsmand!“ — tog den alvorlige Tømmermand Ordet — „hvo skulde vove at løfte Haand imod ham? han er dog en kronet og salvet Konge. Vil hans Svoger og Keiseren staae ham bi, kan han vel endnu en Gang komme oven paa.“

„Lad os nu drikke og flemme paa Tønden, Kammerater!“ — afbrød Slagteren den betænkkelige Stemning — „hør hvor de synge derovre i Baghuset! det er Kongens egne Svende; tør de gjøre sig lystige, tør vi vel ogsaa. Det er jo snart Midnat. Skal vi holde Dinene aabne, maa der Drik og Sang til.“

Man begyndte nu at drikke til Gavn under lystige Almuesange. Det stærke D gjorde snart sin Virkning, og en Time efter Midnat laae næsten alle den hellige Trefoldigheds Gildesbrødre i dyb Søvn under Disten, medens den gamle Christen Knivsmed fast alene sad ædru og be-

tænkelig for Enden af Planken med Haanden under Rinden. I Sidehuset var der nu ogsaa blevet stille. De Fleste af Kongens Svende havde strakt sig paa Bænkene og sov; kun Svend Trøst og gamle Arvid Smaalænding sad vaagne ved Drikkebordet.

„Se! her er Sendebrevet til min Dronning!“ — sagde Arvid. — „Kongens eget Segl er derfor. Det vil trøste min stakkels Frue. Saa snart det dages, vil jeg bort. Jeg var tilfreds, jeg var vel herfra, unge Herre! det er ikke saa ganske rigtigt her i Huset.“

„Har du havt Syner? Gamle!“ — spurgte Bæbneren med et selvfløgt Smil.

„Medens I før var ude, sad jeg hist ved Vinduet!“ — vedblev den Gamle med dæmpet Røst — „de sov her Alle omkring mig, ligesom nu. Jeg tænkte paa den ullykkelige Herre derovre og betragtede de høie, stille Stjerner over Huset; da faldt der en Stjerne og forgik; i det Samme saa jeg Kongens høie Skikkelse gaae langsomt gennem Karnapfalten histovre. Han bar et næsten udbrændt Lys i den ene Haand og et stort Sværd i den anden; hans Gang var som en Forbryders, der tænkte paa en gruelig Ugjerning; men det var ingen levende Mand; det vil jeg døe paa. Vi veed jo, Kongen har spærret sig inde i sit Sovestammer. Marsten og Prindsen har jo deres Kamre jævne ved. I kan troe, det var hans Forvarsel“ — —

„Sligt vil jeg selv see før jeg troer det. Havde vi den Herre dobbelt, var det rigtig nok ingen Spøg. Maaſte gaaer han i Sovne: han har sagtens ingen Ro for de mørke Tanker og Grindringer. Netop saaledes, som du saa ham, skal han jo have puslet om paa Kallundborg Slot, hin Nat, hans gamle Slotshovding blev henrettet, og man troede, han stræbte sin Broder efter Livet. Nu, jeg glemmer ikke hans Afsyn i Dag. Jeg er ikke ræd af

mig, Gamle! men saae jeg ham gaae i Søvn, troer jeg fast, jeg løb.“

„Ræd blev jeg vel ikke“ — svarede Arvid og slog stille et Kors for sig — „men det var mig et sørgeligt Syn. Saaledes saae jeg ogsaa den ulykkelige Kong Birger tre Nætter før han døde paa Holbek; men jeg sad i samme Stund ved hans Seng, hvor han laa bag Sparlagenet“ —

„Gjør mig ikke gal med dine Drømmerier!“ — afbrød Bæbneren ham og reiste sig. — „Lad ham spøge eller gaae dobbelt eller med Hovedet under Armen, om han vil! — hvad kommer det mig ved? Vil Fanden tage ham, er det en anden Sag; men for hans lumpne Liv er her ellers ingen Fare. Jeg har været hele Byen rundt tre Gange; der var stille som paa en Kirkegaard. Vi havde neppe haft nødig at sætte Sunferen i Uro. Du skal see, vi har gjort blind Allarm her, som nogle Narre.“

„Gid det var saa vel!“ — svarede den Gamle og rystede paa Hovedet — „ikke fordi der er stor Lykke at vente for ham hist ovre eller for dette ulykkelige Land, saa længe han lever; men det er dog altid en underlig Ting at see et Menneskes Dødning-Signelse ligesom træde ud af ham, som den søgte en gammel Ulykkestanke eller sin egen Grav, medens Mennesket endnu aander og lever, helst naar der staaer et Levnetsløb paa hans Pande, som paa Dennes, og lurer en Sjæl i Diet, der saa lidet er skiftet til det store Regnskab.“

„Jeg er vis paa, du skuffer dig selv, Gamle!“ — udbrød Svend Trost og greb rask et Bæger af Peder Hvitfeldts stærke D — „men var det Andet, end Overtro, med dine Syner og Varser — fulgte Døden dig virkelig i Hælene — nu vel! saa vilde jeg, som en brav, dansk Ungerøvend, nu drikke den gode Vens Staal og byde ham velkommen i dette Hus at sige, hvis han kom manerlig, som

en ærlig Karl, og ikke havde Slyngler og Stimænd til Haandlangere. — Jeg hører Hesteføe paa Gaden — tys!“ — afbrød han sig selv og studsede. — „Ha! ved han nu paa Helhesten her ind i Staden og steg af her for Døren — stod han lige for mine Dine i dette Dieblik!“ — vedblev den ophidsede Yngling med vildt tindrende Blik — „hørte jeg hans Benradknogler rangle og saae ham i de sorte, dybe Dienhuler — jeg vilde dog tomme dette Bæger paa hans Velkomst og sige ham Tak for Besøget i gamle Danmarks Navn!“ — —

Idet han jagde disse Ord og svingede Bægeret med stolt Overmod, kastede han et Blik ud af Vinduet til Stenhuset lige over for, hvor Kongen sov, og med et Forfærdelses-Udraab tabte han Bægeret af Haanden. Han saae en høi Rue slaae ud af Taget og hele Forhuset staae i Flamme. Et frygteligt Brandstrig hørtes i det Samme fra Gaden, og hele Huset var i Oprør. „Brand! Mordbrand!“ — skrege Svend Trøst og Arvid paa een Gang og vakte de sovende Svende. „Redder eders Konge!“ — raabte Arvid med Tordenrøst. „Prindsen — Junker Otto!“ — raabte Svend Trøst og foer ud af Døren. Alle styrtede efter ham, og hver løb sin Vej i største Bestyrtelse. De Fleste tænkte først paa at redde sig selv og deres Gods og løste Hestene i Stalden; men Arvid og Svend Trøst styrtede ind i den brændende Baaning. Borgervagten i Krambo-den ravede i samme Dieblik forfærdet og søvndruffen frem under Dissen, og den gamle, stærke Smed havde Møie med at rive dem ud af det brændende Hus, som pludselig var omspændt af Luer paa alle Sider. Peder Hvitfeldt selv stod næsten nøgen paa Gaden med et Barn paa hver Arm og sin Hustru ved Siden. Han rakte Børnene til Moderen og styrtede atter ind i sit brændende Hus. „Kongen! Prindsen! mine høie Gjester!“ — skreg han — „af,

jeg elendige Mand! hvorledes tør jeg lade mig see for deres Naader og redde dem i bare Skjorte!" Han ilede til Kongens og Prindsens Værelser. Karnapsalen var fuld af Røg. Luerne sloge ud af alle Sovestammerne; men ingen af Gjesterne var at see. I Kongens Sovestue var Døren sprængt. Et Vindue laa sønderflaaet paa Gulvet, og man formodede, Nogen havde reddet Kongen gjennem Vinduet. Den bekymrede Bert maatte med Magt rives ud af Huset inden Taget styrtede.

Skrækken var almindelig, og snart vare næsten alle den lille Stads Indvaanere samlede i Trængsel omkring Brandstedet. Endelig saae man den gamle Marsk Bendelbo, der med de graae Haar flagrende om det ubedækkede Hoved, halvt paaklædt og forbrændt, var funden afmægtig paa Gaden. „Hvor er han? hvor er de?“ — raabte han og vred sine Hænder — „han kom ud af Vinduet — han foer bort med Rytterne — men hvem var de? hvor blev de af?“

„Trøst Eder, Herre Marsk! han er reddet!“ — lod nu en rask, ungdommelig Stemme, og Svend Trøst trængte sig frem mellem Brimlen — „der er ikke svedet et Haar paa hans Hoved; men han var næsten kvalt af Røg. Han var daanet for mig. Nu kommer han sig godt“ — —

„Hvem? Kongen? min ulykkelige Konge?“ — spurgte Marsken.

„Nei, Prindsen, Junker Otto“ — svarede Svend Trøst — „jeg har bragt ham i Hus her jævne ved. Hvor Kongen er, maa Pokker vide! ham ligger der mindst Magt paa.“

„Hader I ogsaa min ulykkelige Herre?“ — jagde Marsken med et bebreidende Blik, og vred atter de magre Hænder — „Gud forbarme sig! er det kun ikke Mordere, der har bortført ham! Bring mig til Junkeren! Gud lønne Ser det, at I dog vilde redde ham! — hvor er han?“

„Her, ædle Herre! følg mig!“ — sagde Svend Trøst og tog den gamle Feltherre under Armen, for at lede ham over til Gjenbohuset. I det Samme lød en mægtig Røst: „en Hest! en Hest! jeg er paa Sporet.“ Det var gamle Arvid Smaalænding.

„To Heste!“ — raabte Marsken med sin gamle Felt herrerøst og sølte sig atter i fuld Kraft. Medens man ilede med at opfylde hans Befaling, fortalte Arvid, at to formummede Herrer, klædte som Tægere, vare redne bort, med Kongen mellem sig paa en tredie Hest, og han troede vist at kunne opspore dem, hvis han strax kom afsted. I faa Dieblkke sad baade Arvid og den gamle Marsk til Hest. Svend Trøst kastede en Skappe om den gamle Felt herres Skuldre og satte sin Springsyrshue paa hans graae Hoved. „Lykke paa Reisen!“ — raabte han. — „Jeg søger for Junkeren — for hans Skyld vil jeg ønske Jer en god Jagt.“ Svend Trøst ilede tilbage til den endnu halvbedøvede Prinds Otto, medens Marsken og Arvid Smaalænding fore ud af Byen ad Veien til Alholm, hvor den snilde Svensker hele Veien kunde paaapege Sporene af tre Heste.

Femte Kapitel.

Slottet Alholm, det nuværende Christiansholm, laa tre Mil fra Sætkjøbing, lige over for Nysted, i en deilig Halvkreds af Bøgestove og bølgende Hvedemarker, med en herlig Udsigt over Nysted Bugt og en lille Indsø, hvorved Slottet i Fraastand syntes at kneise paa en Ø. Det var en vel befæstet Borg med svære Ringmure og dobbelte Fæstningsgrave. Slottets gammelgothiske Bygninger dannede en fuldkommen Firkant med fem Alen tykke Stenmure, røde, tallede Murgavle og et høit Taarn i hvert af de fire

Længdehjørner. Det var et kongeligt Slot, men var af den forgjeldede Konge overdraget som Pantegods til hans Halvbroder, Grev Johan, som dermed tillige beherskede Nysted, hvis Indvaanere horte til Gudsset ligesom Bønderne. Fæstningsværkerne holdtes i god Stand, og en streng, tydsk Hovedsmand havde Befalingen paa Slottet.

Det var tre Timer efter Midnat. Det begyndte at dages, og den østlige Himmel havde alt sit skønne rødlige Morgensfær, da der stødtes i et Jagthorn uden for Nalholm Slotsport. Kuren paa Porttinden besvarede strax Tegnet med sit Vægterhorn. Kort efter nedrullede Vindbroen; Porten opluffedes, og to tause Sægere til Hest, med Mæster for Ansigterne og en hoi, bunden Herre imellem sig, rede ind ad Slotsporten.

„Hvor er jeg?“ — spurgte den fangne Konge og saae sig om med et vildt, smerteligt Blik. — „Er dette ei Nalholm, mit eget kongelige Slot?“

De tvende formummede Sægere bukkede og taug, idet de hjalp Kongen af Hesten og førte ham op ad den hoi Planketrappe til Høienloftsbroen.

„Tal, Menneſter!“ — udbrød Fangen i den heftigste Spænding. — „Er jeg i min Halvbroders Vold? Er den milde Johan nu ogsaa en Forræder? Er det paa hans Befaling, I Mordbrændere vove at mishandle Kongen af Danmark?“ — Han fik intet Svar. Han saae mere ud som en Død end som en Levende. Hans Armbind hang ham løsrevet om Halsen og var gjennemvædet med Blod. Hans Sindslidelser og den voldsomme Bevægelse syntes at have aabnet ham alle Livets Sluser og jønderrevet ham baade paa Sjæl og Legem; han vaklede og sank afmægtig om paa Trappen. Sægerne nikkede tause til hinanden og bare ham ind paa Høienloftstillien, hvortil Døren var aabnet. Der var stille i den øde Forsal. Daggrøet op-

lyste de høie Hvalvinger og snorklede Dorsirater. Der var intet Menneske at see, undtagen to Skildvagter, der stode i fuld Rustning som Jernmænd ved Døren og lukkede den efter de Indtrædende. Alt syntes forud beredt til den ulykkelige Gjestis Modtagelse. En Række af Bærelser stod aaben paa høire Side af Forsalen; der igjennem bare de den afmægtige Konge til det allerinderste; dette var et Taarnkammer; det var rundt med smaa, jerngittrede Binduer høit oppe i den tykke Mur; her fandtes en Loibænk og et Bord med en Vinkande og et Bæger. Man lagde den endnu bundne Fange paa Loibænken og løste nu først hans Baand. Saa snart han slog Vinene op, rakte den Mindste af Fægerne ham, med et Slags Deltagelse, et Bæger Vin; men han bortviste det med Afsty. „Drif selv først!“ — mumlede Kongen — „credens, Forræder!“

Fægeren vendte sig om, løstede Masken i Beiret og drak Bægeret helt ud; derpaa satte han Masken paa igjen, fyldte Bægeret paa ny og satte det tillige med Bord og Vinkande hen for Loibænken. Han pegede paa Kongens blodende Arm og gav ved Tegn til Kjende, at der skulde sendes ham Hjælp. Derpaa bukkede de begge meget høfligt, uden at mæle et Ord, og gik ud af Fængselsdøren, som de satte Stang for efter sig.

„I Taarnfængslet — i Livsfangehullet — paa mit eget Slot!“ — mumlede Kongen — „i Broder Johans Bold! — hm! for her at myrdes — stille, taust, høfligt — i al Kjærlighed. Ha! Gjengjældelse!“ — han rev en Lok af sine sorte Haar og kastede den fra sig. — „Nei“ — vedblev han med et vildt Blik — „Kongemorder blev jeg ikke — Han døde fri paa sin Throne — den Tanke blev aldrig Gjerning — Villien raader Ingen for — kun Gjerningen gjælder — Tanken er Hjerne-spind. — Ord er tomme Lyd — hm! hvad er Ed Andet? Jeg er ren mod denne

Fjortæder. — Jeg Dosmer, som troede en Halvbroder! jeg vidste jo hvad Broderskab var. Nu forstaaer jeg ham. Derfor saa broderlig, ha! som en Pantejøde — til det halve Rige blev hans. Derfor smilte den milde Ven — i fjorten Mar. Nu kan han sønderrive Betleren — hm! dele Byttet med Fætterren — rigtig! — købe sig Fred af den staldede Ravn med mit Nadsel. — Wilde Johan! jeg var en Juster mod dig — du er min Mester!“ —

Kongen troede, han var ene. Men nu traadte en hoi, ridderlig Skikkelse, med Hjelm og Pandsjer og nedslaaet Visir pludselig frem fra en Murpille i Taarnstuen. Den hoi Skikkelse traadte med langsomme Skridt hen for Kongens Leie og stirrede stift paa ham gennem Dienhullerne, uden at mæle et Ord. Kongen bemærkede ham først, da den taus Ubekjendte alt stod lige for ham; han reiste sig hastig i Leiet; men, som ramt af et Lyn fra den Fremmedes stirrende Blik, styrtede han med et Angestsfrig tilbage i en ny Afsmagt. Da han atter op slog sine Dine, var den pandsjrede Herre forsvunden; han mærkede med Forundring, at han var forbunden, og sølte Lindring i sine Saar. En gammel, hæslig Kvinde sad nu ved hans Leie og smurte paa et Plaster. „Hvem var her?“ — spurgte Kongen; men Konen taug, med et aldeles ligegyldigt Ansigt. Hun fortsatte sin Sygepleie-Syssel og holdt kun inde et Dieblik, for at vække ham Vægeret. Han drak og sølte sig styrket. „Hvem var her? Kvinde!“ — spurgte han atter med bydende Røst — „var det et levende Menneske? eller — eller den Gamle fra Kallundborg?“ — mumlede han med bævende neppe hørlig Stemme — „eller den døde, radbrækkede Drost?“ —

Konen vedligeholdte sin ligegyldige Mine, ligesom hun baade var døv og stum. Kongen lagde sig tilbage paa

Leiet og syntes efter nogle dybe og smertelige Suk endelig at være falden i en urolig Matheds=Slummer.

Imidlertid var Folk blevne vaagne paa Slottet. Bagten paa Murtinderne afløstes, og en svær Herre i tydsk, ridderlig Husdragt gik med opmærksomt Blik over Skandferne. Solen var staaet op. Uden for Slotsporten holdt to Fremmede til Hest. En Skildvagt fra Porttinden nærmede sig den barske Befalingsmand. De talede hemmeligt sammen, og Høvdingen studiede. „Hm! gennem Løngangen?“ — mumlede han — „Grevens Drost vel? — godt! — han gaaer frit ind og ud. Det forstaaer sig. — Og nu alt et Par Sporhunde her? — Vel! lad Bagten føre dem til Højsalen!“

Skildvagten gik. Befalingsmanden begav sig til Slotets Høienloftssal, hvor strax efter den gamle Marst Bendelbo traadte ind, ledsaget af fire bevæbnede Krigsmænd.

„Hvem er I? hvad vil I mig?“ — spurgte den tydske Befalingsmand i barsk Tone og undveg den gamle Feltherres Dine med et uroligt Blik.

„Kongen af Danmarks Drost og Marst“ — svarede Peder Bendelbo med rolig Værdighed og saae ham stift i Dinene. — „I Folge dette Sikkerhedsbrev fra eders Herre, Grev Johan af Bagrien, fordrer jeg min Herre Kongens uantastelige Person øiebliklig sat i Frihed.“ Han overleverede den tydske Befalingsmand Grev Johans Sikkerhedsbrev for den ullykkelige Konge, og Slotshøvdingen stirrede ligesom højt forundret paa Brevskabet og det store Segl. „Desuden fordrer jeg, i min Herre Kongens Navn“ — vedblev Marsten — „at I uden Ophold udleverer os de to dumdriftige Majestætsforbrydere i Bolt og Lænker.“

„I seer min Forundring, Herre Marst!“ — svarede Befalingsmanden i høflig Tone, efter at han langsomt havde gennemlæst Brevet. — „Jeg begriber ikke et Ord af hvad

J siger. Af dette Brevskab seer jeg vel, at jeg er pligtig at yde eders Herre, Kongen, al Ære og Bistand, hvis det maatte behage hans Naade at forlange Befordring eller anden Hjælp her paa sin Reise; men da jeg ikke har havt den Lykke og Ære at see hans høikongelige Naade, forstaaer jeg ikke hvad J mener med at sætte ham i Frihed, og lige saa lidt hvad det er for Majestætsforbrydere, J fordrer udleverede."

"Nederdrægtighed uden Lige!" — mumlede Marsken paa Dansk og trampede i Gulvet; men han saae i det Samme, at Slotsbefalingsmanden gav Bagten et betydende Bink, og han besindede sig. "Tillad mig da, jeg oplyser Jer om Sagen, Herre!" — tog han atter Ordet paa Tydsk. — "Min Konge er her paa Slottet, formodentlig i et af eders Fangetaarne; han er slæbt hid henved Morgensstunden af to Riddinger og Mordbrændere; de maae ogsaa være her til Stede. Jeg har fulgt Forrædernes Spor lige her til Porten. Riddingsværket er røbet; det nytter ikke, J fordølger det."

"Død og Djævel! Herre Marsk!" — raabte Slots-høvdingen og traadte tilbage med Haanden paa sit lange Sværd. — "Eders Fornærmelser agter jeg ikke at taale. Hvad J der fortæller mig om eders Konges Bortførelse, som en smuk Somsfru, forekommer mig som et umuligt og naragtigt Eventyr. Jeg maa ansee Jer for at gaae i Barndom, Hr. Marsk! for saa tidlig paa Morgensstunden kan J vel ikke have en Kus?"

"Nederdrægtige Skurk!" — udbrød nu den gamle Marsk, yderst opbragt, og drog sit Sværd — "sæt øiebliklig min ulykkelige Herre i Frihed! eller ved den levende Gud!" —

"Eller hvad?" — afbrød Befalingsmanden ham med en kold Haanlatter og traadte tilbage med draget Sværd, idet hans fire stærke Krigsmænd paa et Bink kastede sig

over den gamle, hidfige Marf og vristede ham Sværdet af Haanden.

„Er I en Ridder!“ — raabte Marfken — „jaa flaaes I med mig og lader en Gudsdøm stille os imellem! Jeg erklærer Jer for en feig Nidding, hvis I vægrer Jer.“

„Slig Erklæring kan jeg lee ad!“ — svarede Slots-høvdingen: „med en gammel, afmægtig Daare behøver jeg ikke at prøve Kræfter for min Vre.“

„Handler I paa egen Haand her? eller efter eders Herres Befaling, lumpne Karl!“ — spurgte den forbittede Marf med et foragtede Blik, medens Krigsmændene sammenbandt hans skjælvende Hænder.

„Derfor stylder jeg ikke Jer Regnskab!“ — svarede Befalingsmanden ligegyldig og stødte sit lange Sværd i Skeden. — „Seg handler her med den Magt og Myndighed, der er mig betroet. Det er mig ingensteds befalet at høre paa en taabelig Mands Skjældsord, og jeg vil svare hvad jeg gjør, Hr. Marf og Drost! om I jaa var Kong Christophers hele Raad og Krigshær derhos i een Person. Bring ham til Taarnet!“

„I jer egen Herres og Fyrstes Navn! Mennefte! hør mig!“ — udbrød nu Marfken og opløstede de bundne Hænder — „vil eller kan I ikke frigive min ulykkelige Herre, paa egen Haand, jaa fordrer jeg fri Bortgang herfra til eders Herre. Er Grev Johans Mildhed ei en hykkelft Mafte for Uretfærdighed og Grumhed, vil han høre mig. Har han Lod og Del i hvad her er steet, er han ingen Ridder og Mand af Vre. Har en lumpen Statsklogt blot et Dieblit forledt ham til at være Medvider i jaa cereløs en Handling, behøver jeg visfelig kun at nævne ham hans egen høie Byrd og Stamme, og han vil foragte et Foretagende, der for evig skal brændemærke sin Dphavsmænd.“

„Affted! til Gale-Taarnet med den Gjæk!“ — bød Befalingsmanden koldt og gav sine Krigsmænd et Vink, som selv de raae Krigere kun nodig syntes at ville adlyde.

„I Menneſkelighedens Navn!“ — raabte Marſten med et Blik, hvorfor Krigsmændene vege tilbage. — „I kan myrde mig her med min ulykkelige Herre; men før mig til hans Fængſel! Lad mig døe med ham og være ham til Troſt i hans ſidſte Time!“

„Bort! knev! ham!“ — bød Slotshøvdingen med tordnende Roſt og trampede i Gulvet.

Krigsmændene tovede nu ikke længer, men lagde Haand paa den bundne Olding og førte ham til Døren. Da aabnedes pludſelig en Sidedør, der hidtil havde ſtaaet paa Klem, og en høi, ridderlig Skikkelse i fuld Ruſtning traadte frem. Det var den ſamme Skikkelse, ſom nylig havde viiſt ſig for Kongens Leie i Taarnkamret. „I Grev Johan af Bagriens Navn!“ — ſagde Ridderen med bydende Roſt — „løſer denne Mands Baand! hans Paastand er ſand: Kongen af Danmark er her virkelig.“

Slotsbefalingsmanden syntes yderſt forbauſet; han aabnede Munden, ſom han vilde tale, men taug pludſelig og bukkede dybt for den pandsrede Ridder, medens Marſk Bendelbo paa hans Vink ſtrax blev befriet for ſine Baand.

„I kjenner mig, Slotshøvding! det er nok!“ — vedblev den formummede Ridder. — „Hvad her er ſteet ſkal ſtrengelig underſøges. — Jeg er viſ paa, I er uvidende derom. Lad ſtrax Kuren og Nattevagten fængſle! I det øſtre Taarn vil I finde den ſangne Konge. Han ſkal oiebliklig løslades og føres til Nykjøbing under ſikker Bevogtning. Det er Grevens beſtemte Villie. Han afſtyr Forræderiet, man her har villet indvilde ham i. Ikke mig, Hr. Marſk! men Grev Johan ſtylder I Tak for den Menneſkeligheds-Handling, jeg i hans Navn udøver. Jeg vil

hverken kjendes eller taffes af Eder eller eders Konge; men I skal see, Grev Johan den Milde ikke bærer sit Navn med Uret og ikke har glempt den fyrstelige og ridderlige Byrd, hvorfra han stammer!" Med disse Ord gif han bort med hastige Skridt, uden at modtage Marskens Tak.

Slotsbefalingsmanden saae længe taus og forbausset efter ham. „Hm! Hm!“ — mumlede han ved sig selv — „det er en anden Sag. Blæser nu Vinden fra det Hjørne? Dette forekommer mig Altsammen som et underligt Gjøglespil“ — sagde han høit — „men jeg maa jo troe og gjøre hvad min Herres allerfortroligste Ven og høire Haand befaler. Lav Hængefærmen til, Karle! Tolv Ryttere skal jadle op! — Behag at følge mig, Hr. Marsk! Er ei Dette en urimelig Drøm af min Herres allerbedste Ven, hin eventyrlige Hr. Ridder, som jeg af visse Marsager maa adlyde, saa maa I undskylde min Feiltagelse og mine Tvivl om eders sunde Sands og Samling. Jeg er nær ved selv at blive gal over alt Dette.“ Derpaa gif han med Marsken til Kongens Fængsel i det østre Taarn.

Smidlertid holdt gamle Arvid Smaalænding, skjult bag nogle Buske, uden for Malholm Slotsgrav, for at vente Esterretning fra Marsken og bringe Prindsen Budskab om hvad her skete. Fra sit Skjul kunde han see Enhver, som kom fra eller til Slottet. Her havde han ikke ventet ret længe, før end Slotsporten aabnedes; to Jægere fore i Firspring ud fra Slottet og forsvandt i Skoven ved Indsøen. I den Ene kjendte han Kævejægeren fra Færgestedet. Han folte en stærk Vyst til at forfølge dem; men den vigtigere Pligt, han havde paataget sig, forbød det. En halv Time var forløben, og han begyndte at blive urolig for Marsken; da saae han en høi Ridder fare med nedslaaet Visir forbi, uden at man saae hvor han kom fra. Den Høit, hvormed han ved, syntes ogsaa den Gamle betænkkelig;

men han forholdt sig rolig og blev paa sin Post. Han saae ofte paa den stigende Sol for at maale Tidens Gang; han bad sin Morgenbøn og adskillige Aker; men der kom ingen Efterretning fra Marsten. Endelig syntes ham den aftalte Tid udløben. Han drog et dybt Suk for den brave Marst, som han nu sikkert troede fængslet eller maaste endog myrdet tilligemed hans Konge. Arvid Smaalænding steg til Hest og nynnede med vemodig Røst, hensjunken i sine gamle, sørgelige Grindringer:

»Kungen måtte rymma med Drottningen sin,
Och långt bort till främmand' land lända,
Halshuggen blef Magnus, Kungens äldsta Son,
Så skamligt fick hans lif en ända;
Ty otrohet dödar så mången.»

Ligesom han nu vilde spore sin Hest for at ride til Saxkjøbing om Hjælp, aabnedes Slotsporten, og han troede at see et Ligtog; men det var den syge Konge, der langsomt bares i en Hængefarm mellem to Heste, ledsaget af tolv Ryttere og den gamle Marst Wendelbo. Da Arvid saae Marsten, blev han hjertelig glad og red hen til ham. Marsten talte hemmeligt et Par Ord med den troe Svend. Arvid bukkede dybt saa vel for ham, som for den lufte Hængefarm, og red hastig bort ad Veien til Saxkjøbing, for at bringe Junker Otto Underretning om hvorhen man nu førte hans ulykkelige Fader.

Fra Nalholm var der ikke meget over et Par Mil til Nykjøbing; men det var næsten bleven Middag inden Toget med den syge Konge naaede Færgestedet i Volland ved Guldborg Sund, hvor Alt var beredt til Overfarten. Hvert Dieblif havde man maattet standse; selv den magelige Bevægelse i Hængefarmen voldte Kongen heftige Smerter, og

man frygtede, han ikke skulde udholde den korte Reise, som han dog nu selv lod til at ønske, uagtet Ingen ret vidste, om den kunde ansees for tvungen eller frivillig.

Sjette Kapitel.

I Nykjøbing var det alt bekendt, at Kongen ventedes paa Slottet. Dette gamle gothiske Slot var et af de største og skønneste i Danmark. Det havde i Kong Menveds Tid været overladt til Kongens Stiffader, den holsten-kielske Grev Gerhard, der mest opholdt sig her med sin Gemalinde, Dronning Agnes. Deres Søn, Grev Johan den Milde, betragtede den ham pantsatte Borg nu næsten som sin Eiendom og havde betydelig forbedret Slottets Befæstning. Stændens Indvaanere vare vel enige i at berømme Grevens Mildhed og Omjorg for Byens Opkomst; men det krænkede deres fædrelandste Sind at see tydske Krigsfolk paa Standerne og at hyde kongelig Afgift til den fremmede Panteherre.

Siden den forrige Dags Morgen havde Grev Johan selv været fraværende. Senved Middag vilde man vide, at Greven var kommen hjem fra en Strandfuglejagt og havde modtaget et vigtigt Budskab fra Lolland. Han lod gjøre prægtige Foranstaltninger paa Slottet, hed det nu, for med stor Ære at modtage et Besøg af sin Halvbroder, Kongen, som var bleven befriet fra en stor Ulykke og ved Grevens Folk revet af Hænderne paa nogle dumdriftige Forrædere. Nogle havde vel Medynk med den ulykkelige, forfulgte Konge, der i sit eget Land maatte søge Beskyttelse hos Fremmede; men den godmodige Deltagelse var dog ledjaget af en usfordulgt Kingeagt for den uduelige Landsherre, der som oftest

maatte bære Skylden for al den Glendighed, hvori Riget var nedjunktet.

„Hvad vil han nu her?“ — sagde en gammel Nykjøbing-Borger, der stod med begge Hænder i Sidelommerne paa Skibsbroen, blandt en hel Del nysgjerrige Tilskuere, medens man allerede saae den store Færge i Bevægelse mod Strømmen. — „Havde han Være i Livet for en halv Ortug,“ — vedblev Borgeren — „maatte han jo døe af Skam og Harme, naar de storsnudede Tydskere nu vil lade som de gjøre Være ad ham og byde ham velkommen, som en fornem Tigger paa hans eget Slot.“

„Kunde han døe af Skam, var han, den Onde anamme mig, død for længe siden, Landsmand!“ — brummede en beget Baadsmand. — „I hans salig Broders Tid kunde vi børste Tydskerne i Grønsund, og det i Tusindtal; men saa længe den Karl har staaet for Styret, er det store Ting, naar vi kan børste en Tydsker en Gang imellem i en Kro; men saa er det halsløs Gjerning endda, og Vren er ikke værd at jnatte om.“

„Tys, Tand for Tunge! der kommer Greven fra Slottet med alle sine Hofmænd. Nei, se! hvor de har smykket sig! og se! hvor de smidse i Skægget, ligesom den milde Greve selv! Troer du, han mener Noget med al den Stads? Kammerat!“

„Jo, Gu' mener han Noget dermed; det kan I bede Fanden ta'e Jer paa!“ — svarede Sømænden og saae ud paa Fartøiet: — „han mener, det er en Fornøielse at lægge Garn og Hyttesad til, naar Torfsken vil gjøre ham den Være, at være hans Gjest. Om han ogsaa æder den dumme Torst ved Gildet, det er en anden Sag; det maa Stymperen finde sig i; den ene Hofflighed er den anden værd.“

„Man kan dog ogsaa gjøre en Skjelm Uret, Kamme-

rat!" — bemærkede Borgeren. — "De er jo dog Halvbrødre, og Blodet, veed I, er aldrig saa tyndt" —

"Stop! se til, I siger mig intet Ondt om Vandet!" — afbrød Sømanden ham med et tørt Smil! — "helst det falte! der er, den Onde annamme mig, meer Kraft og ærlig Styrke i det danske Saltvand, end i alle disse fine Hofmænds Blod tilhammen. Greven maa see saa mildt, som en Maimaanedskat, jeg giver dog ingen Ende raad= dent Toug for hans Ærlighed."

"Død og Plage! Kammerat!" — hvistede Borgeren og saae sig halvt om — "han holder lige bag ved os og er ganske hvid i Ansigtet. Lad os vende os om og stryge Rabuds!"

"Det skal Fanden gjøre!" — brummede Baadsmanden og slentrede frem, uden at see sig tilbage, medens Borgermanden vendte sig og hilsende Greven og hans Hofmænd.

"I veed vel, det er jer Konge, der kommer, mine brave Nykjøbinge!" — sagde Grev Johan i mild Tone, idet han meget nedladende gjengjældte den gamle Borgers Hilsen, hvis Exempel en hel Del fulgte. — "Seg vil haabe, I Nykjøbing=Borgere modtage ham med den Hyldest og Ære, ham tilkommer."

"Det vil vel ikke mangle, Herre Greve!" — svarede den gamle Borger og bukkede dybt: — "han bærer dog Navn af vor Konge med Kette, og fordi Lykken gaaer ham imod, vil vist ingen dansk Mand glemme hvad han hedder."

"Det lider jeg, I brave Mænd!" — svarede Greven med venlig Røst. — "Det vil glæde min kongelige Herre Broder, naar han mærker, at I endnu dog har ham kjær og tager oprigtig Del i hans Frelse. I har vel hørt hvorledes hans Uvenner derovre havde brændt Huset af over hans Hoved og sat ham i Fængsel" — —

„Til visse, naadige Herre! det var lumpent handlet, hvem der saa har havt Del deri. Det var en Guds Lykke, I vidste saa god Bæstelse dermed, naadige Herre! at I kunde komme ham til Bistand inden de rent skilte ham ved Livet. Naar han nu kommer hid, er han da sikker paa Liv og Lemmer, veed vi.“

„Ja det kan I forlade Jer paa!“ — svarede Greven alvorlig og med næsten skjælvende Stemme, idet hans forrige Blegghed havde forvandlet sig til en blussende Rødme. Han saae sig om til alle Sider og tumlede sin Hest paa Sandet.

„I kan dog troe, han mener det ærligt, saa længe det varer“ — hvistede Borgeren til den mutte Baadsmænd, der atter havde nærmet sig ham, saa snart Greven var redet til Side. — „Det er dog en smuk og artig Herre; det kan Ingen negte; og saa længe han taler til En, maa man baade troe og ære ham, hvor nødig man vil. Har han ogsaa havt en Finger i Spillet med Rævestregerne derovre, som man jo mumler om, saa skammer han sig nu vist derover og fortryder det; jeg tør næsten bande derpaa. Jeg følte ham lidt paa Tænderne, skal jeg sige Jer.“ Dermed nikkede den Gamle med en selv tilfreds Mine.

„Tro for mig hvad I vil, Mester Ib!“ — brummede Sømanden — „men vil I føle den Karl paa Tænderne, maa I staae tidlig op. Længer end til Tænderne seer I ham, den Onde annamme mig, dog ikke: jo mildere han smidser, jo mindre lider jeg paa ham. Jeg har en Gang ladet mig narre af en deilig Fruerhund — skal jeg sige Jer; den var klippet som en Løve og havde baade nemmet at logre og at danske; men den bed en halv Finger af mig, da jeg klappede den; derfor bandt jeg den da ogsaa en Sten om Halsen, kan jeg troe, og lod den gaae nedentil om hjem til de glatte Mal.“

„Se! se!“ — raabte man nu — „der komme de i Land med Kongen!“

„Herre du min Gud! kan han ikke gaae?“ — sagde en gammel Betlerkone — „eller er det for Wrens Skyld, de bære ham i Buret?“

„Ja, det kan du vel begribe, Mo'er!“ — svarede en pjaltet Stodder med Krykker. — „Mener du, en Konge skulde gaae paa Jorden som En af os? nei, da maatte han være gal. Var jeg Konge, skulde I ogsaa faae Lov at bære mig, og det lige til min Grav. Hurra! — Nu, hvi skriger du ikke Hurra med? Mo'er! har du ikke ogsaa faaet til Godt-Di for det af Greven? Er det Trostid og dansk Werlighed?“ Nu streg han: Hurra! og Kongen leve! til han blev saa hæs som en Ravn. En hel Del andre Stoddere og Krøblinger strege ligeledes Hurra af fuld Hals, medens man bar Kongen op paa Slottet, og Grev Johan med sine Hofmænd hilsende ham ærbødig fra deres forgyldte Sadler. Kongen saae ud af den halvaabne Bærekarm med et Nafyn, som en uforberedet Misdaeder, der spørgs til Retterstedet, og i hvem der kun er saa meget Liv tilbage, at han er sig sin Syndebyrde og Dødsangest bevidst.

„Herre Gud! kan en Konge see saaledes ud?“ — sukede den gamle Tiggertone og korsede sig. — „Havde han ikke Wren, vilde jeg ikke bytte med ham.“

„Men Wren, Mo'erlil!“ — svarede Stodderen — „den er ogsaa mere værd, end baade Mad og Drikke og Klæder og Skoe. Det veed vi Stoddere aldrig hvad er. Naar saadan en fornem Greve og alle hans Riddere vilde bukke for En af os, med Hatten i Haanden, og saa alle vi Spital-Lemmer raabte Hurra — Hille Død! hvor vilde Hjertet ikke styde sig op i Livet paa en stakkels Stodder! jeg troer, jeg blev gal af Glæde og Storagtighed. Men se, om han brød

sig noget derom! han nikkede jo ei engang og smed ikke saa Meget som en Orttug ud til os. Han er vel saa vant til at gjøres Vre ad, at det ikke længer bider paa ham."

"Saa maa det vel være, eller han havde Andet at tænke paa" — sagde den gamle Kone: — „han saae, mænd, snarere ud, som En, der tænkte paa den sidste Dlie, end paa denne Verdens Herlighed og Vre! Herre Gud! vi er dog Alle Menneſter. Se kun til! han har ikke mange Dage tilbage; det kunde jeg grangivelig see paa det Hvide i hans Dine: de saae jo næsten ud som de vare brustne."

Hver gif nu til Sit, og Folketoben adspredtes ligegyldig. Men paa Slottet blev Kongen modtagen med den største Opmærksomhed af Grev Johan den Milde. Det prægtige Maaltid, der var beredt, kunde den syge Konge dog ikke deltage i. Han besvarede sin Halvbroders Høfligheder kort og koldt med et mørkt, mistænkeligt Blik og forlangte strax Lægehjælp. Grevens Saarlæge var til Stede; han fandt Kongens oprevne Saar mindre farlige, end hans indre, oprørte Tilstand, og gav sin Herre derom et betænkeligt Vink. Grev Johan ledede selv tillige med Marsken den svage Konge til et prægtigt Sovestue, hvor det danske Kronstjold med Løverne og Hjertene var anbragt over den store, forgyldte Thronstol.

„Hm! min Paradestol!" — mumlede Christopher, da han saae det prægtige Leie. — „Har I allerede sørget for at vise mig den sidste Vre? Herre Broder!"

„Fra dette Leie haaber jeg snart at see Eder reise Jer karst og helbredet paa Legem og Sjæl!" — svarede Grev Johan. — „Slaa de mørke Tanker bort, min hoi Frænde! og vær, som min Gjest her, lige saa tryk og vel til Mode, som" — —

„Som paa mit eget Slot?" — afbrød Christopher ham med et bittert Haansmil — „nu ja, dette Slot er jo paa en Maade mit eget, som Alt, hvad I og eders Fætter

raader over i mit Land og Rige. Ha, ha! det er dog en ædel Panteherre, der laaner sin forgjældede Broder en af hans egne Senge til at døe i. Jeg skjønner ogsaa paa det, som I seer og tager til Takke." Med disse Ord kastede han sig udmattet paa Sengen med Klæder og Støvler. „Se! nu kan I bestille min Ligkiste!" — vedblev han efter et Ophold. — „Lad købe Voklys og sort Klæde til min Sordesærd! — Vil I have Pant for Udlægget? nu vel! I har jo min høikongelige Person — ha! rigtig! jeg er dragen i Indlager her paa Nykjøbing Slot. — Vil I have det skriftlig? Hr. Broder! — Hei, min Drost! opsæt Pantebrevet!"

„I krænker mig med eders bittre Lune, Herre Broder!" — svarede Grev Johan i mild og staaende Tone. — „Vidste I, hvor dybt det smerter mig" — —

„Skriv, Drost!" — afbrød Kongen ham og fordreiede det blege Ansigt vildt og frampagtigt, med et Vink til Peder Bendelbo, der bekhymret rystede paa Hovedet og foldede Hænderne over sin Hue. — „Hør efter da! skriv det siden! skriv: Kongen af Danmark gjør sit sidste Laan hos sin kjære Halbroder, Grev Johan den Milde: — for Hurraraab af Byens Stoddere ved Indtoget — for Husly i mit eget Slot — for Kost og Pleie og en Seng at døe i, med Kroner og Hjertes over Hovedgjærdet — for Absolution og sidste Olie — for Voklys og Vigilier — for alt Det til Hobe ligger jeg her i Pant og Indlager til min sidste Time — jeg forpligter mig til ei at staae op af denne Seng, før Alt er betalt til Punkt og Prikke. — Skriv Meer, Drost! — Naar jeg er død, har min ædle Herre Broder mit kongelige Lig i Pant, indtil Danmarks Folk af Kjærlighed og Taknemmelighed indløser det og under det en Grav. — Se saa! er I tilfreds med det Indlagerbrev? Hr. Broder! forlanger I yderligere Pant? vil I

have Sjæl og Salighed med?" — En sønderrivende Medsynk med sig selv syntes med disse Ord at opløse den vilde Bitterhed og Selvsjot i nagende Smerte, og han skjulte Hovedet i Bolstrene med en besynderlig Yhd, der dog meer lignede fortvivlet Latter, end Graad.

Den gamle Marsk knælede ved hans Hovedgjærde og græd bitterlig.

„Ulykkelige Broder Christopher!" — udbrod Grev Johan, heftig rystet, og greb Kongens flamme Haand — „din Ulykke er større end din Brøde — du har tabt Meer, end al Verdens Kroner — du har tabt Troen paa Menneskelighed. Se paa mig, Christopher! finder du da intet menneskeligt Træk meer i mit Ansyn? vil du gjøre mig til en Djævel?"

„Gid du var det!" — raabte Kongen og rejste sig hastig med et gjennemborende Blik. — „Var du selv med blandt Mordbrænderne? Broder Johan! vilde du myrde mig i Smug paa dit Røverslot? — eller vilde du begravet mig levende i Stilhed? — havde du kun Willien — men var du for feig til at fuldføre det? — har du af dum Blodagtighed fortrydt det, for at spille den Høimodige? vil du hellere aabenbart myrde mig her med pinagtig Stads og Arktighed og smuk Broderlighed? Ha, vidste jeg kun, du var den elendige Forræder og Hykler, jeg endnu i denne Time holder dig for — jeg vilde være salig — jeg vilde springe og dandse mig ihjel — jeg vilde see dig i de milde Hykler-Dine og lee mig til Døde. — Se stift paa mig, Broder Johan! — hvor var du i Nat? ha—ha! Christopher er en Helgen mod dig — du er en Djævel." —

Grev Johan var bleven dødbleg; han ravede og sank bevidstløs om i en Stol. Marsken ilede ham forfærdet til Hjælp; men den syge Konge udbrod i en frygtelig Latter. „Seer du, Marsk!" — raabte han — „seer du! jeg var

dog ikke den Bærste — min milde Broder Johan har gjort mig til en Helgen. — Kald nu Præsten! — Nu har jeg Mod! — nu vil jeg strifte!“ —

Paa Marskens Raab kom Grevens Husfolk deres Herre til Hjælp, og der blev stor Uro paa Slottet over Grevens pludselige Upasselighed, der dog snart igjen var hævet. Kongens Sygdom derimod tiltog i en frygtelig Grad. Han bortviste med vilde Blik enhver Hjælp. Grevens tydste Slotskapellan, der strax var kommen for at høre den Syges Skriftemaal, bortskræmmedes med et lynende Blik, som en Forræder. Da Junker Otto om Eftermiddagen ankom til Nykjøbing Slot, tillige med Svend Trøst og Arvid Smaalænding, fandt han sin Faders Tilstand høist betænelig. Kongens Sind syntes nu vel rolligere; men det var en iskold, forstenende Ro. Han laa paa den høie, prægtige Thronsteng, som en Dødning paa Skue-Placet, med aabne, stive Dine og et bittert Udtryk af Ligegyldighed og Foragt for al Trøst og kjærlig Deltagelse. Den gamle Marsk Wendelbo og Prinds Otto stode hele Natten i taus Betymring ved hans Leie, medens Vokhsene brændte i de høie Kandelabrer. Lægerne gik med rystende Hoveder fra og til, og Forsjalen var opfyldt af Kongens Bæbnere og Svende, blandt hvilke Svend Trøst og gamle Arvid Smaalænding endnu befandt sig. Henved Morgensstunden havde Lægerne opgivet alt Haab om Kongens Liv. Den store Sygestue opfyldtes nu med alle Stadens danste Klerke og en Del fremmede Ordensbrødre; de Fleste vare omvankende Graabrodre eller Tiggermunke af Franciscanerordenen, som først senere fik et Kloster i Nykjøbing, men nu kun af og til opholdt sig der paa deres gudelige Bændringer; de vare, med en gammel Graabroder i Spidsen, dragne i Procession til Slottet med Monstransen og den hellige Salvekrukke, for at bringe den døende Konge Kirkens

hellige Naadegaver og understøtte ham i den sidste Kamp med Bønner og Vigilier.

Da Kongen saae disse Tilberedelser, var det som den forstenende Kulde og Ligeegyldighed forsvandt for en bitter Dødsgru. „Mener du, jeg kan blive salig endnu? Munk!“ — hvistede han til den gamle Graabroder, der nærmede sig ham med Monstransen — „eller skal jeg nu æde mig den evige Død i hvad du der bringer? Er det ikke nok, man har plaget mig til Døde her? vil I nu ogsaa slaae min Sjæl ihjel med eders fromme Koglerier?“

Pateren tilhvistede den døende Konge nogle indtrængende Ord om Bod og Omvendelse og om at sørge for sin udødelige Sjæl og betroe den, ved sine Synders Befjendelse, i den alene saliggjørende Kirkes Haand. Kongen nikkede, og paa Paterens Bink bortfjernede alle de Tilstedeværende sig af Sygestuen.

Da man kom tilbage, modtog Kongen Sacramentet og den sidste Olie. Han syntes nogenlunde beroliget. „Nu er det Nok af det Slags!“ — afbrød Kongen den Vigilie, man atter istemte. — „Tak for den sidste Trost i denne Verden, Munk! og for hvad du har lovet mig i den anden! men holder du ei Ord, skal det ikke gaae dig et Haar bedre i Stjærtsilden, end mig! — Nu bort!“

Den gamle Graabroder og hans Ordensbrødre bukkede med ængstelige Blik og bortfjernede sig.

„Se saa!“ — mumlede Kongen og vendte Blikket mod den gamle Marst, der stod med foldede Hænder ved hans Hovedgjærde. — „Nu har jeg vasket mine Hænder, som Pilatus. — Nu er jeg ren og rensødiggjort for alt det Forgangue; nu kan jeg jo døe lige saa salig, som Kong Baldemar den Store og Baldemar Seier og alle mine store, høifalige Forfædre, som man har gjort saa meget Bæsen af. — Den fromme Tiggermunk har Ret! Alt,

hvad der hører denne Verden til, er dog tomt og forgæ-
 geligt, hvad enten det er Ondt eller Godt — det rette Liv
 begynder først, naar man er død og borte. — Hm! Mun-
 ken har veiet mine Synder paa Maadens Veieskaal — de
 var lette som Duefjær. Er det dog ikke en herlig Ind-
 retning med den Kirke! Ret betænkt,“ — vedblev han af-
 brudt med mat Stemme — „jeg var vel heller ei stort
 værre, end alle de Andre. — Een Mand kan dog aldrig
 lægge et helt Folk øde, naar det duer noget. Lad mig nu
 see, I gjør det bedre, naar jeg er død! — Tak, du gamle
 Gjæk! du holdt dog med mig til det Sidste. Og du, min
 Søn!“ — her vendte han sig til Otto, som, med Taarer
 i de stille, blaae Øine, stod ved Dødsengen — „se dig
 nu i Speil paa din Fader! gjør et bedre Valg, hvis du
 kan! Kronen og Riget er dit, skal det gaae til med Rette
 — du er ældst — du er frommest af Sind — du har
 ogsaa mest Mod, troer jeg; men din Broder er snildest —
 mærk det vel; — han var ingen blødhjertet Gjæk, som du:
 han blev ikke hos Betlerkongen i Nød og Trang, for at
 følge mig til Graven. — I Verden gjælder Klogt og
 Snildhed. — Med Retfærd og Fromhed kan du gaae i
 Kloster! Her trænger man til en Tiggerkat. Hvad skal en
 ridderlig Drommer med fromme Dueøine blandt alle de
 Ulve og Ræve. — Gjør hvad du vil! eller hvad du
 maa! for med vor Billie er det en Sammerlighed; men
 se til, du kan døe en Gang med et mildere Ansigt, end din
 Faders! — Tak for din Medynk! men plag mig ikke med
 noget Ord meer! — Har Munken sagt sandt, døer jeg jo
 salig“ — — Dermed vendte han sig om og talte Intet
 meer. Sønnen vædede hans iskolde Haand med hede
 Taarer og knælede ved hans Leie med stille Bønner for
 hans Sjæl. Der var dødsstille paa Nykjøbing Slot, og da
 det ringede til den høie Messe, havde Kongen opgivet Manden.

Da Grev Johan den Milde saae sin Halvbroders Lig, styrkede der en Taarestrom over hans smukke Ansigt, og Enhver, der saae ham ved den ulykkelige Konges Dødsleie, kunde ikke noksom prise hans milde Deltagelse for en Frænde, der dog saa lidet havde paastjønnet Alt, hvad han havde gjort for ham fra hans første Thronbestigelse til hans sidste Time. Ethvert ufordelagtigt Rygte om Grevens mulige Delagtighed i Forræderiet i Saxkjøbing og paa Alsholm forstummede. Hint formastelige Overfald, som nærmest havde fremskyndet Kongens Død, tilstredes ene de to lollandste Herremænd, Henneke Bryde og John Ellemose, der ansaaes for Grev Gerhard's hemmelige Haandlangere, men dog ikke af Grev Johan droges til videre Ansvar.

Syvende Kapitel.

Titte Aar før sin Død havde Kong Christopher i et af sine angerfulde Sønderknuselses-Diebliske, da han atter for en kort Tid var bleven forligt med sin høimodige Broder, stjenket en betydelig Gave til Sorø Kloster, for der at begraves, og for at man der en Gang skulde synge Vigilier og Messer for hans Sjæls Fred og Salighed; der var hans Datter Agnes begravet i Klosterkirken 1312 og hans Dronning Euphemia for tre Aar siden; did havde han forrige Aar ladet sin ældste Søn, den alt hylbete Kong Eriks Lig henføre; did blev den ulykkelige Kong Christophers Lig ogsaa henbragt, efter at Grev Johan i hele atten Døgn havde ladet synge Sjælemesser Dag og Nat over ham paa Rykjøbing Slot.

Den anden August om Aftenen filde nærmede Forde-færds-Toget sig med Faller og høitidelig Sørgepomp til

Soro ad Næstved Landevei. Foran Ligbaaren fortos den Hest, Kongen havde redet i Lo-Hede-Slaget ved Dannevirke; den blev nu hist og her af Almuen for Spot kaldet „Helhesten“; den havde ogsaa været saaret og haltede nu sin sidste Gang til sin døde Herres Gre. Kongens tomme Rustning, der bar kjendelige Spor af de Sværds slag, der tildels vare Skyld i hans Død, bares ligeledes foran Risten paa ridderlig Vis, saa vel som Baabenskjoldet med de danske Lover og Hjertes, der skjultes med Sorgeslor. Risten var tilhyllet med sort Klæde; den ledsagedes jaavel af Almuesmænd som af geistlige og verdslige Herrer i en langt større Skare, end Folkets almindelige Kingeagt for den afdøde Konge kunde ladet formode; men han havde dog en Gang havt et stort Parti for sig blandt Folket. Nu, da han var død, beklagedes han af de Fleste, og hans sidste sorgelige Hændelser syntes paa en Maade at have forsonet det godmodige Folk med hans slette og uduelige Regjering. Synet af den unge, bekhymrede Prinds Otto, der i sin sorte Ridderdragt red nærmest ved Risten ved Grev Johans Side, lod dog til at have meer Del i den almindelige Opmærksomhed for dette Sørgetog, end den afdøde Konge selv. Hvor Toget drog frem, pegede Alle paa den unge, smukke Prinds, der, uagtet Folkets Valgret, dog, som den ældste Kongesøn, næsten ansaaes som retmæssig Arving til Kronen. Han bar alt Navn af Hertug til Lolland, Sjælland og Estland, men uden at eie stort Meer, end den Hest, han red paa. Alles Dine vare nu hestede paa ham med vemodig Deltagelse.

Nærmest ved Prindsen og Grev Johan red den gamle Marsk Bendelbo og Ridder Ingvar Hjorth tillige med en betydelig Række danske Riddere og Grev Johans tydske Hofmænd. Mellem Prindsens Bøvnere, der næsten alle vare unge Herremands sønner fra Lolland, tumlede Svend

Troft med vel tilfreds Mene sin raske, jydste Hingst og havde Noie med at holde den i det langsomme Jordefærdsstridt. Han var vel ikke formelig traadt i Prindsens Tjeneste, men havde faaet en særdeles Forkjærlighed for den unge Kongesøn. Uden at spørge derom, havde han sluttet sig til Prindsens Følge, fra hin Nat, da han havde været saa heldig at udrive ham af det brændende Sovestue. Siden Faderens Død havde Prindsen dog ikke talt et Ord til Svend Trost. Hans Taknemmelighed mod den dristige Bæbner kunde dog ikke bringe ham til at glemme hint aabenbare Had til den afdøde Konge, det unge Menneske havde robet. Synet af den munddjærve Bæbners muntre Ansigt i Kongens Ligsfølge var Prindsen høilig imod og krænkede hans sønlige Følelse; men han fandt det utaknemmeligt at lade ham bortvise.

Arvid Smaalending var ikke denne Gang Svend Trosts Ledjager. I det Dieblit, Kongen var død, var den gamle Svensker stegen til Hest og ilet til Holbet Slot, for at bringe Enkedronning Merete de sidste trøstelige Ord fra hendes Broder, som han haabede Brevstabet med det kongelige Segl indeholdt.

Det blev næsten Nat inden Ligtoget naaede Sorø. Saa mange af Byens og Egnens Indvaanere, som den store Klosterkirke kunde rumme, vare alt længe der forsamlede, for at bivaane den kirkelige Sørgefest; men et langt større Antal Mennesker af alle Stænder opfyldte Beien gennem Klosterkoven, hvorfra Sorgetoget nu langsomt nærmede sig. En stille Sørghedighed var synlig i de fleste Ansigter; dog alle Yttringer blandt Folket viste, at Sorgen mere gjaldt Land og Rige, end den Konge, der nu jordeedes. Daarer saae man ikke i et eneste Die, undtagen i Prinds Ottos og gamle Marsk Wendelboes. Grev Johan den Wilde syntes vel af og til heftig bevæget; men naar Nogen gav

Ngt paa ham, iagttog han med sømmelig Ro den sædvanlige milde Adfærd, der saa vel behagede hans Tilhængere. Ved Jagtporten til Klosterstoven var det ridende Sørgefølge steget af Hestene, for at følge Kongeliget til Jods. Maanen var allerede gaaet ned og Faklerne flammede roligt i den stille Høstmaanedes Nat under de høie, nu mørkegrønne Bøge. Svend Trøst havde betroet sin Hest til en af Prindsens Stalddrenge og fulgte Toget til Jods gennem Klosterstoven. Hans Stemning var helt forskjellig fra de Flestes. Han betragtede denne Sørgefest som en lønlig Glædesfest for Danmark. Det var ham som Sørgedragterne i det høitidelige Fakkellys, der blandede sig med Stjerneglimtene gennem Bøgeløvet, kun var en vemodig, sværmerisk Mase, hvorunder et nyt blomstrende Folkeliv skjulte sig med en ny, lykkelig Tids Forhaabninger. Prinds Otto var ham Helten i den herlige Tid, han saae i Møde: han den ældste, haabefulde Kongesøn, maatte nu fra Faderens Grav, mente han, træde frem som Folkets heltemodige Befrier fra det fremmede Nag og som en ridderlig Gjenopretter af den sjunkne Throne; under hans Banner drømte den dristige Væbner alt om Seier og Lykke og udødelig Ære; og naar Kampen var endt, syntes han at see en Seiers- og Glædesfest over hele Danmarks Rige, hvor atter Fakkellys og Stjerneglimt mødtes gennem Bøgeløvet, men hvor alle Sørgekapper bleve til glimrende Høitidsklæder, medens alle Danske floi hverandre i Armene, som gjenfundne Sødsfende, og han selv fløi i Armene paa den deilige Tomfru Agnete, der havde baldhyret Turtelduerne paa hans Hue og Skjærfet om hans smalle Liv; men hun oppvoede nu i Klosterstolen til en rig, fornem Brudgom blandt Landets Tjender, medens Faderen fulgte den stolte Rendsborger-Greve og ventede Danmarks Frelse af de Fremmede. „Frisk Mod, Svend Trøst!“ — hvistede

Bæbneren til sig selv — „Esbarn Snare turde jo beile til en Kongedatter!“ Medens disse Tanker fløi den unge, fædrelandsfjindede Drømmer gennem Hoved og Hjerte, og man just drog forbi det saa kaldte Esbern Snares Mølledige, havde han nær udbrudt i den lystige Ræmpeviser om Esbern Snares Frieri til Kong Baldemars Søster, som han altid sang, naar han var freidigt til Mode; men i det Samme hørte han en høitidelig Vigfærds-Vigilie med stærke, dybe Basstemmer gjennemtone det store Skovtempel; det var de fromme Cistercienserbrødre fra Sorø Kloster, som med Abbeden i Spidsen vare dragne Kongeliget i Møde og nu modtog det med de fromme, dybe Psalmetoner. Den livslystige Yngling blev pludselig greben af en inderlig Vemod; han foldede uvilkaarlig sine Hænder og tænkte paa den døde Konge og paa al den Lykke og Herlighed for Land og Rige, han maaste dog ogsaa havde drømt om i sin Ungdom, inden han blev ærgjerrig og fordærvet — og hvorledes nu et forspildt Kongelivs stufede Haab ligesom opløstes i den dybe Vigfang og i Gravklokkelangen fra Klosterkirken, der snart gjenlød fra alle Landsbykirkerne i Omegnen. En lønlig Selvbebreidelse blandede sig med Ynglingens vemodige Forestilling om Lykkens og al menneskelig Høiheds Jorgængelighed. „Hm! red jeg dog med Bud efter ham?“ — hvistede han ved sig selv. — „Gamle Arvid havde Ret! — det er en egen Sag med Guds Domme!“

Doget havde alt naaet Klosterkirken, og Kongeliget blev baaret op gennem den midterste Gang til det stærkt oplyste Høialter, hvor man standsede, medens Klosterbrødrene stillede sig om Kisten med deres Bøxerter og sang et dæmpet Mijerere Domine*) for den døde Konges Sjæl. Abbeden

*) Forbarm dig, Herre!

fremfagde med bævende Røst Kirkens sædvanlige Begravelsesformel og kastede de tre Skuffer Sand paa Kistelaaget. Derpaa taug han længe. Da han endelig opløstede sin Røst, kom der intet Ord til den døde Herres Berømmelse over hans Læber; men han bad med Sandhed og Hjertelighed for hans Sjæls Fred og opfordrede den sørgende Kongesøn til ved Bøn og kraftig Daad at overvinde Sorgen og opfylde Fædrelandets stille Haab til de store Valdemarers Etling. Han pegede til Absalons og Esbern Snares Grave og erindrede Prindsen og Folket om hin Tid, da en ædel Tyrste og hans troe, djærve Mænd samlede det adspalttede Danmark og med Guds Bistand reddede Folk og Rige fra Udelæggelsen. Man hævdede derpaa Kisten igjen og satte den paa dens bestemte Plads bag Alteret, ved Siden af Dronning Euphemias og hendes Børns Gravsteder. Da Prinds Otto nu saae sin Faders Ligliste mellem Moderens og den lille Søsters, lige over for den lidet berømmelige Broders Gravminde, blev den stille Taare i hans Dine til en Strøm; men Abbedens Ord havde opfyldt hans Sjæl med store, kongelige Tanker, og idet han nu slog sit Die til Jorden, saae han, at han stod med Foden paa den store Biskop Absalons Gravsten. Han drog Foden ærbødig tilbage og opløstede sine Dine mod Crucifixet over hans Forældres Grave; han knugede de foldede Hænder mod sit Bryst og bevægede Læberne. Svend Trost, som havde trængt sig frem i Kirken gennem Sørgeskæren, stod i dette Dieblik tæt ved Prindsen bag Alter=Opsatsen. Han kunde ikke see Prindsens Ansigt og begejstrede Blik; men det var ham som en Engel hvistede over Absalons Grav: „Fred og Forbarmelse med de Døde! Jeg lover dig, Herre! at frelse Danmark eller døe under Korset for din Ære!“

At disse Ord ikke kom fra Heltegraven, som det lod til, men fra den unge Kongesøns Læber, troede Svend

Trost sig vis paa, og da Toget nu drog ud af Kirken, lovede han Gud og den hellige Jomfru i sit Hjerte, at han ikke vilde forlade Prinds Otto før hans fromme Løfte ved Absalons Grav var opfyldt.

Juden Prindsen den følgende Morgen havde forladt Sorø Kloster, for efter sin nye Bestemmelse at drage tilbage til Saxtjøbing, meldte den gamle Marsk ham, at Bæbneren, der havde reddet hans Liv hin Mordbrandsnat, ønskede at tale med ham.

„Det er mig ukjært!“ — svarede Prindsen. — „Seg seer ham nodig — her, hvor jeg endnu seer Taget over min Faders Grav. Sjælemessen histovre veed jeg er Glædesfang i hint unge Menneskes Dre. Dog — stolt, utaknemmelig skal han ikke kalde mig! — Lad ham komme!“

Marsken gik for at hente Svend Trost. Prindsen stod i Abbedens anseligste Bærelse, den saa kaldte nye Bispestue, der sagdes at være paa det samme Sted, hvor den gamle, berømte Bispestue før Klosterets Brand havde været, og hvor Biskop Absalon var død. Den store Biskops og Feltherres Billede hang her i Legemsstørrelse over Kammeret. Prindsens mørkeblaae Dine vare med et smukt Udtryk af Alvor og No henvendte paa dette Billede, da Svend Trost traadte ind til ham i Bispestuen, uden strax at bemærkes. Bæbneren blev nogle Diebliske staaende ved Tærskelen i en besteden Stilling og havde hilset nogle Gange, uden at Prindsen vendte sig til ham; endelig rømmede han sig lidt utaalmelig og gjentog sin Hilsen. Prindsen vendte nu det alvorlige Blik mod ham og nikkede. „Nu! er du der?“ — sagde han og traadte ham et Skridt nærmere med en Blanding af Belvillie og tilbagesænkning af Skade i det vemodige Ansigt. — „Seg er i din Gjæld“ —

— vedblev han — „jeg veed det; dog hvor stor den Gjæld er, veed endnu Ingen af os. Du har reddet mit Liv, unge Menneſte! men hvad det er værd, maa først Tiden lære. Se paa denne Mand!“ — han pegede paa Biſkop Abſalons Billede — „havde jeg ſaadan en Mand ved min Side, vilde jeg vel kunne udrette Noget for Danmark, og du havde maaske dog reddet et vigtigt Liv.“

„Det haaber jeg; derover er jeg glad og ſtolt, ædle Herre Junker!“ — ſvarede Svend Trøſt — „men derom kom jeg ikke hid for at erindre Eder. I maa ikke troe, jeg har fulgt Jer i Hælene, ſom en paatrængende Kravsmand, for at faae den Gjæld betalt, I taler om. Jeg havde revet Jer af Ilden, om I havde været min Dødsſjender og den ringeſte Svend — ſelv Kongen vilde jeg ikke ladet brænde“ —

„Ja ſaa! det var dog Meer, end man kunde ventet af din Godhed for ham!“ — afbrød Prindsen ham med Udtryk af vemodig Bitterhed i det fine, ſværmeriſke Anſigt: — „til at brændes levende vilde du dog ikke have ham fordømt! Har du ſelv bragt Brev og Budſtab til Forræderne fra hans Dødsſjender, ſaa har du vel bragt Gniften til den Brand, du rev mig ud af, men ſom var Skyld i min ulykkelige Faders Endeligt“ —

„Jeg formoder det ſelv, Herre Junker! og det fortryder mig nu næſten; dog meſt for eders Skyld og for det Nag, I nu bærer til mig i eders Hjerte; men jeg var et blindt Redſtab i Andres Hænder. Hvad Ondt, jeg maaske var Skyld i, vil jeg gjøre godt igjen! ſe, derfor kom jeg hid. Jeg vil gjøre Eder et Tilbud, Herre Junker! Byd over min Arm og min Hest, til I har vundet Danmarks Krone! — ſaa kan I dømme mig fra Livet, om I vil, for de Ord, jeg har ſagt mod eders Fader, og for det Bud, jeg red for hans Sjender!“

Brindsen studsede og betragtede Bæbnerens aabne Ansigt med Forundring. „Du saae mig altsaa gjerne paa Danmarks Throne?“ — spurgte han. — „Nu vel! dertil er jeg fød og baaren. Ingen Arm og Hest vil jeg forsmaa, til min og Folkets Ret er erkjendt af vore Undertrykkere. Du er min Bæbner, Svend Trøst! men — du seer mig herefter kun, naar jeg lader dig kalde!“

„Seg vil ikke tjene Ser for Sold og Brød, Herre Junker! men for Wren og af en god Billie!“ — svarede Unglingen stolt og kjæk. — „Behager mit Ansigt Eder ikke, saaer jeg finde mig deri; men har I nogen Gjerning til mig, saa sig til! helst om der er Lidt at vove ved, og det kan være Landet og Ser selv til Gavn!“

„Vel! — vil du tjene mig for Wren, skal jeg dog betale dig Noget af den Sold forud!“ — sagde Brindsen med et rask, bestemt Blik. — „Anseer du Hertug Ottos Tillid for en Wre, saa lad strax din Hest sadle! med nogle Svende af mine Lolliker ledsager du mine fortrolige Sendebud til min Broder og min Svoger, Markgreven af Brandenburg! Provst Gerlack og Kannik Gotfred staae i Refectoriet og vente paa mit Bud. Paa deres heldige Reise beroer mit og Danmarks Haab; det betroer jeg dig nu at bevogte tillige med de to ærværdige Herrer. Vær snild og forsigtig! I saae Leidebrev fra Grev Johan; men falder I Grev Gerhard i Hænderne, kan det koste Ser Livet — og mig alt Haab om Hjælp.“

„Det gjælder Meer, end baade Ser og os, Herre Junker!“ — svarede Svend Trøst — „det gjælder Danmark, som jeg mærker. I skal see, jeg skjønner paa den Tillid og Wre, I viser mig! Har I Meer at befale?“

„Nei!“ — svarede Brindsen og rynkede Panden, idet atter Sjælemessen fra Kirken lod stærkt gjennem Klosterhallen. — „Gak til Marsten! han giver dig de nærmere

Forholdsregler. — Rejs med Gud!“ — tilspøiede han mildere — „kom med Lykke og godt Budskab tilbage!“ Med disse Ord gav Prindsen ham Vink til at gaae. Svend Trost nærmede sig dog først med frimodig Deltagelse, ligesom for at sige den unge Fyrste et Par Hengivenheds-Ord til Afsted og maaske modtage et venligere Farvel, men Prindsen traadte alvorlig tilbage for den vel fortrolige Tilnærmelse og gjentog Vinket taus, dog ret mildt og roligt.

Svend Trost tøvede nu ikke længer; han saae atter hin Værdighed og Majestæt i Prindsens Ansigt, som den Morgen i Peder Svitsfelds Have, da han havde talt de dristige Ord til ham om hans Fader. „Det Ord glemmer han mig dog aldrig!“ — tænkte han ved sig selv og gik med en ærbødigt Hilsen. Inden Sjølemessen over den døde Konge var sjungen til Ende i Sorø Klosterkirke, sad Svend Trost til Hest i Klostergaarden blandt sex raske, lollandste Svende i Pandser og Plade og med to geistlige Herrer imellem dem. De rede raske ud af Klosterporten og hilsede Prindsen, der stod med Abbeden i det aabne Bindue og tilvinkede dem et alvorligt Farvel.

Det havde været en lummer Dag. Om Natten reiste der sig en heftig Storm med Torden og Lynild. Mellem Langeland og Femern drev et Skib ind mod den holstenske Kyst. Svend Trost og de to geistlige Herrer stode paa Dækket. Hvis man ikke vilde forgaae i rum Sø, maatte man søge Land her, trods det strenge Forbud af Marsten. Inden det blev Morgen strandede Skibet ved Colberger Hede. Med stor Anstrengelse bleve dog Mennecker og Heste bjergede. Uveiret var forbi. Solen stod op over Colberger Hede. Skibet var alt sjunket; men Svend Trost og hans Reiseselskab stode i Behold paa Heden.

„Høist ringe og betænkkelige Auspicier!*) ærværdige Herre Præpositus!“ **) — jagde den Ribe Kannik og steg dyndvaad til Hest. — „Gid Enden ei blive Begyndelsen lig!“

Provsten taug med en helt betænkkelig Mine og lod sig hjælpe op paa sin Pasgænger, medens Søvandet drev af ham.

„Vær ved frist Mod, ærværdige Herrer!“ — jagde Svend Trost og rystede Vandet af sig, som en Vildand. — „Nu har vi fast Grund under Hestehoven og i alt Fald kun Tydsfere at slaae os igjennem. Det er dog altid bedre, end at slaaes med Hav og Storm og Vor Herres mægtige Engle selv — havde jeg nær sagt — den hellige Jomfru gjøre det godt igjen, hvis det var Synd!“

„Havde vi den Almægtige mod os, var vor Rejse visse- lig forgjeves, unge Menneske!“ — jagde Provsten med alvorlig Værdighed — „det er ikke Ting, man skal spøge med. Næst Gud og den hellige Jomfru, takker jeg imid- lertid din letsindige Raskhed for vor Redning, unge Gal- ning! havde du ikke sat Verbødigheden til Side og trukket mig i Land ved de faa Haar, jeg ikke har opofret min hellige Stand, vilde jeg nu ikke have kunnet formane dig til en større Verbødighed for Kirkens Tjenere og deres Joresatte for Fremtiden.“

„Bilde I havt, jeg skulde ladet Jer drukne, af Ver- bødighed for jert gyldne Nakkehaar? fromme Herre!“ — spurgte Svend Trost med et tilbagetrængt Smil.

„Det vel ikke, Søn! men inden du vovede det van- hellige Greb, du taler om, burde du have bedet min hellige Skytspatron tilgive det Ufømmelige deri.“

„Under den Bøn var I druknet som en Sæf Mel,

*) Forvarslær. **) Provst.

Urværdige! Det maa være en sær Skytspatron, I har, skulde han have Noget imod, at jeg hjalp ham med Ser, helst han selv ingen Ueilighed vilde gjøre sig."

"Ak! det seer ynkeligt ud med Fromheden nu om Tide hos vor forvildede Ungdom, Broder Canonicus!" — sukkede Provsten paa Latin til sin lærde Collega. — „Kan I redde det unge Menneskes Sjæl, skal det være mig kjær; jeg har nu Andet at tænke paa; saaer jeg kun ikke en Kulde-
fot paa Halsen efter dette Morgenbad!"

Man red fort over Heden, saa hastigt som muligt, for at naae den meklenborgske Grændse uden at standses af Holstenerne. De stibbrudne Søfolk fra Korsør søgte Wei til nærmeste Fisterleie og mumlede betænkkelig om, at det dog aldrig var godt at have Præster om Bord i Uweir, naar de ikke vare saa fromme, at de kunde tæmme Veiret. De Reisende vare ikke langt fra det lybekke Districts Grændse, da de om Aftenen saae en stor Flok holstenske Ryttere fare frem mod Grændsen ad Veien til Segeberg. „Se!" — udbrod Svend Trøst — „det er vist Ridder Hartvigs Folk."

„Gerhardi blodige Haandlanger!" — udbrod Kanniken forstræffet.

„Sømmorderen!" — mumlede Provsten og forsede sig — „hans Folk skaane vist hverken Guds eller Sunterens Tjenere."

„De har alt afstaaret os Veien til Grændsen!" — bemærkede Svend Trøst. Man standsede forbausset og holdt Raad om hvad her var at gjøre. „Seg vil med fire raske Svende bringe dem paa Vildspor, medens I Andre søge gjenneft Wei over Grændsen!" — jagde Svend Trøst. Der var ikke lang Tid til Betænkning. Man lod ham ride forud med de fire Svende. De to Dvrige bleve tilbage hos Provsten; men den Rube Kannik red paa Udkig.

Han kom strax efter fast aandeløs tilbage. „Nu af Sted, Herre Provst!“ — raabte han — „Veien er ryddelig; men den unge Bovehals — ham see vi dist aldrig meer — Vor Herre lønne ham for det Galskab! Skade vi ei sit beredt ham bedre til Døden! Han passer visstelig bedre til denne gale Verden, end til nogen anden.“

Provsten fulgte nu den Ribe Kammik og kom snart vel over Grændsen. De fortsatte Reisen ud paa Matten gjen- nem det Lybekke. De standsede ofte og saae sig tilbage; men Svend Trost og hans fire Svende saae man Intet til. I den stille Midnat begyndte begge de geistlige Herrer at synge en from, latinsk Valfarts-Sang med Bønner for dem, der omkomme paa Veien og bortrykkes i deres Syn- ders Flor ved en brat og voldsom Død; men inden denne Sjælemesse for Svend Trost og hans Ledfagere var sjun- gen til Ende, hørtes der Hestetrampen og munter, verdslig Sang bag ved dem. De saae sig med glad Overraskelse indhentet af Svend Trost og alle fire Lolliker, som man kunde høre hverken savnede Liv eller lystigt Mod. Lollikerne fortalte strax i Munden paa hverandre hvorledes de havde tumlet om med Holstenerne næsten lige til Segeberg Sø og snart fegtet snart redet om Kap med dem, indtil Rytterne paa de fede Marsklandsheste vare blevne fede af Legen. Svend Trosts Bæbnertrøie var forreven af en Stridskolbe, og den ene baldyrede Turteldue paa hans stadfelige Hue hang i en Lås om hans Kind. „Den, der gjorde mig det Stykke Arbeide, fik det ogsaa betalt“ — sagde han: — „den Skabhals lukker neppe meer sine Dine op i denne Verden; raadte jeg videre for ham, slap han ei af Skjærsilden for Huen er hel igjen.“

„Det er en Lykke, du aldrig bliver Bisp eller Pave, Landsmand!“ — sagde den Ribe Kammik: — „du vilde blive for streng en Herre baade for Levende og Døde.

Var det Ret, at slaae et Menneske ihjel og ønske hans Sjæl Ufred derhos for en lajet Hue?"

„Lad ham have Fred da!“ — svarede Bæbneren. — „Men I veed kun lidt hvad den Hue er værd, fromme Herre! I vilde vist ingen Sjælemesse synge for den Tjende, der havde revet jer Kirkefane sønder med den hellige Somsfrues Billed og Mærke.“

„Da veed jeg dog, du ikke vil sammenligne et ringe, verdsligt Klædningsstykke med et helligt Palladium, unge Menneske!“ — tog Provsten Ordet. — „Du er jagtens en ung, forelsket Gjak og bedriver Afguderi i dit Hjerte med profane, selvgjorte Reliquier fra den kjødelige Verden.“

„Det Afguderi tilgiver Vor Herre mig nok! Seg bytter ikke den Hue bort for de 11000 Somsfruers hellige Efterladenskaber til Hobe!“ — vedblev Svend Trost ivrig: — „den Somsfru, der baldhyrede den, bliver maaſte ogsaa en Helgeninde en Gang — det dog Gud forbyde! havde jeg nær jagt. Før jeg seer hende igjen, maa der stee Mirakler i Danmark“ — tilføiede han halv jagte — „dog, havde vi ikke Alle det Haab, jaae det galt ud.“

Om Rejsens Hensigt vidste den unge Bæbner ikke Andet, end hvad han af Prindsens alvorlige Uttringer kunde slutte sig til. De to geistlige Herrer iagttog om alle vigtige Ting en hemmelighedsfuld Tausshed, og naar de talte sammen, var det ofte paa Latin. Provst Gerlaek var i Særdeleshed ordknap og tilbageholden; hans myndige Mine tilkjendegav en selvbehagelig Bevidsthed om hans vigtige Sendelse og om hans Duelighed til et statsklogt Foretagende; han syntes undertiden at betragte den unge Bæbner med et Slags Mistillid. Den Ribe Rannik, Gotfred, var en yngre Mand, med et mere livligt og aabent Ansigt; han talte gjerne med sin unge Landsmand om deres kjære „Cimberland“ og iagttog kun nodig den Tilbageholdenhed,

Provstens Statsmandsblik og forsigtige Udsærd lod til at paatvinge ham.

Man trængte nu høilig til Hvile, og Provsten yttrede sig derom, uden Nødvendighed paa Latin, til sin Collega.

„Siden I er saa stærk i Latinen, vil I da ikke hjælpe mig at udlægge et Par latinske og dertil hævendte Ord, ærbørdige Herre!“ — sagde Svend Trost med en halv stakkagtig, halv alvorlig Mine — „hvad betyder Dei gratia?“

„Af Guds Naade“ — svarede Provsten — „saa meget Latin forstaaer jo den ensfoldigste Lægmand.“

„Og Domicel. Dan.“ — spurgte Væbneren videre — „det er sagtens Doctorlatin, som der ingen Ende er paa — betyder det: Danmarks Herre? eller Den, der kun venter at blive det?“

„Junker Ottos Secret!“ — udbrod Provsten forskrækket og foer med Haanden til sin Lomme — „hvad i al Verden er Dette! hvor har du læst dets Indskrift? unge Menneske! og hvor er Secretet selv? — Jeg har det ikke — Gud hjælpe os! Uden det er vor hele Reise forgjeves“ —

„Havde I saa vigtigt et Klend at fare med, min statskloge Herre!“ — svarede Væbneren — „skulde I ikke rystet det ud med Søvandet paa Colberger Hede. Vil I ærlig sige mig hvad Latinen betyder og hvad Seglet skal tjene til, saa tænker jeg nok, vi skal finde den Skat.“

„Har du Prindsens Secret, saa kom med det, for Himlens Skyld, unge Menneske!“ — sagde Provsten og holdt stille med udstrakt Haand. — „Giv hid! og dine daarlige Spørgsmaal skal være dig tilgivne. — Du forstaaer dig lige saa lidt paa Statsklogten, som paa Latinen, Son! Havde Junkeren alt kaldet sig Danmarks Herre eller Konge af Guds Naade, vilde jeg have forsvaret det; men Domicellus betyder kun Junker eller Prinds, som han jo virkelig er. Hvad han endnu ikke er bleven i den ydre,

foranderlige Verden, det er han for Resten alt i Sandhed ved Guds Naade, i Folge sin høie Byrd og Stamme, og saaledes burde han maaste klogelig nævne sig, hvor det gjælder hans og Rigets Velfærd. Hvor har du Secretet?"

"Her, høilærde Herre!" — svarede Svend Trøst og overrakte Provsten et rundt Metalsegl. — "Jeg vilde nødigt, det skulde betyde Herre, seer I, for havde han, uden lovligt Valg og ret Hylдинг, allerede nævnet sig Herre i Landet, vilde jeg fast troe, han var en Gjak og Storpraler, og stammet mig over de store Tanker, jeg har om ham. Sig mig nu ogsaa hvad Seglet skal bruges til! han vil dog aldrig lade Jer befegle Andet i sit Navn, end" — —

"Lad du ham og os om det, unge Menneste!" — afbrød Provsten ham med en stolt Mine og forvarede Seglet omhyggeligt. — "Hvad forstaaer den uerfarne Ungdom sig paa Statsjager? Paa de jydskke Herreborge lærer man nok tidlig at tænke paa Haandsæstninger og paa at være Kongers og Fyrsters Formyndere." Man taug nu med misfornøiede Miner paa begge Sider og søgte et Natteherberg, for næste Dag at fortsætte den vigtige Reise.

Ottende Kapitel.

Bed Floden og Søen Ucker, nær ved den brandenborgske Grændse, laa Staden Prenzlau ret smukt med de mange grønne Aabildgaard og det markgrevelige Slot, der speilede sig med sine Taarne i Søen. En af de sidste Dage i August drog der igjennem Fruerlundten ved Prenzlau Herreborg et stort, fyrsteligt Jagttog, hvori Prinds Ottos Svoger, Markgrev Ludvig, selv deltog tillige med hans Gjest, den tydske Ordens Høimester, og en Del Her-

rer og Riddere fra Keiserens Hof. Mellem Markgreven og den tydske Høimester red den unge danske Prinds Valdemar og tumlede sin Jagthest med Latter og lystig Skjemt. Svend Trost var med blandt de fyrstelige Bøvnere. Han havde allerede opholdt sig nogle Uger paa Slottet uden endnu at have seet Prindsen nær ved eller bemærkes af ham. Det var dog ikke første Gang, han saae denne Junker Ottos yngre Broder. Han havde for to Aar siden seet ham flygte fra Lo Hede=Slaget ved Dannevirke med sin saarede Fader, medens hans ene Broder var fangen og den anden laa dødelig saaret. Prindsen var den Gang en halvvoxen Dreng og flygtede næsten med samme letsindige Mene, som han nu red paa Jagt i sin nye, stadselige Sørgebragt. I de sidste to Aar havde han betydelig udviklet sig, men syntes nu her ved sin Svogers Hof i den mest sorgløse Munterhed at bortspøge sin Ungdom uden nogen alvorlig Tanke. Den unge Prinds lod kun til at have Sands for enhver Dags Forlystelser, uden at bekymre sig om den Dag i Morgen eller hvad der ikke laa ham lige for Dinene. At han ikke tog sig Faderens Død nærmere og saa lidet syntes at tænke paa den forvirrede og sorgelige Tilstand i Danmark, havde givet Svend Trost en saa afgjort Ringeagt for denne unge, danske Prinds, at han ei engang havde søgt at blive bemærket af ham eller faae Leilighed til at sige ham et Ord om hans Broders alvorlige og heltemodige Tanker. Paa dette Jagttog kom han nu ofte Prindsen nær og havde ret Leilighed til at betragte hans Bæsen og Aldfærd. „Nei, se! hvor artig og beleven!“ — hvistede Svend Trost til en af de lollandste Svende, som han paa Reisen var bleven fortrolig med. — „Han kommer til at ligne Faderen bandsjat undtagen i Surmuleriet; se om han ikke allerede har den samme listige Bliren med det venstre Dienlaag. Nei, da holder jeg paa Junker Otto:

i hans aabne, stille Dine kan man strax see hvad han mener, hvad enten han er vred eller mild. Du kan troe, han har dennes Hjerter ti Gange, om denne Junker ogsaa har lidt mere Sned i Panden."

"Vor egen unge Hertug er baade from og forstandig" — svarede Lolliken — "og Hjertet sidder ham paa det rette Sted, det tør jeg sætte min Hals paa. Han skal mest ligne salig Dronningen, der jo var saa deilig; men hvem han saa slægter paa, vil vi Lolliker nu vove Liv og Blod for ham til det Sidste. Saa længe Vor Herre under Junker Otto Livet, vil vi ingen Anden have til Konge i Landet."

"Det siger jeg med!" — sagde Svend Trost. — "Men hvad Hjælp kan han tænke at faae her? Hvad mon disse Herrer fra Keiseren vil? og den fromme Svimester — han lister sig her om, som en Kat, og hvister alle de høie Herrer saa fortroligt i Ørene. Om det saa er vor unge Prinds, har han Meget at betroe ham. Vore Junkere skulde tage sig i Agt for deres Finter herude. Jeg er bange de indlade sig for meget baade med Svoger og Keiser, men stole for lidt paa Landets egne troe Mænd."

"Det forstaaer vor Junker vel bedre, end Noget af os!" — svarede den lollandske Svend med trohjertig Tilid. — "Men jeg var tilfreds, vi var vel herfra og hos vor unge Hertug igjen. De storagtige, tydske Svende forstaaer jeg kun halvt; dog saa Meget har jeg nok mærket: de troe, vi er komne hid for at kjøbe tydsk Mod og Manddom for danske Lande og Folk, ligesom det gif til i Kong Christophers Tid. Det har ret ærgret mig i Sjælen, kan I troe."

"Der har vi det!" — udbrød Svend Trost ivrig — "du skal dog see, det bliver Meningen. Havde jeg tænkt derpaa inden jeg red til Soer, havde jeg redet en anden Vej og givet alle Junkere og Christophersonner Pokker." —

Nu lod Jagtraabet, og Svend Trost glemte for den Dag sine patriotiske Befymringer for Jagtlysten.

Da man om Aftenen red tilbage gennem Fruerlunden, var Junker Baldemars Hest kommen til Skade, og han red langsomt efter Jagtselskabet for at skaane det smukke Dyr. Han kom saaledes til at ride nær ved Svend Trost, der tillige med de lollandste Svende kom bag efter med en Del af Jagtbyttet. Prindsen hørte dem tale Dansk og blev opmærksom. „Ei, ei! min Herre Broders Gesandtsfølge!“ — sagde han paa Dansk og vendte sig til Svend Trost. — „I har nu faaet travlt der hjemme. Naar faae I min Broder sidst?“

„For tre Uger siden i Soer, Herre Junker!“ — svarede Svend Trost — „jeg faae ham for den store Biskop Absalons Billede og i alvorlige Tanker om Danmarks Frelse. Det var Dagen efter eders Herre Faders Begravelse og sidste Herlighed“ —

Prindsens lystige Mine forsvandt pludselig; han rystede Panden og betragtede Væbneren med et skarpt Blik. „Du kommer ikke fra Artighedens Skole eller fra Keiserens Hof, mærker jeg“ — sagde han med dæmpet Hestighed — „var det ikke en Skole, jeg selv agter at gennemgaae, kunde jeg let givet dig et jydsk Studerpranger-Svar med den vidløse Snert“ — han smældede i det Samme med Jagtpidsten. — „Om min Faders sidste Herlighed spurgte jeg dig ikke; den mærker du vel, jeg gjør mig Umage for at glemme. Seer jeg dig ikke surt nok? Landsmand!“ — vedblev han i munter Tone. — „Jeg holder ikke af unyttig Sorg, seer du; skulde jeg tænke paa alle de Ulykker hjemme, fik jeg graae Haar før jeg fik Stæg. Hvad er dit Navn? Jeg har seet dig før; hvor var det nu?“

„Jeg veed ikke, om I vil ansee det for mere artig, om jeg erindrer Eder derom, Herre Junker!“ — svarede

Svend Trost med et bittert Smil. — St. Andree Dag bliver det to Aar siden, jeg havde den Gæst — —

„Rigtig, at see min Barne-Nyg, mener du, og paa et andet Slags Sagt, end denne“ — afbrød Prindsen ham i let Spøgetone. — „Det var min første store Barneftreg; det er sandt: naar Drengene vil lege Helte, løber det galt af. Du forlanger vel ikke, jeg skulde stamme mig over, at jeg ei lod mig fange eller slaae ihjel den Dag med mine ældre Brødre? det Konststykke kan jeg tids nok gjøre dem efter. Du var den flinke Bæbner, der fulgte Sti Andersens Banner“ — vedblev han — „jeg husker dig nok. Gils din Herre! den Dag skal jeg maaste en Gang sige ham Tak for.“

„Ridder Sti af Bjørnsholm er ikke min Herre længer, hoibaarne Junker! Siden han har stiftet Farve og er bleven Marst hos den Rendsborger Greve, har jeg kun redet eet Grend for ham — og det var det sidste“ —

„Det er sandt, han har stiftet Parti; det maa han see til hvor han forsvarer!“ — sagde Prindsen og nikkede — „det kan blive ham en slem Sag nok, hvis Bladet vender sig. Men I gjør ham Uret der hjemme: en snild Mand, som Sti Andersen, veed altid hvad han gjør. Han vil vide at svare for sig, naar Tid er.“

„Det er vist paa den høie Tid, enhver Dansk nu viser hvem han er og svarer til sit Ravn!“ — udbrød Svend Trost ivrig. — „Følger I nu ikke tilbage med os, Herre Junker! og hjælper eders kjække Broder at redde Land og Rige?“

„Hvad anseer du mig for?“ — spurgte Prindsen og lo. — „Er jeg en Eventyrkæmpe med en halv Million Arme? Nei, vil min Broder gjøre Mirakler, saa lad ham prøve sin Lykke og være ene om Gæsten! han er jo ældst og forstandigst; og ham vil I jo have til Konge der hjemme.“

Jeg skal først see mig lidt om i Verden og lære Noget. Krig og Statskonst er jo ogsaa Ting, som skal læres; men der skal Tid til al Ting, og der er al Tid en Dag i Morgen. Jeg kan tids nok gjøre mig til Nar og maale mig med den store Grev Gerhard" — —

"Kalder I ham ogsaa den Store? Herre Junker! det troede jeg han kun var i Tydskens Mund."

"Er han det ikke i dine Tyders Mund, vil han nok snart vise Jer det baade i Næse og Mund" — svarede Prindsen og lo. — "Men hvad var dit berømmelige Navn? jeg fik det jo ikke at vide."

"Hvad Berømmelsen angaaer, faaer jeg være af eders Mening om Daaden — og give Tid, Herre Junker! Mit Navn er Svend Trost."

"Gi, ei! det Navn klinger godt nok; men det er sagtens et Dgenavn, man har givet dig for Spot, efter jer artige Skik der hjemme."

"Saaledes lod min Fader mig døbe med godt Haab" — svarede Væbneren og blussede — "dog Vor Herre veed, jeg har kun liden Trost at fare med endnu. Naar jeg fortæller mine Landsmænd hvor let I tager Jer Landets store Nød og Sammer, vil de vist heller ikke vente sig stor Trost af Jer, høibaarne Junker!"

"Atter jydsk Artighed!" — svarede Prindsen med et stolt Smil. — "Du kunde vel have Morstab af at see mig glemme hvem jeg er, for at bøde paa din Opdragelse. Du har godt lært at ride, troer jeg; viis mig nu din Kunst! Rid i Girspring fra mit Jagtspyd — og tilbage, hvor du kom fra, i Morgen! saa vidt jeg veed, er I færdige her. Naar vi sees igjen en Gang, vil vi see, hvem af os To der svarer bedst til sit Navn!" Dermed gav Prindsen ham et ganske mildt Afstedsnik. Svend Trost hilste ham med lønlig Harm, og foer ham forbi, som et pludseligt Lyn, gennem Fruerlund.

„Hvem har givet Jer den jydskke Tyrefalv til Hovding?“ — spurgte Brindsen og vendte sig til den lollandskke Svend, der red ham nærmest, den Samme, som Svend Trøst pleiede at underholde sig med.

„Vor egen Hertug, eders Herre Broder, stolt Junker!“ — svarede Lolliken — „og det maae vi tilstaae: han kunde ingen flinkere Hovding have givet os, hvor ung han er; han er, min Tro, aldrig raadvild og er ligesaa lidt bange for at slaaes, som for at sige sin Mening.“

„Det er da en Svend Trøst baade med Næb og Kloer!“ — sagde Brindsen med et ironisk Smil — „men den Trøst, I trænge til hjemme, maa have Hoved til Næbbet og Andet i Kloerne, end et stakket Sværd.“

„Vor rette Trøst og Haab er ikke hovedløs, Herre Junker!“ — svarede Lolliken — „og vil, med Guds Hjælp, heller ikke savne det rette Vaaben og Væрге: for næst Vor Herre og Hellig Knud er eders ædle Herre Broder nu alle Danstes Haab og Trøst.“

„Du er en flink Karl. Hvad er dit Navn?“

„Knud Laale, hoibaarne Herre! og jeg haaber til min gode Navnehelgen, at han hverken vil slaae Haanden af mig eller af Land og Folk der hjemme, al den Stund han dog staaer nærmest ved Styret hos Vor Herre, hvad den Sag angaaer.“

„Du er stærk i Troen, Landsmand! det gjør du Ret i!“ — sagde Brindsen med samme ironiske Smil. — „Er I Alle af den Tro, har det ingen Nød med Land og Rige. Med Hellig Knud ved sin høire Haand vil min Broder snart faae Bugt med den fullede Greve, som I jo kalde ham.“

„Sid det maa være Hellig Knuds og Vor Herres Mvor, unge Herre!“ — svarede Lolliken — „faa fik det, mænd, være det Samme, om det ikke ogsaa var jeres.“

„Nei, se!“ — udbrod Brindsen alvorlig og betragtede

Knud Laale med Opmærksomhed — „vil du forstaae dig paa hvad der er mit Alvor eller ei? mener du, jeg spøger med St. Knud? holder du mig for en Kjætter?“

„Vor Herre bevare's, unge Herre! men paa Hellig Knud troer I neppe fuldt saa fast, som jeg; ellers tænkte I vel ikke nu paa at rejse til Keiserens Gaard, i Stedet for at komme hjem og hjælpe jer ærlige Broder til Regimentet med os Andre.“

„Men hvad siger du, Landsmand! naar jeg netop af Hellig Knud havde faaet en anden Bestilling, end hvad du og den næsvise Svend Trøst forlanger af mig? Kan du vide, om Landets store Skytshelgen ikke har Noget i Sinde med mig, som hverken du eller de andre Gjætte drømmer om? Se paa mig!“ — tilspiede Prindsen med et stolt Blik — „kan du ikke see Hellig Knuds Segl og Lønbrev-Mærke paa min Bænde? de Himmelbreve, der skrives nu om Tide, sendes den Veie, seer du. Dermed opmuntrede han sin Hest og red fort, uden længer at indlade sig med de lollandske Svende.“

Næste Morgen tidlig forlode Junker Ottos Afsendinger det brandenborgske Hof i Prenzlau, for fra nærmeste Havn at lade sig indfibe til Sackjebing. De lollandiske Svende hørte med Deltagelse paa Svend Trøst, som nu gav sin Harmes Lust, især over Prinds Baldemars halvt truende Uttring om Sagtpidsken. „Hm! Tyrannen stikker dog i dem Alle!“ — mumlede han. — „Storagtigheden bringe flige Herrer altid med sig til Verden i en indbildt Seiersstjorte. En rigtig høibaaren Junker knipses strax Jordmoderen paa Næsen og gramser efter Sol og Maane i Buggen.“

„Hvad er der nu i Veien? Landsmand!“ — spurgte den Ribe Kannik — „har man ikke gjort Vre nok ad dig paa Slottet?“

„Jeg taler ikke om mig selv, men om vor lattermilde,

storagtige Sunter her ude" — svarede Bæbneren — „dog jeg har Uret: jeg var en Nar, at jeg vilde indlade mig med ham. Hvad var der Andet at vente? Træet, der bar os den Frugt, blev til en Ketterpæl for dansk Frihed og Ære.“

„Har Brindsen ikke svaret til dine Forventninger? Søn!“ — spurgte Provst Gerlaek i spottende Tone — „det er beklageligt for ham, men en Ulykke for hans fyrstelige Herre Broder; maaske du nu dog ikke vil slaae Haanden af vor ældste Kongesøn, om han end vover at have en anden Mening, end du, i Statsfager.“

„Jeg har til visse fortjent eders Spot, ærværdige Herre!“ — svarede Svend Trøst med næsten mismodig Bitterhed. — „I maa sagtens finde det latterligt, at jeg i mit tyvende Nar beklammer mig om Andet, end Heste og Hunde, og — inden jeg har faaet graae Haar i vor Elendighed, vover at tænke og tale om Ting, som ikke de ærværdigste Graahoveder i Landet veed Raad for; men I maa betænke, Herre Provst, Ebbe Galt af Nørreris var min Morfader, og hans gjæve Søn, Ridder Niels af Brattingsborg, er min Morbroder. Jeg har ikke hørt tale om Andet, end Landets Ulykke og Haab, fra jeg var nævestor. Jeg har seet stærke Mester Jacob af Ribe og Biskop Svend af Aarhus i Pandser og Plade blandt Ridderne paa Hald, og jeg har dog selv været med en Gang ved Dannevirke, hvor det gjaldt blodige Pander for Danmarks Frihed og Ære“ — —

„Om den Bedrift skulde du aldrig tale, Søn!“ — afbrød Provsten ham: — „de sidste Helte fra Dannevirke staae ikke med Palmer i Hænderne i vore Aarbøger.“

„Saa maae de, der skrive vore Aarbøger, nok hente deres Wiisdom og Ketsfærdighed fra Arnekrøgen, men aldrig selv have seet, hvorledes det gaaer til!“ — svarede Svend

Troßt heftig. — „Raader det lykkelige Udsald alene for Uren og Eftermælet, saa har I Ret, lærde Herre! men kan en brav Karl falde med Ure, saa skal I ikke lade haant om dem, der sidst faldt ved Dannevirke!“

„Dem var du jo ikke iblandt“ — jagde Provsten — „det er ikke dem, der faldt, men dem, der løb, jeg taler om.“

„Seg løb, min Gud og Herre, ikke!“ — svarede Bæberneren, yderst forbittret, og slog uvilkaarlig paa sit Sværd — „men jeg fulgte min Baabenmester, da han bød det, og der var Intet meer at gjøre. De, der løb og forraadte os, var Tydskerne; og har I nu atter faaet Lofte paa en Leiehær herovre fra, kan vi vel snart faae Skam og Spot igjen for vor egen Dumhed og de fremmede Slynghers Troløshed.“

Provsten taug og bed Læberne sammen.

„Tal ikke i saa hidsig og overmodig en Tone, min unge Landsmand!“ — jagde den Ribe Kantskolemand — „og glem aldrig hvem du taler til! Min cerværdige Herre Broder og Præpositus skylder jo ikke dig Regnskab for hvad han i sin høie Herres Navn kan have foretaget sig eller ikke. Bær ei heller ubillig mod vore tappre, tydske Venner! deres Mod og Manddom er berømt over al Verden; det var jo dem, der fordum betvang de stolte, romerske Legioner og befriede baade Germanien og Skandinavien for det romerske Jernspir.“

„Tydskernes Tapperhed har jeg al Agt for, naar de er hjemme; men med deres kjøbte Slagterbander skal Ingen tænke paa at frelse Danmark! det er kun at kjøbe os Skjændsel og Ulykke for Folkets Marv og Blod, helst naar Der og Lande skal pantsættes derfor eller troe Underjaatter sælges som Fæ.“

„Hvem har nødt vore Fyrster til at søge fremmed

Sjælp, uden vort selvraadige Ridderskab, der baade vil være Kongens og Folkets Herrer?" — udbrød Provsten ivrig. — „Har Ridderne paa Hald og Bjørnsholm lært dig sliq Tale, dumdriftige Menneſte! ſaa bed dem nu vogte ſig! og vogt dig ſelv! thi det lover jeg dig: hvert Ord, du ſiger mig herefter i den Tone, ſkal jeg forebringe vor tilkommende Landsherre, at han kan vide, hvad det er for et Menneſte, han har ſjentet ſin Tillid og Naade.“

„Meld ham ikke blot, hvad jeg ſiger herefter, men hvert Ord, jeg alt har ſagt!“ — ſvarede Bæbneren ſtolt — „jeg ſkal gjerne gjentage det i hans aabne Dine, og vover han at krumme et Haar paa mig derfor, opſiger jeg ham Huldstab og Troſtab og erklærer ham for en uſjel, lavhjertet Sjæl, der ikke kan taale at høre Sandhed.“

„Men den Erklæring kan koſte din Hals, ſom Majestætsforbrydelse, unge Bovehals! veed du det?“ — ivrede Provsten.

„Ikke endnu!“ — ſvarede Bæbneren trodſig. — „Den, der ſkal dømme mig for Majestætsforbrydelse, maa forſt være Majestæt, og ſelv da gjælder der Lov for os begge. Eders Sunker har ikke endnu et Ord at ſige i Danmark med Rette; vilde han, uden Lov og Ret, true mig med Dødsdom, var han en lovløs Voldsmand, ſom jeg har Baaben og Bærgen imod, ſom mod enhver Anden. Sel det maa I ogſaa gjerne fortælle Sunkeren, om I lyſter.“

Provsten blegnede og taug.

„Tys, tys! unge Landsmand! du løber dig en Staver i Livet!“ — hviftede Kanniken. — „Seg raader dig: følg os nu ikke til Saxtjøbing! det gaaer aldrig godt.“

„Bær I kun rolig!“ — ſvarede Svend Troſt halv ſagte. „Seg troer, jeg kjender Sunkeren bedre. Jeg har ikke ſagt Andet, end hvad jeg vil ſvare for efter Kong Baldemars Lov eller — om man hellere vil det — med

Landse og Sværd mod enhver Ridder eller Bæbner, man vil sende mig."

Efter denne alvorlige Tvist talte Provsten intet Ord meer til Svend Trost paa den hele Reise; men man saae paa hans forbittrede Miner, at han vilde holde Ord og Intet fordølge for Prindsen af hvad der kunde sætte den dristige Bæbner i Skygge.

Niende Kapitel.

I Saxtjøbing saae der nu helt krigerst ud. Sunter Otto opholdt sig i Hellig-Lands-Brødrenes store Gildes-hus, der paa det Prægtigste var indrettet til hans Hofhold. Den lille, fredelige Stad syntes forvandlet til en Fæstning, og hele Omegnen til en Leir. Enhver Godseier og fri Bonde i Lolland, der ei vilde ansees for en Fjorræder og Deltager i hint natlige Overfald paa den afdøde Konge, havde rustet sig og sine Folk, for at danne en Livvagt om den unge Prinds, der atter havde betroet sig til Lolliternes Trostab. Prindsens Tillid til dem, selv efter hint skammelige Overfald, havde vaakt en almindelig Begeistring hos Oboerne, og de kappedes om at vaage over hans Liv og Sikkerhed med den største Anstrengelse. I den faa Dage havde han seet sig omringet af en liden Krigshær, hvis Styrke daglig forøgedes, og som bestod af lutter Frivillige, der selv sørgede for deres Fornødenheder og hele Udrustning baade med Vaaben og Heste. De havde aflagt Prindsen Ed, som hans troe Mænd, og bleve daglig af Marsken eller af Prindsen selv øvede i Vaabentkonst og al Krigsfærdighed. De tydske Besætninger paa Alholm og de andre Herreborge, Grev Johan havde inde, befæstede sig omhyggelig mod de urolige Oboer og vovede sig ikke uden for de faste Borge.

Det var en Eftermiddag, hen ved Solens Nedgang, da Svend Trøst med sit Reiseselskab steg i Land ved Dureby og red gjennem den store Leir, uden for Byen, til Saxkjøbing. Provsten nikkede med en triumferende Mine, da han saae de mange Vaaben glindse i Aftensolen.

„Følg mit Raad, Landsmand!“ — hviskede Kannik Gottfred Svend Trøst i Øret — „vend om her! ty til din Morbroder eller Ridder Bugge paa Hald! her gaaer det dig aldrig godt, med mindre du falder til Føie strax og beder om godt Veir i Tide!“

„Saa maatte jeg være en feig Væsel!“ — svarede Bæbneren.

„Du vil fortryde det i Morgen!“ — hviskede Kanniken — „jeg kjender min høitærede Foresatte; han formaaer Meget hos vort naadige Herfskab.“

„Er Sunkeren ikke en anderledes Karl og veed selv at skjelne Ret fra Uret, saa er det godt, man faaer det at vide, inden det er bag efter. Hvad vil man gjøre mig? Jeg er fri og min egen Herre.“

„Det vil du faae at see, unge, frjvindede Mennefte!“ — hviskede Kanniken med bekymret Mine. — „Det gjør mig ondt for dig, baade paa Landsmandskabets Begne og for din brave Morbroders Skyld og fordi du hjalp os flinkt baade til Lands og Bands; men du flyver, Gud hjælpe mig, som en Flue i Øyjet! — Al ja, Ungdom og Viisdom ride dog aldrig paa een Sadel.“

Man red alt ind i Staden og holdt snart i Gaarden ved det store Gildeshus, hvor de geistlige Herrer strax bleve indladte til en hemmelig Samtale med Prindsen.

Svend Trøst sad om Aftenen ved Drikkebordet i Bæbnernes Stue og førte høirostet Ordet blandt de unge Krigsmænd om hvad han troede Sunkeren havde i Sinde, og hvor galt det var at søge Hjælp hos de Fremmede. I det

Samme traadte der en Kammerjvænd ind og bød ham, i Junkerens Navn, uopholdelig at følge med.

„Hvorhen?“ — spurgte Svend Trøst — „det vil jeg dog først vide!“

„Til Junkeren og hans Raad her i Gildeshallen.“ —

„Ja saa! har han et Raad? det vil jeg nok see hvad duer til!“ — mumlede Svend Trøst og fulgte Kammerjvenden. Ikke uden en hemmelig Uro betraadte han Tærskelen til den høie Gildesjal; her saae han Prindsen staae, omringet af en hel Del Riddere og Herrer, hvoriblandt han kjendte Marsken og Ridder Ingvar Hjorth, saa vel som begge de geistlige Herrer. Provst Gerlacks triumferende Mine spaaede intet Godt. Saa vel Kammik Gotfred som den gamle Marsk Vendelbo syntes at betragte den unge Tusentast med deltagende Betyrning. Deres tvivlsomme Blik til Prindsen tilkjendegave, at her maatte være foresaldet Noget, hvoraf de intet glædeligt Udfald ventede. I Prindsens alvorlige Ansyn var en dæmpet Videnskabelighed synlig. Da Væbneren traadte over Tærskelen, vendte den unge Fyrste sig hastig mod ham med et skarpt, prøvende Blik, men taug nogle Diebliske; derpaa sagde han rolig og bestemt: „Seg har kaldet dig hid, min frivillige Væbner! for i mine troe Mænds Paasyn at talke dig for den Rasthed og Iver, hvormed du for nogle Uger siden har reddet mig fra at indebrændes og nu har ledsaget mine Udsendinge paa en lige saa farlig som vigtig Rejse. Seg forbeholder mig en Gang at vise dig min fulde Erkjendtlighed. Modtag nu, til Pant derpaa, dette Hæderssværd, som jeg selv hidtil har baaret! en Herrens Tjener har en Gang indviet det til Fædrelandets Frelse og det retmæssige Kongehuses Forsvar.“ Dermed overrakte han den forbausede Væbner sit eget prægtige Slagsværd med det gyldne Hefte. Svend Trøst syntes, heftig bevæget, at ville udbryde i en

varm Hengivenhedsyttring. „Men“ — afbrød Prindsen ham alvorlig og næsten mørk — „fra denne Time maae vi skilles ad; inden Midnat forlader du Sægtjøbing og min Leir! Jeg ønsker ingen Sjæl i min Tjeneste, selv ei den bedste, som har røbet Mistillid til min Retsindighed og gode Willie, og som har viist sig hadelig findet mod min ullykkelige Fader.“ Derpaa vendte han sig bort og forlod Salen.

Svend Trost stod et Dieblif, som slagen med Lamhed, med Prindsens Hædersgave i Haanden og Klangen af hans mandige Afkedsord i Sjæl og Ore. Han var bleven rød og bleg næsten i samme Dieblif. De forskjelligste Følelser syntes at kæmpe i hans Sjæl; han tabte Sværdet af Haanden og gjorde en Bevægelse, som han vilde bortstøde det med Foden; men da saae han den gamle Marsk Vendelbo, der stod med Taarer i Øinene og betragtede ham med et halvt velvilligt, halvt bebreidende Blik, og han rev Sværdet hastig op fra Gulvet, trykkede det gyldne Hefte til sine Læber og foer ud af Døren, idet en Taarestrøm udstyrtede over hans brændende Kinder. Uden at see til Høire eller Venstre, gif han, som en Drømmende, til Stalden, hvor han alt fandt sin Hest opsadlet; den bar en ganske ny Sadel med glindsende Solbeslag. Staldkarlen, der bragte ham den, var gamle Arvid Smaalænding.

„Du her?“ — udbrod Svend Trost forundret og fattede sig — „og hvad skal dette betyde? hvor er min egen Sadel?“

„Den gamle hænger der paa Knagen“ — svarede Arvid — „men vor naadige Herre har befalet mig at medgive Eder denne tilligemed Skindpungen, der hænger med eders Rejsepenge. I er alt i stor Gunst hos eders unge Fyrste, mærker jeg nok, og det glæder mig.“

„Ja, det maa du vel sige, Gamle!“ — svarede Svend

Troft og kastede Skindpungen, der hang ved Sadelknappen, hen paa Staldgulvet. — „Hans Gunst har jeg ikke beilet til; men den har rigtig nok overrasket mig og næsten gjort mig til Nar. Jeg var nær ved at ride slæbende herfra med Prindsens Hæderssværd og fuld Tjenersold derhos. Nu ja, det Sværd skal dog følge mig til min Grav; men Sold og Penge modtager jeg ikke!“ Derpaa trak han selv Hesten ud af Stalden. „Farvel, gamle Arvid!“ — vedblev han atter noget bevæget, og rakte den Gamle sin Haand, idet han svang sig i Stigboilen. — „Din Frue er sagtens gaaet i Kloster, siden jeg sees dig her. Men bringer du kun Død og Ulykke med dig, saae jeg dig dog hellere i den fullede Greves Jorgaard, end hos Sunter Otto.“

„Det var Fordom og Overtro i min gamle, ensfoldige Hjerne, har min Skriftefader sagt mig“ — svarede den Gamle — „og jeg vil troe ham; min stille Magnus Birgersøns Vignelse maa jeg nu følge til min Død, seer I, og kan jeg ikke holde Sorg og Ulykke fra hans Tærstel, som vel kan være, saa skal dog derfor ikke gammeldags Trostab og Kjærlighed lukkes ude. Men hvor vil I hen? unge Herre! hvi foragter I vort ædle Herstabs Naade og den fyrstelige Gave?“

„Al Herstabsnaade er mig forhad!“ — svarede Bæbneren. — „Lad Sunteren skaffe os Frihed og Ret her i Landet, om han kan! Naade kan han selv behøve; men den kan enhver fribaaren Sjæl kun modtage af Vor Herre. Klingende Betaling for min ringe Fyrstetjeneste vil jeg ikke tynge min Hest med. Du har just ikke nødig at sige ham det med de Ord! han har ment det godt; jeg vil ikke krænke ham. Sig, jeg var forsynet — eller hvad du vil, og med sømmelig Tak! Du bliver altsaa hos ham — godt! Naag kun saa tro og kjærlig over hans Liv, som han var

din stille, halshuggede Kongesøn! — Hvo kan vide, om han slipper bedre fra det? Mig har han gjort Ære ad og — jaget paa Porten, seer du; jeg maa nu ikke offere Liv og Blod for ham eller fegte for Kronen og Landets Ære under hans stille, vakre Dine. — det havde jeg dog lovet den hellige Jomfru i mit Hjerte. Farvel! Gud være med os Alle!” Svend Trost sporede sin Hest og foer ud af Gildesgaarden i Saxtjøbing og gjennem Byens østlige Port hen ad Veien til Guldborg Sund.

Hvor den fra Saxtjøbing-Hoffet forviste Væbner kom frem, hørte han kun tale om Junker Otto og hvad man troede Land og Folk kunde vente sig af ham og hans Udrustninger i Lolland. I Sjælland vilde man allerede vide for vist, at Prindsen havde sluttet et hemmeligt Forbund med sin Svoger, Markgreven af Brandenburg, og den tydske Keiser, hvorved han, uden Stændernes Vidende og Samtykke og følgerig aldeles lovloft og ugyldigt, skulde have afstaaet Kronens Herredømme over Estland til sin Svoger, tildels som Erstatning for Søsterens tilbagestaaende Brudestat, mod Løste om Vaabenhjælp fra Tydskland mod Grev Gerhard. Nogle vilde endog paastaae, han havde givet sin Svoger et fjernt Haab om, at den danske Krone en Gang, efter hans og Broderens Død, kunde gaae over til det markgrevelige Hus; dog dette klang altfor urimeligt til at Nogen vilde troe det. I Sjælland paastod man derimod, at Junkeren stod i Underhandling baade med Grev Gerhard og Grev Johan og nok havde i Sinde at dele Riget med dem begge. Hvor disse Rygter hørtes og troedes, forsvandt det Haab, man havde gjort sig om Junker Otto. Af hans yngre Broder ventede man endnu mindre: hans Lefsendighed og Ligegyldighed var bekjendt; hint lovløse Forbund var ogsaa steet med hans Samtykke, hed det, og

man hørte ofte den Paastand, at man nu hellere maatte være uden Konge, end vælge sig en ny Christopher blandt hans Søner, der allerede forud solgte Kronens Rettigheder, for at vinde den med fremmed Overmagt.

Hvor Rhygterne kom fra om hint hemmelige Forbund, kunde Svend Trost ikke forklare sig, og han havde dog selv overalt bidraget til deres Udbredelse ved aabnemmet at yttre sine Formodninger om de Planer og Foretagender, han havde faaet Nys om. Selv havde han dog ikke saa ringe Tanker om Junker Otto, og han tog nu ofte hans Forsvar mod ubillig Dadel. De Træk af Høihed, Udelmodighed og smukt Sind hos den unge Prinds, som han selv havde været Vidne til, kunde han hverken mistjende eller glemme, og Kongesønnen, hvis Sværd han bar, blev dog endnu bestandig Helten i hans ungdommelige Drømme om en lykkeligere Fremtid for Danmark.

I de sidste to Maanedes var den unge, daadbegjerlige Bæbner ligesom bleven borthvirvlet af Begivenhedernes Strøm og ført ind i et Liv og en Verden, der tildels havde været ham fremmed. Den Delagtighed i det offentlige Liv og i Verdens store Begivenheder, han ofte i sin Barndom havde drømt om i sin Morbroders Hus, naar Taler var om den danske Kronike og de gamle Dages store Bedrifter — denne Udgydelse af et enkelt Menneskes Livsstrøm i et stort bevæget Folkelivs Ocean — denne Udvidelse af den stille, indskrænkede Kammerat-Kreds til en stor Tumbleplads for et Folks forenede eller stridende Kræfter — om alt Dette havde han vel for to Aar siden faaet en levende Forestilling ved at bivaane et Felttog og et Slag, som, selv med sit ulykkelige Udfald, var ham den største og mærkeligste Begivenhed, han kjendte; men nu havde han seet Folkets Nød og Trængsel; han havde staaet ved den elendigste Konges Dødsfeng og Grav, og han

havde faaet en Forestilling om Livets Alvor, som paa hans enlige Reise meer og meer trængte ind i hans Sind og bragte ham til at prøve og monstre sit eget Liv og Forhold. „Gabslab! Fusentast!“ — udbrod han nogle Gange høit — „rigtig!“ — Det var som disse Ord i Sti Andersens tvetydige Lønbrev bestandig klang ham i Øret, dog ikke med Sti Andersens, men med hin Rævejægers skurrende og haanlige Røst. Han havde faaet et lidenskabeligt Had til dette Menneſte, der almindelig anſaaes for Hovedmanden for Mytteriet i Saxkjøbing, og Blodet foer Svend Trøst, som en ung Tyr, til Hovedet, hver Gang han saae en rød Kjortel. — „Han har Ket! han skal hænges!“ — vedblev han — „en Gabslab, en Fusentast er jeg — en utaaelig Nar, som Tungen kan fordrage: — jeg dømmes og jnalkes med om Alt — og forſtaaer endnu Intet. Anderledes maa det blive her i Landet — det er viſt og ſandt! men vi maae ſelv blive anderledes — jeg med! Hvad nytter det, vi ſkrige os hæse paa vore Borge mod Konger og Fyrſter, naar vi ſelv er Hallunker? Var Junkerne ogſaa Engle, hvad hjalp det, naar hver Haand og Finger i Landet nu vil raade ſig ſelv og være Hoved?“ — Under denne Hjerteudgydelse red han en ſmut September Aften langſomt over en Hede, ei langt fra Limfjorden, og nærmede ſig Sti Andersens faſte Borg, Bjørnsholm. Der havde han tilbragt ſyv Nar af ſin ſorgløſe Ungdom, og did drog hans Hjerte ham nu mægtigt tilbage. Han vilde ikke længer tjene Sti Andersen; det var afgjort. Men han vilde dog ſige ham det ſelv — og jee ham og maafte hans ſkjønne, halvvoorne Datter endnu en Gang. At Beſøget mere gjaldt Datteren, end Faderen, ſom undertiden tog hende hjem fra Kloſterſkolen, var han ſig dog nok lønlig bevidſt; thi han tog ofte ſin Hue af under Veis og betragtede den ſønderrevne Turteldue, der kun ſlet var ſammen-

syet, og som syntes ham et uheldigt Forvarsel. Jo nærmere han kom Bjørnsholm, jo langommere red han og jo betæneligere blev han til Møde. Det var ham som den ædle Prinds Ottos Sværd ved hans Side klang forstaaeligt og bebreidede ham, at han nu dog vendte tilbage til Fædrelandsforræderen, til Grev Gerhards Marst og Ven, ligesom for at bringe Hilsen og Gjenfvar fra Mordbrænderne, han havde bragt Lønbrev til. Som han sad i disse Tanker og atter havde taget sin Hue i Haanden, for at lade Turtelduerne og de kjærlige Barndomsminder overvinde hans Betæneligheder, saae han to Ryttere komme ham i Møde paa Hedeveien fra Bjørnsholm. Solen dalede ildrød bag ved dem over Limfjorden og den brune Hede; deres Ansigter vare i Skygge; men den Ene, saae han, var en lang Mand i en rødbrun Kjortel. „Kævejægeren!“ — udbrød Svend Trøst og holdt Haanden over Dinene mod Solglandsen. — „Rigtig! den lange Røter! — og fra Bjørnsholm? — har han nu der hentet Tak og Løn for Skurkestregen?“ Uden noget Dieblits Betænkning drog han første Gang for Alvor Prinds Ottos Sværd og glædede sig til at indvie det med den Middings Blod, det syntes at tørste efter. „Træk fra Læderet, Henneke Bryde!“ — raabte han høit — „forsvar dit Liv, elendige Mordbrænder! Det er Junker Ottos Sværd, der nu vil drikke dit lumpne Hjerteblod.“

„Ho, ho! Sti Andersens Brevdrager!“ — udbrød den lange Rødkjortel med en haanlig Latter, medens han ligegyldig rev sit Sværd fra Bæltet og satte sig i Forsvarsstilling. — „Har du vendt Rappen efter den nye Hofvind, Gabslab! og faaet et Junker-Sværd at gjøre Spræld med? Hold inde, du Gjæk! følg os tilbage til Bjørnsholm! Du kan vidne, du har bragt os Brev og Budskab om vor Handel med Greven; nu gaae de fra det, de store Slyngher,

og vise os til Helved efter Tak og Lon. Vil du være vort Vidne, skal vi dele Lounen, som Vren!" — Den lange Røvejæger fik ikke Tid til flere Forslag. Prindsens gyldne Sværd i den raske Bæbnerhaand surrede alt om hans Vren og bibragte ham strax en Flænge over det halve Ansigt. — „Død og Helvede!" — skreg han og svimlede paa Sadlen — „Djævelskonster, John! — et forfoglet Baaben! — Stik ham ned, feige John! — er det Kammeratskab!" Det lykkedes ham at bibringe Svend Trøst et Saar; men han modtog selv endnu et langt farligere og tumlede af Sadlen; dog næsten i samme Dieblig følte Svend Trøst sig lumskelig angreben bag fra med et smerdeligt Stik i Ryggen. „Feige Nidding! fegter du paa Stimandsviis!" — skreg han og vendte sig mod den anden jægerklædte Herre; men det fortnede for hans Dine, og han styrtede bevidstløs af Sadlen i det høie Lyng med Isjen mod en Kampesten.

Da Svend Trøst opslug sine Dine, laa han ikke længer paa Lyngheden, men i en stor Seng og kunde ikke røre sig for den svære Forbinding. Han følte sit Hoved tungt som en Sten, og Alt løb rundt med ham. Stedet syntes ham bekendt. Han var paa Bjørnsholm. Den mægtige Borgherre, Sti Andersen selv, stod midt i den hvælvede Stenstue og uddelte Befalinger til sine Husfolk. Lige over for Bæbnerens Leie stod en Seng, hvori der ogsaa laa en Syg og vaandede sig; paa Stemmen og de vilde Eder troede Svend Trøst at kjende sin forhadte Modstander, Røvejægeren. Den høie Borgherre vendte sig mod Svend Trøsts Leie og nikkede med et listigt Smil i det lange, spidse Ansigt, dog uden at træde ham et Skridt nærmere. „Det tænkte jeg nok, Galning! du døer ikke denne Gang!" — sagde han. — „Utrud forgaaer ei saa let. — Ham der henne har du givet sin Rest; det var til Pas!

Han er en Esel og en dum Hund derhos; det er utilgiveligt. Du er dog kun en af Delene." Derpaa forlod han Sygestuen, hvoraf han strax havde bortviist de deltagende Husfolk. Der blev kun en lægekyndig Klerk tilbage; det var Huskapellanen paa Borgen. Han gik med listende Ratteskridt fra den ene Seng til den anden og formanede de Syge til Ombendelse og Sjælegaver til Kirken inden Naadens Frist var ude.

Svend Trost troede blandt dem, der vare til Stede, da han slog Dinene op, at have bemærket en fin, kvindelig Skikkelse, men som han kun havde seet paa Ryggen, og han haabede i sit stille Sind, at det havde været den delige Jomfru Agnete, som for hans Skyld var sendt i Klosterstolen for to Aar siden. Herom laa han længe og talte forvirret, halv drømmende, medens alle hans Erindringer og Forhaabninger svømmede i en Række af Taagebilleder for hans indre Øie. I disse Drømmerier blev han ofte forstyrret af den saarede Rævejægers Eder og Trudsler med de idelige Udraab: „Min Løn! — giv mig min Løn!“

„Gaa i Eder selv, Hr. Henneke! fortryd eders Taabelighed og skammelige Forbrydelse!“ — sagde den Geistlige — „kræv aldrig Tak og Løn for eders Misgjerninger, hverken her eller hisset! — I hører ja, det aldrig har været min fromme Herres eller Grevens Mening. Med eders Liv er det snart ude, Hr. Henneke! — I lever ei denne Nat til Ende; maaste kunde eders Sjæl endnu dog reddes paa en Naade“ — —

„Du redder ingen Sjæl, Klerk! du har skrevet dig Løgnens Oldesfader i Bold!“ — raabte Rævejægeren: — „jeg kjendte din Ravneklo saa godt som dine hule Herrers Mening. — Min Løn! min Løn! I Sataner! eller“ — — han taug truende og skar Tænder.

„Bryd dig ikke om den gale, forstokkede Synder, unge Menneſte!“ — ſagde Klerken i ligegyldig Tone til Svend Troſt — „Doden spiller ham om Læberne, og han taler ſom en bejat Daare, der endnu havde et helt Liv til uchriftelig Hevn og ſlette Gjerninger.“

Synet af Sti Anderſens liſtige Huſkapellan og Skriver var Svend Troſt lige ſaa modbydeligt, ſom den ſaarede Mordbrænders Kærvarelſe, og han laa her den hele Nat i den pinligſte Stilling, uden at lukke et Øie, medens han ikke hørte Andet, end Kævejægerens rafende Raab paa ſin Løn og ſin Hevn og Klerkens kolde Opfordring til Bod og Omvendelſe. Hen imod Morgenstunden blev der ſtille i Sygeſtuen. Klerken var falden i Sovn i ſin ſtore Læneſtol. En Lampe brændte doſig paa Bordet for ham mellem en Bønnebog og nogle Forbindingsredſtaber. Den halv-døde Kævejæger ſyntes udmattet og nær ved at opgive Manden. Svend Troſt laa ſtille med aabne Øine uden at røre ſig og gav noie Agt paa den gruelige Stuefammerats Bevægelſer. Nu ſaae han med Forfærdelſe, at det blodige Menneſte reiſte ſig halvt op i Sengen og udſtrakte ſin lange Arm efter Lampen. Øinene ſtode ſtive i Hovedet paa ham og ſaae ud ſom halvbruſtne. „Se ſaa!“ — mumlede han og greb Lampen — „friſt Mod, feige Juhn! nu ſover Kongen og Sunkeren — nu ryge vi Kæven ud — for Bælgen ſaae vi Borg og Fæſte — nu tænder jeg Galmen og Spaanerne!“ Dermed holdt han Lampen til de lange Senge-Sparlagen, ſom øiebliklig opbluſſede i en høi Flamme. Med et rafende Strig ſtyrtede han ſelv ud af ſin brændende Seng og tumlede, ſom død, om paa Gulvet, medens Ilden udbredte ſig over hele Stuen. Svend Troſt kunde ikke røre ſig af Stedet; men han ſamlede alle ſine Kræfter til et gjennemtrængende Brandraab. Klerken vaagnede og foer forfærdet ud af den brændende Sygeſtue.

Svend Trost saae kun Flammer og Røg om sig og anstrengte sig forgjeves for at reise sig helt op. „Min Løn! min Løn!“ hørte han endnu Rævejægeren stonne med rullende Røst tæt ved sig, og han sank selv, halv kvalt af Røgen, tilbage. Dog nu folte han sig greben af et Par stærke Arme og baaren ud i det Frie. Om sit Hoved fornåm han et Par smaa, varme Hænder, og da han atter befandt sig i en hvilende Stilling, syntes han i sin halve Bevidstløshed at fornemme en fortryllende Berørelse paa sin Hænde, ligesom af en usynlig Engels Aande. Ved denne Fornemmelse forsvandt alle urolige Tanker og Skrækkbilleder i hans Sjæl. „Agnete!“ — hvistede han — „lille, kjærlige Skyttsengel! har du bragt mig i det salige Paradis?“ Han kunde i sin Mæthed ikke aabne Dinene, og hans Sands og Samling syntes aldeles forvirret; men han drømte fort om Paradisets Saligheder, medens man slukkede Ilden paa Borgen og i Morgenstunden, uden Klokkelæng og stor Ceremoni, begrov Henneske Brydes forbrændte Lig paa Kirkegaarden ved Bjørnsholms Borgkapel.

Tiende Kapitel.

Svend Trosts Sindsforvirrelse var langvarig; man troede den forarsaget ved et Stød i Hovedet. Hin Drøm om en Lykkelighed, som den saarede Bæbner selv udmalte sig efter sit Hjertes lønligste Ønsker, blev ham nu til en hel Verden, hvor Jomfru Agnetes Billede blandede sig mellem tusinde vidunderlige Eventyr og med de dristigste Tankeoptrin af et ædelt og daadrigt Liv for Fædrelandets Frelse og Lykke. En saadan Drømmetilstand blev i lang Tid hans eneste Liv og Glæde, medens hele den virkelige Verden,

tilligemed alle Smertes og Sorger, var forsbunden for hans slumrende Sandser.

Da han første Gang igjen med fuld Bevidsthed traadte ud af den kvalme Sygestue og indaandede den friske Luft, havde han bortdromt en hel Vinter og Sommer. Det var atter Efteraar og Bladene gulnede paa de faa Lovtræer i Bjørnsholms Fruerlund, ligesom da han sidst saae hen over Heden mod Limfjorden og den gamle Borg; men der var nu øde og tomt. Den mægtige Borgherre var fraværende. Gaardsfogden og nogle Huskarle vare kun tilbage til Borgens Bevogtning tilligemed Huskapellanen og et Par gamle Tjenestetjende. I sin lange Drømmenat havde Svend Trost dog nogle Gange troet at høre Sti Anderjens Røst; men langt oftere syntes han at have havt hemmelighedsfulde Besøg af hin Skytsengel, der aandede ham saa kjærligt paa Panden. Undertiden havde han hørt deilige Toner, tildels af bekjendte Folkesange fra hans Barndom, og altid med Agnetes fortryllende Stemme. Hun var den Første, han nu spurgte om. Hun var i Klosterstolen endnu, som sædvanlig, hed det. Han spurgte om Junker Otto og hvad han foretog sig til Landets Redning. Man svarede med Skuldertræk og bad ham ikke bryde sig dermed: Alt var ved det Gamle, og man ventede lige saa lidt Frelse af Junker Otto, som af nogen Anden. Nu fik han først ret at vide, hvor lang Tid han havde været syg, og det forekom ham, efter hvad han hørte, som hele Danmark med ham havde ligget saaret og i Dødsdvale. Snart følte han sig dog fuldkommen helbredet. Sundhedsrødmen kom tilbage paa hans Kinder; der kom Orden og Klarhed i hans Tanker og Forestillinger, og han kunde tumle sin Hest rask og livlig som tilforn. Han ilede med at forlade det øde Bjørnsholm, for at opsøge de

Frænder og Venner, der endnu ikke havde opgivet Haabet om Frihed og Planerne til Fædrelandets Redning.

Ligesom han en Morgen tidlig med denne Beslutning stod reiseklædt i Stalden og allerede havde sadlet og oppakket sin Hest, traadte den høie Sti Andersen i ridderlig Reisedragt frem for ham i Stalddøren. Den mægtige Borgherre var kommen hjem om Natten og vilde endnu samme Morgen forlade Borgen igjen. „Hvorhen saa tidlig? Svend Trøst!“ — spurgte han med streng Røst og fremstak det lange, spidse Ansigt af Hjelmhuen — „er du nu kommen til Forstand og Kræfter igjen, for at gjøre gale Streger paa ny?“

„Alt! er I der endelig, Herre!“ — udbrød Bæbneren og ilede imod ham, men veg tilbage for hans strenge Blik. — „I er vred paa mig; men I vil blive det endnu mere, naar jeg siger Eder, hvad jeg længe har været hindret i —“ —

„Det kan nok være. Hvad er det?“

„Jeg skylder Eder stor Tak, strenge Herre Sti! for den Omhu, hvormed I har ladet mig pleie“ — vedblev Svend Trøst — „saa vel som for Alt, hvad I har lært mig i den ædle Vaabenkonst og al ridderlig Færd; men da jeg kom til hin Ulykke her ved Fruerlund, var jeg kun paa Vei til Bjørnsholm for at sige Der Tak for alt Godt og lade Eder vide, at jeg ikke længer vilde tjene Eder som Bæbner.“

„Hvad? Dreng!“ — udbrød Borgherren barsk og stampede — „dog, det er sandt!“ — vedblev han mildere — „Dreng er du ikke længere; jeg kan flaae dig til Ridder hvad Time, jeg vil — men saa maatte du have fortjent det, og ved Andet, end Tusentasterier og patriotiske Dumheder. — Hvad er nu det for Griller? hvorfor vil du ikke tjene mig længer? — har din Morbroder gjort dig ud til Bens? — eller denne Drømmefonge af Junker? Nu behøver jeg dig just — og nu vil du svigte, Slubbert!“

„I er jo Grev Gerhard's Marsk endnu“ — svarede Svend Trøst — „og I maa sige hvad I vil, Herre! den Rendsborger Greve er og bliver Danmarks Tyran og Dødsfjende. — Saa længe der er en dansk Blodsdraabe i mit Hjerte, forraader jeg ikke mit Fædreland, kunde jeg derved end blive lige saa stor og mægtig en Ridder, som I selv.“

„Dum Snak, Knekt! hvad forstaaer du dig paa Landets og Rigets Velfærd? Lad du mig derom! Mig kan du følge sikker; jeg har altid vidst hvad jeg gjorde.“

„Jeg veed nu ogsaa hvad jeg vil gjøre herefter, strenge Hr. Marsk! Jeg vil ikke længer adlyde nogen Herre i Blinde, om han saa var Keiser. Det sidste Vrende, jeg red i eders Tjeneste, vil jeg fortryde saa længe jeg lever; det var hverken ædelt eller ridderligt! det har I selv erkjendt ved at gaae fra det og vise Forræderne til Helved efter Tak og Lon.“

„Død og Ulykke! den Handel var Grevens — i den Sag var jeg kun hans Marsk — hvad kommer det mig ved — som Menneſte, som fri Mand?“ —

„Jeg vil sige Jer rent ud hvad jeg har for, Herre!“ — tog Svend Trøst atter Ordet — „jeg slutter mig nu til min ærlige Morbroder eller Ridder Bugge paa Hald eller hvem der kan og vil gjøre Noget for at befrie Landet fra de Tydske.“

„Gak ind og læg dig, Svend Trøst! Du er fra Forstanden endnu. Hvad drømmer du om, Galning! Troer du, jeg havde forladt den usle Christopher og hans Sonner, hvis der var noget Haab om Landets Redning fra den Kant?“

„Jeg troer gjerne, I mener det godt med Land og Folk, strenge Herre! men derfor kan jeg ei være af eders Tro om det tydske Regimente. Kommer det til Feide paa ny med Rendsborgeren, er min Haand imod ham igjen, om det saa ikke gaaer os bedre end sidst, da eders egen tappre Arm var imod ham. Det faaer gaae mig som

Vor Herre vil; men lad mig kun ikke have den Ulykke at see min gamle Herre og Baabenmester, med sin kjække Arm og sit snilde Hoved, blandt Landets Fjender!"

"Paa Dig, Dummerjan! paa Diebliffet! kom aldrig meer for mine Dine!" — udbrod den høie Ridder, heftig opbragt — „jeg havde bedre Tanker om din Forstand, Svend Trøst! Vær længe nok bindegal af Saar og Buler! det er der Raad for — det kan Tid og Badstær curere — men nu mærker jeg, du er en dum Nar, som din Morbroder og Storpralerne paa Hald, der hode og true mod Guds Lyn og vil gjøre Mirakler. Vil I befrie Landet fra Tydskerne, som de prale af, saa jag først dem Fanden i Bold, der nu komme anstigende med Junker Otto og hans taabelige Lolliker, for at bringe Greven i Harnist og styrte hele Landet i Ulykke!"

"Hvad horer jeg?" — udbrod Svend Trøst forbaujet — er den ædle Junker Otto kommen her over med en Hær?"

"Pah! Drengestreger!" — mumlede Ridderen — „den Hær vil være bortblæst, som Avner og Jnug, naar den store Greve vil agte dem den Værd værd at reise sig mod dem. Men det vil svie til Jer Alle. Betænk dig endnu, Svend Trøst! følger du dit eget trodsige Hoved, er al din Lykke i denne Verden forspildt. Jeg havde ventet, der skulde blive Noget af dig; men nu er du paa den visse Vei til Galgebakken."

"I Guds Navn! strenge Herre! Samvittigheden tænker jeg dog at frelse. Endnu en Gang hjertelig Tak for alt Godt, Ridder Sti! Gils ogsaa eders ædle Datter! sig hende, at jeg aldrig i mit Liv skal glemme" — —

"Glem kun væk! Glem din Trostab og Taknemmelighed mod mig! men glem først og fremmest alle forelskede Børnegriller! bild dig aldrig ind, Agnete tænker paa dig — eller spørger om den falske Svend Trøst, naar du

hænger til Ravneseide i Rendsborg Galge!" Med disse Ord vendte Ridder Sti sig om og gik med heftige Skridt op paa Borgen. Svend Trost saae vemodig efter ham og trak sin Hest ud af Stalden. Han betragtede det gamle, kjære Bjørnsholm endnu en Gang ret noie, ligesom han tog Afsted med det for evig. Han red langsomt ud af Porten og gjennem Fruerlundens. Det var ligesom hvert Træ og hver Busk affordrede ham et vemodigt Farvel. Endelig løsrev han sig fra de sorgelige Forestillinger og red rast hen mod Udgangen af Fruerlundskrattet, for at dreie om ad Viborgveien; men i det Samme hvinede der en Armbrystbolt ham tæt forbi Øret; han saae en Flok hjemløse Omløbere af de saa kaldte Taterfolk leirede i Grøsten, og en lang Karl med et sortbrunt Ansigt sprang op af Grøsten med en Armbryst paa Skulderen og en blank Jagtkniv i Haanden. Svend Trost greb til sit Sværd og foer frem i Solkinnet uden for Krattet; men han lod forbausset Sværdet synke og raabte: „Volle! sorte Svend! vilde du myrde mig?"

Det vilde, jortsmudsede Menneſte laa knælende foran Hesten, med Hænderne paa Kors over Bryſtet, og syntes baade at ville græde og lee. „Gønduls Nander ſkee Tak! jeg ſkjød ſom et Aſen, kjære unge Herre!" — ſagde han med bevæget Roſt. — „Vil I hugge Ørene af mig for den Streg, ſaa ſkynd Jer — og vær god igjen! Jeg holdt Jer for den laadne Hanræv der oppe; han vilde jeg givet et lille Tak for ſidſt fra mig ſelv og jer ærlige Herre Morbroder."

„Raſer du, Volle! — Staa op, Menneſte! — Vilde du myrde Sti Anderſen — og paa min Morbroders Begne? Naar har Ridder Niels af Brattingsborg ſendt Stimænd mod ſine Tjender?"

„Det var kun mit eget gode Indfald, unge Herre!" — ſvarede den ſorte Karl og reiſte ſig. — „Jeg var ſendt

hid for at spørge til Ter i al Skiffelighed. Man sagde, I laa syg her og var gaaet fra Vid og Sands, men Ridder Sti var i Rendsborg. Se, saa traf jeg disse gamle, gode Venner og fik at vide, den gamle Kæb var i Bente her i denne smukke Morgenstund, og saa" — —

"Saa foer Janden i dig, i den smukke Morgenstund, Bolle! for Træhestens Skyld paa Bjørnsholm og Hundesvøben. Nok om det lumpne Hevn-Skud! men frummer du et Haar paa min gamle Herres Hoved, skal det koste din Hals, det lover jeg dig. Har du en Hest, saa følg mig!"

"Strax, unge Herre! — Min Hals raader I ellers ikke for; det var kun mine Øren, jeg gav Ter Magt over. — Blot et lille Farvel til mit gamle Folkeskærd! saa skal jeg klare for mig!" Derpaa foer den sorte Karl med et Spring tilbage til Tatersflokkens ved Grøsten, og Svend Trost red et Stykke fort ad Landeveien alene.

Den saa kaldte „sorte Svend“ var almindelig bekendt i Jylland som en dristig Krybskytte og eventyrlig Bovehals. Han hørte oprindelig til hine hjemløse og omslakkende Taterbander, som han dog ikke videre havde bundet sig til; men han stod ofte i Tjeneste paa Herregaardene som Skytte. I de sidste to Aar havde han saaledes tjent hos Svend Trosts Morbroder paa Brattingsborg ved Viborg, hvor han havde udmærket sig ved Trostab og Hengivenhed. Paa Bjørnsholm havde han for tre Aar siden siddet fængslet som Krybskytte. Ved Svend Trosts Hjælp var han bleven befriet fra en haard Straf og grusom Behandling. Nu kom han farende paa en lille Hest uden Sadel, som han lod til at have ranet paa Marken.

„Hvorledes har Morbroder det?“ — spurgte Svend Trost. — „Han er vel dragen Junkeren til Hjælp?“

„Paa det Laug! det lader han nok være, unge Herre! Husbond har ærgret sig den gule Sot paa Halsen over

Thing-Sagen med den lumste Hund, jeg vilde hevnet ham paa i Dag."

"Hvad! syg af Værgrelse over det gamle Kettergangs-vrøvl? saa maatte han dog før givet sin Harme Luft og ladet sit gode Sværd være Boldgiftsmand!"

"Det siger jeg med, unge Herre! det havde der været Forstand i. Men i det Stykke er Husbond en Gjæf, mellem os sagt. Før vilde han tabt alt sit Gods, end vundet en Fodsbred Jord med Bold og Uret, siger han. Er det ikke en forbandet Snak, det? han veed jo dog saa godt som vi, her ingen anden Ret er meer i Landet, end den, enhver dygtig Mand kan tage sig selv med Haand og Sværd. Den, der i vor Tid vil lægge sin Sag i sin Uvæns Haand, maa jo være bindegal; men det gjorde Husbond og bildte sig endda ind, han var klog, og at Greven skulde stammet sig ved at dømme sin gode Ven til Billie; jo pyt! den skaldede Bulbider maatte jo ogsaa været gal, havde han dømt anderledes og lagt sig ud med sin mægtige Ven, Marsken."

"Jo, du veed rigtig nok hvad Ret er, Volle! — saa Sti Andersen har beholdt hele Godsjet?"

"Hvad Andet? det kunde Enhver bandet paa forud, undtagen jer trofkyldige Morbroder. Jeg red med ham til Viborg Thing den Dag, den fullede Greve skulde gjøre Ret og Stjel imellem dem. Jeg glemmer aldrig den Dag, unge Herre! Jeg er ikke ræd af mig, det veed I nok; men da den storagtige Greve havde sagt hvad Ret skulde være, og Sti Andersen beholdt Godsjet og nikkede svinepolist, saa faldt mine Dine hen paa Husbond, og — Gønduls Aander havde mig! løb det ikke som Is ned over min Ryg: han var saa hvid i sit Ansigt som Viborg Kirkemur, og han kastede et Par Dine til den fullede Greve, som min Bedste-

moder har fortalt mig om Sullas Suk, naar hun saae paa Troldene i Norge, og de blev til Sten" — —

„Snak, gale Bolle, det kunde Hellig Olaf, men aldrig hin vantroe Hex, du taler om“ — afbrød Svend Trost ham. — „Nu, hvad sagde saa Morbroder til Greven?“

„Ikke et Verdens Ord, unge Herre! han steg paa sin Hest, saa mørk som Jord, og red fra Thinge. Det varede en god Stund inden jeg turde lukke min Mund op til ham; men da jeg endelig fik at vide hvad han grublede paa, hvad mener I saa det var? Om det smukke Jordegods, de havde bestubbet ham for, mælede han intet Ord, og ei engang om at slaae Sti Andersen for Panden. Nei, Danmark! ulykkelige Danmark! var Alt hvad han mælede. Var det ikke ogsaa en forbandet Snak? hvad kom det Danmark ved, at de Slyngler havde taget Husbond ved Næsen?“

„Kan du ikke forstaae det? Bolle! det maa jeg lide Morbroder for? Af Guds har han jo nok endnu; hvad bryder han sig om den Klump Jord? men at her ingen Ret er meer i Landet, det er en større Ulykke; det kan sagtens sætte en ærlig Mand graae Haar i Hovedet.“

„Nu ja, det forstaaer sig, det er slemt nok“ — sagde den sorte Svend — „men blæse med Retten! vilde jeg sagt, naar de kun ikke havde taget Godset; dog, hvad der var mig allerjærest ved Husbond, han vilde gjerne redet som en Betler fra Thinge — sagde han — naar kun ingen ærlig Mand vilde troe, han nu var Grevens Tjende til hans Død for sin egen Sags Skyld. Var det ikke ogsaa en forbandet urimelig Snak? unge Herre! Naar jeg hader en Slyngel, er det jo rimeligt, jeg hader ham for min egen Skyld og fordi han har opført sig mod mig som en Ejel; hvem vilde give en halv Dre for at kunne hade sin Tjende for Andres Skyld? men det er nu Husbonds un-

derlige Griller, og derover troer jeg det er, han har ærgret sig den gule Sot paa Halsen."

"Det ligner ham, den brave Morbroder!" — udbrød Svend Trøst glad — men sig mig, hvor er Junker Otto? og hvad har han for?"

"Ja, det veed Ingen ret; han er kommen her over, siger man, og alle Folk er i Røre; men man løber paa Kryds og Kvær, og her er ingen Orden i Tingene. Man mener, han vil drage til Viborg strax og lade sig hylde; men er han flog, giver han vel Stunder. Seer I hvor Folk alt myldre frem ad Viborgveien!"

"Lad os efter dem og bringe Orden i Tingene!" — sagde Svend Trøst, og de rede rask afsted efter en stor Skare Bønder, der til Fods og til Hest, med og uden Vaaben, strømmede sammen fra alle Landsbyer og drog ad Viborg til, med høirostet Tale og glade Udraab om Junker Otto, „som nu skulde være Konge og befrie Landet fra Tydskten."

Ellevte Kapitel.

Junker Otto nærmede sig virkelig Viborg fra Nørrejylland's Østkyst med en lille Hær, der mest bestod af Lønlige og tydske Soldtropher. Han ventede med Foie, at Rhygtet om hans Ankomst snart vilde sætte alle troe Tyder i Bevægelse, og at man inden faa Dage vilde samles under hans Banner i Tusindtal. En Del Tyder vare allerede stødte til ham med stor Deltagelse og Iver. Glæden over hans Ankomst og krigerste Foretagender var saa meget større, som man for to Maaneder siden havde vidst, at der ved Grev Johan den Mildes Mellemlandling var sluttet Forlig mellem Prindsen og den forhadte Grev Gerhard. At dette Forlig dog fra Junker Ottos Side kun var indgaaet paa

Skromt, for at vinde Tid og Kræfter, saae man nu klart, og man glædede sig over, at han havde været lige saa statsklog, som han nu viste sig kjæk og bestemt. Dog hvo der kjendte den holstenske Greves Snildhed, Vaabenmagt og berømte Krigskonst, maatte vistnok ansee det for et forvovent og næsten fortvivlet Foretagende, med en saadan Hær at hyde ham Spidsen. De fleste Frivillige vare slet bevæbnede Landsfolk med deres Høleer og tunge Træstoe; en Del vare til Hest, med Pleile og Høthve. Lollikerne vare bedst udrustede og forsynede med gode Heste; de holdt sig nærmest omkring Junkeren og betragtede sig som hans Livgarde. De tydske Soldryttere saae med deres store Mundstæg mest krigerste ud og havde et Slags ensformige Vaabentjortler; de holdt sig gjerne sammen og lode til at ringeagte deres slet bevæbnede danske Krigskammerater. For Resten gik og red de mellem hverandre efter sædvanlig Hæretogskik uden nogen bestemt Orden. Enhver sluttede sig til sine Benner og Bekjendter eller nærmeste Landsmænd. Syder holdt sig til Syder, og de saa Sjællændere, der vare med, danne de en egen Flok. Hæren var ofte vidt adspredt, idet Enhver drog frem eller hvilede sig efter Behag; men der var Lur- og Hornblæsere med, som af og til samlede de adspredte Masser, naar Hovdingerne fandt det nødvendigt; dog derved maatte Toget idelig forsinkes. Man iagttog imidlertid bestandig den Forsigtighed at lade en sluttet Hob Ryttere drage forud, for at møde og standse ethvert uventet Angreb, indtil Hæren kunde samles og ordnes. De havde heller ikke forsømt efter sædvanlig Krigsbrug at udsende Speidere til Hest eller saa kaldte Udridere, som skulde udforske Eggen og bringe Albud, saa snart de saae Fjenden. Naar Krigsfolkene hvilede om Natten i Byerne, blev der udstillet et Slags Forposter eller de saa kaldte Holdere, som vare forsynede med Lurer og ikke holdt

længere fra hverandre, end at det ene Hold kunde høre det andets Lydtegn og saaledes hastig udbrede Efterretning til Leiren, naar Tjenden var i Sigte. For Levnettsmidler var der ikke videre sørget; men man havde stolet paa, hvad man nu ogsaa fandt bekræftet: hvor Hæren drog frem, kom Husfædrene med aabne Arme Landets Befriere i Møde; alle Lader og Forraadskamre stode aabne, og hvor der var et Brød eller et Knippe Straa i et jydsk Hus, blev det med Glæde bortgivet. Stemningen var god i Hæren, og man drog stedse raskere frem mod Viborg, under livlig Sang og haabfuld Jubel over den nær forestaaende Befrielse. Det var Prinds Ottos Plan, saa hastigt som muligt at bemægtige sig Viborg, hvor en tydsk Befalingsmand havde den gamle Befæstning Borrevold inde, og man var overbevist om, enhver Viborger med Iver vilde deltage i at bestorme Borgen. Det kom an paa at vedligeholde og benytte Diebliffets heldige Stemning og aabne Felttoget med et rask og lykkeligt Foretagende, inden den tydske Befalingsmand paa Borrevold kunde faae Undsætning. Det var den syvende Dag i October Maaned; men Veiret var endnu klart og smukt som i September. Man var brudt op før Daggry og rykket ind paa Landeveien mellem Randers og Viborg. Inden Middag haabede man at naae Jyllands Hovedstad. Ved sin Beliggenhed midt i Landet betragtedes Viborg med Kette som Nørrejyllands Hjerte og det Punkt, hvorfra alle Landets forenede Kræfter maatte udstrømme, hvis det store Befrielsens Værk skulde lykkes. Junker Otto red i Spidsen for Hæren med sine lollandste Ryttere mellem Marsk Wendelbo og Ridder Ingvar Hjorth. Alle hans Riddere, der for det meste vare velhavende Godseiere fra Lolland og Sjælland, tilligemed en Del jydsk Herremænd, rede nærmest omkring ham. Grev Johan den Milde faaes ikke selv ved Prindsens Side; men

i Følge en Overenskomst, hvorved Mors Land var blevet Greven forlenet og pantsat, fulgte halvtredstindstyve af hans Ryttere og en Del af hans Riddere med Junkeren paa dette Tog. I Prindsens Følge saae man desuden Provst Gerlac fra Wro, den nye Cantzler Tge og en Ridder Voetius Falke, der alle Tre ansaaes for kloge og forsigtige Raadgivere. Prindsen talte venligt med dem Alle, fra Ridderen til den ringeste Bonde, og der skinnede et stort Haab med en næsten spærmerist Begeistring i hans stille, blaae Dine, som fyldte Enhver, der saae ham, med Tillid og Hengivenhed. Endnu havde man ingen Fjende seet; men Rygtet om, at den mægtige Grev Gerhard var rykket op fra Rendsborg, for at spærre Veien til Viborg, var om Morgenen udbredt i Hæren og havde fremskyndet Toget. Bondeskloften, der nu, med Svend Trost i Spidsen, drog mod Viborg fra den nordlige Side, var endnu langt tilbage og kunde ikke vente at naae Viborg før Aften.

„Inden Sol gaaer ned, maa Borrebald være i vor Magt!“ — sagde Prindsen til den gamle Marsk. — „Lad saa Rendsborgeren komme i Morgen!“

Marsken nikkede og saae tilbage efter Fodfolket og mod den stigende Sol. Den stod alt høit paa den østlige Himmel; men nu havde man kun et Par Mil til Viborg. Staden hævede sig alt i Solglandsen, med sine tyve Kirker og Klostre, for den jublende Hærs Dine. Nu kom et Par Udridere i stærkt Firspring og bragte Junkeren det Budskab, at en fjendtlig Hær rykkede mod Tapdrup, og der var seet hollstenste Ryttere paa Tap-Hede.

„I Guds Navn! saa maae vi hugge os igjennem!“ — udbrød Prindsen. — „Lad Hæren samle, Marsk! See de Viborg Mænd os nu ikke som Seierherrer — see de mig aldrig.“

Medens Lurerne og Krumhornene lode, og Marsken

samlede Hæren, kom et Par nye Udridere og berettede, at Fjendens Rytteri var talrigt og anførtes af Grev Gerhard selv; men de lode ikke til at ile videre frem; en Flok fjendtlige Ryttere havde gjort Holdt i Hulveien ved Tap-Hede og syntes der at ville standse den danske Hær og oppebie deres egne Fodfolk.

„Seer I hans Plan? Marsk!“ — sagde Prindsen: — „tøve vi, vil han overvælde os paa Heden med hele sin Styrke. Undvige vi Slaget og drage til Benstre, kan vi maaste faae os ind paa Hald hos Ridder Bugge og oppebie vore troe Venner; men jeg mener, vi maae rykke lige frem strax og modtage Slaget. Vi har Vind og Sol paa Ryggen; i Hulveien kan vi møde ham med lige Styrke og dække Flankerne med Bei-Groften.“

„Rigtig, Herre Junker!“ — svarede Marsken — „kunde vi undgaae et Slag og besætte Hald, var det forsigtigst, maaste klogest; rykke vi lige frem og angribe strax, er det kjæft, men et Bovestykke. Dog — Veien til Hald er sikkert ogsaa spærret. Her bliver kun Valget mellem et Slag og et ilksomt Tilbagetog. Stemningen er god. Paa eders første Bedrift vil Folkets Tillid og maaste Krigens Udfald beroe. Vor Herre raader for Alt. Jeg fraraader Intet.“

„For Himlens Skyld, naadigste Herre Junker!“ — tog Provst Gerlaac hoist urolig Ordet: — „lad Eder i saa vigtig en Sag ikke mislede af eders altfor raske Iver! Frels Hæren ved et Tilbagetog eller søg et fast Punkt, og hi paa Herrens Stund! I Morgen kan Biskop Svend være hos Jer med sin Rytterstare; hver Dag bringer Eder nye Krigsmænd i Tusindtal; faaer Mester Jacob kun to Dages Frist kan han falde Fjenden i Ryggen fra Ribeveien. Det gjælder kun at vinde Tid.“

Cantsleren og Ridder Boetius tiltraadte denne Mening. Prinds Otto holdt nogle Dieblikke stille i alvorlig

Betænkning, medens Marsken ordnede de sammenrykkende Mæsser. Prindsens Mæsser var opløstet mod den skymflagrede Efteraarshimmel. Det var ligesom hans stille, begejstrede Blik i dette Dieblis vilde gjennemtrænge den evige Beskikkelses Gaadeflør og læse Guddommens Willie i de flyvende Skyer over hans Hoved. „Det er besluttet!“ — udbrod han med høi Røst og opløstede sin Haand. — „Denne Dag skal vise Danmark og mig, om jeg er bestemt til Fædrelandets Befrier og til at bære de store Baldemarers Krone. Frem, Landsmænd! mod Tap-Hede! Jeg har lovet at føre Jer lige mod Fjenden uden Ophold; det Ord vil jeg indløse! Vil den Almægtige unde os Seier og Lykke, er hver Time ham lige god. Magten er hans i Dag, som i al Ewigbed — frem!“

Denne Tiltale besvaredes af et almindeligt Glædesraab baade blandt Voller og Jyder. Befalingen foer som en Løbeild til de yderste Rækker, og man rykkede rasst frem i den bedste Orden. Prinsden selv red fremmest i Adelsfyllingen, omgivet af alle Ridderne og sine troe Voller, af hvilke den Største og Stærkeste, som Mærkmand, bar Hovedbanneret med det hvide, vel bekjendte Dannebrogsskors; nærmest ved dem kom alle de Krigsmænd, der vare bevæbnede med Ører, Sværd og Spyd eller, i Mangel deraf, med Høleer og Høthve; en liden Flok Bueskytter og Slyngekastere sluttede sig til denne Hærens største Mæsse, og de tydfte Ryttere rede dels ved Siden, dels bag ved, beredte til at danne Slagordenens Arme eller Fløie. I denne Orden naaede man den af Udriderne betegnede lange, indgroftede Bei, der mellem to side Enge førte til Tap-Hede. Solen havde endnu ikke naaet sit høieste Punkt, og snart fik man Die paa Fjendens let bevæbnede Ryttere, der havde besat denne Snevring og lode til at vente et Angreb. Deres Antal var allerede betydeligt, og fjernt

paa Heden saae man i forskjellig Fraastand store Rlynger af blinkende Landsler bevæge sig fremad. Prinds Otto studiede ved Synet af den truende Overmagt. Provst Gerlach holdt dødbleg ved hans Side og besvor ham ved alle Hellige at trække sig tilbage og ikke indlade sig her i noget Slag. Men Prindsen gav ham et strengt Blik: „Tal heller et opflammende og gudeligt Ord til Krigsfolket i dette vigtige Dieblik, ærværdige Herre! men svæk ikke vor Tillid til den Almægtiges Naade ved eders Forsagthed!“ Med disse Ord vendte han sig fra sin geistlige Raadgiver og gav Marsken Befaling til at danne den fileformede Slagorden. „Hjem det hellige Paternoster*), vor Sjælesørger!“ — bød han nu den geistlige Herre, og Provsten begyndte med skjælvende Stemme paa den fromme Sang, der dog snart overdøvedes af Hærraabet. — „Frem, danste Mænd! ned med Tyrannen!“ — raabte Mange. — „Djævelen slaae den fullede Greve!“ — var Sydernes Hærraab. Med Prinds Otto og den gamle Marsk i Spidsen rykkede Adelsfylkingen alt ind i Hulveien. Fodfolket fulgte efter i tætte Rlynger, og det tydske Rytteri, der, som Hærens Arme, skulde slutte sig til Fodfolket og siden, om muligt, oversløie Fjenden, red ind paa Engene ved begge Sider og dækkedes af de høie Diger, men havde Møie med at trænge sig frem over den lave og sumpige Jordbund. Med stor Forbauselse saae Prindsen og Marsken, at Fjenden trak sig ilksomt tilbage; de troede at have fjen- det den mægtige Grev Gerhard selv og begge hans krigerste Sønner, og man saae nu første Gang den seiervante Feltherre vige. Dette Syn opflammede Hærens Iver, og man anstrengte sig for at indhente og adsprede de vigende Skarer. Efterhaanden blev Veien bredere, hvor Indgrøftningen op-

*) Fadervor.

hørte, og en stor Mængde Hedeveie løb sammen. Her laa den store Tap-Hede udstrakt for dem. Nu forstode de først Grevens Bevægelse: midt paa Heden havde hans Fodfolk besat en stor Lynghøi og dannet en saa kaldet Kreds-Slagorden, bag hvilken han drog sig tilbage med Rytteriet, og hvori han alt inddrog en betydelig Forstærkningstrop af Spyddragere og Slyngekastere, som han ved sit Tilbagetog havde givet Tid til at indhente ham; han lod Fodfolket alene dække Høien, medens han endnu trak sig længere tilbage med Rytteriet, for at forene sig med Hæren fra Tapdrup.

„Lad os strax iprænge Kredsene med Kilen!“ — raabte Prindsen, og Marsken ilede med at fuldstændiggjøre denne gamle, bekjendte Slagorden, der var særdeles skiftet til at gjennembryde Fjendens faste Stilling.

„Frem, Landsmænd!“ — raabte Prindsen med høj Røst — „fejrer jeg ikke i Dag, med Guds og Hellig Knuds Bistand, — skal I aldrig see mig bære Danmarks Krone!“

Provst Gerlach vilde endnu holde ham tilbage med en betænkkelig Indvending og opfordrede ham til en fredelig Mægling med Greven; men Prindsen skræmmede ham tilbage med et alvorligt, bebreidende Blik. „Vil I see mig bestæmmet for al Verden?“ — sagde han. — „Har I Tillid til den retfærdige Gud, saa viis det nu! Bliv kun selv uden for Slagordenen! men bed ærligt for os, mens vi kæmpe!“

Provsten tøvede ikke med at holde sin Hest tilbage. Hæren rykkede frem med gjentaget Hærraab, og Slaget begyndte. Saa snart den første Salve af Rastevaaben fra begge Sider var udsendt, trængte Prinds Otto blandt sine Ridderne med voldsom Hidsighed midt ind paa den fjendtlige Slagorden, for at fløve den til begge Sider ved den stedse bredere og trykkende Masse; men det var vanskeligt

at bestige Høien uden at bryde den kunstige Slagorden. Fegningen opad var ogsaa svær og lidet virksom, hvorimod Fjendens Spyddragere og Slyngeskytter overst paa Høien havde en betydelig Fordel og slyngede en umaadelig Mængde Spyd og Stene mod de dristige Angribere. Kampen var haardnakket og blodig; der faldt Mange paa begge Sider. Junkerens tydske Soldryttere vare tildels blevne fiddende i Hængedyndet ved Hulveien og gave sig gode Stunder; i Stedet for at oversløie den fjendtlige Slagorden og falde Fjenden i Ryggen, betragtede de sig som Reserve. Det var Landsmænd, de skulde kæmpe imod, og de bleve tilbage. Desuagtet syntes Lykken at ville føie Junker Otto og den danske Hær. Grev Gerhard havde med sine Riddere og hele sit Rytteri opstillet en anden Slagorden bag Høien, hvor han endnu var dækket af den næsten uigjennemtrængelige Kreds af Kastespydskytter, Slyngeskafere og Bueskytter; medens disse forsvarede deres faste Stilling, skulde de Fodfolkmasser, der endnu vare paa Veien, faae Tid til at forene sig med ham. „Frem, frem!“ — raabte Otto og mærkede Planen. Angrebet blev uimodstaaeligt. Det lykkedes nu Prindsen og den gamle Marsk at indtage Høien og fuldkafe Fjendens lovede Slagorden. Dette skete med et frygteligt Blodbad. De Danske trængte frem med jublende Seiersraab. „Junker Otto leve! Djævelen slaae den fullede Greve!“ — lod atter Hærraabet, medens man med Rilen tænkte at adsplitte det fjendtlige Rytteri. Men nu viste den erfarne Grev Gerhard sin sædvanlige Overlegenhed i Krigskonsten; paa et Vink af den mægtige Feltherres Commandostav aabnede den tætsluttede Rytterkolonne sig til tvende Sider, og medens en langt talrigere Fodfolkshær rykkede frem i Midten, dannede Rytteriet en saa kaldet Gaffel eller hestestaformet Slagorden, som stedje med frygteligere Kraft og Mængde udfoldede sig paa den store

Hede, indtil den havde oversløiet hele den danske Slagorden ved Pyramidens yderste og bredeste Basis.

Da Prinds Otto og den gamle Marsk saae denne uventede Bending, stiftede de begge Farve og saae paa hinanden med et smerteligt Blik. „Han var klogere, end vi“ — sagde Marsken — „han kjendte dem, der skulde dække vore Sider. Slaget er tabt, Herre Junker!“

„Endnu ikke!“ — raabte Otto — „det forbyde Gud! — Lad rykke sammen i Kreds!“

Ved denne Forandring af Slagordenen standjede den angribende Fremrykning; men idet Hæren skulde indtage denne nye Forsvarsstilling, opkom der Forvirring blandt de uøvede Landsfolk, og man klynge sig kun i Hob uden Orden og Plan. Forgjæves søgte Marsken og Prindsen at bringe Orden tilbage; det var umuligt, og nu var alt Haab om Seier og Lykke tabt. Den indesluttede, sammentrykte Hær angrebes paa een Gang fra alle Sider; dog man forsvarede sig saa godt man kunde og udholdt en lang og blodig Kamp med den overlegne Fjende. Hele Alhynger faldt. Adelsfylkingen om Junker Otto blev stedse tyndere. Syder og Lolliker fegtede fortvivlet og trængte sig ivrig frem for at beskytte Prindsen. Ingen vilde kaste sine Vaaben og overgive sig, saa længe de endnu saae Sværdene blinke i Junker Ottos og den gamle Marsks Hænder; men nu segnede Marsken jaaret af Hesten. Ingvær Hjorth var heller ikke meer at see; næsten enhver Ridder og Svend var jaaret — dog man kæmpede endnu. Blodet randt Prinds Otto ned over de hvide Kinder; han havde selv med venstre Haand grebet Rigsbanneret fra den døende Mærktsmand; han svingede det nu over sit Hoved, medens han lod sit blodige Sværd synke. „Lad dette Blodbad ophøre, Grev Gerhard!“ — raabte han med hoi Røst — „mod mig i Enekamp paa Liv og Død, for Danmarks

Frihed!" — — men nu sank Banneret af hans saarede Haand; han kastede et fortvivlet Blik mod Himlen og sank baglænds hen over Sadelryggen; i samme Dieblit var han omringet og fangen — og nu faldt Sværdene de udmattede Krigere af Hænderne. „Slaa dem ihjel!" — Lød en mægtig Stemme blandt de jublende Seierherrer — „spar ikke Bønderpaffet! bind hver Ridder, som vil leve!" Den, der udstedte dette Bud, var en stær, jernpandsret Ridderstikkelse med luft Hjelmgitter og et Madonnabilled i en stor Guldfjæde om Halsen. Derpaa kjendte enhver tydsk Krieger den mægtige Grev Gerhard fra Rendsborg; hans Bud blev øieblikkelig adlydt. Kampen forvandlede nu til en vild Nedsjablen og Myrden. Solen gik ned over den blodige Hede, inden endnu Myrderiet og den fortvivlede Dødskamp havde Ende. Næsten enhver Lollik og Syde faldt med Baaben i Haand, og de Faa, der søgte Frelse ved Flugten, bleve for det Meste indhentede af Rytterne og nedsablede. Prinds Ottos tydske Soldryttere overgave sig paa Naade og Unaade og slap, for Landsmandstabet Skuld, med Livet. Medens Grev Gerhards vilde Krigere plyndrede paa Balpladsen, og han selv drog ad Viborg til med sine Riddere, foer en Rytterstare paa Grevens Befaling bort ad Slesvigveien med den fangne og haardt saarede Prinds Otto, som hang bunden og næsten uden Bevidsthed i en Kløvsadel mellem to plumpe, haandsfaste Ryttere, der hver med een Haand holdt ham blot saaledes opreist, at han ikke kunde knække Ryggen, medens de, uden videre at bekymre sig om ham, ilede fort i stærkt Trav, anførte af Grevens Kammerjænder.

Det var ud paa Natten, da Svend Trost og den sorte Svend naaede den ulykkelige Balplads. Rygtet om det tabte Slag havde adspredt hele Bondehæren. Rymaanen

og de rolige Stjerner udsprede et sparsomt Lys over den store, nedtrampede Lynghede, hvor der laae plyndrede og halvnøgne Dig i Tusindtal mellem døende Heste og sønderbrudte Baaben.

„En Ulykkesdag for Danmark!“ — udbrod Svend Trøst, fast modfalden — „ha! medens vi sove og nøle, kommer Ulykken dog altid over os; det er vor gamle Skjæbne. Hvi kom vi ikke en halv Dag tidligere med de brave Bønder! — Hvi skulde Morbroder Niels nu just ligge syg paa Brattingsborg!“

„Hverken han eller vi kunde dog gjort Mirakler, unge Herre!“ — svarede den sorte Svend. — „Tydsken var jo ti Gange saa stærk. Den gode Junker maa nok være et Brushoved, som J, naar han vilde maale sig med den gamle, erfarne Mester-Næv, inden han fik lært ham Konsten af.“

De vare komne til Høien, som de Danste i Slagets Begyndelse havde frataget Tydskerne. Her saae de en stor Mængde fjendtlige Dig, og skjøndt det gruelige Syn opvakte et Slags uvilkaarlig Medynk, udbrod Svend Trøst dog her i et Glædesudraab: „se, Volle! se!“ — raabte han — „her har Junkeren og vore Landsmænd meiet Tydskerne ned i Hundredvis!“ Men nu kom de til Stedet, hvor den sidste blodige Træfning havde staaet. Her saae de vel ogsaa mange Tydskeres Dig; men her laae de ulykkelige, danske Bønder i hele Dynger i deres Blod mellem deres tabte Træskoer og sønderbrudte Volsredskaber; her laae alle de brave Lolliker myrdede og udplyndrede mellem deres styrtede Heste, hvoraf nogle endnu rørte sig. Det var et sorgeligt Syn. Paa Væbnerens Opfordring traf den sorte Svend sin lange Jagtkniv og gav de halvdøde Heste Naadestødet. Der var dødsstille paa den store Valplads. Svend Trøst og den sorte Skytte rede langsomt og taus fra den

ene Sigdyngge til den anden, næsten uden at høre nogen anden Lyd, end deres eget tunge Aandedræt og Hestenes Pjasken paa den sumpige og blodige Hedejordsbund. Under tiden troede de dog at høre en svag Stønnen eller Dødsrallen. Hift og her bevægede sig endnu en Arm eller et Ben; men naar de rede hen for at hjælpe de Ulykkelige, var det forbi. Den sorte Svend mumlede om, at man lige saa fuldt burde give de halvdøde Karle Raadestødet, som deres Bester; men Svend Trøst truede med Gru ad den vilde Skytte, og han stak sin blodige Jagtkniv i Steden. Saaledes som de Fleste vare forhuggede, var det dog ikke sandsynligt, at der endnu var en eneste levende Sjæl tilbage blandt de Saarede. „De brave Viborgere maae give dem en christelig Fordefærd!“ — sagde Svend Trøst — „og Vor Herre vil vist ikke negte dem en salig Opstandelse efter en saadan Dyst. Jeg har seet meer Glendighed i denne Nat, end jeg glemmer i mit Liv. Sunkerer ligger her dog nok ikke, ellers havde vi vel seet hans Sig ved hans trofaste Vokters. Ham har de vel slæbt med sig, levende eller død. Men hvad seer jeg? knæler en død Ridder ikke der med Rigsbanneret mellem Vigen?“

„Er her et levende Menneſte endnu?“ — lod en dyb, svag Røst. Det var den gamle, troe Feltherre, Marſk Wendelbo.

„Han lever!“ — udbrød Svend Trøst og sprang af sin Hest.

„Red ham! red Prindsen, Landsmand!“ — bad den gamle Feltherre — „til Segeberg — til Segeberg Taarn! det var Tyrannens Bud.“ — Med disse Ord sank den saarede Marſk tilbage i sit Blod mellem Vigen, dog uden at slippe Rigsbanneret, og man førte ham med stor Deltagelse bort fra Valpladsen ad Veien til Landsbyen Tapdrup.

Tolste Kapitel.

Den troe, gamle Marsk havde hørt ret. Segeberg var bestemt til Prinds Ottos Fængsel.

Det gamle, faste Segeberg Slot laa, som en Orne-rede, paa Spidsen af Kalkbjerget, mellem Traven og Segeberg Indsø, og ragede stolt frem over Klosteret og den lille By. Borgen havde for nitten Aar siden tilhørt Grev Adolph den Sjette, der, for en ærerørig Fornærmelse mod den gamle, stolte Ridder Hartvig Reventlov, af Ridder Hartvig selv, med Grev Gerhards Hjælp, blev overfalden og ihjelslagen om Natten paa sit Slot. Siden havde Grev Gerhard listelig vidst at tilegne sig Slot og Gods og gjort Ridder Hartvig til sin Lehnsmænd og Befalingsmand paa Segeberg. Den mørke Ridder Hartvig havde ved hint natlige Overfald paa Slottets forrige Eier stødt sin egen Søn Sværdet i Brystet af en beshynderlig Dmhu for Sonnens Vre. Sonnen stod nemlig i den myrdede Greves Tjeneste, som Bæbner, og Faderen vilde heller selv myrde ham, end taale, at Noget skulde ansee det unge Mennefte for delagtig i Overfaldet og for at have forraadt sin Herre til Faderens Hevn. Siden hin dobbelte Ugjerning, som han dog selv ansaae for et nødvendigt Offer for sin Vre, havde den gamle, udtærede Ridder Hartvig, i mørk Tungfindighed, ligesom udeluffet sig selv af det mennefelige Selskab. Uagtet den Gru, han maatte føle ved daglig at have Skuepladsen for sin Hevn og sit Sonnemord for Die, følte han sig dog ligesom af en stjult Nemesis fængslet til dette Sted, hvor han puslede om Dag og Nat, som et Gjenfærd, og sjelden lod sig see for noget Mennefte. Den myrdede Grev Adolph havde vanæret hans Datter og siden ladet en af hans Brodre, for hans Trud-

felsord over denne Skændsel, halskugge. Greven havde endogjaa sendt det blodige Hoved i en Skaal til Brodrene. Ridder Hartvig sad just til Hest, da han modtog hin græselige Gave. Nogle Bloddraaber faldt paa hans Haand; dem indfugede han, som rasende, og svor ved sin Broders Blod hin Hevn, som han dog først nogle Aar efter fik fuldført. Hvad han undertiden syntes at struple over ved hin Daad var, at han havde myrdet Greven nogen og vaabenløs i Sengen; men Sonnens Drab havde sonderknuust ham.

Et andet uhykkeligt Menneſte beboede Segeberg Slot; det var Grev Gerhards stolte og modige Søster, Fru Elizabeth, der, som Offer for Broderens og sin egen Statsklogt, havde været formælet med Kong Christophers ældste Son, Prinds Erik, der allerede bar Kongenavnet, og ved hvem hun havde ventet at blive virkelig Dronning i Danmark. Men ved Fredsbruddet mellem hendes Broder og Kong Christopher var hun for tre Aar siden paa den ubærdigste Maade bleven forskudt af sin lavhjertede Gemal, der ogsaa kort efter fik sit Banesaar i Slaget med hendes Broder paa Kropper Hede.

Paa Segeberg Slot sad Fru Elizabeth alene i Fruerstuens den femte Aften efter Slaget paa Tap Hede, hvorom der endnu ingen Underretning var kommen til Slottet. Hun kunde i den stille Aften høre hvorledes Ridder Hartvig, som sædvanlig gik frem og tilbage i den øde Ridderſal med sine besynderlige hule Trin. Hun sad, stolt og rank, med Haanden under den store, magre Skind, og betragtede en Afbildning paa Pergament af Halvoen Norden for Elben og alle de danske Der, som hendes Broders Kapellan i Rendsborg havde afridjet. Hendes Blik dvælede paa Nørrejyllands Afrids, og hun maalte med en lang Guldnaal Afstanden mellem Viborg og Segeberg. „Fire Gange ti Timers Bei“ — sagde hun — „kunde en Ryt-

ter ikke ride dem i fire Dage? Du har dog ei forladt ham, hellige Tomfru! Sæg hang ham dog dit underfulde Billed om Halsen; ved det gav du ham altid Seier og Lykke." Hun reiste sig fra Bordet og gik hen i en Krog af Truerstuen, hvor hun bøiede sit Kne paa en Bonstammel og læste tre Aker for det der opstillede Madonnabillede. „Giv min store Broder hvad du nægtede mig, mægtige Himmeldronning!" — bad hun — „lad mig glemme min Fornedrelse over hans Høihed og Mægt! lad Danmarks forskudte Dronning blive hevnet paa alle Danske og paa den elendige Christophers hele Afkom! — Amen!" Derpaa reiste hun sig og gik med stolte, mandige Skridt hen ad Gulvet med sammenslyngede Arme. Nu hørte hun atter den hule Lyd fra Ridderjalen af Ridder Hartvigs afmaalte Fodtrin. Hun standsede og holdt Haanden for Panden. „Hevn" — gjentog hun med sagte Stemme — „Hevn bad han der inde vel ogsaa om — han fik den fuldt op — men naar faaer han Ro? — Er det kun saaledes I opfyldte vore største Bønner, I Mægtige hiit oppe!" Hun taug og sank tilbage i Armstolen foran Bordet, hvor der brændte to Voklys i svære Sølvstager over Pergamentet. Hun lænede atter Hovedet til Haanden og stirrede paa det udbredte Land=Alfrids. Lyset faldt nu paa hendes Ansigt, der, naftet Bleggheden og det umiskjendelige Spor af en dybt krænkert Stolthed, besad en vis ungdommelig Skjønhed og et Udtryk af Høihed og rolig Kraft, som syntes mere mandig, end kvindelig. Den tæt sammenflemte Mund og den noget optrukne Hage tilkjendegav en Foragt, der syntes at gjælde det hele Folk, hvis ulykkelige Fædreland hun i Afbildningen betragtede. Nu rullede hun Alfridset sammen og tog det i sin Haand, som en Feltherrestav: „Kul det sammen, som et Klæde, store Gerhard!" — udbrød hun: — „Den, der saaledes sammenruller Himlene, gav

dette Folk og Land i din Haand! — Tving det med Fernspir! Udslet den Falskes Slægt af Jorden! — saa har jeg Ro — saa er jeg hevet!”

Idet Fru Elisabeth halvt høit gav disse stolte og vilde Tanker Røst, lod der fra Ridderjalen, hvor hun nylig havde hørt den ulykkelige Ridder Hartvigs Fodtrin, nogle dybe, klagende Krumhorntoner. Det var den gamle Sønemorder, der i disse Toner gav sin grændseløse Smerte Luft. Han vidste mesterligt at behandle det simple Jagthorn. Naar man om Natten kom forbi Kalkbjerget med det skumle Slot eller seilede ned ad Travens Strøm under Borgens høie Mure, hvor alt Liv og al Glæde var uddød, hørte man ofte hine dybe Klagetoner fra de øde Sale. Det var som Slottet beboedes af en usalig, fordømt Mand, der var nedstødt fra de Saliges Verden, men dog havde medbragt derfra et Tonerør, hvorigjennem selv Haabløshedens og Fortvivlelsens mest stærkende Sammertoner kunde opløse sig harmonisk i den smeltende Bemod og i en Længsel efter Fred og Forsoning, der maatte finde den dybeste Gjenklang i hver syndig og angerfuld Menneskesjæl. Dog et saadant Indtryk gjorde disse Toner ikke paa den stolte Grev Geerts Søster. „Evide Jamrer og Sorgbebuder!“ — udbrød hun harmfuld med høi Røst og reiste sig — „hvor længe skal jeg plages med din vanvittige Anger! — Det er en usjel Mand, der et halvt Liv var en Træl af sin egen feige Samvittighed!”

Fru Elisabeths Fruersal var i Høienloftsbygningen og stødte tæt til Slottets store Ridderjal, hvorfra den var adskilt ved en brædebeklædt Mur. Da hun i sin Harm nu stærkt og lydeligt udtalte disse Ord, saae hun med Forbauselse, at Muren bevægede sig, en hidtil ubekjendt Løddor aabnede sig i Panelet, og en dødbleg, udtæret Skikkelse stod for hende i Pilgrimsdragt, med blottede Fødder,

et langt, graat Skjæg, og med et Jagthorn i Haanden. Det var den ullykkelige Ridder Hartvig, som ellers aldrig lod sig see, men hver Dag uddelte sine Befalinger, som Slottets Befalingsmand, gjennem lukte Døre, ligesom han i sit frivillige Fængenskab modtog sine Fornødenheder og alle ham vedkommende Sager i et Værelse, Ingen uden hans gamle Borgfoged havde Adgang til. Fru Elisabeth havde været tre Aar paa Slottet og saae ham nu for første Gang. Det var en høi, mægtig Skikkelse med et skarpt, stolt Ansigt og en forunderlig Ald i de dybt liggende Falkepine; men han saae ud som et Heltegenfærd: der var noget frygteligt Spøgelseagtigt i hans hele Fremtræden, som af tvang den behjertede Dame en lønlig Gysen. Uagtet den fromme Pilgrimsdragt, var der dog et Udtryk af ubøielig Haardhed og Strengthed i hans smertelig forstenede Miner, som indjog Skræk. Han stod høi og stille i Løndøren, uden at sige et Ord, og betragtede den forbausede Dame med et mørkt, gnistrende Blik.

„Min Gud! hvad vil I her?“ — udbrod Fru Elisabeth med usikker Stemme. — „Er I Ridder Hartvig? eller“ — hun holdt inde og traadte forfærdet tilbage for det frygtelig vilde Blik.

„Eller hans usalige Skygge? vilde I vel sagt, Fru Elisabeth!“ — tog nu Pilgrimmen Ordet med dyb, klangløs Stemme — „rigtig! det er jeg, om jeg end aander og lever — som de kalde det; den rette Ridder Hartvig begrov de for nitten Aar siden med hans unge, vakkre Søn hist bag Borgkapellet.“ — Han holdt inde og syntes smertelig bevæget. „Forstaa mig ret, høie Frue!“ — tilføiede han i vemodig Tone: — „Drengen tog min Sjæl med sig i Graven og min Fred derhos; men Wren gav jeg ham med, og Wren er jo meer værd, end Livet — det følger af sig selv!“ — Han opløstede med disse Ord sit

Hoved og kneisede stolt og kjæk. „J maa ikke troe, jeg er vanvittig eller en feig Usling!“ — vedblev han og hævede sin Stemme, i det han traadte helt over Tærstelen i en næsten truende Stilling. — „Jeg var Jogens Træl uden Grens — til ingen anden Afgud har jeg offret — men til den har jeg offret Sonneblod.“ — — Ved det sidste Ord holdt han Haanden for den gjennemsurede Pande og gav en frygtelig Lyd fra sig, næsten som et vildt Dyr; men i det samme satte han Sagthornet for Munden og udaandede sin Kval derigjennem i de forunderligste Toner, der fra det vildeste Raseri gik over til den dybeste Bemod og opløste sig i en Vigiliechoral, medens et Par store Taa-
rer rullede ned gennem Tjuvene paa hans hule Kinder.

„Forskaan mig for eders Nærværelse og sære Mattemusik!“ — jagde nu Fru Elisabeth og traadte ham med stolt Fatning et Skridt nærmere. — „J skal snart være afløst her! det er paa høie Tid, mærker jeg. Hvor Grev Gerhard's Søster er til Stede, behøves ingen affindig Mand til at vogte Borg og Fæste!“

„Vil nu Tigeren, jeg opfostrede, raade ene for Blod-godset?“ — mumlede den mørke Pilgrim.

„Fortsæt kun eders Pilgrimsgang, Ridder Hartvig!“ — vedblev Fru Elisabeth med rolig Kulde — „gjør kun Budsreiser, om J vil, i eders egen Stue! men lad mig have Fred for eders sygelige Drømme!“

„Det er ingen Drømme, Fru Elisabeth!“ — hvistede Pilgrimmen og traadte tilbage, i det han vinkede med et forvildet Blik. — „Kom! saa skal J selv see det! — Hift i Sovesamret er Gulvet fort; men det er godt! — det er jeg stolt af! — der flød Dragens sorte Blod — han, som forgiftede min hvide Due og gav mig Broderblodet paa Tungen — hu! der var Ild i — derfor slog jeg ham nogen i Leiet. — Men her inde i Riddersalen, der seer

det værre ud: — der er Pletten rød; der faldt min ufyl-
dige Dreng for sin Aere. — Seer I denne Haand? —
den er lidt mindre, end den anden — den visner, troer
jeg. — Hm, jeg har dog gjort tre Jerusalemsrejser med
nøgne Fødder over den Blodplet — men Pletten staaer
der lige rød endnu." Han drog et dybt, smerteligt Suk
og gik tilbage. Løndøren lukte sig efter ham.

Fru Elisabeth ringede og befalede strax sine Tjenere
at tilspærre den ubeleilige Løndør, som Ingen før havde
kjendt. Selv forlod hun den store, stumle Fruersal og
begav sig til sit Sovestue. Her sad hun længe taus i
alvorlige Tanker. Paa Bægterens Raab fra Slotstaarnet
hørte hun endelig, at det var Midnat. Hun rejste sig, for at
begive sig til Hvile; men nu stødtes der, mod Sædvane,
i en Lur uden for Slotsporten; den aabnedes, og en Hov-
Ryttere med Fakler red ind i Slotsgaarden. Fru Elisa-
beth gik til Vinduet og saae i Fakkellyset, at en bleg, saa-
ret Ungling løftedes af en Kløvsabel og førtes bunden til
Tanjetaarnet. „Junke Otto!“ — udbrød hun med et
Glædesraab. — „Triumf! du har fejret, stærke Broder!
du sender mig det bedste Vidne om vor Hevn og din Lykke!“
Strax efter traadte hendes Terne ind og spurgte, om det
var den naadige Frue beleiligt at modtage Budskab fra
hendes Herre Broder. Grevens Kammerjvend bragte vig-
tige Tidender og en høifornem Krigsfange.

„Seg veed det!“ — svarede Fru Elisabeth stolt og
rolig. — „Lad Kammerjvenden indtræde i Fruersalen!
Gaardsfogden skal samle Huskarlene i Borgestuen! Hvo
der fra denne Time raader paa Segeberg, skal jeg nu vise
Jer Alle!“ Med disse Ord aabnede hun et Skab i Bæg-
gen og fremtog et aabent Brevskab, hvorved der hang et
Borjegl i røde Baand. Saa snart den studsende Terne
havde udført sin Herskerindes Befaling, begav Fru Elisa-

beth sig med hint Brevskab i Haanden tilbage til Fruerfalen. Her stod en Herre i en kostbar, zobelbræmmet Raabe og med en garderigst Fjærhat i Haanden; det var Grev Gerhard af Rendsborgs fortroligste Kammersvend, Hans Wittinghof. Hans Hilsen og slebne Bæsen betegnede strag den artige Verdensmand, der var bekendt med Hoffstik og fine Sæder; men Matheden i hans glasagtige Dine og de slappe Ansigtstræk røbede tillige en vildt forødet Ungdom og Overmættelse af sandfælige Nyheder. Hans frækt speidende Blik og et næsten bestandigt staaende Smiltræk gjorde hans høflige Tilnærmelse ubehagelig, især for unge, blufærdige Damer. Han gjaldt for en snu og fløgtig Hofmand. Grev Gerhard brugte ham ofte til Affending ved fremmede Hoffer og til at udforske baade Venner og Fjender. Som den mægtige Greves Yndling, havde han Udfigt til at blive Herre af betydelige Godser i Nørrejylland og den rige Sti Andersens Svigersøn, naar den endnu altfor unge Zomfru Agnete om nogle Aar forlod Klosterstolen.

Uagtet Hr. Wittinghofs Personlighed heller ikke syntes at være Fru Elisabeth behagelig, modtog hun ham dog med udmærket Artighed, men tillige med en overlegen Herskerindemine og en umiskjendelig Bestræbelse efter at synes langt mere indviet i sin mægtige Broders Planer og statskloge Foretagender, end nogen Anden.

„Seg veed det!“ — afbrød hun Kammersvendens Beretning om Slaget paa Tap Hede, saa snart hun havde hørt det Vigtigste: — „Min Broder har, som sædvanlig, med Kraft udført sin vel udtænkte Plan, og den kjender jeg. Prindsen er i vor Magt og Felttoget endt. Hvem der nu skal hedde Konge af Danmark, beroer paa Seierherren. Navnet gjør ikke stort til Sagen. Magten har han; det er ham nok. Slesvigs Forening med Grevskabet er ham vigtig; for den Yndlingsplan opoffrer han maaske for Meget

— dog derom vil vi ikke dømme! Har I noget særdeles Andragende til mig angaaende Brindsen?"

„Saa vigtig en Statsfange veed min Herre ingensteds sikkrere bevogtet, end hvor hans modige og statskloge Fru Søster er til Stede“ — svarede Hr. Wittinghof i smigrende Tone og bukkede. — „Paa den sindsfuge Ridder Hartvig stoler han ikke, men beder Eders Naade overtage den Eder betroede Myndighed her paa Slottet, dog med muligst Skaansel mod den syge Befalingsmand, for hans gamle Tjenesters Skyld og Folks Omdømme. Det er blevet min behagelige Pligt“ — tilføiede han med et dybt Bukt — „som Underbefalingsmand, her at adlyde min naadigste Dronnings Befalinger“ — —

„Det er Alt efter Aftale, som I her seer!“ — dermed viste hun ham det medtagne Document, der for en Maaned siden var beseglet af Grev Gerhard. — „Det skal i denne Time træde i Kraft! Jeg beder Eder strax, saa høfligt som muligt, gjøre Ridder Hartvig bekendt med denne min Broders Bestemmelse! Jeg ønsker ikke at see den gamle, fære Herre oftere. Jeg seer helst, han forlader Slottet inden Sol staaer op — forstaaer sig, ikke som forviist eller i Ugunst afskediget, men som en Ven, man ikke længer behøver at volde Uleilighed.“

„Jeg forstaaer Eder, naadige Frue!“ — svarede Hr. Wittinghof med et listigt Smil og modtog Documentet. — „Men vilde det ikke være staaansomt at opsætte Meddelelsen af eders behagelige Billie til det blev Dag? Den syge Herre kan maaste trænge til Ro. Han har i sin Sindsforvirrelse befalet os at behandle Brindsen som en fyrstelig Gjest; men jeg har ladet Krigsfangen bringe til det almindelige Fangetaarn, som det sikkraste.“

„Derom skulde I først have spurgt mig, Hr. Wittinghof! Dog eders Forsigtighed billiger jeg. I staaer mig

med eders egen Frihed inde for, at enhver Tanke om Flugt bliver umulig. Ridder Hartvig kan I strax underrette om Alt! han sover dog aldrig om Natten for sine Bodsovellser og urolige Sværmerier. Jeg ønsker selv at see og tale med den vigtige Fange. Lad Prindsen bringe hid under Bevogtning!”

Kammerspenden bukkede og bortfjernede sig. Fru Elisabeth ringede og lod Fruerjalen stærkt oplyse. Derpaa gik hun med triumferende Mine frem og tilbage i Salen med store Skridt, medens hun af og til saae til Døren, hvorfra hun ventede den ydmygede Kongesøn.

Endelig aabnedes Døren, og den saarede Sunker Otto stod bleg og udmattet for hende, med en svær Sernlænke om Haand og Fod. Gaardsfogden tilligemed Fangesfogden og to Taarngjennere ledsagede ham. Men Døren var ikke lukket efter dem, førend den gamle Ridder Hartvig ogsaa traadte ind, ledsaget af Hr. Wittinghof, der forgjæves bestræbte sig for at holde ham tilbage. Den gamle Herre var endnu i sin Pilgrimsdragt; han holdt sit Sagthorn i den ene Haand og en lang Vandringsstav i den anden. „Ulykkelige Prinds! — udbrod han med hoi Røst — „I er flæbt til en Morderhule — kom! jeg skal vise Ser Blodet — baade det sorte og det røde! — og se her! over dette Hoved er det kommet — det har gjort mit Haar hvidt som Kalk!“ — her rev han sin Pilgrimshat af, og det snehvide Haar slagrede vildt om hans Hoved.

„Bring den affindige Mand herfra!“ — bød Fru Elisabeth. Folkene saae forlegne paa deres gamle Herre og hverandre; men Ingen rørte sig.

„Mit Hoved har Blodet dog kun bleget“ — vedblev Ridder Hartvig — „men af et mægtigere Hoved har det spædet hvert Haar. Jeg gaaer nu til Rom og den hellige Grav. — Jeg vil gjøre Bod for mine Synder. — I

maatte dog heller være falden i disse Morderhænder, Prinds Otto, end i hin tappre Kvindes Vold: hun har vundet Seier over den feige Samvittighed" — —

Fru Elisabeth gjentog heftig sin Befaling, at bringe den affindige Mand ud; men Ingen adlød, og Hr. Wittinghof traf paa Skuldrene.

„Seg er uduelig og vanvittig, sige de nu“ — vedblev Ridder Hartvig — „hm! jeg hjalp de Stormægtige til Høihed og Magt. Mig behøver man nu ikke længer til at myrde paa Segeberg — det kan de selv — derfor skal jeg fastes paa Porten i Nat og Malm. Men det behøves ikke. Luf kun Porten op, Gaardsfoged! Der er altid bedre udenfor disse Mure, end her inde. Kun eet Ord endnu!“ — tilføiede han og vendte sig til Prindsen. — „Bogt Jer, Herre Junker! gaa aldrig paa Sagt med den artige Kammerpend! der kunde let tilstøde Jer en Ulykke. Spis og drik Intet, uden de først har credenset Jer det! Segeberg er en Morderhule — det veed Ingen bedre, end jeg.“ Med disse Ord bøiede han sit graae Hoved for Prindsen og forlod Salen.

„Følg efter ham! Luf ham strax ud af Slottet!“ — bød Fru Elisabeth. „I see Alle, han er affindig. Hans Myndighed er her forbi. I har fra denne Time kun mine Befalinger at adlyde!“

Den gamle Gaardsfoged bøiede sig med en smertelig Mine. „Farvel, Fru Elisabeth!“ — sagde han med bævende Røst. — „Jeg følger min ulykkelige Husbond til den hellige Grav — eller til vor egen, om Gud vil! Paa Segeberg seer I mig aldrig meer!“

Han gik, og Fru Elisabeth saae med en forbitret, dog næsten forlegen, Mine efter ham. Derpaa vendte hun sig, rolig fattet, mod Prindsen, paa hvem Ridder Hartvigs Ord og Udfærd syntes at have gjort et besynderligt Ind-

tryk. „Junfer Otto af Danmark!“ — sagde Grev Gerhards Søster — „I er ikke i nogen Mordergrube, som den affindige Drømmer vilde indbilde Jer, men i et retfærdigt og sømmeligt Fangenskab. Afløs hans Lænker!“ — bød hun Fangefogden: — „slig unødvendig Strengthed har jeg ikke befalet. Saa længe min forrige Hr. Svoger ikke gjør Mine til Flugt, skal han behandles fyrstelig!“ — sagde hun i myndig Tone til Hans Wittinghof, der bukkede med et artig Smil og taug.

Man tog Lænkerne af Prindsen. Han kastede et tvivlsomt Blik til Borgens høie Hersterinde, som han ofte før havde underholdt sig venligt med, medens hun var hans Broders Gemalinde. Han syntes nu med vemodig Deltagelse at bemærke hendes afblegede Skjønhed og det mørke Nag i hendes tilforn smukke Ansigt. „Seg takker Eder for denne Mildhed, hvis den kom fra eders Hjerte, min Broders ulykkelige Dronning!“ — sagde Prindsen — „dog hadede I mig ogsaa for Broder Eriks Skyld, jeg vilde tilgive Eder det; thi, visseelig! I blev haardt forurettet“ —

„Ulykkelig?“ — gjentog Fru Elisabeth kold og stolt — „Nei, Junfer Otto! — en fornærmet Dronning kan I kalde mig, himmelraabende fornærmet, men den Lykke, jeg skulde delt med en Foragtelig, har Grev Gerhards Søster længe foragtet. Kald Eder selv elendig, Prinds! men forstaa mig for en afmægtig Fanges Medsynd!“

„Bed den forbarmende Gud!“ — udbrød Otto — „I er ulykkeligere, end jeg: den Uret, I har lidt, har forbitret eders Sjæl og forvandlet Eder. Men blev I da ikke skrækkelig hevnet?“

„Saa jeer I dog nu selv den retfærdige Gjengjældelse, der rammer eders troløse Slægt? Junfer Otto!“ — spurgte hun i triumferende Tone.

„Den store, himmelske Retfærdighed, der er over os Alle, kan jeg end ikke i denne Stund tvivle paa“ — svarede Prindsen — „men vel paa Retfærdigheden i den Stærkeres Ret paa Jorden. Dog — den varer jo kun for en Tid.“

„Seer I nu ikke Guds Dom i den Stærkeres Ret, Kong Christophers Son! og i den Skjæbne, der knuser de Troløse?“ — spurgte Elisabeth — „I har fulgt deres Spor, Junker Otto! I vil dele deres Skjæbne. Det er neppe to Maanedes siden, I sluttede Sone med min Broder, og nu vilde I føre Hærstjold imod ham. Eder kaldte de Danske dog Kong Christophers ædle Son. I maa tilgive os, om vi ikke kan kalde Eder saaledes!“

„Jeg forlanger aldrig at kaldes bedre, end jeg er!“ — svarede Prindsen rolig — „dog den Pagt, jeg brød, var ikke af dem, der sluttes i Hjertet og besegles i Himlen. Ingen skuffedes derved: Eders floge Broder vidste det, som jeg; det var kun en Vaabenhvile, til vi begge kunde mødes med hvæsjet Sværd i Haand. Hans Sværd var skarpest og lykkeligst, det føler jeg fuldt vel! men derfor blev hans Ret til at være Danmarks Dødelægger ikke større.“

„De Slaver, eders Fader har pantsat og solgt os, skal nu trælle for Seierherren med Kette!“ — svarede Fru Elisabeth haardt — „dog det var ei for at tvistes om, hvad Sværdet har afgjort, at jeg kaldte Jer hid. Jeg vilde kun sige Jer, Junker Otto! at eders Behandling her vil beroe paa Eder selv. Ethvert Forsøg, her gøres paa at befrie Eder fra dette Fangenskab, vil i høi Grad forøgedes Strenghed. De Lænker, jeg nu, af Agtelse for eders Byrd og Stand, har fritaget Eder for, kan kun I selv eller eders Venner nøde mig til at paalægge Eder.“

„Min Skjæbne er i den samme Haand, som Eders og eders feierrige Broders Lykke!“ — svarede Prindsen

med Høihed og No. — „Hvad der paalægges mig skal I see mig bære, som det kommer sig en Kongesøn, om det endog er uværdige Lænker.“

„Kolde, livløse Danske!“ — udbrød Fru Elisabeth forbitret og trampede. — „Bring ham til Ridderfængslet, Wittinghof! Sæt Vagt for Døren! for hans Pleie og anstændige Behandling staaer I mig inde! — Jeg hader Eder, Junker Otto! med eders hele Slægt“ — tilføiede hun lidensfabelig og vendte sig atter mod Prindsen, der var nær ved at synke om af Udmattelse og det betydelige Blodtab — „men jeg er af fyrstelig Byrd, som I. Jeg foragter enhver lav Hevn, selv over mine Dødsfjender.“ Derpaa forlod hun Salen, og Hr. Wittinghof bortførte den fangne Prinds, der maatte understøttes af Taarngjemmerne, for ikke at jegne til Jorden.

Trettende Kapitel.

Tre Aftener efter Prinds Ottos Fængsling listede Svend Trost og den sorte Svend sig til Gods gennem Fruerlundens ved Segeberg Sø. De vare begge forklædte som holstenske Bønder og næsten ukjendelige. At den fangne Prinds var paa Slottet, vare de underrettede om. De havde endogsaa faaet udspurgt, at han ikke besandt sig i det almindelige Fangerlaarn, men i det saa kaldte Riddercarcer, der vel ansaaes for hæderligere og bekvemmere, end det skumle Fangerlaarn, men hvis Vælggenhed i en grundmuret Udbygning, der hang ud over Kalkfjeldet mod Trauen og var omgivet af stærke Forstandsninger, syntes at gjøre enhver Afgang umulig. Dette hæderlige Fængsel var særdeles skiftet til at indeslutte fornemme og vigtige Statsfanger, og Fru Elisabeths Skaansomhed mod den

fangne Prinds syntes lige saa klog og forsigtig, som den havde Udseendet af sømmeligt Hensyn paa Fjængens Anseelse og høie Byrd.

Den sorte Svend var vel bekendt med Eggen og Slottet. Han havde tjent paa Segeberg i sin Barndom og røgtet Grev Adolphs Jagthunde. Han havde været paa Slottet hin Nat, Greven blev myrdet, og havde Meget at fortælle om denne Begivenhed. Skjøndt han kun havde været en foragtet Hundedreng hos den strenge Grev Adolph og ofte var behandlet haardt af ham, havde Grevens Mord dog gjort et uudsletteligt Indtryk paa dette raae Menneske. Han var bleven forjaget fra Slottet med det øvrige Tjenestskab. Saa vel han selv som hans Omløberslæggt havde siden været strengelig forfulgt baade i Holsten og i Sylland, og han bar et uudsletteligt Had saa vel til Ridder Hartvig, som til Grev Gerhard, der havde ladet hans berygtede Bedstemoder henrette, som Mordbrænderiske og Hæx.

Svend Trøst og hans veikyndige Ledjager havde allerede et Par Nætter udspeidet Slottets Befæstning fra alle Sider og fundet Borgen saa fast og vel bevogtet, at enhver Tanke om OVERRUMPLING, selv med en betydelig Baa-bensstyrke, vilde være Daarstab. De kom nu, halv modfaldne, fra en Fiskerhytte ved Søen, hvor den sorte Svend havde et gammelt Bekjendtskab fra hans Hundedrengsdage, og hvor de havde fundet et Tilflugtssted. Her skjulte de sig om Dagen, medens de om Natten fortsatte deres Bestræbelser for at finde en Udgang til Slottet og, om muligt, ved List faae Veilighed til at befrie den vigtige Fange.

„Det er forgjæves, unge Herre! Løngangen maa være tilmuret — eller mine Dine forhegede!“ — sagde den sorte Svend. — „Jeg var en Gjæk, at jeg indlod mig paa dette Eventyr! Saa de os fat, blive vi hængte eller kastede

i Hundetaarnet hjst. Der er det ikke stort fornoieligere end i Kafferkulen. Jeg kjender det Hul!"

"Frist Mod, Bolle! Vi finde vel paa Raad!" sagde Svend Trost. — "For end Junkerens Saar er lægt, kan han jo alligevel ikke følge os. I det Stykke skal de dog være ganske stikkelige mod ham der oppe."

"Stikkelige?" — mumlede den sorte Skytte og fløitede. — "Naar jeg hører de store Sægere lopsalbe paa Grævelingen, de har fanget i Sagen, veed jeg, det er aldrig for Andet, end for siden at jage Livet af ham for Morstab."

"Jy, Bolle! tænk ikke saa lumpent om alle Mennesker! for at tage Livet af ham, vil de vel vogte sig, hvor flette de saa kan være, al den Stund han er i Svogerstab baade med Markgreven og Keiseren."

"Død Frænde kræver ingen Arv!" — mumlede Bolle. — "Har man faaet Bugt med Wildbasjen, spørger man kun lidt om hans Svogerstab i Skoven."

"Greven er for klog til at kjøbe Kronen med sit Liv, Bolle! og for sin Myndling vover han neppe Meer, end Slesvig er ham værd."

"Vi kan styde Jugle i Luften, unge Herre! men de store Herrers Tanker flyve os for høit, om de end ere Sæbebobler for Gonduls Aander til Hobe. Den fullede Greve veed nok hvad han vil stjule sin nøgne Skal med. Hans Søster der oppe er af samme Surdeig. Vi maatte heller have med ti Mænd at gjøre! Nu har hun jo faaet den visne Kammerpænd til Haandlanger. Den Hanræv er fast lige saa hul som hans Herre."

"Ha! kunde jeg faae fat paa den Usling!" — udbrød Bæbneren heftig — "med Hans Wittinghof har jeg en lille Regning at afgjøre i mine egne Sager."

"Alha!" — smidkede Bolle — "I vilde nok gjerne skaffe Sti Anderjen en vakkere Sviger søn?"

„Før den raadne Ræv skal komme Agnete saa nær, at hans forpestede Klæde kan røre hende, skal jeg rende ham mit Sværd gennem Livet — var det selv for Herrens Altet! — det har jeg lovet og svoret.“

„Ret saa! det kan jeg lide! — I er af mine Folk!“ — sagde Volle lystig: — „bliver I nu ikke hængt her for Junkerens Skyld, har I gode Udsigter til det i Fremtiden. Men hvad gjør det til Sagen? Har jeg vovet Livet hundrede Gange for et Stykke Wildt, kan I sagtens vove det een Gang for en deilig Tomfru! men dermed har det vel ingen Hast; hun er jo en raa Unge endnu, og I kan, saa vist, gjerne lade jert fine Skjæg vove en halv Snes Aar endnu, inden I faaer stødt Hornene af Ser og er spag nok til at komme under Fruertofsen“ —

„Af Veien, Galning! der kommer Noget!“ — afbrød Svend Trost ham, og de sprang til Side mellem Bustene ved Søen. En geistlig Herre nærmede sig langsomt paa en Pasgænger. Han holdt et Paternosterbaand i Haanden og mumlede, medens Maanen oplyste hans magre Skikkelse.

„Hille Død! Grevens Kapellan fra Rendsborg!“ — hvistede den sorte Svend. — „Seg kjender ham fra jeg sad der med min Bedstemoder. Det er en from Herre, kan I troe; hvor man seer ham, er der altid Død og Ulykke paa Færde. Han troer ei engang selv paa jeres Hexe og sorte Djævole, men fik dog min stakkels Bedstemoder brændt, fordi hun var en Smule Hex, som I kalder det, og ærlig tilstod det. Mig skulde han beredt til Døden paa Rendsborgs Galgebakke; men han gjorde det saa slet, at jeg maatte rende derfra, for ikke at fare lige til hans lune Helvede. Nu skal I see, han har en lønlig Dødsdom i Lommen for Junkeren. Jeg har lovet at spille ham et lille Puds en Gang for min Bedstemoders Skyld. Tøv lidt!“ Derpaa tog den sorte Svend en Fastelavnslægs-

Maſte frem; den foreſtillede et Djevleanſigt med to Horn; med den for Anſigtet, ſprang han frem i Maaneſkinnet paa Beien, og foer pludſelig med et affhyeligt Brøl mod den geiſtlige Herre. Heften blev ſty og ſprang til Side. Kapellanen udfødte et Angefſſkrig og faldt af Sadlen. — „Kjender du mig?“ — brølede den ſorte Svend. — „Jeg har længe ventet dig og din Herre. Jeg lader hver Nat blufſe under den ſtore Svovlkjedel til Jer; men hvor blive I af? Har han flere Grever og Fyrſter at lade ſlagte? har du meer Helgenblod at tvætte ham ren i? Hæren, du ſendte mig ſidſt, ſlap godt; hun fløi ſom en hvid Due af Kjæden; men jeg ſkal have to ſorte Ravne i Stedet! — Er det alt ude med ham?“ — udbrod Wolle forbauſet og ruſkede i Kapellanen, der laa ſtum med lukkede Dine, ſom han var død. — „Han maa dog være ſtærkere i ſin gale Tro, end det lod til, naar han præfede under Steilen.“

„Hjælp! Hjælp! Mordere!“ — ſkreg nu Kapellanen pludſelig med ſtingrende Stemme og ſlog Dinene op. Der hortos Heſtetrampen i Skoven, og den ſorte Svend fandt det ikke raadeligt at tøve længer paa Beien; han noiedes med at kyle ſin Bedſtemoderſ Fordømmer ſaa haardt mod Kalkfjeldet ved Beien, at den geiſtlige Herre knækkede et Par Sideben. Derpaa ſprang den formummede Skytte haſtig bort igjennem Krattet og gav Svend Troſt et Bink til at følge ham. Han var ſaa vel beſkjendt med alle Krogveie og hemmelige Stier omkring Kalkhjerget og Segeberg Sø, at han i et Dieblik var i Sikkerhed. „Mit gamle Friſted!“ — ſagde han og ſvingede lyſtig ſin Hue — „her har jeg holdt dem for Nar en Gang en hel Uge.“ De ſtode begge paa Pynten af en kratbevoxet Kalkſtensbrink, mellem Huler og farlige Dybder, næſten lige over for Beien, hvor Kapellanen laa og jamrede ſig, og de kunde her ubemærket ſee hvad der foregik paa Beien, uden Sandsyn-

lighed for at blive estersporede gennem de næsten ubei-
somme Krinkelkroge, der førte til dette Fristed. Den stri-
gende Kapellan var omringet af et Fægerjelskab, hvoriblandt
Kammersvend Wittinghof befandt sig. Man saae, at de
lode den geistlige Herre bære op ad Kalkbjerget mod Slot-
tet, og at en Del Fægere adspredte sig i Krattet ved Søen
i forskjellige Retninger.

„En forbandet dum Streg, Volle!“ — sagde Svend
Trost ærgerlig. — „Du har fordærvet os det Hele med
din utidige Hevnløst. Man gennemjager alt Skoven.
Ethvert Forsøg paa at redde Junkeren bliver umuligt.
Fordømt! havde det endda været den Satans Kammer-
svend, vi havde faaet Fingre paa!“

„Sa saa! min dydige, unge Herre! Stregen havde
dog ikke været saa dum, mener I, naar det kun havde
været jer egen kjære Medbeiler, vi havde knubset. Vi har
Intet at lade hinanden høre, Svend Trost! For den gode
Junkers Skyld glemmer Ingen af os sine egne Smaa-
Handeler; det var ogsaa for Meget forlangt af et Par
jolle Menneskebørn. Vil I nu følge mit Raad, skal vi
nok ogsaa faae Fingre i Kammersvendens! — Junkeren skal
vi maaste ogsaa faae ud.“ —

„Er du fra Forstanden, Volle! hvorledes skulde det
være muligt nu, du har røbet os, som en gal Tyr?“

„Lad mig om det, unge Herre? Vil I kun holde Jer
stille her til i Morgen Aften ved denne Tid, saa skal I
høre fra mig og kanske fra Junkeren med! Der var to
Kævegange til Slottet i min Hundedrengstid, seer I; den
ene er neppe spærret; den har aldrig nogen af Grev Adolphs
Tjender kjendt. Nu, jeg staaer paa dette Sted, randt det
mig først i Hu. Er den Vei endnu til, som jeg mener, skal
jeg snart vise Jer hvad den førte Svend duer til!“

„Jeg vil med!“ — udbrod Svend Trost og gjorde et Glædespring.

„Men jeg vil ikke have Jer med!“ — svarede Sægeren og efterabede hans Hop — denne Gang vil jeg raade. Kommer jeg ikke igjen, kan I koste et ærligt Hjertesuk paa mig, i Stedet for Sjælemesse, og see til, I selv slipper levende herfra. Hold Jer nu stille som en Mus og gnav paa Østeforpen, I har i Lommen! God Taalmodighed, Svend Trost!“ Dermed sprang han ned ad den steile Kalkstensbrink, og Svend Trost saae ham liste sig bort mellem Bustene ved Søen og forsvinde i Skyggen.

At blive uvirksom paa dette enlige Sted en hel Nat og Dag, kunde den utaalmodige Væbner ikke bekvemme sig til; efter nogle Diebliffes Betænkning sprang han ogsaa ned ad Fjeldbrinken og fulgte den lønlige Sti, han havde seet den sorte Svend forsvinde paa.

Det voldsomme Overfald i Fruerlundens paa Grevens Kapellan, der kom i et vigtigt Vrende til Segeberg for sin Herre, havde vakt stor Opmærksomhed paa Slottet, og Hr. Wittinghof havde, paa Fru Elisabeths Opfordring, paataget sig, med en Del Sægere at undersøge hele Kalkbjerget og alle lønlige Stier omkring Slottet, medens Borgfruen selv sørgede for den geistlige Herres Pleie og erkjendte sig om Hensigten af hans Sendelse. Efter en hemmelig Samtale med den syge Kapellan, lod hun diebliffig den ældste Taarnvægter falde. Denne Mand var en af hendes Broders rigeligst belønnede Svende og den Æneste af den myrdede Grev Adolphs Folk, som var bleven paa Slottet i den nye Herres Tjeneste.

„Du maa kjende den underjordiske Løngang her paa Slottet!“ — sagde Fru Elisabeth bestemt og saae noie paa den gamle Karl, der stod for hende med det snue, rynkede Ansigt og et hæsligt skulende Blik.

„Hvilken Løngang? naadige Frue?“ — spurgte Taarnvægteren — „den, Ridder Hartvig med eders strenge Herre Broders Krigsmænd krøb igjennem hin Nat, salig Greven blev slagen, den er jo for længe siden tilkastet.“

„Er her da en anden?“ — spurgte Borgfruen med et skarpt Blik. — „Se lige paa mig, Karl! tal Sandhed! eller det gjælder dit Liv. Tænk du at forraade os, som dit forrige Herstab, tager du fejl. Du har hmytet om en Løngang til Riddercarceret; den skal du vise os strax! den skal i denne Nat fyldes og tilmures!“

„Naa, er det den, I mener, naadige Frue!“ — svarede Taarnvægteren og syntes at besinde sig — „ja, det er en anden Sag; den har jeg netop ogsaa tænkt paa i disse Dage, hvordel jeg ikke har seet den i mange Herrens Tider. Vor Herre maa vide, om den er til endnu eller hvor det egentlig var, man havde Indgang til den. Men I har Ret, naadige Frue! skulde Nogen vide Besked dermed, maatte det være mig, siden jeg er ældst her i Gaarden. Nu kunde det sagtens lønne sig at lede den op; har vi nu faaet en dansk Kongesøn her til Fange, kan der vel være dem, der vilde give hele Trug Guld og Sølv for at finde ind og ud her ad sliq Muldvarpevei; men jeg er, Skam bange for, den findes ikke, naadige Frue!“

„Derfor er jeg ikke bange!“ — svarede Fru Elisabeth og greb i Klokkestrængen, der førte til Borgestuen. — „Har du ikke viist Huskarlene den Løngang inden Midnat, skal du ikke see Sol staae op i Morgen! derpaa kan du være lige saa vis, som paa et helt Aars Løn, naar Gangen er spærret.“

Den nye Gaardsfoged traadte nu ind og modtog Befaling til strax med nogle Huskarle at følge Kunz Taarnvægter med Lygter, Haffer og Murer-Redskaber. Vægteren skulede til den høie Borgfrues bestemte Nashyn. „Nu

troer jeg vist, jeg huster Stedet, naadige Frue!" — mumlede han — „J maa for Guds Skyld ikke troe" — —

„Godt!" — afbrød hun ham — „meld mig strax hvad der opdages, Gaardsfoged!" — hun gav denne sin troe Tjener et betydnende Bink og tilføiede et Par hemmelige Ord, hvorpaa han øiebliklig bortfjernede sig med den skulende Taarnvægter.

„Hvad jeg lovede, skal han faae!" — sagde Fru Elisabeth ved sig selv og gik ind i sit Vokammer — „men Sol og Maane seer han aldrig meer."

Fjortende Kapitel.

Medens man paa Segeberg Slot søgte at gjøre enhver Afgang til den fangne Prinds umulig og med saa stor Narvaagenhed eftersporede de eventyrlige Bovehalse, der allerede tænkte paa hans Befrielse, syntes Prindsen selv den roligste af alle Slottets Beboere. Der kom intet Suk og ingen Klage over hans Læber i Andres Nærvarrelse; men der var en Høihed og Martyrfred i hans blege Maske, som forbausede og indgjød selv de raae Krigere, der bevogtede ham, en uvilkaarlig Erbødighed. Han ønskede helst at være ene, og man søiede ham som oftest deri. Det Saar i Hovedet, hvorfor han var segnet paa Balpladsen, havde været mere bedøvende end farligt; ingen af hans andre Saar vare til Døden, uagtet den lange Reise havde i høi Grad forværret dem. Han sølte sig nu styrket ved nogle Dages Pleie og Hvile. Han sad alene i sit Fængsel med et Linklæde om Lindingen, og den høire Arm i et Bind. En styrkende Lægedrik stod for ham paa Bordet. Der brændte to Lys, og et Breviar laa opslaget med afskrevne Bibelsteder og gudelige Sentenser. Den fromme Canonicus fra Segeberg Kloster, der var Læge paa Slot-

tet, havde nylig forladt ham og anbefalet ham sli^g beroligende Læsning.

„Var det Svaret paa mit store Spørgsmaal?“ — sagde han grundende og stirrede paa det firklige Haandskrift, uden at læse — „det var knusende!“ Han hævede de store, blaae Dine fra Breviaret til Stjernelyset, der glimtede ind til ham fra det lille Gittervindue imod Travedalen og Kalkbjergets bratteste Fjeldskrænter. Der var stille i det enlige Fængsel. Han troede at høre Travestrømmens ensformige Brusen dybt neden for de hvide Kalkstensspidser og sorte Afgrunde, hvorover hans Fængsel hang, som en Svalerede. Uden for den tillaaede Fængselsdør kunde han høre Lyden af Skildvagten's Skridt.

„Gud lønne dem!“ — bad han, og foldede sine Hænder — „Gud glæde dem i Paradiset, alle de troe Sjæle, der styrtede sig i Døden for mig! — Mit arme Folk!“ — sukede han — „til hvem staaer nu dit Haab?“ Hans Dine faldt tilbage paa Breviaret, og han læste det Sted, der just laa opslaget for ham. „„Forlad dig ikke paa Fyrster!““ — stod der — „„de ere Mennesker! de kunne jo ikke hjælpe.““ — „„Mange søge en Fyrstes Ansigt!““ —

„Ak ja!“ — udbrød han — „her staaer det jo“ — „„men hver Dom kommer fra Herren.““ Han faldt i dybe Tanker og sad længe med Dinene stift heftede paa Breviaret. Han slog nogle Blade om og læste: „„Fyrster skulle have fyrstelige Tanker og holde derover.““ — „Hm! er det fyrsteligt at forsa^ge og opgive Haabet om Frelse og retfærdig Hevn? har hvert Fængsel ei en Udgang og hver Nat en Ende?“ — Han saae sig om med et stolt, uroligt Blik; men en let Rødme overfoer hans blege Kinder, idet han atter saae ned i den gudfrygtige Læges Haandskrift og læste de fromme Ord: „„Lad det Onde ikke overvinde dig, men overvind det Onde med det Gode!““

I det samme hørte den fangne Prinds en Stemme hviſte tæt ved ham: „Friſt Mod! Herre Sunker! vil I være fri — vil I hevnes — ſaa følg mig!“

Prinds Otto vendte forbausſet ſit Aſyn mod den Krog af Fængſlet, hvor hin uventede Koſt kom fra; han ſaae en Lem i Gulvet opluſket, og et ſmudſigt, ſortebrunt Om- løber-Anſigt ſtaf frem deraf. Det var den ſorte Svend, ſom i den Belyſning, der faldd paa hans raae, vilde Træk, vel kunde fremfalde Billedet af en Dæmon eller Friſter fra de mørke Aanders Verden for Fjængens ophidsede og ſygelig ſpændte Fantafi.

„Vig fra mig, evige Løgner!“ — ſagde Otto, og ſlog et Kors for ſig: — „den Frihed du kan føre mig til, er den evige Trældom — den Hevn, du lover mig fra Dybet, foragter jeg.“

„Er jeg en Sennit og Dævleunge, ſaa er jeg nok en af de bedste her paa Slottet“ — ſvarede den ſorte Svend og Io. — „Vær ingen Primer, Herre Sunker! Betænk Jer ikke ret længe! Følger I nu ikke med mig, kan I ſaae graae Haar her, inden nogen anden Nar vover ſit Liv for at frelſe Jer.“

„Hvem er du?“ — ſpurgte Prindsen og beſindede ſig. — „Var det ikke dig, der bragte mig Hiſſen i Fjor fra den ærlige Ridder Niels af Brattingsborg?“

„Rigtig, Herre Sunker! Havde Huſbond ſaa ſandt været karſt for otte Dage ſiden, havde han ſelv været hos Jer paa Tap Heide. Vil I nu følge mig til ham og Ridder Bugge paa Hald, ſkal I ſnart ſtaa i Spidsen for en Flok Karle, ſom tør binde an med Senniken i jert heide Helvede ſelv, og I ſkal viſt ſaae Hevn over Skaldependen, om ei paa den ene Maade, ſaa paa den anden!“ Der kom ved diſſe Ord et hæſligt Udtryk af Wildhed og raa Liſt i hans Anſigt.

„Hvad mener du? Menneſke!“ — ſpurgte Prindsen ſtolt og reiſte ſig — „taler du om Stimænd og Mordere? mener du, Prinds Otto af Danmark vil krybe under Jorden ſom en Ræv, for at hævde ſin Ret og Danmarks Ære ved Riddingsdaad? Du kommer ikke fra de brave Mænd, du nævnede! Har Danmarks Folk og ædle Ridderſkab endnu Tillid til mig og min Lykke, vil de befrie mig ærligt og aabenbart ved Underhandling eller Vaabenmagt; men Ingen vil fordre, jeg ſkal gjøre noget Skridt, ſom vanærer mig.“

„Om Forladelſe, naadige Herre!“ — ſvarede den forte Svend og gjorde ſtore Vine, idet han ærbødig og halv forlegen bukkede med Hovedet, uden at ſtige høiere op af Løngangen. — „Hvad jeg ſagde om min Huſbond og Ridder Bugge var kun ſaa mine egne ringe Tanker. Mig ſyntes, det var en ærlig Sag, om man hjalp Jer til Friheden og Regimentet, paa hvad Maade det ſaa ſkulde være. Grev Skaldepande og Ridder Hartvig gjorde ſig ſaa viſt ingen Skrupler, da de ſloge min gamle Herre her paa Segeberg; om man gjorde dem ſamme Skjel en Gang, var det kun Løn ſom forſtyldt. Men I er en Kongesøn, kan jeg troe. I maa ſagtens tænke lidt mere ſtoragtigt, end vi Smaaſolk. Jeg og Svend Troſt har nok gjort Regning uden Bert og baaret os ad ſom et Par Doſmere. Vi drømte aldrig om, I heller vilde ſidde i Fængſel her jer Livſtid, end hjælpes ud ved en lille Haand-rækning, ſom en anden jolle Fange. Tag os det ikke ugunſtigt op, hoi Herre! vi mente Jer det, ſaamænd, godt og ærligt; ſlippe vi levende derfra, maae vi priſe vor Lykke.“

„Tak for jer gode Villie og for hvad I har vovet for min Skyld!“ — ſagde Prindsen med deltagende Mildhed og nærnede ſig ham. — „Svend Troſt er alſaa med

her! Sig ham ogsaa Tak! det er anden Gang, han vover sit Liv for mig. Dog — eders Beie ere ikke mine. Bort! skynd dig! man kommer. Red dig selv og det unge Menneske! for min Lykke skal Ingen meer offere Livet! Bort! Gud ledsage Jer!”

Man raslede med Jernstangen uden for Fængselsdøren, og den sorte Svend trak hastig sit Hoved til sig. Prindsen slog selv Lemmen til efter ham og gik rolig frem mod Fængselsdøren. Den aabnedes, og en Krigsmand traadte ind, men vendte strax tilbage med en taus Hilsen, saa snart han havde seet, at Fangen var paaklædt og oven Senge. Til sin Forundring modtog Prindsen nu et helt uventet Besøg af Fru Elisabeth selv. Hun var ledsaget af et Par bevæbnede Herrer. „Undskyld, om vi forstyrre eders Ro, Junker Otto!” — tog den hoi Borgfrue Ordet med kold Høflighed. — „Sag maa selv see hvad her foregaaer! Bagten har meldt mig, her har været Noget hos Eder og talt med Eder.”

„Ja saa!” — svarede Prindsen langsomt og betænkelig — „deri har Bagten opfyldt sin Pligt, hvis man virkelig har hørt Sligt.”

„Her er steet en Bolds gjerning!” — vedblev Fru Elisabeth. — „Man er paa Spor efter nogle Dmløbere, der søge Udgang til eders Fængsel.”

„Det er Meddelelser, Fru Elisabeth! som synes mig mere at vedkomme Eder selv og mine Fængselsvogtere, end mig. Kunde jeg nedlade mig til uværdige Forbindelser, vilde jeg dog neppe være saa enfoldig selv at give Eder Dplysning derom.”

„Men naar jeg affordrer Jer sliig Dplysning, som Fyrste og Mand af Værd, og beder Eder sige mig, om I har talt med Noget her i Aften” — —

„Saa troer jeg mig dog ikke forpligtet til at svare Eder derpaa, Fru Elisabeth!“

„I glemmer hvem der her har Magten!“ — sagde Borgfruen med et næsten frygteligt Blik — „der gives Midler“ — —

„At I ikke vil aspine mig Bekjendelser, som en lav Forbryder, vilde eders Vre og Stolthed være mig Borgen for, om jeg end var saa ulykkelig at maatte tvivle paa eders Mennesselighed“ — vedblev Prindsen rolig — „dog, i ethvert Tilfælde, hvad min Vre gjør mig til Lov agter jeg intet Brud at gjøre paa, hvad enten det gjælder Fjender eller Venner.“

„Jeg veed Nok, min ædelmodige Herre!“ — sagde Fru Elisabeth med et spottende Smil. — „Eders Hemmeligheder ligge ikke dybt. Behag at undersøge Gulvet og Murene, mine Herrer!“ Med disse Ord gav hun de Herrer, der fulgte hende, et Bink, hvorpaa de toge Vysene fra Bordet og gjorde Mine til at begynde Undersøgelsen.

„Hold inde et Dieblik!“ — sagde Prindsen. — „Jeg har et Forslag at gjøre Eder, høie Frue! min sikker Tilstedeværelse kan dog alene være Eder af Vigtighed; vil I love mig at lade al videre Undersøgelse fare, og at I ikke vil forfølge eller straffe de ulykkelige, mig hengivne Mennesser, der enten allerede have søgt at nærme sig mig her eller fremdeles under mit Fangenskab kunde forsøge derpaa — vil I ædelmodig love mig en saadan Skaansel mod dem, der ubesindig vove Liv og Frihed for min Skyld, saa vil jeg med mit fyrstelige Vresord befrie Eder for al Uro og Frygt for min Tilstedeblivelse. Sig: ja!“ — tilføjede han med Inderlighed — „for Mennesselighedens Skyld! sig: ja! og I kan fra denne Time lade alle Døre staae aabne til mit Fængsel! jeg sætter da ingen Fod over denne

Lærskel, for mit trofaste Folk, med Baaben i Haand, eller min Svoger og Keiseren har udløst mig."

Fru Elisabeth syntes overrasket og betænkte sig nogle Diebliffe. „Nei!“ — udbrod hun heftig og bestemt. — „Segeberg Mure og min Narvaagenhed tør vel maale sig i Fasthed og Paalidelighed med eders Vresord, Kong Christophers Son! min falske Kong Eriks Broder! Jeg troer Ingen af eders Slægt paa sit Vresord meer. Begynd Underjøgelsen, mine Herrer!“

En bitter Krænkelse var synlig i Prindsens blege Ansigt. Han vakkede og holdt sig ved Stolen; men han samlede sin Styrke og tilbageholdt det Udbrud af Harm og saaret Stolthed, som spillede ham paa Læberne og gav hans stille, klare Blik en lidenskabelig Ild. „Gud tilgive Jer det Ord, Elisabeth!“ — sagde han med dæmpet Røst og vendte sit Blik fra den stolte Borgfrue mod det rolige Stjernerlys, der ligesom trøstende nedglimtede til ham gennem Fængelsgitteret.

Lemmen i Gulvet var saa kunstig indrettet og af saa fuldkommen Righed med det øvrige Flisegulv, at det ikke var muligt at opdage den, naar den var lukket; desuden var den kun til at aabne nede fra Løngangen og syntes oprindeligt at have tjent til at bringe Fanger hemmeligt til Fængslet, uden at Tilbagegangen var mulig for de Fange.

Da Underjøgelsen var aldeles frugtesløs, trampede Fru Elisabeth heftig i Gulvet. „Belan!“ — sagde hun kold og fattede sig — „vil I ikke være os behjælpelig, Junker Otto! maa I finde Jer i at stifte Opholdssted strax. I maa alene tilskrive eders eget Stivsind, at I ikke faaer det saa behageligt for Fremtiden, som jeg havde ønsket. Til at lige Stjerner faaer I ikke Veilighed herefter. —

Ledsag Fangen med Vagten til det mørke Taarn, mine Herrer!"

Bed disse Ord var det som Junker Otto kaldtes tilbage fra en stjern Drom; han havde for et Dieblif ligesom glemt sit Fængsel og sin bittre Sjælskrænkelse i en stor, udvidende Følelse af den evige Frihed og den uendelige Høihed, Kjærlighed og Ro, der nedstraalede til ham fra Stjernehimlen. „Naar jeg er død, Fru Elisabeth!" — sagde han stille med mild og blød Stemme — „saa vil I fortryde det, hvis I nu berøver mig dette lille Indfig i Guds Himmel. Und mig dog en Nidsje i Muren, hvorigjennem jeg kan see et Par Stjerner og en Solstraale! I kjender selv Ulyffens Magt og Urettens bittre Indtryk paa Sindet, min Broders forurettede Dronning! I er selv født til Høihed og Lys — I vil ikke negte mig et Glimt af den høie Himmel i min Nat!"

Bed disse sidste Ord syntes Elisabeth at vakle i sin strenge Beslutning; i hendes mørke, stolte Blik var en vemodig Bevægelse synlig, og de fine Mustler om hendes magre Mund bævrede. Had og Medynk syntes at kæmpe i hendes Sjæl. Men nu kastede hun et Blik paa Prindsens Ansigt, der havde en fjern, men dog umiskjendelig Formlighed med hans ældste Broders. Det var i dette Dieblif i Skygge, og hun saae kun den fjerne Lighed i Grundformen, uden det ædle, milde Udtryk, der ligesom forklarede det. „Kong Eriks Broder!" — udbrød hun — „vil I ogsaa bedaae mig med rørende Taler om Stjernerne og den smukke Himmel? Bring ham til Taarnet!" — Derpaa gif hun hastig, som hun selv undflyede Synet af sin Fange. Prinds Otto kastede endnu et smerteligt Blik tilbage til Fængselsgitteret og fulgte, med et dybt, stille Suk, Ridderne og Vagten ud af Carceret til det strengere Fængsel.

Da Prindsen førtes over Slotsgaarden mod det saa kaldte forte Taarn, var der stor Larm i Gaarden. Kammer-svend Wittinghof kom med en Flok Jægere og Fakkeltbærere ind ad Slotsporten; de havde en bunden Fange imellem sig. Fangen var klædt som en holstensk Bondetjens. Fakkellyset faldt paa hans Ansigt, og Prindsen kjendte Svend Trost. Da den fangne Bæbner saae Prindsen, raabte han med høi Røst: „Vor Herre hjælpe Jer og Danmark, ædle Junker! jeg kan ikke meer.“

„Gud lønne dig, Ulykkelige!“ — udbrød Prindsen — „her kan Mennekemagt ei hjælpe. Dog den Almægtige kan redde Danmark uden os!“

Prindsens ædle Skikkelse forsvandt stille i det mørke Taarn. Men Svend Trost raabte endnu høit, idet man slæbte ham ned i den dybe Taarnkjælder: „Den Kævestreg skal I saae betalt, Hans Wittinghof! Vi To maae mødes og det før jer Bryllupsdag, om jeg saa skal staae op af Graven for det samme!“

Fangens afmægtige Trudsel besvaredes med en haanlig Latter af den fine Kammer-svend, som, uden selv at røre en Haand, lumselig havde ladet ham snære og fange af Jægerne, og som nu ilede op ad Slotstrappen uden at værdige sin forbittrede Medbeiler et Blik.

Mellem en Flok Huskarle, som kort efter, med Lygter, Haffer og Murerværktoi, gik ind ad Borgestuedøren, var der en ængstelig Mumlen. — „Vil I nu troe mig en anden Gang?“ — hvistede en gammel Huskarl — „hvor der er steet saadanne Ting, som her paa Segeberg, kan det aldrig gaae rigtigt til. Hvor den Onde een Gang har faaet Spillerum, er han ikke god at blive kvit.“

„Sladder!“ — sagde en Anden — „hvad I saae i Løngangen har vel været et Dyr eller en formummet Gav-

strif; men hvem det saa var, faaer han nu blive, hvor han er, til Dommetag! Vi har muret godt til for Indgangen; det veed jeg."

"Men den Karl kan have hundrede Udgange" — svarede den gamle Huskarl. — "Seg veed nok hvad jeg faae, og havde jeg ikke, Gud stee Tak og Vre! — havt en Smule bedre Sambittighed, end Kunz Taarnvægter, var jeg maaste ogsaa falden død om paa Stedet."

"Det var paa en Maade hans Lykke, den gamle Skjelm!" — hvistede en af Fangefogdens Haandlangere: — var han kommen levende derfra, skulde jeg kylet ham i Tudschullet. Det havde været godt nok til ham; men vor Herre har maaste været ham naadigere, end vor Frue."

Gaardsfogden kom nu ogsaa ind i Borgestuen med nogle flere Huskarle, der bare den gamle Kunz Taarnvægters Sig. Han havde seet sin forraadte Herres Gjenfærd i Løngangen — paastod man — eller Det, der var værre.

Da det var Midnat, var der mørkt og stille paa Segeberg Slot. Kun i Høienloftsværelset lige over for det sorte Taarn brændte der endnu Lys. Her sad Fru Elisabeth alene i sit Sovestue. Om den Djævelsfikkelse, de overtroiske Huskarle troede at have seet ved Opdagelsen af den farlige Løngang, og om Kunz Taarnvægters pludselige Død ved dette Syn var hun underrettet. At dette formentlige Spøgeri stod i Forbindelse med det hemmelige Besøg, Prinds Otto lod til at have modtaget i Riddercarceret, var hun overbevist om, og der var søiet Anstalter til at gribe den dumdriftige, underjordiske Gjest, saa snart han lod sig see.

Fru Elisabeth syntes angreben af den Uro og Spæn-

ding, denne Aftens Begivenheder havde medført. Kampen i hendes Sinderste var endnu ikke ophørt. Den fangne Junker Ottos Martyrblik mod det Glimt af Stjernehimlen, hun havde været saa haard at berøve ham, var trængt hende dybere i Sjælen, end hun selv syntes at ville tilstaae sig. Den grumt tilfredsstillede Hevnlyst lod kun lidet til at glæde hende, og hun saae i dette Dieblik selv langt ulykkeligere ud, end nogensinde. Et stort Metalspeil hang lige for hende paa Muren i Sovesamret, og da hun nu saae sit eget Billede deri, foer hun forfærdet sammen. „Gjør Hevnen ikke lykkeligere — skjønnere gjør den ikke!“ — sagde hun med et Udtryk af lønlig Selvsoragt, idet hun reiste sig og hang sin Skarlagensskaabe over Speilet. Maanen skimmede paa det sorte Taarn lige over for hendes Vindue; hun støttede Albuen mod den brede Vindueskarm og stirrede en Tid lang ud paa Fangetaarnet, der bestod af en eneste rund Mur, uden anden Abning, end den svære, laafede Terndør, som bevogtedes af en Skildvagt. I det hun med en uvilkaarlig Gysen vendte sig bort fra Vinduet, ligesom om Fængslet med den evige Nat havde bævet for hendes Blik og truet med at styrte knusende over hende, stirrede hun døddleg paa Væggen i Værelset lige over for Vinduet, hvor en gammel Riddermand i Legemsstørrelse var afbildet paa Panelet, og hun udstødte et ængsteligt Strig. Det kom hende for som den gamle, afmalede Ridder havde stirret paa hende med et Par levende, frytelige Øine og blinket. Hun svimlede, men fattede sig og greb Lyset fra Bordet ved hendes Seng; hun holdt det op mod Billedets Ansigt og undersøgte det nøie. Nu saae hun først, at Billedets Øine vare hule og ligesom udstaarne, og nu opdagede hun tillige en halv udslettet Indskrift paa den ormstufne Trætable; der stod:

„Adolphus VI, Comes & Eqves, Dom. Arcis Segeberg, Anno Domini M^oCCC^o.“ *)

„Den myrdede Grev Adolph!“ — udbrød hun og tabte Lyset af Haanden. Hun stod nu i Mørke og troede at høre en underlig Puslen omkring sig, ligesom Nogen rørte sig i Muren bag de hule Paneler; i det samme hørte hun langt borte i den stille Nat fra den anden Side af Traven nogle dybe, sørgelige Jagthorntoner, lig dem, den ulykkelige Ridder Hartvig tilforn pleiede at udstøde, naar han om Natten gjorde Pilgrimsrejser over sin Søns Blodplet. „Lys! Lys!“ — raabte Fru Elisabeth og greb i Klokkestrængen, i det hun næsten afmægtig segnede om paa sit Leie. Da Ternerne kom med Lys, fandt de den strenge Borgfrue i en feberagtig Tilstand. „Bliv hos mig!“ — bød hun — „Mørket er græsseligt — flere Lys! — Tilstop Dinene paa det Skræmsel! — tilhyl det!“ — vedblev hun og pegede paa den myrdede Greves Billede — „hvad kan jeg for hans Fald? — det er min Broders Sag — han gjorde hvad han selv vilde. — Det skal bort, det grimme Billede. — Hvad kan man ikke indbilde sig i Mulm og Nat, med Feber i Blodet? — Muren skal undersøges — den er hul og falsk, som al Verden — den skjuler hemmelige Mordere. — Ja, Segeberg er en Morderhule. — Flere Lys! — I Morgen skal han ogsaa faae Lys derovre! — Han skal baade see Sol og Stjerner! — Jeg vil troe hans Gresord. — Kong Eriks Dronning maatte hevnes — jeg er den store Geerts Søster — men umenneskelig er jeg ikke. — Flere Lys!“ —

I Fru Elisabeths Sovestue blev der nu saa lyst som til en Høitid. Efterhaanden forsvandt dog atter den

*) Adolph den Sjette, Greve og Ridder, Herre til Segeberg Borg. Herrens Aar 1309.

ufædvanlige Belysning, og der blev igjen stille i Høien-
loftsbygningen. Det skumle Segeberg Slot, med sine
gothiske Taarne og Mure paa det høie Kalkbjerg, glindsede
dog smukt i Maanelyset ved Søen, medens det kastede sin
sorte Skygge ud imod Traven i den tungsindige October-
nat. Floden brusede enstonigt. Efteraarsvinden susede gjen-
nem det visnende Løv i Fruerlunden. Den spøgelseagtige
Ridder Hartvig gik ikke længer i Riddersalen og blæste i
sit Jagthorn, men fra den anden Side af Traven bar
Vinden endnu nogle fjerne, hendøende Baldhorntoner hen
over Slottet, som skjulte Danmarks ulykkelige Prinds og
den unge, forvovne Eventyrer.

Prinds Otto af Danmark

og

hans Samtid,

historisk Roman

af

Bernhard Severin Ingemann.

Anden Del.

Tiende Udgave.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1883.

Handbook of the

Handbook of the

Handbook of the

Handbook of the

Handbook of the

Handbook of the

Handbook of the

Copenhagen. — Bianco Lunos Kgl. Hof-Bogtrykkeri.

Prinds Otto af Danmark

og

hans Samtid.

Anden Del.

Principles of Economics

1890

Principles of Economics

The study of economics is a study of human behavior as it relates to the allocation of scarce resources. It is a study of the choices that individuals and societies make in the face of scarcity. The central concept in economics is that of utility, which is the satisfaction or benefit derived from the consumption of goods and services. The study of economics is a study of the choices that individuals and societies make in the face of scarcity. The central concept in economics is that of utility, which is the satisfaction or benefit derived from the consumption of goods and services. The study of economics is a study of the choices that individuals and societies make in the face of scarcity. The central concept in economics is that of utility, which is the satisfaction or benefit derived from the consumption of goods and services.

Forste Kapitel.

„Greven samler alle sine Mænd;
Han drager ad Slesvig frem.
Udbrig saae nogen Mand sliq en Hær
Enten før eller siden dem.“

Den Krigshær, en gammel dansk Folkesang saaledes omtaler, rykkede en smuk Morgen i Marts Maaned 1340, med vaiende Bannere og støiende Lurmusik, igjennem Slesvigs Gader og betragtedes af Stadens Indvaanere med den største Opmærksomhed. Der lød ofte Bisaldsraab til de anseligste Krigsmænd og især til Høvdingerne, blandt hvilke den berømte Grev Gerhard af Rendsborg ved i Spidsen for Rytteriet ved sin Søstersøns, den slesvigste Hertug Valdemars, Side. Hertugen var med et stort Følge dragen Hæren i Møde ved den holstenste Grændse; men det hed, at han paa Veien var bleven uens med sin Morbroder. En Del af Hæren var Holstenere, og ved Gortorp ventede de slesvigste Ryttere paa deres Hertugs Befaling for at forene sig med Hæren; men dens Hovedstyrke bestod af leiede Krigsmænd fra Westphalen og Rhinegnene, som, efter en bekjendt Uttring af deres mærkelige Feltherre, selv skulde hente deres Sold ved Plyndringer i Danmark, eller, hvis de faldt, fritage Hærføreren for at lønne dem. Disse for deres Bildhed og Grumhed berhyggede Soldbander vare kjendelige paa deres lette Bevæbning og korte, ens-

formige Baabentjorteler, saa vel som paa deres svære Mundstæg og Skrammer; de kaldtes af Almuen Grevens hurtige Hær. De fire tusinde Ryttere, der, som den holstenste Greves Livvagt, nærmest fulgte hin feiervante Hærfører, udmærkede sig ved glimrende Rustninger og stolt, krigerst Anstand; blandt dem var der ogsaa mange Riddere og hoibaarne Mænd. Efter Rytteriet og Fodfolket, med deres Slynger og Armbøsser, fulgte en Del Blider og andre Beleiringsmaskiner foruden en Hob Karrer med Baaben, Fangebøier og Krigsfornödenheder.

Hæren drog forbi Domkirken og den gamle Kongsgaard, der nu kaldtes Sorte-Kloster og ikke længer beboedes af nogen Fyrste, siden den af Kong Abel, til Bod for hans Konges og Broders Mord, var overladt til de fromme Augustiner-Munk. Her stod nu Prioren med sine Ordensbrødre uden for Klosterporten og hilkede Hæren og dens Anfører med den latinske Kirkepsalme, som Grev Gerhard selv havde sunget i Slaget ved Gottorp, og hvis vidunderlige Kraft de fromme Brødre derfor tilskrevede hin Seiervinding.

Greven red paa en hoi, rød Stridshingst, der fulgtes af tre store, graae Hunde. Hans Ansigt var næsten skjult af Hjelmen, der sad ham dybt ned over Panden og skjulte den Legemsmangel, hvorför han af sine Fjender forhaandedes med Spotnavnet: den Skullede. Han slog nu endog Hjelmgitteret ned, idet han var Gjenstand for Mængdens gabende Nysgjerrighed; og medens hans skarpe Høgeblif gjennemtrængte Alt uden for ham, syntes han at ville gjøre sit eget Nafyn til en luffet Bog for enhver Jagttager. Den krigerste Sernmaske, der ligesom havde meddeelt hans Måner sin Kulde og Ubevægelighed, hindrede nu vel Slesvigerne i ret at beskue den Helt, de saa høilig beundrede; men Enhver kjendte ham strax paa den stolte, rolige Holdning

den kraftige, bredskuldrede Skikkelse og paa det berømte Maria-Billede fra Tzebo, som havde fæstet hans Liv i hint Slag ved Gottorp, og som han siden bestandig bar i en stor Guldfjæde om Halsen, naar han drog i Strid. Saa snart Munkene ved Sorte-Kloster saae ham, svang de Kirkebanneret med den hellige Jomfrues Billede og sang med høi Røst:

„Nos, hac die Tibi gregatos,
 Serva, Virgo, in lucem mundi!“ *)

„Ret saa! I fromme Herrer!“ — lød en hul Kriger-røst fra Grevens Hjelmgitter — „den hellige Jomfru er med os. Hver dansk Oprører skal flye eller falde!“

Prioren bukkede dybt og besvarede Grevens naadige Nik med Benedictionstegnet**), medens Psalmen fortsattes.

„Min gamle Seierssang!“ — hvistede Greven opmuntrende til den unge, slesvigste Hertug, der med en urolig Mine red ved hans Side og vendte Ansigtet bort fra sin Stamsfaders skumle Slot og de syngende Munk.

„Fra Sorte-Kloster venter jeg ingen Betsignelse“ — svarede Hertugen mørk.

„Hm! Børneskrupler!“ — mumlede Greven ved sig selv og tæmmede sin Hingst. Han red nærmere hen til den unge Hertug og lagde den pandsrede Haand paa hans Sadelbue. Under Munkesangen og Larmen af de klapprende Hesteføe høiede han sig, tilhyneladende fortrolig, over mod sin forrige Myndling og sagde med dyb, dæmpet Stemme: „Hils Folket, Baldemar! husk paa hvad du hedder! Lad Ingen mærke din Vankelmødighed!“

*) For dig vi samles denne Dag —
 Bevar os, Jomfru, til Verdens Lys!

**) Tegnet paa Kirkens Betsignelse, ved Redbøielsen af den høire Haand med de tre Fingre fremstrakte, som ved Edsaffælgelsen opløstes.

Hertugen opløstede, ligesom med tiltvungen Kjækhed, det noget nedbøiede Hoved og saae sig om, for at gjengjælde Folkets Hilsener og Bifaldsraab, der dog mere syntes at gjælde hans berømte Morbroder, som en Tid lang havde været deres Fyrste, og som man ventede snart at faae til Behersker igjen. Det Rygte havde nemlig udbredt sig blandt Almuen, at deres Hertug i forrige Maaned, under sit Ophold i Lybek, havde sluttet en hemmelig Forening med sin Morbroder og atter afstaaet ham Slesvig, for ved Grevens Hjælp at blive Konge i Danmark.

Den unge Hertug Baldemar var en Sønnesøn af hin fine, listige Hertug af samme Navn, der hemmelig havde været Hovedmanden for Marst Stigs Sammensværgelse mod Kong Erik Blipping og siden, som Rigsforstander i Erik Menveds Mindreaarighed, forgjæves havde stræbt at bemægtige sig Danmark. Hvad hin ældre Hertug Baldemar bestandig havde drømt om og higet efter, men aldrig i sit Liv opnaaede, havde hans Sønnesøn, ved den rendsborgske Grev Gerhards Bistand, alt i sit tolvte Aar for en kort Tid dog drevet det til. Ved Christopher den Andens Afjættelse var den unge, slesvigiske Hertug virkelig bleven valgt til Konge af de raadvilde og lidet enige danske Stænder; men han var ikke bleven kronet og salvet. Folkets gamle Had til Brodermorderen Kong Abels Slægt og Misfornoielsen med det strenge, holstenske Formynderskab var dog større, end Foragten for den uduelige Kong Christopher, og selv Grev Gerhards Sciervindinger over denne svage Konge havde ikke kunnet sikkre Grevens Myndling det tomme Kongenavn, som han havde betalt med sit Hertugdøm. For ti Aar siden havde den unge Hertug i sit femtende Aar seet sig nødt til at afstaae hin Kongeværdighed og træde tilbage i sin forrige Stilling.

Siden Kong Christopher ligesom havde taget det gjen-

erhvervede Kongenavn med sig i Graven, havde nu Danmarks Throne i syv Aar staaet ledig. Prinds Ottos Nederlag paa Tap Hede og ulykkelige Fangenskab havde ligesom flaaet Folket med Samhed. Den fangne Prinds var ført fra Segeberg til Rendsborg, hvor han endnu holdtes i strengt Fangenskab. Riget var adspjlettet og i de fremmede Panthaveres Bold. Undertrykkelsen og Rigtet om hint oprørende Magestifte havde nu endelig bragt Folket til en rasende og næsten fortvivlet Kraftanstrengelse. Almuen slog de fremmede Skatteinddragere ihjel hvor de kunde, og i Sylland stormede Ridderne det ene af Grevens Slotte efter det andet. I Opstanden var der dog hverken Orden eller Plan under den almindelige Lovløshed, der adspjttede alle Danmarks Kræfter. Der var ingen Høvding eller Fyrste meer, til hvem Folket med Tillid kunde slutte sig. Om Junker Otto havde man opgivet Haabet: alle Underhandlinger om hans Løsladelse af Fangenskabet havde i sex Aar været frugtesløse, uagtet hans Svoger Markgrevens og Keiserens Bestræbelser, og hans yngre Broder opholdt sig som en Flygtning ved Keiserens Hof. Den slesvigste Hertug, der nu var bleven fuldmyndig og havde fyldt sit fem og tyvende Aar, haabede saaledes, ved sin berømte Morbroders Hjælp, lettelig at kunne tilbagevinde den Krone, han som Barn havde maattet give Slip paa. For Opfyldelsen af dette ærgjerrige Haab havde han atter bortlovet sit Hertugdømme; men han valkede, naar han betænkte hvad han vovede ved det mod al Folkeret stridende Bytte, og selv den mægtige Hær, han nu saae udrustet for at iværksætte Planen, havde ikke overvundet hans Betæneligheder.

Skjøndt Grev Gerhard ikke længer var Hertugens lovlige Formynder, havde han dog endnu en mægtig Indflydelse paa denne unge Herres Sind og styrede ved sin Lands-

overlegenhed næsten ethvert af hans Skridt. I en vis ydmygende Følelse af denne aandelige Afhængighed, men uden Kraft til helt at løsrive sig af de Baand, der fra hans tidligste Barndom havde omfnoet ham, udbrød Hertugen ofte i et Slags afmægtig Trods mod sin mægtige Frænde, idet han dog følte hvor nødvendig Grevens Bønskab saa vel som hans Magt og store Feltherretalent var ham. Hertugens Mangel paa Selvstændighed viste sig tydelig i hans Afsyn og ubestemte Mener. Det skæde Blik, hvormed han nu hilse sine slesvigiske Underaatter, som han atter vilde bortskjenke for et Kongerige, røbede en svag, urolig Sjæl, der havde et større Foretagende for, end han selv følte Kraft til at fuldføre, men hvortil han dog følte sig hængende af Omstændighedernes Magt og hestige, indre Tilskyndelser. Hans Ansigt var ret smukt og ædelt dannet; men de matte, lysblaae Dine og det tynde, gule Dverfæg saa vel som den fine, let bevægelige Ansigtssfarve gav ham intet helteligt Udseende. I sin hertugelige Skarlagenskaabe, med sin prægtige Fjærhat og med de blaae, slesvigiske Løver paa Sadelbænet, overstraaede han vel i Glands og Pragt den simple Feltherre ved hans Side; men det undgik ikke hans Opmærksomhed, at Alles Dine vare henvendte paa den tappre Greve, der, klædt i Fern fra Isen til Fodsaalen beundredes af Folket, som en uovervindelig Helt og den største Statsmand i Norden.

„Se se!“ — sagde en Slesvig-Borger temmelig høit til en anden — „der er den store Greve fra Rendsborg! Krone Død! det er en hel Karl! men Gud hjælpe os for hans spærlemmede Myndling hist! han bliver dog aldrig ret myndig, om han saa blev hundrede Aar.“

„Bed St. Andreas! I har Ret!“ — svarede den anden Slesviger: — „kan vi nu faae byttet det Drengbarn bort for den store Rendsborger og faae Holsten med i Kjøbet,

bliver det en god Handel; saa kan vi give vor Baldemar og alle Konger af Danmark Døden og Djævelen!"

"Har Pøblingen solgt os med Hud og Haar for en Barnekrone, burde vi pibe ham ud af Staden!" — bemærkede den Første.

Et forbitret Blik fra den unge Hertug bragte Borgene et Dieblig til Tausshed og tilkjendegav, at han havde hørt nogle af disse Yttringer. Han taug med fastklemt Mund og skiftede Farve.

"Nei, je vor smukke, unge Herre!" — sagde en Spottesugl blandt Almuen — „han seer jo ud som en pen Tomsfru, der vil daane i Dandsen."

"Det kan blive ham en hed Dands nok!" — bemærkede en Anden.

"Fanden heller!" — brummede en Tredie — „han bliver jo her hjemme i god Ro og holder Bryllup."

"Det gjør han klogest i!" — vedblev den Første — „saa kan Morbroderen sætte ham til Høistols i Danmark, naar Dandsen er ude. Den Karl er Mand for at holde paa Kongestolen med, hvis den rokker."

"Hvem er de fornemme Herrer, der ride foran Alverstorpe og Ridder Gotschal?" — spurgte en Dreng i plattysk Mundart og stødte til sin Sidemand, der saae ud som en holstensk Hestepranger.

"Kjender du ikke Herrerne fra Rendsborg?" — svarede Prangeren — „den Grønne hist er Ridder Hals, ham, der kjøbte vor brune Hingst i Fjor. Den Blaae paa Fuskjen er Grevens Kammervend; det er ham, der skal have den rigeste og deiligste Tomsfru i Sylland. — Gud hjælpe hende for Ungkarl, hun faaer! Den Sorte paa Pasgængerer er Kapellanen, ham, Fanden knækkede Sidebenene paa. De følge jo altid vor Greve, med samt hans tre graae Hunde, og er ham fast lige saa troe."

„Men den magre, blege Ridder, der stirrer saa underligt hen for sig — han med det sorte Harnisk?“ —

„Det er den gamle Hartvig Reventlov. Han har gjort vor store Greve til den Mand, han er. Uden ham var Greven bleven Tiggermunk eller sultet ihjel paa Kornlostet med sine Hunde; det har du vel sagtens hørt; han hjalp ham da ogsaa til Segeberg, kan jeg troe. Hm! det er intet Under, han er bleg og mager, den gamle Herre!“ — tilføiede Prangeren — „han har nylig gjort en streng Pilgrimsfart paa sin bare Fod; men siden han slog Greven og den unge Knøs paa Segeberg, er det nok ikke rigtigt fat med ham.“

„Jesu Maria! er det ham, der slog sin egen Søn ihjel!“ — hvistede Drengen — „med ham har det vist aldrig været rigtigt fat.“ Det varede længe inden Drengen kunde faae Dinene fra Ridderen med det sorte Harnisk, hvis frygtelige Daad og svare Anger var noksom bekjendt. Dog Synet af de andre mere pyntelige Riddere udslekkede det Indtryk, Ridder Hartvigs dunkle Skikkelse havde gjort. „Se, der kommer Ridder Krummendik“ — udbrød han — „og se! Ridder Lembek og Struven Ranzov er ogsaa med.“

Mange berømte Navne, som dog siden ere forglemte, nævnedes her af de opmærksomme Tilskuere, der næsten alle kjendte den rendsborgske Greves og Hertugens anseeligste Riddere og Vasaller.

Den første Afdeling af Hæren drog allerede over Broen i Langes træde ud imod den høie Taarnport, medens den anden og tredie Afdeling endnu ikke havde naaet Domkirken og den gamle Kongsgaard. Her stod endnu Prioren med sine Munke, for at hilse Hovdingerne og give Hæren sin Belsignelse med paa Felittoget. Grev Gerhard's tvende Sønner, Grev Henrik og Grev Claus, anførte Hærens to sidste Afdelinger. De vare begge unge, frigerste Herrer

med et rask og kjæft Udseende; men den stærke Grev Henrik, der siden kaldtes Fernhenrik, tildrog sig især den almindelige Opmærksomhed. Han tumlede en ravnensort Hingst og var, ligesom Faderen, klædt i Fern fra Hoved til Fod; men han red med aabent Hjelmgitter, og hans brune, dristige Ansigt syntes kun at udtrykke ungdommeligt Krigermod og Luende Kamplyst. Han var endnu høiere og raskere end Faderen. Hans strenge, forbovne Mine behagede vel de Fleste; men den Myndighed, han tiltog sig, havde dog, ved Mangelen paa berømte Krigsbedrifter, et Anstrøg af Storpraleri og forsængelig Efterabelse af Faderens Udfærd, der ikke undgik den skarpsynede Almues Bemærkninger. Den latinske Kirkesalme, som han hørte noget paa, men ikke forstod, klang ham for alvorlig og sørgelig. „Vi drage ikke ud for at følge Dig, men for at vinde Seier og Ære!“ — sagde han høirostet med ungdommeligt Overmod til den Ridder, der red ham nærmest, og gav sine Krumhornblæsere Tegn til at overdøve Munkesangen. „De fromme Herrer maatte hellere synge os en af deres lystige Drikkeviser!“ — tilspioede han overgivet — „men dem spare de nok til Refectoriet og deres lønlige Andagt.“

Prioren havde strax givet sine Munkes Bink til at tie. „I kan komme til at følge Dig før I venter det, høibaarne Herre!“ — sagde den fortørnede Prælat med høi Røst — „men hvor tidt I skal høre eders Herre Faders berømte Seierssang, derfor raader Livets og Dødens Konge.“

Grev Henrik blev pludselig alvorlig ved disse Ord, og der opstod en misfornøiet Mumlén blandt den urolige Folkeskare; men Lurerne og Krumhornene overdøvede enhver Røst, og Resten af Hæren drog uden Priorens Belsignelse forbi det sorte Kloster.

Veien fra Slesvig til Nørrejylland gif forbi Hestehjerget og Gottorp Slot. Det var et smukt Syn at see den lange, glimrende Krigerrække udmlydre af Taarnporten og opfyldte Veiens forskjellige Høider og Bugter. Det var et mildt Frostveir. Træer og Buske paa Veien glindsede af Rindiamanter i Solskinnet, og de muntre Værker bebudede Foraarets Nærmelse. Grev Gerhard var med Hertugen redet noget forud for deres Følge.

„Se, Baldemar! der sprængte jeg Kong Christophers Vognborg for femten Aar siden?“ — udbrod Greven med stolt Selvfølelse. — „Den Dag ryddede jeg Veien til din Kongehylding paa Viborg Thing. Troer du nu, jeg er for gammel til at sætte Kronen paa dit Hoved med Staalhandsken?“

„Ingen tvivler paa eders Kraft og Dykke, min kjælle Morbroder!“ — svarede Hertugen med blussende Kinder, uden at see paa ham — „men jeg er ingen Tolvaars-Dreng meer, der kan bæres paa Thronen af sin Formynders. Jeg har nu, med eders Forlov, ogsaa en Willie. Det siger jeg Eder forud, Grev Gerhard!“ — vedblev han heftig i en overspændt Myndighedstone — „kjøber jeg en usikker Krone for mit Hertugdømme, en Skyggefonge agter jeg ikke anden Gang at blive.“

„Ret saa! det lider jeg!“ — sagde Greven, idet han dog syntes at studse, og betragtede sin forrige Myndling med et forstøvet Blik. Han havde slaaet Hjelmgitteret til Side; i hans strenge, skarpe Ansigt var der ingen Bevægelse at see, medens alt hans Liv og hele hans Mandskraft ligesom var tilbagetrængt i de dybt liggende Dienhuler, hvorfra et klogt, gennemtrængende Hersterblik syntes at oversee den hele Verden med dyb Foragt og med et skarpt Udtryk af List, forenet med den stolteste Overlegenhedsfølelse. „Sig frem, min Søstersøn!“ — vedblev han i

ligegyldig Tone — „hvad har du for Betænkeligheder? dine Indvendinger mod mit Gjennemtog, trods Ord og Aftale, maatte jeg lee ad: det var en Bendekaabe-Grille, der ingen Afgt var værd. Din Mistillid til mine Hensigter tilgiver jeg dig. Dyb Menneskekundskab fordrer jeg ikke af din Ungdom. En stor, statsklog Tanke veier meer for mig, end en Krone, seer du! Holsten og Slesvig skal forenes! derpaa har jeg sat mit Liv; men — før du er kronet i Danmark, fordrer jeg ingen Fodsbred Land i dit Hertugdøm. Om du vil drage med eller ei, beroer paa dig selv!“

„Jeg drager ikke med!“ — svarede Hertugen med tiltvungen Kraft og Bestemthed. — „Dansten skal ikke see mig første Gang i Spidsen for en fjendtlig Hær. Det hele Foretagende forekommer mig misligt, Hr. Morbroder! og høist betænkeligt. Jeg vinder dog aldrig Herredømmet over det danske Folks Hjerte, naar jeg skal løstes paa Thronen med eders Spydstager“ — —

„Folkets Hjerte?“ — afbrød Greven ham og lo hult, næsten uden at forandre en Mine — „Føleri, Baldemar! Paa Jomfruhænder vilde du vel bæres paa Thronen? — Vil du herske, maa du ikke ville Andet. Vil du opnaae Hensigten, maa du aldrig skruple over de nødvendige Midler.“

„Men Keiseren, de tydske Fyrster“ — — indvendte Hertugen høist urolig.

„Lad dem raadslaae! jeg vil imidlertid handle, saa vil vi see hvad der gjør Udslaget.“

„Men regner I da Folkets Billie og Kjærlighed for slet Intet?“

„I Spidsen for min Hær er jeg dets Billie. Til Dprørernes Kjærlighed kan du beile, naar jeg har lært dem at lystre! Jeg veed, du har faaet Bryllupsgriller i Hovedet“ — vedblev Greven ligeegyldig. — „Til den Rus er forbi, gjør jeg ingen Regning paa dig. Men er det

dig ikke nok, at omfavnes af en Prindsesse? skal et helt Folk hænge dig om Halsen, fordi du med min Hjælp vil være saa god at beherske det?"

„Ingen Spot, Hr. Morbroder! Hvad der udrettes med Had og BOLD har vi seet. I har gjort Sværdet til jert Spir; men mod Jernspiret er det jo netop Dansken oprøres.“

„Derfor skal de tugtes med Skorpionsvøber!“ — udbrød Greven med et frygteligt Blik. — „Vil du lære mig at kjende dette Folk? Jeg har kjendt det før du blev fød; den Magt, de hade, kan de kun tvinges til at hylde. Det er ingen Flok Faar, som kan styres med Hyrdestav. Det er Ulve! de maae tæmmes med Staal. Naar jeg har brudt Tænderne ud paa dem, kan du klappe dem!“

„I vil fare strengelig frem, Hr. Morbroder! men har I betænkt“ —

„Jeg har betænkt, hvad Danmarks Konger skulde betænkt for et Aarhundrede siden. De stive Halske i Danmark skal knækkes! Den hele fordærvede Adel skal udryddes! deres Høverborge skal sløifes! Den sidste Oprørshøvding i Jylland vil jeg see i Galgen, før jeg sætter Fod igjen over Eideren, hvad enten han er Ridder eller Bisp! Det har jeg lovet og svoret. Seer du hine Karrer? de bringe Lænker og Boier til Skrabet. De røde Kjøresvende ere Retsfærdighedens Tjenere; de bringe Dyer og Strikker til de høie Halske.“ Idet han sagde disse Ord, foer der som Lyn fra hans mørke Dine; men der foregik ingen Forandring i hans forunderlig jernkolde Ansigt. Han løstede kun den lange Hage med et bittert Udtryk af Stolthed og Foragt, medens han taug med fast sammenpressede Læber og knyttede den jernpandsrede Haand om sit Sværdhefte.

Hertug Baldemar betragtede ham med et sty og uroligt Blik. De rede begge tauske frem og standsede ved den saa kaldte Bøleskov, hvor Feltherren vilde ordne sit Hærtog.

I Krattet, tæt ved Beien, ved det store Morads, hvori Kong Abels Lig, for dets formentlige Spogeries Skyld, var nedskænket, og hvor en stor, sort Bæl endnu betegnede hans berhyggede Gravsted, sad et Par tilsyneladende Fægere paa en Stub, med deres Armbøsser i Haanden, og betragtede den fremrykkende Krigshær med spændt Opmærksomhed. Det var Svend Trost og den sorte Svend. De vare begge temmelig lange i Ansigterne og saae ud til at have lidt megen legemlig Nød. De havde først for to Maaneder siden med uhyre Anstrengelser gravet sig ud gennem Ralkjeldet under Segeberg Tangetaarn; men de havde hver Nat i sex Aar lønligt arbeidet paa dette Værk og bødet haardt for deres dristige Forsøg paa at befrie den fangne Prinds Otto. De vare neppe vendte tilbage til Nørrejylland og komne til Kræster igjen, førend de med den heftigste Iver havde taget Del i Opstanden. Nu havde de vovet sig paa et farligt Udriders-Tog næsten lige til Slesvigs Porte. Svend Trost havde lagt sig et stort, krigerisk Mundstæg til og havde faaet en Mandighed i det livlige Tusentastansigt, som klædte ham godt. Hans Dine spillede endnu som før af lidt overmodig Skæthed og Lyst til at trampe mod Braaden; men han syntes dog at have vundet et større Herredømme over sig selv, om han end, som sædvanlig, mere fulgte sine eventyrlige Luner og Tilfældets Tilskyndelser, end nogen fast og bestemt Livsplan. Den sorte Svend var i sit grusomme og langvarige Fangenskab bleven endnu mere vild og hevngjerrig, end tilforn. Han havde undertiden Anfald af et Slags Sindsvirrelse, hvori han selv troede, han var en Troldmand og havde lært den magiske Kunst af sin henrettede Bedstemoder, der atter havde hentet sin Visdom hos den berømte norske Seerinde Sulla Suk. Han havde ladet sit sorte Haar og Skæg vøge i al den Tid, han sad i Fængslet, og svoret,

ikke at rage sig eller tvætte sit Ansigt, før han havde hevet sin gamle Herre, sig selv og sin Bedstemoder. I sin lurvede Jægerdragt, med det sorte, smudsige Ansigt og uredte Skæg, saae han frygtelig ud, og han mente selv med Stolt-
hed, at han under visse Omstændigheder kun behøvede at vise sig, for at skræmme Livet af sine Fjender. Han sad nu med Armsbøssen i Haanden og stirrede med et glubst Blik paa den store Krigshær, der nærmede sig, medens han sagte mumlede en af Sulla Suxs og sin Bedstemoders Heresformler. „Jeg udsender fra mig Gønduls Aander!“ — hvistede han og blæste: — „En bide Jer i Ryggen! den Anden i Brystet! den Tredie ramme Jer med Alles Brede og Had!“ — derpaa spyttede han mod Hæren tre Gange. Se! der kommer Grev Skaldepande med Pogekongen, han vil paanøde os!“ — raabte han nu hoit og sprang op. — „Kunde vi see vort Smit og skyde ham en Bolt gennem Skallen, kunde det spare mangen brav Syde Gods og Liv!“

„Fy, Volle! intet Snigmord!“ — sagde Svend Trost med streng Røst og truede — „dertil har hverken Vor Herre eller Morbroder Niels givet dig Ret.“

„Men Skaldepanden spurgte hverken Vor Herre eller jer Morbro'er om Forlov, da han hjalp Ridder Hartvig paa Segeberg — og hvem har nu givet ham Ret til at rove og slaae ihjel i Sylland?“ — mumlede den sorte Svend. — „I er dog nogle Gjæffe med jer Ret og Uret, I fine Folk! Hvad mener I, kjære unge Herre, jeg vilde gravet med Jer som en Muldvarp for al den Tid, hvis jeg ikke vilde have min Frihed og slaae mine Fjender ihjel efter Hjertens Lyst, naar jeg slap ud? Se, der holder Ridder Hartvig!“ — vedblev han og pegede ud paa Veien — „ham har jeg fast ondt af — hans Liv hænger i et Haar; det kan man sagtens bortpuste. Han har Oglen i

Hjertet; den gnaver alt paa dets fidsste Rod, trods hans lange Bodsreise. Men den lumste Hund ved hans Side — ham maa jeg see blaa og blodig før jeg bliver glad.“

„Hold dine Tingre fra Bøssen, Volle! og brug dine Glugger!“ — afbrød Bæbneren ham og lagde sin Haand paa hans Armsbøse. — „Hvor mandstærke troer du de kan være?“

„Der er jo en myldrende Hærskare, som naar Jennikens *) Borgporte aabnes“ — brummede Volle — „det faaer aldrig Ende. Der er vist over de tredive Tusinde Lømler med Hestfolk og Skytter; men jeg er tilfreds der faa er de hundred Tusind, der skal ikke komme Hælten af dem levende tilbage! det vil jeg sætte min Hals paa! Hør, jeg faaer et godt Indfald, unge Herre! og det veed jeg da, der ingen Synd er i — jeg vil springe op paa Beien og skjælde den fullede Greve Huden fuld, i mit eget og alle brave Fyders Navn!“

„Jo, det var rigtig nok et godt Indfald!“ — svarede Bæbneren og lo — „faa kan du faae den Fornøielse at blive hængt her paa Stedet, medens han monstret sin Hær. Han holder stakket Kettergang, veed du, og Bødler har han jo med sig i Snejetal.“

„Hm! hænges skal jeg ikke i denne Berden; det har min Bedstemoder læst i min Næve. Lad dem binde mig og kaste mig i et Hundehul igjen, om dem lyst! jeg smøier deres Lænker og Boier af mig som Uldvanter, og her er intet Kalkbjerg at gennemrode. Jeg har brudt ud af flere Taarne, end Greven har Borge i hele Sylland og Fyen.“

„Men hvad kan det hjælpe Ridder Niels og vore

*) o: Djævelen.

Landsmænd, at du skjælder Greven ud og kommer i hans Bold igjen?"

„Maaste lidt meer, end I troer, unge Herre! Sætte de mig her paa Gottorp i Dag, saa løber jeg ud igjen i Morgen, og det gjør hverken fra eller til; men slæber Raden mig med sig, for at see, om jeg spaaer sandt, og lade mig hænge, hvis jeg lyver — saa kan jeg bryde ud, naar Tid er, og hjælpe gode Venner. En sjuu Kammerat i Tjendens Leir er tidt bedre, end hundrede Bovehalse i vor egen.“

„Nu ja, der var dog nogen Mening i. Men bliver du steilet for det Indfald, vil du fortryde det, gale Volle!“

„Lad mig om det, unge Herre! Nu skal I see, hvor jeg skal gjøre dem bisire og nøde dem til at give mig fri Befordring. Giv kun Agt!“ Med disse Ord sprang den lange Karl ud af Krattet ved Pølestoven og stod med saa Spring midt paa Landeveien, hvor han stillede sig med forslagte Arme lige for Grevens og Hertugens Heste.

„Hvad vil den grimme Karl?“ — spurgte Hertugen og studsede.

„Jeg vil kun vise dig din berømmelige Stamfaders Gravmæle, bitte Hertug!“ — raabte den sorte Svend — „se! der staaer det i Skarnet. Før skal han faae Fred i sin Pøl, før Syden skal lysire en Konge af Kong Abels Slægt!“

Hertug Valdemar blev dødbleg ved disse Ord og greb til sit Sværd. Nu bemærkede først Greven den smudsige Karl, der stod kæmpehøi paa Veien og syntes affindig at ville spærre den for ham og hele hans Hær.

„Fra hvilken Daareliste er den Karl brudt ud?“ — sagde Greven ligegyldig og gav sin Kammervend et Bink til at lade ham binde; selv agtede han ham ingen videre Opmærksomhed værd, men var sjsjelsat med at tælle sine Bannere og uddele Befalinger til Høddingerne.

„Det er Spøgelse! fra Segeberg, Herre Greve!“ — sagde Kammerjvenden ivrig — „ham, der vilde hjælpe Junkeren ud og skræmme Livet af eders modige Fru Søster.“

„Hei, du store Slagter!“ — raabte nu den sorte Svend, i det han uden Modstand lod sig gribe, — „tæller du dit Kvæg, før det føres til Slagterbænken? det vil blive nemmere at tælle, naar det løber derfra.“

„Stop hans uforstammede Mund!“ — bød Kammerjvenden. — Men Fangen blev endnu mere høirostet med dristige Ytringer om Snigmordet paa Grev Adolph af Segeberg og Grev Gerhards Delagtighed i hin Riddingsdaad.

„En Knevl, en Knevl i Munden paa den Karl!“ — afbrød Kammerjvenden ham; men der var ingen Knevl ved Haanden, og han kom snart til Orde igjen. „Se, se!“ — raabte han og pegede paa Ridder Hartvig — „med Skaldebandens gamle Haandlanger er det ude; hans Haand er visken; den star selv sin Livsaare sønder.“ Ridder Hartvig sank i dette Dieblik bevidstløs af sin Sadel og blev hastig af sine Bøbnere baaren ind i et Bondehus, hvor man anvendte de sædvanlige Midler for at bringe ham til Live igjen. Man vidste, han var sygelig og ofte plaget med Ligfald; det vakte derfor ingen synderlig Opmærksomhed; men Alle, som havde hørt Fangens Ord, studsede over hans mageløse Dristighed. Greven selv lod som han Intet hørte og lod sig ikke forstyrre i sine Feltherrefysler.

Den sorte Svend var allerede sluttet i Lænker; men han syntes aldeles ligegyldig derved og lo høit. „Se til, I holder fast paa mig!“ — mumlede han — „ellers render jeg til Ridderne paa Hald og fortæller dem hvor mange Kujoner der er iblandt Jer.“

„Han er Speider for Oprørerne, Herre Greve!“ —

meldte Hans Wittinghof. — „Vi behøve vel ikke at slæbe ham længer med? han tilstaaer det selv“ —

„Saa hæng ham!“ — svarede Greven ligegyldig, uden at vende Dinene fra sin Hær eller forstyrres i sin Beredning.

„Jeg kjender den gale Landstryger!“ — sagde Ridder Dve Hals og holdt sin grønne Skappe for Sollyset. — „Han er hverken ægtefød eller christendøbt.“

„Følgelig har jeg Intet at gjøre med hans Sjæls Frelse“ — sagde Grevens stjeve Kapellan, den sorte Herre paa Pasgængerens. — „I kan hænge ham uden al Ceremoni!“

Paa Kammerjvendes Vink var strax to af de røde Kjøresvende sprungne af en Karre. Med stor Behændighed havde disse Feltbødler allerede fastgjort en Strikke ved et Træ paa Landeveien, der syntes dem særdeles stiftet til at gjøre Tjeneste som Galge. Paa Kapellanens gjentagne Forsikkring, at denne Synder, der selv en Gang havde grebet sig paa hans hellige Person, ikke hørte til det Slags Forbrydere, om hvis Sjæls Frelse man behøvede at betymre sig, sprang Bødlerne strax til og grebe fat paa deres Bytte. Men den sorte Svend lo haanligt, idet han nikkede til Kapellanen og Kammerjvenden med et betydende Blik til Ridder Dve Hals. „Tænk I kun paa eders egne sjølle Sjæle, hvis I har nogen, I tre høibaarne Slagtersvende!“ — raabte han med høi Røst. — „Saa meget har jeg dog lært af min Bedstemoder, at jeg kan sige Jer, hvor længe I skal øde Luft. Seer jeg ret paa eders lange Fjæs, skal Ingen af Jer Tre see Skoven grøn i Nar. Naar det Træ grønnes, I vil gjøre til min Galge, skal jeres visne Kroppe raadne under den brune Lyng.“

Bed disse ildespaaende Ord blev Grev Gerhard pludselig opmærksom. Han red tæt hen til Jangen, som man

allerede fastede Strikken om Halsen paa. „Tøv lidt!“ — jagde han til Bødlerne og betragtede den sorte Svend med et skarpt Blik. — „Han skal ikke hænges før Skoven er grøn! men det Træ der — skal aldrig grønnes! Hug det om, Karle!“

Saa snart den sorte Svend saae sig befriet fra Strikken og hørte Dreghuggene paa Træet, hvori han skulde været hængt, lo han med en triumferende Mine og mumlede: „ho ho! det skal dog skyde Blade i Grøften, naar de jydsk Ravne holde Nadder med jeres Nadsler!“

Greven hørte ikke disse Ord, men saae en ængstelig Mine i Kapellanens og Kammerjvendsens blege Ansigter. „Har du spaaet mine troe Mænd saa brat en Død, saa lover du vel ikke mig stort bedre?“ — spurgte han, som det syntes, med ligegyldig Spot, medens han dog betragtede den sorte Svend med Opmærksomhed.

„Husk paa Klokkerne, I veed nok, og hvad min Bedstemoder lovede Jer paa Baalet!“ — raabte den trodsige Karl med et hevnigstrende Blik. — „Seg lover Jer fuldt saa mange Dage at myrde i, som Ridder Hartvig har Hjertesuk tilbage, og som I selv har Haar paa eders høie Tisse, velbaarne Herre! I kan jo altid være sikker paa, at eders Hovedhaar ere talte.“

Denne forslidte Spot over Grevens bekjendte Haarmangel bragte vel En og Anden til lønlig at trække paa Smilebaandet, men paadrog den sorte Svend et vældigt Klingeslag over Ryggen af den stærke Hr. Dve Hals, medens Kammerjvenden og Kapellanen betragtede deres Herre med betænkelige Miner. Greven selv lo hult og haanligt. „Fort! i Orden!“ — bød han. — „Bind den dumme Landstryger til en Bøddelkarre! Se til Hartvig, Kapellan! I kjender hans Svaghed.“

„Hør! nu kalder han paa sin Son og drager sit sidste

Suf!" — raabte den sorte Svend, i det man slæbte ham til Karren. Inden man endnu var i Orden til at rykke frem, styrtede en af Ridder Hartwigs Bæbnere ud af Bondehytten og berettede Greven, at den syge Herre havde opgivet Manden. Grev Gerhard foer med Haanden over Ansigtet, som for at skjule en usædvanlig Bevægelse. „Frem!" — raabte han med stærk Røst og slog hastig sit Hjelmgitter ned. — „Lad døe, hvo ei har Kraft til at følge mig!"

Inden Hæren naaede Gottorp Slot, foer en rask Rytter, med en ledig Hest efter sig, ud fra Krattet ved Kong Abels Grav og forsvandt i flyvende Tirspring paa en Sidevei.

„Atter en dumdriftig Speider, Herre Greve!" — raabte Kammerhvenden. — „Skal der sættes efter ham?"

Greven gav ikke Agt derpaa. Han saae tankesfuld tilbage til Bondehytten, hvorfra man bar Ridder Hartwigs Lig ud, og til Bøddelkarren, hvorpaa den sorte Svend lo hoverende i sine Lænker. „Det første grønne Blad i Skoven er hans Dødsdom!" — mumlede den mørke Feltherre. — „Blæste han Livet af hin Drømmer med et Ord? Min Gang skal Ingen rokke! Hine Klotter vil jeg høre — trods Gjøglersnaffen!"

Kammerhvenden gjentog sit Spørgsmaal om Flygtningen skulde forfølges og pegede paa Stovskyen, der skjulte ham langt borte.

„Nei!" — svarede Greven. — „Han skal være Dødsenglen, der bebuder mit Komme! Den Skræk, der gav ham Binger, skal følge ham i Hælene!"

I det Greven og den slesvigste Hertug nu nærmede sig Gottorp Slot, saae de gjennem den aabne Slotsport en Mængde prægtig opjædede Heste med fremmede Betjenter og Vaabenmærker.

„Det er dem!" — udbrød den unge Hertug, heftig

glad. — „Min Svoger, Hertugen, er alt kommen med sin Søster. Jeg kan ikke ledsage Eder længer, Grev Gerhard! Vil I ikke selv hilse paa dem?“

„For sliq ridderlig Artighed standsjer jeg ikke med en Krigshær!“ — svarede Greven kold. — „Undskyld mig, Hertug! Medens du holder Bryllup, Baldemar! rydder jeg Veien til din Throne!“ — tilfoiede han med dæmpet Røst. — „Glem ikke Rytterne og vor Aftale! Om en Maaned moder du til Hyliding i Viborg! Her skal snart høres Tidender om mig.“

„Lykke og Seier!“ — sagde Hertugen høit, med tiltvungen Overherre-Mine, og svingede sin Hat. — „Jeg har lagt min Ret i eders tappre Haand, Greve! I er min Marsk og Feltherre, hvor man erkjender min Kongeret!“ Med disse Ord tumlede han rask sin Hest, og i det han endnu en Gang hiljede Greven og hans Riddere, ved han med sit Følge ind ad Gottorp Slotspørt, uden at bemærke de Ytringer af Mishag, som hist og her lode sig høre blandt den holstenfke Greves Krigsmænd.

Andet Kapitel.

Medens Grev Gerhards store Hær drog forbi Gottorp Slot, ilede den unge Hertug, helt let om Hjertet, ind paa sin Borg og sølte sig nu først en fri Fyrste og sin egen Herre, i det han forlod sin frygtelige Morbroder, fra hvis aandelige Formynderskab han forgjebes ved Minen og Udseerd i Folkets Dine vilde løsrive sig. I Slottets Forsal hilledes han ærbødig af en Del fremmede Herrer og sine egne Kammerpende, der aabnede Dørene for ham til Høienloftssalen, hvor hans Søster, Prindsesse Helvig, og hans Svoger, den unge, livlige Hertug Erik af Sachsen-

Lauenborg, traadte ham i Møde med hans Brud, der allerede inden hun forlod Hjemmet, per procurationem *) var formælet med ham ved hans Vicarius og Brudfører. De vare komne Dagen før de ventedes, og at denne Overrastelse havde et vigtigt og statsklogt Diemed, syntes den sachsiske Hertug strax at antyde, i det han bemærkede, at han havde ilet, for at bringe sin kjære Hr. Svoger en dobbelt Opfordring til et lykkeligt og fredeligt Liv, medens den urolige og bevægede Tid endnu tillod det.

Prindsesse Regitze af Sachsen-Lauenborg, der nu med ridderlig Artighed og ufordulgt Tilboielighed modtoges af Hertug Valdemar, som hans Gemalinde og Hertuginde af Slesvig, var en lysshaaret Dame af udmærket Skjønhed og med et særdeles mildt og fordringsløst Væsen. Saa snart de festlige Ceremonier vare endte med Formælingens Stadfæstelse og Kundgjørelse, havde Hertug Erik en hemmelig Samtale med sin Svoger, medens hans Søster besaae Slottet med Prindsessen og med artig Ligefremhed bortfjerne de sit Følge.

Prindsesse Helvigs noget stive Væsen og stolte Adfærd var paafaldende forskjellig fra den unge Hertuginde. Helvig havde en kjendelig Slægtlighed i Ansigtformen med Broderen; men der spillede et Liv og en Ild i hendes dybtliggende mørkeblaae Dine, og der var en Bestemthed og Kraft i hendes noget vel skarpe Blik, som Broderen saa aldeles manglede. Hun gjaldt ikke for nogen Skjønhed, men beherskede og henrev hvem hun vilde behage, med et uimodstaaeligt Udtryk af Følelse, som hun dog pludselig ved en besynderlig frastødende Kulde kunde oversfløe. Sin næsten ubetydelige Skikkelse vidste hun at hæve ved den rankeste Holdning. Ved Armbaand og kostbare Ringe dro-

*) ved Besørgelse.

ges ofte Opmærksomheden hen paa hendes fine Hud og de veldannede Hænder. Over hendes lange Haarfletninger, hvis glindsende brune Farve røbede omhyggelig Pleie og hyppig Brug af forstjonnende Salver, bar hun som oftest et kostbart Hovedsmykke. Saa vel i hendes noget stive Dragt, som i Mafyn og Udfærd, var den samme Higen efter Høi-
hed og Glands umiskjendelig, som hun delte med den hele Abelske Fyrsteslægts. I hendes prægtige Gemak, hvor Hertuginde Regitze nu beundrede hendes Kostbarheder og Kle-
nodier, laa blandt andre Smykker et med Edelstene rigeligt besat Dronningdiadem, som hun dog hastig kastede et Slør over og syntes at ville unddrage sin ligefremme Svigerindes Opmærksomhed.

„Jeg er kommen hid i en urolig Tid, ædle Prindsesse!“ — sagde Regitze — „Eders Morbroder er en stor Mand, men vist alt for streng; han vil neppe fare lempe-
lig frem i Danmark. Oprigtig sagt, jeg er glad ved, at eders Hr. Broder ikke længer staaer under hans Formyn-
derskab og ikke meer har saa farligt og oprørsk et Folk at regjere, som disse Nord-Danske.

„Hvorledes!“ — udbrod Helvig forbausset og betrag-
tede sin Svigerinde med et skarpt Blik — „ønsker I nu da ikke, ved min Morbroders Baabenmagt og min Broders Ophoielse, at blive Dronning i Danmark?“

„Nei, det veed Gud og den hellige Jomfru!“ — svarede Regitze. — „Hvad Lykke og Glæde er der ved en saadan tiltvungen Høi-
hed? Den forrige Konges Sønner have jo desuden billige Fordringer, og Folket selv har jo Valgret“ —

„Kun Bedtægt — ingen Ret, min ædle Frænke!“ — tog Helvig atter Ordet. — „Med Fætter Ottos Fordrin-
ger er det ude, og Broderen er vist for klog til at ville

det Umulige; han tænker jo ogsaa kun paa Sagt og lyt-
stige Eventyr ved Keiserhoffet."

"Ikke altid, Prindsesse! han har jo allerede taget Del
i et Felttog" — —

"Ja, for at lade sig fange og udløse!" — afbrød
Helvig hende med et spodst Smil. — "Fætter Baldemar
har sin Faders og Broders Krigslykke, men forstaaer lidt
bedre at hjælpe sig med Hoved og Ben."

"Dermed kan dog mangen Gang udrettes Meer, end
med Krigshære og med alle disse plumpe, legemlige Midler,
der dog ere til Skændsel for den fornuftige Christenhed"
— svarede Hertuginde. — "Man har sagt, Prinds Val-
demar stod sig ikke ilde hos Eder" — tilføiede hun med
et frittende Blik — "og man har bygget Planer derpaa,
som I vel kjender. Som jeg mærker, har han forspildt
eders Yndest. Han skriver sig Arving til Danmark, veed
I, og staaer i stor Gunst hos Keiseren. Min Broder er
hans varmeste Ven. Jeg har selv seet ham. Hans mun-
tre Kjæthed er særdeles indtagende, og han gjør stor Lykke
hos alle fyrstelige Damer ved Keiserhoffet."

"Ja saa!" — sagde Helvig og studsede — "man vil
da vel snart høre om en statsklog Formæling. Hans Sta-
dighed og Urlighed berømmes just ikke. Men I har Ret
— jeg har en Gang havt bedre Tanker om ham. Han har
altid viist sig artig og forekommende. Han sendte mig i
Fjor denne Slangering, som et Arvegods fra Dronning
Berengaria."

"Ei, ei!" — sagde den unge Hertuginde med et skalk-
agtigt Smil — "den Gave har I dog smukt holdt i Væ-
re, Prindsesse! I bærer den jo endog paa den allerhelligste
Finger, hvor jeg nu først tør bære min Brudering."

En flygtig Rødme fløi over Helvigs Kinder, i det hun
wulkaarlig foer sammen. Hun flyttede hastig Ringen over

paa en anden Fingert og hilse med indtagende Mildhed og et næsten brændende Blik fra Vinduet til sin Kammer-svend, den unge, smukke Ridder Folqvad, der tumlede sin Jagthest i Slotsgaarden. „Seg pleier fjelden at bære den Ring“ — sagde hun i ligegyldig Tone — „den er plump og smagløs, som alle slige gammeldags Frydelser; dens fatale Slangestikkelse behager mig heller ikke. Som en Erindring om min store Stamsfader, Kong Baldemar Seier, og hans stolte, mistjendte Dronning, har den dog altid et vist Værd for mig.“

Samtalen blev nu afbrudt, i det de unge Damer hørte deres Brøders Stemmer uden for Døren.

„Min Broder kan vist ikke længer affee sin skønne Brud!“ — sagde Helvig. — „Han gjennem søger nok hele Slottet for at finde os.“ Hun aabnede i det samme Døren og bad Hertugerne træde ind. Regitzes Broder var særdeles tilfreds; men over Hertug Baldemars Pande laa en ængstelig Sky, som han søgte at skjule. Efter den hemmelige Samtale med sin sachsiske Svoger havde han nylig udstedet et Herrebud, som høilig forundrede alle hans sædvanlige Raadgivere. Hans Marst, der stod rede til at følge Grev Gerhard med de flesvigiske Ryttere, havde, uden Angivelse af nogen Grund, pludselig faaet Befaling til at blive og lade Rytterne drage hjem.

Medens Hertug Erik med sin Søster betragtede den smukke Udsigt fra Gottorp Slot, greb Hertug Baldemar heftig sin Søster Helvigs Haand og sagde med dæmpet Røst: „jeg har gjort et vigtigt Skridt, Søster! Morbroder er en Forræder — han vil være Despot baade i Danmark og her. Jeg tager ingen Del i hans Bøddeltog! For hvad der skal ske, maa Tid og Lykke raade! Jeg opgiver maaste Kronen; men en glimrende Lykke kan blive dig til Del. Alt er en Hemmelighed. Meer derom i

Lonkamret! Nu skal her kun være Bryllupsfest og Lystighed!"

Brindsesje Helvig havde skiftet Farve. Det var som en stolt, hemmelig Glæde udtindrede af hendes mørke, ildfulde Dine, medens hun dog syntes slagen af Skræk og med et ængsteligt Blik betragtede Dronning Beengjerds gyldne Slangering paa sin Finger.

Medens Grev Gerhard med sin mægtige Hær nærmede sig Nørrejyllands Grændser, syntes nu Hertugen af Slesvig, i hvis Navn Danmark truedes med Undertrykkelse og Trældom, selv at have forglemt alle Statsansiggender og alle ærgjerrige Planer, for paa Gottorp Slot paa den mest glimrende Maade at feire sit Bryllup med den skønne sachsen-lauenborgske Brindsesje.

Svend Trøst, der fra Kong Abels Grav havde udspiedet Grev Gerhards Vaabenmagt, fortsatte i flyvende Fart sin Tilbagerejse foran Grevens hurtige Hær og naaede Nørrejyllands Grændse med et betydeligt Forspring for Fjenden. Da han nærmede sig Kolding Na og den lange Bølebro, der med sine skrøbelige Planker her forenede Nørrejylland med Slesvig, saae han med glad Forbauselse, at Broen var besat af jydste Ryttere, der just vare i Færd med at opslaae Veir paa begge Sider af Naen; men hans Glæde blev næsten til Skræk, da han saae hvem der anførte Rytterne. Foran Hovdingsteltet paa den slesvigiske Side af Broen holdt en hoi Ridder paa sin Hest og havde Tilsyn med Arbeidet. Det var Grev Gerhards Marst, den mægtige Sti Andersen af Bjørnsholm, der saaledes lod til at ville sikke sin Herre, Greven, denne Overgang, hvor en god banet Veir tillod ham at medføre sine Blider og Beleiringsmaskiner.

„Den Forræder!“ — udbrod Svend Trost og standsede. — „Saa havde Morbroder dog Ret!“ Efter nogen Betænkning trykkede Svend Trost sin Hue ned over Panden og red i jævnt Luntetrav med tilsyneladende Digegyldighed frem imod Broen, i det Haab, at man ikke skulde kjende ham, men lade ham ustandset ride fort. Dog deri tog han feil. Skjøndt Sti Andersen ikke havde seet ham siden hans lange Fangenskab, havde han dog strax kjendt sin forrige Væbner paa Hesten, som han selv havde givet ham, og Svend Trost havde ikke naaet Broen, inden han paa Marskens Vink saae sig omringet af fire Ryttere og affordret sit Bærg.

„Tov lidt, Landsmænd!“ — sagde han til Rytterne og sprang af Hesten — „derom vil jeg tale med eders Herre. Men først et Par Ord til Jer selv!“ — tilføiede han med dæmpet Røst og blinkede fortrolig. — „Beed I hvad jer Herre har i Sinde med Jer her? Han vil forraade Jer og hele Landet til Fjenden. I Morgen kommer den fulle Greve med sin Hær; saa skal I hjælpe Tydsten over Broen og gaae over til ham med jer Herre eller — hænges.“

De jydste Ryttere gjorde store Dine og saae forbausede til hverandre. „Det er en anden Sag!“ — mumlede de. — „Det har Husbond ikke sagt var Meningen.“

„Men det tør jeg sætte min Hals paa!“ — vedblev Svend Trost ivrig. — „Er I brave Tyder, kaste I nu Broen af for Sti Andersens Næse! Jeg skal holde ham med Snak, medens I løsner Plankerne. Giv mig kun et lille Tegn, naar I er færdige! Jeg fører Jer til Hald og skaffer Jer en god Tjeneste hos Hr. Bugge. Er I troe danske Mænd, betænk Jer intet Dieblit!“

Rytterne vare fast blevne maallose af Forbauselse. De lode den dristige Væbner beholde sit Sværd. Medens Een af dem førte ham hen til Marsten og blev holdende i

nogen Kraastand med Hestene, opstod der en hemmelighedsfuld Mumlens mellem de tre Andre, der strax rede tilbage til deres Kammerater, for at meddele dem hvad de havde hørt og fornemme deres Mening om Tingen.

Den mægtige Sti Andersen holdt paa sin Stridshingst ved Nabredde i fuld krigerisk Rustning. Hans spidse, magre Ansigt var et tro Speilbillede af hans listige og urolige, men dog kraftige Aand, som i saa bevæget og foranderlig en Tid syntes at ville bygge sin egen og Landets Lykke paa en klog Beregning af Begivenhedernes Udfald og en snild Benyttelse af Lykkens og Omstændighedernes Magt. Ved sin Forbindelse med de holsteniske Grever var han kommen i Besiddelse af betydelige Krongodsfer, uden at han dog havde taget Del i noget fjendtligt Foretagende mod Landet. Under Opstanden havde han hidtil forholdt sig rolig paa sine befæstede Borge, og Mange haabede endnu, at han kun paa Skromt var Volds herskeren hengiven, for at gjøre ham tryk og forraade ham — eller maaske formilde Folkets Stjæbne ved sin Indflydelse, hvis Opstanden fik et ulykkeligt Udfald. Nu, da Grev Gerhard truede Sjælland med saa mægtig en Hær, fordulgte Sti Andersen ikke sin Beundring for Grevens store Talenter. Han erklærede Opstanden i Sjælland for en afmægtig Trods mod Nødvendigheden, og han havde nylig paadraget sig stort Had blandt Ridderne paa Hald ved den Ytring, at enhver klog, dansk Mand i nærværende farlige Dieblik kunde virke gavnlighst for Fædrelandet, ved at understøtte Grevens store Planer og fremsthynde det Kongevalg, der havde saa statsklog og mægtig en Beskytter. Ved nu at tage Post ved Nørrejyllands Grændse, havde han maaske en mulig Mægling til Hensigt; men at han lige saa lidt agtede at afkaste Broen, som at forsvare den mod Fjenden, var øiensynligt. I det Dieblik, han saae og kjendte sin forrige Væbner, som han

selv havde opdraget og næsten elsket som en Søn, men som han nu vidste i sine Uvenners Tjeneste, var det ligesom han følte sin Harm forøget ved en lønlig Selvbevidelse. Svend Trøst nærmede sig ham med frimodig Kjæthed, og det var som hans forrige Herre kunde læse i den unge Mands Blik, hvad Grev Gerhard's danske Marsk forgjæves søgte at dølge sig selv, medens han her dog stod som en Overløber ved Broen mellem Fædrelandets Venner og Fjender.

„Ei, ei! Svend Trøst!“ — jagde Marsken og rynkede Panden — „skal vi mødes her! Hvad godt Nytt fra Slesvig?“

„Benter I godt Nytt fra den Kant, Herre Marsk!“ — svarede Bæbneren med bittert Eftertryk — „saa maa I dog ikke vente det af min Mund! Det Næste, jeg veed, er ikke godt og ei heller fra Slesvig: een af de snildeste og største Mænd i Danmark har nu slaaet Leir ved Kolding Bro og vil selv hjælpe Fjenden over Grændsen.“

„Hvo har sagt dig hvad jeg vil, Slubbert!“ — afbrød Marsken ham heftig, dog i mildere Tone — „holder du mig for en klog Mand, kan du vel vide, jeg vil sørge fuldt saa vel for Landets Bedste, som du og Narrene paa Hald. Sig frem! hvor har du været?“

„I Fjendens Nærhed, Herre! — men blandt eders gode Venner, des værre! Jeg vilde hellere truffet min værste Fjende paa denne Post, end den Mand, jeg stylder Tak og Ære.“

„Evindelige Dosmer!“ — udbrød Marsken. — „Hvem der i denne Stund er Danmarks Venner eller Fjender, veed du saa lidt, som de Gjæffe, du rider paa Speidertog for.“

„At det ikke er vore bedste Venner, der vil gjøre os til tydske Trælle, det veed dog vel Enhver, der er dansk i Hjertet endnu.“

„Bah med jer Danskhed og Frihedsjnak! derfor giver jeg ingen Ortug. Raade Jer selv, vil I, det er Meningens.

— Frihed for Lov og Ret, det er, hvad vort Ridderstab har Mod paa. Ha! blinde og gale ere I Alle til Hobe. Seer I da ikke, hvem der her har Ret som Magt til at lade Jer steile, som dumdriftige Oprørere, med al jer Danskhed? Hvor faae du Grevens Hær? hvor stærk var den? kommer Hertugen med? Bekjend Alt, hvad du veed! eller, ved St. Andreas, det gaaer dig ilde!"

"Vil I vide hvad jeg veed, saa sig mig først hvad I veed, Herre!" — svarede Bøbneren trodsig: — "paa hvilken Pante-Borg gjemmes Agnete Stidatter til Tyrannens Yndling? Jeg har i min Gravhule under Segeberg Taarn lovet hende Frihed og Hans Wittinghof Døden og Djævelen." Svend Trøst havde stillet sig saaledes, at Marsten, ved at dreie sig mod ham, havde faaet Solen i Øinene. De jydskte Ryttere flokkedes nu ved Brohovedet. Nogle hamrede og tumlede, medens Andre stillede sig for dem og lode som de nedrammede Teltpøle. "Dog — lad mig kun ride, strenge Herre!" — vedblev Svend Trøst pludselig i munter Tone i det han med Glæde bemærkede, at hans Ord til Rytterne maatte have virket. — "Hvad jeg veed er snart fortalt. Om eders Greve og hans Boddelhær vidste Ingen meer i Slesvig, end jeg i dette Øieblik; det er den rene Sandhed. Men jeg vinder et Beddemaal fra Ridder Frost, hvis jeg bringer ham en Hest fra Slesvig Marked inden tre Solemærker." —

"Et Beddemaal?" — gjentog Marsten og betragtede ham nøie. — "Tænker I kun paa slige Børnestreger paa Hald? Vil du binde mig Noget paa Ormet? Bogt dig, Svend Trøst! Jeg lader mig ikke spase med. Jeg har een Gang lovet mig Meget af dig!" — vedblev han med et forstøende Blik og med en Mildhed i Tønen, der svarede slet til hans truende Stilling. — "Din Raskhed og Snildhed har jeg havt Prover paa. Nu har du prøvet hvad

der kommer ud af at trampe imod Braaden. Vil du gaa i min Tjeneste igjen, skal Alt være glemt og tilgivet! Seg lover dig derhos Ridderflaget inden Aar og Dag, og det baade med Borg og Fæste. Sa — hvad mere er, Svend Trøst!“ — tilføiede han næsten hvifsende med et listigt Blik — „vil du sværge her strax, med Haanden paa mit Sværdhefte, at du vil tjene mig tro og lønlig blandt mine Venner og blot give mig et Bink i Tide, naar de har noget Vigtigt for mod mig og mine Venner — saa — ja du maa vel gjøre store Dine — saa skal selv din forvovnefte Barnegrille ingen bestemt Galensstab og Umulighed blive.“

Svend Trøst var bleven blussende rød; han stod som himmelfalden og stirrede paa Marsten, som hans Dine skulde briste ud af hans Hoved. Det var som om alle hans Tanker vare pludselig standsede, og som et eneste Ord kunde koste ham Liv og Salighed.

„Sværg strax! og din Lykke er gjort!“ — vedblev Marsten og rakte sit store, korsdannede Sværdhefte ned imod ham. Svend Trøst opløstede sin Haand; men intet Ord kom over hans Læber. I det samme hørtes der et vildt Raab blandt de jydse Ryttere, medens de i stor Hast rede over Broen, og nogle begyndte at løsne Broplanterne. Svend Trøst slog Marstens Sværd til Side. Som et Lyn sprang han hen til sin Hest, og medens Sti Andersen med Forbauselse saae paa sine Folks Bevægelse, uden endnu at ane hvad det betydede, foer Svend Trøst med de sidste Ryttere over Kolding Bro, hvis løsne Planter alt nedstyrtede i Aaen og bortreves med Strømmen. I den heftigste Forbittrelse havde Marsten slynget sin Daggert efter Flygtningen, medens hans egen Stridshingst ved den pludselige Larm sprang sky tilbage og steilede. Daggerten var faret hvinende forbi Bæbnerens Dre, uden

at frumme et Haar paa hans Hoved, og inden Marsten kunde naae den ødelagte Bro, saae han sig forladt af hele sin Rytterstare, der paa den modsatte Aabred istemte et hoverende Glædesraab og foer bort med den dristige Væbner i Spidsen.

„Sa saa!“ — mumlede Sti Andersen med sammenflemte Tænder og nikkede. — „Nu ja! ogsaa det kan være godt. Ha! den Væbner har jeg Vre af. Men Den, der leer sidst, leer bedst.“ Han gav sin Hest et Slag med Rlingen og red ene hen ad Slesvigveien.

Tredie Kapitel.

Paa en lang, høi Odde i Hald Sø, noget over en Mil jydvestlig for Viborg og lige over for Ruinerne af det ældgamle Hald, laa det nye Slot af sammme Navn, som Ridder Bugge havde ladet opføre. Her var Samlingspladsen for Opstandshøvdingerne i Nørrejylland. Borgherren, Ridder Niels Bugge, var, næst Sti Andersen af Bjørnsholm, den rigeste og mægtigste Ridder i Landet. Han eiede betydelige Godser og Borge i Jylland, men havde stærkest befæstet Hald, hvor han førte et stort og næsten fyrsteligt Hus. Han kaldtes af Mogle den smukke, af Andre den stortalende Ridder paa Hald, og var en Svigersøn af den gamle Marf Bendelbo. Mange unge Riddere beilede til hans Døtre og deltog i hans dristige Foretagender. Hans Indflydelse var stor blandt de høiere Stænder; men han var ingen Folkets Mand. Hans ødsle Pomp og storagtige Væsen mishagede den jævne jydskt Bonde, og Almuen vilde hellere slaaes paa egen Haand i adspredte Hobe mod de tydske Skatteinddragere, end slutte sig til Ridder Bugge

og hans Benner. I sin aristokratistiske Stolthed havde Borg-herren paa Hald ofte ladet Ord falde, som ikke havde gjort ham elsket af den ringe Mand, og til hans Trudsler mod den fælles Fjende satte man ingen stor Lid. Med Ridder Poul Glob, Brødrene Anders og Eske Frost og flere af sine Benner, havde han offentlig paa Viborg Thing vovet at undsfige den mægtige Grev Gerhard selv. Dog derved havde han kun bragt Greven til det Forsæt, at knuse Opstanden inden den var bleven til Andet, end en regellos Feide. At Ridder Bugge dog ikke blot var stortalende, havde han viist. Med sine tre hundrede jydsk Ryttere havde han alt stormet og nedbrudt den ene af Grevens Banteborge efter den anden, og han samlede stedse flere Riddere under sit Banner.

Rygtet om den store Hær, der rykkede mod Landet var endnu ikke kommet til Hald. Fra Borgens Høienloftsvinduer skinnede Lyfene en Aften muntert ud paa Søen. Der lød Sang og Bægerklang fra de høie Haller og blandt de talrige Krigsmænd i Borgestuen. Glæden var almindelig og larmende over en ny Seier, Ridder Bugge havde vundet over Statholderen, Niels Lembek, hvis Borg han havde stormet og stultet i Brand. Statholderen selv var dog undkommen; men mange af hans Frænder og Benner vare tagne til Fange. Blandt Fangerne befandt sig en ung, særdeles deilig Dame, som ikke var tydsk og som syntes meget vel tilfreds med sit artige Fangenskab paa Hald og den venlige Modtagelse af Fru Ingeborg og hendes livlige Døtre; men hun vilde paa ingen Maade tilkjendegive sit Navn, uagtet al den Flid, de unge Riddere gjorde sig for at bringe hende til at røbe sig. Hun sad nu, som en fornem Gjest, under den almindelige Spøg og Latter, mellem Fru Ingeborg og den gamle Peder Wendelbo, ved Aftensbordet i Ridderfalen og vidste paa en ret underholdende

Maade at bortvise ethvert frittende Spørgsmaal. Nagtet hendes Skjemt og tilsyneladende Munterhed, røbede dog ofte hendes store, mørkeblaae Dine en dyb, tilbagetrængt Bemød og undertiden en ængstelig Uro.

Blandt Ridder Bugges talrige og larmende Benner, sad en stille, alvorlig Riddermand, med glat nedhængende, brune Haar, der adskilte sig over den usædvanlig høie Tæse og kastede en Slagskygge over det store, betydningsfulde Ansigt. Han tog ingen Del i Samtalen, men stirrede ligejom drømmende hen for sig med et strengt, grundende Blik, hvori der laa en forunderlig Kraft og Villiefasthed. Det var Svend Trosts Morbroder, Ridder Niels, Ebbe Galts Søn, Herre til Brattingsborg og Nørreris. Han sad ved Siden af den ærværdige Biskop Svend fra Aarhus, som nylig var kommen til Hald i et vigtigt fædrelandsk Anliggende, og med hvem den stille, betænksumme Ridder samme Dag havde haft en hemmelig Samtale og en Ordstrid, der syntes at have forstemt dem begge. Man vilde endogsaa vide, at Biskop Svend havde negtet den alvorlige Herre Sacramentet.

Den fejersstolte Ridder Bugge greb nu en stor Sølvpokal og udbragte sin sædvanlige Skaal: „Leve hver Frihedens troe Ven! Død og Fordærvelse over Tyrannen og hans Benner!“

„Død og Fordærvelse over dem!“ — udbrød den hidtil tause Ridder nu med mægtig Røst og reiste sig — „derpaa tommer jeg dette Bæger med samme Kraft og Gylbighed for min Sjæl, som det var det Høihelligste.“ Derpaa helligede han selv Bægeret med Korsets Betegnelse og tømte det til Bunden. Alle saae forbausede paa ham; men han syntes ikke at bemærke det. Han satte sig atter taus ned i samme drømmende Stilling som tilforn.

„Tænk paa hvad jeg har sagt og paa eders udødelige

Sjæl!" — hvistede Biskop Svend ham med formanende Stemme i Øret. — „Lad ikke de vilde og ugudelige Tan-ker faae Magt over eders Retfind og Gudsfrugt!"

„J forstod mig ikke, ærværdige Herre! her er Tungen, som forstaaer mig!" — svarede Ridderen sagte og taug.

„Hvorledes skal jeg forklare mig eders særdeles Sver i Aften? min betænksumme Hr. Ven og Nabo!" — tog nu den stolte Borgherre Ordet med en vis Overherremine, men dog i høfelig Tone. — „J er den Gnesten af alle mine kjæffe Venner, som har negtet mig sin Bistand i denne Tid. J har ikke rørt en Haand endnu mod vore Tyranner og Plagere, medens vi dog har stormet en Slump Borge. J synes ikke at mene Fjenden det stort bedre, end vi; men J lader det berøve med at drikke med en vis Høitidelighed paa deres Undergang. Naar J vilde, Ridder Niels, kunde J dog stille hundrede Heste i Plade hvad Time det skulde være."

„Min Time er ikke kommen endnu!" — svarede Rid-der Niels af Brattingsborg og reiste sig. — „Seg er dragen hid i Dag for at sige Eder og eders unge Venner et alvorligt Ord, Ridder Bugge! og det baade som eders og Danmarks Ven; men dertil har her endnu ikke været Ørenlyd for Hoveren og store Ord om Smaating. J opreiser ikke Danmarks Throne ved at nedbryde alle kongelige Lehnsslotte. Det er for tidlig at holde Seirsfester paa vore Borge, saa længe Borger og Bonde endnu forgjebes slider i deres Lænker. Bort Ridderstab spilder kun Kraft og Blod i unyttige Smaaseider. Om J vinder hundrede Seire, som den i Dag, er dog Danmark ikke frelst."

„Lader J haant om vore Smaaseire, Ridder Niels!" — tog Hr. Bugge heftig Ordet i stolt, fornærmet Tone — „saa er J vel kommen hid, for at erstatte os med vise Raad, hvad J lader os savne i Daad og trofast Bistand."

Sig frem! hvad Stort har I da udfundet, i eders gode Mag paa Brattingsborg, til Landets og Rigets Frelse, medens jeg og mine unge Venner kun har spurgt vore skarpe Sværd til Raads og tugtet Fjenden, hvor vi traf ham?"

"Skal Landet reddes ved sin egen Kraft, og ei ved et Lykketraf eller enkelt Mand's Daad, maae vi kunne møde Fjenden i aaben Mark med en ordentlig Hær!" — svarede den alvorlige Ridder. — "Ingen vaabendygtig Arm blandt Borger og Bonde maae vi foragte eller støde fra os i overmodig Tillid til vort Riddersværd. Folket selv er Landets Marv, Ridder Bugge! men en Flok selvraadige Herrer og Riddere er ikke Folket."

"Den Tale kjende vi nok!" — tog Ridder Bugge opfarende Ordet. — "I vil gjælde for en Folkeven, en Almueforsvarer; det har jeg længe mærket. I vil, ligesom min fjære, gamle Svigerfader, der sidder, endnu holde paa det elendige Kongehus; men det er Fjas med det Ene, som med det Andet. Hvilken fribaaren Ridder i Danmark maa ikke i sit Hjerte foragte den dumme, ustadige Hob, der i Dag vil Gæ og i Morgen et Andet? Skrab en Hær af hundrede Tusinde sammen af eders plumpe, ubehøvede Bønderknolde og før dem mod en ordentlig Hær med deres Høleer og Træsko og ellevilde Heste, uden Mandstugt og Orden, og I skal see hvad det hjælper til. Rende de end ikke hjem til Madgryden, naar de see, man slaaes med skarpe Sværd, saa lade de sig dog slagte, som Kvæg, uden at forstaae Andet af Krigskonsten, end hvad enhver Dyr og gal Hund forstaaer. Saaledes gik det jo paa Tap Hede, og saa vil det gaae fremdeles med de frivillige Klodderjaner, I kalder Landets Marv, selv naar de har en af de naadige Junkere i Spidsen, der kalde sig Arvinger til vort frie Valgrige."

Den gamle Peder Bendelbo havde under sin Svigersøns heftige og uskaansomme Tale uden Opsigt reist sig fra Bordet og forladt Ridder salen. Fru Ingeborg blinkede urolig til sin Agetemand.

„Det er en slet Jugl, der besudler sin egen Rede!“ — sagde nu Ridder Niels og opløstede sin Røst med ufordulgt Harme. — „Foragter I den ringeste danske Mand, der frivillig gaaer i Døden for at frelse sit Fædreland, saa foragter I det Vædreste og Bedste her i Landet, og jeg kan ikke længer kalde Eder min og Danmarks Ven, om jeg end agter eders Kjækhed og Kraft.“

„I er min Gjest og gamle Ven, Ridder Niels!“ — svarede Hr. Bugge og søgte at overvinde sin opbrusende Hæftighed og Stolthed. — „Det gjør mig ondt, skal vi stilles ad i Aften som Uvenner; vi har dog i mange Aar kjendt og skattet hinanden. Har jeg maaske for ringe Tanker om eders Klodsede og stivsindede Træskomænd og vore uduelige Junkere, saa har I for liden Agtelse for det friv, ædelbaarne danske Ridderstab, hvortil I selv dog hører. Lad os ikke i saa vigtig en Tid adsplitte vore Kræfter ved daarlig Splid om Meninger eller Fordomme! Sank I en Hær af vore Bønder, hvis de har mere Tillid til Eder, end til mig! jeg samler saa mange Riddere og hyrede Svende, som vil følge mit Banner! saaledes møde vi Fjenden forenet, saa snart han viser sig!“

„Jeg frygter, det er for sildigt!“ — sagde Ridder Niels. — „Fjenden kan bryde over Grændsen i Dag eller i Morgen; men en Bondehær kan ikke samles og øves i en Maaned. Jeg havde for længe siden gjort hvad I nu opfordrer mig til, Ridder Bugge! naar I ikke selv havde gjort mig det umuligt: ved eders Overmod og uforsigtige Afsærd har I vaakt Almuens Uvillie mod enhver dansk Ridder her i Landet og givet den menige Mand Mistillid

til os Alle. De er nær ved at ansee Jer for en forvoven Lykkejæger, der selv tragter efter Kronen. De holde hele vort Ridderstab for Smaatyranner, der kun vil afløse Tydsterne med at plage og plyndre Folket. Nu har de tilmed feet, der er aabenbare Forrædere iblandt os. Den falske Sti Andersen er jo dragen Tjenden i Møde, for at forraade os og hele Landet."

Ridder Bugge var bleven rød i Ansigtet ved hin Uttring om de ærgjerrige Dnster, Almuen tiltroede ham. Han vilde svare; men Mændenes heftige Samtale afbrødes ved en urolig Bevægelse blandt de tilstedeværende Damer. Den fremmede Tomsfru, der ikke havde villet nævne sit Navn, var ved den alvorlige Ridders sidste Ord blegnet og falden i Afmagt. Medens Fru Ingeborg og hendes Døtre kom hende til Hjælp, og man under denne Forstyrrelse reiste sig fra Bordet, stødtes der i et Horn fra Porttaarnet. Mændenes Opmærksomhed afdroges derved fra den skønne Ubekjendte og den deltagende Gruppe, der skjulte hende. Der meldtes Ridder Bugge, at en Flok Ryttere forlangte at indlades paa Borgen. Saa snart man hørte, det var jydsk Krigsmænd, som vilde træde i Borgherrens Tjeneste, blev Porten strax aabnet, og Svend Trøst red ind i Slotsgaarden med Overløberne fra Sti Andersens Banner. Snart stod den dristige Væbner midt i Riddersalen og berettede Ridder Bugge og sin Morbroder hvad han vidste om Tjendens Fremrykning og Mængde, om den formentlige Spænding mellem Greven og Hertugen, samt hvad der var forefaldet ved Polestoven og ved Kolding Bro.

Efterretningen om Tjendens Nærhed og Styrke havde flaaet alle Ridderne med Forbauselse, og der var en urolig Rumlen iblandt dem om hvad man i denne overhængende Fare skulde gribe til.

„Op, alle mine Venner! i Pandser og Blade!“ — raabte Ridder Bugge. — „Her er jo Tintet at betænke sig paa. Vi maae møde Tjenden med Sværd i Haand! — han skal kjøbe hvert Skridt paa Nørrejylland's Grund med sit Hjerteblood!“

„Naaf og nemt sagt, Hr. Bugge!“ — tog Ridder Niels med mørk Rolighed Ordet. — „Vil I med en Haandsfuld Riddere og tre hundrede Ryttere standse en Hær paa saa mange tusind Mand, saa maa I til visse forstaae Krigskonsten som en Hexemeester. En eneste Haand kan vel formaae Meer, end mange Tusinder, men en saadan Haand maa komme fra Himlen eller“ — han holdt pludselig inde og syntes selv at grue for hvad han vilde sagt. — „Vil I følge mit Raad,“ — vedblev han og fattede sig — „saa holder I Jer rolig her paa Hald, til vi erfare hvorhen Tjenden vender sig. At ville standse den forenede Hærstrøm er Uffindighed. Fordeler Tjenden sin Styrke, maae vi see hvad der kan gøres. Lad os være enige i hvad vi samlet og aabenbart vil foretage! Jeg rider i Nat til Brattingsborg. I Morgen skal der staae hundrede Heste i Blade. Følg mig, min Søstersøn! hvor er du?“

Med al sin Iver for de vigtige Ting, der forhandles havde Svend Trøst dog pludselig faaet en ganske anden Gjenstand haade i Hoved og Hjerte. Han laa knæende for den ubekjendte Skjønne, der opslug sine deilige Dine paa ham. „Agnete! kjæreste Agnete! er det dig!“ — udbrod han. — „Jomfru Agnete!“ — vedblev han bestednere — „kjender I ikke meer Svend Trøst, eders Legebroyder paa Bjørnsholm? — Se! jeg har Huen endnu med de troe Turtelduer og Bæltet med eders Navn. — Jeg har tænkt paa Jer i sex lange Aar i den mørke Grube og ikke havt anden Sol og Maane, end Tanken i min Sjæl om eders himmelske Dine. I tier; I kjender mig ikke. — Er

det da ikke Eder selv? Er det da ikke Sti Andersens lille Aagnete, der nu er bleven saa stor og deilig og himmelft over al Maade?" — —

Den unge Pige stirrede paa ham, som maallos af den heftigste indre Bevægelse. Blodet var kommet mange Gange tilbage og atter flygtet fra hendes fine, gennemsigtige Kinder, uden at hun endnu rørte sig, og uden at der kom en eneste Lyd over hendes Læber. Fru Ingeborg og hendes Døtre saae forundrede paa hende og den knælende Bøbner. Nogle af de unge Riddere havde for et Dieblif glemt de vigtige Ting, der taltes om, for dette Optrin. „Sti Andersens — Forræderens smukke Datter!“ — hvistede de halv høit mellem hverandre.

Svend Trøst vedblev at nævne det Navn, der var ham kjærest af alle, og erindrede hende om Bjørnsholm og alle Barndomsminder.

„Nei, nei!“ — udbrod hun endelig, som fortvivlet, og holdt begge Hænder for Dinene — „jeg er ikke — jeg er ikke Forræderens Barn. Red mig fra det forvildede Menneske!“ Dermed sprang hun op og kastede sig grædende i Armene paa Fru Ingeborg, som med sine Døtre bortdroge hende fra Ridder salen og de nysgjerrige unge Ridders Nærværelse.

Svend Trøst laa endnu knælende paa samme Sted, med de foldede Hænder paa sin Pande og det fortunlede Hoved paa Knæet.

„Hvad er Dette? Er du gaaet fra Forstanden? Svend Trøst!“ — lod en dyb Stemme i hans Øren, og han følte sin Morbroders stærke Haand paa sin Skulder. — „Hvad drømmer du om? Glem hin Forræderslægt! den fremmede Somfru kjendte dig jo ikke.“

„Hun kjendte hverken mig eller sig selv!“ — sagde Svend Trøst forvirret og reiste sig ravende. — „I har

Ket! — jeg maa drømme eller være gal!“ — vedblev han og rystede paa Hovedet. — „Den hele Verden løber rundt for mig. — Der er ingen Sandhed til. — Kjærlighed er Drøm eller Galstak. — Had og Fjendskab er kun sandt og virkeligt. — Drage vi strax mod Fjenden? Morbroder! Jeg maa have noget Virkeligt at tænke paa!“ —

„Det skal du faae!“ — svarede Ridder Niels. — „Al forud til Brattingsborg! Send mine Udridere strax afsted! Betegn dem Veien! Enhver Bevægelse af Fjenden maae vi vide saa snart som muligt!“

„Godt, Morbroder! ride kan jeg endnu — selv uden Haab og uden Sjæl. — Ingen skal bringe Jer hastigere Budskab, end jeg selv!“ Med disse Ord var Svend Trøst ude af Døren, og snart foer han paa en vild, snysende Hingst bort fra Hald Slot og Sø over den lange, dundrende Vindebro, som forbandt Borgen og Odden med Landet over en Fæstningsgrav af ti Alens Brede. En halv Time efter red Ridder Niels samme Wei ad Brattingsborg til, ledsaget af en talrig Flok Svende. Den fromme, nidkjære Biskop Svend red taus og betænkelig ved hans Side.

Den vel befæstede Borg Brattingsborg, der siden kaldtes Kleitrupgaard, laa omtrent 3½ Mil nordøstlig for Hald ved Kleitrup Sø. Borgen var vel hverken saa stor eller prægtig som Hald; men Søen tjente den ligeledes til et naturligt Værn, og Borgen var forsynet med stærke Bolde, Fæstnings-Mure og Taarne. Det var over Midnat, da Ridder Niels med sin geistlige Gjest red ind ad Taarnporten paa Brattingsborg, hvor Svend Trøst for over en Time siden havde været og sat hele Huset i Bevægelse. Alle Borgens Huskarle og Svende havde rustet sig selv og deres Stridsheste og ventede med travl Uro paa

deres Herres Befalinger. En Del Udridere og Holdere vare fulgte med Svend Trost, for at udspæide og bringe Albud om Gjendens Fremstridt og Bevægelser. Paa et Bink og et Par Ord af den alvorlige Borgherre var al unødvendig Larm og Travlhed forbi. Han lod kun Borgen bevogte som sædvanlig og de fleste Krigsmænd gaae til Hvile. Det var som om hans blotte Nærværelse bortfjernede enhver Tanke om Uro og Fare. Han traadte nu op i Høienloftsbygningens Gjestestue med den geistlige Herre, der med Betsignelsens Tegn besvarede Husmoderens: Velkommen og stille Hilsen. Den vakre Husfrues Afsærd var besynderlig rolig. Hun hørte nu bekræftet af sin Ægtemand, hvad hun allerede havde erfaret af hans lidenskabelig forvirrede Søster søn, og at her vel ikke for denne Nat var nogen Fare. Hun havde bragt de smaa Børn til Sengs og sunget dem i Sovn denne Aften, som sædvanlig; hun yttrede ikke den mindste Ængstselighed, men syntes med ubegrændset Tillid at betragte sin alvorlige Ægtemands Afsej og Mæner. Kun nogle Dieblikke dvælede hendes Blik, spændt og ligesom med hendes hele Sjæls Hentabelse, ved hvad hun troede at læse i hans Dine, og hun var nu kun den gæstfrie, omhyggelige Husmoder. Hun besørgede selv Tvæt vandet og den sædvanlige Aftendrik, med Alt hvad der hørte til en hædret Gæsts Modtagelse paa denne Tid. I den sorte, ærbare Husdragt, med Nøgelnippet ved Siden og den lille Hue over Haarsetningen, havde den høie Fru Sutta endnu en næsten jomfruelig Stikkelse; men i Alt, hvad hun foretog sig, var der en mild Ro og Sikkerhed, der strax gjorde et hjemligt Indtryk paa den Fremmede. Hun mærkede snart, at Mændene havde noget Hemmeligt at tale om med hinanden, og hun ønskede dem begge en rolig Nattehvil, hvorpaa hun forlod dem med samme trygge Mine, som i den lykkeligste og dybeste Fred. Ridder Niels

bad sin Gjest om et Dieblits Undskyldning, medens han fulgte sin Hustru til Børnenes Sovestue, for at sige hende et hjærligt Godnat i Cenrum og kysse de smaa, sovende Børn i deres Kurvesenge. Da han kom tilbage, var hans tungsindige Ansigt oplyst af en mild, stille Glæde, der dog snart igjen forsvandt for den strenge, næsten mørke Alvor.

„J er en lykkelig Husbader, ædle Ridder!“ — sagde Bispen og greb hans Haand, da de nu vare ene i den store, svagt oplyste Gjestestue og havde taget Sæde ved Drifkebordet.

„Derfor takker jeg Gud og min Helgen hver Aften og Morgen, fromme Herre!“ — svarede Ridderen — „dog al saadan Lykke og Velsignelse er forgængelig. Den Tid vil vel snart komme, da ingen ærlig Riddermand i Danmark tør tænke paa Hustru og Børn eller paa den Lykke, der har Hus og Hjem i Verden. Dog, ogsaa det!“ — tilføiede han og støttede Haanden mod den vældige Pande, i det hans store, kraftfulde Dine stirrede paa Flisegulvet. — „Lad styrte, hvad der maa, og synke under Muld! naar vi saa dog kun vidste, der var et Danmark til og blomstrede en lykkeligere Slægt over Gruset af vore Borge og vore nedtrampede Grave!“

„Det vil der, med Guds Bistand! — derover skal vi Alle glædes en Gang blandt de Salige!“ — svarede Bispen. Han sad i en høi Armstol med Albuen paa den fryndjede Borddug, hvorpaa Husmoderen havde sat to blanke Bægere og en Sølv-Binkande mellem tvende Vøjlys i gammeldags Stager. Lyset faldt nu stærkt paa den geistlige Herres Ansigt. Han havde ikke noget krigerisk Udseende, uagtet han bar Stæg over Mund og Hage, og skjøndt han, mod Bispens og Prælaters Skik i hans Tid, havde fulgt Biskop Absalons og Andreas Sunesøns krigeriske Exempel og grebet

til legemlige Baaben for Fædrelandet og sin Konge. Han var høi, men yderst mager og af en temmelig svag Legemsbygning. Lærde Studier og dybsindig Nattegrandskning ved Lampen, saa vel som en svær indre Kamp med Verden og dens Begjeringer, men endnu mere hans brændende Iver, som Lovens og Evangeliets geistlige Forkynder, syntes at have dannet Hovedtrækkene i hans skarpe, næsten profetiske Ansigt. Over et halvt Aarhundredes Tanker og Idrætter havde efterladt dybe Spor i hans indfaldne Kinder og den høie, surede Pande, som kun en fin Krands af tynde, graanende Haar adskilte fra Tonsjuren og den sorte Floiels-Kallot.

„Seg har længtes efter at tale et Ord med Jer i Genrum om den vigtige og høist alvorlige Sag, I har betroet mig“ — vedblev han i en Skriftestaders fortrolige og formanende Tone. — „Seg ærer eders dybe Sorg over Fædrelandet; jeg er overbevist om, at det fornemmelig er denne Sorg, men ingen lav Hevnlyst eller Krænkelsen over hin personlige Forurettelse, der bragte Eder paa den fortvivlede og ufrome Tanke. Den Ord har altfor længe gnavet paa eders Sjælsro og forstyrret Freden og den sande Gudstillid i eders Hjerte. Men husk paa, ædle Ridder! hvad der ikke er Guds Villie, er af Verden eller af Djævelen. Af hvad der er Ondt, kan der intet Godt komme evindeligt. Ved Uret fremmes hverken Guds Rige eller noget Menneskes og noget Folks sande Lykkeligheit her og hisset“ —

„Seg veed Alt, hvad I kan og vil sige mod mit Forsæt, ærværdige Herre!“ — afbrød Ridderen ham, og reiste sig. — „Seg har tænkt derpaa i flere Nætter, end jeg rimeligviis har Dage tilbage at handle i. Seg kan ikke Andet, hvad enten I fordømmer det eller ei, og om jeg saa skal udstødes af Danmark, som en Misdæder, naar Landet er frelst, og alle Andre glæde sig.“

„Finder I da selv et saadant Forsæt christeligt og

ridderligt? ædle, trofaste, men frygtelig forblindede Mand!" — spurgte Bissen og betragtede ham med et vemodigt, deltagende Blik. — „Er der da ingen Gudsroft i eders Sjæl, der fordømmer en saadan Tanke, som ugudeligt og en brav, christen Ridder uværdig?"

„Nei, ved den retfærdige Gud, nei!" — svarede Ridderen og opløste sin Haand, som han vilde spørge — „saaledes som jeg nu har betænkt det, vil jeg forsvare det for alle ædelbaarne Riddere i Christenheden og for den høieste Retfærdighedens Domstol over os Alle! Jeg er ikke længer tvivlraadig; saaledes, som jeg vil det, er det Ret og forsvarligt — Følgen blive som den vil her og hisset! Dog — hist vil den Barmhjertige domme — men om saa al Verdens Fyrster og store Herrer vil bryde Staven over mig, og selv I, fromme, ærværdige Herre! I, hvem jeg af alle Guds og det hellige Ords Tjenere i Verden agter høiest — I, hvis milde Dom og Bisfald i denne Sag vilde være mig kjærere, end den hellige Faders — ja selv om I vilde bryde Staven over dette Hoved og udstøde mig blandt de Fordømte — jeg kunde og maatte kun ville hvad jeg i dette Dieblit vil, og hvad jeg med den almægtige Guds Bisfald ogsaa skal udføre."

„Den forbarmende Gud oplyse eders Sjæl! ædle Ridder! inden eders Forblindelse styrter Eder i timelig og maaske evig Fordærvelse!" — Med disse Ord rejste Bissen sig heftig og traadte med hoitidelig næsten truende Mine hen for ham. — „Forlad hans Sjæl, du stoffende Blendværk!" — vedblev han ligesom besværgende og stirrede med et fromt begejstret Manerblik i Ridderens store, sunklende Dine — „forlad hans Sjæl, du evige Løgner, som besmykker Forbrydelsen med Sandhedens og Retfærdighedens og Høimodighedens glimrende Raabe!" Han slog med disse Ord et Kors i Luften for den forbausede Ridders Afsyn

og foldede sine Hænder med en stille Bøn, medens han opløstede det magre Helgenansigt, og der glindsede Taarer i hans fromme Dine.

Ridderen taug til Bispen havde endt sin stille, glødende Bøn og atter stod rolig for ham, som han vilde læse Virkningen af sin gudelige Besværgelse i hans Ansigt.

„Havde jeg, som I troer, været besat af en ond Mand, fromme Herre!“ — tog nu Ridder Niels mild og rolig Ordet — „den maatte visselig være flygtet for den Renhed og Kjærlighed, der udstraaler af eders Ansigt og høie Blik — og for den Bøn, I nu opsendte til alle bundne Sjæles Frelser for min Salighed. Tak for eders ædle Omhu for min Sjæl! men vær rolig, fromme Herre! Jeg har nu faaet Fred; der er ingen Tvivl og Uro længer i mit Sind“ —

„Saa være den forbarmende Gud priset! Har I da opgivet hint fortvivlede og fordømmelige Forsæt?“

„Nei, hjertenskjære Guds Mand, nei!“ — svarede Ridderen heftig men hjertelig — „det opgiver jeg ikke, om I saa kunde nedbede alle Himlens forsonende Engle her om mig — jeg kan ikke“ —

„Saa hør mit sidste Ord til Eder, Forhærdede!“ — udbrod nu Bispen med et front fortorment Blik og traadte et Skridt tilbage: — „Jeg ryster Støvet af min Fod og forlader denne Borg, inden den styrter sammen over en Ugudelig, der ikke vil høre hvad der tjener til hans Sjæls Frelse“ —

„I veed ikke Alt, Herre Bispe!“ — afbrød Ridderen ham — „I veed ikke“ —

„Jeg veed nok!“ — vedblev Bispen — „hvad jeg veed, tynger alt som brændende Bly her!“ — han lagde Haanden paa sit magre Bryst og vedblev med stigende Iver: „Det usalige Forsæt, I har betroet mig, og som I nu ikke for Guds og min inderlige Bøns Skyld vil opgive —

dets Tilværelse ligger beseglet i mit Bryst med Kirkens og det hemmelige Skriftemaals ubrødelige Segl. Men viid!" — tilføiede han og hævede med hierarchisk Myndighed sin Arm — „lader I det udtræde af eders egen Sjæl i gruelig Bedrift, skal min og Kirkens Haand aabenbart være opløstet imod Eder med den verdslige Retfærdigheds Dommerarm — saa sandt" —

„Trudstler overbevise mig ikke!" — afbrød Ridderen ham rolig. — „Vil I ei mistjænde mig, saa hør hvorledes jeg vil handle!"

„Hvorledes Synden saa udøves, er den Synd — paa hvilken Maade I vil trodse Guds Bud, er det fordommeligt!" — tog Bissen Ordet med heftig Røst. — „Seg vil Intet mer betroes. Kun hvor jeg kan være Sjælesorger, vil jeg være Skriftefader. Jeg forlader dette Sammerens og Lovløshedens Land — i hvad Vrende, veed I. Lov og Ret skal, med Guds Bistand, vende tilbage her en Gang med mig; men fra eders Bei, som fra eders Tag, vender jeg mig bort med Sorg og Gru. Gud bedre eders Sind, Ridder Niels!" — tilføiede han vemodig, i det han greb sin Reisehue og kastede Kappen over sine spidse Skuldre. — „Blandt Hedninger kunde I glimre ved Daad, som svarer til slikt Jern-Sind, og vinde udødelig Ære, som en Scævola og Brutus; men hvad der var Dyd og Størhed for den forblindede Hedning, det er Synd og Misgjerning i Guds og Sandhedens evige Rige. Tænk derpaa, medens I end har Frist, og kom mit Ord i Hu, naar I ikke seer mig meer!" — Med disse Ord vendte han sig bort og vilde gaae.

„Forlad mig ikke saaledes, fromme Herre!" — sagde Ridder Niels hjertelig og greb hans Haand. — „Seg vil ikke betyngte eders altfor omme og nidkjære Sind med hvad

jeg selv, Gud ske Tak, kan bære; men I skal see og selv tilstaae, jeg vil handle aabent og ridderligt."

"Som en hedensk Ridder maaske, men aldrig som en Ridder, der bærer det hellige Kors paa sit Sværd, hvis I ei opgiver den Daad, hvorom Tanken alt er Ugudelighed!" — vedblev den nidkjære Bisp. — "Besmyk det som I vil! blend Verdens Dine, om I kan! Maaske vil danske Hedninger en Gang rejse Jer Vresstøtter derfor, hvis jer Misgjerning lykkes og glimrer som Heroernes — og hvis de Afvindige kunne troe, at Gud ikke kunde frelse Danmark uden ved et forblindet Menneskes Udaad; men viid" —

"Jeg veed hvad jeg vil og hvad jeg tør, men I veed ei hvad I fordommer i eders blinde Helligheds-Iver, Herre Bisp!" — tog Ridder Niels nu Ordet med mægtig Røst og stødte sit Sværd mod Gulvet. — "Der er en evig Lov i mit Hjerte, som friskjender mig. Der er en Dommerrøst i min Sjæl, der giver mig Fuldmagt til min Id og Magt over dette Menneske til Døden." Han støttede sig paa det store Sværd og stirrede taus og mørk paa Gulvet.

"Den Røst kommer fra Helvedes Afgrund, Ridder Niels, men ei fra den Retfærdiges Himmel!" — raabte Bispens med en næsten frygtelig Stemme: — "jaa længe Guds Finger ei har udslettet det femte store Bud af sin evige Lovtavle, skal ingen Lovens Forkynder sige Ja og Amen til hvad I tænker paa, og ingen Evangeliets Lære lyse Velsignelse over den Vej, I vil vandre!" Derpaa vendte han sig hastig bort og gik med hastige Skridt mod Døren.

"Forbander I mig til Afsted? Biskop Svend!" — spurgte Ridderen med dæmpet Stemme og udstrakte sin Haand, som for at holde sin fortørnede Gjest tilbage, medens hans Fodder dog stode som fastgroede i Isiferne.

"Bogt Jer for Forbandelsen!" — svarede Bispens og

vendte sig endnu en Gang truende om — „vogt Jer for ham, der var en Morder fra Begyndelsen og ei blev bestaaende i Sandhed!“ Med disse Ord slog han et Kors for sig og forlod Salen.

Ridder Niels blev staaende midt paa Gulvet, lænet til sit Sværd, og stirrede paa Døren, hvorigjennem den Mand var forsvunden, for hvis Retsind og Gudsrygt han bar en fast sønlig Erbhødighed. Han kastede sig, mørk og taus, i den store Armstol, hvori Bispen nylig havde siddet. Det gjeftfrit fyldte Bæger stod urørt paa Bordet, og snart hørte Ridder Niels i den stille Nat, at den ivrige Bisp red med sine Svende ud af Borggaarden og forlod Brattingsborg.

Fjerde Kapitel.

Da Solen om Morgenen skinnede paa Kleitrup Sø og ind igjennem Høienloftsvinduerne paa Brattingsborg, sad Ridder Niels der endnu i Gjestestuen med Haanden under Kinden og Bispens urørte Bæger foran sig. Hans stille Husfrue traadte nu ind til ham med eet Barn ved Brystet og et andet ved Haanden; men han bemærkede dem ikke. Paa Fru Juttas deltagende Spørgsmaal faldt hans stirrende Blik paa hende og Børnene, og han reiste sig. „Gud ske Tak for dig, kjæreste Sjæl!“ — udbrod han med svært Aandedrag, ligesom der faldt en tung Sten fra hans Hjerte, og hans Ansigt lyste mildt og venligt i Morgensjolen. — „Du bringer mig Liv og Kraft igjen med den kjære Guds Sol.“ — Han greb hendes Haand og betragtede hendes klare, rolige Ansigt med Velbehag. „Siden vor fromme Gjest vendte sig fortørnet fra mig her i Nat og rystede Støvet af sin Fod paa hin Dortærskel, har jeg været helt underlig til Mode. Det var mig, som han

tog Velsignelsen fra Huset og al min Livskraft med sig. Det kom mig for, som jeg var den gamle Holger Danske, der skulde sidde her og tænke paa Danmarks Frelse, til mit Skjæg var groet gennem Bordet og Aarhundreder faret hen over mit Hoved. Nu, jeg seer dig og de velsignede Børn, er det godt igjen. Bring dog Børnene bort! Jeg har Noget at sige dig alene." Han kysjede Børnene og deres Moder. Hun gik stille ud med dem og kom bleg, men rolig tilbage.

"Du veed jo dog, jeg er intet nedrigt og ugudeligt Menneſte!" — begyndte Ridder Niels igjen og tog hende kjærlig ved Haanden. — "Se mig ret ind i Die og Sjæl! sig mig, veed du med Visshed, at det ikke er Djævelens, men Guds Villie, jeg vil gjøre her i Verden, saafremt der undes mig Leilighed til at foretage noget Vigtigt for vort undertrykte Fædreland?"

"Ja, det veed jeg bedre, end al Verdens Bisper, om de aldrig ere saa fromme og vise!" — svarede den høie Husfrue med tillidsfuld Ro. — "Kom der saa en Erkeengel herved fra Himlen og vilde rokke min Tro til Retſindigheden i dine lønligſte Tanker, jeg vilde bortviſe ham, som en Løgner og Bedrager."

"Men om jeg nu havde et Bærf for, min Hustru, som vilde misbilliges af de Høie og Store og selv dadles af vore frommeste Sjælesjorgere — en Bedrift, som jeg selv fandt retfærdig, og som maaske kunde redde Folk og Rige, men som kunde styrte mig selv i Ulykke og gjøre mig til en fredløs og forfulgt Mand" — —

"Vilde du saa spørge mig, om det var Ret?" — spurgte den blege Husfrue med en Klarhed og Fred i Blik og Tone, der røbede den dybeste Følelse af Tryghed og Visshed.

"Ja, det vilde jeg!" — svarede han, efter et Dieblifs Betænkning, og betragtede hende nøie. — "Det var en Drøm, troer jeg; men jeg saae dig i Nat i min beſynder-

lige Livløshed. Jeg saae dig staae for mig i en Glands og Herlighed, som den, Sandhedens evige Vidner straalere i for Guds Throne, og det kom mig for, som det var mig bestiftet at høre Sandhedens Bekræftelse paa min bedste og største Tanke af dine rene Læber. Du er min gode Engel — sig, troer du, det er den retfærdige Guds Villie, hvad jeg tænker paa?"

"Bisjelig! det troer jeg" — svarede Fru Tutta med fast og sikker Røst — „saa sandt jeg glæder mig til en Gang at nævnes den største Ridders Hustru i Danmark!"

"Vel, min Hustru! jeg tvivler ikke! — Gud bevare dig!" Dermed forlod den alvorlige Borgherre hastig sin Hustru. Da hun stod ene, rullede der et Par store Taarer ned over hendes Kinder; men hun traadte kort efter ud paa Høienloftssvalen og nikkede med mild Rolighed til sin Egtemand, som med en talrig Flok Svende red til Hald. Inden Sol gik ned, kom han tilbage med et større, bevæbnet Følge. Om Aftenen sad han i Høienloftssjalen paa Brattingsborg lige over for sin Hustru. Børnene vare bragte til Ro, og Alt var stille paa Borgen. Man hørte kun Taarnvægterens Sang og Skildvagternes sædvanlige Raab ved Afsløsningen. I Huset's daglige Skif og Orden var der ingen Forandring. Lampen brændte paa Bordet ved Haandtenen og Kronnikkebogen; Borgherrens Rustning og store Sværd stod blank og pudset i Krogen ved Sanduhret. Maanen skinnede ind derpaa gjennem de smaa Ruder, og man kunde høre Søens ensformige Skulpen mod Søskandsen. Ridderen og hans Frue sad tause i den svagt oplyste Hal, hver i sine egne Tanker, og det var, som den Ene ikke vilde forstyrre den Andens Ro ved at give Tankerne Røst. Nu stødte Kuren i sit Horn fra Porttinden, og man hørte det sædvanlige Tegn til, at Borgporten aabnedes for en Bæbner eller Udriider. Strax efter stod Svend

Troft for dem begge. Hans Ansyn og Mener udtrykte den heftigste Anstrengelse og en dæmpet, lidensfabelig Sjælestorm. „Fjendens Hær har delt sig!“ — sagde han forpustet: — „Greven selv farer ad Randers til med de hurtige Ryttere. Der er ved de fire Tusinde med ham.“

„Til Randers!“ — gjentog Ridder Niels, med et dæmpet Glædesudbrud, og sprang op — „har han glemt? — — hm, ja saa!“ — tilføiede han og nikkede. — „Vil han være vor Skjæbnes Herre, maa han jo vise os, han tør trodse sin egen! — Godt! Naar kan han være i Randers?“

„Inden Sol staaer op, Herre Morbroder! — Hvor han farer frem, brænde Byerne efter ham. Jeg saa kun Gru og Forfærdelse alle Vegne.“

„Og den øvrige Boddelhær?“

„Den skjænder og brænder mellem Rolding og Ribe. Skal det gaae saaledes fort i tre Dage, er det halve Land lagt øde. Beed I da slet ingen Redning?“

„Gæ, vil Gud! — Men gik til No, min Søstersøn! du trænger høilig dertil. I Morgen kan jeg maaste sige dig Meer.“

Evend Troft betragtede sin alvorlige Morbroder med et forstende Blik, hvori der tindrede en vild, fortærende Ild. „Et Ord kun, for vi stilles ad i Aften, ædle Morbroder!“ sagde han med tiltvungen Rolighed: — „kan I bruge mit unge Liv til hvad I har for, saa spar eders eget! — I har Hustru og Børn og et skjønt, lykkeligt Liv at tabe. — Jeg har Intet at miste eller vinde i denne Verden.“

„Hm! min unge Ven!“ — svarede Ridder Niels og betragtede ham med et strengt, opmærksomt Blik — „er du saadan faren? Det Slags fortvivlede Heltmod giver jeg ikke Meget for. Ellers Tak for Tilbudet, Søn! Men gik hen og læg dig! bild dig aldrig ind, man udretter noget Stort med et Liv, man ei engang selv har Agt for!“

Derpaa vendte han sig bort; men Svend Trost greb med næsten frampagtig Heflighed hans Haand. „Morbroder Niels! foragter I mig for mit Hjind og det Galstak, I nok har mærket mig af?“ — spurgte han med halvkvalt Stemme.

„Sætter Du Pris paa min Afgtelse, min Søstersøn!“ — sagde hans alvorlige Frænde, streng og rolig — „saa vis mig, at der lever et større Liv i dig, end det, der kan bortaaendes af et vægelsindet Barn — og at du ikke er en elendig Myresjæl, der fortvivler over sin egen nedtraadte Tue, medens det hele Land omkring dig er nær ved at forgaae!“

Svend Trost stod et Dieblit som sønderknuist ved disse Ord; men den ydmygende Følelse forbitrede ham og vakte hele hans Stolthed. „Ei engang af Eder, Morbroder Niels, vil jeg taale slikt Overmod!“ — udbrød han heftig. — „I har været min Afgud fra jeg var lille, og jeg er endnu Gjæk nok til at lade mig sønderslide af et haardt Ord fra eders Læber — men nedtrykke mig skal I ikke, fordi jeg er ulykkelig og har Lyt til en fortvivlet Gjerning at sætte Livet paa. Det har I jo selv. Er det foragteligt at være haabløs i Verden, nu, i Guds Navn, saa foragt mig, om I vil og kan! men ydmyge mig skal ingen Ridder eller Keiser. At der ingen Myreaand er i mig, det veed jeg: for det var eders Søster, Ridder Ebbes stolte Datter, der fødte Svend Trost til Verden. God Nat!“ Dermed gik han hastig og traadte saa haardt i Stenslijerne, saa det rungede i Høienloftsjalen.

„Det hjalp! nu kom de Galters Blod i Kog!“ — sagde Ridder Niels og nikkede — „det kunde behøves!“ Han faldt atter i dybe Tanker.

Det var som Efterretningen, Svend Trost havde bragt sin Morbroder, havde vakt et besynderligt, næsten overtroist

Haab i hans Sjæl. „Til Randers?“ — gjentog han nogle Gange — „ret ja! de Randers Klokker havde mig altid en herlig Klang.“ Derpaa jagde han sin Hustru god Nat og rakte hende Haanden. Hun havde givet noie Agt paa hans Ord og Miner, medens hun ordnede Alt som sædvanligt i Stuen, for at gaae til Hvile. Hun saae nu paa ham med sit klare, rolige Blik. „Timen kommer!“ — jagde hun med Bægt — „I Guds Navn! Det er mig intet Nyt. Du har sagt mig det for et Aar siden i Dromme.“

Ridder Niels betragtede hende med et studsende Blik. Han trykte taus, men heftig, hendes Haand til sit Hjerte og gik til sit Vokammer.

Bed Midnat saae Skildvagten ved Udkigstaarnet paa Brattingborg, at der steg en hoi, formummet Skikkelse ud af Taarnfjelderen og gik med lange, spøgelseagtige Skridt gennem Gaarden. Han troede, det var et overnaturligt Væsen og slog et Kors for sig, medens han bad sit Fader- vor og lod det skride forbi. Det gik op ad Hoiensloftsbroen og forsvandt i den Del af Bygningen, hvor Borgherren havde sit Vokammer og hvorfra der endnu glimtede et enligt Lys ud mod Soen. En halv Time efter kom den samme Skikkelse tilbage og gik lige forbi Skildvagten, der hverken turde røre sig eller gjøre Larm. Krigsmanden saae nu med Gru et sort, frygteligt Ansigt med et uhyre langt Skjæg. Den hemmelighedsfulde Gjest holdt Fingeren for Munden og forsvandt gennem Taarnfjelderen. I Dagningen meldte den forstrækkede Skildvagt sin Herre, hvad han havde seet.

„Jeg veed det!“ — svarede Ridderen. — Du har holdt Vagt som en Vertekjerling. Det var en god Ven; men du har fortjent Taarnarrest i tre Dogn.“ Skild-

vagten faae forhauset paa sin Herre og vilde gaae, for at underkaste sig sin Straf.

„Jeg veed, du frygter ellers intet Menneſke“ — tilføiede Borgherren mildere. — „Den, der vil følge mig herefter, maa ingen Djævel frygte. Man har havt dig til Nar. Gaf hen og jov ud! Den Sag bliver mellem os.“

Da Solen stod op, blev der pludselig Larm paa Brattingsborg. En anſelig Flok holſtenſke Ryttere holdt uden for Porten, og deres Hovding forlangte kun for ſin Perſon at indlades med fredhellig Tryghed. Han bragte et forſeglet Brevſtab, hvorpaa han uopholdelig fordrede Svar.

Ridder Niels stod ene med Brevſtabet i Haanden i ſit Lonkammer. Han havde ladet Borgkapellanen kalde, for at hjælpe ham med Læsningen. Han betragtede det store Seglaſtryk med den luffede Hjelms og de tvende Horn, af hvilke der hævede ſig ſyatten Faner. Paa Omſkriften: „Sig. Gerhardi Comit̄is Holsatiæ ad Causas.“*) ſaae han, det var Grev Gerhards. Inden Borgkapellanen kom, havde Ridder Niels dog ſelv udtydet Brevet. Det var ikke, ſom de ſædvanlige Fyrſtebreve, paa Latin, men paa Tydſk og ſkrevet med den klerkelærde Greves egen Haand. „Gerhard, Greve af Holſten-Rendsborg, Herre af Nørrejylland, til Ridder Niels, Ebbe Galts Søn paa Brattingsborg, Hiſſen med Gud og den hellige Somfru“ — ſaaledes begyndte det. Han kaldte Ridder Niels en tro Underſaat, der ei havde taget Del i det formæſtelige Oprør, hvilket han nu var kommen for ſtrengelig at ſtraffe. At de ikke vare perſonlige Venner, vidſte han — ſkrev han fremdeles — men han anſaae den agtbare Ridder Niels for en Mand af Gre, der kunde forglemme en formentlig Forurettelſe og en ſmaaſtig Rettergangſjag for ſit Fædrelands Vel. Greven

*) Grev Gerhard af Holſtens Forretningsſegl.

indbød ham derfor til, under medfølgende sikker Leide, at begive sig til ham i hans Leir ved Manderz, for om muligt at være Mellemhandler mellem den retmæssige Panteherre og de formastelige Oprørere i hans Rige, for saa vidt der endnu kunde dagtinges med de Skyldige. Brevet var skrevet i en myndig Overherretone, og Greven kaldte flere Gange Danmark sit Rige.

Ridder Niels knugede Brevet harmfuldt sammen og kastede det paa Gulvet. „Hans Rige?“ — gjentog han og løstede den knyttede Haand — „den Uforstammede! vil han nu nævnes vor Konge? — Herre i Sylland! — des værre! det er han i denne Stund, med Boldsshersterens Ret — men — der er en Herre over alle Herrer!“

Kapellanen havde alt staaet nogen Tid og ventet paa Borgherrens Befaling. „Se her, fromme Fader!“ — sagde nu Ridder Niels og tog Brevet op — „jeg har udtydet det selv. Lad mig dog endnu en Gang høre de store Ord! de er kostelige!“

Kapellanen læste Brevet, og Ridder Niels trampede i Gulvet hver Gang de overmodige Udtryk gjentoges, der i saa høi Grad havde oprørt ham. Han taug og syntes nogle Diebliske i Betænkning.

„I stoler dog aldrig paa Leidet og hans Tryghedslofte? ædle Herre!“ — spurgte Kapellanen — „det er vist kun en forræderisk List, for at han kan faae Jer i sin Vold.“

„Ræd skal han ikke troe mig!“ — svarede Ridder Niels stolt: — „Hm! see ham vilde jeg dog i Dag, og for Alles Dine. Hans Leide kunde aldrig komme mig betimeligere, selv om han bryder det. Jeg rejser ikke værgeløs.“

Paa Borgherrens Bud blev strax hans Hest sadlet, og hans sædvanlige Følge holdt snart rustet i Borggaarden. Svend Trost kom nu med hans Harnisk. Væbneren hilsede og iførte ham Bandsjeret uden at sige et Ord.

„Er du vred endnu fra i Aftes? Brushoved!“ — spurgte Morbroderen i godmodig Tone med et opmærksomt Blik paa sin Søstersøns stille, alvorlige Afsærd.

„Maa jeg følge Eder til eders Dødsfjender i Dag?“ — spurgte Bæbneren — „eller agter I mig kun værdig til den Somfrudont, at spænde eders Rustning? Det er maaske sidste Gang“ —

„Du bliver her og vogter Borgen, hvis du vil tjene mig længer! Jeg har Svende nok med til Besøget i Dag. Er jeg her ikke igjen inden Sol gaaer ned i Morgen, vil jeg betroe din Ungdom den Manddomsgjerning, jeg har tænkt paa i syv lange Aar. Forstaaer du mig? det er mit bedste Arvegods.“

„Vel, Morbroder Niels! jeg forstaaer Eder“ — svarede Bæbneren og nikkede stolt — „men mig forstaaer I ikke. Vil I love mig at opsætte eders strenge Dom om mig, hvad enten I lider min Afsærd eller ei?“

„Det faaer jeg vel, naar du saa vil det, Trodshoved! forraade mig vil du vel ikke, hvor vred du er — men gjør mig ingen dumme Streger, Svend Trost!“

Nu aabnedes Døren til Fruerstuen, og den alvorlige Husfrue stod i Døren med de smaa Børn.

„Gud velsigne Ser!“ — udbrød Ridder Niels og gif dem med aabne Arme i Møde; men han lod Armene synke og gav sin Hustru et hjærtligt Vink til at gaae tilbage; „Jeg seer Eder snart igjen, vil Gud — men ingen Afsked nu! — det gjælder neppe Livet i Dag — men Aeren.“

Den høie Husfrue var bleg; men hun nikkede rolig, i det hun traadte taus tilbage med Børnene og lukkede Døren til Fruerstuen.

Saa Dieblikke derefter ved Ridder Niels med tredive Svende ud fra Brattingsborg ved Siden af den fremmede Hovding, hvis tredobbelt talrige Rytterstare sluttede sig om

Ridderen og hans Følge, som de vare deres Fanger. Leide-
Følget førte dem ikke ind i Randers By, men til Marken
Norden for Randers Fjord, hvor der var opslaget mange
Telte, og hvor Grev Gerhard den Dag øvede sin Rytterhær.

„Saa saa!“ — mumlede Ridder Niels — „her skal vi
mødes i Dag? Hans Tid og Stund er ikke kommen —
min ei heller, vil jeg haabe!“

Saa snart Greven saae den alvorlige Ridder fra Brat-
tingsborg, red han ham i Møde. Den mærkelige Samtale,
her foresaldt imellem dem, har, med Mindet om den hele
deraf følgende Bedrift, ofte gjentonet i Folkejangen fra
danske Mænds og Kvinders Læber. Ridder Niels af Brat-
tingsborg kaldes i Folkejangen, ligesom siden bestandig i
Folkemunde, Niels Ebbesen af Nørrevis, og den mægtige
Grev Gerhard af Rendsborg kaldes, som bekjendt, af den
danske Almue altid Grev Geert eller med Spotnavnet: den
fullede Greve. Deres vigtige Møde her savnede ikke del-
tagende Bidner blandt de opmærksomme Indvaanere af Ran-
deres By, der vare gangne ud for at see paa Mønstringen.

„Greven rakte Niels Ebbesen Haand,
Dermed de talede sammen“ —

hedder det i Sangen —

„Saa lidt da var der Stjemt iblandt,
Dg end fast mindre Gammen.“

Uagtet deres personlige Fjendskab, syntes Greven dog i
Førstningen helt fredelig sindet: han bød Ridderen velkom-
men og behandlede ham som en af Landets vigtigste Mænd,
der dog endnu ingen Del havde taget i Opstanden og vel
kunde anses for at ønske Fred og Forlig med den over-
mægtige Herfer. Greven spurgte om Folkets Hu og Sind
og hvad nye Tidender der gaves. Han spurgte endogsaa

nedladende til Ebbesens Frænder og Hustru og endelig, om han nu vilde fegte med ham eller ønskede Fred.

Ridder Niels steg ikke af sin Hest; han svarede rolig med dyb tilbagesættelse: „Huen staaer vel i Nørrejylland, Herre! hver Mand er ved trøstigt Mod. Tak for gunstig Tilspørgsel til mine Frænder og Venner!“ — tilføiede han i kold, høflig Tone og med tvetydig Mening — „de skulle være eders Raade til Røde med Sværd i Haand hvad Time I selv lyster!“

„I er en kunstig Mand, Ridder Niels, og from derhos“ — svarede Greven i samme Tone — „hvor I ei kan naae Fjenden paa den rette Wei, der rider I langt uden om, vil man sige. Med hvor mange Svende kan I være mig til Røde?“

„Deres Tal veed jeg ei saa nøie. Herre Greve! men de ere trofaste Syder til Hobe; og de følge mig Alle villig, naar jeg fører dem mod deres — Fjender. Tredives har jeg kun med i Dag; men paa Mængden seer hverken de eller jeg.“

„Saa saa nøies I ikke med hver Dag“ — bemærkede Greven med et skarpt Blik. — „I Gaar holdt I i Hr. Bugges Gaard med hundrede Heste i Blade.“

„Den Ridder eller Svend, der har meldt Jer det, foer dog med Usandhed, Herre Greve! over et halvt Hundrede var der ikke, det vil jeg svare eders Speider til med mit gode Sværd, hvis ham lyster.“

„Derom vil vi ikke tale!“ — afbrød Greven ham rolig og kold. — „Vil I nu ride for mig til eders gode Ven, Hr. Bugge paa Hald, og spørge, om han vil holde Tro og Love.“

„O ja, Herre Greve! ogsaa det, naar vi først veed eders Mening tilfulde.“

„Hr. Bugges Mening kjender I dog vel?“ — spurgte Greven med et haanligt Blik — „den stortalende Gjæst og

hans Venner har undsagt mig for længst — det vidste I vel for i Gaar? En af dem seer jeg fremmest i eders Hob. Jeg seer flere Svende blandt eders Mænd, som ere rømte uden Orlov af min Tjeneste. Vil I nu med dem følge Hr. Bugges Raad, Ridder Niels! saa vil I faae at see — hvad der er min Mening tilfulde — og hvor det vil gaae med Jer Alle!“

„Hr. Bugge raader sig selv“ — tog Ridder Niels Ordet med ufordulgt Harm i Miner og Blik — „men mine Svende svarer jeg for. De Syder, I negtede Orlov, har taget sig den selv. Det var saa gammel Sæd i Danmark, at den frie, danske Svend, der ei vilde tjene længer, tog Orlov hvad Time han vilde. Ingen er viet tilsammen, uden for det ægte Livs Stand, undtagen Munken og hans Kappe.“

„Men vi har en anden Sæd hos os!“ — svarede Greven og red ham med et stolt Nik nærmere, uden dog at forandre en Mine i det haarde, stenkolde Ansigt: — „den Tjener, der sviger sin Herre, hænge vi op, og lede ikke længe om Galgen. Jeg har nu hørt Nok af eders Mening, Ridder Niels! Nu skal I uden mange Ord høre min: Enten rømmer I af Danmark inden tre Solemærker, eller jeg lader Eder hænge som en Oprøver!“ — Han holdt inde et Dieblif og betragtede den frygtelige Forandring i sin Dødsfjendes bestemte Masy. „Fredhellig er I kommen hid i Dag“ — tilspøiede han og rykkede et Skridt tilbage — „fredhellig maa I ride herfra; men var det ei for mit fyrstelige Ords Skyld, skulde I visseelig faae Andet at vide.“

„Vil I bryde det Leide, I gav mig, er det eders Sag,“ — svarede Ridder Niels med Haanden paa sit Sværd og med et Blik, som kunde skræmme den Stærkeste — „men det vil I fortryde. Lyve kan I lade hænge i Galgen for Ravn og Orn, men ingen dansk, fribaaren Ridder!“ —

vedblev han. — „Før jeg rømmer af Danmark fra Hustru og Børn, skal I vride eders Fjernhænder til Blods over, at Grev Geerts Dine nogen Sinde faae Niels Ebbesen.“

„Rid nu kun bort, Ridder Niels!“ — udbrød Greven med høi Røst, og holdt paa et Bink omringet af alle sine Drabanter. — „Jeg vil intet Ord mere høre af eders dumdriftige Mund. Vil I levende herfra, faa skynd Ser! eller jeg lader eders Brynie knuse af Bødlen, faa vist jeg dertil har Ret og Magt!“

„Aldrig faae Nogen mig faa ræd, at jeg skjalt for en Voldsmands Bødler!“ — svarede Ridder Niels og faae rolig paa Greven og hans truende Drabantjob: — „Jeg er lige faa lidt eders Undersaat, som Danmark er eders Rige. Hør nu et Ord af mig til Afsted, Grev Geert! Se vel, I vogter Eder selv! thi fra denne Time gjælder det Liv og Død, hvor vi To mødes, om det faa var for Herrens Alter.“

„Godt!“ — sagde Greven og nikkede — „til Sol gaaer ned i Morgen har I Fred og Frist for mit Ords Skyld, men intet Dieblis længer. Naar vi faa skal mødes, bliver min Sag — men I skal ikke glædes derved. Hils eders Frænder og Venner! Jeg skal snart være jer Gjest paa Brattingsborg og Hald. Paa Galgen skal I være faa sikker, som Grev Geert er paa Danmarks Rige.“

Dermed var denne Samtale endt, som den dristige Ridders Svende og flere Danske midt i Fjendens Leir vare forbaufede Vidner til, og som næsten med de samme Ord siden gjentoges i Folkesangen. Hvad der var Ridder Niels mest om at gjøre ved dette Møde med hans mægtige Fjende, var at gribe Leiligheden til offentlig at undsige Greven, for derved i sine egne og i sin Tidsalders Dine at befrie sig for enhver Anke og Urespøt, i det han, som en ærlig kristen Ridder, vel vilde sin og Fædrelandets Dødsfjende til Livs, men uden derfor at ville brændemærkes for Samtid

og Efterslægt med Navnet af en lumst Stimand eller Snigmorder, om det end maatte skee ved OVERRUMPLING. For at være ret vis paa, at denne hans Mening var tydelig forstaaet af alle Tilstedeværende, gjentog han den ham saa vigtige Undsigelse endnu en Gang høit, i det han forlod Greven og den fjendtlige Leir, og det hedder derom i Folkefjangen:

„Gort ved Hr. Niels Ebbesen,
Slog op med hviden Haand:
Grev Geert! I lade Eder mindes vel:
Saa snart jeg kommer igjen!“

At Niels Ebbesen holdt Ord — veed alle Danste.

Næste Dag var den store Beslutning ingen Hemmelighed længer paa Brattingsborg. Borgherren var kommen hjem om Natten; han havde ladet alle sine Svende og Stridsmænd sammenkalde saa snart det blev Dag. De vare kun sex og tresindstyve i Tallet, foruden Svend Trøst, som var den Eneste, med hvis Adfærd Ridder Niels ikke var tilfreds. Da han havde aabenbaret dem sit dristige Forsæt, endnu samme Dags Nat at overfalde Greven i Randers midt blandt hans Drabanter og Rytterhær, bød han den lille Skare gjøre sig til Gode med frisk og lystigt Mod. „Naar næste Nat er forgangen, maa det være lys Dag i Danmark!“ — udbrod han med begejstret Bished. — „Dagen kommer ikke, før Solen skinner paa mange Lig og paa vores maaske med; men saa maa der fare en ny, stor Tidende om Land, om vi saa ikke skal høre den selv. — Den Svend, der er sin Herre fast og tro“ — tilføiede han høitidelig og greb Evangeliebogen — „maa nu sværge mig ved den høieste Gud og sin Sjæls Salighed, at han ikke vil flye eller svige!“

Alf alle hans Stridsmænd var der ikke en eneste, som

betænkte sig noget Dieblig paa at følge sin Herre; de af-
lagde ham Alle den Ed, han forlangte, og svore at følge
ham i Døden; men da Røden kom til Svend Trøst, traadte
han tilbage og sagde stolt: „hvor langt jeg vil følge Eder
paa denne Færd, vil jeg betænke mig paa under Veis, Herre
Morbroder! At forraade Jer agter jeg just ikke; men jeg
forsværges mig ikke til nogen Herre meer i Verden, hvad
enten han er en Engel eller Djævel. Vil I ikke troe mig
uden Ed, faaer I lade være! men jeg følger Jer intet
Skridt længer, end jeg selv har Lyst til.“

Ridder Niels saae harmfuld og forbausset paa sin
Søster søn. „Vel! du har din Frihed!“ — sagde han med
dæmpet Stemme. — „Følg mig saa langt du vil, eller
bliv tilbage!“ Han greb ham heftig ved Armen og drog
ham til Side fra de forundrede og forbitrede Svende, der
alle betragtede ham som en Forræder. — „Vil du for Sti
Andersens og hans smukke Datters Skyld svige mig og dit
Fædreland?“ — hvistede han — „svar mig ikke! jeg troer
dig endnu. Kjendte jeg ikke de Galters Blod i dit Hjerte,
skulde du sidde i Brattingsborg Taarn, medens jeg redder
Folk og Rige.“

„Det vilde I kanske fortryde i Morgen, Herre Mor-
broder!“ — svarede Svend Trøst. — „Medens I redder
Land og Rige, vil jeg tænke paa den lille Tue, I veed nok.“

Ridder Niels saae paa ham med store Dine og rystede
paa Hovedet. „Du har valgt en uheldig Tid at gaae fra
Forstanden paa!“ brummede han og vendte ham Ryggen.
„Bryd Jer ei om min Søstersøns Griller!“ — sagde han
til sine Stridsmænd: — „han har faaet nogle gale Fluier
i Hovedet; men dem lader han vel flyve inden vi naae
Randers.“

Da man saa Timer efter brød op fra Brattingsborg,
fulgte Svend Trøst i nogen Frastand den edsvorne Skare,

der sang lystig den hele Dag, men ved taus og hastig i Aftenstumringen ad Randers til med deres alvorlige Herre i Spidsen.

Det var Midnat, da man naaede Fruerlundten ved en Herregaard i Hornbæk Sogn, tæt ved Randers. Her lod Ridder Niels sine Folk i al Stilhed stige af og binde deres Heste i Lundten; derpaa gik de taus ned mellem Engene Vesten for Randers til Broen over Møraa, der nu kaldes Duff Møllebæk, hvorfra der kun var $\frac{1}{4}$ Mil til det gamle Slot Randelsborg. Greven havde besat Slottet med sin Rytterhær, og enhver Udgang til ham syntes umulig. Dog Ridder Niels syntes sikker i sin Sag. Hans troe, edsvorne Svende fulgte ham, med blind Tillid til hans Klogskab og Lykke. Ingen af dem maatte mæle et høit Ord; men de hviskede mellem hverandre. Havde deres Herre ikke Venner og Hjælpere paa Slottet, mente de vist, det maatte være Hellig Knud, der nu gav ham den Dristighed: for de vidste vel, at han altid bar en Reliquie af Danmarks Skytshelgen paa sit Bryst. Det Rygte havde ogsaa udbredt sig iblandt dem, at han stod i Forbund med høiere Magter, og de fandt det ganske rimeligt, at Hellig Knud vilde staae dem bi ved dette Foretagende.

Da de vare komne til Nabroen, vendte Ridder Niels sig om og talte sine Krigsmænd. De vare der alle sex og tresindstyve, tilligemed Svend Trøst, der stod nærmest ved Broen. Enhver Kriger var bevæbnet med Sværd og Spyd, uden andre Vaaben. Fire af dem havde paa deres Herres Befaling medtaget store Allarmtrommer, hvis Anvendelse ved saa hemmeligt et Overfald dog syntes dem ubegribelig.

„Den Svend, der ikke vil følge med, kan nu tage Orlov!“ — sagde Ridder Niels med et skarpt Blik til sin Søstersøn, og til hans Forbauselse fremtraadte Svend

Troßt, hvem han dog endnu allernødigt vilde mistroe, og syntes virkelig at ville modtage Tilbudet.

„Hertil vilde jeg følge Jer, men intet Skridt længer!“ — sagde Bæbneren bestemt. — „Den Bedrift, I ikke vilde betro eders Søster søn fremfor den Ringeste af eders Svende, den vil jeg nu heller ikke dele Vren for med Eder og eders blinde Medskaber. Af een Haand meer eller mindre afhænger vel ikke Danmarks Frelse“ — tilføiede han — „hvis ellers denne natlige Færd kan bringe Frelse og være det danske Ridderstab værdig.“

Det var som Vinene skulde styrte den forbausede Ridder Niels ud af Hovedet, i det han hørte disse Ord af sin egen Søstersøn. Sværdet foer ham af Skeden, og han var nær ved at knuse det unge Menneskes Pande; men da saae han en Mine i Svend Trosts Ansigt, som afvæbnede ham. „Fly, Glendige!“ — udbrod han — „skjul for al Verden det Ansigt, som falskelig ligner Ebbe Galt og min stolte Søster! kom aldrig meer for mine Vine! den Skamplet, du sætter paa de Galters kjække Slægt, vil jeg i denne Nat udslette med mit Blod. Om min Bedrift i Nat er Ridderstabet og Danmarks Værdig, skal ikke du, men Marchundreders danske Mænd bedømme. Nu følg mig, mine troe Mænd! lad Forræderen beholde det usle Liv, han vil spare til sin Skjændsel!“

Med disse Ord og med et foragtede Blik til sin Søstersøn gif Ebbesen over Broen, og Alle fulgte ham, undtagen Svend Trost, som, med de foldede Hænder knugede mod sit Bryst, nogle Diebliske blev staaende paa Broen og saae efter dem. Neppe vare de forsvundne for hans Vine i Nattens Mørke, før han fremtog af en stor Lomme under sin Kappe en Haand-Oxe tilligemed et Brækkjern og en Knibtang; herpaa gav han sig strax i Færd med at løsne Broens Planker og udtrække Naglerne. Det

var et svært Arbeide. Sveden sprang ham af Panden, og Huden gik af hans Hænder; men han vedblev ufortrøden indtil den sidste Plank var løsnet. Derpaa hvilede han sig et Dieblit og undersøgte endnu en Gang alle Plankerne. Da han fandt dem saaledes løsne, at de i et Dieblit kunde affastes, nikkede han vel tilfreds og kastede et opmærksomt Blik hen mod Slottet og Staden. Alt var endnu roligt. Han greb Prinds Ottos gyldne Sværd, som han under Arbeidet havde lagt fra sig, og ilede med raske Tover op imod Slottet ad samme Vej, som hans Morbroder havde ført sin lille, edsvorne Skare. Svend Trøst havde endnu nogle hundrede Skridt til Slottet og nærmede sig Byens Vesterport, da han med Forbauselse hørte, at der ringedes med Stormkloffen fra Slotstaarnet. Han fordoblede sine Skridt og hørte, at Trommerne røstes baade paa Slottet og i Staden. Nu ringedes der ogsaa med Stormklokkerne i Byen; der høstes Skrig og Vaabenlarm, og en høi Flamme slog op over Randelsborg Høienloftsbygning. Vaabenlarmen kom stedse nærmere. Svend Trøst standsede nogle Dieblitte og drog sig langsomt tilbage mod Broen. Han var omtrent hundrede Skridt fra den løsne Plankbro, da han i det svage Dagningsstjær saae sin Morbroder med den lille Kriger-skare trække sig kæmpende tilbage, forfulgt af et stedse større Antal Tjender, der dog snart strømmede frem og snart tilbage i den største Forvirring og Uorden. Det var som de troede, der maatte være en mægtig Hær bag ved dem, og at den Haandfuld Stridsmænd, de forfulgte, kun vilde lokke dem i en Snare. Smidlertid blev Kampen dog stedse heftigere og Niels Ebbesens Fare større. Han drog sig rolig og befindig tilbage og nedlagde Ridder Dve Hals med egen Haand. „Det var mig!“ — raabte han med høi Røst — „det var Niels Ebbesen af Nørveriis, der slog den stolte Grev Geert!“

— Han standsede atter ved en nedlagt Ridder, medens en ny Flok Fjender stimlede sammen imod ham. „Hør!“ — raabte han atter høit — „nu ringe de Randers Klokker for Tyrannens Sjæl, alt som det var spaaet ham for længst — det var Niels Ebbesen, der lod Trommen og Stormkloffen røre — al Verden skal høre, jeg har holdt Ord og hevnet Danmarks Frihed, trods Jer Alle!“

Den talrige Fjende ordnede sig nu i en formelig Slagorden imod ham; de anførtes af en Ridder, der dog selv holdt sig tilbage, medens han, som en kyndig Felt-herre, samlede en stedse større Masse Krigere omkring sig.

„Tilbage! gjæve Morbroder!“ — raabte nu Svend Trøst og sprang sine Landsmænd forbi med draget Sværd — „over Broen kun! og I er frelst — I skal see, jeg var Jer tro. — Tilbage!“

Ebbesen studsede, yderst forbausset, men fulgte sin Søstersøns Bink. Han fældede endnu en anselig, fjendtlig Ridder og trak sig rolig tilbage over Broen med største Delen af sit Mandskab. Den sorte Svend kom bag efter; han kæmpede sig frem som et vildt Dyr gennem Fjendens Rhynger og udbredte Forfærdelse blandt den overtroiske Mængde, der ansaae ham for en løsladt Djævel; han slyngede et blodigt Hoved med en sort Klerke-Kallot paa Døden af sit Spyd ind blandt Fjenderne og standsede ved Svend Trøst, ligesom Bæbneren løb sit Sværd gennem Livet paa den fjendtlige Hovding. Det var Grevens Kammervend, Hans Wittinghof. Svend Trøst kjendte ham først, da han saa ham i sit Blod. „Til Broen, Wolle!“ — raabte han nu med stærk Røst, medens Fjendens overlegne Starer rykkede frem for at storme over Aaen — „hjælp mig med Planterne, Wolle! de er' løse.“ I saa Spring stode de paa Broen. I et Dieblik vare alle Bro-

planterne afdækkede i Strømmen — og Niels Ebbesen med hans lille, forrovne Skare var frelst.

De stufede Fjender udstødte et rasende Harmskrig, da de nu med en Styrke af over tre tusinde Mand pludselig saae sig afskaarne fra den ubetydelige Krigerfjæde, de forfulgte, og som de med deres Mængde kunde have knust. Niels Ebbesen og hans troe Svende naaede snart Fruerlundens ved Hornbek og stege paa deres Heste. Inden Solen stod op over Randers By og det brændende Slot, hvor Grev Geert laa slagen, holdt Niels Ebbesen stille paa en Høi og saae tilbage over Aaen paa Fjendens raadvilde Bevægelser. Her indhentedes han af den sorte Skytte og Svend Trost, som nu blev modtagen af de Brattingsborg Svende med et jublende Hurraraab.

Da Ridder Niels saae sin Søstersøn igjen, sprang han af Hesten og sluttede ham i sine stærke Arme. „Jeg har gjort dig svar Uret, Brushoved!“ — sagde han, hjertelig bevæget — „men, ved den høieste Gud! jeg vil gjøre det godt igjen i denne Time. Hvad min Løn vil blive i Danmark, veed jeg ikke; men du har vissefortjent Ridderslaget af Niels Ebbesens Haand og paa denne Plet. Uden dig skulde vi nu ikke seet den Sol staae op, som med Guds Hjælp bebuder Danmarks Frihed.“

I dette Dieblik stod Solen op over Randers Fjord og kastede sine Straaler paa Byen og den store Røgstøtte fra Slottet. Svend Trost havde styrtet sig af Hesten i sin kjære Morbroders Arme. Han bøiede nu sit Knæ paa Høien, med det prægtige Syn for Øie, og modtog med overvættens Glæde Ridderslaget af den Haand, han altid havde agtet og æret høiest.

„Eder tilkommer Gæden, næst Gud og Hellig And, Morbroder Niels!“ — sagde den nyslagne Ridder og reiste sig. — „Tilgiv mig mit dristige Ord i Nat mod eders store

Bedrift! nu seer jeg, den er en af de største, danske Mænd har udøvet i Verden; men det gif først op for mig i den Stund, jeg hørte Allarmtrommen og vidste, det var Serjelo, der lod den røre, som en ærlig Fjende. Sig mig kun" — tilspøiede han med dæmpet Røst, i det han atter svang sig i Sadlen ved Ebbesens Side — „faldt Grev Geert med Sværd i Haand? Gav I ham Frist til ridderligt Forsvar i hans Ulykke?"

„Nei, han faldt som Forbryderen paa Retterstedet" — svarede Niels Ebbesen mørk — „men det vil jeg forsvare paa den yderste Domsdag. — Den, der har solgt Danmarks Rige og truet alle danske Riddere med Galgen, fortjente ingen bedre Død."

Svend Trøst taug og syntes et Dieblif helt ilde til Mode. „Det var vel ikke som jeg helst gad havt det, kjære Morbroder!" — sagde han lavrøstet — „men I maa bedre forstaae den Ting. Hvorledes Tyrannen saa faldt, I har mageløst fuldført en Guds-Dom i vor Herres og Folkets Navn. Eder skylder Danmark en Hæderstrand" —

„Afsted!" — afbrød Ebbesen ham og kastede endnu et Blik tilbage mod det styrkende Mandelsborg, hvorfra en Hob Fjender under vilde Hevnstrig udbar Geerts Lig. „Det første Slag er kun gjort; men det maa vække hele Folket! For Fjenden er ude af Landet, skal Ingen drømme om Seiersstrandje i Danmark!"

Derpaa red man i stærkt Trav hen ad Veien til Brattingsborg. Alle Begne, hvor Rygtet hørtes om Grevens Fald, var der stor Forbauselse og Glæde, og hvor Niels Ebbesen kom frem, vidste den fattige Bonde ikke hvad Værelse han vilde gjøre ad ham. Inden de naaede Brattingsborg blev baade Ridder Niels og hans Svende hungrige, og paa denne Wei var det, han modtog hint rørende Beviis paa den ringeste Almues Glæde og Taknemmelighed, ved

hans Besøg hos den fattige Kone. Derom hed det siden
 saa smukt og simpelt i Folkesangen:

„Niels Ebbejen gjested sig en Kjærling;
 Hun havde ifkun to Leve (d. e. Smaabrød);
 Det ene gav hun Niels Ebbejen:
 Han slog den fullede Greve.“

Femte Kapitel.

Paa Tilbageveien til Brattingsborg var den forte
 Svend helt lystig. „Saae I nu, min splinternye Hr. Rid-
 der!“ — sagde han til Svend Trost — „jeg var ingen
 dum Hund, da jeg lod dem slæbe mig til Randelsborg, for
 at hænge mig, naar Skoven blev grøn! Endnu er Skoven
 ikke grøn, og nu ligger alt den fullede Greve hist med Næsen
 i Beiret, med samt Hr. Dve Hals og den forte Kapellan;
 ham tog jeg da selv paa min Samvittighed, for min Bedste-
 moders Skyld, hvorvel han hverken havde Baaben eller
 Bærge. Jeg maatte slagte ham ligesom et andet Stykke
 Kvæg; men bedre Død var han ikke værd, den Skabhals!
 For den Bedrift faaer jeg sagtens intet Ridderflag. Stort
 bedre haandterede vi ellers ikke med Grev Skaldepande selv;
 men hvad enten I vil kalde det ridderligt eller slagterligt,
 han fik den Ende, min Bedstemoder havde spaaet ham for
 hun blev brændt, og mod hvad der staaer i Skjæbnens Bog
 kan al Verdens Ridderstab intet Munk have at sige.“

Svend Trost tvistedes med ham om den Vildhed og
 Grumhed, hvormed han havde taget Hevn over sine egne
 Venner, mere for sin egen og sin Bedstemoders Skyld,
 end for Fædrelandets Frihed og Frelse.

„I skulde kun tie stille med den storagtige Tale, unge

Herre!" — svarede den sorte Svend — „slog I ikke selv Hans Wittinghof for Panden med god Villie og havde derved nær forsømt at kaste Broen af? det gjorde I neppe for jer vor Herres eller Fædrelandets Skyld, men for den smukke Agnetes Skyld fra Bjørnsholm.“

„Jeg kan vidne ved den høieste Gud, jeg kjendte ham ikke før han var falden!“ — sagde Svend Trøst ivrig — „dog, jeg havde endnu mindre skaanet ham, havde jeg kjendt ham; det kan meget gjerne være, jeg havde glemt baade Broen og jer Alle, for at løse mit sidste Ord til Hans Wittinghof“ — —

„Ho, ho! seer I det!“ — afbrød den sorte Svend ham og lo — „i det Stykke er vi nok Alle lige rene. Menner I, jer fornuftige Morbroder havde sat sit Liv paa Spil ved saa fortvivlet et Bovesestykke, hvis ikke den kullede Greve havde givet Sti Andersen Ret hin Dag paa Viborg Thing? I den Time besluttede han Grevens Død; det saae jeg paa det Hvide i hans Vine. I maa sætte saa sød en Dyppelse derpaa, som I vil, det var dog Meningen i Grunden.“

„Nei, ved den levende Gud, nei! Du gjør ham Uret!“ — udbrød Svend Trøst ivrig. — „Du har jo selv sagt mig hvorledes han harmede sig syg over den Tanke, at man vilde domme saa lumpent om ham.“

„Snat med Lumpenheden! den Synd vil jeg æde op i et Stykke Sul. Jeg saae nok, hvor glad han blev, da jeg kom til ham forgangen Nat paa Brattingsborg og lovede ham Hjælp og sikker Hevn over Greven.“

Svend Trøsts Indvendinger hjalp ikke. Den sorte Svend blev ved sin Mening og vilde ikke tiltroe noget Menneſte større Høimodighed og Selvfornegtelse, end han selv besad. Af disse forskjellige Meninger om den sande Grund til Niels Ebbesens Bedrift hørte han selv nu Intet

Han ved stille og alvorlig i Spidsen for sin Rytterhob og tænkte paa hvad der fremdeles maatte see for at redde Fædrelandet. Da de naaede Brattingsborg, sørgede han omhyggelig for Borgens Bevogtning og lukkede sig inde i sit Lonkammer med sin Hustru.

Om Aftenen var der lystigt i Borgestuen paa Brattingsborg. Her sad nu den sorte Svend for Enden af Drikkebordet og førte Ordet. Her var ogsaa Svend Trost tilstede, for at høre hvorledes Alt var gaaet til. Hvad den sorte Svend selv havde seet og havt Del i ved Overrumplingen af Randelsborg og Grev Geerts Fald, det blev nu selv i hans Mund her ved Drikkebordet til et Stykke af hin Folkesang, der siden med andre Dienvidners Tillæg og Forandringer klang over hele Landet. Om sig selv fortalte han hvad der heller ikke er glemt i Folkesangen, ved Fortællingen om Ebbesens Ordsliste med Geert, der i sin Nød vilde tinge om Livet og give sig til Fange:

„Og det da meldte den sorte Svend,
 Fordi han var ikke hvid:
 Vi lægge nu denne lange Tale;
 Vi lade Sværdene bide!“

„Den, der gjorde os bedst Tjeneste, var dog Jer, unge Hr. Ridder!“ — sagde den sorte Svend til sidst og vendte sig til Svend Trost, der stod som slagen af Forbauelse og Gru over den raae Karls Beretning om Grevens Fald og formelige Halskuggelse over Sengestoffen. — „Havde I ikke været snildere, end vi Alle til Hobe, havde nu Ingen af os siddet her.“

„Jeg gjorde et Spotvers over Jer i Gaar, unge Herre!“ — sagde en af Niels Ebbesens Stridsmænd — „det hvistede

vi saa smaat om paa Veien til Randers, medens I red bag efter. Det Ord, Husbond havde sagt os, tyktes os vel værd at sjunge, seer I, og saa faldt det saaledes i Led for os, at I fik en Hib med det Samme, for vi troede den Gang Alle, I var en Skjelm, unge Herre! Gud forlade os den Synd, nu fortryder det mig."

"Syng mig kun jeres Spotvers!" — sagde Svend Trøst — "i Dag har jeg faaet Vre nok for Vidt og kan sagtens taale at høre hvad Galt I tænkte om mig i Gaar."

"Ja, naar I ikke vil blive vred, unge Hr. Ridder! det faldt os saadan i Lag, seer I, efter hvad vi havde hørt og seet:

"Ikke kommer Dagen før end Solen skin,
Saa faae vi Tidende ny —
Hvilken Svend sin Herre er fast og tro,
Han maa ikke fra hannem flye.

Dp da stode vi Svende helt trøst
Dg svor ham Tjeneste paa ny
Foruden Niels Ebbesens Søster søn —
Han vilde da fra hannem flye."

"For Fanden! det var jo ikke min Mening, I Taaber!" — udbrod Svend Trøst ærgerlig. — "I skulde aldrig synge Viser om nogen Gjerning, før den er halv endt. Den Hib var der da heller ikke stort Vid i, kan jeg troe."

"Tænkte jeg det ikke nok, I blev vred, kjære Herre!" — sagde den trohjertige Baabensvend — "det skulde jo ikke være Andet, end den rene Sandhed; men Gud stee Tak, det blev Logn! Seg flaaer mig nu Hjertens gjerne

paa min Mund og sluger det dumme Ord i mig igjen, hvad enten det var raat eller sødent."

„Lad kun Bisen blive som vi har nemmet hende! men hør hvad jeg har sat til i Dag!“ — sagde den sorte Svend — „det er endnu det bedste Stykke Bise, jeg har gjort, og det skal alle danske Piger synge efter mig! — Giv Agt, Karle! at I kan lære det med, og fyld Krusene! Ridderen af Randers Bro skal leve!“

Snart gjenlød nu Borgestuen af Hurraraab for Svend Trøst, medens man ikke blev ked af at gjentage hvad den sorte Svend sang til hans Vre:

„Niels Ebbejen kom til Randers Bro;
Der vanked saa gode Hug;
Der fandt han da hin liden Svend Trøst,
Som førre Orlov tog.

Niels Ebbejen gaaer over Randers Bro;
De Holster efter hannem kasted;
Efter gaaer hin liden Svend Trøst,
Og Broen han efter hannem kasted.

Dat have Niels Ebbejens Søstersøn!
Han var sin Morbroder tro:
Han kasted i Naen de Fjælle saa brat —
De Holster funde ingen Bro*.)“

„Lad der være Maade med min Berømmelse, Godtfolk!“ — sagde Svend Trøst noget undselig: — „hvad jeg frelst i Dag, var dog kun en Myretue mod hvad I og Morbroder Niels maaske har bjerget, saa sandt selv den

*) Af Folkesangen.

bedste Ridder i Danmark og hans Svende kun er en ringe Del af Folk og Rige. Ha! til sidst bryder enhver dansk Mand sig nu meer om sin egen Frelse, end om det Hele, og det er Landets Pest og Ulykke!" — tilføiede han ivrig da de halv berusede Krigsmænd vedbleve at raabe Hurra for ham og gjentage Visen om Broen. — „Gjør I mig meer Bæsen over den lumpne Bro, var jeg tilfreds, I aldrig var komne levende over den. Her er Andet at tænke paa, end at hytte vort eget og vore gode Venners Skind!" Med disse Ord forlod han Borgestuen, og den overdrevne Begeistring for hans Bedrift havde Ende.

Svend Trost havde forladt den kvalme Borgestue i en besynderlig Stemning og var gaaet ud paa Høienloftspalen under den stjerneklare Nathimmel. Det var Aftenen efter Søndagen „Judica“ den første April, der, som Grev Geerts Dødsdag, var bleven saa mærkelig en Dag i Danmarks Aarbøger. Ingen af de Brattingborg Krigsmænd havde tænkt paa Ave eller Messje den hele Dag, og Grev Geerts Banemænd havde endnu ikke tvættet Blodet af deres Baaben og Klæder. Niels Ebbesens forbausende Daad og den mægtige Geerts Fald havde gjort et stort Indtryk paa den unge Riders Sind; men han havde faaet en Forestilling om hint Tyrandrab, der midt i hans stolte Glæde forstemte ham. Hvor vigtig end denne Bedrift maatte være for Danmarks Frihed og Lykke, forekom den ham dog nu, i den sorte Svends raae, hevnglade Beretning, hverken saa ædel eller ridderlig, som hans gamle Beundring for hans Morbroders stormodige Sind fordrede det. Billedet af den mægtige Geerts Endeligt, som en lav Forbryders Henrettelse, var ham modbydeligt. Det Had, han før havde næret mod Danmarks Undertrykker, syntes næsten forsvundet for Tanken om den faldne Sjendes Navnkundighed, som Helt og Feltherre. Nu er der

da een mærkelig Mand mindre i Verden!" — sagde han ved sig selv — men er Danmark dermed reddet? „Han løstede sit Blik mod de tindrende Stjerner. — „Hvi forstaaer jeg ikke hvad hist staaer skrevet med Guds Finger?“ — vedblev han — „Hvad vil Enden blive? hvor vil det gaae Geert den Stores Banemand? Hm! min Lykkes lille Fjende er ogsaa falden!“ — vedblev han fast mismodig og bitter. — „Tyrannens Haandlanger skal nu aldrig holde Bryllup med Agnete — men — Svend Trøst kjender hun dog ikke meer, er jeg nu end Ridderen af Randers Bro og har faaet Lov for Lidt af den sidste Nats Helte.“ Riddernavnet var en Hæder, Svend Trøst i mange Aar havde higit efter. Nu, da denne Lykke var opnaaet, forekom den ham næsten barnagtig, forsængelig og slet fortjent. Det overdrevne Bifaldsraab i Borgestuen klang ham næsten som Spot, siden han dog kun havde taget mindst Del i den natlige Heltefærd.

Nu hørte han, at Døren aabnedes til Høienlofts salen fra Borgherrens Vokammer; han traadte ind fra Svalen og mødte Ridder Niels, som med et Lys i Haanden vilde begive sig til sit Sovokammer.

„Tænker I paa at sove i denne Nat? kjære Morbroder!“ — spurgte Svend Trøst og betragtede med Forundring Ebbesens rolige og tillidsfulde Maaen, der dog bar Præget af en mægtig, men opløst Sjælsspænding.

„Hvorfor ikke? min Søstersøn!“ — svarede Ridder Niels og standsede: — „jeg tænker nu første Gang i sex Aar at sove rolig. Fra denne Dag maa et nyt, sundt Liv begynde i Danmark; dertil hører Hvile saa vel som Daad.“ Han satte Lyset paa Bordet og tog Plads i den store Armstol. „Har Du endnu Skrupler over min Gjerning? Svend Trøst!“ — tilspøiede han. — „Jeg mente

dog, du havde faaet bedre Tanker om mig og min Færd, da du hørte Trommen og Stormkloffen i Randers."

"J har givet mig Ridderflaget i Dag, Morbroder Niels!" — sagde Svend Trost og greb hans Haand — "skjenk mig nu ogsaa den Tillid og Fortrolighed, I hidtil har negtet mig! Siig mig kun Gæt! og jeg er eders Vres Ridder og jer fuldtroe Mand til min Dødsstund: var det for Danmarks Friheds Skyld alene, at I slog den stolte Grev Geert?"

"Det vil jeg haabe, Søn!" — svarede Ebbesen og foer med Haanden til den store Pande: — "havde jeg tvivlet derpaa forgangen Nat, havde den største Tyran i Verden endnu levet. Dog — hvo kjender hver hemmelig Tanke i sin Sjæl? — hvo seer hvert Gran paa Bunden af Tankedybets Afgrund? — hvo tør sige om sin bedste Gjerning, den var ren for Guds Afsyn?"

"Gud velsigne Eder, ædle Morbroder!" — tog Svend Trost heftig Ordet og trykkede hans Haand til sine Læber. — "Seg skal ære og høiagte Eder saa længe jeg lever og aldrig meer spørge om eders Tanker: nu veed jeg, de ere saa retfærdige, som nogen Engel kan fordre det af et syndigt Menneske. Men sig mig nu ogsaa, hvad agter I fra denne Stund at foretage til Fædrelandets og eders egen Frelse?"

"Først Fjenden ude af Landet og en retmæssig Konge paa Danmarks Throne!" — sagde Niels Ebbesen med freidigt Blik og stod op — "saa kan vi maaste tænke paa den Fred, der kan blive tilovers for Landets Befriere og Benner i Nøden. Nu maa hver ærlig Mand holde sammen og hele Folket staae os bi med Lyst og Mod! Rygtet om Grevens Fald skal flyve foran os med Skræk — og den døde Tyrans Hær adsplittes, som en Bispærm uden Dronning paa Heden!"

„Godt, kjære Morbroder! men hvo styrer saa Folk og Rige? Er der tænkt paa et Kongevalg?“

„Jeg vil betroee dig, hvad endnu er en Løndom: Biskop Svend er reist til Brandenburg med Hyltingsbrev til Junker Baldemar. Landets vigtigste Mænd har underskrevet det; mit Navn staaer først derunder; men Ridder Bugge og hans Venner have andre Tanker.“

„Og Otto — den ædle Junker Otto — skal han sidde forglemt og forbigaaet i sit Fængsel?“ — udbrød Svend Trost med smertelig Iver. — „Hvor kunde I fremsthynde det Valg, Morbroder!“

„Det har smertet mig dybt, som nu dig; men det er Nødvendighed — den eneste Udvei: Prinds Ottos Fangenskab har gjort hans Valg umuligt; selv om vi nu kunde befrie ham med Vaabenmagt — han har tabt Folkets Tillid. Broderen har de vigtigste Stemmer; til ham staaer Alles Haab. Otto maa opgive sine Fordringer og vente sin Frihed af Broderen med hele Landet. Det er ingen Forbigaaelse. Folkets Billie er her Lov. Danmark er endnu et frit Valgrige.“

Svend Trost stod ved denne Meddelelse fast nedslagen og betragtede med en inderlig, vemodig Følelse Prinds Ottos gyldne Sværd, som han holdt i Haanden. „Saa var ogsaa det kun en smuk, bedragerisk Drøm, som alt andet Skjont og Herligt!“ — jagde han med et dybt Suk. — „Jeg saa ham ved den store Absalons Grav, den Aften, de begrov hans Fader i Soer; jeg var i den Time dog saa vis paa, det maatte blive ham, der en Gang skulde bringe Lykke og Betsignelse tilbage over Danmark.“

„Det var mit med hele Danmarks Haab for sex Aar siden“ — svarede Ebbesen vemodig — „Blodstrømmen paa Tap Hede har udsuget det. Ulykken er med ham. — Statsmand er han jo ikke; det skal Broderen være. Hans Stats-

floget bliver maaske min Ulykke" — tilfoiede Ebbesen og tog sit Lys fra Bordet — „dog — Danmarks Lykke vil vi nu kun tænke paa. I Guds Navn! lad Baldemar raadslaae med Bispen og Tyrsterne som han vil og maa! — jeg har ryddet ham Veien til Thronen; gaaer den ogsaa over Brattingsborgs Grus og det, der er bedre — jeg maa dog ønske ham Lykke paa Veien, for gamle Danmarks Skyld.“

Ridder Niels trykkede sin Søstersøns Haand og gik med faste, rolige Skridt til sit Sovokammer.

Evend Trøst saae længe efter ham, og der trængte sig Taarer i hans Øine. „Han og Otto“ — sagde han — „de to bedste Sjæle, jeg kjendte blandt danske Mænd — skal de nu begge gaae til Grunde for den kolde Statsfloget? — og han, den overmodige, unge Herre, der trueede mig med Jagtpidsten — han vor Konge! han den store Statsmand, man har Bud efter! Gud bedre det! de er blinde. Hvad skal Danmark med Hovedet uden Hjerte? Mod har han ei engang, det tør jeg doe paa.“ Han gav nu ret sin Harmes Lust, og talte saa høit med sig selv, at det rungede i Salen: „Ha! lad os nu da udslette Løverne og Hjerterne af Danmarks Skjold — og sætte lutter smaa Slangehoveder i Stedet! saa kan det blive som hint Hedningskjold, der forstenede Hjerter og Sjæle; men oplive vil det aldrig i Ewighed — aldrig!“ —

Som Evend Trøst i sin Iver udraabte disse Ord, stod den sorte Evend for ham i den dunkle Høienloftssal. Han havde endnu ikke afvasket sit smudsige Ansigt eller kæmmet sit uhyre Stjæg, og hans Klæder vare endnu blodige fra den sidste morderiske Nat. „Ei, ei! unge Hr. Ridder!“ — udbrød den vilde Karl med en lystig Latter — „gaaer I mig og min salig Bedstemoder ind i Haandteringen og giver Jer af med at være Spaamand? Nei,

lad mig om det! den Kunst forstaaer jeg bedre. Saa vist som jeg spaaede Grev Skaldepande og hans Haandlangere den visse Død, saa vist kan jeg love Jer for, vi nu skal faae bedre Tider her i Landet, i hvor det saa vil gaae Jer og jer Morbroder. Saa Meget kan jeg dog læse i de Stjerner, der staae høiest i disse Nætter, at det er god Tid at begynde noget Stort paa, naar Gonduls største Land*) rider mellem Bødder og Tyr. Det veed jeg, vi har ikke løbet med Rimstangen i dette Døgn, hvorvel vi har alle Narres Dag i Dag."

"Dine Spaadomme giver jeg ikke Stort for, gale Volle!" — sagde Svend Trost, der fast med Gru var traadt tilbage for den fæle Skikkelse: — „det er en nem Sag at spaae de Folk Døden, man selv er med at slaae ihjel. Men hvorledes seer du dog ud! gik hen og vask Blodet af dig, og skab dig ikke længer som et Umennefte! Nu har du faaet Hevn fuldt op baade for din gamle Herre og din Bedstemoder. Hvor længe vil du gaae som et Skræmsel her? du seer jo ud som den livagtige Satan."

"Er I ræd for Blod og hvad andet Skarn, der hænger ved os i denne Verdens Sole, unge Hr. Ridder! saa duer I, Skam, lige saa lidt til den Tid, der kommer, som til den, vi har Haas paa. Saa ren og sliffet, som I vil have hver Ridder og Svend, og det baade paa Sjæl og Krop, saa pen slipper Ingen til sin Lykke i denne Bildbasjetid. Kan jeg soie Jer deri, skal I dog see mig tvættet i Morgen!" — vedblev han med et Nif — „men den sorte Svend bliver jeg dog til min Dødsdag. Veed I ellers Nyt fra Hald? den fangne Tomfru, I veed nok, vor lille Agnete fra Bjørnsholm, hun er fløien med Wildgæsene i Gaar."

*) Solen.

„Hvad! flygtet? — du min Gud! hvorhen?“ — udbrød Svend Trøst heftig.

„Ja hvorhen, har hun rigtig nok glemt at lade os vide. Men jeg skal nok faae hende opsnauset!“ — tilføiede Volle med et raat Smil. — „Har I nu to Gange reddet mig Liv og Lemmer, er det ikke meer end billigt, at jeg hjælper Jer til lidt Liv og Lyftighed igjen ved Velighed og hvad jeg kan ærgre Sti Andersen med, gjør jeg med Hjertens Glæde.“

„Spar din Tjenstagtighed, Volle!“ — afbrød den unge Ridder ham og vendte sig fra ham. — „Lad hende flye hvorhen hun vil! vov du aldrig at komme hende for Dine med dit Bildmandsjsjes!“

„Nu, nu! det doer hun vel ikke af at see paa, naar jeg fører hende i Ridderens Favn, hendes Hu staaer til.“

„Hvad! er du gal? Volle! hvilken Ridder?“

„Ih, Tusentasten, der blev besat ved at see hende! ham skal hun jo have et godt Die til. Maaske Juglen kun er floien fra Hald, for at lade sig fange af den nybagte Ridder med Randers Bro i sit Skjold, og han skylder hende jo en Brudgom for den, han slog i Stykker for hende sidste Nat.“

„Gaa din Vej, Volle!“ — svarede Svend Trøst med et dybt Suk. — „Broer kan jeg faste af, og Slyngler kan jeg slaae for Panden; men den Jugl, du taler om, fanger jeg aldrig. Det var en Drom med den lille Agnete fra Bjørnsholm. Jeg er ikke meer til i hendes Sjæl, og i min er der nu kun et deiligt Billede tilbage, men uden Sandhed og Kjærlighed“ —

„Ei hvad! lidt Løgn er der i al Elskov, det veed vi jo nok, og holder hun af Jer, er det snarere for meget, end for lidt“ — mumlede den sorte Svend. Den unge

Ridder vendte ham Ryggen og gik, med et Lysglimt i sit urolige Blik, til sit Sovestue i Ridderloftet.

Næste Morgen fulgte Svend Trost sin Morbrøder til Hald med største Delen af Borgens Mandskab. Han var adspredt og svarede bagvendt til Alt. Den sorte Svend var bleven vasket og pudset; han fulgte Toget med lystig Sang.

„Hvad tænker du paa? min kjære, troe Søster søn!“ — spurgte Niels Ebbejen med venlig Røst og lagde sin Haand paa den unge Ridders Skulder — „er det Danmarks Fremtid eller min og Junker Ottos Skjæbne, du grunder saa dybsindig paa?“

Svend Trost blev rød over hele Ansigtet, men den sorte Svend lo hemmelig og trak paa Skuldrene.

„Gud bevare Danmark! — og Eder med, kjæreste Morbrøder!“ — udbrød den forlegne Drømmer og rev sig ud af de Forestillinger, der syntes at fængsle ham — „tænkte jeg end hverken paa at tjene Fædrelandet eller Eder og den brave Junker Otto i denne Stund, saa var det sandelig ei fordi jeg har nogen bedre Idæer i Verden at bruge Liv og Tanke til. Tydsken har I jo alt givet Ben at gaae paa, saa vidt jeg hører.“

Hvor man kom, hørte man virkelig, at Fjenden allerede var paa Tilbagevejen ud af Landet, og at Rygtet om Grevens Fald havde opløst og adspaltet hele hans store Hær af tydske Soldatter. Paa Hald var der Jubel og Glæde. Ridder Bugge og hans tre hundrede Krigsmænd holdt i Pandser og Plade i Gaarden, for strax at bryde op og forfølge den flygtende Fjende. Niels Ebbejen for- enede nu sin Skare med Hr. Bugges og blev modtagen af ham og alle Ridderne paa Hald som en Hædersmand.

„Nu skal Ingen sige Jer paa, I har siddet ørkesløs, medens vi Andre sloges, brave Ben og Rabo!“ — raabte den høirostede Ridder Bugge og rystede Ebbesens Haand: — „for den ene Bedrift vilde jeg give alle mine Seire til Hobe og Hælvten af dem, jeg endnu agter at vinde. Vil I føre Befalingen over vore Krigsmænd, træder jeg selv tilbage. I har viist os, at I er den siffigste og derhos den dristigste Riddersmand i Landet.“

„Tak for eders bedre Tanker om mig, Ridder Bugge! hvorvel jeg hellere vil hedde ærlig, end siffig!“ — svarede Ebbesen. — „For I kun Befalingen, som det sømmes sig, hvor I selv fast lønner alt Krigsfolket! Und mig kun et Ord med i eders Raad paa dette Tog! Nu mener jeg, vi lade ringe med Stormklokkerne over hele Landet mellem dette og Ribe, at Folket kan komme paa Venene, og hver Thyde, der har en sund Arm, vil hjælpe os at følge Tydsken til Dørs.“

„Som I vil! denne Gang skal Niels Ebbesen raade!“ — svarede Hr. Bugge — „hvorvel jeg meer stoler paa os Riddere og vore krigsvante Mænd, end paa alt det Skrab, I vil ringe sammen med Kirkeklokkerne.“ Paa Hr. Bugges Bud foer der strax en Snes Svende forud, for at kalde Folket til Landstorm mellem Viborg og det Slesvigiske. Ridder Bugge og Niels Ebbesen droge selv i samme Time ud fra Hald med en stedsø voxende Hær. Fra Landsby til Landsby ringede Kirkeklokkerne foran dem, og Folket strømmede med stor Jubel sammen, for at slutte sig til den lille, udvalgte Rytterfære, i hvis Spids de saae Landets Befrier. „Se! der rider han!“ — lod det fra Mund til Mund — „med Niels Ebbesen alle Mand! det var ham, der slog den fullede Greve.“ Med Ebbesens Navn til Løsen, fulgte Bønderne Toget i store Skarer, til Hest og til Fods, med Ører og Leer. Ridder Bugge tang, men

rynkede Panden over dette Optog og saae med Ringeagt paa den uordenlige og slet bevæbnede Almuehob.

Paa Ribeveien stødte en anselig og vel bevæbnet Ryttertrop til dem, med en svær, geistlig Herre i Spidsen. Det var den krigerste Bisp fra Ribe, Magister Jacob Split eller stærke Mester Jacob, som han i Almindelighed kaldtes af Almuen. Han havde vel ikke Biskop Svends geistlige Værdighed i Ansyn og Adfærd, men langt mere krigerst Anseelse. Han sad paa en hoi, sort Stridsklingt med et Brystharnisk over den sorte Prælatkjortel og med en Feltherres Myndighed i det store, syldige Ansigt. Han var af hoiadelig Byrd, men var fri for det gjængje aristokratiske Hovmod og viste sig jævn og ligefrem som en Bonde. Han var, ligesom Biskop Svend, høit agtet for sin Lærdom, som han tillige med Magisterværdigheden havde erhvervet sig paa udenlandske Høiskoler. Som Biskop beskyttede han med Kraft og Myndighed sine underordnede Geistlige mod de verdslige Magthaveres Gjefteri og Undertrykkelse, og naar Bandstraalen ikke vilde virke, greb han uden Betænkning Sværdet. Han havde været Hovedmand for hint Forbund mod de holstenste Grever, hvori Biskop Svend ogsaa havde deltaget i Kong Christophers Tid. Med en Magt af nogle tusind Mand havde han, især i Fegtingen ved Haderslev, indlagt sig stor Berømmelse. Da Ridder Bugge og Niels Ebbesen saae denne Mand i Spidsen for den betydelige Rytterstare, der kom dem til Hjælp, hilsede de ham med stor Verbødighed og Velvillie. Ved Bispens Side rede fire svære Krigsmænd, der gave Agt paa ethvert af hans Bink — det var hans Venner og nærmeste Frændeder, der altid fulgte ham som Væbnere — den Eine lignede ham temmelig i Hvide og Styrke; det var hans kæmpemæssige Broder, Hans Split.

„Tak og Vre for Bovestykket i Randers, djærve Rid-

der Niels af Brattingsborg!" — sagde Bispen og rakte Niels Ebbesen Haand. — „I har gjort et dygtigt Dommestagsflag i Danmarks og vor Herres Navn, hvorvel jeg ikke tør sige, det var ganske efter min Ethica*), som vi hørte den paa de høie Skoler; men den Gjerning maa nu forsvare sig selv! Hvad Tak I end faaer derfor af de Store og Mægtige paa Jorden, jeg tænker dog nok, vi skal undskyldte det for St. Knud og den kjære Herre Gud, der bedst kjendte vor Nød og jer Billie.“

„Det er ogsaa min Fortrøstning, Herre Bisp!“ — svarede Ebbesen — „enddog eders fromme Collega, Biskop Svend, strengelig fordomte mit Forsæt og truede mig svart, hvis jeg satte det i Værk.“

„Det har han gjort, som en from og nidkjær Guds Mand!“ — svarede Bispen — „det vilde jeg gjort med i hans Sted. Nu, Gjerningen er skeet, er det en anden Sag. Nu siger jeg: Gud skee Tak for hvad han tillod til vor Frelse! og nu vil jeg hjælpe Jer frit og aabenbart ved høi lys Dag med hvad I har begyndt i Mulm og Nat paa eders egen Fare. I have ogsaa Tak, Ridder Bugge!“ — tilføiede han og vendte sig til den stolte Ridder fra Hald, der syntes først at have ventet Bispens Hilsen og Tiltale. — „I har først undsagt Tyrannen og begyndt aaben Feide mod ham. Er det skeet med et gudeligt Sind, i Folkets og Kronens Navn, og ei af vor fribaarne Stands Egenraadighed, som jeg vil haabe, saa fortjener I visselig ogsaa alle brave Dannemænds Tak. Her er Landet alt ryddeligt!“ — vedblev han uden at vente paa Ridderens Svar — „jeg har ogsaa hjulpet Fjenden til Dørs paa egen Haand, efter ringe Evne, og sendt En og Anden lidt hovedfulds ind i Skjærsilden; men det er en ærlig og forsvarglig

*) Pligtlære.

Sag i denne lovløse og kongeløse Tid. Vil I nu som jeg, drage vi ad Beile og Kolding til og vise Fjenden Winterveien, hvor han findes!"

Man antog Bispens gode Raad og forfulgte Fjenden i den Retning, han angav.

Paa en Landsbykirkegaard, en halv Dagreise fra Kolding, havde en Flok holstenste Ryttere forskandsset sig, for ikke at overrumples om Natten, medens de hvilede sig i den opbrudte Kirke. Det var Morgengry, da man opdagede denne Forstandsnning og stormede den. Til sin Forundring saae man nogle danske Krigsmænd forlade Skandsen og løbe over til deres jydsk Landsmænd, for at overgive sig paa Naade og Unaade. Men Forbittrelsen mod disse Overløbere var fast større, end mod Fjenden selv. „Landsmænd! Forrædere!“ — udbrød Ridder Bugge og Niels Ebbesen paa een Gang og studsede. Paa Hr. Bugges Befaling bleve Overløberne strax bundne, og han truede højroftet med at lade dem hænge, saa snart Skandsen var tagen.

„Vil I hænge Jeres egne Landsmænd, saa hold Jer først til vor Husbond! han har bundet os med Ed!“ — sagde en af de fangne Overløbere, og Svend Trøst troede at kjende en af Sti Andersens Skytter fra Bjørnsholm. Han meddelte strax sin Morbroder denne Opdagelse, og Niels Ebbesen skiftede Farve. Daggryet oplyste det heftige Kampoptrin, som nu ved Ebbesens Iver blev afgjørende. Den lille, holstenste Trop forsvarede sig fortvivlet; men hele Kirkegaarden var omringet, og snart stod Ebbesen med Ridder Bugge og den krigerste Bisp indenfor den stormede Kirkegaardsmur, tillige med Svend Trøst og et Par hundrede Stridsmænd. Vaabnene faldt de overvundne Fjender af Hænderne, og Syberne ventede paa det sædvanlige strenge Bud fra Ridder Bugge: „Hug dem ned!“ Men nu traadte der en høi Mand ud af Kirkens Vaabenhus,

og man kjendte Sti Andersen af Bjørnsholm. „Hold inde, Landsmænd!“ — raabte han med stærkt Røst — „mener I det ærligt med Danmark, saa lader I mig drage fri her fra med mine Folk. Jeg har ikke baaret Vaaben mod Fædrelandet, men oppebriet Kampens Udfald her, for i ethvert Tilfælde at gavne baade Syder og Holster. Havde den store Grev Geert sejret, skulde min Forbøn have formildet Folkets Stjæbne. Nu er det min Agt at være Fredsmægler mellem den faldne Greves Søner og vor forskudte Kongeslæggt. Jeg seer min Uven, Niels Ebbesen, i eders Spidse“ — vedblev han — „har han Fædrelandet tjærere, end sin egen Hevn, vil han selv være den Første som friskjender mig.“

„Nei, Sti Andersen!“ — svarede Ebbesen med dæmpet Harm — „friskjende Ser vil jeg aldrig: I er og bliver en Mlagthaver-Ben, som Ingen skal stole paa; men gjælder mit Ord noget her, skal I drage fri her fra og forsvare Ser for Danmarks Folk og den danske Krone, naar Tid er. Dpfsyld denne min Bøn, Ridder Bugge! Var Sti Andersen min Ven eller Broder, som han er min affagte Tjende, vilde jeg rødme ved at bede for hans Liv.“

„Paa denne Mands Forbøn kan I drage frit her fra, Ridder Andersen!“ — raabte Hr. Bugge med stolt Overherremine: — „paa dette Tog lader jeg Ebbesen raade, fordi han slog eders Herre, Despoten; men vogt Eder, hvor vi mødes igjen, Ridder Sti! — saaer I end al Berdens Fyrster til Venner med jeres Rævekønst, mig har I til Uven til min Dødsdag, saa sandt jeg hader alle Tyranner og Tyrantjener!“

Uden at svare et Ord steg Sti Andersen paa sin Hest og red med en stolt og listig Mine, i Spidse for sine Krigere, ud af sin bestormede Skandse. Paa Hovdingernes Bud gjorde Syderne ham Plads; men der mumledes høit

og misfornøiet om Riddernes Skaansel mod en Jorrcæder af deres egen Stand, og den gamle Bemærkning hørtes gjentaget, at de store Skjelmer lod man dog altid løbe, men de smaa hængte man op. Dog den Skaansel, man havde viist Sti Andersen, blev heller ikke negtet hans jydskt Svende. Paa Ebbesens Ord bleve Fangerens Baand strax løste, og man lod dem gaae hvorhen de vilde.

Medens Sti Andersen og hans Følge forsvandt paa Veien til det Slesvigste, fortsattes de adspredte Soldtrophers Forfølgelse lige til Kolding. Man indhentede og nedfablede mange Høbe, der havde givet sig for lang Tid til at plyndre paa Tilbagetoget; men man naaede ikke den Del af Grevens hurtige Hær, der, med begge Geerts Søner i Spidsen, førte den faldne Greves Lig ud af Landet.

Sjette Kapitel.

Intet var i disse Dage almindeligere i Slesvig og Holsten, end Synet af flygtende „Ghunzhower“ eller hine let bevæbnede vestphalske og rhinlandske Soldryttere, der havde staaet i Grev Geerts Tjeneste, og som nu i større eller mindre Bander gennemføre disse Egne og bekræftede Rygtet om Grevens Fald og hans Hærs Opøsning.

I et Herberg paa den holstenste Side af Eideren, hvor Veiene stødte sammen fra Rendsborg, Tzebo og Segeberg, sad en Aften i hin første mærkelige Uge af April en Flok af sexten slige Soldryttere ved det lange Drikkebord paa Dilen eller Tillien, der baade var Kjøkken, Stald og Folkstue. Deres Heste fik Foder i samme store Staldstue mellem Kvæget, og Urnerøgen trængte ud gennem det aabne Loft og Tag. Alden fra Urnestedet og en Trau-

lampe over Bordet oplyste det store Selskab af Mennesker og Dyr. De mange blanke Kobberkar vidnede om Kromandens Rigdom, og over Kreaturerne buggede Høstænget af Foder. Den tykke, holstenste Krovert stjendte flittig for de Fremmede og hørte med nysgjerrig Deltagelse paa deres Samtale. De havde spændt de spydlange Sværd af og lagt deres Stridskolber paa Drikkebordet mellem Olkrusene, medens de strakte sig paa Bænkene og hvilede sig mageligt paa store Bylter af Ransgods fra de jydste Herregaarde og til Dels fra Kirker og Klostre. En af dem havde fremtaget en forgyldt Alterkalk, hvoraf han med Frækhed og overmodig Seierherremine drak sit *Ol*, medens han høirostet førte Ordet blandt sine Kammerater. Det var en vestphalsk Veteran med et uhyre langt Mundstjæg, der hang ham i tykke Fletninger ned paa Brystharnisket; han syntes at kunne være Fader til hele Flokken, og hans vilde Omløber-Ansigt var saa gjennemslænet paa Kryds og Rvær af Skrammer, at der ikke var Plads til fleer.

„Nu har vi da sat Skæk i det Folkeslag med!“ — brummede Vestphaleren med en hæs Navnestemme og satte den tomte Alterkalk paa Bordpladen saa det klingrede. — „Det er dog et lumpent, fattigt Folk, disse Danske, og glubste dertil som Ulve. Det er sidste Gang, jeg lader mig høre mod de Bulbidere. Havde vi ikke hørt en Messe iblandt og taget vor Sold, som en Guds Gave, hos de fromme Klerke, var vi, Herren hjælpe mig, komne ud af Landet som Kjæltringer. Det fede Bytte, Greven lovede os i Marsten, det kan vi nu skyde en hvid Pind efter.“

„Havde vi kun ikke taget os Orlov paa egen Haand, kunde her maaste være Noget at fiske!“ — bemærkede en lang, skeløiet Karl, af hvis Vaabentroeie der fremstak et Solverucifix. — „Man siger jo, de unge Grevesønner flux vil høre en ny Hær mod Danmark.“

„Lapperi med de Hanekyllinger!“ — brummede Beteranen — „hvor skal de tage Lønningen fra? kunde den gamle Stridshane ei engang strabe vor Sold sammen paa de danske Møddinger, men maa gaae som vor Skyldner i sin Grav, hvad vil Sønerne saa tænke paa? En Nar hvo der tjener for Sladder og tomme Løfter herefter? Nei, Solden forud, Kammerater! i Lommen eller i Halsen! og saa slaes for den, som brave Karle! det er der Mening i — hvad har man ellers for sit Liv, naar det ryger ad Helvede til i Herretjeneste? De stormægtige Herrer love altid Guld og grønne Skove, naar de trænge til os; men for de faae Stridskolberne betalt, der skal vinde dem Riger og Lande, kan det være ude som et Lys med al deres Magt og Storhed, og hvad har vi frie, løse Krigsmænd saa Andet, end Skrammer og lange Næser? Den store Greve var en allerhelvedes Karl, det er sandt; men han var aldrig god at plukke Haar af, og hvor høit han bar sit Hoved, sad det dog for løst i Randers.“

„Det kan aldrig være gaaet rigtigt til, Kammerater!“ — bemærkede en rhinlandsk Soldrytter, der havde smykket sin Vaabenhue, som en Turban, med et Stykke af et rødt Fløiels Alterklæde. — „Naar har man hørt, at saa mægtig en Feltherre er bleven slagen midt i sin Leir mellem saa mange tusinde Stridsmænd, og det af en eneste Ridder med en Haandsfuld Bovehalse? Der var Trolddom med i Spillet; det tør jeg sætte min Hals paa. Husker I den lange, sorte Karl, der spaaede os Alle Død og Ulykke ved Bøleskoven? ham, Greven vilde hængt, naar Skoven blev grøn — han har jo hevet Fjenden baade ind og ud paa Randers Slot, vil man sige. Men det maae du vel bedst vide, Sochum Westphaler! du havde jo Mattevagt ved Grevens Sovestue.“

„Ja vist, Kammerat! derom veed jeg Besked!“ —

svarede Veteranen og brystede sig. — „Med Trolddommen havde det sin Rigtighed; men hvad bryder jeg mig om en Flok Troldkarle? Den sorte Hexemester har jeg selv taget mig af med en halv Snes Lomler af samme Surdeig. — Hjælp han Fjenden ind med sine Djevvelskonster, ud har han, den Sorte annamme mig, hverken hjulpet nogen Anden eller sig selv; for jeg flækkede hans Pande i tre Stykker og jog mit Sværd tværs igjennem hans Liv med det Samme.“

„Det var Fanden til Hug, Sochum Westphaler!“ — bemærkede Rhinlænderen. — „Du tager altid Munden vel fuld. Men hvor blev han af, den raske Bovehals, der blev sidst tilbage og kastede Broen af for jer Næse?“

„Hvor han blev af?“ — brummede Westphaleren — „ja, det maa du spørge de Randers Læg om: for jeg drev ham mit Rastespyd gjennem Bugen, saa det kom helt ud igjen af hans Ryg i det selv samme Dieblit, han vilde springe dervfra — og saa styrtede han selv ud i det vilde Hav med den sidste Plank.“

„Det var som Pokker, Kammerat!“ — udbrød Rhinlænderen: — „kunde du see Spydet komme ud af hans Ryg og det ved Nattetide? du fik det dog igjen, seer jeg — men var det i Havet, han faldt? jeg mente, det var kun en lille Flod, den Bro var over.“

„Fanden heller! de Danske har jo ingen Floder, som andre christne Folkesærd; men Hav og Sø har de nok af, de Hunde! Du veed kun lidt af det, du kom jo ikke langt over Kendeftenen ved Grændsen.“

Medens de endnu talte herom, var der traadt et Par nye Gjester ind paa Dilen med deres Heste. De vare klædte som holstenste Ryttere; men det var Svend Trøst og den sorte Svend. De mærkede først hvad Selskab her var, da de allerede vare helt inde paa Dilen, og de kunde

nu ikke gaae tilbage uden at røbe sig. De satte sig tause ved et andet Bord, med en Kande Ol for sig, uden at indlade sig med Soldrytterne.

„Hvor mon vore Grever vil hen med vor store Herres Lig?“ — spurgte nu Kromanden. — „Har I ikke seet Toget under Veis? Godtfolk!“

„Vi slap dem forbi mellem Flensborg og Slesvig“ — svarede Rhinlænderen. — „De vil nok til Ikehø med ham; men nu give de sig vel Stunder, siden de har faaet ham lykkelig ud af Nørrejylland.“

„Kalder I det, at faae ham lykkelig ud?“ — mumlede Kromanden med et mørkt Blik. — „I veed kun lidt hvad det er, at miste saadan en Herre; men det vil Dansten faae betalt, kjender jeg vor store Greves Sønnen. Nu slipper den danske Prinds aldrig levende fra Rendsborg.“

Svend Trost udbrod i et uvilkaarligt Suk og foer halvt op af Bænken; men den sorte Svend kneb ham i Armen, og han satte sig taus igjen paa sin Plads. „To af de Karle vare med at slagte min gamle Herre paa Segeberg“ — hvistede Volle. — „Lad I kun mig raade her!“

„Ei, ei! et Par nye Krigskammerater!“ — sagde den stortalende Westphaler og blev nu først de to Fremmede vaer. — „Seer jeg ret, var de med at narres April i Randers. Hei, Karle! faae I ikke hvorledes jeg fløvede Panden paa den sorte Troldkarl, og hvorledes jeg stak den fordomte Hund ned, ham, der havde afaestet Broen?“

„Til visse!“ — raabte den sorte Svend paa galt Tydsk med et forfærdeligt grovt Mæle: — „Det er vist og sandt i alle Maader; det kan jeg og min Kammerat bevidne. Men hørte I, hvad den sorte Høgemester lovede Jer, medens han satte sit Hoved sammen igjen, som en Daase?“

han vilde flyve efter Jer med Gonduls Mander og stoppe Munden paa alle Storpralere og Høfsmørere iblandt Jer."

Soldrytterne gjorde store Dine, og Nogle korsede sig. „Hvor er du fra? Kammerat!" — spurgte Westphaleren og greb til sin Stridskolbe.

„Ja gjet en Gang, Ja'erli!" — svarede den sorte Svend og vendte det Hvide ud af sine Dine imod ham. — „At jeg har været med i Randers, kan I jo høre, siden jeg veed saa god Besked med jeres Bedrifter. Den Unger-svend, I stak ned af Broen, forstod ogsaa den sorte Konst; han red i Land paa Ryggen af en Lax, men trak først jert Kastejpyd ud af sit Liv, da han havde ædt Davre samme Morgen og vilde stange sine Tænder."

„Nu forraader du os jo selv med din gale Spas, Volle!" — hvistede Svend Trøst.

Soldrytterne saae forundrede til hverandre og til den dristige Spasfugl, hvis mørke Ansigt var halv skjult af Hjelmhuen. Medens en urolig Mumlén opstod blandt de sexten Krigsmænd ved Drikkebordet, stillede den holstenste Kromand sig mellem dem og de to nye Gjester, som han betragtede nøie. Den sorte Svend blinkede hemmelighedsfuld til ham med et fortroligt Nik: „Det er ganske rigtig dem, Landsmand!" — hvistede han paa godt Plattehøst — „lader I de Karle slippe levende herfra, er I en daarlig Holster! de vare alle Sexten med at forraade vor Greve i Randers."

Den svære Holstener nikkede og gav de to formentlige Landsmænd et betydningsfuldt Vink. I et Dieblík vare de alle Tre ude af Dilen, og der begyndte nu en ivrig Trætte mellem Rytterne ved Drikkebordet. Nogle paa-stode, den Fremmede var en Norrejde og ingen Anden, end hin sorte Troldkarl selv; men Nogle bandte paa, det maatte være den livagtige Satan, som nu vilde annamme

dem, der havde betyngt sig med Kirkeran og forraadt den store Greve til hans Fjender. Sochum Bestphaler holdt ikke af den Snak; han stak hastig Kirkekalken i Lommen og drak sig en drøi Hjertestyrkning af Tinkanden. Karlen med Solbrucifixet og han med Alterklædet om Huen syntes helt ilde til Mode og reiste sig urolige.

„Troé I, her er Ugler i Mosen, Kammerater! saa lad os strax bryde op!“ — tog Bestphaleren temmelig jagtmælet Ordet: — „den tykke Bert er ikke at lide paa. Disse Holster see skjævt til os, fordi vi ikke bedre har hystet deres Afgud. Er her Noget i Veien, maae vi ærlig holde sammen! Det var rigtig nok Løgn, hvad jeg sagde for om den Sorte; saae jeg ret, var det ham selv, her sad; har jeg ikke slået Panden paa ham for, kan det skee endnu; men lad os see os for med den Karl! Alle Mand til Hest!“

Rytterne ravede fra Drikkebordet og opsogte deres Heste. Enhver havde grebet sine Bylter og Baaben, og de nærmede sig den lukte Dileport; men den Ene saae urolig til den Anden, og Ingen havde Lust til at trække sin Hest først ud. Endelig traadte Bestphaleren frem og sparkede Porten op; han vilde selv holde sig tilbage, men blev stødt ud gennem Porten af de utaalmodige Kammerater. Det var bælgmørkt paa Veien uden for. Der hørtes et dæmpet Skrig, og Ingen vovede at følge efter. Men nu styrtede Kroverten og den sorte Svend med en hel Del holstenske Huskarle ind til dem med Døer og Sværd, og der begyndte en frygtelig Myrden paa Dilen.

„Kom, Bolle!“ — raabte Svend Trost paa Danst og trak sin Hest ud af Huset. — „Med den Handel vil jeg ikke smitte mit Sværd! — Du er en vild, blodgjerrig Satan.“

„Lad mig og Gønduls Klander om det! unge Herre!“

— svarede den sorte Svend og vedblev at klove Bander paa de forfærdede Soldryttere, der syntes at see en virkelig Djævel i ham. Arneilden og den matte Tranlampe oplyste det vilde, blodige Optrin. Kroberten og hans Huskarle sloge drabeligt ned blandt de fortvivlede Krigsmænd, som i deres halve Rus og overtroiske Skræk forsvarede sig flet. Han med Alterklædet om Hjelmhuen laa allerede med knuset Hoved paa Gulvet blandt flere Saarede og Døde. De løse Heste sprang ud over Eigene. Det forstrækkede Kvæg rev sig løs, og Husets Indre gjenglød af Kvinders og Børns Skrig. Den lange Soldrytter, med det ranede Solvencifix, havde taget sin Tilflugt til dette Klenod i sin Nød; han var kroben under Drifkebordet, hvor han laa knælende, med Crucifixet til sine Læber, medens hans skelende Blik soer vildt omkring til alle Sider; men den sorte Svend trak ham frem ved Haaret og hals-huggede ham formelig over Skjottenblokken med en vild Latter. Medens Berten og hans Huskarle forfulgte de Andre uden for Dilen, sprang den sorte Svend efter sin Hest og trak den ud. Da han gik forbi Arnen, greb han en Brand og kylede den op paa Høstænet. „Pust til, Bedstemoder! pust til, Gønduls bevre Aander!“ — mumlede han og red ud af Dilen efter Svend Trøst, som han snart indhentede paa den mørke Bei, medens man endnu kunde høre Skrigene og Myrderiet ved Kroen.

„Se saa, den Gang hjalp de stærke Gamle!“ — sagde den sorte Svend munter og tørrede Blodet af sit Sværd, medens han med et vel tilfreds Nik saae sig tilbage, hvor allerede Huset stod i Flamme. — „Saadan skal de have det Alle tilfammen!“

„Du er et vildt, rasende Dyr, Bolle!“ — udbrød Svend Trøst, heftig forbittret. — „Hvad var din Hensigt

med det unyttige Blodbad? og — hvad seer jeg! Huset i Brand! — Er det ogsaa dit Værk? Mordbrænder!”

„Hvad Andet, kjære Herre! det er jo i sin Orden. Hvad bedre Hensigt er der med det hele Slagteri og Mordbrænderi, de Store kalde Krig og Fejde i Verden? Hvor jeg træffer mine Fjender, slaaer jeg dem ihjel paa Stedet, hvis jeg kan, for min egen Fornøielse, og gjør dem hvad Dndt jeg formaaer af et oprigtigt Hjerte. Det er naturligt, veed jeg: det gjør de uskyldige Dyr, som jeg; det tykkes mig meget ædlere og bedre, end at myrde Folk for Penge og efter Kunst og Regler eller leie fremmede Slyngler dertil, for at vinde Kroner og Herstabsret og siden pine Folkene til Dode med Skatter og Afgifter. Er det Uret, at slaae en Snes lumpne Karle ihjel i en Kro og svie et Hus af, for at redde Livet, saa er det vel større Uret, at slaae en Snes Tusinde brave Folk ihjel paa en Balplads og brænde hele Byer af for ingen Ting; men det kalder man stort og fyrsteligt, og det skammer ingen kristelig Ridder sig ved at tage Del i. Hogen Nytte var det dog til, jeg gjorde lyst i Kroen!” — tilspøiede han: — „havde jeg ikke givet dem Andet at tænke paa, havde vi nu begge været hængte, og hvem skulde saa tage sig af Junkeren i Rendsborg? En gammel Regning fit jeg da ogsaa betalt med det samme!”

„Er dette Veien til Rendsborg?” — spurgte Svend Trost hastig — „viis mig paa den vei, og forlad mig saa! Vi To passe ikke længer sammen!”

„Mod hvilket Verdens Hjørne vi ride, kan jeg først sige Jer, naar Stjernerne komme frem” — svarede Bolle og saae sig om. — „I maa ikke være vred paa mig, kjære Herre!” — vedblev han i bønlig, godmodig Tone. — „Sager I mig fra Jer, rider jeg tilbage til Brandstedet og lader dem spidde mig eller kaste mig i Flammen. Jeg

har nu en Gang faaet Godhed for Jer, baade fra Bjørnsholm og fra den Tid, vi delte Ondt sammen paa Segeberg. I har to Gange reddet mig Liv og Lemmer, som en brav Karl, og jeg har besluttet at tjene Jer tro til min Dødsdag, om I saa vil sparke mig fra Jer hver Dag, som en skabet Hund.“

„Du er mig et underligt Menneske, Bolle!“ — svarede Svend Trost. — „Du hader og elsker lige sært. Om hvad der er Godt og Ondt dommer du altid paa din egen Vilje, og mangen Gang farer der ligesom en Djævel i dig. Sig mig oprigtig, er du christendøbt? paa Bjørnsholm var der Mange, der tvivlede paa det.“

„Hvem kan huske det saa noie? unge Herre! i alt Fald har det neppe bidt paa mig, siden jeg er bleven saa fort. Om min Pæblingetid veed jeg ei Andet, end hvad min Bedstemoder har sagt mig, før hun blev brændt, og hvad jeg husker fra mine Hundedrengsdage paa Segeberg; men lad det aldrig bekymre Jer! Med den Barnetvæt, jeg har faaet, vil jeg noies. Den eneste Klerk, der har taget sig af min Tro, har jeg taget mig af igjen efter ringe Leilighed — det var Grevens Kapellan. Hvad I kalder Kirke og Kleresi gjør jeg ikke saa overvættes meget af; det vil jeg gjerne tilstaae Jer, for I vil dog ikke angive mig og lade mig brænde derfor af Christen-Kjærlighed eller hvad Kapellanen kalder Omhu for min Sjæl?“

„Men har du da slet ingen Tro eller Noget at holde dig til, hvad Sjæl og Salighed angaaer?“ — spurgte Svend Trost med et deltagende Blik.

„Jo vist har jeg det!“ — sagde Bolle: — „jeg troer paa Jorden og Stjernerne, paa Ild og Vand og Staal — paa Guld og Sølv med og paa Gonduls store Aander — dem, der styre baade Ild og Luft og Hav. Jeg troer ogsaa paa hvad min Bedstemoder har lært mig af Sulla

Sulks stærke Ord: dem er der meer Magt i, end i Alt hvad jeres Bisper og Primere præker om. Derhos troer jeg paa mig selv og mine gode Næver" — tilføiede han — „og paa hvad der ret levende falder mig ind, naar jeg tænker paa min Bedstemoders Dine eller seer paa de gamle Stjerner. Men lad nu det være godt Altsammen, kjære Herre! Om min Død skal I aldrig bekymre Jer: jeg gjør mine Venner hvad Godt jeg kan og mine Fjender hvad Ondt jeg kan; det er ærligt og naturligt, og det gjør I Andre i Grunden med, naar det kommer til Stykket. Jeg tager min Føde hvor jeg finder den, ligesom Himlens Fugle. Hvad jeg føler Drift og Trang til, skal Ingen bilde mig ind er Synd eller Uret; jeg er aldrig freidigere til Mode, end naar jeg ret af Hjertens Lyst har brugt min Frihed, hvad enten man vil klappe mig eller hænge mig derfor. For min Sjæl og Salighed kan I være rolig, hvorledes det saa hænger sammen med hin Tvæt, I spurgte om. Der har jo levet og er døet mange tusinde Mennefteslægter i Verden, før der var Bievand og Døbefonter til; værre end dem, vil det vel ikke gaac den sorte Svend, hvad enten jeg er væstet af en Klerk eller ei. Jeg har slaaet mange Slyngler ihjel, som vare Christendøbte og bare Helgenbilleder og Crucifixer paa Brystet, og jeg mener, jeg skal blive fuldt saa salig baade som Grevens Kapellan og den kullede Greve selv og de fleste store Fyrster og Riddere i vor Tid. Jeg er tilmed nøjsom og vant til ringe Naar, unge Herre! jeg forlanger ikke nær saa megen Salighed, som I fine og fornemme Folk. Naar jeg kun har frist Luft og min Frihed og en Bid tort Brød i Tassen, bryder jeg mig kun lidt om alle de Livsens Kroner, I spidse jeres Næser paa. Jeg forlanger lige saa lidt at synge om Skap med jeres Engle, som at blive tilbedet af eders Estertommere blandt jeres fogte og stegte Helgene.“

„Hvilket grueligt Hedenskab lever din Sjæl dog i, arme Volle!“ — udbrod Svend Trøst med hjertelig Bekymring. — „Din raae, forvildede Sjæl staaer det vel ikke i min Magt at opløse og frelse; men nu vil vi dog ikke skilles ad for det Første! De Mander, du altid raaber paa, er jagtens noget Djævelspak“ — vedblev han — „dem maa du aldrig bede om Raad og Hjælp til min Tjeneste, om du saa kunde frelse mit Liv derved — det skal du love mig!“ —

„Det er et svært Løfte, Herre! det maa I unde mig Frist til at betænke mig paa; det er som jeg vilde forlange af Jer, at I aldrig maatte bede til eders allerhelligste Jomfru og hendes Familie eller Svogerstab, som jeg nok veed, I holder sjarlig paa“ —

„Ti stille, Hedning! forhaan ikke, hvad du ingen Anelse har om, med din vantroe Tale!“ —

„Der seer I, kjære Herre! hvor urimelig I er: jeg maa ei engang tale høfligt om de Guder eller Mander, I tilbeder, og I vil have Lov til at kalde mine usynlige Venner Djævelspak. Nei, lad os hver beholde sin Tro i Fred, unge Herre! det vil nok vise sig en Gang, hvem der har de bedste Hjælpere her i Verden.“

„Svend Trøst saae fast ængstelig paa sin sorte Følgesvend, som i dette Dieblit havde faaet Die paa nogle fremtindrende Stjerner og atter mumlede en af Sulla Suls hemmelighedsfulde Besværgelser, i det han snart saae paa Stjernerne, snart paa alle Træer og Buske ved Veien. „Lad ham fare hvileløs i Gruben — i de onde Vætters Bold!“ — mumlede han og spyttede. — „Her kommer Rigtoget i Morgen, Herre!“ — udbrod han høit med hoverende Glæde. — „Den Stads bliver værd at see! Vi er paa Veien til Tjeho.“

„Ja saa! Men den fører ikke til Rendsborg“ — svarede Svend Trøst.

„Grevernes Fangetaarn kan vi tids nok finde Vei til, men maaste sent nok tilbage fra. — Skal vi dog fare avet om i Fjendens Land og sætte vor Hals i Bove paa Udrider=Eventyr, saa lad os give vel Ngt paa hvad de unge Ulve tude om, hvor den gamle nu skal tie for evig!“

„Hm! du kan have Ret!“ — svarede Svend Trøst og nikkede. — „Det Tog vil jeg see! — det bliver fast et glædeligere Sorgetog for Danmark, end det, jeg saae i Soer.“ — Man red fort i rast Trav, og den sorte Svend sang en plattysk Storpraler=Vise med en temmelig overdreven Esterligning af de Krigsmænds Jagter, hvis Vaaben og Klæder han havde frataget dem med deres Liv.

Da det ringede til Hoimesse næste Dag i Tseho, var det, som det aldrig skulde ophøre med Klokkelangen, og den udbredte sig fra Kirke til Kirke over hele Holsten. Det var Sigklokkerne, der lode for den mægtige Grev Geert. Paa Korsveien udenfor Staden havde Svend Trøst og den sorte Svend alt holdt i nogle Timer blandt en talrig Almueskare fra Omegnen, der ventede paa det Syn, Ingen her glædede sig over, uden de to forklædte Danste.

Svend Trøst var dog helt alvorlig og næsten vemodig stemt. Den Deltagelse, han saae i Alles Nafyn, og den Beundring, han hørte Holstenerne yttre for deres vidt berømte, faldne Herre, tilbagetrængte hans veltilfredse Jøselse, som Dansk, over det Optog, han her med Livsfare vilde bestue. I den sorte Svends raae, hoverende Miner var derimod Glæden over tilfredsstillet Hevn temmelig hulig; han trykkede forsigtig sin holstenske Hjelmhue dybt ned over Panden og det sortebrune Ansigt, for ikke at røbe sig blandt de tallose Fjender, der ofte udbrøde i vilde Trudsel og Forbandelser mod alle Danste.

Gjennem en tyk Stovskj paa Rendsborgveien glimtede nu en fremrykkende Landseskov i Solskinnet, og snart saae man den anselige Krigerstare, der med Geerts Søner i Spidsen førte den faldne Greves Lig mod Tjeho. I de unge Grevers Afsyn var den dybeste Sorg og en frygtelig Harme synlig. Grev Claus syntes mildest bevæget, og der kom hyppigt Taarer i hans Øine. Den stolte Grev Henrik var bleg; men der var en isnende Ro over hans mørke, kraftige Ynglingsaafsyn. Der var ingen Taarer i hans skarpe Falkøine; men hver Gang han saae sig tilbage til Ligkisten med Faderens Lig, som førtes paa en stor, aaben Kustvogn, omgivet af hans sørgende Livvagt, foer der frygtelige Hevnlyn fra Grev Henriks mørke Blik, og hans Bleg-
 hed afveylede med blussende Rødme. I den Toget naaede Tjeho Stadspørt, mødtes det af en stor Sørgestare fra Segebergveien. Blandt mange gamle holstenske Riddere, som formedelst deres Alder ikke havde deltaget i Felttoget, saae man her to høie, fortklædte Damer til Hest. Den Eine var en aldrende Fru med et skarpt, spidst Ansigt og et uroligt, stedse veylende Blik, hvoraf Sorg og bitter Harm syntes at udtindre, under en idelig næsten frampagtig Blinken, medens hun med stolt Mine holdt Hovedet opreist og i øvrigt iagttog en sørgende Dronnings Anstand og Selvbeherstelse. Det var den faldne Grev Geerts Gemalinde, Sophia, en født Fyrstinde af Werle og en Datterdatter af den myrdede Kong Erik Klipping i Danmark, med hvem man havde villet finde en betydelig Lighed i hendes Væsen og Ansigtstræk. Den anden sørgende Dame var Grev Geerts Søster, den stolte Fru Elisabeth fra Segeberg, der endnu ofte benævnedes med Dronningenavnet, men hvis Mod og Stolthed nu næsten syntes knækket af den store, uventede Ulykke med Broderens Drab. Ligtoget og Hæren holdt stille, medens Grev Henrik og Grev Claus stege af

deres Heste og modtoge deres Moder og Faster med et heftigt Udbrud af Sorg og bitter Smerte, som nu endogsaa fremkaldte en Taare i den jernfaste Grev Henriks Øine. Saa snart han havde kysset sin Moders og Fasters Haand, førte han deres Heste taus hen til Rustvognen, som han selv steg op paa. Han lod Laaget løfte af Liglisten. „Har I endnu Kraft og Mod, min høihyrstelige Moder! — har I eders sædvanlige Sjælsstyrke, min høie Faster!“ — udbrod han med fast og kraftig Stemme — „jaa seer her hvorledes en danskt Snigmorder har mishandlet eders Gemal og Broder, min berømmelige Herre Fader, den største Krigshelt og Seierherre i Norden! Se, det er hvad Verden har tilbage af Holstens Grev Gerhard den Store; men — ved den levende Gud! og ved den mægtige Himmeldronning, som selv i sit Billed har bragt ham Seier og udødelig Ære!“ — her tog han det berømte Mariabillede fra Skeho med den store Guldkjæde ud af Liglisten og hang det høitidelig om sin Hals — „jaa sandt dette vor Slægts Ålenod, vort evige Pant paa Storhed og Seier, nu er vorden mit Fædrene-Årv! den Mægtiges Ånd er ikke bortfaren: den lever i hans Blod og Afkom. Hører mig, ædle Frænder og Venner!“ — vedblev han med endnu stærkere Røst — „hører, mine brave Holster! I gjæve Riddere og fribaarne Mænd! hvad jeg, Grev Henrik af Holsten, her lover for Guds Åsyn og al Verden! — ingen anden Tanke skal leve i min Sjæl, end Hevnens og Gjengjældens retfærdige Tanke, til jeg har stødt min store Faders Sværd i Bryttet paa hans Morder og hevet det Blod, her skriger mod Himlen, paa Danmarks Folk og Tusinders knuste Pander!“ Med disse Ord greb han Faderens store Slagsværd fra Ristelaaget og lagde sit eget i Stedet. „Seg lover dig et Blodoffer, som skal ryge til Himlen, min Faders Ånd!“ — udbrod han atter med frygtelig Røst — „jaa sandt

hjælpe mig Gud og hans hellige Ord! derpaa vil jeg tage det høihellige Sacrament.“ Han havde lagt sin venstre Haand paa sin døde Faders Bryst, og med den høire vendte han Spidsen af Faderens Sværd mod Himlen, medens han knæede paa det korsdannede Heste og knælede paa Rustvognen foran Kisten. Der var i nogle Dieblikke dødsstille blandt de mange tusinde Mennesker omkring ham. Derpaa reiste han sig taus. Paa hans Bink lagdes Laaget paa Kisten igjen. Grev Henrik steg paa sin Hest. De sørgende Damer havde tilhyllet deres Afsyn i de lange Sørgeslor og græd. Grevinde Sophia var nær ved en Afmagt, og man maatte understøtte hende nogle Dieblikke; hun havde dog ikke seet Liget; men Fru Elisabeth havde seet stift og længe paa sin Broders blodige Lig, der laa som en halshugget Forbryders i Kisten. Sørgetoget drog nu langsomt og høitideligt videre, og en latinisk Vigpsalme istemtes af en talrig Skare Klosterbrødre og Chorherrer, som med alle Holstens Prælater var draget Liget i Møde fra Tjebo og nu, med Bogterter i Haand og den hellige Tomfrues Kirkebanner imellem sig, stillede sig i Spidsen for Sørgestaren.

Den store Almuehob fulgte Toget med deltagende Udbrud; men Svend Trost blev ene tilbage paa Korsveien med sin Ledjager. Han sad stille paa sin Hest i alvorlige Tanker, medens Psalmetonerne og Klokkeflengen endnu rungede i hans Øren, blandet med Folkeshobens Klager og Mumlen. „Bort!“ — udbrød han og vendte sin Hest. — „Det var ikke smukt, vi vilde see paa deres Jammer. Jeg glædede mig fast dertil; men det var en ond Glæde.“

„Se! nu kommer han dog som en stor Mand i sin Grav, det Bestie!“ — mumlede den sorte Svend og rakte Tungen hemmelig ud efter Ligetoget: — „et helt Folk hylér over det Nadsel, som deres Afgud. Havde jeg Magt som god Willie i Dag,“ — tilføiede han med et vildt Blik —

„jeg stjal dem endnu den skaldede Hund ud af Ligkisten og slængte ham i Rækkerfulen hist.“ Han vedblev at mumle med hevnjerrige Mener.

„Fy, Volle! fare dine onde Aander i dig igjen?“ — afbrød Svend Trøst ham med streng Røst og truede. — „Lad vor tappre Fjende fare med Fred i sin Grav! han gjør ikke flere Ulykker i Verden. Den forbarmende Gud være ham og alle Syndere en naadig Dømmer!“

„Gønduls Aander slide hans Sjæl!“ — mumlede den sorte Svend, dog saa sagte, at Svend Trøst ikke hørte det. „I har Ret, unge Herre!“ — vedblev han høit — „der var dog ingen stor Fornoielse ved den Ligfærd: de høie Herrer og Fyrster maae være saa store Slyngler, de vil — de komme dog altid med Hæder og Stads i deres Grave. Saadan en Fordefærd faaer eders brave Morbroder aldrig i sine Levedage — eller efter sin Død, skulde jeg sagt — og han har dog mandelig frelst det Folk og Rige, denne storagtige Barulv vilde opsluge.“

„Stadsen kan de Døde undvære. Gud give dem Det, der er bedre! Naar jeg en Gang udfikter Sjælegods, til Bod og Bøn for de Dødes Fred“ — vedblev Svend Trøst alvorlig og kastede endnu et Blik tilbage til det store Sørgetog — „saa vil jeg vel ogsaa tænke paa din Sjæl, Volle! men først dog paa vor store Niels Ebbesen og selv paa den henrettede Grev Geert. De to Navne vil dog aldrig glemmes saa længe Danske og Holster er til.“ Med disse Ord sporede han sin Hest og red fort, uden at vide hvorhen, under den stedse vøgende Ligklokkelang, medens han ikke uden Uro tænkte paa den jernfaste Grev Henrik med det opløstede Blodhevnarsværd paa Ligvognen.

Syvende Kapitel.

Ogsaa i Rendsborg forkyndte nu Klokkerne den almindelige Landesjorg over den navnkundigste af alle holstenske Tyrster. I det stærkeste Fangetaarn paa Borgen sad her Prinds Otto af Danmark i en mørk, hvælvet Stenstue ved et i Muren fastnaglet Bord, hvorpaa der kun faldt nogle faa Lysstraaler gennem et lille Gitter i Murfor-
dybningen. Lige for ham stod en aldrende Herre med den tydske Ordens Kors paa sin sorte Kjole og en hvid Kappe med samme Ordenstegn over Skuldrene. Det var Ordenens Høimester, Broder Henrik Thusjener, som var den første Fremmede, man i syv Aar havde tilstedet Afgang til Prindsen. Ved Kaminen knælede en gammel, graaskjægget Tjener og pustede i Gloderne, for at opvarme den fugtige Taarnstue. Det var gamle Arvid Smaalænding, som her havde opsogt sin Herre og faaet Tilladelse til at dele hans Fangenskab, for at besøge hans personlige Opvarning.

Prindsens Ansigt var blegt, men forunderlig mildt og roligt. Paa Bordet laa en tilluft Evangeliebog i sort Fløiels Bind, mærket med den tydske Ordens Segl, tillige med et opslaget Haandskrift, der indeholdt hin geistlige Ridderordens Statuter og nogle historiske Beretninger om Ordensens Bedrifter i de hedenste Lande samt en begejstret Udvikling af dens Fortjenester og ophoiede Planer. Prindsen hvilede Armen paa det opslagne Haandskrift og hørte med velvillig Opmærksomhed paa Høimesterens Tale. Det var en anselig Herre med en Prælats geistlige Værdighed i Mæner og Afsærd, forenet med Ridderens Artighed og den fine Hofmands statskloge Forsigtighed. „Det glæder mig, hoibaarne Herre!“ — sagde han med en artig Bøining — „at finde Eder saa gunstig stemt for vor hellige Orden

og dens store Formaal, som I nu af dette mit ringe Skrift tilstrækkelig kjender" — —

„Tag Blads, værdige Fader og Herre!“ — afbrød Prindsen ham. — „Jeg taaler ikke selv godt at staae. Savnet af den friske Luft begynder næsten at borttage mine Ungdomskræfter.“

„Tillad mig at blive staaende, som det sømmer sig i min fyrstelige Herres Nærværelse!“ — svarede Høimesteren med ærbødig Mine. — „Gid det kun var lykkes mig før at faae personlig Afgang til Eders Naade! — Med min Kundskab om eders christelige Sindelag og den fromme Resignation, jeg ærer i eders Tænkemaade, kunde jeg maaske have understøttet Keiserens og eders Frænders Bestræbelser for eders Frihed. Et formaaende Ord fra den hellige Fader skulde min ringe Indslydelse vel have udvirket, og det vilde neppe have forfeilet sin Virkning. Med al sin Uboielighed i verdslige Sager, var eders mægtige Fjende dog altid en lydige Son af St. Peders Stol, som han var en hengiven Tilbeder af vor himmelske Naadens og Herlighedens Dronning. Hør! nu ringe Ligglokkerne for hans Sjæl, høibaarne Herre! bærer I Nag til ham endnu for hans Haardhed mod Eder, saa vil vist disse Toner forvandle Naget til fromme Bønner for hans Salighed. Kun med et saadant forsonligt Sind vil I helt erkjende Manden i bort selvfornegtende Samfund, der selv Intet fordrer af Verdens Magt og Guds og Herlighed, men kun har Guds Rige og vildfarne Menneskers Salighed for Die.“

„Vor Herre og Dommer være nu mildere mod min døde Fjende, end Geert var mod Danmark og mig!“ — sagde Prindsen med et Suk og foldede sine Hænder. — „Hans gruelige Endeligt har rystet mig“ — vedblev han med kraftigere Røst — men hans bratte Død har vist mig, at Den, der raader evig over Folkenes Skjæbne, ikke

behøver Tyrsters og store Hæres Hjælp for at udføre sine retvise Domme. Seer I, værdige Fader! denne oienlynlige Gudsdom i hin mægtige Tyrans Fald, medens jeg sad her afmægtig i hans Fangetaarn — dette Lynslag har lagt den største Vægt til en længe nærret Tanke i min Sjæl, som eders Meddelelser og fromme Iver nu ogsaa har bestyrket mig i. Mig trænger Verden ikke til; det har jeg seet. — Vil Danmarks Folk, som I siger, nu række min yngre Broder Kronen, og føler han Kraft og Kald til at bære den med Ære for Gud og Verden — i Guds Navn! saa vorder jeg eders."

Ved disse Prindsens Ord reiste Arvid Smaalænding sig urolig fra Kaminen med en smertelig, bedende Mine, i det han foldede de store Hænder og rystede paa Hovedet; dog Prindsen gav ikke Agt paa ham; men Høimesteren bemærkede den Gamles sæere Afsærd og stillede sig mellem ham og Prinds Otto. „Udsig Løftet! høibaarne Herre!“ — sagde han hastig — „der ligger Evangeliebogen. — Lad eders gudelige Forsæt aldrig roffes! bekræft det for eders Fædrelands No, saa vel som for eders egen Sjælesfreds Skyld, med den Ed, der vist nok, med Hensyn paa mig og min hellige Orden, er overflødig, hvor inderlig kjær det end vil være os en Gang at kunne omfavne en saa ædel Tyrste, som vor frie Ordens Broder og vor Medstrider for Guds og Sandhedens Rige!“

Prindsen reiste sig nu med en pludselig Ild og Heflighed, der vidnede om Fangens angrebne og let bevægelige Nerver; han opløstede sit Hoved og det fromme Blik mod sit Fængselsloft, medens gamle Arvid forgjeves gjentog sine adbarende og betænkkelige Miner. „Den alvidende Gud er mit Vidne!“ — sagde Otto med Haanden paa sit Bryst — „hvad jeg i denne Stund beslutter, steer ikke i Haab om nogen timelig Fordel, ei engang i Haabet om min

Frihed i denne Verden, men for Guds og den evige Saligheds Skyld, til Danmarks og min kjære Broders Lykke. Jeg lover og tilfiger Eder da, værdige Fader og Herre! at jeg, uden Fordring paa noget timeligt Guds og Herredomme, en Gang vil indtræde i eders hellige Orden, for at fegte med Eder under Korset for Guds Vre, saafremt jeg skal leve og atter indaande Guds frie Luft uden for disse Fængselsmure. Modtag dette mit frie Lofte, ærværdige Herre og Fader! jeg nedlægger det i eders Haand og i eders Sjæl med Haanden paa dette høihellige Evangelium. Jeg er eders og Ordenens Tjener, naar jeg en Gang seer Danmark befriet og lykkelig uden mig."

"Amen! saa sandt hjælpe Eder Gud og dette hans hellige Ord!" — tilføiede Høimesteren med høitidelig Røst, og hans Dine tindrede af Glæde, i det han lagde sin Haand fast over Prindsens paa Evangeliebogen. — "Jeg modtager eders ubrodelige Lofte i Gud den Almægtiges og vor hellige Ordens Navn. — Se saa! Nu kan jeg først tage Sæde hos Eder som min tilkommende Broder og Medtjener under Korset og det mig betroede Banner!" — vedblev han i fortroligere Tone, og begge jatte sig. — "Nu vil jeg da ogsaa forklare Eder, hvad I fast har anseet for et Under, hvorledes det blev mig muligt at faae Afgang til Eder her, og hvorledes jeg netop i dette mit ringe Skrift og i mit sanddrue Vidnesbyrd om vor hellige Orden kunde bringe Eder det Bestikkelsens hoiere Vink, I syntes at vente paa. Uden Besindighed og Klarhed er al vor Begeistring Sværmeri, Herre Broder! selv det Helligste og Høieste aabenbarer sig kun for os under naturlige Betingelser. Eders fromme Sind har længe været mig be kjendt, og hvad I nu saa ædelt har besluttet, har længe været mit saa vel som Keiserens og eders Frænders inderligste Ønske."

„Hvorledes?“ — spurgte Brindsen og studsede — „er I da ei kommen hid af egen Drift, efter hin Aandens fromme Indskydelse, I med saa megen Salvelse omtalte, men som en verdslig Afjending fra Keiseren eller selv fra min Svoger og Broder?“

„Om just ikke directe, saa indirecte, min tilkommende Herre Broder og Ven!“ — svarede Høimesteren, noget forlegen, og syntes at frygte for at have sagt for Meget. — „Selv de gudeligste Foretagender“ — vedblev han og rømmede sig — „staae altid i et vist Forhold til Verden og ere ofte betingede af det ydre Livs Omstændigheder. Det er ogsaa vor hellige Ordens Pligt at forene Verdensklogskab med Fromheden og ikke oversee hvad der tjener til Folkenes og Rigernes timelige Vel, i det vi dog fornemmelig har deres evige Frelse for Øie. Misforstaa mig derfor ikke, ædle Herre! jeg vil oprigtig tilstaae, at verdslige Bihensyn finde Sted ved dette mit Besøg; men det gjælder eders egen som Andres timelige Lykke. Paa eders hoimodige Tænkemaade har eders Frænder og Venner bestandig bygget, hver Gang der raadsloges om eders kjære Fædrelands Frelse og eders egen Befrielse af dette Fængsel. Det blev mig derfor paa en Maade overdraget, at overthde mig selv tillige med eders Venner og Tjender om eders selvfornegtende Sindelag, med Hensyn paa den problematiske Successions-Ret, hvis Afvigelse fra eders Side er bleven Betingelsen for Fredsunderhandlingerne i de høie Herrers Raad. Uden et saadant statsklogt Diemed skulde den strenge Grev Gerhard aldrig have billiget min gudelige Hensigt med at besøge Eder her; dog den oprørte Sindstemning, hans uværdige Fald nu har fremkaldt hos hans Sønner, vil i dette Dieblik gjøre Frugterne af alle foregaaende Underhandlinger tvivlsomme og selv maaske forøde Misligheden i eders Stilling, hvis jeg ikke ved Medde-

lelsen af eders fromme Lofte kan være saa lykkelig at afvende Faren."

"Mit Legems Frihed, maaste selv mit Liv er i syndige Menneskers Vold" — udbrød Prindsen, yderst spændt, og reiste sig heftig — „det veed jeg; men min Sjæl og min frie Willie troede jeg hverken mine Fjender eller mine Venner vilde formaste sig til at raade over. Efter hvad jeg nu hører, Hr. Høimester! har altsaa eders fromme Besøg havt et statsklogt Hovedøiemed, som I hidtil uredelig har fordulgt mig. Det var altsaa Keiserens og min Svogers og selv min kjære Broders Dnske, at I skulde udforske mig her og aflukke mig den Affigelse og det Lofte, jeg troede at overraske dem med, som et Offer af min egen frie Willie, som den reneeste Tanke i min Sjæl, men ingenlunde som en Frugt af Trudsel og fremmed Indflydelse eller af Venners og Fjenders egenlyttige Statsklogt."

"Ederes Ubillie smerter mig, min Prinds!" — svarede Høimesteren, der ligeledes havde reist sig: — „den viser mig en Skygge af Svaghed i eders ædle Sjæl, som jeg troede Eder fri for: den sande Selvfornegtelse fordrer aldeles Intet i Verden, ei engang Vren for sin egen Tilværelse. At jeg ikke har nævnet Samstemmelsen af mit og eders Venners Dnske med hvad I selv i eders stille, gudelige Sind har besluttet og nu ved et helligt Lofte har bekræftet, det er ingenlunde skeet af Underfundighed og trædst Statsklogt, som I troer, men netop af Verbodighed for eders christelige og moralske Frihed og af Urefrygt for vor rene, hellige Sag, der er hævet over alle verdslige Hensyn. For Guds og Kirkens og vor hellige Ordens Anliggender maatte enhver timelig Hensigt træde tilbage; derfor er det først nu, da jeg har modtaget eders fromme, ubrødelige Lofte, at jeg kan omtale dets Overensstemmelse med en fornuftig Statskunst og med eders deltagende Ven-

ners og Frænders Planer, for at I nu selv ved et aabenbart Document kan gjøre eders Beslutning frugtbringende."

"I har hørt mit Løfte!" — svarede Brindsen koldt. — "Benyt det, som I vil forsvare det for Gud og eders Samvittighed! men vent intet Skridt meer af mig efter eders Planer! jeg forskriver mig hverken til Mennesker eller — Djævl! Den Svaghed, I troer at have opdaget i min Sjæl, er jeg stolt af: jeg var i Sandhed en elendig Fange, kunde jeg føle mig aandelig hildet, uden at krumpe mig og foragte de Midler, hvormed man har villet besnære mig. Sig mig dog, før I forlader mig" — tilføiede han med bitter Bemod — "bringer I mig intet kjærligt Ord fra de Frænder og Venner, der overdrog Eder at bearbejde mit Sind og min frie Billie? Jeg har nu i syv lange Aar intet Ord hørt fra min Broder og Svoger. At min kjære Søster, Markgrevinden, er død af Sorg over vor Faders og min Ulykke, var den eneste Efterretning, man har undet mig."

"Jeg har de hjærligste Hilsener til Eder fra eders Svoger, Markgreven, og eders Farbroder, saa vel som fra eders høifyrkelige Herre Broder" — svarede Høimesteren med en høflig Hilsen. — "Hvad der kan udrettes for eders Frihed og Lykke, vil være dem i høieste Grad magtpaaliggende, og jeg kunde forlade Eder med det bedste Haab i denne Henseende, hvis I ei blot vilde tillade mig at aabenbare saa vel Fjender som Venner, hvad I saa fromt har besluttet og lovet, men selv kunde overvinde Eder til at medgive mig et synligt Certificat derpaa, for den vantro og forsigtige Verdens Skyld. Se! det er allerede opfat! — I behøver blot at underskrive og besejle disse saa Ord" — dermed fremtog han et beskrevet Pergamentsblad.

"Nei, aldrig i Evighed!" — afbrød Brindsen ham

heftig. — „Jeg fordrer Intet fordulgt, ei engang den Svaghed, I har bebreidet mig. Min Beslutning fortryder jeg ikke: den kom fra min Sjæls Jnderste; den var i syv Aar min bedste Tanke; I har ikke fremkaldt den, men kun givet den Ord og Skikkelse for Gud og mig selv. Hvad der fortryder mig, er Tanken om den Besmittelse, der klæber ved alt Mennefseligt, og at selv mit bedste og reneste Forsæt skulde udtræde i Verden gennem eders Statsklogts smudsige Bøngange. Det er mig en smertelig Forestilling, at min egen kjødelige Broder, for hvem jeg frivillig vilde opoffre hver Tanke om verdslig Magt og Høihed, har sat dette Offer til Betingelse for sin Broderkjærlighed og min mulige Befrielse af dette Fængsel, medens han selv fri vil bestige den Throne, jeg stod nærmest.“

„Det Ord, I der siger, er aldrig kommet over mine Læber, høibaarne Herre!“ — svarede Høimesteren forlegen — „saaledes staaer det ikke heller i det Document, jeg her har medbragt. Det er en falsk Slutning, I har uddraget af mine Ytringer. Saa vidt jeg kjender eders høifyrstelige Hr. Broders Sindelag, nærer han den broderligste Kjærlighed til Eder, om han end er for statsklog til ikke at indsee, at eders formelige Afvigelse nu vil blive en nødvendig Fordring saa vel for eders Frihed som for hans egen sikke Thronbestigelse“ —

„Godt!“ — afbrød Prindsen ham heftig med et stolt, bestemt Blik — „I har hørt mit Ord og betingede Løfte; men før vil jeg døe i dette Fængsel, før jeg nogen Sinde giver et eneste skriftligt Ord fra mig om hvad jeg inden for disse Mure kun har lovet Gud og mig selv. Lad dem myrde mig her, om de vil og tør! Prinds Otto af Danmark fornedrer sig aldrig til at handle med egennyttige Benner eller Fjender om Frihed, Liv eller Døe. Sig det til dem, der udsendte Jer!“ Med disse Ord vendte han

Høimesteren Knyggen og greb i en Klokkestræng. Fængselsdøren aabnedes udenfra, og Bagten traadte ind. Den tydste Ordens Høimester skjulte hastig det fremtagne Document tillige med Evangeliebogen under sin hvide Kappe og forlod den fangne Prinds med en taus, ærbødig Hilsen, hvorpaa Fængselsdøren atter lukkedes og stængedes efter ham.

„Arvid! gamle Arvid!“ — udbrød Prindsen, dybt rystet, og styrtede sig i den gamle Tjeners Arme — „nu er du den eneste Menneskesjæl i Verden, jeg vil støtte mig til. Fra denne Time skal du være min sidste Ven og Broder; uden for disse Fængselsmure har jeg — ingen. Det Menneske, der nu forlod mig, modtog kun mit Ufsald paa en Krone og al verdslig Lykke; men havde jeg nu ikke dig for Die, vilde han have medtaget mit Ufsald paa al Trost og Kjærlighed i Verden.“

„Ak, ædle unge Herre!“ — fukkede den Gamle og kysjede hans Haand — „hvi turde jeg ikke tale høit og advare Eder! — hvi saae I ikke min Sjæleangst og fornam mit Hjertes ydmyge Bøn, da I lod Eder aflokke hint sorgelige Løfte? En saadan Ordensridder maa jo ei engang gifte sig og fortsætte sin Slægt. Sig mig nu kun Et, Herre Junker!“ — vedblev han og rynkede den store Pande — „agter I at opfylde det Løfte, naar I en Gang bliver fri? — vil I da ikke lade den hellige Fader gjøre det dødt og magtesløst?“

„Kan du spørge derom? Arvid!“ — spurgte Prindsen og traadte tilbage — „mener du, der er ikke en eneste Fyrste meer paa Jorden, som holder Tro og Love og agter Eden hellig, han svor i sit Hjerte?“ —

„Tilgiv mig min Tvivl, Herre Junker!“ — udbrød Arvid, heftig bevæget, og omfavnede hans Kæne. — „Seg har mangan Gang seet de Store i Nød og Ulykke; men

jeg har Ingen seet stor og from i Ulykken som Eder og min lille Kong Magnus Birgersøn: han bad for sine Fjender, medens de huggede hans delige Hoved af paa Helligaandsholmen."

"Saa from tør jeg ikke love dig at see mig, Arvid!" — svarede Prindsen, — „jeg har mangen Gang havt Møie med at dæmpe Naget i min Sjæl til mine Fjender — og i Dag har jeg ikke været langt fra at hade og foragte mine Venner."

"I seer Iar har jeg ikke hørt et haardt og ubilligt Ord af Eder om eders Fjender — nu har I selv tabt Haabet om Trostab og Kjærlighed hos Venner og Frænder — og dog" — —

"Dog vil jeg ikke være en Meeneder!" — afbrød Prindsen ham og smilede — „finder du det saa stort og beundringsværdigt? Arvid! — Maaſte gjør jeg dog min Broder Uret" — vedblev han roligere. — „Jeg læste jo ikke hint fatale Document. Han veed jo dog hvor høit jeg altid har elsket ham og Danmark. Kunde Broder Baldemar frygte, jeg nogen Sinde vilde vække Borgerkrig, naar jeg blev fri, og fegte med min egen Moders Søn om en blodig Krone?"

"Sligt er intet Nyt i vore Tider, Herre Junker!" — sagde gamle Arvid med et dybt Suk. — „Fyrsternes Broderkjærlighed er mangen Gang helt gruelig — det har jeg seet; men hvad eders Herre Broder saa troer om Eder, tro I kun godt om ham saa længe I kan, ædle Herre! han er jo selv endnu landsflygtig og hjælpeløs. Det kan vist ikke være hans Skyld, I har siddet her saa længe, og nu maa han vel soie sig efter de Mægtiges Raad, som vil hjælpe ham til Riget. Se! nu ride de Fremmede her fra" — vedblev han og saae ud af Fængselsgitteret. — „Der er to fornemme Herrer med den tydske Hoimester.

Seer jeg ret, er den Ene eders Farbroder, den milde Grev Johan selv."

"Hans Mildhed er altsaa med i Raadet om min Skjæbne!" — sagde Prindsen med et dybt Suf. — "Min Fader talte helt underligt om ham paa sit Yderste." Prindsen kastede sig i dybe Tanker paa Loibænten; men Arvid blev staaende i Murfordybningen ved Bitteret og gav længe Agt paa Alt, hvad der foregik i Borggaarden.

Ottende Kapitel.

Ligklokkelangen over Grev Geert var forstummet. Det blev Aften og Morgen og Aften igjen. Fra Bitteret i Prinds Ottos Jangetaarn stirrede den gamle, troe Arvid atter ud i Slotsgaarden, medens hans Herre slumrede paa Loibænten. Det var mørkt. Juldmaanen var tilhyllet af tunge Regnstyer, og han kunde ikke tydelig adskille nogen Gjenstand; men han bemærkede med Uro en stor Bevægelse af Heste og Krigsfolk i Gaarden, og nu hørte han en mægtig, befalende Stemme. "Vi tage Ingen til Fange!" — lod det — "Liv for Liv! Tusinders Blod for den store Grev Gerhards! hans Morder skal klæde Hjul og Steile!"

Et vildt, bifaldende Raab af mange krigeriske Stemmer afbrød den strenge Krigshovdings Tale, og ved Lyset af de Faller, der nu tændtes, saae Arvid en høi Ridderstikkelse stige til Hest i en sort, glindsende Rustning. Stigboilen holdtes af den alvorlige Borgfoged selv. "Vogt Pantet for min dyreste Blodhevn, Borgfoged!" — lod det atter for hans Ore med den jernklædte Krigshovdings Malm-Stemme. "Er det ikke indløst, naar Juldmaanen

atter skinner paa hint Taarn — saa veed du paa hvilket Hoved den skal skinne!”

Arvid saae i det guistrende Takkellys, at den mørke Borgfoged nikkede og pegede op mod Borgens høieste Skandsbakke, hvor der stod en høi, sort Pæl med et Hjul paa. Ridderen nikkede bekræftende, og Borgfogden veg til Side for hans snysende Stridshingst. Hovdingen og hans Krigerstare foer hastig ud af Slotsporten; der blev atter stille og mørkt som i en Grav. Men nu traadte Juldmaanen frem gennem de tunge Aprils-Skyer. Arvid saae tilbage til sin ullykkelige Herre, som endnu laa rolig og slumrede paa Løibænken. Maanelystet faldt paa Taarnet og oplyste Fangens blege Ansigt, der dog smilte mildt i Drømme. Arvid knælede ved hans Leie med foldede Hænder og sukkede med dyb, kvalt Stemme: „forbarmende Gud! om en Maaned? — nei, det forbyde den Almægtige! her er jo ikke Helligaandsholmen — det Syn skal jeg dog aldrig see anden Gang“ —

„Fæst Korset paa mit Bryst, værdige Fader!“ — hviskede nu Otto med sagte Røst i Drømme. — „Se! hvor Maanen skinner deiligt paa Gravene! — Danmarks Throne staaer dog endnu. — En bedre Slægt oplomstrer omkring den! — Lad os nu drage i Kamp for Guds Rige!“

„Lad hans fromme Drømme opfyldes! Herre, min Gud!“ — bad Arvid — „lad mig følge ham under Korset til din Throne!“ Dermed boiede han sit graae Hoved mod Løibænken og slumrede rolig ind paa Stengulvet ved sin Herres Fodder.

Hvad gamle Arvid Smaalænding havde hørt og set hin Aften fra Sluggitteret i Prinds Ottos Fangetaarn, bevarede han som en mørk, gruelig Løndom i sin Sjæl. Næste Morgen var han ikke aldeles vis paa, om han havde hørt ret, og om det blodige Hoved, næste Juldmaane skulde

stinne paa, ei maaske dog var et Føster af hans egen Indbildning, hvori de mørke, blodige Erindringer fra Fortiden ofte blandede sig med hans tungsindige Hensirren paa Fremtiden.

Snart fløi Rygtet imidlertid over Danmark og Holsten om Grev Henriks Hevntog mod hans Faders Morder og alle Danste. Noget stor Hær kunde de unge Grever vel ikke strax skaffe til Veie; derpaa stolede man i Danmark. Dette frigerste Foretagende ansaae man kun for et vildt, regelløst Udbrud af Grev Henriks mørke Lidenskabelighed, og Krigen med Geerts Søner betragtedes mere som en af de smaa personlige Hevnseider, der saa ofte fandt Sted mellem enkelt Borgherre og Ridder, end som noget farligt og betydeligt Foretagende for Land og Rige. I Jylland hed der, kort efter Geerts Begravelse i Tjebo, at Grev Henrik havde gjort Landgang i Sjælland med en Haandfuld rasende Holstenere; men i Holsten selv talte man hoverende om en stor Seier, den forbittrede Blodhever skulde have vundet ved et Sted, man kaldte Marienborg, men som Ingen vidste Bested om, og hvor han med tre hundrede Holstenere skulde have nedhugget over to tusinde Danste. Ingen vidste, hvad man skulde troe af disse Rygter, som daglig forøgedes og forandrede. Det hed endogjaa i nogle Dage over hele Holsten, at Grev Henrik havde fanget Niels Ebbesen selv og ladet ham levende radbrække og lægge paa Steile. Men disse Rygter modjagdes snart igjen og vare kun Yttringer af den herstende Forbittrelse og Hevnlyst, alle Holstenere dekte med Geerts Søner. Saa meget var kun vist, at der var forefaldet blodige Fegtninger mellem Syder og Holstenere, og at Grev Henrik allerede havde givet Prøver paa den Standhaftighed og det uroffelige Mod, der erhvervede ham Tilnavnet: den Sernhaarde. I de første fire Uger efter Geerts Fald og

næsten hele Tiden mellem Paaske og Pintsje, medens Mark og Skov grønnedes og Foraaret udbredte sin Herlighed over Danmark og Holsten, herstede der en mørk Stemning og den fjendtligste Spænding hos begge Folk. Snart talte man om en ny, frygtelig Krig, hvori Keiseren og mange tydske Fyrster vilde understøtte den danske Prinds Balde-
mar mod de holstenste Grever og Hertugen af Slesvig, der atter gjorde Fordring paa den danske Krone. Snart hed det igjen, at der blev mæglet Fred ved Grev Johan den Mildes, Sti Andersens og Biskop Svends Bestræbelser, og at der var sluttet en foreløbig Overenskomst i Spandau, der inden Mai Maanedes Udgang skulde stadfæstes ved et vigtigt Fyrstemøde i Lybek. Endelig hørte man med For-
undring, at et Forlig virkelig var sluttet mellem de stridende Herrer og Fyrster i Lybek Søndagen før Christi Himmelfarts Dag, og at dette Forlig skulde være lige saa hæderligt for Danmark, som tilfredsstillende for de hol-
stenste Grever og Hertugen af Slesvig.

Under alt Dette sad Prinds Otto endnu i sit Fængsel paa Rendsborg Slot. Juldmaanen skinnede atter paa hans Fangetaarn, og gamle Arvid Smaalænding bævede for den unge Fyrstes Liv. Men Alt blev ved det Gamle. Man saae hverken Fjender eller Venner. Den strenge Borg-
foged holdt Taarn og Fæstning stærkt bevogtet. Den fangne Prinds og hans Tjener modtoges deres Fornøden-
heder paa sædvanlig Tid gennem en Luge i Loftet, og naar det var Helligdag, kunde de i Taarnkamret høre Chorsan-
gen fra Slotskapellet.

En Morgen opvaagnede Prindsen med et vemodigt Suk. Foraarsjolen skinnede venligt ind paa hans Leie, og der kimedes festligt med Kapelkloffen. „Er det ikke vor Herres Himmelfartsdag i Dag? Arvid!“ — spurgte han. — „Jeg drømte, jeg var fri og i Kirke, og det lød saa deiligt

hvad de smaa Chordrenge sang om vor Herres og Frelser's Seier og Himmelflugt. Naar skal jeg dog have den Hjerteglaede igjen, at knæle i en christen Kirke? hør, nu ringer det jo til Ottejang!"

"Til visse! det er en høihellig Dag!" — sagde Arvid adspredt og saae ud af Bitteret. — "Men se! nu kommer her Fremmede, Herre Junker! Der rider en sort, jernklædt Herre ind ad Slotsporten. Det er vist Grev Tjernhenrik selv, som de jo kalde ham. — Eders Farbroder er med og mange fornemme Herrer. Gud give, det maa være for det Gode!"

"Det venter jeg ikke; — dog, i Guds Navn! lad der komme, hvad Gud Almægtigst har bestiftet! Vore Hovedhaar ere alle talte." Prindsen stod op og fuldendte rolig sin Paaklædning.

"Den raste Svend Trøst er med!" — vedblev Arvid. — "Men han seer helt tankesuld ud; han bærer ikke eders gyldne Sværd meer. — Han rider ved Siden af en bunden Svend mellem Rytterne."

"Fangen altjaa!" — sagde Prindsen med deltagende Røst — "maaske atter for min Skyld. Er han Ebbejens Frænde, kommer han vist til sin Ulykke til Rendsborg."

"Det forbyde Gud og St. Erik! han var en egenjindig Galning for syv Aar siden; men Grunden i ham var ægte Guld. — Hvad han syndede mod eders ulykkelige Herre Fader, vilde han gjøre godt imod Jer. Se, nu løfter han sit Hoved, som han var slagen til Ridder af den store Thorkild Knutson selv. Å, Gud bedre det!" — sukede han — "hvor er der nu et Ridder-sværd i Verden, som Marsk Thorkilds? og det brød vore Bodler i Stykker paa Skafottet" —

"Er du atter inde i din blodige Fortid? min troe, gamle Ven!" — sagde Otto — "kun hvad der er forbi

og hvad der kommer, lever du dog helt i. Hvad mener du, denne Dag vil bringe os?"

„Det vil vi snart faae at vide, Herre Junker! Jeg hører alt, man aabner Taarndøren der nede. Hver Gang den piber paa de rustne Hængsler, huser jeg paa den Søndag Morgen, de aabnede Døren til vore Hertugers Hungerstaarn paa Nykøping. Man skulde altid smøre Hængslerne paa disse gamle Taarnporte!“ —

Man hørte nu Fodtrin paa Taarntrappen, og snart aabnedes Døren til Prindsens Fængsel. Hans Faders Halbroder, Grev Johan den Milde, traadte ind, ledsaget af den høie Sti Andersen af Bjørnsholm. Ridder Sti vendte sit spidse Ansigt om i Døren, med et tilbagevisende Blik til Bagten, og vilde lukke Døren efter sig; men den aabnedes igjen paa Klem. „Jeg beder Eder, kjære Herre, for eders gamle Kjærligheds Skyld,“ — hvistede en bønlig Stemme uden for, medens en bestøvlet Fod hindrede Døren i at lukkes — „lad mig blot komme et Skridt inden for og see ham! Det var kun derfor, jeg overgav mig til eders Højmodighed og lagde mit Liv i eders og jer nybakte Konges Haand.“

„Dumdriftige Bovehals! var det Meningen?“ — brummede Sti Andersen. — „Tak din Helgen, kan jeg bringe dig levende herfra! Du kan tids nok komme i Grev Henrik's Taarne. Kom da, Galning, du skal høre din Dom!“ — tilføiede han truende, dog i mildere Tone — „men du tier som en Mur, eller du er Dødsens!“

„Gud velsigne Jer, Hr. Sti!“ — hvistede Svend Trost og traadte helt ind ad Døren, hvor han blev staaende ved Tærskelen, taus og stille, efter at han havde hilset Prindsen med inderlig Deltagelse og givet gamle Arvid Smaalænding et venligt Nif.

Prindsen havde med rolig Tilbageholdenhed halvt und-

draget sig sin artige Farbroders Omfavnelſe og tillige bemærket det beſynderlige Ordſtift i Fængſeldøren, hvorfra han havde ventet at ſee Grev Henrik ſelv indtræde; da han nu ſaae, det var Svend Trøſt, der trængte ſig ind, ſom en blot nyſgjerrig Tilſtuer, overſoer en uvilkaarlig Harm-Rødme hans blege Kinder; men den unge Ridders deltagende Blik og beſtedne, hjertelige Hiſen bortffjernede øiebliklig hin Følelſe af Uvillie. Prinds Otto beſvarede hans Hylding ret mildt, medens han kun værdigede Sti Anderſen en kold og formelig Dpmærktſomhed.

Efter en Strøm af høflige Ord, hvori den milde Grev Johan bevidnede ſin „kjære fyrſtelige Herre Broderſøn“ ſin Deltagelſe i hans ſorgelige Stilling og forſikrede, at hans Befrielse i mange Aar havde været hans Venners og Frænders inderligſte Ønſte og alvorligſte Beſtræbelſe, kom han endelig frem med ſit Hovedanliggende og overrakte Prindsen et Document, med elleve Segl ved, ſom han bad ham behageligſt at gjennemlæſe. „Jeg har troet, det vilde være Eder kjærere at modtage dette vigtige Fordrag af en Vens og Frændes Haand, end af Grev Henriks“ — ſagde han — „derfor har jeg paataget mig alene hvad der lige ſaa fuldt var Grev Henriks og hans Broders Pligt. Ligeſom det nylig er lykkedes mig, med Ridder Sti og Biſkop Svend, at mægle hæderligt Forlig mellem eders Herre Broder og de holſtenſke Grever, ſaaledes haaber jeg nu ogſaa, at min Mellemkomſt her vil være af gode og velſignede Følger. I ſeer her det Sonebrev, der ſikkrer eders Herre Broder Danmarks Throne og foreløbig hæver alle Fjendtligheder ſaa vel med det grevelige holſten-rendsborgſke, ſom med det hertugelige ſleſvigſke Hus. De Betingelſer deri, ſom angaae eders paa Bedtægt grundede Rettigheder, ſom ældſte Prinds af Danmark, ſaa vel ſom eders perſonlige Frihed, haaber jeg, I ikke vil tage i Betænkning

at besegle, helst da eders fromme Øøste at ville indtræde i den hellige tydske Orden, efter hvad Ordenens værdige Høimester har berettet os, allerede indirecte indeslutter Alt, hvad her fordres."

Brindsen havde taget Documentet i Haanden, men uden at see paa det. Efterretningen om Forliget og hans Broders Lykke syntes at gjøre et dybt, dog blandet Indtryk paa ham. Alles Dine vare henvendte paa ham, undtagen gamle Arvids: han havde stillet sig i en Krog ved Kammen, hvor han besæden kun syntes sysselsat med sine Tjenestepigter, medens han dog opmærksom lyttede til hvert Ord og undertiden foldede sine Hænder med en sagte Mumlén. Sti Andersen betragtede Brindsen med et snu, forskende Blik. Den milde Grev Johan smilte venligt, som sædvanlig. Han holdt nu inde og ventede Brindsens Svar.

"Jeg takker Eder, Hr. Farbroder, for den Deltagelse, I forsikrer mig om, men som jeg i syv Aar ikke har været saa lykkelig at bemærke!" — tog Brinds Otto Ordet med sagtmodig Røst, dog ei uden en bitter Følelse, der bragte hans fine Mundmuskler til at bæve. — "I være ogsaa takket for den Skaansel, hvormed I nu befrier mig for en opvørende Underhandling med mine aabenbare og grusomme Fjender! Det Budskab, I bringer mig om min Broders Dphøielse, bør gjøre mig denne høihellige Dag til en Glædesdag, ogsaa i verdslig Henseende, om end ikke min Frihed, som jeg dog havde haabet, bliver en ubetinget Følge af hans Lykke. Behag at lade Forliget oplæse for mig! At kunne læse et trøstende Ord, har hidtil været mig en Højsvælelse; men det svage Fængsellslys har nu svækket mit skarpe Syn. Saa vidt jeg mærker" — tilføiede han — "kan dette Document dog Intet indeholde, som behøver min Stadfæstelse, siden det allerede, uden mig, er sluttet og beseglet."

Grev Johan modtog Documentet med et høfligt Smil og overrakte det til Sti Andersen, som herover blev noget forlegen. „Seg læser slet, velbaarne Herre Greve!“ — sagde han undvigende — „saa godt som slet ikke; men der staaer min forrige Væbner, den unge Ridder Trost — ham har jeg ladet oplære i Sligt. Han har intet Andet at gjøre her. Tillader I, han oplæser det? derfor lod jeg ham træde her ind med.“

Paa Grev Johans indrømmende Mine og Sti Andersens Bink fremtraadte Svend Trost og greb Documentet; han fæstede dog først sine Dine paa Brindsen med et ærbødigt spørgende Blik, og paa hans Bink begyndte han nu med stigende Forbauselse og bævende Stemme.

„Til det Første“ — stod der — „skal Junker Otto, Hr. Baldemars Broder, blive hans Fængsel kvit, naar denne Sone er forvisset, og skal han antvordes til Lybek til Markgreven eller Kong Baldemar, hvem der ham fordrer; dog skal Grev Henrik og hans Broder Claus item Grev Johan tage Forvaring af ham tilforn, saa han skal afstaae al hans Tiltale til Danmark; thi der i Riget skal Ingen flere regjere med Guds Raade uden Kong Baldemar“ —

Her standjede Svend Trost paa Brindsens Bink. Blodet var veget fra Ottos Kinder; han holdt sig fast ved Bordet og vaklede. „Forstod jeg de Ord rettelig,“ — sagde han med dyb Smerte i den bittreste Følelse af krænkethed og Menneſkeværd — „saa er den Frihed, her tilsiges mig, ei stort Andet, end et nyt og langt mere opværende Fangenſkab. Vil man antvorde mig, som en Træl eller et Gods, i andre Menneſkers Bold, ei til min egen frie Raadighed? — og den nye Boldsheerster over min Person er min Svoger eller min egen Broder? — store Gud! er jeg nu da folgt af mine Fjender og ei be-

friet, men kjøbt af min egen Slægt? Kæser I eller jeg? Lad mig selv see hvad der staaer!"

Svend Trøst rakte Brindsen Documentet. Otto stirrede paa de nye oplæste Ord; men det fortnede for hans Dine, og han kunde intet Ord læse.

"I er i en stor Bildfarelse, min ædle Herre Broder-
søn!" — sagde Grev Johan hastig. — "Hvor kan I saa-
ledes mistyde disse Ord og tiltroe eders ophøiede Svoger
og Broder en saa lav og uværdig Fremfærd? Eders Over-
antvordelse til dem, under den nævnte Betingelse, er jo
kun et maaste uheldig valgt Udtryk for eders Befrielse af
Fjendens Magt under eders Venners Bærge og Leide.
Hvilken mulig Hensigt kunde der tænkes med at lade Eder
ombytte eet Fængsel med et andet?"

"Gud give, jeg gjorde Eder Uret!" — svarede Brind-
sen, der imidlertid selv havde læst hine Ord — "jeg vilde
give Resten af mit spildte Ungdomsliv for, at jeg i dette
Dieblif bedrog mig; — men Hensigten er jo klar — de
anseer mig for en farlig Medbeiler til Thronen — de be-
handle mig jo allerede her som deres egen Fange, i det
de foreskrive mig hvad jeg skal love dem, inden denne tve-
tydige Frihed kan forundes mig."

"Det klinger stødende; det indrømmer jeg, min ædle
Brodersøn!" — vedblev den milde Greve — "men det er
kun en statsklog Formalitet, som man fandt nødvendig.
Eders Hr. Broder var selv bekymret for, at denne Betingelse
skulde krænke Eder og bringe Eder til at mistkjende hans
broderlige Tillid og Kjærlighed; men det stod ei i hans
Magt at gjøre det anderledes. — Jeg selv har beseglet
Forliget, som I seer, og havde det været mig muligt" —

"Læs kun videre!" — sagde Brindsen og fattede sig,
i det han rakte Documentet tilbage til Svend Trøst.

"Jdermere," — læste Svend Trøst — "skal Hertug

Baldemar af Slesvig give Junker Baldemar af Danmark sin Søster Prindsesse Helvig til Ægte og Medgiften skal være 24,000 Mark lodige Solv" — —

„Her drives ikke blot Handel med mig og min Ret, som Fyrste og Menneske" — udbrød Prinds Otto bitter — „men selv med en værgeløs Dames Ulykjalighed og med det hellige Ægteskabs Sacrament!"

„Bed denne Pagt forenes begge fyrstelige Personers frie Tilboielighed med Staternes og Rigerne's Bølfærd" — forsikrede Grev Johan. — „Hvad bevæger Eder, min ellers saa edle og veltænkende Frænde! til at betragte dette Skridt med Hobens sædvanlige mistroiske Blik, der kun seer Egennytte og jmaalige Hensyn i enhver Forbindelse mellem Personer af vor Stand?"

„I har Ret, Hr. Farbroder! Dette er hans egen Sag og hendes maafte" — sagde Prindsen. — „Af saa beleilig og statsklog en Kjærlighed venter jeg ikke stor Ulykjalighed; gid dog Udfaldet maa vise, at jeg ogsaa heri har været i en stor Wildfarelse! Lad os høre videre!"

Efter at Svend Trost nu havde oplæst hvorledes Medgiften skulde anvendes til for en Del at indløse Sylland og Fyen af de fremmede Panteherrers Hænder, og hvorledes Baldemar og de holstenske Grever forbandt sig til gjensidig Hjælp med Krigsfolk, kom han til det Punkt i Forliget, der paa ham selv gjorde det største Indtryk, og han blev dødsbleg, medens han nu læste: „Odermere skal Junker Baldemar ikke forsvare dem, som myrdede Grev Geert, men skal være deres Fjende og alle deres, som dem ville forsvare" — —

Svend Trost tabte Documentet af Haanden. „Morbroder Niels forladt og forraadt!" — udbrød han. — „Retfærdige Gud! det er de store Herrers Taknemlighed! Det er Lønne, den Mand faaer, der reddede Danmarks Frihed og Krone!"

„Ti stille, Dummerjan!“ — hvistede Sti Andersen ham i Øret, og greb ham heftig om Armen. — Hører Grev Henrik hvem du er, kan du blive hængt her i Morgen med den sorte Bildttuy!“ Han boiede sig selv og tog Documentet op. „Tillad mig nu et Ord, Herre Junker!“ — tog han høit og myndig Ordet. — „Lad mig nævne Eder de Mænds Navne, der har beseglet dette Forlig! og I vil maaske tilbageholde eders ugunstige Dom over hvad I synes at misbillige. Foruden eders høifyrstelige Hr. Broder, vor ved et retmæssigt Hylbingsbrev udkaarne Kong Baldemar, og eders værdige Herre Farbroder, Grev Johan, som her staaer, saa vel som Hertug Albert af Sachsen og Grev Günter til Schwartzborg, har den fromme, værdige Biskop Svend af Aarhus sat sit Segl her under, og der er vist ingen Ridder eller Klerk i Danmark, der vil tvivle paa Fromheden og Retsindigheden i hvad denne brave Guds Mand kan underskrive og besegle.“

„Om saa en af de hellige Erkeengle havde beseglet denne Pagt“ — udbrød Prindsen med fast og rolig Stemme — „jeg vilde dog vidne for Guds Afsyn, den er uretfærdig og jammerlig, som jeg nu blues derover paa min Broders og Danmarks Begne. Hvad det sidste Punkt angaaer, da er det et feigt og skjændigt Forræderi mod dansk Land, Troskab og Fædrelandsfjind. — Jeg underskriver det ikke! Hvad der mistroisk og uædelt her fordres af mig, er ei Andet, end hvad jeg selv for længst har besluttet og lovet den alvidende Gud, for Danmarks og min misledte Broders Lykke; men det er et betinget Lofte og en fri Samvittighedsjag. Jeg lader mig intet Ord af-tvinge! Jeg vil troe, min Broder mener det bedre, end det seer ud til, og at han her kun med Uvillie har givet efter for sine hjerteløse Raadgiveres Statsklogt; men min

Beslutning er fattet: kun som en fri Mand vil jeg bestemme hvad jeg vil opoffre. Før end dette sidste oprørende Punkt i Forliget bortfalder — for den troe Niels Ebbesen erklæres fri og frank, som en brav dansk Undersaat, under Beskyttelse af den Krone, han med sin kjæfte Daad har bevaret — for opgiver jeg ikke ved nogen verdslig Affigelse min Ret til at tale et vægtigt Ord med om hvad der nu skal være Lov og Ret i Danmark — om jeg saa aldrig meer skal see Dagens Lys og udvandre fra disse Fængselsmure!" Med disse Ord bukkede han for Sti Andersen og den forbausede Grev Johan og vilde intet Ord mere høre.

Grev Johan begyndte nogle Gange paa at ubivle ham Nødvendigheden af hvad der var foretaget, og hvorledes han, til ingen Nytte for Niels Ebbesen og hans Parti, kun gjorde sig selv ulykkelig og maaske til Statsfange paa Livstid ved sliig afmægtig Trods; men Prindsen afbrød ham hver Gang med et alvorligt, afflaaende Blik og med en Høihed og Rolighed i de bestemte Blik og Miner, som næsten forvirrede ham.

"Nu vel, min kjære Ven og Frænde!" — sagde den milde, høflige Grev Johan til sidst, uden at hans smilende Mine forlod ham — „vil I endelig være en Martyr for eders altfor fine Gressfølelse? det er et sælsomt Udelmodigheds-Sværmeri, der kun lidet passer til den virkelige Verdens Fordringer og den Klogskab, vor bevægede Tid kræver af os Alle. — Jeg forlader Eder da kun med det Ønske, at I ikke alt for smerteligt maa føle Savnet af den Frihed og Lykke, I selv nu behager at bortstøde fra Eder. Gid de ophøiede Drømmerier, I synes her at leve i, maae kunne erstatte Eder den Verdens Glæder, som I synes at finde en smigrende Tilfredsstillelse i at have Mod til at foragte!"

„Betænk Eder vel, Hr. Junker!" — sagde Sti An-

derjen. — „I Grev Henriks Vold vil jeg ikke raade Jer eller Nogen af Niels Ebbesens Belyndere at forblive en Time længer, end nødvendigt. Enhver, der forsvarer hans Faders Morder, har han svoret Død og Fordærvelse. I Morgen lader han hænge en af Ebbesens Haandlangere — eller maaske to.“ Her faldt hans Blik paa Svend Trost.

„Frels denne brave, unge Mand, hvis I kan, Herre Morbroder!“ — sagde Prindsen og vendte sig til Grev Johan med et deltagende Blik til Svend Trost. — „Om mig skal I ikke bekymre Jer, om det nu end gjælder mit Liv! meld min Broder hvad jeg har sagt! bed ham, for Danmarks og sin egen Saligheds Skyld, ikke forraade sit Fædrelands stormodige Befrier! Jeg gjentager for sidste Gang min uroffelige Beslutning: Jeg afstaaer ikke formelig min Tiltale til Danmarks Rige og det Spir, min yngre Broder har grebet, for det bestærmende er udstrakt over den bedste Ridders Hoved i Danmark! — Dermed Gud befalet!“

Sti Andersjen aabnede nu Fængselsdøren og kaldte paa Bagten, hvorpaa han og Grev Johan hilsende Prindsen toldt og forlode Taarnkamret.

Svend Trost havde længe staaet som en Billedstøtte og betragtet den rolige Høihed og Selvopoffrelse i Ottos klare Blik. Han styrkede sig nu med den høieste Beundring og Kjærlighed for hans Fodder og trykkede hans Haand til sine Læber. „Tak! Tak! om det ogsaa er forgjeves, ædle, høimodige Herre!“ — udbrød han. — „I redder dog Danmarks og Kongehusets Værelse i eders Fængsel. Skal den troe Niels Ebbesen nu gaae til Grunde med Eder selv og hvad der er det Største og Bedste i Danmark — Ingen skal dog sige, at Trost og Taknemlighed er uddød i danske Hjerter!“

Sti Anderssens Røst kaldte høit og strengt udenfor, og Svend Trost ilede bort med et venligt Haandtryk af Prinds

Otto og et kjærligt Mik af gamle Arvid, der stod stille beskeden i Kaminkrogen, men med et Mashyn, der straalede af Stolthed og Glæde over hans fjære Herres Fængselsbedrift, medens Bekymringen for dens Følger dog havde bortjaget hver Bloddraabe fra hans surede Kinder.

„Nu kan han faae Tid til at blive en Dromme-Martyr inden fire Vægge!“ — sagde Grev Johan kort efter med et medlidende Skuldertræk, da han stod med Sti Anderssen i Høienloftszalen paa Rendsborg Slot, hvor de ventede Grev Henrik.

„Det vil være Broderen en fortrædelig Tidende“ — sagde Sti Anderssen betænkelig. — „Det vil neppe behage ham at synes saa streng, som Nødvendigheden og Landets No her fordrer det.“

„I har dog kastet eders Tærninger godt og redet Jer selv snildt ud af det, Ridder Sti!“ — bemærkede Grev Johan og betragtede den snue Statsmand med et listigt Smil. — „I var den store Grev Gerhards Ven — og er nu snart den nye Kong Baldemars høire Haand!“

„En Klods hvo der ei svømmer ovenpaa og bjerger hvad han kan i dette Skibbrud!“ — hvistede Ridder Sti med et selvtilfreds Mik. — „Den Kunst forstaaer I ogsaa Hr. Greve! I har bevaret det gamle Pantebrev og hængt Femern derved til god Befegling. — Dog det opveier kun ringe eders Fortjenester af Kronen og Riget!“ tilfoiede han hastig i smigrende Tone. — „De, der see stærkt til vor Mægling, skulde betænke, at det dog i Grunden bliver os, der redder Danmark, men hverken Ebbejen eller Hr. Bugge eller Nogen af de glubste Bulbidere.“

„Jeg har holdt paa Thronen efter Evne“ — bemærkede den milde Greve. — „Jeg haaber, mine Brodersøn-

ner ja lidt som min høijalige Halvbroder skal faae virkelig Grund til at beklage sig over mig. Kan Otto reddes endnu, skal det være mig kjær. Hans Sværmeri vil finde sine Beundrere. Kunde man endnu redde Ebbesen, vilde det maaske endog være klogt. Almuens Yndlinger og stupide Meninger skal ingen vis Regjering foragte."

"Lad der være Maade med Mildheden, Hr. Greve! Hvormed skulde vi tæmme denne rasende Jernhenrik, beholdt han ikke det Stykke Bildt at jage sig træet paa?" — hvissede Sti Andersen og saae til Døren. — "Lad Ebbesen kun med egen Haand forsvare, hvad han paa egen dumdriftig Haand har begyndt! Den Fyrste, der vil sidde sikker paa Thronen, skal ikke aabne Festen med at lyse Fred over Fyrstemordere!"

"Det var ogsaa Biskop Svends Mening, hvor ondt det gjorde ham for hin Bovehals. Eder gaaer det neppe saa nær til Hjerte. I har et gammelt Horn i Siden paa hin brutale Brutus."

"Det skal jeg aldrig negte; dog ikke derfor, men af min fuldeste Overbevisning om hvad der for Diebliffet er Landet gavnligst, stemmer jeg paa hans Undergang" — —

"Se der!" — afbrød Grev Johan ham og saae ud i Slotsgaarden — "der gaaer Ebbesens Søstersøn Grev Henrik forbi og hilser ham ikke engang. Har I betænkt hvad I vover her ved at beskytte det Menneſte? Saae I Grevens skarpe Blik baade til Jer og ham, da man kjendte hans sorte Følgesvend og lod ham lænke som en af Morderne?"

"Bliver han hængt, er det hans egen Sag; det har han længe nok fortjent, den Slubbert!" — brummede Sti Andersen og saae hastig ud af Vinduet. — "Hvad vilde han her, den Gjæk! Lad os dog see, om vi kan frelse ham!"

De forlode begge hastig Høienloftskjalen.

Midt i Slotsgaarden stod den mørke Grev Henrik med Haanden paa sin Faders Sværd og det berømte Madonnabillede over sit sorte Brystharnisk. Han uddelte Befalinger til Borgfogden og sine Huskarle. Hans Stridshest stod rustet ved Slotstrappen, og en Flok jernklædte Ryttere holdt taase og alvorlige ved Stalden. Svend Trøst gif som en Drømmer over Gaarden og syntes kun bestæftiget med sine egne Tanker; men Grev Henrik betragtede ham med et skarpt, mistænkeligt Blik. Nu traadte Grev Johan ud og søgte strax at fængsle Grev Henriks Opmærksomhed ved en ordrig Meddelelse om den fangne Prinds, hvis Bægning ved at opfylde Betingelserne for hans Frihed han fremstillede i det mildeste Lys, som en blot forfængelig Betænkelse, der vel snart vilde bortfalde. Grev Henrik hørte adspredt derpaa uden at svare, medens hans skarpe Blik ikke forlod Svend Trøst.

„I min Konges Navn!“ — raabte nu Sti Andersen med høi og streng Røst til sine Svende, i det han pegede paa Svend Trøst — „bagbind min forløbne Væbner der! pas vel paa ham! han var med i Forræderiet mod Kong Christopher. Derfor skal han dømmes af vor Konge; men nu tænker han paa at søge Beskyttelse her.“

Ridder Sti's Svende udførte deres Herres Befaling, og Svend Trøst saae høist forbauget til Sti Andersen, men syntes at mærke hans Hensigt og lod sig rolig binde.

„Undskyld den Strengthed, jeg her nødes til at udøve i eders Gaard mod en af min Konges Fjender, Hr. Greve!“ — sagde nu Sti Andersen og vendte sig høflig til Grev Henrik. — „Den samme Forfølgelsesret, Forliget i Lybek indrømmer Eder mod eders Herre Faders formastelige Mordere, den samme Ret maa I billig indrømme min Konge mod dem, der har forraadt og forfulgt hans ulykkelige Fader.“

„Hm! var I ikke selv blandt dem?“ — mumlede Grev Henrik og studsede. — „Hvad eders Bæbner den Gang har foretaget, maa vel være sket paa eders egen Befaling. — Dog, I er en Statsmand, Hr. Marsk! I maa vel vide hvad I gjør. Eders Retfærdighedspleie kommer ikke mig ved. Ingen Forræder finder Beskyttelse hos mig.“ Grev Henriks Mistanke til Svend Trøst syntes nu forsvunden, og han gav ikke længer Agt paa ham. „Hæng den sorte Hund under Sluggen hist for det ringer til Messe i Morgen!“ bød han sin Borgfoged, i det han steg til Hest — „han behøver hverken Præst eller Sacrament.“

Grev Johan og Sti Andersen stege ogsaa til Hest og forlode Rendsborg paa samme Tid med deres Følge, hvori blandt den bundne Svend Trøst befandt sig. Strax uden for Rendsborg forlod Grev Henrik dem, taus og hemmelighedsfuld, med sin mørke Krigerstare, og Ingen vidste hvor de droge hen.

„Han har et nyt Hevntog i Hu“ — hviskede Grev Johan — „og se kun til! han bryder Forliget, saa snart det kan skee med Fordel.“

„Saa længe han har Ebbesen at drage til Felts mod, tænker han neppe paa større Ting“ — svarede Ridder Sti og nikkede. — „Siden han er færdig med Blodhundejagten, vi gav ham Lov til, maae vi selv kunne holde ham Stangen.“ Paa Sti Andersens Vink blev Svend Trøst nu befriet for sine Baand, og han fulgte de tvende Herrer paa Weien til Gottorp og det Slesvigste.

Næste Morgen før det ringede til Messe i Rendsborg hørte gamle Arvid Smaalænding, medens den fangne Prinds endnu sov, en underlig Bevægelse uden for Fængslets Sluggitter. Han hørte den strenge Borgfogeds Røst: „Klyng ham op, det Best, om han saa er Djævelen!“ hvorpaa der fulgte megen Larm og en raa, vild Latter af Huskar-

lene. Arvid formodede en Henrettelse og vilde ikke see ud af Gitteret. Den hæslige Latter vedblev, medens Borgfogden gjentog sin Befaling! „Jungen Sladder, Karle! vor naadige Herre vil adlydes punktlig, og han har Ret: han behøver hverken Præst eller Sacrament, det sorte Best“ —

„Han bider!“ — raabte Nogle. — „Skynd Jer!“ — streg Andre: — „den lede Satan stifter i ham — han er en Trolldmand — det veed vi jo nok — det er et af hans gamle Kneb — træf til!“

Arvid syntes nu at høre den hæslige Lyd af en Hængts Kallen og Sprætten paa Taarnmuren. Han saae endelig ud, og der hang en virkelig død, sort Hund under Bluggen. Det var en af Grev Geerts gamle Hunde, som man havde fundet i den sorte Svends Halsjern i Hundehulsfængslet, medens den listige Bovehals selv ingensteds var at opspore paa Slottet. I Stalden var Grev Henriks bedste Hest forsvunden. Man havde opsat den dumdriftige Flygtnings Forsølgelse, medens Nogle i raa Spøg, Andre med overtroisk Alvor ordret fuldførte den strenge Borgherres Befaling om „den sorte Hunds“ Henrettelse.

Liende Kapitel.

I Pintsjeugen var der store Festligheder paa Den Als. Den slesvigste Hertug Baldemar holdt Hof dette Foraar paa Sønderborg Slot med sin unge Gemalinde; men hans Søster, Prindsesse Helvig, var i disse Dage Festernes Dronning.

Man havde her modtaget den vigtige Gjest, paa hvem hele Nordens Opmærksomhed var henvendt, og som nu skulde forandre Tingenes Skikkelse i Danmark. Junker Ottos yngre Broder, Prinds Baldemar, som nu allerede

kaldtes Danmarks Konge, havde, med en prægtig Skare af nogle danske, men mange bayeriske, schwabiske og brandenborgske Riddere, holdt sit Indtog paa Sønderborg den 28de Mai. Samme Dag var Forlovelsen mellem ham og Prindsesse Helvig stadfæstet, og den 4de Juni var det allerede deres Bryllupsdag.

Enhver, der havde seet den unge danske Konge, var fuld af hans Berømmelse og kunde ikke noksom beundre hans kjække Udseende og hans artige, ridderlige Udfærd. Prindsessen var ogsaa særdeles tilfreds, forsikrede de travle Terner paa Slottet. Hendes Broder, Hertugen, var meget mild og naadig. Han vilde opgive sine gamle Fordringer paa Danmark, med den ædlestes Resignation — hed det blandt Hofmændene. — Det var en statsklog Plan, han længe havde forudsæet og selv virket for: ved hans Søsters Ophoielse til Danmarks Dronning endtes nu alle Tvistigheder mellem de tvende Fyrstelinier paa den hæderligste Maade for det slesvigiske Fyrstehus, der ved Kong Abel nedstammede fra Valdemar Seier og billig kunde gjøre Fordring paa at dele Kronens Glands.

Blandt de mangfoldige nysgjerrige Mennesker, som hin 4de Juni Morgen opfyldte Slotsgaarden paa Sønderborg og ikke talte om Andet, end om alle de store Herstaber i Slotsaalene, befandt sig en fremmed, ung Ridder, som ikke indlod sig med Nogen, og som hverken holdt sig til Herstaberne eller de andre Riddere, men gik stille og saae paa Festlighederne med et bittert, tungsindigt Smil. Det var Svend Trøst, der nu vel havde faaet sit gyldne Sværd tilbage og ikke længer behandlede som Fange, men dog syntes en hel uglad og udeltagende Tilskuer af al den Pragt og Herlighed, der omgav ham. Ridder Sti havde lovet ham, ved Leilighed at forestille ham for Kongen og om muligt udvirke ham et Beflyttelses-Tilsagn, som Den,

der ikke personlig havde taget Del i Grev Geerts Drab, hvorvel man vidste, han havde været med paa hans Morbroders natlige Tog til Randers. Om sliig Gunst havde Svend Trøst dog ikke selv yttret det Mindste til sin forrige Baabenmester, der nu var saa formaaende en Mand; men han havde modtaget det gunstige Tilbud, blot for at faae Kongen i Tale i et andet, og som han mente, langt vigtigere Diemed. Paa Veien fra Rendsborg til Sønderborg havde Sti Andersen bestandig brummet paa sin forrige Bæbner, ligesom han pleiede paa Bjørnsholm, og kaldet ham en gal Eventyr-Ridder, som man Ingenting kunde bruge til, og som aldrig gjorde Andet i Verden, end dumme Streger; men han havde dog ikke kunnet skjule sin gamle Belvillie for ham, i det han lovede at sørge for hans Skjæbne og halv truende tilføiede, at den ikke skulde blive meget værre, end han nok vidste, han havde fortjent det ved Kolding Bro. Svend Trøst havde paa den hele Wei været saa fordybet i sine egne Tanker, at han kun lidet havde givet Agt paa hvad man talte om. Saaledes gik han nu ogsaa her som en tungsindig Drømmer, uden at Noget bekymrede sig om ham, og uden at han endnu havde fundet Leilighed til at nærme sig Kongen, hvem han i sin Forstemthed ligesaa meget syntes at undgaae som at søge. Sti Andersen var selv saa sjsjelsat om Kongens Person og havde saa mange vigtige Statsfager at tænke paa, at han siden Ankomsten til Sønderborg syntes rent at have glemt sin forrige Bæbner, der aldrig havde følt sig saa ubetydelig og tilovers nogensteds, som her. Han stod nu i Slotsgaarden paa et Sted, hvor Bryllupsstaren skulde forbi til Kapellet. Ved Folkfestarens Bevægelse og Udraab: „Se! se! der er de!“ gav han først Agt paa hvad der foregik.

Brudestaren drog over Høienloftsbroen, og han saae nu den unge Kong Baldemar ret tydelig. Det var ikke

længer hin halvvoagne, lattermilde Herre, der havde truet ham med Jagtpidsken i Brentlow Fruerlund. I de sidste Aar havde Junker Baldemar udviklet sig til en anselig, betydningsfuld Skikkelse. At han havde gennemgaaet Artighedens og Ridderlighedens Skole ved det fine, glimrende Keiserhof, var synligt i alle hans Bevægelser og i hele hans frie, raske Udseende; i hans muntre Minder og livligt spillende Blik laa der nu tillige en Besindighed og en Bevidsthed om Forstandsoverlegenhed og Verdensklogskab, der dog i Svend Trosts Dine havde noget koldt Beregnende, Underfundigt og næsten Grusomt. Imellem den unge Fyrstes eiendommelige, fint uddannede Liniamenter kom mange af Faderens Træk umiskjendelig frem, skjønt i langt skjønnere og heldigere udviklede Former. Svend Trost maatte indrømme Alt, hvad der hørtes rundt om ham til Berømmelse for den kongelige Brudgoms kjæffe, kloge og majestætiske Udseende; men den høit priste Dagens Helt var ham dog af inderste Hjerte forhadet, naar han tænkte paa, at han kunde lade sin storsindede Broder blive siddende i Rendsborg Fangetaarn, medens han selv lod sig kalde Konge af Danmark og nu gik her i al Pragt og Herlighed, som den lykkeligste Fyrste, til Brudestamlen. Svend Trost stod med blottet Hoved mellem den jublende Skare; men han kunde ikke bekvemme sig til at bøie sit Hoved eller istemme Hyldestraabet for den Fyrste, der i dette Dieblik forekom ham saa ubroderlig og hjertelos. Kongen saae stift paa den mutte, unge Ridder og syntes at gjenkende ham; han smilte høflig og tvang den trodsige Bestuer til en Hilsen; men Svend Trost blev blodrød af Harmen over sig selv og den Magt, den forhadte Ynglings Majestæt dog imod hans Villie udøvede over ham.

Al Prindsesse Helvig havde Svend Trost kun een Gang seet et flygtigt Glimt paa Gottorp Slotsaltan. Nu gik

hun ham tæt forbi, og han fandt hende langt smukkere, end han havde forestillet sig hende. Det høie, glimrende Diadem og hendes ranke, noget vel kneisende Holdning gav hende al den Anseelse, man pleier at vente af en Dronning. Den Følelse af Majestæt, hun syntes at være sig alt for bevidst, var dog forenet med en Opmærksomhed for Andre, der borttog det Egoistiske og Stolte, man ellers vilde have fundet i hendes Adfærd. Hun fæstede vel ikke sit Blik længe paa nogen enkelt Tilstuer, men det udstrakte sig til des flere, og idet hun gjengjældte Folkets Hilsen, troede næsten Enhver at have modtaget en Gjenhilsen. Hvad hun manglede i regelmæssig Skjønhed, var til Dels erstattet ved den glimrende Pragt, men dog meer ved hendes veltilfredse Miner, der især syntes livlige, naar hun af og til vekslede et artigt Ord med sin kongelige Brudgom, hvorved hun gjerne med en smuk Bøining bevægede Haanden med de glimrende Edelstene, hvoriblandt en plump, gammeldags Slangering stak besynderligt frem. Undertiden syntes man dog at bemærke en halvskjult Uro i hendes stolte Blik, især naar den unge, smukke Ridder Folqvard Lovmandsøn viste sig i hendes Nærhed; og Mogle hvissede om, at den unge Ridder Folqvard var hendes hemmelige, men nu opoffrede Elsker.

Af de andre fyrstelige Personer lagde Svend Trost Mærke til den vakkre, livlige Hertuginde Regitze og hendes Gemal, den lidet mandige, men sirlige Hertug Baldemar af Slesvig, hvis Mangel paa selvstændig Fasthed endnu var synlig i hele hans Væsen og Adfærd, uagtet han nu dog ikke meer havde sin frygtelige Morbroder ved Siden og den strenge Geerts Formynderstab at frygte for.

Blandt de geistlige Herrer i Brudestaren kunde Svend Trost ikke uden en besynderlig bitter Følelse see den ærværdige Biskop Svend af Aarhus, hvis Fromhed og Ret-

findighed alle Danske præste jaa høit, og som selv Niels Ebbesen agtede høiest af alle Bisper og Prælater i Landet, men som dog havde beseglet det Forlig, der holdt Junker Otto tilbage i Fængslet og gav Ebbesen, som en fredløs Mand, til Pris for Hevn og Forsølgelse. Nu, da Bissen gik Svend Trost forbi, og hans frontt opløstede Blik mødte Ridderens urolige Ansigt, syntes Bissen at læse i den unge Mands Miner hvad han tænkte; han kjendte Niels Ebbesens Søster søn, og han lagde den venstre Haand paa sit Bryst med et inderligt Suk, medens han med den høire tilvinkede ham en Betsignelse, der dog snarere saae ud som en betydningssfuld Advarsel.

Svend Trost skiftede Farve og vendte sit urolige Blik fra Bissen til Ridderne og Kongens vigtigste Mænd. Kong Christophers forrige Marsk og Drost, den gamle, ærlige Peder Wendelbo, nikkede venligt til ham. I Marskens høitidelige Fests-Ansigt troede han dog at læse en skjult Betydning. Den formaaende Sti Andersen gik derimod med et triumferende Smil blandt de verdslige Herrer af første Rang, der næsten alle vare fremmede. Blandt disse Herrer, som Svend Trost med patriotisk Harm betragtede, hørte han nu nævne, som vigtige og betydende Mænd, den nye Marsk, Ridder Frederik af Løken, og de hidtil ubekjendte Riddere, Hr. Keimer Skarpenberg og Hr. Zens af Plesse. Men Ingen syntes at staae høiere i Gunst og Fortrolighed hos den unge Konge, end en vis Ridder Henning Bodebusch fra Rügen, en ung, smuk Herre med et raft, men letfærdigt Væsen, i hvem man allerede saae den tilkommende Drost. Han havde kjendt Kongen fra Keiserhoffet og var nu kommen til hans Bryllup, for at følge ham til Danmark med hele sin Familie, der dog kun bestod af Moderen og en Søster, den lille, deilige Zomfru Love. Denne fremmede Dame var den skjønneste af alle

Dronningens Brudepiger og betragtedes stundom af den muntre Brudgom med et meget kjærligt Blik.

„Gud hjælpe os for Herstab, vi faae!“ — mumlede Svend Trost og vendte Brudestaren Ryggen, uden at ville see Meer af al den Pragt og Herlighed, han hørte alle Folk beundre. I Stedet for at slutte sig til de yngre Ridderes Skare, blandt hvem Afdgangen stod ham aaben saa vel til den firkelige Formælingsfest, som til alle Dagens andre Festligheder, tog han sin Hest og red i Firspring ud af Slotsporten, for at aande frit i Fruerlundens og give sine urolige Tanker en anden Retning.

Da han kom tilbage, var det Aften. Det gamle Slot var prægtigt oplyst, og han hørte Dandsemusik og festlig Tummel i de høie Sale. Han gik op i den store Ridder-sal og saae paa Dandsen. Den unge Konge dandsede med sin Brud, og Alles Opmærksomhed var henvendt paa det fyrstelige Brudepars sirlig afmaalte Bevægelser, men næsten endnu meer paa det andet Par, der paa samme Tid bevægede sig over det bonede Gulv og ofte veglede Blik og dandsede rundt med Brudeparret; det var den rügenste Ridder Pødebusch og hans Søster, den lille, deilige Brudepige, Somsfru Love. Medens begge de skjønne rügenste Søskende ligesom i fortryllende Kredse omsnoede Kongen og ofte bortdroge hans artige Opmærksomhed fra Bruden, stod Ridder Folqvard Lovmandsøn hældet til en Murpille og betragtede den unge, allerede forsomte Dronning med et brændende Blik.

Svend Trosts Dine forfulgte Parrenes Miner og Bevægelser med et bittert Smil. Nu solte han en Haand paa sin Skulder. „Vær paa Havesvalen om en halv Time!“ — lod Sti Andersens Røst ham i Øret — „saa kan det maaske være et gunstigt Dieblik. Men hvad Djævelen fattes Jer?“ — tilføiede han forbauset. — „I staaer jo

som I drømte. — Leer I det høie Herstab ud? Hvad Fluier I saa har i Hovedet, min sære Hr. Ridder! te Jer dog ikke saa galt, at man maa spørre Jer inde!“ Med disse Ord vendte Sti Andersen sig fra ham, for at sige en Artighed til Kongens Yndling, Ridder Bodebusch, som nu traadte ud af Dandsen med sin Søster.

De tvende Hofmænd talte hemmeligt sammen, og Svend Trost troede at høre Agnetes Navn i deres Underholdning. Det var som den hele Verden løb rundt med ham, og en Række af Forestillinger indstrømmede i hans Sjæl, som han ikke kunde forklare sig. Han tumlede bort blandt de talrige Bryllupsgjester og betragtede nu først de unge Damer med Opmærksomhed; men han saae ikke en eneste, som han kjendte, eller som lagde Mærke til ham, for de mange fornemme og prægtigere klædte Riddere.

En halv Time efter stod han paa Haveesvalen med Hatten i Haanden og kjolede sit brændende Hoved i den stille Juniaftens Lustning. I Slotshaven brændte der hist og her Fakler mellem de grønne Løvtræer, og der bevægede sig prægtige Ridderstikfjeler i de brede Buegange. For Enden af den midterste Havegang, lige for Ridderjalen, glimrede Baldemars og Prindsesse Helvigs Navnetræk, med Kroner over, i en kunstig Lygtekrands mellem Løvværket. Her bevægede sig ogsaa nogle pyntelige Damestikfjeler. Svend Trost glemte for et Dieblit alt Andet og syntes at see den stjerne Agnetes Stikfjelse i dem Alle; men han udreb sig fra disse Drømmerier med en bitter Latter. Fra Ridderjalen tonede Fidelmusiken og Dandsesangen i Fra-stand. I den mat oplyste Havejal, paa hvis Svale han befandt sig, stod et prægtigt Drillebord opdækket til de fyrstelige Herrer. Svend Trost stod længe her og ventede; men Ingen lod sig see. Han søgte at samle sine Tanker og be- rede sig paa den vigtige Samtale, han ventede med Kongen.

„Har han et menneskeligt Hjerte, maa han høre mig!“ — sagde han ved sig selv — „kunde jeg kun uden Bitterhed sige ham Sandheden! Maaſte er han dog misledet. — Hvor henter jeg Verdensklogskab og Befindighed fra? — hylle kan jeg dog ikke. Dette glatte, falske Væsen gjør mig rasende. Her drives en lønlig Handel med Hjerter og Sjæle — under Spil og Klang. Der er ikke Trost og Sandhed i Nogen af dem — og Agnete — Agnete var ogsaa Talen om.“ — — Han havde den hele Dag i sin Forstemmelse og urolige Spænding ikke tænkt paa nogen Bederværgelse og han led af en brændende Tørst. I sin tungsindige, lidenskabelige Stemning traadte han ind i Havejalen og fastede sig paa en Stol ved Drikkebordet. Han fyldte og udtømte et Bæger, der stod lige for ham. Idet han ligegyldig satte det tilbage paa Dugen, saae han en Medaille derpaa og betragtede den opmærksomt. Han saae i dens Præg det samme Vaabenmærke, han havde seet i et af Seglene under Forliget, han havde oplæst for Prinds Otto i Fængslet; det hang der under Prinds Baldemars Navn. Paa den ene Side var der afbildet tre Løver eller Leoparder og en Hjelm med to Væselhorn; men paa den anden Side, hvor Rigets Vaaben skulde staae, var der Intet. „Ha, rigtig!“ — mumlede Svend Trost og nikkede — „Hjerterne mangle — Riget er endnu ikke hans.“ Derpaa stod han Bægeret heftig fra sig, som han havde brændt sig derpaa, og stod op. I det samme hørte han en munter Latter og saae den unge Kong Baldemar staae midt i Salen med Sti Andersen.

„Gi ei! min artige Hr. Ridder!“ — sagde Kongen med lidt tydfk Betonning og lo — „geneer Jer ikke! Jeg beder Eder! bliv siddende! I tager Jer fortræffeligt ud paa min Brudgomsplads. Nu, nu!“ — tilsviiede han, da han saae den unge Ridders blussende Ansigt — „der er

ingen Ulykke stet. I vil ikke være den Sidste, der drikker eders Konges Staal i Aften. I vil strax vise mig paa godt bredt Dansk, at I mener mig det ærligt og ikke stammer Jer ved at drikke af Krus med mig."

"Det var ikke min Mening, Eders Raade!" — svarede Svend Trøst alvorlig, medens Sti Andersen rømmede sig og gjorde sig synlig Umage for at finde paa en ret findrig Undskyldning for sin ubehøvede Client; men Indfaldet udeblev. "Det var, saa sandelig, ikke den unge Mands Mening, naadigste Herre!" — gjentog han kun. Kongen lo endnu høiere.

"Gi hans Mening, at mene det godt med mig?" — spurgte han spogende.

"Jeg har en alvorlig Bøn til Eder, høie Herre!" — begyndte Svend Trøst nu, fuldkommen fattet, og gjorde BOLD paa sig selv, for ikke at røbe den Bitterhed, der atter rørte sig i hans Sind ved Synet af Kongens lystige Mine. — "Denne Dag er en Glædesdag for Eder; den burde være det for alle Danske, der i Eder tør vente en fjærlig og retfærdig Konge. Min Bøn gjælder ikke mig selv: det er Danmarks første Fordring til eders Hjerte og danske Sind: — Frihed for eders Broder! Retfærdighed mod Ebbejen, Herre!" — —

Kongen saae forbaujet paa den dristige Ridder, og Sti Andersen blinkede urolig til Svend Trøst; men han vedblev trostig med stigende Iver: "Gud tilgive dem, hvis Raad I har fulgt, da I beseglede Forliget i Lybek, Herre Junker! Havde I med mig seet eders fromme Broder i Fængslet og Niels Ebbejens Nafn Ratten efter Geerts Fald — I vilde aldrig bære Danmarks Krone, for de to ædleste Mænd, der drog Sværd for Danmarks Frihed, stode frie og hædrede ved eders Side."

"I undres nok over min Taalmodighed, Ridder Sti!"

— sagde nu Baldemar og vendte sig ligegyldig til sin Led-
sager. — „Det morer mig dog at høre, hvor vidt vore
jydske Riddere har drevet det i den rørende Talekonst. De
kan gjøre mig det broget nok paa de kedsommelige Dane-
hoffer, hvis jeg ikke faaer lært dem at tænke herefter for
de mæle. Mener I, jeg ikke meget godt veed alle de
smukke Ting, I kan sige mig om denne ubehagelige Sag,
Ridder Trøst og Haab! — eller hvad I hedder“ — ved-
blev han og vendte sig atter til Svend Trøst. — „Er min
Broder og denne Ebbesen kloge, gjøre de nu som jeg, og
finde sig som fromme Christne i Nødvendigheden. Kommer
Tid, kommer Raad. Man kan aldrig høre Messje og bede
Harer paa een Gang. Nu intet Ord meer om den Sag!
I har ment det godt, og jeg tilgiver Jer eders ubehøvlede
Indblanding i mine Sager. Jeg troede, I havde en Gunst at
ubede for Jer selv og klogelig vilde benytte eders Konges
gode Lune paa hans Bryllupsdag, i Stedet for at for-
styrre det.“

„Nei, Herre Junker!“ — svarede Svend Trøst og kunde
ikke længer skjule sin Forbittrelse — „vort Haab staaer til
Sandhed og Ret, men ikke til nogen Hersters gode Lune.
Er eders Hjerte luffet for eders egen høihjertede Broder
og den største Ridder i Danmark, saa har jeg lige saa Lidet
at vente af Baldemar Christopherson, som det danske Folk;
men endnu er I hverken min eller Danmarks Konge.“

„Ei ei! min høflige Hr. Ridder! var det eders Me-
ning?“ — sagde Baldemar og traadte studsende tilbage. —
„I har Ret!“ — vedblev han i en munter Tone — „der
mangler en Smule Hyliding endnu. I har vel seet, der
er god Plads i mit Vaabenmærke til Riget; dog — der
kommer en Dag efter denne!“

„Ja til visse! en stor Dag, Herre Junker!“ — sagde
Svend Trøst med Bægt og pegede ud mod Stjernehimlen.

— „Det er i Aften eders Broders Trost i Rendsborg Slotstaarn — og Niels Ebbesens bag Brattingsborg Mure.“

„Guds Død!“ — udbrød Baldemar blussende og stampe, i det han satte Foden tilbage — „er det den angergivne Ridder, I vil gaae i Forbøn for? Ridder Sti! — han synes mig snarere opsat paa at undsige mig paa min Bryllupsdag, end bede om Beskyttelse og Raade for sine dumme Streger“ —

„Han maa have en Skrue løs, Eders Raade!“ — stammede Sti Andersen, forlegen, og truede hemmelig ad Svend Trost — „han maa, saa sandelig, have beruset sig, i sin Hengivenhed for Eder, af eders eget kongelige Bæger“ —

„Haha! — lo Baldemar — „I vil redde hans Vre! Nu vel! jeg giver Jer Ret.“ Derpaa dreiede han sig ligeegyldig om paa Hælen og vilde gaae.

„Har I saa længe været i Keiserens Gaard, Herre Junker!“ — tog Svend Trost Ordet — „at I har glemt, danske Mænd tør mæle frit og djærvt, uden at være berusede eller affindige? Jeg forlanger lige saa lidt eders Beskyttelse, som jeg nogen Sinde vil betle om eders Raade.“

„Tag Jer i Agt! det kan blive Jer et dyrt Ord!“ — sagde Baldemar og vendte sig hastig imod ham. — „I er en Partigænger og Ebbesens Haandlanger. Jeg husker Jer fra Prentlow. Nu er den Tid for Haanden, jeg ventede; nu er det snart forbi med Lovløsheden og Egenraadigheden i Danmark.“

„Med Urligheden og Retfærdigheden — vil I sige, Herre Junker!“ — svarede den forbittede Ridder trodsig. — „Dog saa megen Trost og Djærvhed er der endnu tilbage blandt det danske Ridderstab, at vi tør see den Uretfærdige under Dine og nævne hans Uret uden at ræddes.“

„Hvo slog dig til Ridder? Uforstammede!“ — spurgte Baldemar, heftig opbragt, med Haanden paa sit Sværd,

„Den Mand, som befriede Danmark, medens I dandse ved Keiserens Hof, men som I nu har forladt og forraadt“ — svarede Svend Trost bittert — „og vil I vide hvo der gav mig dette Bæрге?“ — tilsoiede han med et dristigt Slag paa sit Sværd — „det var den Fyrste, der stod Thronen nærmest og var den værdigst — han, der mandelig hævede sin Arm mod Danmarks Fjender, medens I lærte at spille Skak og lege med Hjerter, som med Tro og Love, ved det falske Keiserhof.“

„Nu seer jeg, man har fuldelig Ret, Sti!“ — sagde Baldemar og vendte sig fra den forbovne Ridder med et truende, næsten frygteligt Blik: — „det er kommet vidt med Dumdriftigheden og Toileløsheden i Danmark. Har min Broder slige Tilhængere, er hans Fromhed ikke at stole paa. — Slog Grev Geerts Morder Jer til Ridder“ — tilsoiede han, og vendte sig atter mod Svend Trost — „saa hold Jer nu til ham og del hans Skjæbne! I er fra denne Time fredløs, hvor jeg raader! — I mener vel, jer Frændes dumdriftige Daad har gjort al Verdens Fyrster rædde for det jydste Ridderstab; men giv Tid! det er endnu ikke alle Dages Ende!“

Med disse Ord forlod Kongen hastig Havesalen med Sti Anderjen. Svend Trost stod alene tilbage med Haanden paa sit Sværd og i en frygtelig Spænding. „Fredløs, hvor han raader!“ — gjentog han — „her vel alt saa med? — Ha, hvad Andet ventede jeg? Sandheden maatte han dog høre. — Men nu herfra! — Er der Gnist af Trost og Verlighed tilbage i Danmark, skal den Junker aldrig hylde paa Viborg Thing!“ Han gik med hastige Skridt ud af Havesalen, for øiebliklig at forlade Sønderborg; men i de andre Sale var der næsten Trængsel blandt de talrige Bryllupsgjester, og han maatte standse sin Pl. For at komme til en Udgang, skulde han igjennem

Riddersalen, hvor den unge Konge nu allerede stod, munter og spøgende, hos sin Brud mellem Damerne og nogle fremmede Riddere. Svend Trost vilde skride dem forbi; men Kongen havde seet ham og traadte ham med et besynderligt Smil i Veien. „Lad mig forestille Jer for eders tilkommende Dronning, min vakkre, frimodige Ridder Trost!“ — sagde han hastig med et satirisk Smil og førte ham frem for Prindsessen. — „Der seer I et udvalgt Exemplar af vort unge, jydste Ridderstab, ædle Prindsesse!“ — vedblev han i tvetydig Spøgetone. — „Denne unge Mand har allerede givet mig en overraskende Prøve paa den Vigefremhed og ædle Oprigtighed, der udmærker vore tilkommende Underjaatter. Det er en Frihedens og Udelmodighedens Ridder af første Stusse.“

Svend Trost syntes et Dieblif noget forlegen, og Prindsessen vidste ikke hvorledes hun skulde forstaae denne Anbefaling. Hun gjengjældte Ridderens tause Hilsen med et af de sædvanlige Smil, som Enhver kan udlægge som han vil. Men nu havde Svend Trost fattet sig; han tede sig pludselig lige saa beleven og fri, som den muntre Konge og de fine Hofmænd, i det han skjulte sit Hjertes Bitterhed i en ironisk Begeistring over den Ulykkelighed, han her var saa lykkelig at være Vidne til, og som nu fra Kong Valdemars og Dronning Helvigs Bryllupsaal vilde udbrede sig over hele Danmark „med Trostab og Broderkjærlighed, med usmintet Oprigtighed og retfærdig Paastjønneelse af de største fædrelandste Bedrifter.“ Det var som en hevnuende Mand lagde ham alle de Ord paa Tungen, der indeholdt den mest stærkende Modsigelse til hvad han saa i denne Bryllupsfest og hvad han mente, Kongen selv maatte føle i sin dyrtkjøbte Lykke. Det faldt ham ikke vanskeligt at bevare en vis Lethed i Tonen og en Artighed i den berømmende Spot, som stufede de Uindviede. Damerne og

de fine Hofmænd syntes at tage det Altsammen for gode, gængse Hof=Varer; men Prindsessen rødmede, og hver Braad i Svend Trosts Artigheder ramte den unge Konge helt føleligt, medens han dog smilte med stolt Vigeeghldighed. Han afbrød hastig den ubeleilige Underholdning med en tvungen Spøg og rakte sin Brud Armen, for at føre hende til en Dands. Med Kongen og hans Brud fulgte den hele hylende Skare af Damer og Hofmænd; men Svend Trost fortsatte, tilsyneladende rolig, sin Gang gennem Ridderjalen.

„Besatte Menneſte!“ — hvistede Sti Andersen ham i Øret i Forbigaaende — „lig nu, som I har redet! — Jeg kan ikke meer redde Jer.“

Svend Trost agtede ikke derpaa. Han havde seet Kongen skifte Farve ved den dristige Ironi i hans Lysonſningſtale, og han følte en hemmelig Glæde over dog maaske at have vakt en Nemesis i hans Sjæl. Nu saae han Baldemar dandſe med det livligſte Anſigt igjen ved den stolte Prindsesses Haand, medens Brudgommens Opmærkſomhed dog syntes fængſlet til hin ſmukke, rügenske Brudepige, og Ridder Folqvard Lovmandſøn atter lønlig forfulgte Bruden med ſine brændende Blik. Svend Trost forlod Ridderjalen med en bitter, dæmpet Latter. Han vidſte ikke ſelv hvor han gif hen, og Sti Andersens Advarſel klang nu forſt tydeligt i hans Sjæl, da han ſaae en Række bevæbnede Krigere for ſig, og man ſpurgte ham i barsk Tone, hvor han agtede ſig hen.

„Ud — ud i det Frie!“ — ſagde han og ſaae nu forſt, at han ſtod i en af de indre Slotsgaarde ved en Gitterport, der førte til Slottets Fængſelsbygninger.

Bagten ſaae miſtænkelig paa den fremmede Ridder og gjorde ham opmærkſom paa, at han endnu var i det Frie, men var paa Veien til Fangetaarnet. Han vendte haſtig om og fordybede ſig i den dunkle Baggaard, medens han

søgte en Udgang til den store Slotsgaard og Stalden, uden atter at betræde det ham forhadte Slot. Han fandt endelig Udgangen og stod i den ydre Slotsgaard ved Fruers-
stueløstet. I det han her standsede et Dieblif, for at be-
tænke sig, hørte han en deilig, kvindelig Stemme, som sang:

„Nu vil jeg være i saa mørkt et Hus,
At jeg seer hverken Ald eller Ljus“ — —

Det var Wisen om Kong Baldemar den Store og hans
ulykkelige Søster, som døde i Dandsen med sin strenge Bro-
der. Den Wiser havde han ofte i sin Barndom grædt over
med den lille Agnete paa Bjørnsholm, og nu forekom det
ham, som det var Agnetes deilige Stemme, der sang. „Ag-
nete!“ — udbrød han — „Sømsfru Agnete! er det Eder?“

„Vinduet flirrede over hans Hoved i Fruersløstet, og han
saa ved Fakkellyset i Slotsgaarden den samme fortryllende
Stikkelse, han sidst havde seet paa Hald, men som den Gang
ikke vilde kjende ham og ikke kaldes Sti Andersens Datter.

„Fly! fly! Svend Trøst!“ — hviskede den fjære, vel
bekjendte Stemme. — „I er i stor Fare.“

„Sømsfru Agnete!“ — gjentog han — „I her? og I
kjendes ved mig og vil nu dog redde mit Liv fra disse
smilende Ulve?“

„Fly! skynd Jer!“ — vedblev den venlige Røst æng-
stelig. — „I skal kastes i Taarnet. — Jeg har hørt Fa-
ders strenge Bud til Portvagten.“

„Eders Fader? saa vil I nu dog hedde hans Datter?
— nu, han atter er en Tyrans Haandlanger“ —

„Jeg har ingen Fader og ingen Ven i Verden“ —
lød atter den skjønn Sømsfrustemme fra Vinduet — „men
bryd Jer ikke om mig! — For Himlens Skyld! fly!“ —

„Jeg gaaer ikke af Stedet, om det saa koster mit Liv,
for I siger mig, om I endnu har mig kjær, som i vor

Barndom — eller jeg har drømt om Eder som en affin-
dig Daare alle mine Dage“ —

„Åt, tænk aldrig meer paa mig, Hr. Ridder!“ — lod
nu Somfruens Stemme mere fremmed, men ligesom bævende.

— „Seg skal ægte Ridder Bodebusch eller gaae i Kloster“ —

„Kongens Yndling? hin Kobler fra Rügen!“ — ud-
brød Svend Trøst forfærdet. — „Vil I da ægte ham?“

„Nei, aldrig! Derfor sidder jeg indeluffet her. —
Seg vil døe i Klosteret!“

„Sig mig kun — har I mig kjær? velsignede Ag-
nete! — og, saa fandt jeg lever! I skal hverken ægte
Hr. Bodebusch eller døe i Klosteret!“ —

„Fly! fly! — Man kommer!“ — hvistede den bæ-
vende Stemme. Vinduet lukkedes hastig over ham, og det
skønne Ansigt var forsvundet. Svend Trøst blev staaende
og stirrede op til det lukte Vindue. Han troede at høre
Sti Andersens Røst indenfor. Men nu lod der Fodtrin
af mange Krigere og Rasken af Vaaben i Nærheden. Han
drog et dybt Suk og forlod den usikre Plads. Han gik
langs med Slotsmuren i den stærkeste Skygge hen mod
Stalden. Her fandt han sin Hest og trak den ud af en
Bagdør, som han spærrede efter sig. Hesten var endnu
sædlet fra hans forrige Ridt. Det var første Gang, han
saaledes havde forsjømt sin Hests Pleie. Han svang sig
stray i Sædlen og red ud af den ubevogtede Baggaards-
port til Fjeldet og Marken. Neppe var han dog kommen
hundrede Skridt fra Slottet, før han bemærkede en Flok
Ryttere, der ilede ud af den almindelige Slotsport og lod
til at forfølge Nogen. Han benyttede sit Forspring og
foer bort som en Vil i Natten.

Tiende Kapitel.

Formælingsfesten paa Sønderborg var endnu ikke forbi. Biskop Svend havde tidlig truffet sig tilbage fra den verdslige Larm til sit Studerekammer i et affides Havehus, der kun beboedes om Sommeren, naar der var mange Gjester paa Slottet. Her sad han ved et Bord med en Lampe og en Del Skrifter for sig, og han syntes at ville tilbringe den festlige Nat med vigtige og alvorlige Arbejder. I disse Sysler blev han nu afbrudt, i det en ung Ridder traadte ind til ham med et forstyrret Blik og en næsten fortvivlet Lidenskabelighed i det særdeles smukke, men blege Ansigt. Det var Ridder Folqvard Lovmandsøn, den eneste Søn af Droft Lovmand eller Lovgiver, som hans afdøde Fader, Droft Peder Hæssel, almindelig kaldtes. Den unge Ridder havde den hele Dag været i en lidenskabelig Spænding, som ikke var undgaaet den strenge Biskops Opmærksomhed. Den geistlige Herre havde ogsaa hørt Rygtet om Ridder Folqwards formentlige Kjærlighedsforhold til Prindsesse Helvig, og at der i det mindste fra den unge Ridders Side ikke gik Røg af Branden uden Ild, havde den fromme Herre nu troet sig overbevist om. Bispen havde været Ridder Folqwards Skriftefader og Læremester i boglig Konst. Han havde i sin Ungdom været en god Ven af hans afdøde Fader og siden altid taget sig faderlig af Sønnen. Inden han forlod Bryllupsjalen, havde han givet den forstyrrede Ridder et alvorligt Vink og bedet ham komme hid i denne Time. Nu stod det ophidsede, unge Menneſte for Bispen, men uden at sige et Ord. Bispen rakte ham sin Haand, og han trykte den heftig til sine Læber.

„Jeg har jo neppe seet dig i alle disse Dage, min kjære Søn!“ — sagde Bispen — „og det er dog over et

Har, du har tumlet dig om her paa de farlige og slibrige Hofveie, uden at lade høre fra dig. Du har dog vel ikke forsømt dine boglige Konster? Har du intet Forsøg i den ædle Ethica eller udi Logica at meddele mig? slike Syster berolige og forædle Sindet og afdrage det fra den forfængelige Verdens Forvildelser og Fristelser."

"Ak, nei, jeg har kun digtet en Sang, fromme Fader!" — svarede Folqvard — „men den forstaaer Ingen i Verden, uden jeg selv."

"Saa er der vel ingen sund Logica og Forstand deri, min Son!"

"Det kan gjerne være, der kun er lidt Forstand deri for Andre" — svarede den unge Ridder og opløstede sit fjæffe Hoved — „men det veed jeg, al min Sjæls Liv og Tanke har jeg begravet deri, og naar jeg en Gang skal fremstaae paa den yderste Domsdag og skrifte for den Alvidende al min hemmelige Synd og al min Skval og alt mit Haab i denne forunderlige Verden, saa har jeg ingen anden Røst end denne Sang, der nu Dag og Nat toner i min Sjæl, men som intet Menneſte i Verden kan eller skal begribe."

Bispen rystede paa Hovedet. — „Hvad der er rent og klart i os, pleier ikke at slyge Lyset eller være mørke Taler for de Fromme!" — sagde han betænkelig. — „Jeg er bange, du bedrager dig selv, min Son, og gjør selv Mørket i din Sjæl til din Afgud. Lad høre hvad du mener, der skal stor Wiisdom til at forstaae!"

"Er hver Menneſteſjæl ikke sig selv en Gaade? fromme Fader! og hvorledes skulde en Række af Ord kunne udtømme den uendelige Rigdom i vor uddelige Sjæl? Derſom jeg havde min Strengelig ved Haanden, skulde jeg maaske kunne antyde Eder hvad jeg mener, men hvad intet menneſteligt Sprog har Ord for. Dog — vil I nøies med de Toner, jeg har i mit eget Bryst, og meer lytte til

Tonerne, end til de fattige Ord, skal jeg gjerne paa denne Maade nedlægge mit hemmelige Skriftemaal i eders Sjæl!"

Bispen nikkede, og det unge Menneske begyndte nu med dæmpet Røst og bævende Læber paa en underlig hemmelighedsfuld Elstovs-fang, som endnu to hundrede Aar der efter var alle hemmelige og ulykkelige Elsteres Yndlings-fang, og selv, som en ganske ny Visse, opstredes af det sjetende Aarhundredes Damer. Hans vemodige Stemme fik stedse mere Liv, og de dunkle Ord bleve til de skønneste Toner paa hans Læber, medens hans Dine snart fyldtes med Taarer, snart tindrede af en lidenskabelig Driftighed og et fortvivlet Mod, der trodsjer Kval og Død. Det var som hans Sjæl var en døende Orn, der med forbrændte Binger svang sig op mod den Sol, der fortæredede den.

I Førfningen saae Bispen med deltagende Bemod paa ham, medens den unge Ridder med bævende Stemme halvt hvistede, halvt sang:

„Lad fare, min Sjæl! din høist' Attraa!

„Lad fare saa stolt en Begjære!

„Lad sidde den Frugt, du ei kan naae!

„Besvær dig ret aldrig mere!

„Hvi bærer du Bed saa til det Baal

„Som dig kan selver brænde?

„Naar det opstander, oplues det vel,

„Og staaer ei til at vende.

„D ringe Kreatur! elendige Trost!

„D fattige Haab og Sinde,

„Som ei var værd at have den Lyst,

„At Solen skulde over dig skinne!"

Men nu blev hans Stemme fastere; nu tindrede hans

Blif af et vildt, drifligt Haab, medens han i et livligere
og hastigere Tonefald vedblev:

„Hvi siger du det umuligt være,
„Som alt kan stee og hænde?
„Sjelden tiendes Bud kan Meget bære,
„Umuligt til muligt vende.

„Aldrig sidder Frugten saa høit paa Kvist,
„Som modnes af Solen om Sommer,
„At den jo falder en Gang for vist,
„Gud give, inaar det kommer!

„Aldrig sidder Falken saa høit paa Hald,
„Og Dyrene er aldrig saa vilde,
„At de jo maae frygte dem for et Fald,
„Om Jægerens Raad ere snilde.

— „Min Styrke er større, end du forstaaer!
„Seg den usynlig dølger;
„Seg er ei ene: — ihvor jeg gaaer,
„Tryk Vagt mig altid følger.

„Et villigt Fængsel og lystig Dvang!
„Let Byrde, som gjerne drages!
„Sød er den Graad, som endes med Sang —
„Kort Nat, som lystig dages!“ —

„At, ti, Glendige, med de forbovne, affindige Tanker!“
— afbrød Bispen ham bekymret. — „Den Sang, du
drømmer, der skal ende din Graad, den gruer jeg for —
den lystige Dag, du skimter i din Synds og Forvildelses
Nat, forfærder mig, naar jeg tænker paa din Fremtid.“

Men det unge Menneske hørte ikke hans Ord; han
vedblev med stigende Begeistring og høi Røst:

„Hvi skal jeg ei forøge det Baal,
 „Som kan baade slukke og tænde?
 „Det lædstes af Dug, som brændes af Sol —
 „Trods dem, det kan forvende. —

„Hvi skulde jeg frygte den Livets Rod,
 „Som mig kan holde i Live?
 „Kort er den Tvang, ringer' den Død,
 „Som mig kan Livet give.“ — —

„Ti, ti! jeg veed Alt, Ulykkelige!“ — udbrod nu Bissen og greb hans Haand. — „Din Sang, saa vel som dine Dine, skjuler kun slet hvad Enhver kan see der foregaaer i dit daarlige Hjerte. Har du din Salighed kjær, min unge Ven! saa sluk den Brand, der lønlig fortærer dig! Har du dit unge Liv kjær, saa forlad det danske Hof! se aldrig meer den ophoiede Dame; du veed nok!“

„For mit Livs Skyld flygter jeg ikke!“ — svarede Folqvard heftig: — „jeg er mig ingen Forbrydelse bevidst. Min høieste Glæde og Kval maa min Sang og mit Blik robe for al Verden, som for Eder! men endnu har min Tunge ikke nævnet det for nogen Menneskejæl!“

„Heller ikke for hende?“ — spurgte Bissen.

„Nei, ved den levende Gud, fromme Fader! hvor skulde jeg have vovet det? jeg har jo heller aldrig talt med hende uden Vidner.“

„Godt, min kjære Son!“ — sagde Bissen beroliget — „saa er Ulykken, Gud skee Tak! mindre, end jeg frygtede. Men — du maa bort! ei blot dit Liv — din Sjæl er i Fare.“

„Hvad er mig Livet, hvor hun ikke er!“ — vedblev den lidensstabelige Yngling — „for min Sjæls Saligheds Skyld var det daarligt at flygte: al den Salighed, jeg

kjender, er i hendes Nærhed og i Glandsen af hendes fortryllende Dine" — —

„Afguder, min Søn! hedenst, gruelig Forblindelse!
— Dienslyst, Kjodslust" — —

„Forjynd Eder ikke, fromme Herre!" — afbrød den unge Ridder ham med stolt Hestighed — „jaa er det ogsaa Synd og Ugudelighed, naar I knæler for den hellige Jomfru og tilbeder den rene Salighedens Moder" — —

„Med disse unge Hjerters Casuistik*) er der dog ingen Udvei!" — vedblev Bispen. — „Jeg kjender den Afssindighed; men jeg veed Raad derimod. Er din Jølelse jaa from og ren, som du troer, jaa viis mig det! Er det ikke dig selv og din egen Dienslyst, du elsker, men den Sjæl, du formastelig forguder, jaa kan du dog ikke ville gjøre din egen Afgud ulykkelig?"

„Gud forbarme sig! hvorledes mener I? ærværdige Herre!"

„Er du da jaa forblindet, at du ei kan see, hvortil en saadan Videnskab fører? kjender du jaa lidet til de Store og Mægtige i Verden? mener du, Stinshge, Mistanke og kræntet Stoltthed ei kan bringe Retfærdighedens Staal ud af Vigevægt, selv i den bedste Haand, Folk og Riger kan betroe deres Skjæbne? Dnsker du at leve den Dag, da du hører om Splid og Tvedragt i det danske Kongehus — og for din Skyld? Vil du, for at mætte dine blødagtige Dine med et smukt Billede, der dog kun opfylder din Sjæl med Uro og Fortvivlelse — eller, hvad værre er, med syndig og ugudelig Vyst — vil du, for et saadant usjelt, selvsygt Velbehag, forstyrre et ellers maaste tilfreds Familieliv og ei blot selv vove Liv og Ære, men maaste bringe Skjændsel og Livsfare over det Hoved, du med jværmerisk Glæde kunde døe for?"

*) Videnskaben, som undersøger vanskelige Samvittighedstilfælde.

„Store Gud!“ udbrod Folqvard og blev dødbleg — „en saadan Mulighed kan I tænke Jer? til et saadant Ulykke skulde hun i sin stolte Forblindelse have henkastet sig!“

„Døm ikke ubilligt om den Fyrste, Danmark vil betroe sin Lykke, men du nu er paa Wei til at forraade! — kunde han blive uretfærdig og grusom i sin Fortørnelse, var det menneskeligt“ —

„I har Ret!“ — tog Folqvard Ordet: — „Jeg var den usleste Ridder i Danmark og ikke den store Drost Peder's Søn, kunde jeg bringe en saadan Ulykke over hende. I har forfærdet mig, fromme Fader! Jeg drager herfra i denne Time. Jeg seer kun endnu en Gang hendes fortryllende Dine i Lyset af disse rædsomme Brudekerter — og saa — farvel Liv og Glæde i denne Verden! — Godnat!“ Han vilde styrte bort; men Bispen greb kjærlig hans Haand.

„Modtag nu min bedste Velsignelse, min værdige Peder Højsjels Søn!“ — sagde Biskop Svend glad og reiste sig, medens han lagde sin Haand paa Folqvards brændende Hoved. — „Nu seer jeg, det er ingen lav, uædel Lidenskab, der fortærer dig, om det end er en uhykkelig Bildfarelse. Gat mandigt Mod, Søn! og lær at bruge det Liv, du nu ringeagter! brug det til Fædrelandets og den store Herres Tjeneste, der gav dig det! En christen Ridder maa ikke blot føle og drømme — han maa handle!“ — —

„Vel, Herre Bisp! det vil jeg ogsaa“ — udbrod Folqvard, stolt og bestemt — „bliver end denne Konge, I har hentet os, min Fjende derved! — Hvor er der nu Handling og Bedrift i Danmark, uden under den ædle Ebbersens Banner? om han end er fordømt i de Mægtiges Raad — og jels af Eder“ — —

„Vogt dig for den Wei, Søn!“ — sagde Bispen og traadte studjende tilbage. — „Lad dig ikke blende af den falske Glands! Mistjend heller ikke hvad der endnu er dig

dunkelt i min og Kongens Fremfærd mod Ebbesen! Jeg havde en Gjerning til dig i den retmæssige Landsherres Tjeneste; jeg vilde vise dig en daadrig Vei til Hæder og Lykke" — —

„Fromme Fader!“ — afbrød Folqvard den statskloge Bisp med et skarpt Blik og greb hans Haand — „I har vist mig den Afgrund, jeg stod ved, og hvori jeg var nær ved at styrte den Sjæl, jeg tilbeder; men — tilgiv mig min Tvivl! — staaer I ikke selv her paa en slibrig Grund? og leder I denne frygtelige Konge rettelig?“ —

„Næst Guds Bistand, Søn!“ — svarede Bispen alvorlig og foldede sine Hænder: — „disse onde Tiders Svig fordrer Raad, som ikke ethvert fromt og ærligt Hjerte strax kan billige; men — med Raadelysets og den hellige Mands Bistand! vor unge, vise Konge vil til sidst faae Ret for Den, der klogelig veier Tider og Omstændigheder. — Cras nobis respondebit justitia nostra! — der kommer en Dag efter denne og den skal aabenbare vor Retfærdighed“ — —

„Det maa jeg lide, Hr. Bisp! I præker over min Yndlingstext for det unge Menneske!“ — lod nu Kongens muntre Stemme fra den aabne Dør, og saa vel Bispen, som Ridder Folqvard traadte studsende tilbage. — „Hvad er her ellers paafærde?“ — vedblev Kongen — „hvad har I for hemmelige Ting at afhandle med denne blufærdige Herre, som følger mig og min Brud med saa deltagende Blik i Dag, uden dog endnu at have bragt os sin Dykonstning?“

„Tillad mig at fremstille ham for Eder, som en udmærket Mands Søn, Herre Konge!“ — tog Bispen hastig Ordet med rolig Fatning. — „Eders høifalige Farbroders troe Ven, Drost Peder Hessel, var denne unge Mands Fader, og jeg haaber, Ridder Folqvard vil træde i sin ædle Faders Spor og blive Eder en lige saa tro og hengiven Mand med Tiden, som min nu i Herren hensovede Ven forudm var Kong Menved og det danske Kongehus.“

„Ei, ei! en Søn af den Droft Hessel, som i sin Ungdom var Dronning Agnes's ridderlige Tilbeder?“ — sagde Kongen med et tvethdigt Smil. — „Nu ja, han var jo en brav Mand for Resten. Det skal glæde mig, vil hans Søn følge hans prifelige Fodspor!“

„Jeg har udseet ham til et Foretagende, hvortil han behøver eders naadige Orlov!“ — vedblev Bispen og slog Dinene ned: — jeg har ment, han kunde vise sin Zver og Dygtighed, som eders tilkommende Tjener og troe Mand, ved at give Adel og Almue et Bink om den selvfornegtende Mildhed, hvormed I vil tiltræde Regimentet — for derved at indvirke paa Haandsfæstningen og berede eders ubetingede Hylдинг paa Viborg Thing“ — —

„Ja saa!“ — afbrød Kongen ham og studsede — „der til havde dog en ældre og erfarnere Statsmand været mere stiftet. Den unge Mand kan tie, mærker jeg vel, og det kan være meget godt til sin Tid; men om han ogsaa kan tale, og uden at sige for Meget, det er en Egenskab, jeg endnu ikke er saa lykkelig at kjende hos ham. Dog — fiden I allerede har indviet ham i den Sag, Hr. Bisp! maa han rejse strax. I har min Tilladelse, Ridder Folqvard! men se til, I hverken misforstaaer eller misbruger den!“

Ridder Folqvard saae forundret baade paa Kongen og paa Bispen, der hemmelig blinkede til ham.

„Derjom det vilde behage Eders Naade, selv at meddele mig eders Villie, vilde dette Anliggende være mig lettere at udføre til eders Tilfredshed!“ — tog han nu Ordet, medens han med Moie søgte at skjule sin Uvidenhed om hvad der mentes og sin høist forvirrede Sindstemning. — „Den Mangel paa Frimodighed og Verdenskundskab, I synes at tiltroe mig, hoiere Herre! gjør mig det til et betænkeligt Hverv“ —

„Det maa I selv om! Jeg har nu ikke Veilighed til at

tænke paa Sligt!" — afbrød Kongen ham med et skarpt Blik. — „Følg denne værdige Herres Forholdsregler! hans og eders er Ansvarret. — Gud befalet!" Derpaa vendte han sig fra Ridder Folqvard, der med en forvirret Hilsen og blussende Ansigt styrtede ud af Døren.

„Hvad var der i Veien med Eders unge Client?" — spurgte Kongen, da han var ene med Bispen. — „Han er den anden danske Ridder, man i Aften har forestillet mig. Skal jeg af disse Herrers Udfærd slutte mig til Resten, maa det unge, danske Ridderstab lide af Feber eller Hjernebetændelse."

„Med Ridder Folqvard er det paa en Maade Tilfældet, Herre Konge!" — svarede Bispen: „han lider virkelig af en feberagtig Uro i det unge Blod, som jeg intet bedre Raad veed imod, end øiebliklig Virksomhed, og netop i et saadant Anliggende, der fordrer Besindighed og Klogskab. I skal see, mit Balg var ei slet. Den unge Mand vil vist ikke gjøre min Tillid og Anbefaling Skam."

„Det vil Tiden vise!" — svarede Kongen med et ubestemt Blik. — „Nu om andre Ting! Jeg er fast træet af Gjøgleriet her i Dag. Jeg fik Lyst til at tale et Ord med Jer i Enrum. Jeg har nu bragt det Offer, Statskonsten og Danmarks Lykke fordrer. Det var min egen Plan, som eders. Jeg har intet at beklage mig over. Jeg er nu bunden til en Gemalinde, som kun rækker mig Haanden, for at kaldes Dronning af Danmark. Det vidste jeg. Maaske har hun endogfaa en anden Yndling i Hjertet. Det vidste jeg ikke. Men, lad gaae! Om mit eget Hjerte kunde jeg maaske ogsaa have Et og Andet at skrifte. — Dog, det er Hjas og Gjøgleri til Hobe. Paa Hjertesager forstaae I geistlige Herrer Jer ogsaa kun slet. Alt gaar endnu ret godt, som sagt. Min Broders Egenindighed ligger mig kun paa Hjerte. Den Betænkning har gjort

mig disse Dages Ulykkelighedsmaske noget besværlig. Det var min Agt, som I veed, at udløse ham strax af Grevernes Fængsel, uden alle Betingelser; men nu mærker jeg, han har et Parti, og det af forvovne, farlige Sværmere."

Kongen meddelte nu Bispens sin Samtale med Svend Trøst og hvorledes han havde fundet det fornødent at give Befaling til den trodsige Ridders Paagribelse, for at han ikke skulde udbrede sin fjendtlige Stemning blandt Folket og bringe Ottos Tilhængere til at modsætte sig Hylningen.

"Det smertes mig!" — svarede Bispens betænkelig — "dog sliq Strengthed er maaste nødvendig for en kort Tid. Selv med eders Herre Broders Frigivelse maa det vel under disse Omstændigheder beroe, til Hylningen er forbi og eders vigtige Thronbestigelse sikket. For Landets og Rigets Skyld maae vi nu Alle opoffre, hvad Nøden fordrer — og, Herre Konge! eders Offer er neppe det mindste; dog — med Guds Bistand vil det føre baade til eders og Danmarks Lykke!"

"Det vil ogsaa Tiden lære!" — sagde Kongen afbrydende — "i alt Fald, I skal aldrig høre mig klage. Hvad jeg selv har villet, vil jeg aldrig plage mig med at fortryde. — I raader mig altsaa dertil?" — vedblev han — "I vil ikke ansee mig for en hjerteløs Broder, naar jeg nu lader Otto blive, hvor han er, til jeg, uden Fare for Land og Rige, kan udløse ham og lade hans Affigelse beroe paa hans eget Løne?"

"Efter hvad jeg hører, maa jeg ansee det for en sørgelig Nødvendighed, Herre Konge!" — svarede Bispens med et smerteligt Suf. — "I handler ikke her blot i eders egen Sag og kan ikke følge eders egen Lyst og de broderlige Tilstyndelser i eders Hjerte: det gjælder Thronens Sikkerhed og Danmarks Lykke baade for denne og de kommende Slægter. Her maa den Enkeltes bedste og stjern-

nefte Dunst høimodig opoffres for Fædrelandets og Alles Vel" —

"Godt! det maa da saa være. Nu ingen Skrupler meer derover!" — sagde Kongen hastig. — "Har I opsat Amnesti-Brevet?"

"Her ligger det, min naadige Konge! Det gjør eders Hjerte som eders Klogskab Vre. Derved vil I strax vinde hele Folkets Hjerte. Jeg har med eders Tilladelse selv udstrakt eders høimodige Tilgivelse til dem, der nu frygte for Følgerne af de forrige Dages Lovløshed og Dumdriftigheden mod eders ulykkelige Herre Fader. I dette Stykke handler I visere og forsonligere, end eders høijalige Farbroder, den ellers priselige Kong Menved, og — sandelig! det er skjønnere at tilgive, end at straffe og forfølge."

"Godt!" — sagde Kongen og nikkede — "hvad der kan vindes ved et Pennestrøg, behøver jeg ikke at udøse Blod for." Han gjennemlæste hastig det Document, Bispen rakte ham. "Vel! Forglemmelsesacten gjælder Alle — undtagen Ebbesen og hans Benner. De maae være og blive mine Fjender. Det har I selv befeglet. Falder han ikke for Geerts Søner, maa han forfølges. Dog — dermed har det ingen Hast."

"Det er dog sørgeligt, Herre Konge!" — tog Bispen atter Ordet med bekymret Ansigt — "og det ligger mig svært paa Sinde, at selv de største Foretagender i vor ulykkelige Tid maae mangle den Renhed og Klarhed, der kan bortfjerne alle Tvivl i den Gudfrygtiges Sjæl og befegle Folkenes Ulykkelighed med den høieste Sandheds og Retfærdigheds Indsegl. Hverken Ebbesens vigtige Daad eller den statskloge Plan til Danmarks Frelse, jeg selv med Eder har maattet billige og befegle, kan jeg kalde ren og uden Plet for Guds Ansigt. Det er vor syndige Tids Forbandelse, at den kaster sin Skygge over Alt, og at

ingen Sjæl, der vil tage Del i Tidens Handeler, kan udgaae ren fra dens Besmittelse."

"Gjør Tiden om, fromme Hr. Bisp!" — sagde Kongen med utaalmodig Raffhed — „omstøb Jorden til et Himmerig, om I kan! tænk saa paa at gjøre os til Helgene, der kan staae i Glorie og med Palmer i Tidens Bog, som de hellige Martyrer i eders Billedbibel! Vil I følge mig fremdeles paa min knudrede Vej, min gudfrygtige Herre! saa plag mig aldrig med eders Skrupler over hvad der een Gang er skeet eller bestemt! Gjør mig saa mange Indvendinger, I vil, mod hvad jeg endnu ikke har besluttet! men ikke en eneste om hvad der er afgjort! — hvorledes skulde jeg ellers faae Tid til at bringe Rede i dette Chaos?"

"Tillad mig dog et Ønske, Herre Konge!" — vedblev Bispen — „det gjælder eders egen tilkommende Lyksalighed og gjør, saa vidt jeg veed, intet Brud paa, hvad I allerede har besluttet" — —

— „Hvad er det? sig frem, Hr. Bisp! men fat Jer kort! man savner mig. Ridder Pödebusch venter mig her ude med et artig Gudinde-Optog."

"Ak! vogt Jer for falske Guder og Gudinder, naadige Herre!" — udbrød Bispen ivrig — „især for disse rügenske Søstende! det var netop dem, jeg vilde bede Eder give Afsted og ikke bringe med Jer til Danmark" — —

"Hvi saa? Bisp!" — spurgte Baldemar og rødmede — „hvad har I mod de vakkre, underholdende Menneſter?"

"Hvad den enfoldige Almue drømmer om Kogleri og Fortryllelse er vel kun en Dvertro og Levninger af Hedenſkabet" — vedblev Bispen — „men skulde jeg tiltroe Menneſter sliq overnaturlig og djævelſk Koglekonſt, maatte det være denne rügenske Herre og hans forforiſte Søster. Tro mig, Herre Konge! de lægger Snarer for eders ungdoms-

melige Hjerte; de vil hverken bringe Eder Lykke eller Vel=signelse med til Danmark" — —

„Lad mig om det, min gode Bisp!“ — afbrød Baldemar ham hastig og lo — „skulde jeg finde min Sjæl en Gang besværet af de Trolddomskonster, I frygter for, skal jeg maaske henvende mig til Jer i Skriftestolen — men skal jeg udholde alt det Brøvl, her nu vil blive, inden jeg faaer de urolige danske Hoveder under een Hat — saa kan jeg ikke undvære muntert Selskab og noget Smukt at see paa i det mindste.“ — Derpaa forlod Kongen hastig det ensomme Havehus, og Bispen hørte, at han i Slots=haven blev modtagen af en Festsang, hvori en særdeles deilig kvindelig Stemme med en fremmed, men fortryllende Solvflang fremhævede sig med en henrivende Magt over Sind og Sands.

Disse Toner gjorde selv et forunderligt blandet Indtryk paa Bispen. Han lyttede længe med uroligt Velbehag og spændt Opmærksomhed paa den kjæln, smeltende Sirenesang, der efterhaanden tabte sig i det Tjerne og blandede sig med en enlig Nattergals Elskovsklut i den stille Sommernat, medens en Natugle fra Slotstaarnet forenede sin stærkende og sørgelige Hylen der med.

Det var sildigt. Brudeblussene udsluktes i Slots=haven, og efterhaanden forstummede den sidste Lyd af Musik og festlig Larm paa Slottet. Biskop Svend blev siddende i dybe Tanker ved sin Lampe og syntes hverken at have No til Studering eller Hvile. Han foldede ofte sine Hænder og bad, ligesom i Tvivl og Kamp med sig selv, og der trængte sig dybe Suk fra hans bekymrede Hjerte, i det han snart nævnede Kongens, snart Ebbesens og Prinds Ottos Navn. Ogsaa for Svend Trøst, som han troede fangen paa Slottet, og for den unge Ridder Solquards Forvildelse var han inderlig bekymret. Det

begyndte alt at dages, da han slukkede sin Lampe og begav sig til sit Sovestue. Det vendte ud mod den ydre Slotsgrav og Landeveien. Han aabnede Vinduet, for, inden han lagde sig til Hvile, at indaande den friske Morgenluft. Ridder Følqvad red nu langsomt bort fra Sønderborg; men han saae ikke til Høvedhus-Vinduet, hvor Bispen stod og tilvinkede ham sin Velsignelse. Den unge Ridders Ansigt var vendt mod Dagningen, og han sang nu med dæmpet Røst:

„Skin, Sol, du klare, med kraftigt Skin!

„Tænd op den, gjerne vil tændes!

„Uds melt som Sne ved Barmen din

„Det Haab, som saare længes!“

„Thi der er Ingen i Verden til,

„Der dig dit Hjerte kan tvinge,

„Undtagen Een — om du saa vil —

„De Andre er altfor ringe.“

„Gud hjælpe os for de Forelskedes Logica!“ — sulkede Bispen og rystede paa Hovedet — „Vor Herre bevare hans Forstand og frelse hans forvildede Sjæl!“ Under dette Hjertesuk lukkede Bispen Vinduet og gik til Ro, medens Ridder Følqvad red som en Drømmer hen ad Veien og fortsatte sin Elstovsang.

Inden han endnu havde endt denne Sang, der røbede en besynderlig Uklarhed og hin fortærende Lidenskab, der ei engang var sig sin egen Ulykkeligbed bevidst, blev han indhentet af et Par andre unge Riddere, der ligeledes forlode Sønderborg og drog til Sjælland. Den Eine var Sti Andersens Søn, den tøileløse Ridder Ofte Stijon, som Faderen gjerne vilde danne til en fin og klogtig Stats-

mand, uden at det dog ret vilde lykkes. Saavel denne lystige Herre, som hans uadskillelige Ven og Drifkebroder, Ridder Peder Andersen, hørte til de selvraadige Aristokrater, der i den lovløse og kongeløse Tid havde sluttet sig til Ridder Bugge paa Hald og fundet særdeles Behag i det raske ubundne Liv, man hidtil have ført, med Sværdet til sin Lov og sin egen Villie til Vandret. Efter Sti Andersens Tilskyndelse havde dog disse Frihedsriddere fundet sig i at tilbyde den unge Konge deres Tjeneste. Som Bryllupsgjester paa Sønderborg, vare de bleve saa indtagne af Prinds Baldemars raske muntre Væsen og den snilde Opmærksomhed, han havde hædret dem med, at de nu, som hans ivrigste Talsmænd, droge forud, for at berede hans Hylдинг og udbrede hans Berømmelse blandt deres urolige Venner. I den nye Regjerings Planer troede de sig allerede med hædrende Fortrolighed indviede, og saa vel til Ridder Bugge paa Hald som til mange andre anselige Riddere i Sylland havde de vigtige Hilsener og halve Løfter baade fra den formaaende Sti Andersen og tildels fra Kongen selv. Endnu halv berusede af Bryllupsvinen og al den Ære, man havde vist dem, tumlede de deres Heste med overgiven Lystighed, og medens den lidenskabelige Ridder Folqvard drømte sværmerisk om sin hemmelige Eskov, sang Dffe Stijon plat og lystig bag ved ham en bekjendt Parodi paa Ridderligheden og den romantiske Heltedaa:

„Ramund gif sig i Stuen ind

Alt til den netteste Skrædder:

Hør, du Skrædder, baade faur og fin!

Vil du gjøre Ramund Klæder?

Hvorfor ikke det! sagde Skrædderen —

Da gjør du meget vel, sagde Ramund den unge.“

Hans Kejserkammerat loe af fuld Hals og stemte i med, og nu skrege de begge i raa Svirebrodertone:

„Halvtrefindsthye Allen til Buxetøi,

Dg femten til Buxeremme!

Det skal du gjøre mig stærk og droi,

Om du skal Buxerne sømme.

Dette er mig meget for trangt, sagde Ramund, —

Jeg kan ikke skræve min Gang, sagde Ramund den unge.“

„Ramund gif sig ved salten Havbred“ — —

„De 11,000 Tomfruer omfavne mig!“ raabte Ridder Stijon og holdt inde med den overgivne Sang — „er det ikke vor elstovsslagne Ridder Følqvard, der rider! Hei, Følker Spillemand!“ — vedblev han i fortrolig Spøgetone og slog ham paa Skulderen — „flagrer I som en blindet Nattergal fra Bryllupsgildet og synger Miserere, medens der nu messes Gloria i alle raske Patriots Hjerner?“

„I maae nok see Solen dobbelt paa Himlen, mine Herrer!“ sagde Følqvard og betragtede begge de overgivne Ridders Solstins-Ansigter og lykkelige Blik.

„Hvad Andet? Følqvard! tredobbelt, om I vil!“ — svarede Stijon og svingede sin Hat: — „nu er det ikke Tid til at sukke for Maanen over de knipske Tomfruer — nu kommer der jo atter hoi lys Dag til Danmark med Kong Atterdag og den grønne Skjærsommer.“

„Gid der kun kom Glæde og Kjærlighed med, Landsmand!“ — suktede Følqvard — „og fremfor Alt dansk Velighed og Trostab!“

„Ei, hvor vil I hen?“ — tog Hr. Stijon atter Drødet med en skjelmst Mine. — „Hvo kan bringe større Glæde og galantere Kjærlighed med sig, end en rask, munn-

ter Brudgom, som har lært Konsten ved Keiserens Hof? Hvor ærligt han vil holde sin Brudgomstro, det kommer jo for Resten hverken Jer eller os ved; men den Tro, han vil love os ædelige Landsens Herrer, den skal det danske Ridderstab nok lære ham at holde, med samt hans Haandfæstning!"

"Saa maae vi først lære selv at holde Malen ved Halen!" — mumlede Folqvard. — "Se til, I ei pynter Jer et Fastelavnssris! Dem, han først vil tugte, bliver nok os Riddere; dog derom vil vi ikke tale, før I har faaet disse Dages Rus helt ud af eders hede Pander."

"Ei, hvad er det for Kjætterier, Folqvard!" — raabte den runde, rødmskede Peder Andersen. — "Har ei en gang vor statskloge Bisp faaet Jer omvendt? Er I bleven stotblind af den ubegribelige Deiligheds-Glands, I sukker for? Lad den Fugl Phønix flyve og fang Jer en anden! Jaa har jeg gjort mange hundrede Gange, uden at det har taget paa mit Huld. Tag nu baade Hoved og Hjerte i Agt og hjælp os at gjøre lyst for vor nye Kong Salomon!"

"So, I er mig de rette Vendekaaer!" — udbrod Folqvard: — "for en Maaned siden vilde I sprænge Sunter Ottos Taarn og føre ham til Hylдинг paa Viborg Thing; men nu blæser I alt i Trompet for hans fiffige Hr. Broder; den Herre forstaaer Konsten, at angle Kroner med Menneskehjerter."

"Omvend dig, vildfarne, unge Menneſte!" — svarede Hr. Stifon i pudserlig Præketone. — "Vi har Alle været Syndere og paa gale Veie; men nu er jeg og min gode Ven blevene fatte og fornuftige, unge Mænd, der kan bruges i Statsjager og en Gang sidde i Kong Baldemars vise Raad, jaa godt som Biskop Svend og min meget formaaende Herre Fader. Kom I ogsaa til Forstand, Folqvard!"

og lad fem være lige! Det nytter dog ikke, vi stampe mod Braaden, og Verden bliver ikke et Haar bedre ved alle Surmulerier. Denne lystige Konge skal nu bringe Liv og Lystighed i os Alle! Sidder den Guds Engel, I sukker for, paa en Herregaard eller i et Kloster — ei hvad! jaa sig frem, og vi skal ærlig hjælpe Jer at tage hende med Storm paa frie Ridderses Viis! Vor lystige Landsherre vil maaste sige Ja og Amen til sliig Spas.“

Ridder Følqvard blev blussende rød; men den rundkindedede Peder Andersen udbrød i en høi Latter. „Nei, Kammerat! dertil siger Kong Baldemar aldrig Ja og Amen; derpaa kan I bede de 11,000 Tomfruer favne Jer til Døde! Hvor har I havt eders Dine, Dffe Stjøn! har I for de smukke Brudepiger da ikke seet, hvad enhver ædru Karl kunde see paa Følqvard med et halvt Die. Den Herreborg, hans Hjertes udvalgte Dronning kommer til at throne paa, vil jeg aldrig raade vor elskovsslagne Ven at sætte sin Fod i, naar han ei vil lade sit Hoved i Stikken. Alvorligt sagt, Ven Følqvard!“ — tilføiede han — „se til, I ikke kommer den Sol for nær, I allerede har sjunget vel høit og kjælent om! — den brænder Jer, Gud døde mig, til Afke. Vor unge Herre har Falkøine i Hovedet og ingen Lyst til andre Kroner, end den synlige.“

„Ho, ho!“ — udbrød Stjøn og gjorde store Dine.

„Den Sol, I advarer mig for, drager jeg nu bort fra“ — svarede Følqvard med et lynende Blik — „og fra Falken med, der snart vil haffe Jer de blinde Dine ud af Hovedet. Gjør I kun denne Baldemars Hyltingsrejse til et Triumftog, om I kan! men den Seier, der skal gaae forud, før det er Tid at raabe Victoria i Danmark, den vil jeg nu hjælpe Landets troe Benner at vinde paa egen Haand!“ Med disse Ord sporede Følqvard sin Hest og red i Firspring fra dem. De to lystige Riddere loe, me-

dens de dog beklagede den ubehændige „Dronning-Elsker“, der ikke snildere vidste at skjule sine stussede Forhaabninger eller søge den rette Vej til Hæder og Lykke, som de selv nu troede helt sikkert at have fundet.*)

Elleve Kapitel.

Baldemars forestaaende Hylдинг og det statskloge Wgteskab, hvormed han havde sikret sig Kronen, var nu mellem Pintse og St. Hans-Dag Gjenstanden for hele Danmarks Opmærksomhed. Enhver, der gjaldt for at have Forstand paa Statskunsten, lovede sig store Ting for Land og Rige af en saa forstandig, ung Fyrste, der lod til at kunne underordne sit eget Hjertes Følelser for Statsklogten og Rigets Vel. Prinds Ottos Venner havde opgivet alt Haab; deres Parti var ogsaa for lidet til at gjøre sig gjældende. Den høirostede Beundring over Niels Ebbesens dristige Daad, man for en Maaned siden havde hørt alle Begne baade blandt Høie og Lave, tog nu mærkelig af, og Opmærksomheden for denne Folkets Helt maatte vige for hvad der syntes vigtigere. Blandt Almuen gjaldt dog Ebbesens Navn endnu mere end nogen Fyrstes. Den Ridder, der slog den fullede Greve, var i Bondens Dine Landets vigtigste Mand, og saa snart man hørte, han af Fyrsterne og de Store var overladt til sig selv og truedes med en frygtelig Hevnseide af Geerts Søner, strømmede der betydelige Starer af jydskt Bønderkarle til Brattingsborg, for at vove Liv og Blod for Geerts Banemand og Danmarks

*) De bleve begge siden snigmyrdede, og Kongen mistænkt for at have Del deri.

Befrier. Men herom bekhymrede man sig kun lidet blandt de høiere Stænder. Man kaldte nu Geerts Drab et heldigt og dumdriftigt Foretagende, der kunde have sin Nytte; men den nye Konges Talsmænd fandt det i sin Orden og meget fordelagtigt for Land og Rige, at denne Bedrift og dens Følger betragtedes som en privat Strid mellem en jydsk Herremand og Greverne af Holsten-Hendsborg. Det var en Sag, der maatte gaae sin egen Gang, hed det, og hvorfor man ikke kunde sætte Kronen og Landets Belfærd i Bove.

Uagtet der nu paa en Maade var Fred i Landet, i Følge Forliget i Lybek, saae man dog ikke sjelden tydske Krigerstæder drage frem og tilbage mellem de jydskke Borge, der til Dels endnu vare i Panteherrernes Hænder, og snart var Ebbesens Navn igjen paa Alles Læber med Rygtet om de Seire, han paa egen Haand tilkæmpede sig over Geerts Søner.

St. Hans-Dag, den fire og tyvende Juni, var der en stor Folkemasse samlet i Viborg og dens Omegn, men med det glædeste og fredeligste Udseende. Kong Baldemar havde modtaget Stændernes Hylдинг paa Viborg Thing. Han havde uden mindste Indvending, med et muntert Smil beseglet sin Haandfæstning og lovet Stændernes Udsendte Alt, hvad de fordrøede. Ridder Bugge fra Hald med de anseeligste jydskke Riddere og Prælater vare til Stede. De havde Alle modtaget smigrende Beviser paa den nye Konges Gunst og vare henrevne af hans indsigtsfulde Yttringer og indtagende Artighed. Han havde samme Dag udstedet sin milde Forsoningsact over alt det Forbigangne, og den store Hyldingsfest endtes nu med et hoitideligt Te Deum i Viborg Domkirke.

Paa Thinget havde man dog blandt de fjernest staaende Bønder hørt enkelte misfornøiede Stemmer, som havde

raabt Junker Ottos Navn og fordret ham til Konge; men de vare strax blevne overdøvede af det almindelige Hyltingsraab for Baldemar. Ogsaa Ebbejens Navn syntes man at have hørt hist og her blandt Bønderne, uden at dog Noget tydeligt havde tilkjendegivet hvad dermed mentes. Da nu Kongen mellem Biskep Svend og Sti Andersen, blandt sit talrige Følge af tydske og danste Riddere, traadte ud af Domkirken og steg til Hest udenfor Kirken, for strax at drage videre til Hylting over hele Landet, blev han atter hilset med et larmende Hyldestraab af de talrige Folkeskarer, der med nysgjerrig Trængsel opfyldte Stadens Gader og strakte sig langt ud ad Nalborg-Beien. Kongen gjengjældte disse Bisaldsraab med indtagende Mildhed, og Alle syntes berusede af Glæde over den smukke, raske Konge. Men længst udenfor Stadsporten, hvor den egentlige Folkestimmel var ophørt, stod en Flok alvorlige Bønder, der for det meste vare bevæbnede og over dobbelt saa talrige som Kongens hele Følge. De toge ogsaa deres Hatte og Huer af, da Kongen drog forbi; men af dem hørte man intet Hyltingsraab. De raabte derimod Alle som med een Røst: „Frihed for Junker Otto! kongelig Bestyttelse for Ebbejen!“

Kongen studsede; men han fattede sig øiebliklig. Han vinkede venlig til Bønderne med et meget lovende Nik. Nogle af de Nærmeste i Flokken svingede strax Huerne i Luften og raabte Hurra for Kongen, hvilket snart istemtes af de Fleste. Blandt denne store Flok Misfornøiede, der nu dog beroliget adspredtes, saae man to Riddere i fuld Rustning, men med aabent Hjelmgitter. Det var Svend Trøst og Ridder Folqvard Lovmandsøn. Ingen af dem unddrog sig Kongens Opmærksomhed. Han saae skarpt paa dem begge og afnødte dem paa sin egen uimodstaaelige Maade en vistnok taus og kold Hilsen. De holdt her begge til Hest med en Del Svende; men Kongen og hans

Følge var neppe draget dem helt forbi, før end de to dristige Riddere næsten befandt sig ene paa Veien og rede bort i en modsat Retning.

Paa Brattingsborg saae det imidlertid helt alvorligt ud. Efter adskillige Seiervindinger over de unge, holstenfke Grever, var Niels Ebbesen vendt tilbage til denne sin bedst befæstede Borg, hvor han i tre Uger havde været indesluttet af den rasende Grev Henrik. De Beleirede havde gjort hyppige Udfald, og der var foresaldet mangen blodig Fegting udenfor Borgen; men hver Aften havde Ebbesen trukket sig tilbage bag Brattingsborgs Mure med et steds ringere Antal Krigere. Nu var hans lille, troe Skare saaledes sammensmeltet, at han ikke længer kunde tænke paa noget Udfald, men maatte indskrænke sig til at aflaae de idelige Stormforsøg af den overlegne og forbittrede Fjende. Grev Henrik havde vist den mest rasende Tapperhed ved ethvert Angreb; men med sin ungdommelige Hidsigthed gjorde han kun Kampen vildere, uden endnu i Krigskonst og Besindighed at kunne maale sig med den rolige Ebbesen. Geerts stolteste Søn fnyste af Harmen over de mange betydelige Tab, han havde lidt. Hans Broder Claus var nu kommen ham til Hjælp med nogle hundrede Ryttere og med de Beleiringsmaskiner, han hidtil i sin ubændige Iver havde forsmaaet. Nu var Borgen først efter alle Krigskonstens Regler ængstet, og Brattingsborg truedes med et afgjørende og tilintetgjørende Angreb, medens Svend Trøst og Ridder Folqvard rede mismødige fra Viborg Thing, og det blotte Syn af den nye Konge syntes at have fortrængt enhver anden Forestilling hos den store Hob.

En Aften gik Niels Ebbesen med et dæmpet Suk ned fra Skandserne paa sin beleirede Borg. Han traadte helt

alvorlig ind i sit Lonkammer og betragtede tvende aabne Brevstaber, der laae paa hans Bord. Det ene var en Afskrift af Hyltingsbrevet, Biskop Svend havde overbragt Sunker Baldemar, og hvorunder Ebbesens eget Navn stod først blandt de troe, danske Riddersmænd, der havde tilbudt ham Kronen. Det andet var en Afskrift af Forligene i Spandau og Lybek, hvorved den nye Konge forpligtede sig til at være alle Deres Fjende, som havde Del i Geerts Drab. Dette sidste Document var med et stolt og libenskabeligt Feidebrev oversendt ham af Grev Henrik. „Hm!“ — sagde Ebbesen med et bittert Smil og rullede begge de mærkelige Brevstaber sammen — „dette Vidnesbyrd om vor Tids Aand skal gjemmes til Efterslægten! denne Skat skal man udgrave en Gang under Brattingborgs Ruiner!“ Han forvarede Papirerne i et Hul i en stor, grundmuret Pille. Nu hørte han sin Hustru synge for Børnene i Ammestuen med sædvanlig Rolighed, og det var som hendes uroffelige Tillid til Retsfærdighedens og den gode Sags Seier gav ham den Sindsro tilbage, han et Dieblit savnede. I det han nu vendte sig om, saae han Døren til Borgens underjordiste Løngang aabnet, og en høi Kvindestikkelse stod for ham i det dunkle Lonkammer. Et sortebrunt Ansigt og et Par vildt funkende Dine kom til Synne under den smudsige Hovedbug, tillige med et sort, filtret Skæg.

„Gønduls Aander vil frelse Jer, Herre!“ — lod den sorte Svends Røst, og den forklædte Skytte gjorde et Blædeshop, hvorved Skjorterne næsten fløi ham om Ørene.

„Hm! dig, gale Bolle!“ — udbrod den alvorlige Borgherre forbausset og traadte et Skridt tilbage — „bliv mig fra Livet med dine hedenste Aander! Jeg troer saa lidt paa dem, som paa Vind og Veir — og Menneſtehjælp“ —

„Saa er I meer vantro, end jeg, Herre!“ — afbrød Volle ham — „hvem skulde Mennesker kunne hjælpe uden de stærke Livets Aander i Kjød og Blod og det mægtige Staal?“

„Guds er Aanden og Magten“ — sagde Ebbesen — „men det Folk, den Retfærdiges Aand har forladt, stoler jeg ikke paa. Har nu Danmarks Folk, med Bisp og Konge og alle de Mægtige paa Jorden, forladt mig, som en fredløs Udaadsmænd, vil jeg give mig Gud i Bold og døe. I Morgen vil jeg falde med Sværd i Haand paa den sidste Sten af min Borg, som en fri, kristen Ridder; men af dine Aander eller Djæble vil jeg ikke frelses!“ —

„Ei heller, strenge Herre! naar de komme som brave danske Mænd og med eders egen raske Søstersøn i Spidsen?“ — spurgte den Sorte og lo.

„Det er en anden Sag, Volle! Lad kun dine fære Talemaader fare! dermed gjør du mig selv den ærligste Hjælp mistænkkelig. — Hvad har min brave Svend Trost for?“

„Han og Ridder Folqvard har samlet en Hob raske Kæmpe. De vil gaae i Døden for Jer. De staae en halv Mil her fra i Skoven. Naar I ved Midnat vil vove et Udfald, vil de falde Fjenden i Ryggen og give Jer en god, jydsk Haandrækning.“

„Vel! det er en ærlig Sag!“ — udbrod Ebbesen glad — „kan du bringe Budskab tilbage, saa sig dem Tak! Ved Midnat skal jeg gjøre Grev Henrik det Besøg, han mindst venter! I Morgen skulde Brattingsborg falde.“

„Denne Gang staaer Brattingsborg vel, og I med, kjære Herre!“ — sagde Volle og nikkede hemmelighedsfuld: — „har jeg læst rettelig i Bedstemoders Bog, skal Ingen fælde Geerts Banemand, uden Den, der svinger

den kullede Sverd — og seer I, Herre! det er nu eders med samt Trolddoms=Skabillenet, hvormed han altid kogede os Seiren af Haanden!" Med disse Ord fremtog den forklædte Svend et stort Slagsværd, som han havde skjult under sine Kvindeflæder, tillige med det Madonna-billed fra Iseho, som var de holsten-rendsborgske Grevers Seierspalladium, og som Grev Henrik paa sin Faders Begravelsesdag havde taget fra Ligets Bryst og hængt om sit eget.

"Hvad er Dette?" — udbrod Ebbesen forbausset — "Geerts Sverd og berømte Klenod! hvor kom du til dette Bytte? Bolle!"

"I Fern=Henriks Leir, i hans eget Telt, Herre! medens han selv, lidt før Dag, laa en halv Favn der fra og sov. Se! nu er disse Sager i eders Vold, Herre! Jeg tænker, I vil ikke forsmæde dem, men passe vel derpaa, helst I nu veed, I dermed har eders eget dyre Liv i jer Haand. Kun derfor gjorde jeg mig den Møie, og det havde nær kommet mig dyrt nok at staae. Jeg vilde bragt Jer Grev Henriks krusede Hoved med, seer I — det laa mig just lige for Haanden — men saa reiste han sig paa Løibænken i Søvne og saae paa mig med et Par Dine, som jeg ikke skjætter om at see anden Gang: for de stirrede livagtig paa mig ligesom den kullede Greves, da hans Hoved laa ved vor Fod og gloede paa os i Maaneskinnet."

"Fy, Bolle! — du er en Boddelsjæl og dumdriftig Ransmand! — Mener du, jeg vil hæle med dig og beholde dette Tyvegods?"

"Gjør hvad I vil, Herre! det er eders egen Sag, om I vil leve eller døe!" — svarede Bolle fortrydelig — "men jeg mente dog, jeg havde forskyldt lidt bedre Tak for det Konststykke, end at skjældes Huden fuld" —

"Du har Ret! — du har ment mig det godt, Bolle!"

— svarede Ebbeſen og flappede ham paa Skulderen: — „du har vovet dit Liv for at redde mit, ſtete det end af dum Overtro og paa en Maade, jeg foragter. Men det ſiger jeg dig“ — tilføiede han med ſtreng Alvor — „havde du lumſkelig myrdet min tappre Dodsſjende i Sovne og bragt mig hans stolte Hoved, ſom du tænkte paa — ved den retfærdige Gud! jeg havde til Tak derfor ladet dit eget ſorte Hoved bringe til Fjendens Leir med ſamt dit Kansgods.“

„Hm! det maa nok have anet mig, ſtrenge Herre!“ — svarede Volle og nikkede — „for jeg blev ſaa ræd for Grev Henriks Hoved og ſtive Dine, ſom det gjaldt mit Liv, hvis jeg tog det med. Derfor lod jeg det ogsaa ſidde og liſtede mig bort med hvad jeg havde bjerget, inden han blev levende eller kom til Forſtand. For de Dine, han ſlog op paa mig, var der ikke denne Verdens Liv og Forſtand i, men des meer af de Dodes. Hans Krigsmænd havde jeg galet i Sovn med Sulla Sults ſtærke Ord. Jeg vilde hugget Hovederne af en god Slump til Godsmorgen; men jeg var bleven lidt ræd, ſom ſagt, og det anede mig nok, det var ikke efter eders ridderlige Røgebog, hvorvel det i Grunden havde været lige ſaa ren og ærlig en Sag, ſom vort raſke Nattebeſøg i Randers“ — —

„Satan!“ — udbrod Ebbeſen heftig — „vil du beſmitte min Ridderære i min egen Sjæl, fordi jeg havde dig til Beviſer hin ſtore Nat! — dog nei, Volle!“ — tilføiede han roligere — „jeg holder dig hverken for nogen Djævel eller Herremæſter; men du er en raa, forvildet Hedningsſjæl; du ſjender hverken den levende Gud eller hvad en chriſten Ridder kalder Gæ. — Gaf ſtray tilbage den Bei, du er kommen! Sig de brave Landsmænd Tak! Ved Midnat ſkal Fjender ſom Benner høre Ebbeſens Trommer for vi mødes!“

„Godt! strenge Herre!“ — svarede Volle og traf paa Skuldrene med et pudserligt Smil — „Eders Dyd og Vre forstaaer jeg mig rigtignok ikke paa, og det maa jeg tilstaae: enfoldige Folk, som mig og mine Lige, kunde det aldrig falde ind at lade tromme for os, naar vi vilde overrumple vor Fjende; men det er nu en Gang eders Maade, og I har viist, det lader sig gjøre. For jer Liv og Lykke maa I nu selv raade! Tro mig, Herre! Byttet jeg har hentet Jer, kan bringe Jer Liv eller Dod, eftersom I selv lyster. Det er eders med al Vre. Den faldne Ridders Baaben tilhøre jo altid Seierherren. Saa snart vi høre de berømte Trommer, I har sat eders Dyd og Vre i, skal I høre paa vore Røhorn og Dregslag, at Gønduls Mander er vaagne til jer Bistand!“ Derpaa sprang den sorte Svend ned i Longangen og var forsvunden.

Ebbesen stod længe taus og betænkkelig med Geerts store Sværd og Madonnabillede i Haanden. Han opløstede det berømte Feltherresværd, hvorfor hele Danmark nylig havde skjælvet. „Hm!“ — sagde han ved sig selv — „hvad skal Erobrerens Jernspir i den Haand, der kæmper for Frihed?“ Han kastede Geerts Sværd hen paa Bordet og lagde Mariabilledet derover. Efter et Ord til Gaardsfogden, traadte han siden ind til sin Hustru i den huslige Børnestue. De, der her saae Ebbesen faa Timer før den nye, blodige Nattekamp, der ventede ham, fristedes til at ansee hans beleirede Borg for en stille Fredens Bolig, medens dog de Brattingsborg Krigsmænd sleb deres forhuggede Sværd, og der paa Borgherrens Befaling skete de alvorligste Forberedelser til Nattens farlige Bedrift.

I Grev Henriks Leir uden for Brattingsborgs Mure var der nu fuldkommen roligt. Alt var beredt til den afgjørende Storm, der ved Dagens Frembrud skulde begynde. De ved Beleiringsmaskinerne udmattede Krigere skulde nu styrke sig ved Sovn og Hvile til Kampen og den Erobring, der skulde gjøre den følgende Dag mærkelig. Grev Henrik selv havde lagt sig til Hvile i sit Telt; men hans urolige Sjæl forbød ham at sove. Det dumdriftige Ran forrige Nat af hans Blodhevner-Sværd og hans fyrstelige Huses Palladium havde den hele Dag opfyldt ham med Harm og Uro. Han laa i den stille Sommernat paa sit Feltleie med aabne Øine og glødede af Længsel efter Morgenen og Hevnens Time. Bagtblusset brændte uden for Teltet, og to Skildvagter hvistede ængstelig om den formentlige Trolddom, der sidste Nat havde koglet deres Kammerater i Sovn og ført dem i Ulykke.

„Det har været den lede Satan selv“ — hvistede den Enc. — „Uden Djævelens Hjælp havde aldrig de Danske faaet Bugt med vor store Greve.“

„Derom er der ingen Tvivl, Landsmand!“ — svarede hans Kammerat. — „Enhver veed jo, denne Ebbejen har forstrevet sig til den Sorte med Hud og Haar. Mange har jo seet ham livagtig ved hans Side. For Accorden er udloben, komme vi dog ingen Wei med ham. Vi hente os kun blodige Pander ved hver Dyst.“

„Men maaste kan den Accord være ude i Morgen!“ — bemærkede den Første. — „Saaledes som vi nu har ham i Klemme, skal han neppe med Djævels Vold slippe der fra.“

„Pas paa! vi komme dog til kort“ — hvistede den Anden. — „Vore unge Grever maae fagle saa rask, de vil, de skal æde mangan Skjeppe Salt, før de blive halv saa kloge og stærke som deres Fader. — Og nu er hun jo Fanden i Bold — vor hellige Frue fra Tjehø — uden

hende kunde jo gamle Geert selv aldrig vinde Seier over Dansken. Havde han bare havt hende hos sig hin forbandede Aprils-Nat i Randers! saa skulde den jydste Satan aldrig krummet et Haar paa hans Hoved."

"Nu ja, det kunde vel være, helst der ikke var Stort at krumme!" — sagde den første Krigsmand halv skjemtende — „men lad os ikke mæle for høit, Kammerat! mærker Tern-Henrik vor Snak, er han i Stand til at lade vore Hoveder lige Stjerner hist blandt Søvnethryernes fra sidste Hundevagt."

Grev Henrik havde hørt nogle Ord af Skildvagternes Samtale uden for Teltet og var faret forbittret op i Leiet. Han syntes i Begreb med et overilet Hovdingsbud; men han betænkte sig og lagde atter sit glødende Hoved tilbage paa Feltleiet. „Hm! Ternet, Ingen skal boie, maa være foldt!" — mumlede han. Henved Midnat faldt han i Blund; men han havde neppe lukket sine skarpe Dine, før han vaffes af en fjern Trommehvirvel og Skildvagtens Raab: „Fjenden, Herre Greve! Fjenden! — Trommerne fra Randers!"

Grev Henrik sprang i fuld Rustning op fra sit Leie og foer ud af Felttherreteltet. Han kaldte forbittret sine Krigere til Vaaben, under de stedsje stærkere Trommehvirvler og Forposternes Larmsfrig. Inden man endnu vidste hvor Fjenden var, og inden Grev Henrik og hans Broder havde faaet samlet de søvndrukne Krigsmænd, saae man Beleiringsmaskinerne ved Soen i Brand, og Vagten, der skulde bevogte dem, flygtede med Forsærdelse ind i Leirens Midte. Grev Henrik svang sig paa sin Stridshingst. Han havde udstedt vigtige Befalinger til Leirens Forsvar, da en flygtende Forpost-Kriger til hans store Forbauselse bragte ham hans Faders lange Sværd og det berømte Madonnabilled.

„Fra Ridder Ebbesen, Herre Greve!" — sagde den

stjælvende Kriger: — „jeg var den Første, der faldt i hans Bold hist ved Søen; men han gav mig fri og bød mig bringe Jer dette. Hvad hans ringeste Svend tog med Tyvehaand, medens I sov, vil han selv tage med Staalhandske, naar I er vaagen — det var hans Ord. — Men fly! — her er Djævelskonster i Spillet — her er Fjender baade for og bag og alle Begne — hör, hör!“

Grev Henrik havde hængt Guldfjæden over sit Brystharnisk og Sværdet ved sit Bælte uden at mæle et Ord, medens hans lynende Blik foer frem og tilbage i den mørke Leir, hvor Fjendens Trommer og Lurer lod fra begge Sider med Vaabenklang og dobbelt Hærraab. Nu faldt hans harmsunklende Blik paa Krigeren, der havde bragt ham de vigtige Klenoder og som, uagtet den overhængende Fare, syntes at vente en siebliklig Belønning. „Den Første, der flyer eller lader sig fange i min Leir, er Dødsens!“ — raabte nu den jernhaarde Henrik, og hans Faders Slagsværd foer ham af Skeden — „har du glemt det Bud i din Skræk? feige Usling!“ Med disse Ord fløvede han Panden paa den forfærdede Flygtning og red frem over hans Lig. — „I Kreds, Karle!“ — bød han strengt og opløstede sin Malmrøst. — „Den, der viger en Fodsbred uden Orlov, skal doe paa Stedet!“

„I Kredsorden!“ — lod det fra Hovding til Hovding; men inden den befalede Forsvarsstilling var indtagen, brød Fjenden ind fra begge Sider paa de urolige Krigerflokke, og rundt om dem stod Leiren i Brand. Grev Henrik selv og hans Broder vare i saa Dieblifte saaledes indflemte mellem deres egne Krigsmænd, at de hverken kunde komme frem eller tilbage med deres steilende Heste. De søgte forgjeves ved Raab og Trudsel at bringe Orden i de larmende Rlynger, der trængte sig sammen i en forvirret Knude og selv forhindrede hverandre i at forsvare

fig. Et hastigt Tilbagetog var den eneste Redning; men et betydeligt Blodbad var alt anrettet, inden Grev Claus kunde formaae sin rasende Broder til at redde sig selv og Hæren ved det ham saa pinlige Feltherreraab: „tilbage!“ Endelig lod dette Ord fra Grev Henriks fraadende Læber; men Tilbagetoget var dem nu fast umuligt. Ebbesen trængte frem fra Søiden med besindig Kraft i sluttet Slagorden, medens Svend Trost og Ridder Følqvard med den jydske Bondehær omslœiede den brændende Leir og udbredte Skræk og Ddelæggelse blandt de tilbagelastede Krigermæsser. Det var næsten Morgen, da det lykkedes de unge Grever at redde sig selv og deres Adelsfylking, ved at hugge sig gjennem den svageste Arm af Bondehæren, og nu fulgte Resten af Grevens Hær deres Herrer.

Da Solen stod op over Brattingsborg Sø, mødtes Ebbesen og Svend Trost paa den ryddede Leirplads og ilede glade i hinandens Arme. Der var ingen levende Fjende meer at see, og Brattingsborg var reddet. Og saa Ridder Følqvard rakte Ebbesen Haand og lykønskede ham, med stille Glæde i det blege, vemodige Ansigt; men den sorte Svend sprang lystig om mellem de brændende Telte og plyndrede de rige, holstenske Ridderses Lig, under en vild Takkefang til Gonduls Aander.

„Slut Branden! sørg for de Saarede!“ — bod Ebbesen — „Byttet skal bevares og deles! — Hælvten er Krigsfolkets, Hælvten Landsherrens.“

„Kongens!“ — gjentog Svend Trost — „hvad tænker I paa? Morbroder! han har jo Fred med vore Fjender, men truer Jer med Undergang.“

„Derfor er han lige fuldt vor Landsherre!“ — svarede Ebbesen. — „Det er kun i Kronens og Danmarks Navn, jeg fører Sværdet.“

Saa snart det Nødvendige var besørget og en Flok

Udridere udsendt, for at give Ngt paa den flygtende Fjende, red Ebbejen fra Mand til Mand gennem Bondehærens Rækker og rakte hver Krigsmand Haand med Taf og Ros for deres Kjærlighed og Kjæthed. Hvor han viste sig, hvirvlede Hatte og Huer i Luften under et vældigt Hurraraab.

„Hør, Fa'er Ebbejen!“ — raabte en raft Bondekno, der red frem, som hele Flokkens Ordsvorer — „vi drage nu med Jer den hele Sommer, hvorhen I vil føre os. Saa længe her er en Fjende i Landet, vil vi ingen Anden lystre, end Jer, om vi saa skal hænges derfor til Hobe. Det har vi Alle lovet og svoret som een Mand ved Hellig Knud og alle Helgen.“

Denne Ytring ledsagedes af et høit og eenstemmig Betræftelses-Udraab, af den lille, frivillige Bondehær.

„Taf, Born, Taf! i Landets og Kronens Navn!“ — svarede Ebbejen. — „Jeg skal føre Jer ærlig mod Danmarks Fjender, saa længe Gud under mig Liv og Kraft, hvad Taf vi saa faae for det til sammen!“

Der blev nu rigelig sørget for Krigernes Pleie, og man drog ind paa Brattingsborg med saa Mange, der kunde rummes. De Andre leirede sig i hvad der var redet af de fjendtlige Telte, og Luften gjenlød af Sang og Glædesraab den hele Dag.

Af Svend Trost og Ridder Følqvard hørte nu Ebbejen Alt, hvad de vidste om den nye Konge og hans Sindslag. Svend Trosts Beretning var den mindst trøstelige, og Ebbejen blev helt alvorlig til Mode. „I Guds og Hellig Knuds Navn! mine troe, brave Venner!“ — sagde han dog rolig — „vi vil gjøre hvad vi kan for Landets Befrielse og den danske Thrones Tryghed, uden at betymre os om hvad der i Fyrsternes og de høie Herrers Raad maa kaldes Ret eller Uret! Den fine Statsflogt

forstod jeg mig aldrig ret paa; men jeg veed, det er en ærlig Sag, at vove Liv og Blod for sit Fædreland, og den Id vil jeg forsvare baade for Gud og Danmark's Folk nu og til evig Tid. De, der føre Vaaben mod Landets Fjender, ere visjelig Landets troe Sønner, hvad enten de nyde Lovens Beskyttelse og Landsherrens Gunst eller ikke."

Derpaa slog man sig til Ro paa Brattingsborg den Dag, og der feiredes en Seiersfest, hvorved Ebbejen var saa tilfreds og glad, som endnu Ingen havde seet ham siden Geerts Fald. Hans stille Husfrue fyldte Fæstbægrene for ham og de troe Venner, og rundt om det befriede Brattingsborg lod de jydskt Bønderkarles Jubel med Hædersraab for Ebbejen, som deres og Danmark's bedste Ven og Fader. Svend Trost glemte den Dag hvad der laa tungt paa hans Hjerte, og der tindrede selv en Gnist af Glædesild i Ridder Følqvards mørke, glødende Dine.

Det var en af de skjønneste og lykkeligste Dage paa Brattingsborg.

Tolvte Kapitel.

Medens Kongen med Biskop Svend og sine Riddere drog hele Jylland igjennem lige til Aalborg og der fra over til Sjælland, hvor han i Roeskilde modtog Kongehylding af Sjællænderne og de andre danske Oboere, fortsatte Ebbejen, i Spidsen for sin lille, skjætte Bøndehær, paa egen Haand, den mærkelige Feide med de holstenste Herrer i Jylland. I den nye Regjerings Dine paadrog han sig derved Udseendet af en egenraadig Partigænger, medens han erhvervede sig en Folkeyndest, som ingen privat Mand

i Danmark nogen Sinde har eiet. Vaade paa Brattingsborg og Nørreris var der den hele Sommer og selv langt ud paa Vinteren et krigerisk Liv og den største Virksomhed. Fra begge Ebbesens Borge stete der idelige Feidetog mod de fremmede Krigerstæder paa de endnu pantsatte Kronborge, hver Gang hine forhadte Landplagere vovede at lade sig see, for med Magt at inddrage Skatter af Almuen. Den lille Krig førtes med en Bitterhed og Videnskabelighed, der stedse gjorde den blodigere. Svend Trosts Iver var heftig; men han savnede Morbroderens Besindighed. Ridder Folqvad higede utaalmelig efter farlig Bedrift; han var som i en bestandig Feberhede og syntes tidt med vild Heflighed at søge Døden; men Ebbesen red som oftest ved hans Side og reddede mangen Gang hans Liv. Til Grev Henrik saae man dog Intet. Han var dragen tilbage til Nordsborg; men han rustede sig her af al Magt med lidenskabelig Iver, og det lod denne Gang ikke blot til at gjælde Ebbesen, men Kongen selv og hele Danmark, medens Prinds Otto blev bevogtet strengt, som en Livsfange.

Paa Hald var siden Kongens Hylдинг det krigeriske Liv ophørt. Ridder Bugge og hans aristokratiske Venner vare for det meste traadte i Kongens Tjeneste og forholdt sig rolige; men de vare misfornøiede med Alt, hvad der foretoges, og der taltes ofte hoit og dristigt mod Kongen og hans Raad i deres Gilder og Sagtelskaber. Man prisste derimod den kongeløse Tid, da den frie, dristige Ridder uden Fare kunde raade sig selv. Nu ansaae man det dog for klogest, at holde sig fra Ebbesen, som en fredløs Mand der tilmed plettede sit Adelskjold ved at være Almuehøvding. Ridderne paa Hald drog ofte med stor Pomp paa Sagt, naar Ebbesen med sin graakostede Bondestæde drog ud paa Feidetog. Den stortalende Ridder Bugge traf paa

Skuldrene ad Bondehelten, som han kaldte ham, og saae med et fornemt Smil paa den fattige Træsko-Hær, der fulgte Ebbesen med Folkesangen om Toget til Randers og den fullede Greves Fald.

Vinterkulden havde endelig nødt Ebbesen til at lade Sværdet hvile og trække sig tilbage til sin bedst besøftede Borg, Brattingsborg. Bondehæren var opløst, men skulde atter samles til Baaren og var kampberedt hvad Dieblif man saae Blodfanen vaie fra Ebbesens Borg.

Man levede imidlertid bag Brattingsborgs Mure paa streng Krigsfod. Vindebroen var bestandig optrukken, og der holdtes aarvaagen Vagt Nat og Dag paa Skandserne. En Flok Udridere var desuden i bestandig Bevægelse. Den forte Svend var en snild og ivrig Speider, og der kunde Intet af Vigtighed skee i Landet, som man ei snart havde Underretning om paa Brattingsborg.

Paa et af de sidste Feidetog var saa vel Svend Trost som Ridder Folqvard bleven saaret; men ved den omhyggelige Husfrues Pleie vare de snart blevne helbredede. Duleaften fode begge de unge Riddere i Fruerstuen hos deres Saarlægerinde. Folqvard sad ved Kammen med en Strængeleg i sin Haand og stirrede i Flammen, medens han for den deltagende Husfrue gjentog hin løndomsfulde Elstovsang, som han sang med saa besynderligt et Udtryk, at ingen Kvinde kunde høre det uden Taarer. Hans mørke Dine glødede, medens han sang; men om Gjenstanden for hans Sange og hans lønlige Elstov var der aldrig kommet et Ord over hans Læber.

Svend Trost saae den fortærende Lidenskab i Folqvards Blik; han trykkede heftig bevæget Ridderens Haand; han var selv denne Aften i en lignende Stemning. Den forte Svend havde for en Time siden bragt Nyheder til Brattingsborg: Sti Andersen af Bjørnsholm var alt stegen saa

høit i den unge Konges Gunst, at han var udnævnt til Kongens Hovedsmand og Statholder i Estland; mellem Jul og Nytaar ventedes han paa Bjørnsholm med mange fremmede Herstaber; saa skulde hans Datter hentes fra D-Kloster, hvor hun i tre Maaneder havde været indespærret som Novitje. Hun skulde nu, efter Kongens og hendes mægtige Faders Billie, ikke begrave sin Ungdom og Skjonhed i Klosteret, men ægte Kongens fortrolige Ven, den smukke Ridder Bodebusch fra Klügen, som man vel vidste hun havde givet Afslag tilforn, men hvis Elskværdighed og indtagende Væsen man nu dog troede hun ikke længere vilde modstaae. Nytaarsaften skulde deres Bryllup staae paa Bjørnsholm. — Dette almindelig be kjendte Rygte havde sat Svend Trøst i en saadan Stemning, at hvert Ord i Folqvards Elskovs Sang blev et Udtryk for hans egen Kval og Fortvivlelse; men Sangen opluede tillige hans Mod og det lønlige Haab i hans Sjæl, at den skjønnue Agnete umulig kunde elske nogen Anden, end hendes Barndomsven, hvorvel hun aldrig havde tilstaaet ham det og endnu mindre givet ham noget Løfte eller Haab. „Saa visjelig!“ — udbrod han nu og sprang op —

„Aldrig sidder Frugten saa høit paa Kvist“ — —

„Hvordan var det nu? Folqvard! o! syng det Vers igjen!“

Ridder Folqvard reiste sig og gjentog med vildt tindrende Blik, medens Kaminilden spillede paa hans blege Kinder:

„Aldrig sidder Frugten saa høit paa Kvist,
Som modnes af Solen om Sommer,
At den jo falder en Gang for vist —
Gud give, inaar det kommer!“

„Ret saa!“ — udbrod Svend Trøst — „det kommer!“

— det maa komme — eller det hele Liv er en usjel, foragtelig Løgn“ —

„„Aldrig sidder Falken saa høit paa Hald““ —

„Var det ikke saa? kjække Følqvard!“

„„Dg Dyrene er aldrig saa vilde,““

— gjentog Følqvard med et Blik, der næsten forfærdede den opmærksomme Husfrue —

„„At de jo maae frygte dem for et Fald,
Om Jægerens Raad ere snilde.““

„For Guds og vor kjære Frues Skyld! bedste, unge Venner!“ — afbrød Fru Tutta den lidensfabelige Sang — „lad ikke saa vilde Tanker faae Rum og Røst i eders Sjæle! I er i Stand til at synge Eder en hidsig Febersot paa Halsen. Staae I ikke der begge som I havde i Sinde at nedrive den kjære Guds Stjerner af Himlen“ —

„Rigtig, ædle Frue! det vil jeg!“ — vedblev Svend Trost — „jeg vil nedrive den skønneste Stjerne fra Himlen til mit Bryst, trods al Verdens Statholdere og Konger! Nu forstaaer jeg eders Sang, Følqvard!“

„„Min Styrke er større, end du forstaaer —

Jeg den usynlig dolger —

Jeg er ei ene — ihvor jeg gaaer““ — —

„Hvad er her paa Færde?“ — spurgte Ebbejen med et roligt Smil og traadte ind i Fruerstuen med begge sine smaa Sønder ved Hænderne. Den Ene red paa hans

Kastespyd; den Anden legede Blindebuk med Faderens store Hjelm over Hovedet. — „Er det et Fastelavnsspil, I øve Jer paa til den glædelige Jul? mine unge Venner!“

Ridder Folqvard taug, bestæmmet, og satte sig atter med blussende Kinder hen ved Kaminen, hvor begge Ebbesens raske Sønner snart fæde til Hest paa hans Knæ og legede dristig med ham, som man saae de vare vantte til. Men Svend Trost greb heftig sin Morbroders Haand. „Nei, det er hverken Fastelavnsspil eller Zuleleg, jeg tænker paa, kjære Morbroder!“ — sagde han ivrig: — „denne Stilhed duer ikke for mig. Vil I laane mig den sorte Svend og en halv Snes Ryttere paa nogle Dage?“

„Hvad har du for? min Søstersøn!“ — spurgte Ebbesen alvorlig. — „Du vil dog aldrig være ubuden Gjest ved Bryllupsgildet paa Bjørnsholm?“

„Det Bryllup bliver der Intet af!“ — udbrød Svend Trost heftig — „eller jeg skal ikke see Nytaars Ny tændes!“

„Vi har endnu otte Dogn til Nytaar“ — svarede Ebbesen rolig — „der kan skee Meget i den Tid; dog husk paa, min unge Ven! det Bryllup gjælder ikke Landets og Rigets Lykke, og her er dyr Tid paa tro og ærligt dansk Hjerteblod i Landet! Sæt dig ned, Svend Trost! det er jo den glade Zulekvel“ — tilføiede han med kjærlig Røst og indtog selv sin Husfaderplads ved Kaminen — „saa maae Frænder og gode Venner blive fjønt roligt sammen og tomme Zulebægeret i Kjærlighed og Fred. Hvo veed, om vi saaledes skal sidde sammen nogen Zuleaften meer!“

Den alvorlige, halv vemodige Tone, hvormed Ebbesen sagde disse Ord, gjorde et besynderligt Indtryk paa den op-hidsede, unge Ridder. „I har Ret, kjære Morbroder!“ — sagde han med dæmpet Røst — „det var stor Synd, vilde jeg forspilde eders Zuleglæde. Har nogen Mand i Danmark fortjent en alad Zuleaften i Nar, saa er det Eder.

Men sig mig, kjæreste Morbroder!" — vedblev han atter ivrig — „vilde I betænkt Eder paa at tage Bjørnsholm med Storm eller nedbryde D-Kloster, naar eders kjære Fæstemø havde siddet der inde og skulde være tvungen til at ægte en Kobler?"

„Dertil kunde Ingen have tvunget min kjække Hustru, selv om hun aldrig havde givet mig sin Tro!" — svarede Ebbeesen med et kjærligt Blik til den stille Husfrue. — „Men gjør du ikke Regning uden Bært? Svend Trøst! Hvo har sagt dig, det er Tvang med det Bryllup? hvad Pant har du paa, at du gjælder meer hos Sti Andersens Datter, end hin smukke, fremmede Hofmand, der nu kappes med Forræderen i Lykke og Kongegunst?"

„Derpaa har jeg Pantet i min egen Sjæl, Morbroder! enten er der ingen Sandhed og Kjærlighed til, eller Agnete maa elske mig i Løn, som jeg har elsket hende fra hun var lille."

„Men hun vilde jo ikke kjendes ved dig paa Hald, den Gang hun fornegtede sin forræderste Fader; det kunde jeg ellers lide hende for, hvis hun ei havde faret med Usandhed og nu vendte Rappen efter Binden."

„Gud maa vide hvorledes det hængte sammen" — sukede Svend Trøst — „men Usandhed har hun aldrig sagt — det tør jeg doe paa."

„Saa vær du trostig! saa har du jo kun Pigebarnet selv at holde dig til!" — sagde Ebbeesen munter. — „Er du kun vis i din Sag, kommer du vel ud af den Nød saa godt som hin raske Hr. Anfind i Sverrig."

„Gud velsigne Der for det Ord, Morbroder!" — udbrød Svend Trøst ivrig. — „Hvad en svensk Ridder har bovet, skal Ebbeesens Søstersøn ei være ræd for, om Agnete saa var en Prindsesse og Sti Andersen fuld saa mægtig som den falske Kong Birger" — —

„Betænk dog den Ting vel, min Søstersøn!“ — afbrød Ebbesen ham alvorlig. — „Den Sag, en ærlig Ridder ikke tør sætte sit Hoved paa, regner jeg vel ei til de store og vigtige Ting i Verden; men derfor er ikke enhver Sag stor og ædel, som en ung, lidenskabelig Ridder vil vove Livet for. Du har mangen Gang sat dit krusede Hoved paa Spil, Svend Trøst! blot for at kunne sige de Overmægtige et dristigt og trodsigt Ord, hvor Taushed baade havde været visere og gavnligere. I vor lovløse Tid hænger Livet i et Haar, og den høieste Ret er tidt den høieste Uret; men hvorledes Tungen saa vakler paa Retfærdighedens Bægt, den Time vil komme en Gang, da hver Bedrift med hvert Hjerte og Hoved skal veies rettelig. Lad os ikke glemme det, Søn! og lad os ikke lege Bold med Hjertes og Hoveder, blot for vor egen Morstab eller for en Bytke, som Ingen glæder sig ved, naar vore Dine ere lufte!“

Svend Trøst taug, blussende rød, og faldt i dybe Tanker. Hans Blik faldt paa Prinds Ottos gyldne Sværd, der nu stod ørkesløst i Kaminkrogen, medens den fangne Kongesøn syntes glemt af hele Danmark. Men nu sprang Ridder Følqvard op fra sin Plads ved Kaminen, med een af Ebbesens Sønner ved hver Haand. „Den Tid, I taler om, Fader Ebbesen! venter jeg ikke at see“ — udbrød han med luende Blik — „men saalænge Ebbesens Slægt og Navn lever i Danmark, skal her, vil Gud og St. Knud, aldrig savnes det Sværd, der kan være Tunge paa Retfærdighedens Bægt!“ — Derpaa lod han de raste Dreng løbe, og de fortsatte deres Leg, uden at agte paa deres store Legekammerats heftige Tale. „Lad Hovederne kun sidde her saa løse som de vil!“ — vedblev Følqvard — „Hjertet maae de dog følge, hvad enten Efterslægten vil glæde sig derved eller ikke.“

„Kjære, brave Folqvard!“ — sagde Ebbesen og reiste sig, i det han venlig lagde sin Haand paa den lidenskabelige Ridders Skulder — „I er bleven mig og Mine en hjertenskjær Ven i disse Kampens og Farens Dage; men der brænder en Ild i eders Sjæl, som I maa dæmpe, hvis I ei vil gaae til Grunde. Hvad I drømmer og synger om, veed vi Alle, hvorvel I troer, det er en Løndom“ — tilføiede han med dæmpet Stemme — „men tro mig! det er Selvbedrag og Hjerte-Skuffelse. Den Drøm kan koste eders Hoved og berøve Danmark en Gang et af sine ædlestes Hjertes.“

„Vi veed det Alle, kjære Folqvard!“ — hvistede den deltagende Husfrue og rakte ham med Velwillie Haanden. — „Jeg har selv maaste gjort Ondt værre, ved at høre paa eders smukke Sange; men jeg tænkte, eders Hjerte trængte til slig Udgydelse og maaste derved vilde helbredes. Nu tale vi aldrig meer om den Sag! Jeg vil heller være paa Raad med Eder og Svend Trost om Toget til Rendsborg, naar I vil glemme eders egne Sorger for Junker Ottos Frihed og en bedre Konge i Danmark.“

„Hvad i al Verden tænker I paa?“ — udbrod Ebbesen forbausset og studsede — „har I bygget slike Lustkasteller i Fruerstuen? og i den Affindighed har du bestyret de unge, ubesindige Menneſter, min Hustru!“

„Det var vel ikke umuligere, end Toget til Randers“ — svarede Ebbesens Hustru — „helst naar Danmarks Befrier stod i Spidsen derfor. — Hvad hjælper os nu Geerts Fald? Den hjerteløse Tyran, du ryddede Veien til Thronen, lader jo baade dig og den ædle Otto gaae til Grunde. Dog lad vore Fruerstue-Planer ikke forurolige dig!“ — afbrød hun mild og rolig: — „hvad der skal skee, maa du selv, næst vor Herre, raade for! Lad os nu i Aften være glade og trøstige!“

Derpaa forlod Ebbebens Hustru Fruerstuen, for at berede Alt til den festlige Aften. Børnene fulgte hende i nysgjerrig Forventning om de smaa Juleaftens Glæder, de skulde overrastes med; men Ebbeben saae forbausset efter hende og paa begge de unge Riddere, der halv forlegne syntes at undvige hans strenge Blik. „Hm! Jeg har nu faaet et vanskeligere Hverv end nogen Sinde!“ — sagde han med et vemodigt Smil og rystede paa Hovedet: — „her, mærker jeg, er Ungdommen og Kvindehertet i Komplot sammen. Det er fast lettere at faae Bugt med sine værste Fjender, end bringe sine gode Venner til Fornuft. Junker Otto har jeg kjær som I; men for ham og hans Fordringer kan nu ingen dansk Mand drage Sværd, uden at forraade Kronen og Fædrelandet; mærk det vel, mine unge Venner! om det Galstap vil jeg ikke høre et Ord. Dermed har det vel heller ingen Nød, saa længe I har eders egne smaa Fjern i Ilden. Din Hjertesorg, min kjære Søstersøn, er der dog Raad for, saa længe du har Haab, og Pigen endnu er frank og fri. Men, kjære Folqvand!“ — vedblev han alvorlig og trykkede den glødende Ridders Haand — „for Eder er der intet Raad i Verden uden at slaae de vilde Tanker bort, som kun kan føre til Ulykke, men aldrig i dette Liv til Fred og Lykke for nogen Menneskesjæl. Kom nu, begge mine kjære, unge Venner! og lad os tomme et Bæger sammen paa Danmarks Lykke og Fred for alle Tider! Lad os først see Folk og Rige frelst, før vi fortoivle over os selv og vor egen Smule Lykshalighed i dette stakkede Liv! Han, der i denne velsignede Nat lod sig føde i Ringhed til den hele Verdens Frelse, han tænkte jo hverken paa et lykkeligt eller langt Liv for sig selv i denne Timelighed.“

Derpaa gif Ebbeben, rolig og mild, med Armene paa begge de kjære, unge Venners Skuldre, ind i Høienlofts-

salen, der paa Fru Tuttas Foranstaltning allerede glimrede af Lys, og hvor det festlige Julenadverbord stod dækket midt paa Gulvet, medens Børnene med Jubelskrig hoppede og sprang om et lille Bord i Kaminkrogen, der nu af Husmoderen blev afhylllet og var opfyldt med Julegaver.

„Se, se!“ — raabte den ældste Dreng og greb et forgyldt Barnefværd — dermed skal jeg ride til Randers og slaae den fullede Greve!“

„Og hør!“ — raabte den Yngste og buldrede paa en Barnetromme — „dermed skal jeg vække alle hans Mænd, at de kan høre, vi er ærlige Riddere og ikke bange for dem Alle til Hobe!“

„Hvem har lært Jer den Leg? Børn!“ — spurgte Ebbejen og klappede Drengene paa de runde Kinder.

Den Stolthed og Glæde, der tindrede i Faderens Blik, forsvandt dog pludselig, da den ældste Dreng nu slap Sværdet og greb en lille Dyr fra Bordet — „og med den vil vi saa hugge hans Hoved af“ — sagde Drengen — „jaa det skal trille hen ad Gulvet og sige: bommelom! saa glædes Gondulks Mander og hjælper os til Seier alle Dage. Den Leg har vi lært af forte Bolle, Fader! saadan var det jo I bar jer ad i Randers.“

„Leg en anden Leg, Børn!“ — sagde Ebbejen med dyb Røst og blegnede. Det var forbi med hans Munterhed og Glæde. Man satte sig taus og forstemt til Bords. Dog snart vidste den besindige Husmoder at udslette hint ubehagelige Indtryk af Børnernes Leg og Snak, og nu forkyndte Kurens Horn fra Porttaarnet, at der var Fremmede, som onskede at indlades. En Krigsmand meldte Biskop Jacob Split af Ribe, og Ebbejen reiste sig for at modtage sin ærede Gjest.

„Guds Fred og en lykkelig Jul ogsaa paa Brattingborg, Ridder Niels!“ — lod Mester Jacobs stærke Stemme

i Døren. — „Jeg kunde ikke drage jer Borg forbi, uden at see ind til Jer. Nu, det glæder mig af Hjertet“ — vedblev han og saae sig tilfreds om — „jeg seer, I sidder her lunt og godt indenfor de sorte Mure og lader ikke Modet falde i Ulykken. Det maa jeg lide! Tu non cedo malis, sed contra audentior ito! *) deri havde den gode Virgilius Ret, hvorvel han var en Hedning.“

„Endnu har vi, Gud ske Tak, paa godt Lyk holdt Ulykken Stangen! Herre Bisp!“ — sagde Ebbesen — „og det skulde gjøre mig ondt, om I ansaae mig for en ulykkelig Mand, al den Stund vor Herre og Hellig Knud, som jeg haaber, med samt det brave, danske Folk ikke har slaaet Haanden af mig.“

„Det siger jeg med!“ — svarede Bissen. — „Det kan være godt nok at have Kongen og denne Verdens Herrer til Venner; men det er dog tryggere at holde sig til vor Herre og Hellig Knud og sin egen Samvittighed, naar den duer noget. Folkets Røst er vel ikke altid Guds Røst — som den hedenske forblindede Verden vil paastaae — men der er dog Noget i Sladderen, og den Mand, der har et ærligt og gudsfrygtigt Folk til Ven, kan neppe have vor Herre til Uven, om han end staaer paa det sorte Bræt hos denne Verdens Guder og Statholdere.“

„Tag Sæde, fromme Herre! og lys Velsignelsen over vor tarvelige Madver!“ — sagde Ebbesen, helt vel til Mode, og førte Bissen til Højsædet ved Bordenden. — „Just som vor Herre sendte Jer hid, følte jeg Trang til en saadan from og ærlig Gjest og til et trofast Guds Ord over vort Sulebord.“

„Det skal I faae, Ja'er Ebbesen!“ — svarede Bissen og tog Tonsurkallotten af sit djærve Ræmpehoved. Med

*) Vig ikke for Ulykken, men gaa endnu dristigere imod den!

foldede Hænder læste han nu en latinsk Bødbøn, som han dog sluttede med en syndig Betsignelse paa Dansk. Derpaa tog han Grødskeem i den store Haand og gjorde Betsked med Iver og god Evne.

„Skulde I troe det, Herre Bisp! her er endnu Hedninger i Landet!“ — tog Ebbeesen atter Ordet, efter at hans dygtige Gjest havde fortæret et halvt Fad Grød og nu greb det store Solv=Ølkruus, der stod for ham. — „Seg har selv et Stykke af en Hedning i mit Hus blandt mine egne Svende; han bilder sig ind, han er en Troldmand, og nu mærker jeg, han maa have snaffet mine Drenges Noget for om sine Koglerier og hedenske Aander“ —

„Da er det, min Gud og Skaber, ingen Spøg, Kjære!“ — udbrod Bissen ivrig og satte Ølkruuset fra sig. — „Lad mig faae fat paa den Karl! Seg omvender Jer ham i en Haandevending, saa det skal knage i hans Sideben!“

„Hvorledes? fromme Herre!“ — spurgte Ebbeesen og studsede — „I mener dog vel ikke med haandgribelige Midler?“

„De er stundom de allerkræftigste, Ja'er!“ — svarede Bissen og knyttede sin stærke Haand. — „En ret forstøffet Hedning lader sig aldrig omvende uden af en ærlig Guds Mand, der er hans Overmand baade i legemlig og aandelig Dygtighed; hvor Ordet skal have Klem, maa Haanden være redebøn til dets Bistand. Gudsfrigten maa knuges ind i de haarde og vantroe Sjæle med Eftertryk. Det er nu en Gang min Maade, Ja'er! Dermed har jeg revet mangan forvildet Sjæl fra den brede Wei og kylet ham ind paa den snevre, der fører til Himmeriges Porte.“

„Det maa I forstaae, Herre Bisp!“ — sagde Ebbeesen med et trohjertigt Smil. — „Paa min sorte Svend troer jeg selv ingen lempeligere Omvendelse vilde frugte. Seg skal sende ham til Jer. Sig mig nu, med Forlov, fromme

Herre! kommer I fra Sjælland og vor unge Konge? Vil han mig for Alvor til Livs? siger han endnu fremdeles, der kommer en Dag i Morgen, og lader dem være lige?"

„Jeg har besøgt ham for at ønske ham Betsignelse med Regimentet og see hvad vi med Guds Hjælp kunne vente os af ham. I kan naturligvis ei vente Andet, end hvad han har maattet love og besegle, saa vel for Guds Skyld som for Landets og Rigets Betsærd, og tag Jer i Agt, Fa'er! hjem søger han Brattingsborg en Gang, bliver her visjelig ikke Sten paa Sten tilbage. At hans Beslutninger desuagtet ere lige saa fromme og christelige, som forstandige, det kan I forlade Jer paa, saa længe min fromme og vise Collega, Biskop Svend, sidder i hans Raad.“

„Biskop Svend har ogsaa en Gang staaet i Glorie for mine Dine“ — svarede Ebbejen med dæmpet Røst: — „han fordomte min Id og truede mig med den hellige Bandsstraale; men han stod ren som en Helgen for min Sjæl, hvorvel jeg ikke kunde følge hans fromme Beie. Dog da han beseglede hint Forlig i Yhbet, der endnu holder Otto i Fængslet, da var det forbi med min Drøm om et skrobeligt Menneskes Hellighed. Veed I, at den Fred, og Tryghed, der blev Ebbejen negtet, blev Biskop Svend til Del, som Geerts og hans Sonners Fjende, og at dette var et Hovedpunkt i Forliget? Se, det kalder jeg at sørge for sig selv, medens man fordommer sin Næste. I sloges vist nok fuldt saa dygtig ved Haderslev og var Grevens Fjende, som Svend; men paa eders Fred blev der ikke tænkt. En saadan Fredsmægler kan jeg aldrig meer beundre, om han saa sad paa St. Peders Stol eller stod for Guds Throne blandt de hellige Patriarker.“

„Jeg vil ikke troe, I farer med Usandhed, Ridder Niels! men jeg vilde ønske det, hvis det ikke var Synd!“ — sagde Mester Jacob og var bleven blussende rød. —

„Jeg kjender ikke hint Forlig i alle Punkter, dog hvad Biskop Svend har beseglet, maa han vel kunne forsvare. Ret betænkt, vil jeg forsvare det paa hans Begne“ — vedblev han ivrigere.

„Besvær Eder aldrig dermed, brave, ærlige Herre!“ — afbrød Ebbejen ham: — „I faaer mig dog ikke til at beundre ham meer; han være saa from og viis og modig en Guds Mand, som han vil — Hoflusten taaler han dog ikke; for sin egen Lykke og denne Verdens Høihed besegler han Alt, hvad de Store og Mægtige forlange.“

„Guds Død! I gjør ham Uret!“ — raabte stærke Mester Jacob og slog i Bordet, saa Rander og Bøgere dandsjede. „Hvad Biskop Svend tænker er rent, hvad han siger er sandt, og hvad han handler er ret — det er jeg saa vis paa som de hellige Troes-Artikler, og forlanger I eller Nogen yderligere Bevis derfor, er jeg Mand for at føre Beviset til Fods eller til Hest, med Landsø og Sværd eller Stridskolbe — det er mig Altsammen Gæt; men hvad jeg troer saa vist, at jeg tør døe derpaa, gider jeg aldrig spildt et Ord paa.“

„Tilgiv mig, min fromme, ærlige Gjest! hvis jeg har fortørnet Eder!“ — svarede Ebbejen mild og rolig. — „Jeg vil før troe Jer paa jert djærve Ord, end fordre det yderligere Bevis, I tilbyder mig, hvorvel det er saa fyndigt, som nogen Lægmand og Ridder kan forlange. Nu kan jeg først forstaae hvorledes I omvender de forstøffede Hedninger“ — tilføiede han med et godmodigt Smil og greb Bispens svære Haand: — „den urokkelige Tro, denne eders skjætte Haand er saa redebøn til at indprænte os, og som I selv tør sætte Liv og Blod paa hvad Time det skal være, maatte man virkelig være en haardhjertet Hedning for at tvivle paa, hvad enten det saa gjælder guddommelige eller menneskelige Ting. Herefter skal jeg ikke dømme saa

haardt og ufjærligt om eders statskloge Collega — det lover jeg Eder. — Kan jeg ikke altid forene Statsmanden med Mennesket og den nidkjære Guds Mand i Biskop Svend — ih nu! saa vil jeg stille dem fjønt ad. Er I dermed tilfreds?”

„Meer forlanger jeg ikke, Ja'er!“ — svarede Mester Jacob trohjertig og rystede hans Haand — „saa bliver min gode Ven Svend dog altid en ærlig Guds Mand, det var jo eders Mening — qvod erat demonstrandum“ *). — Derpaa tomte han Kruset og var atter mild og rolig. „Hvad Kongen angaaer, min djærve Ridder Niels!“ — tog han atter Ordet — „da vil jeg kun sige Jer saa Meget: han er en suild Herre og mener det godt med Folk og Land, hvorvel han kalder Jer en dumdriftig Partihøvding og efter Ed og Pligt maa være jer Tjende.“

„Det forstaaer jeg Altsammen“ — sagde Ebbejen rolig — „Gud forlade ham den Pligt og Ed! men hvad gøres der for den brave Junker Otto og for at samle og forsvare Riget?”

„Alt Muligt, Ja'er! men det er ikke Meget, og langsomt gaaer det. Nervus rerum**) det fordomte Mammon savnes først og fremmest. Medens der underhandles med Panteherrerne, maa der efterhaanden dannes en Hær, for at give Sladderen Bægt; det er i sin Orden.“

„Men, som jeg hører, vil man nu atter forsvare Landet med fremmede Soldknegte, i Stedet for at væbne Landets egne troe Sønner og stole paa dem — kalder I det klogt og priseligt?”

„Det er Borgriddernes, eders Herrer Collegers Skyld. — Kongen troer Jer Alle kun halvt, og I veed selv —

*) det var det, der skulde godtgjøres.

**) Drivhjul.

dog det vil jeg ikke dømme om. Alt kan ikke rettes paa een Gang, og Rom blev ikke bygget paa een Dag. Vor unge Konges besindige Balgsprog klinger ilde i de selvraadige Herreris og den utaalmodige Ungdoms Øren. De kalde ham Atterdag for Spot; men det Navn kan, med Guds Hjælp, blive hans Hædersnavn, naar vor Nat er forgangen, og det atter bliver Dag og en ret Valdemars-Tid i Danmark.“

„Men, kjære Herre Bisp!“ — tog nu Svend Trost utaalmodig Ordet — „I sagde os ikke hvad der gjordes for Junker Otto. Kongens Underfundighed mod hans høihjerte Broder vil vist hverken I eller Biskop Svend kunne forsvare, hvorvel han jo selv har været paa Raad med i denne Sag.“

„Hvad jeg ikke veed eller tør dømme om, min unge Herre!“ — svarede Mester Jacob med et fortørnet Blik — „det skulde I ikke tage Jer paa at mæle saa rast om! Hjerterne ere i Guds Haand; han kan gjøre dem haarde som Sten og bløde som Bøx, alt som han vil, og som det er Folk og Rige gavnligt. Saa besteden burde I dog være, at opsætte jer Mening om hvad Ingen kan vide, uden Den, der prøver Hjerter og Myrer. Jeg kjender Jer nok, vor tjæffe, fremsufende Bro-Ridder!“ — tilføiede han mildere og betragtede ham med Deltagelse: — „jeg veed, I har fortjent Ridderslaget af den dygtige Haand, der gav Jer det; men det vil jeg kun sige Jer til venlig og fornøden Advarsel: Kongen kjender Jer ogsaa. Han veed, det var Jer, der stod i Spidsen for de oprørske Bønder, der vilde hindre Hylvingen paa Viborg Thing.“

„Det var en ærlig Sag og intet Oprør, Herre Bisp!“ — svarede Svend Trost frimodig. — „Bed Thinget være jo alle Stemmer frie; Den, der blev overstemt og red taus fra Hylvingen, uden at røre en Haand mod den nye

Landsherre, kunde gjerne see ham stift i Dinene og fordre Retfærdighed af ham, uden at frygte for at kjendes."

"Bravt, ærligt, min Søn!" — sagde Mester Jacob og nikkede — „deri giver jeg Ter Ret, hvad saa Kongen og min gode Biskop Svend siger. Imidlertid, min unge Ven! — var det med draget Sværd i Haand I fordrede Retfærdighed, var det en egen Sag. Det vil jeg dog sige Ter: I staaer vel saa høit paa det sorte Bræt, som eders altfor djærve Morbroder, der sidder, og, hvad den timelige Lykke angaaer, seer det lige saa broget ud for Ter, som for Droft Højsels Søn, der nok var i Ledtog med Ter. Dog vor Herre raader for Lykken; men for et tro og ærligt Hjerte raader en brav Karl selv."

"Ridder Folqvard, Droft Peder Højsels Søn, sidder der lige for Eder, værdige Herre!" — tog Ebbesen hastig Ordet. — „Hvorledes han, med mig selv og alle mine Benner, end staaer anstreven ved Hove, Eder vil jeg dog forestille ham, ei blot som en af mine bedste Benner, men som en af Landets tappreste Besfyttere i denne løvløse Tid."

"Saa lad mig takke Eder paa Folkets og Landets Vegne, Hr. Folqvard!" — sagde Mester Jacob med et trohjertigt Nik og rakte den tause Ridder Haand over Bordet: — „den Hofgunst, I maaste har forspildt, hører til de undværlige Goder og fast til Overdaads-Barer her paa Brattingsborg. At jeg ikke sætter hoiere Pris paa sliG Glands end det sommer sig en christen Bisp og en ærlig dansk Mand, det mener jeg nu at vise Ter Alle, ved at holde Sul med Ridder Niels paa Brattingsborg. Vil I huse mig i nogle Dage? Ja'er!" — vedblev han og vendte sig til Ebbesen. — „Jeg har Meget at tale med Ter om. Saaledes som I har det her, kan I vel ogsaa trænge til et fredeligt Guds Ord og en ordenlig Zulehoitids-Messe,

om ei just til den sidste Olie, som jeg endnu dog haaber I for en Stund vil kunne undvære."

"Dertil siger jeg og min Hustru Eder hjertelig Tak, fromme Herre!" — sagde Ebbejen glad og trykkede hans Haand. — "Siden I traadte over min Tærskel, synes mig, Suleglæden først er kommen helt herind."

Den omhyggelige Husmoder havde fyldt Fæstbægrene med Vin; hun henvendte sig venlig til Bispen og gav Samtalen en mild og rolig Vending. Der taltes nu ikke meer om de alvorlige Statsjager, og snart syntes man paa Brattingsborg at feire denne Suleasten i den tryggeste Fred og uden mindste Bekymring for Fremtiden, medens Sværdet dog hang truende, som i et Haar, over Borgherrens og hans Benners Hoveder. Børnene støiede med det nye Vegetøi, medens de Eldre loe og spøgede ved Bordet. Dgsaa Svend Trost var bleven munter og trostlig til Mode over Bispens venlige Tiltale; han kastede undertiden et Blik paa Sanduhret, og i hans dristige Dine lyste et Haab og en fast Beslutning, som et Par Bægere Vin endnu mere oplivede. Man drak med Begeistring en Skaal for Fædrelandets Gjenforening og Lykke, hvorpaa Bispen reiste sig og udbrod: „Vor unge Kong Baldemar leve! Gud unde ham de store Baldemarers Lykke og Seier!"

Ebbejens Benner saae forundrede til hverandre og bleve siddende; men Ebbejen selv reiste sig og hævdede sit Bæger: „Baldemar Christopherson har kaldet mig og mine Benner sine Fjender" — sagde han med Selbovervindelse, og hans alvorlige Ansyn oplaredes — „dog saa sandt denne Haand selv har raft ham det Spir, hvormed han truer mig! — jeg erkjender ham for min og Landets retmæssige Herre. — Fordrer han mig for sin Dom, skal jeg møde, om det saa gjælder mit Liv. Danmarks Konge leve!"

„Brav Karl!" — mumlede Bispen ved sig selv. —

„Ogfaa hans Dronning skal leve!“ — vedblev han høit og hans stærke Stemme bævede af den Følelse, han vilde skjule: — „gid den ædle Dronning Helvig maa vorde os og Danmark en forsonende Dagmar!“

Ved disse Ord foer Ridder Jolqvard op med blussende Kinder og svingede sit Væger; han tømte det til Bunden og satte sig atter taus med glødende Blik paa sin Plads.

Da man reiste sig fra Bordet, rystede Bispens Ebbesens Haand med Varme og nikkede, glad bevæget. Svend Trøst drog sin Morbroder til Side. „Laaner I mig saa Volle og en halv Snes Mand?“ — hviskede han: — „det gjælder min høieste Lykke. — I har vel Intet imod det, hvis jeg bringer Jer en Julegjest?“

„Saa mange du vil!“ — svarede Ebbesen — „far med Gud og tag med hvem du vil! men hvad du har for, lad det ikke koste for meget Blod — og endnu mindre Sjaelefred og Ære!“

„Bover jeg noget Liv, bliver det vel mit eget — det er en ærlig Sag, mener jeg.“ Med disse Ord var Svend Trøst ude af Døren, og man saae ikke meer til ham den hele Aften, undtagen i Stegersjet, hvor han med den sorte Svend, til Pigernes Forundring, gav sig af med Kogekonsten. De lavede en Styrkedrik til en Syg, hed det. Den sorte Svend mumlede hemmelighedsfuldt, medens han fyldte en lille Flaaske med Saften af kogte Urter; men i det samme horte man Bispens stærke Stemme i Borgestuen, og Svend Trøst sprang ud i Stalden for at sadle sin Hest.

Da det ved Sengetid var stille paa Brattingsborg, red Svend Trøst med den sorte Svend og ti Ryttere uden al Larm og Opsigt ud af Borgporten. De droge Bester paa gjennem Kleitrup til Sundstrup, hvor de ved Midnat

løde sig sætte over en Arm af Limfjorden. De rede videre. Den sorte Svend var, mod Sædvane, taus og tvær. Svend Trøst havde talt nogle Gange til ham næsten uden at faae Svar. Endelig blev han ked deraf og spurgte heftigt: „hvad gaaer af dig, Bolle! har du glemt Mund og Mæle paa Brattingsborg? eller stjotter du ikke om at hjælpe mig til min Lykke — nu, jeg mest trænger til dig?”

„Ak, kjære, unge Herre!“ — sagde Bolle med et halvt arrigt, halvt modfaldent Hjertesuk — „var I bleven rystet og omvendt, som jeg efter Zulenadverren, af stærke Mester Jacob, havde I vel ogsaa tabt Mund og Mæle for en Stund. Det er en Bisp, der forstaaer at tale Folk til. Det maa jeg lade ham. Der var baade Ræb og Kløer i hans Ord; han rystede mig saaledes med Ord og Kløver, at jeg aldrig glemmer det i mine livsfødte Dage.“

„Ja saa!“ — udbrod Svend Trøst og maatte lee uagtet sin alvorlige Stemning. — „Det kunde du havt godt af, Bolle! Men du spøger vel? tog han virkelig sine Ræmpekræfter til Hjælp?“

„Til at spøge er Lysten forgaaet mig, Herre!“ — mumlede den sorte Svend og rykkede arrig i Hestebidslet. — Det var ingen Spas, kan I troe. — I har godt ved at lee! — I skulde selv prøve hvad det er, at blive saaledes omvendt.“

„Er du bleven omvendt, er det neppe til det Bedre: stor Fromhed mærker jeg just ikke af dig endnu; men jeg vilde ønske, du havde Ret! Skulde Nogen ryste Hedenskabets og Gønduls Aander ud af dig, maatte det være stærke Mester Jacob.“

„Han har gjort sit Bedste — det var Synd at negte ham det!“ — mumlede Bolle. — „Jeg stod stiv og stum for ham, som en Mur, og vilde ikke lade mig røkke et Haarsbred af al hans Christendom, og da han endelig tog

Næverne til Hjælp, var jeg i Lag med at tage igjen, som jeg pleier; men aldrig har jeg kjendt Mage til Karl — trykkede han mig ikke i Knæ med et eneste Tag, saa han nær havde knust alle Benene i mig, og saa rystede han mig i sin hellige Iver, saa det knagede i alle mine Ledemod. Vilde jeg ikke lade Sjælen ryste ud af min sølle Krop og fare til Helvede strax, som han svor paa, maatte jeg krybe til Korset for den forfærdelige Bisp — og saa forbandede jeg Gønduls Aander med alt Hedenstak Ord for Ord, ligesom stærke Mester Jacob forlangte det.“

„Men naar er alt Det skeet, Volle! du var jo ikke længer Tid hos Bispen i Borgestuen, end jeg behøvede til at sadle min Hest.“

„Længer Tid brugte han heller ikke baade til at omvende og døbe mig“ — mumlede Volle. — „Det gik rask nok, og det var til stor Andagt for alle Huskarlene. Men Hastværk er Lastværk!“ — tilføiede han halv sagte: — „hvor godt det blev gjort, vil jeg selv see, før jeg troer det.“

„Men var du da virkelig aldrig christendøbt før? Volle!“ — spurgte Svend Trøst. — „Du har dog sagt mig en Gang, du troede det.“

„Den Gang løi jeg, som en Hedning, Herre! siden jeg nu er bleven en Christen, vil jeg sige Ser Sandhed. Ingen af min Slægt er holdt over Daab, og vi har aldrig troet paa andre Guder og Helgene, end de brave Gønduls Aander, som jeg nu stammelig har bandet og gjort mig til Uvenner. Nu vil jeg see hvad der er ved jeres Frue og alle Helgen, og om et saadant fint Stykke Tomsfru har den Magt, Bispen siger. Hjælper hun mig nu ikke helstindet gennem Verden, saaer jeg hjælpe mig selv, og det bliver sagtens Meningen. Den helligste Tomsfru kan vel snarere selv trænge til Karlehjælp, end hun skulde tage sig af en

lang Lommel, som mig; dertil er jeg ogsaa for fort — hos Kvindfolk har jeg aldrig gjort Lykke."

"Nei, Bolle, omvendt har Bispen dig ikke, hvor vældigt han saa har rystet din Krop; det mærker jeg nok" — sagde Svend Trost. — "Men viis dig nu som en god Christen i Gjerningen og udspeid Leiligheden i Klosteret! Den Dag i Morgen skal afgjøre min Skjæbne."

"Det er, til visse, en from Gjerning, I har for, unge Herre!" — mumlede Bolle og trak paa Skuldrene. —

"Jaaer stærke Mester Jacob Ter fat, vil han nok lære Ter det. Dog det maa I selv om! Bedstemoders Ur svarer jeg for. Der har I den!" Derpaa mumlede han Noget ved sig selv og rakte Svend Trost en lille, grøn Flaske.

"Havde jeg kun ikke bandet Gonduls Mander, skulde Alt gaae godt. Bed nu I den hellige Jomfru staae os bi! Jeg er lidt fremmed endnu i hendes Tjeneste." Derpaa sporede han sin Hest og red forud.

Trettende Kapitel.

D-Kloster, den nuværende Herregaard Dyholm, laa enligt paa den lille D i Limfjorden, der kaldtes Dland, men som nu ved Dæmninger og Sluser er landsfast med Bendsfjssel. Det var et rigt og anseligt Kloster for Konner af Benedictiner-Ordenen og stod under Kronens særdeles Bestyttelse. Det bestyredes af en gammel, streng Priorinde, der havde den mægtige Prior Andreas Petri til Medhjælper. Prioren selv besøgte kun af og til de fromme Sostre, som deres Skriftefader; men siden Klosteret i Geerts lovløse Tid var bleven plyndret og næsten afbrændt af de toileløse Krigsfolk, blev det nu paa Kronens Beføstning omhyggeligt bevogtet af en Klostervagt, der opholdt sig i

Fissherhusene ved Fjorden, hvor de tillige gjorde Tjeneste, som Fiskere, og passede Klosterets rige Aalegaard.

Iulemorgen saaes den sorte Svend blandt de festlig pyntede Landsfolk fra Kysten om Vimsfjorden, som i en stor Mængde Baade vare komne til Oland, for at høre Prior Andreas holde Fromesse i Klosterkirken, hvor Nonnerne, ujete af Menigheden, vare tilstede paa et tildækket Pulpitur og forstjønnede Gudstjenesten ved deres gudelige Sang. Saasnart Messen var ude forlod den sorte Svend Kirken og gav sig i Snak med Klostervagten, hvorpaa han atter seilede fra Den med de fremmede Kirkegængere.

Bed Hoimesen var Klosterkirken, som sædvanlig, besøgt af Egnens fornemste Herstaber, og da der om Aftenen ringedes til Awe, landede Svend Trost paa Oland og steg i sin pynteligste Ridderdragt i Land med et Følge af otte Svende, medens den sorte Svend og to Mand bleve tilbage ved Baaden. Klostervagten, der stod, tolv Mand stærk, ved Kirkeporten, gjorde ærbødig Plads for den fornemme Herre og hans Følge. I Waabehuset satte Svend Trost hemmelig den lille, grønne Flaske for Munden og tømte den rasht ud i eet Drag.

Da Svend Trost traadte ind i Klosterkirken, tonede Nonnernes deilige Stemmer fra det lukte Pulpitur. I den skjønneste af dem alle gjentjendte han Tomfru Agnetes henrivende Stemme, saaledes som den endnu klang ham i Sjælen fra de glade Juletider paa Bjørnsholm, naar Agnetes klare Barnestemme gjennemtonede Kapellet med Englebudskaftet om Frelserens Fødsel, medens han selv blandede sin Røst med de rene Barnestemmer og syntes at see Himlen aaben og Guds Engle fare ned til Hyrderne med det store Evangelium. Erindringen om hin fromme, ustyldige Barnedomstid trængte sig med disse Toner med bebreidende Bemod til hans Sinderste, og den Hensigt, hvori han nu knælede

i en christen Kirke paa den høihellige Tulefest, forekom ham i dette Dieblif jaa vanhellig, at han gyste for sig selv og syntes forkoglet af onde Aander. De fromme Toner vedbleve; men de bleve nu til Dødens og Fordømmelsens Barfjeltoner i hans ængstede Sjæl. Han blev blegere og blegere. Kirken løb rundt for hans svimle Blik, og det var ham, som Altertavlen og alle de hellige Billeder vendte sig. Han syntes, han var hin frække Havmand, der vilde røve den uskyldige Agnete, og at han fra en christen Ridder var forvandlet til et ugudeligt Uhyre. Den kolde Sved sprang fra hans Pande; han foer op og vilde styrte ud af Kirken; men det var for sildigt. Den Dvaledrit, han ifølge sin listige Plan havde udtømt, for som skindød at blive bragt ind i Klosteret, kunde i hans spændte, urolige Stemning ikke virke inddybsfende, men kvalte ham som en dræbende Gift. „Seg døer!“ — raabte han og svimlede — „kald Prioren! jeg vil strifte min store Synd!“ Men hans Svende, der vare underrettede om hans Plan, troede, det var List og Forstillelse; de smilede hemmelig under Skindkapperne, medens de med tilsyneladende Uro og Angest kom deres Herre til Hjælp. Den fremmede Ridders Ud- raab og betænkelige Tilstand vakte stor Opmærksomhed i Klosterkirken. Sangen ophørte fra Pulpituret, og Nonnerne ligede nysgjerrig ud gennem Sprinkelværket. Et dæmpet Skrig hørtes iblandt dem tillige med Priorindens strenge Stemme, der befalede dem at gaae til deres Celler. Prioren forlod Høialteret og traadte ned i Kirkegangen til den fremmede Ridder, der virkelig saae ud som en Døende.

„Mig skeer min Ret!“ — stammede Svend Trost med stedse svagere Stemme, i det han foldede sine Hænder mod sit Bryst og sank paa Knæ i Priorens Arme: — „det er den retfærdige Guds Dom — det er min egen Formastelse og Ugudelighed, der volder min Død — hör!

hør! — Englen kalder mig til Døden og Dommen. —
 — Jeg giver alt mit Gods til D-Kloster — her vil jeg
 begraves — beder for min Sjæl!" Med disse afbrudte
 Udraab sank han uden Livstegn for Priorens Fodder, og
 nu begyndte først hans Svende at finde Sagen helt be-
 tænkelig og tvivle paa, alt Dette kunde være List og For-
 stillelse. De havde ham Alle hjertelig kjær; deres delta-
 gende Sorg blev nu sand og virkelig.

Hos den unge, blege Ridder var der intet Spor til
 Liv. Han laa pludselig som et Lig, udstrakt paa Kirke-
 gulvet, og alle Forsøg paa at bringe ham til Live vare
 frugtesløse. Prioren erkjendte sig om hans Navn og
 Stand, og da han hørte, han besad Formue og bethdeligt
 Gods, tog han høitidelig de fremmede Svende og alle Til-
 stedeværende til Vidner paa den Afdødes sidste Ord, hvor-
 efter han skulde begraves her, hvor han var død, og alt
 hans Gods tilfalde Klosteret. Paa Priorens Befaling blev
 der hentet en Ligbaare fra Baabehuset; derpaa blev den
 døde Ridder lagt midt i Kirkegangen. For Lagen og Vox-
 lys, for Sjælemesser og Vigilier lovede den geistlige Herre
 at sørge, og da Ingen længer tvivlede paa, at den unge,
 smukke Herre jo havde opgivet Aanden, bød Prioren Alle
 forlade Klosterkirken. Derpaa lod han Kirkedøren lukke og
 forlod selv til sidst den øde Kirke gennem Indgangen til
 Klosteret, som han selv lukkede efter sig.

Denne usædvanlige Begivenhed havde sat alle de del-
 tagende unge Konner i saa stor Bevægelse, at den strenge
 Priorinde havde Møje med at bringe den sædvanlige Ro-
 lighed og Orden tilbage. Alle vilde de see den unge Rid-
 ders Lig og tænde Lysene ved hans Baare. Hvem han
 var, og hvad det var for en stor Synd og Ugudelighed,
 han havde anlagt sig for i sin Dødsstund, vare de meget
 begjerlige efter at erfare. Da Prioren en Time efter

traadte ind i Refectoriet, hvor de Alle vare samlede, plagede de fromme Søstre ham med tusinde Spørgsmaal, som han til sidst med alvorlig Strengthed frabad sig, medens han med Priorinden aftalte Alt, hvad der nu maatte foretages, for at sikkre Klosteret den betydelige Sjølegave, og hvorledes man ved denne usædvanlige Leilighed havde at forholde sig.

De indviede Nonner sad ved Bordet i deres sorte Ordensdragt, med det ærbare Hoved-Overslag af sort Linned, og lyttede nysgjerrig til Priorens og Priorindens Samtale. Men midt iblandt dem sad en Novitse i en hvid, verdslig Kjortel; hun var overordenlig deilig, men dødbleg, og hun sad som et Marmorbillede ved Bordet med en tilbagestrængt Taarestrøm i de stille, mørkeblaae Vine. Det var Somsfru Agnete fra Bjørnsholm, som om otte Dage skulde være Ridder Pödebusch's Brud og nu havde seet og kjendt sin ulykkelige Barndomsbens døende Stikkelse i Klosterkirken. Hun hørte Intet af hvad der blev talt, før end alle de indviede Nonner havde forladt Refectoriet og Priorindens strenge Røst lod skarpt befalende i hendes Øren: „hent Vigelagnerne til vor døde Gjest, Somsfru Agnete! Maaſte kan I faae meer Lyst til at opfylde eders Pligter og til at adlyde eders Hr. Faders Villie, naar I en Gang seer Døden under Vine. Jeg er ked af eders Griller og Haardnakenhed. Det er dog ikke for Guds Skyld, I hader den hellige Ugtestand; men fordi I er et egensindigt Verdensbarn. Det kan være Eder gavnligt at medtage et alvorligt: Memento mori*)! naar I nu snart skal ombytte dette Fromhedens og Ustyldighedens Afsyl med den forfængelige Verden. I skal tænde Lyfene ved den døde Ridders Baare!“

„For den Døde frygter jeg ikke, fromme Priorinde!“

*) Husk paa Døden.

— svarede Agnete og foer hastig op med et dieblifligt Udtryk af smertelig Glæde, i det den længe tilbagetrængte Taarestrøm styrtede ud over hendes blege Kinder. — „Stod det til mig, skulde jeg selv begraves i D-Kloster — og ligesaa snart som den fremmede Ridder.“

„Det mener du ikke med, Barn!“ — svarede Priorinden, — „Dine Taarer skuffe mig ikke. Jeg kjender nok den lunefulde Ungdom: døe vil de unge Piger strax, naar de ikke kan faae den Brudgom, de helst vilde have; men de smykkes dog heller med Brudekronen, end med Dødningstrandsen eller det sorte Hovedlin. Efter hvad din Fader har meldt mig, har du i din Barndom halvt om halvt leget Hæstemø med en ung, forvildet Bæbner, hvis Navn han ei engang vil nævne; men han har bedet mig sige dig, at hin unge Tusentast, der har sat dig de ulydige Grillen i Hovedet, nu er fredløs og kan vente at dømmes fra Livet, som Partigænger og Folkeoprører. Kun din Lydighed mod Kongens og din Faders Billie kan maaste formilde det unge Mennekses Skjæbne.“

„Hans Skjæbne raader ingen jordist Konge for“ — sagde Agnete bestemt — „og min Billie skal intet Menneſte boie. Vil man bruge Magt, skal man kun slæbe mig affjælet til Brudeſtamlen. Jeg gifter mig nu aldrig. Jeg vil døe i et Kloster, helst i dette, hvis det maatte forundes mig. Vær ſaa ſtreng, ſom I vil, fromme Frue! paalæg mig alle de Bodsøvelſer, I kan optænke! Lad mig faſte og gaae barfodet i Froſt og Sne! Lad mig vaage over Lig og hudſlette mig med Poenitentſjvøben! — men udstød mig ikke af diſſe hellige Mure! Alt mit Modrenegods vil jeg give til eders Kloster — und mig kun her en Grav!“

„Et forunderligt Sind, Fader Prior! en høiſt beſyn-
derlig Fromhed!“ — ſagde Priorinden til ſin geiſtlige
Raadgiver og traadte til Side med ham: — „ſaa beſtemt

har hun endnu aldrig yttret sig. Klosterets Velsærd gjør os det nu til Pligt at understøtte hendes fromme Begjering og udrive hendes Sjæl fra den forsængelige Verden, de Store og Mægtige vil føre hende tilbage til. Vilde I paatage Eder at tale den fromme Novitses Sag for Kongen og hendes Frænder og forestille dem, at de vil dræbe et Menneſte eller berøve Himlen en Sjæl ved at modsætte sig hendes gudelige Ønſte" —

"Det er min Pligt ſaa vel mod den betrængte Ulykkelighed, ſom mod Eder, Fru Priorinde! og denne gudelige Stiftelse" — hviftede Prioren med et liſtigt Smil. —

"Jeg drager i denne Time her fra, og nu i et dobbelt Velsærdſ-Anliggende for D-Kloster. Beſørg imidlertid den fremmede Ridders Fordeſærd efter vor Aftale! Han var en Frænde, ſom vi nu vide, af den forvovne Ridder Ebbeſen; hans Guds kunde let blive inddraget under Kronen. Nu haaber jeg at frelſe det til gudeligt Brug og — til vor Administration. Fred være med Eder!"

Derpaa forlod Prioren Refectoriet, og Priorinden henvendte ſig nu ſærdeles mild og deltagende til den ulykkelige Pige, der ſtod henſjunken i ſin grændjeløſe Sorg og ſtirrede paa den hellige Benedicts Billede over Kaminen, medens den hele Verden bortſmeltede for hendes Blik.

"Vær troſtig, mit fromme Barn!" — ſagde Priorinden og klappede hende med den tørre Haand paa kinden. — "Jeg ſeer, vor hellige Ordens Patron har vidunderlig draget dit Sind og Hjerte til ſig. Med hans Forbon hos de himmeſke Magter og den værdige Priors Beſtræbelſer hos denne Verdens Herrer, haaber jeg, det ſkal lykkes os at beholde dig her hos os og befrie dig for den verdslige og kjødelige Forbindelſe, der er dit gudelige Sind ſaa forhadet. Du ſkal ikke blive ſtrengt behandlet. Jeg fritager dig ogſaa for Liguagten i Nat. Ret betænkt, ſommer

det sig ei engang for en tilkommende Søster af vor hellige Orden. Selv en død, ung Ridder kan endnu besidde et Slags skuffende Skjønhed, som kunde være det unge, ubevogtede Hjerter farlig. Jeg vil lade Klosterbavgen vaage hos Liget."

"Nei, nei, Fru Priorinde!" — udbrod Agnete heftig — „jeg vil see den Døde — jeg vil tænde Lysene ved hans Baare — jeg vil vaage over hans Lig! Døden — kun Døden vil jeg have for Die!" — tilføiede hun besindigere. — „Skal jeg blive hos Eder, maa I ikke negte mig denne min eneste Trost!"

„Det nærer kun din Tungfindighed, mit kjære Barn! og kan skade din Hælbred. Natten er intet Menneſkes Ven; at vaage en kold Tulenat over Lig i den øde Kirke, vilde jeg ei engang for Alvor paalægge den største Synderinde. Jeg vilde ved den Trudsel kun bevæge dig til Lydighed mod dine verdslige Foresatte. Men nu, da du ſaa beſtemt har kaſtet dig i den hellige Benedicts og vor Frelſers Arme, har du ingen kjødelige Foresatte i Verden. Selv din Ulydighed mod Kongen og din Fader er en from Standhaftighed og en høit priselig Lydighed mod din tilkommende himmeſte Brudgom, hvorfor jeg ingen Straf eller Bod kan paalægge dig."

„Men jeg udbeder mig denne Vaagenat, ſom en Naade, ædle Fru Priorinde! ſom en Barmhertighed mod en Ulykkelig, der intet andet Haab har i Verden, end Graven, og intet kjærere Billede at fæſte ſit Die paa, end den Døde" —

„Nu vel! ſaa vil jeg føie din tungſindige Grille, mit Barn!" — ſagde Priorinden eſtergivende: — „du ſkal ſee, jeg intet Onſke vil negte dig, ſelv ei det urimeligſte, naar du vil være ſtandhaftig i din fromme Beſlutning og blive en Søſter i vor ſtille Troſtens Bolig. Gaf med Gud da! bred Vørlagenet over Liget! tænd Lysene ved den Fremme-

des Baare! Men kom saa tilbage og gik til No! Lad kun Synet af Dødeligheden og Forgængeligheden af alt Jordist bestyrke dit gudelige Forsæt!" Derpaa tog Priorinden hende ved Haanden, og de forlode begge Refectoriet.

Sin giftlignende Drif, der havde bragt Svend Trøst i den Tilstand, hvori han befandt sig, var ingen sædvanlig Dvalebrif, men et høist farligt, alle Livskræfter lammende Bedøvelsesmiddel, der i Forbindelse med en heftig Sindsbewægelse lettelig kunde frembringe Døden. Under sædvanlige Betingelser var dens Virkning dog ligesaa kortvarende, som voldsom. En Time efter at Prioreren havde forladt Svend Trøst, som død, i den tillukte Kirke, kom det standfede Blod i den Skindødes Hjerte atter i Bevægelse; hans Dine aabnede sig, og han stirrede ud i den øde Kirke, som et svagt Maanestjn oplyste, dog uden endnu at kunne rejse sig fra Ligbaaren. Han var stiv og gjennemisnet af Frostkulden; først efterhaanden kom han til dunkel Bevidsthed om hvor han var og hvad der var hændet. Endnu laa han ubevægelig paa Ligbaaren og stirrede hen for sig i den dunkle Klosterkirke. Alle Forestillinger om det Forbigangne og Nærværende svømmede i ubestemte Taagestikfelter for hans Sjæl. Det forekom ham, som han var død, men at hans Sjæl dog endnu var fængslet til det døde Legeme og ikke kunde forlade det, før han vidste, om den stjerne Agnete havde elsket ham i denne Verden og skulde forenes med ham en Gang i Aandernes Rige. Medens han laa i denne halvbevidste Mellemtilstand mellem Liv og Død, fornam han en lydelig Hullen og følte sit kolde Ansigt vædet af en hed Taarestrom. „For min Skyld er du død, du evig Elskede!“ — toned Agnetes klagende Stemme i hans Dre. — „Du kom, for at befrie mig, du kjærlige Sjæl! og du vidste dog ikke hvor høit Agnete elskede dig. Ak! jeg negtede dig grusom din sidste Bøn —

det eneste Ord, der kunde give dig Trøst og Haab i vor Skilsmisse. — Nu tør jeg først sige det; men nu hører du det ikke, kjære, kjære Svend Trøst! Verden eier ingen Sjæl, der var mig kjær, som du — Dig eller Ingen vilde jeg tilhøre i denne Verden — du var min Tanke og min Drom fra jeg var lille. — Alt! kjære, kjære Svend Trøst! Lad mig nu troløve mig med dig paa din Vigbaare! — Lad min Sjæl flybe med dig til det salige Paradis!”

Under disse lidensfabelige Kjærlighedsord, som afbrødes af Suk og Taarer, greb hun hans kolde Haand og satte en Ring paa hans Finger. Men nu gennemstrømmede den saligste Følelse hans stivnede Lemmer. Han havde hørt hvert Ord. Blodet kom tilbage i hans Kinder og Sjælen til hans stivnede Blik. Han reiste sig halvt paa Baaren og udbredte sine Arme mod den forbausede Jomfru, der dog et Dieblisk forfærdet veg tilbage. Vigelagenet faldt hende af Haanden, og hun var nær ved en Afmagt. I det dobbelte Lys af Maanestinet og Kerterne, hun havde tændt om hans Baare, var det som den Døde hævede sig i forklaret Glands for hendes Dine, men dog med hin Aandeverdenens ubegribelige Rædsel, som selv i det kjæreste Gjenfærd maatte overvælde den svagere Menneftenatur.

„Frygt ikke, Agnete! jeg lever!“ — udbrød Svend Trøst og reiste sig helt op — „din Kjærlighed har givet mig Livet tilbage — nu er du min Brud for Guds Afsyn! — O! for dette salige Dieblisk kunde jeg døe tusinde Gange! — Nu veed jeg, hvad jeg dog altid haabede — Agnete elsker mig — der er Sandhed og Kjærlighed til — kun derfor kom jeg hid — kun derfor vilde jeg gaae en Døds-kamp igjennem i denne Kirke!“ —

„Du lever! — store Gud! er det muligt!“ — udbrød Agnete i den høieste Henrykkelse og styrtede i hans Arme. Snart vidste hun Alt, og de lykkelige Elskende

glemte nogle Dieblikke enhver anden Tanke, end deres gjensidige Kjærlighed og Lykke.

I Gravlysglandsen om den forladte Vigbaare stode de Elskende Arm i Arm og hvistede fortrolig om deres Liv og Glæde. Over Nonnernes Gravstene mødtes deres Læber første Gang med den første Kjærlighedstiltaaelses fortryllende Bekjendelser. Nu tilstod ogsaa Svend Trøst med den afsløjte Synders Frimodighed, hvad der under det hellige Awe havde ængstet ham, som saa stor en Synd og Ugudelighed. Hans Plan var ikke blot at faae Visshed om Agnetes Kjærlighed, ved selv at see hvad Indtryk hans formentlige Død gjorde paa hende, men i ethvert Tilfælde, selv med Magt, at bortføre hende af Klosteret og udrive hende af en forhadt Medbeilers Arme. Han behøvede nu ikke mange Overtalelser for at bringe Agnete til at understøtte Udførelsen af hin Bortførelsesplan, som han næsten havde opoffret sit Liv for. Hun betragtede sig allerede som hans trolovede Brud og havde fast besluttet at dele hans Stjæbne. At han virkelig var fredløs og truet paa Livet af Kongen, hørte han nu af hendes Mund! men denne Ulykke forenede dem endnu inderligere. Han slukkede Voxterterne ved sin Vigbaare og følte sig fuldkommen frisk. Han slog sin Kappe over sin kjærlige Brud, og hun viste ham nu en Udvei til Flugt, som han i sin lidenskabelige Over ikke havde tænkt paa. Gjennem Sacristi-Døren traadte de Elskende ud paa Kirkegaarden og naaede, ubemærkede af Bagten, den øde Kyst af Vimsjorden, hvor den sorte Svend, med god Tro paa sin Dvaledriks Ustadelighed, tillige med Ebbejens Stridsmænd, endnu ventede ved Baaden.

Inden man i Klosteret havde mærket hvad der var skeet, sad Svend Trøst og Agnete til Hest paa den anden Side af Vimsjorden, og inden det blev Morgen anden Jule-

dag — vare de lykkelige Elskende i Sikkerhed paa Brattingsborg.

Ebbeesen modtog dem med faderlig Mildhed, og hans Hustru sluttede kjærlig den skønne Agnete i sine Arme; men stærke Mester Jacob holdt en streng Straffeprediken for den dristige, unge Ridder. „Det gaaer, min Gud og Herre! aldrig godt!“ — sagde han til sidst og pusted. — „Det er en Dumdriftighed uden Lige. Men har I nu gjort hvad I vil, min unge Ven! saa maa I tage hvad der følger paa. Ret betænk!“ — tilføiede han mildere — „eders Sager stode alt saa slet, at I fast ikke kunde gjøre dem værre. Nu, da Ulykken er skeet, seer jeg intet andet Raad, Ja'er Ebbeesen! end at vi lægge de unge, forvildede Menneskers Hænder i hinanden og bede vor Herre være dem til Hjælp og Skjold, hvor Mennesker ikke kan hjælpe. De faae nu dele den Ulykke sammen, som Gud Allmægtigst har bestikket! Siden jeg seer, de har hinanden saa kjær, skal de dog have nogle gode Dage i denne Verden; jeg vil paa mit eget Ansvar lyse Kirkens Betsignelse over dem og erklære dem rette Egtefolk at være.“

Svend Trost trykkede den djærve, ærlige Biskops Haand til sine Læber, og da Mester Jacob om Aftenen forlod Brattingsborg, fulgte Svend Trost og hans ægteviede Hustru ham med de kjærligste Afkedsord ned af Høienloftsbroen. Huskarlene dansede i Borgestuen, og der lød Jubel og Bryllupsglæde inden for Brattingsborgs forte Mure, medens der foer Abud fra Priorinden i D-Kloster til Kongen og den mægtige Sti Andersen om den døde Ridders Forsvindelse med Ridder Bodebusch's Brud og om det forvovne Angreb, der var skeet paa D-Klosterets Fred, trods Kronens mægtige og hellige Bærge.

Fjortende Kapitel.

Et nyt, lykkelig Familieliv opblomstrede nu i de kolde Vintermaaneder inden for de frosne Grave og snebedægte Murtinder paa Brattingsborg, medens Uveiret stedse traf mørkere sammen over Ebbesens og hans Benners Hoveder. Kongen, vidste man, var heftig fortørnet; han havde den toogtyvende Februar udstedet et aabent Brev i Roeskilde, hvori han lovede: mandelig at straffe alle lovløse Foretagender mod Klostre og Geistlige. Den betydelige Krigsmagt, han samlede, skulde være bestemt til at storme og nedbryde alle Ridderborge i Landet, som holdtes i væbnet Tilstand af egenmægtige Partihøvdinge, eller hvorpaa Kronen paa fjerneste Maade kunde gjøre Krav; blandt disse nævnedes det mægtige Hald; men begge Ebbesens Borge, Brattingsborg og Nørreriis, vilde man vide stode først paa Udryddelseslisten. Om de Rustninger, Geerts Søner foretog, hortes der foruroligende, men hverandre modsigende Rygter. Vaaren kom; endnu stod dog Brattingsborg uantastet. Ebbesen var betænkt paa en ny Sommerfeide mod de fremmede Tyranner i Nørrejylland, og Svend Trost overgav ham villig alt sit Fædrene gods til de fattige Landsfolks Udrustning. Morbroderen gjorde ingen Indvendinger mod disse Opoffrelser, hvorved hans Søster søn, i sin Iver for Landets Vel, berøvede sig selv den Uafhængighed og Selvstændighed, han nu, som vordende Familiefader, meer end nogensinde behøvede. Den skønne Agnete sad alt i Fruerstuen hos Fru Tutta og syede paa Børnehue og Christentoi til den lille Arving, hvormed hun til Efteraaret haabede at glæde sin kjære Vgtemand. En Morgen traadte Ebbesen med en glad og rolig Mine ind til de unge, lykke-

lige Hgtefolk i den affides Del af Borgens Gjestehus, der var indrommet dem til deres lille Husvæsen.

„Seg lykønsker dig, min kjære Søstersøn, som Herre af Brattingsborg Gaard og Gods, med Agerland, Skov, Jagt og Fiskeri og alle herstabelige Rettigheder!“ — sagde Ebbejen med et venligt Smil, og overrakte den unge Ridder et beseglet Document: — „det er dig lovligt tilstjødet paa Viborg Thing“ — vedblev han — „det er ingen Gave, men en ligefrem Erstatning for hvad du har udlagt for mig og mine Foretagender. Alt er afgjort og i Orden. Jeg er nu din Gjest her paa Brattingsborg til jeg selv kan drage ind paa Nørveriis.“ — —

„Min Gud, hvad tænker I paa? kjære, bedste Morbroder!“ — udbrod Svend Trøst yderst forbauset. — „I har jo selv opoffret langt Mere. Har I glemt Eder selv, saa tænk dog paa eders Hustru og Sønner!“

„De har endnu Nørveriis Borg og tilstrækkeligt Gods, saafremt Kongen og hans Raad vil unde dem Fred og Landslovens Bævn efter min Død. Af uretsfærdigt Gods skulde de dog ikke leve. Du har, uden at tænke derpaa, kjøbt og betalt denne Borg, hvortil du nu er retmæssig Herre. For din mandige Frihed og din Hustrues Trygheds Skyld var det nødvendigt“ — tilspøiede Ebbejen med et venligt halvt vemodigt Blik til den forbausede Agnete: — „Du eiede jo ingen befæstet Borg, og her kunde jeg, som Borgherre, ikke beskytte Eder. Hvis Kongen med Lovens Medhold fordrede Borgporten opladt, maatte jeg, efter min Tænkemaade, adlyde uden Bægning. Om vort rette Forhold til Konge og Landslov ere vi To ikke ganske enige; men nu raader du dig selv, Svend Trøst! Du er en selvstændig Ridder. Du er Hgtemand og, om Gud vil, inden Aaret er omme — Fader. Din timelige Lykke eller Ulykke ligger, næst Guds Billie, nu for en Del i

din egen Haand. Enhver af os maa kunne handle, som uafhængig Mand, efter sin egen Samvittighed."

Ingen Invendinger hjalp. Sagen var afgjort, og Ebbeesen forlod de overraskede unge Egtesfolk, uden at ville modtage nogen Tak eller Berømmelse for denne Handling. Men fra samme Dag maatte Svend Trøst og Fru Agnete overtage hele Borgens ydre og indre Bestyrelse. Ebbeesen og hans Familie flyttede ind i Borgens Gjestehus indtil videre og fandt en hjertelig Glæde i at betragte sig som det unge Herstabs hjære og ærede Gjester.

Ridder Folqvard havde ikke kunnet finde sig i det stille, huslige Vinterliv paa Brattingsborg, som han dog selv saa ofte med sin Strængeleg og sin herlige Stemme havde forstjønnet, naar Agnete og Fru Tutta sang de gamle, hjære Folkesange i den fortrolige Aftentreds ved Kaminflammen. Synet af de unge Egtesfolks Lykke glædede ham vel, men gjorde den glødende Lidenskab, der lønlig fortærede ham selv, uudholdelig. Han foer Landet omkring med Ebbeesens Udridere og den sorte Svend, for at kunne give sine Bener paa Brattingsborg sikker Underretning om Alt, hvad der angik dem og de vigtige fædrelandske Anliggender.

En Aften sidst i April sad Svend Trøst i den huslige Familietreds i Brattingsborgs Høienloftssal ved den unge Husmoders Side. Det havde været en travl Dag for den nye Borgherre, og Ebbeesen var træt af at øve sine Krigsmænd.

„Giv Agt, min ærede Hr. Bert!“ — sagde Ebbeesen munter — „for Kongen faae vi Fred her i Sommer! han har Andet at tænke paa, end at forfølge dem, der ærligt vil staae ham bi mod Landets Fjender. Rigets Gjenforening maa være ham vigtigere, end at tugte et Par egen-

findige Riddere, der dog i Grunden mene det godt med Land og Rige."

"For Danmark synes mig han sørger kun slet, Morbroder!" — svarede Svend Trøst. — „Har han nu solgt Svensten Kronens Ret til Skaane og stoppet hele Fyens Land i Gabet paa Geerts Søner, træder han jo i sin elendige Faders Spor saa jammerligt som muligt. Jeg kan ikke begribe hvorledes I kan vente Jer noget Stort for Danmark af en saadan Kræmmer og Pennehelt af Konge. Nei, da vilde Junker Otto blive os en anderledes Landsherre."

„Lad den Drøm fare, min gode Ven! den kan endnu koste din Hals" — sagde Ebbesen alvorlig. — „Vi vil ikke være blinde for Atterdags Lys, om det end brænder os. Der er en Klogskab i Baldemars Fremgangsmaade, som forbauser mig. Han opoffer kun for Diebliffet og for et Syns Skyld hvad der endnu ikke kan indløses eller tages med Magt, medens han samler under Kronen hvad der for denne Stund er vigtigst. Se, om han ikke fik de geistlige Herrer til at rømme ham Kjøbmandshavn! Fra Axelhus vil nu Abjalons og den store Baldemars Aand, med Guds Hjælp, lære ham at samle Riget baade med Hjerte og Forstand."

„Lad kun hans Hjerte blive ude af Spillet, kjære Morbroder!" — svarede Svend Trøst med et bittert Smil: — „beholder han Havn og Axelhus, steer det jo med List og Svig, og det vil I vist aldrig kalde Ret, hvor klogt det kan være. Hvad Baldemar og Biskop Svend besegler, har jeg ingen Tro til, siden jeg læste deres lybske Handel om Eder og Otto. Hofluften maa dog være farlig og Thronglandsen blendende baade for verdslige og hellige Mænd."

„Deres Hjerte vil vi lade Gud dømme!" — sagde Ebbesen med rolig Alvor. — „Hvad de statskloge Herrer

hidtil har beseglet, var dog til Landets og Rigets Bedste — men stenhaardt var det mod os og Otto — det er sandt.“

Denne alvorlige Samtale, som Fru Agnete og Ebbejens Hustru med stille Bekymring gave Agt paa, blev nu afbrudt ved Lyden af Hornet i Porttaarnet. Den muntre Klang meldte en Husvæns Ankomst. Det var Ridder Følqvard. Han traadte strax efter ind i Høienloftsjalen med en Hæftighed, der bebudede en vigtig Nyhed. „Juncker Otto er fri!“ — udbrød Følqvard: — „han er dragen til sin Farbroder til Kiel — jeg har selv seet ham.“

„Gud skee Tak, det var dog en Gang et godt Budskab!“ — sagde Ebbejen og rystede hans Haand. — „Velkommen, brave Følqvard!“

Svend Trøst var bleven saa glad over den nye Tidende, at han omfavnede Følqvard og dem Alle og sprang om paa Gulvet som en Top. „Vor kjære Otto fri!“ — gjen tog han — „og uden at opgive Kronen — giv Agt, Venner! Nu kommer han dog til Regimentet, og vi faae en Skonge til sidst, som det er værd at hjælpe til Magten og Riget.“ —

„Kæser Du?“ — afbrød Ebbejen ham med streng Røst — „kjender Du ikke den ædle Juncker Otto bedre? Han vil ære Landsloven og Folkets Villie, i Frihed, som i Fængsel. Den danske Mand, der kan tænke paa Andet, er en Landsforræder.“

Svend Trøst bleguede ved disse haarde Ord, men taug. Digej som for at erindre sig selv om, at den strenge, kjære Morbroder nu tillige var hans Gjest, indtog han sin husfaderlige Plads. Agnete trykkede ham ængstelig og kjærlig i Haanden, og der kom intet Ord over hans Læber før den opbrusende Harmen var overvunden.

„Fortæl, fortæl, kjære Følqvard!“ — sagde Ebbejens Hustru hastig og søgte klogelig at afdrage Opmærksomheden fra dette Husets farlige Stridspunkt, hvori hendes strenge

Hgtemand havde begge de unge Riddere og hendes eget Hjerter mod sig.

„Jeg var i Bloen i forrige Uge“ — sagde Følqvard.
 — „Jeg saae den store Bryllupsfærd med Grev Johan den Mildes Døtre og Herrerne af Werle. Havde jeg ei vidst, I sad her hjemme, vilde jeg have forverlet Jer med den ene stjerne Brud, Fru Agnete!“ — Svend Trost stiftede atter Farve ved denne Bemærkning, som hverken Agnete eller de Andre lagde videre Mærke til. „Jeg saae begge Geerts Søner i Brudestaren“ — vedblev Følqvard.
 — „De bære endnu dyb Sorg for deres Fader. Grev Henrik saae ud som han havde forsvoret sig til Nattens Aander; men der var en Storhed i hans mørke Blik, som jeg maatte ære. I har en Dødsfjende, Fader Ebbesen! som jeg kunde misunde Eder. Det er en Orn med Falkens Blik: naar den flyer for eders stærke Arm, er det kun mod Uveirskien, som for at rive Lynet af Tordnerens Haand og slynge det mod sin Fjende. Vogt Eder! kjære, djærve Ebbesen! Det Sværd, I høimodig gav Faderhevereren tilbage, hviler visjelig ikke for det har druffet det ædleste Blod, Danmark eier.“

Følqvard taug, og Alles Blik dvælede med deltagende Betyrning paa Ebbesen; men han nikkede med et roligt Smil: „I er noget Skjald, min kjære Følqvard! og lidt tilboielig til hedenste Lignelser og Dverdrivelsjer. Dog lad Orneungen komme med sit Lyn! — Jeg har ventet ham længe. Har jeg fældet den gamle Kongeørn, veed jeg vel hvad jeg kan vente af den unge. I har Ret! han er en Dødsfjende, som det er værd at see under Dine. Men lad nu den Fugl flyve! — Hvor saae I Junker Otto? hvorledes blev han fri?“

„Jeg saae ham paa Beien mellem Rendsborg og Kiel tre Dage efter Brylluppet i Bloen“ — vedblev Følqvard.

— „Man vil sige, hans milde Farbroder har udvirket hans Frigivelse ved Bryllupsfesten og uden alle Betingelser.“

„Hvorledes saae han ud?“ — spurgte Svend Trost og sprang op. — „Han drog vist ikke fra sit Fængsel som en ydmyg Falk, der har lært at lystre, men som en af de kongelige Løver, Danmark nu savner i Hjerteskjoldet.“

„Ingen af Delene, Ven!“ — svarede Folqvad — „han saae i mine Dine ud som en hellig Martyr, der drager fra Fængslet til sit Baal, for at fare til Himmels paa Luevinger. Det var som han saae ud over al Jordens Herlighed og Nød med et Blik, der gennemfoer Uendeligheden. Der var en Klarhed og Ro i hans Ansigt, ligesom al Verdens Kroner fløi ham forbi med Støvet under Heftehoven, og som han havde fundet Maalestokken for denne Verdens Storhed og Sammerlighed i en større Berden, end den, Solen beskriver gennem Himmelrummet.“

„Seer du, Svend Trost!“ — sagde Ebbejen og smilede — „saadan tænkte jeg mig ham, efter hvad jeg vidste om hans stille, fromme Sind, om jeg just ikke kunde sige det med Folqvads store Ord. En saadan drømmende Helt kan maaste erobre den hellige Grav fra de Bantroe, men aldrig opreise en sjunken Throne paa vor jævne, platte Jord.“

„Den, der kan det Største, kan vel ogsaa det Mindre!“ — svarede Svend Trost — „dog lad os aldrig tvistes derom, kjære Morbroder!“ — vedblev han hjertelig — „Sligt hører paa en Maade til Troesfagerne, og deri maa Enhver til sidst vel følge sit eget Hoved eller Hjerte. Eders Hoved troer paa Baldemar, men mit Hjerte paa Otto. Lad os i det Stykke fordrage hinandens mulige Bildsavelser og i alt Andet være enige som Fader og Søn!“

„Tro, i Guds Navn, hvad du maa, men lad det blive ved Troen, min brave, unge Ven!“ — svarede Ebbejen og

tryffede hans Haand. — „Du mener det tro og ærlig; men du er paa en farlig Afvei.“

Der blev nu ikke talt meer om disse Ting. Da Folqvard havde fortalt hvad han vidste, greb han sin Straengeleg, og man tilbragte endnu en fortrolig og venlig Aften sammen paa Brattingsborg. Dog en stille Bemod blandede sig i Samlivsglæden; thi næste Dag vilde Ebbejen, efter hvad der længe var bestemt og forberedet, drage ind paa sin gamle Fædreneborg, Nørreris, i Nærheden af Aarhus.

Tidlig om Morgenens var det anselige Reisetog alt i Bevægelse, ledjaget af en temmelig betydelig Krigerstare. Svend Trost og hans unge Hustru fulgte med. Det var dem tungt at løsrive sig fra de kjære Venner, og de agtede at blive nogle Dage i den skjøne Mai Maaned paa Ebbejens gamle Skovborg, medens Folqvard paatog sig Brattingsborgs Bevogtning. Efter Planen for den nye Sommerseide, vilde Ebbejen selv fra Nørreris lede Befrielseskampen omkring Randers, Aarhus og Skanderborg, medens Svend Trost og hans unge Venner fra Brattingsborg skulde foruvrolige Fjenden i Viborgeggen og ved deres Holdere staae i bestandig Forbindelse med Bondehæren og Feltherren paa Nørreris.

Ebbejen eiede tvende Gaarde af dette Navn. Den ene var ubefæstet og laa ved Hale Sø i Viborgeggen, en halv Mil fra Brattingsborg eller Kleitrupgaard, hvor fra han havde foretaget det berømte Tog til Randers; men hans gamle, befæstede Fædreneborg, Nørreris, der er bleven udødelig med Ebbejens Navn, laa mellem Aarhus og Randers og har til de fildigste Tider bevaret sin Berømmelse hos Almuen, skjøndt der nu kun er Spor tilbage af Borggravene tillige med den Voldbakke, hvorved Borgen har staaet og hvor en gammel, ærværdig Eg i fem Hundrede Aar er bleven holdt i Væ af det taknemmelige Folk, der

altid har elsket denne Folkehelt, som Schweitzerne deres Tell, som Danmarks uforglemmelige Befrier fra Tyrannens Nag.

Paa Ebbesens Fædreneborg havde man nu ikke seet denne Folkets Ven siden Geerts Fald og siden Ebbesens Navn var blevet det berømteste i Danmark. Hans Tilbagetog til Nørreris var derfor ogsaa et Triumftog, og han modtoges i sin Fødeegn med en Deltagelse og Begeistring, der overtydede ham om, at han havde et tryggere Værn i det taknemmelige Folks Kjærlighed, end i den bedst befæstede Borg. Nørreris var kun et lille Herresæde, og ikke nær saa stærkt befæstet som Brattingsborg. Største Delen af Gaardens Bygninger laae uden for Befæstningen. Volden var ikke høi og Borggraven temmelig smal; Murtinderne vare noget forfaldne; men det gamle Taarn saae helt anseligt ud. Borgen havde ikke, som Brattingsborg og Hald, en naturlig Befæstning af nogen Indsø; den var omringet af frugtbare Marker mod Nord og Vest og af en herlig Bøgeskov-Halvkreds mod Syd og Øst. Borgen havde en deilig Belliggenhed, og der var den livligste Samfærdsel ved Veienes Sammenstød fra Randers, Aarhus og Skanderborg. I det sydlige Hjørne af Volden stod hin mærkelige Eg, som Ebbesens Fader, Ridder Ebbe Galt, havde plantet den Dag, hans Søn Niels blev fød, og som endnu den Dag i Dag staaer frisk og grøn paa Levningen af den gamle Voldbakke. Dette Træ var frodig voget med Ebbesen og var nu med ham henved de fyrrethve Aar. Der under havde han leget Krigsmand som Barn; under dets Skygge havde han siddet mangan lykkelig Sommeraften med sin unge Hustru i deres Egteskabs fem første Aar, inden endnu Tanken om hint store Foretagende mod Geert havde furet hans Pande. Da han nu red ind ad Borgporten paa Nørreris ved sin Hustrues Side og med den mindste Søn paa Sadelknappen, medens den ældste red foran paa sin egen lille Hest, faldt Ebbesens Blik

først paa Egen foran Taarnet paa Bolden; den var endnu ikke udspungen, men var af hans Bønder og Husfolk festligt behængt med friske Bogeløvskrandsje. Den lille Borggaard gjenløb af Tubelraab og stod aaben for Ebbesens talrige Venner, der ved Rygtet om hans Ankomst til Egnen vare strømmede til Nørreeris for at modtage ham.

Under al den Tummel og Glæde bemærkede Svend Trøst blandt de mange Fremmede et ham høist modbydeligt Ansigt, som syntes ham bekjendt, men som han ikke vidste hvor han før havde seet. Det forsvandt strax igjen blandt den store Mængde Mennesker, der strømmede ud og ind paa Borgen. Sildigt om Aftenen blev det ham først klart, at det havde været John Ellemose, hin Forræder fra Lolland, der havde været med at bortføre Kong Christopher fra Saxkjøbing, og som siden saa lumskelig havde hjulpet Henneke Bryde paa Heden. Denne Forbryders Forbindelse med Sti Andersen var ham bekjendt; ved Kongens Amnestibrev var den berygtede John Ellemose nu fri og frank, og man paastod, han brugtes til Speider af Ridder Sti og den nye Regjering. Neppe var dette Lys opgaaet for Svend Trøst, før end han med pludselig Angest favnede sin kjære, unge Hustru, som han havde forladt paa den grønne Plads uden for Borgen, hvor hun med Ebbesens Børn havde glædet sig ved at see paa Bøndernes Dands og paa et Tog af Egnens unge Karle og Piger, der med festlig Sang og med grønne Maigrener i Hænderne red Sommeriby og forenede denne landlige Folkefest med Glæden over Ebbesens Hjemkomst. Svend Trøst foer som en Rafende om mellem de syngende og dansende Skarer, men kunde ingensteds pine Agnete. Endelig traf han Ebbesens Sønner tæt ved Indgangen til Ris-Skov, og de fortalte ham, uden at ane nogen Ulykke, at „den rare Fru Agnete nu ogsaa red Sommeriby og var bleven

Maidronning." Hun var bleven pyntet med Krandsje og sat op paa en deilig smykket Hest af en pyntelig Herre, der med en hel Skare prægtige Sommeriby-Folk var redet bort med Fru Agnete gennem Skoven. Børnene klappede i Hænderne af Glæde over al den Stads og Herlighed, de havde seet; men Svend Trøst var fortvivlet. Han foer tilbage til Borgen og svang sig paa sin Hest. Man saae ham fare som et affindigt Menneſte ind ad Skoven til, uden at Nogen vidſte hvad det kunde betyde. Men ved det feſtliche Kvælsnadverbord ſavne de man Agnete og Svend Trøst, og man ſogte dem alle Begne forgyves.

Den unge Frue troede virkelig at ſøie de godmodige Landfolks Dnſte, og at hun med dem og Ebbeſens Venner deltog i en glædelig Feſt, da hun, ſom Maidronning, beſteg den magelig indrettede Sadel og lod ſig bortdrage i det feſtliche Tog uden at vide hvorhen. Forſt da hun ſaae ſig dybt inde i Skoven og Sommeriby-Sangene ophørte omkring hende, medens Mørket ſaldt paa, og det ſtedſje gik hurtigere fremad over ujævne og lidet betraadte Veie, ſaae hun ſig urolig om blandt de fremmede Menneſter, der omgave hende, og ſpurgte om man nu ikke vendte tilbage til Borgen. Den ſtadselige Herre, der havde loſtet hende i Sadeln, hilſede hoſlig og forſikrede hende, at nu var man der ſtrag; det var kun en lille Omvei, man red, for at nyde den ſjonne Maimaaneds-Aften; det hørte til Folkefeſten at gjække de Skjonne, og man maatte finde ſig i hvad der ved ſlig Leilighed var Skik og Brug.

Man kom endelig ud af Skoven og beſandt ſig paa en Landevei.

„Lad os ſtynde os, godt Folk, at man ikke ſkal ſavne vor ſmukke Maidronning for længe!“ — ſagde den fremmede Herre, og det gik raſt frem ad Landeveien, ſom Agnete troede førte tilbage til Nørreris; men de havde redet over

en Time, og endnu saae man Intet til Borgen. Endelig bemærkede Agnete, at man var ved Havet og red ind gennem en anselig Sofstad. Hun var i Aarhus, og nu steg hendes Angest til det Høieste. Hun udstodte pludselig et høit Skrig om Hjælp og vilde springe af Hesten; men i samme Dieblik følte hun sig fastholdt af et Par stærke Arme, og der blev bundet et Klæde for hendes Mund. Næsten uden Bevidsthed blev hun ført videre, og da hun kom til Besindelse, befandt hun sig paa Dækket af et Skib, der foer rask hen i Matten over Bølgerne. Hun vilde folde sine Hænder til Bøn om Frelse; men hendes skjønne Hænder vare bundne, og den Ulykkelige hensank i stille Samren paa Skibsdækket, med et fortvivlet Blik til de rolige Stjerner over hendes Hoved. Skibet styrede nedent om Samsø gennem store Bælt og foer næste Dags Aften ind i Havnen ved Bordingborg. Her blev den fangne Dame i al Stilhed ført op i det saakaldte Zomfrutaarn, hvor Marsk Stigs Døttre havde siddet fangne i Kong Erik Menveds Tid.

Paa Bordingborg Slot var der i disse Foraarsdage meget Liv. Kong Valdemar havde nylig faaet sig dette Slot afstaaet, der havde været pantsat til hans Farbroder, og strax valgt det til sit Hofhold. Her fra ndløste han nu efterhaanden ved statskloge Pengeomsætninger og Løfter, saa vel som ved Retsforfølgelser og Trudsler, flere pantsatte Slotte og Provindsjer, medens han tillige samlede en Hær af tydske Leietropper omkring sig, for ogsaa med Sværdet at kunne give sine Underhandlinger Vægt. Biskop Svend af Aarhus og Sti Andersen vare hans vigtigste Raadgivere saa vel som Marsken Ridder Loken og den rügenste Ridder Pödebusch, der var bleven Hovedsmand paa lille Gurre

ved Bordingborg, hvor han med sin Moder og skjøne Søster opholdt sig.

Den Aften, Fru Agnete var ført fangen til Jomfrutaarnet, var der rykket en ny Trop tydske Soldryttere ind i Staden, og Borgerne saae med stor Forargelse og Harme, at disse Kongens Krigsmænd havde faaet deres Sold betalt i Kirkefienoder, som Kongen i sin store Pengetrang havde ladet udtage af Landets Kirker, og at nu disse fremmede Leiesvende, ligesom Geerts Røverbander tilforn, i raa Vildhed og Raadhed drak deres Al af de hellige Kirkekalk og misbrugte dem paa anden verdslig Maade ved Drik og Svir, under frække, ugudelige Sange. Denne Ryggeløshed havde foraarsaget en næsten oprørsk Tumult i Staden, og Biskop Svend gik, heftig oprørt der over, ind til Kongen i hans Lonkammer, medens Sti Andersen og Ridder Pødebusch stode paa Høienloftstillien og talede hemmelig sammen.

„Han er i en hellig Midfærthed, den fromme Guds Mand!“ — sagde Sti Andersen og trak smilende paa Skuldrene. — „Han forløber sig, skal I see; men det skader ikke. Hvad skal vi med den hellige Mand i vort Raad? Det er ikke Tider til at gjøre sig Skrupler over Smaating. Mod min Husret vilde han ogsaa gjøre Indvendinger; men jeg lader mig ikke holde for Nar. Nu har vi hende da, Pødebusch!“

„Hvem? den deilige Synderinde? er det muligt?“

„Hun sidder i Jomfrutaarnet. Ellemose har holdt Ord. Men det nytter Jer kun lidt; det tænkte jeg nok. Hun har havt Bryllup for fire Maaneder siden, og — nok sagt! — kan den Omstændighed ikke slaae Band paa eders hede Elskov, maae vi see Tiden an. I har ærlig hjulpet mig til Statholderskabet, og jeg vil gjerne holde mit Løfte. Om Egteskabet kan hæves, veed jeg dog ikke. I alt Fald — inden Naret er omme er hun Enke. Det gjør mig

ondt for den arme Djævel af Mand, men han har gjort os det for galt. Han vil snart løbe i Fælden. — Det trodsige Hoved har han forbrudt.“

„Hun maa blive min, hvad det saa koster, paa enhver mulig Maade!“ — hvistede Podebusch ivrig — „en saadan Deilighed er der ikke til i Verden. Men I lover saa ubestemt. Sig mig dog Get, Hr. Statholder! I har ladet Jer forlyde med, der kunde være Tvivl om eders lovlige Ret, som Fader, til at opfylde jert Løfte. Hvo raader da i denne Sag meer, end I?“

„Det vil jeg betroe Eder, naar Tid er — men tys!“

Den hemmelige Samtale blev nu afbrudt, i det Biskop Svend traadte ud af Kongens Lønkammer med blussende Kinder og gik gennem Forsalen i den heftigste Sindsbevægelse. „Jeg ryster Støvet af min Fod paa denne vanhellige Tærskel!“ — sagde Bispen og vendte sig ved Døren mod begge Kongens verbdslige Raadgivere, der stak Hovederne sammen og smilede.

„Jeg forlader Gudsbespotternes og de Ugudeliges Raad“ — vedblev Bispen — „inden Høvnens Time kommer, og vore besmittede Gudshuse styrte sammen over Syndernes Hoved. Det er eders Raad og Anslag, Hr. Statholder, og eders, min fremmede Herre! Kom i Hu hvad jeg har sagt Eder! I skal høste som I saade. De, der besmitte Helligdomme — og de, der sælge Sjæle“ — hvistede han til Podebusch — „de skal kjøbe Forbandelse“ — —

„Hvad stor Ulykke er her da skeet, Herre Bisp!“ — afbrød Sti Andersen den heftige Prælat, medens Ridder Podebusch saae ud af Vinduet og syntes at skjule en lønlig Uro. — „Cre Sacramenterne ikke lige hellige, enten de uddeles i Tin- eller Solv-Kar? Til hvilket helligere Brug kan Kirkerens Rigdomme anvendes, end til at redde Folk og Rige fra Undergang og befæste Majestætens Throne?“

„I skal see, hvad der kommer ud af sli^g Ryggesløshed!“ — vedblev Bispen. — „I skal see, hvad det bliver for Seire, I vinde med disse fremmede Ransmænd og Gudsbespottere, hvis Blod I købe med fordømmeligt Kirkeran! — I skal see, hvad det Liv fører til, hvormed I besmitte dette Kongehus! — Død og Skændsel, Pestilentske og Fordærvelse maa et saadant Regimente bringe over Land og Rige. Af den Giftæd, her lægges, skal der opvoxe giftige Frugter. Jeg tvætter mine Hænder. Jeg vil ingen Død og Del have deri.“

„Det er for sildigt, Herre Bisp, at tvætte Hænderne rene!“ — tog Sti Andersen spottende Ordet. — „I har selv lært os den meget fornuftige Regel, vi har fulgt. Vor gode, christelige Hensigt maa undskylde, hvad man i Balget af de nødvendige Midler kan dable. Disse Tidens Urenhed og Smitte kan Ingen, der vil virke med Kraft, ganske unddrage sig. Det har I selv sagt og beklaget meer end een Gang. Det er eders — som det var Ebbesens og hele Folkets Trøst i Nøden. Det er Tidens og ikke vor Skyld. Skal nu det Regimente, I selv har hjulpet til at grundfæste, føre Sammer og Fordærvelse over Landet, vil Ulykken vel heller ikke gaae Eder forbi, hvis den er retfærdig.“

„Des værre, Sti Andersen, I siger Sandhed!“ — tog Bispen atter Ordet med dyb Smerte i det ærværdige Ansyn. — „Jeg tør ikke opløste mit Hoved mod den Retfærdiges Dommerstævne og sige: lad din Haand ei ramme mig! Jeg har ingen Del i Forargelsen. Nu seer jeg klart hvortil hin uhykjelige Tanke fører, som selv den største Daad iblandt os har besmittet Folket med. Jeg har fordømt den i Ebbesens Tid; men den har i Nøden stuffet mig selv, da jeg brød Staven over hans Hoved. Wisselig! selv ei det største, det helligste Med kan gjøre Ondt til Godt og det Vanhellige helligt. Jeg fordømmer endnu den Tanke;

jeg lyser den i Vand i min egen Sjæl: det er en Djævelens Tanke, som aldrig kan føde anden Daad, end Udaad, og aldrig avle anden Frugt, end Forbandelse."

Med disse Ord forlod Biskop Svend hastig Høienloftstillien. De to Hofmænd saae til hverandre og trak paa Skuldrene med et medlidende Smil; dog syntes Hr. Podeshusch noget forstemt og urolig. Nu aabnedes Døren til Kongens Lønkammer, og den unge Konge traadte ud til dem. „I har nok ogsaa faaet Texten læst, I gode Herrer!“ — sagde han i let bebreidende Tone — „men det har I ærligt forstyldt. Hvad kom der ud af jer dumme Finantsplan? Ei saa meget engang, som jeg kan stoppe disse Slughalse i Munden for en Maaned.“

„Min naadigste Herre!“ — sagde Sti Andersen og bukkede dybt — „I mente dog selv, det var en god Mundfuld og burde være des drøiere, jo mere Hellighed og Belsignelse der var ved.“

„Alt kan bruges! det forstaaer sig!“ — svarede Kongen — „men med Forstand! — Hvi lod I ikke disse Diste og Kalke smelte eller hugge i Stykker? Verden vil bedrages, det veed I jo. Jeg kan slaae Pærer ned med St. Knuds hellige Halsben, naar jeg har det klogelig stjult i min Stok; men sætter jeg aabenbart min Stovle paa en Pjalt af hans Stjorte, kan jeg blive stenet af de dumme Hængehoveder. Nu kan vi faae et smukt Oprør her i Staden for eders Uforsigtighed. Af Sted, Sti Andersen! indløs strax det hellige Kram! sig, det skal gives Kirkerne forgyldt tilbage — det var en forfærdelig Feiltagelse! Lad det saa strax omstøbe! — saa er den Ulykke forbi.“

„Havde vi kun rede Penge at indløse med!“ — mumlede Sti Andersen betænkelig og trak paa Skuldrene. — „Som I befaler, min naadigste Herre! det er den simpleste Ting af Verden“ — sagde han hastig, i det Kongen

med et skalkagtigt Smil nævnede et af de Krongodser, Sti Andersen endnu besad med Uret fra Geerts Tid. — „Get Ord af eders Mund er mig nok, Herre! — Naar mine Raad skal komme tørre i Hus, maae de dog altid først gaae gjennem eders Hoved.“ Derpaa bukkede han hastig og gif.

„En hul Karl, Bodebusch!“ — sagde Kongen og saae smilende efter ham: — „naar han kun hører det rette Ord, er Intet ham umuligt. Nu, min vakkre Bodebusch! har vor Skriftefader forjaget din Vystighed? Hans hellige Brede kom os i Grunden til Pas. Jeg er fed af hans evige Skrupler og Formaninger. Nu kan han undværes. Lad ham nu præke om disse syndige Tidens Pinagtighed for de fromme Sjæle i Nars! Vi kan vel saae sørget for vore Sjæle uden ham. Hvorledes lever jer smukke Tomfru Søster? Vi see hende saa sjelden. Er hun bange for at gjøre Dronningen iversty?“

„Eders jydske Profet har jaget mig en Skræk i Blodet, naadigste Herre!“ — svarede den fremmede Ridder: — „han har jagt mig Ting i Skriftestolen, som har bragt Haarene til at reiise sig paa mit Hoved, hvorvel jeg intet Ord har betroet ham af hvad I veed. Er han en Sandfiker og Wiismand, seer det galt ud; saa vilde jeg ønske, jeg aldrig var kommen til Danmark med Eder, og I aldrig havde feet min stakkels Søster.“

„Ei hvad, med eders Wiismand og Profeter!“ — afbrød Kongen ham og lo — „I er' dog propfulde af Dvertro, I gode Kiigensjer. Hvem troer paa Wisdom i vor dumme Tid, naar enhver fri og kjæl Tanke kaldes Kjætteri og Ugudelighed? Nei, min gode Ven!“ — vedblev Baldemar alvorlig — „vis mig en eneste lærd Mand, som ei er gal i Grunden! — vis mig en Nutids-Profet, der paa egen Haand kan gaae til Bunds i Tankedybets Afgrund og dukke levende op igjen, som en Jonas i sin

Hval, med Dybets Skatte i sin Sjæl! saa vil jeg høre paa hans Tale og maaske troe paa hans Ord; men disse hellige Vore — disse Eftersnakkere af hvad der er tænkt og sagt for tusind Aar siden — de maae rase og buldre som de vil med deres Kirkefædre og al den gamle Surdeig — det gaaer mig som Gaase-Skvalder gjennem Dreene. — Det forstaaer sig — jeg folder Hænderne og tier, som Kirkens lydige Søn, til Narren er ude af Døren. Nu, munter, Podebusch! I Morgen tage vi paa Jagt. Saa besøger jeg Jer paa Gurre. Saa snart Krigsfolket er samlet, rykke vi maaske i Felten og prøve vor Lykke med Sværdet.“

Derpaa forlod Kongen Høienloftstillien med sin ellers saa lystige Selskabsbroder, der dog denne Aften var usædvanlig stille og betænkelig.

Næste Morgen red Kongen munter paa Jagt gjennem Bordingborg By, med Ridder Podebusch, Sti Andersen og sine talrige, lystige Riddere. Al Uro og Misfornøielse i Staden var forbi. Biskop Svend havde vel i sin Iver og Brede forladt Hoffet, for at drage tilbage til Aarhus, og hans Ytringer mod Kongens verdslige Raadgivere havde ikke været skaansomme; men Sti Andersen havde atter bibragt Borgerne de bedste Tanker om deres unge Konges Fromhed og tillige forbedret Krigskassen ved et Laan hos Stadens frommeste Rigmænd, hvorved Kirkefæstenerne vare udløste af de vanhellige Krigerhænder og opbevarede til en forsigtigere Anvendelse. Han smilede triumferende over dette snilde Indfald. Kongen nikkede og lo. Ridder Podebusch kastede et smægtende Blik til Somfrutaarnet, hvor han syntes at have seet et Glimt af den deilige Fru Agnete ved Gitteret, og om Aftenen bevertede han Jagtselskabet paa lille Gurre, hvor hans Søster oplyvede den frie, letsindige Underholdning med sit Lune og sine fortryllende Sange.

Femtende Kapitel.

Svend Trøst havde imidlertid med rasende Iver fulgt sin bortførte Hustrues Spor og var inden Aften i Bordingborg. Da Jagtselskabet med Hornmusik og munter Spøg kom tilbage, stod Svend Trøst i den høieste Spænding uden for Tomfrutaarnet og skjulte sig bag en Pille, medens Agnete sang den sorgmodige Vise om Marsk Stigs Døtre, som hun her fandt saa mange Minder om i deres Fængsel. Under dette formildende Udtryk af hendes Sorg og Uro syntes hun at høre sit Navn nævnes uden for; men hun havde seet Ridder Bodebusch og hans frække Blik til Gitteret om Morgenen; hun vovede sig derfor ikke meer der hen. Nu lod der Jagthorn og Hestetrampen i Slotsgaarden, og hun skjulte sig taus i en Krog af Fængslet. Neppe var Larmen med det hjemkomne Sægertog ophørt, før hun atter hørte sit Navn nævne med en Røst, som hun syntes at kjende; men i det samme lod der Mirren af Vaaben uden for Taarnet i den stille Foraarsaften. Nu foer hun med en ængstelig Anelse til Gitteret og saae en Hob Krigsfolk føre en saaret Ridder til det saakaldte Vandtaarn lige over for hendes eget Fangetaarn. „Store Himmel! det var ham“ — udbrod hun og sank jamrende tilbage paa det haarde Fængselsgulv.

Hun laa endnu knælende, med Hovedet mod Muren og Hænderne for de forgrædte Dine, da hendes Fængselsdør aabnedes og luffedes igjen. Agnete mærkede ikke i sin Fortvivlelse, at der var Nogen til Stede, før Gjenstinet af et Lys skar hende i Dinene og hun hørte en tvindelig Røst, der i en halv bydende, halv medlidende Tone sagde: „staa op, Elendige! hvem er du?“

Agnete rejste sig og tog Hænderne fra de deilige, for-

grædte Dine; hun strøg de lange, vaade Haar fra Panden. Selv i sin Sorg og sin halv moderlige Stikkelse, stod hun i en saadan Skjønhedsglands for den fremmede Dames Dine, der dog kun betragtede hende igjennem en Hovedbug, at den ubekjendte Dame traadte forbausset tilbage med det uvilkaarlige Udbrud: „Ha, hvilken Skjønhed! — Og alt længe et Offer for den Troløse“ — tilføiede hun med dæmpet Røst og traadte haardt i Gulvet. — „Hvem er du? forførte Skabning!“ — vedblev den fremmede Dame hoit med stolt og bydende Røst. — „Føler du dog selv din Glendighed og det Foragtelige i dit nedrige Forhold? Fordølg mig Intet! Jeg veed Alt. Dette hemmelighedsfulde Fængsel gjælder en ganske anden Brøde, end det skal see ud til — her skjules ikke blot din, men en høiere Person's Skjændsel. Tal, Glendige! Du seer, jeg er underrettet.“

„Hvem I saa er, der saaledes tiltaler mig, saa er I falskelig underrettet!“ — svarede Agnete, og Tølelsen af hendes krænkede Ære gav hende Mod og Fatning tilbage. — „Jeg kjender Intet til den Skjændsel og Brøde, I taler om. Jeg er en ægteviet Hustru. Med List og Bold har man stilt mig fra min Egtemand og bragt mig hid til dette Fængsel — i hvad Hensigt veed jeg ikke; men jeg er meget ulykkelig. Skal jeg nu tilmed krænkes i min Ulykke med en fornærende Mistanke af det første menneskelige Væsen, her tiltaler mig?“

„Siger I Sandhed?“ — spurgte den Fremmede heftig og slog Sløret til Side — „dov ikke at stusse Dronningen af Danmark!“

Den unge Dronning Helvig stod for hende; men Agnete gjenkjendte hende neppe. Krænket Stolthed og nagende Skinsyge, maaske ogsaa en anden hemmelig Lidenskab, havde betaget den unge Dronning hin blomstrende

Ungdomsfriskhed, der paa hendes Bryllupsdag forrige Sommer gjorde hende saa smuk i Manges Dine. Nu var der en Bitterhed og Lidenskabelighed i hendes skarpe Træk, der gjorde hende ti Aar ældre.

„Min Dronning!“ — udbrød Agnete forbauset — „er det muligt? besøger Dronning Helvig mig i mit Fængsel! saa være selv Bagvaskeren takket, hvis falske Anklage førte Jer hid! I vil ikke lade en ulykkelig Hustru adskilles fra sin Egtefælle — I vil skaffe mig Ret og Frihed — I vil ædelmodig beskytte mig mod Ridder Bodebusch og selv mod den ubarmhjertige Mand, der kalder sig min Fader — I vil bede eders mægtige Gemal frigive min kjære, kjære Svend Trost! — Ak! har de kun ikke myrdet ham! Vore Forsølgere har overfaldet ham her uden for mit Fængsel — de har kastet ham i Taarnet hist ovre. Hjælp, hjælp os, naadige Dronning!“ — Hun brast atter i Graad og sank ned for Dronningens Fødder.

„Svend Trost? siger du, den forrovne Ebbesens Søster-søn? — du hans Hustru? — den ærbare Novitse altsaa, som vilde døe i Klosteret og løb bort med hin Eventyr-Ridder?“

„Ja, ædle Dronning! det var mig han gik i Døden for, — jeg var Novitsen, der skulde ægte den affhyelige Bodebusch, men trolovede sig med sin døde Barndomsven og fulgte ham glad og lykkelig ind i Livet, for aldrig meer at forlade ham — og nu er al vor Lykke forbi, hvis I ikke frelser os.“

„Rigtig, nu kjender jeg Eder!“ — sagde Dronningen og betragtede hende med et skarpt Blik. — „Jeg saae Jer jo paa Sønderborg ved mit Bryllup i Fjor.“ — Det var, som der foer et Sting igjennem Dronningens Bryst ved dette Ord. — „I var ikke blandt Brudepigerne. Man glemte Eder, som mig, for den letfærdige Røgerinde. Men hendes Broder, den artige Skjønhedskjender, har ikke talt

om Andet siden den Dag, end om eders Deilighed. Hm! det er altsaa ham og eders egen Hr. Fader, der har ført Eder hid, Fru Agnete!" — vedblev Dronningen med et uvist, endnu mistænkeligt Blik — „og I har Ingen seet her endnu? Ilet Ingen? jeg er den Første, I taler med i dette Fængsel?"

„Ja visjelig, ædle Dronning! min tause Fangevogterfke har jeg ikke talt et Ord med, og ingen Anden har jeg seet. Ak! naadige Dronning! I seer saa koldt og skarpt paa mig! — er jeg endnu i eders Dine den foragtelige Skabning, I troede at finde her? og kan I troe, at den ophøiede Person, I mistænkte mig for" — —

„Di stille med hvad jeg kan troe og tænke! eller I er ulykkelig" — afbrød Dronningen hende med et truende Blik. — „Staa op! — Det var maaske dog en Bildfarelse, Fru Agnete!" — tilføiede hun med bævende Røst. — „Jeg er heller ikke lykkelig — jeg er maaske ulykkeligere, end I. Der gives Forhold, hvori man intet Menneſte troer. Eders hemmelighedsfulde Fangenskab faae helt mistænkeligt ud — og her har Falskhed og Troløshed hjemme. — Endnu veed jeg ikke hvad jeg skal troe. Dog om Eder vil jeg intet Ondt formode. Hvad jeg kan gjøre for Eder og eders forvovne Mand veed jeg ikke. Han er en Oprørsstifter — han har forbrudt sig mod Kronen, og" — tilføiede hun bitter — „eders Fader og denne Bodebusch formaae Mere her, end Danmarks Dronning."

Agnete havde reist sig; hun trykkede Dronningens kolde Haand til sine Læber. „I miskjender mig altsaa ikke meer, ædle Dronning! I veed selv hvad Ulykke er — I vil ikke lukke eders Hjerte for de Ulykkelige — I vil redde min troe Svend Trost og mig fra vore Forfølgere" —

„Di med hvad I veed! Betro mig Alt hvad her skeer! Saa vil jeg see hvad jeg kan gjøre. Hver Aften ved denne

Tid kan I vente mig her — men det maa Ingen vide! — Vær stum som Graven! — eller det kan koste eders Liv.“ —

Med disse Ord forlod Dronningen Fængslet. En Terne traadte ind og borttog Lyset. Fængselsdøren lukkedes atter i Laas, og Agnete stod ene i Mørket. Hun bøiede sine Knæ og hensant i stille Bon. Da hun reiste sig, følte hun sig roligere, skjøndt Dronningens sidste Ord endnu klang koldt og skærende i hendes Dre. Et Glimt af Haab gav hende Mod og Kræfter. Det var sildigt. Alt var stille paa Slottet. Hun nærmede sig Fængselsgitteret og saae over til det mørke Vandtaarn, hvorhen hun havde seet dem bortslæbe hendes troe, kjære Svend Trost. Der var øde og stille i Slotsgaarden; men nu troede hun at høre en dæmpet, vemodig Sang ligesom fra en dyb, underjordisk Hvælving, dog ei langt borte. Hun lyttede opmærksom. Det var Sangen om Axel Thordsen og skjøn Baldborg, som hun saa ofte havde sjunget med Svend Trost i sin lykkelige Barndom paa Bjørnsholm. Hun kjendte Stemmen; den kom fra den dybe Kjelder i Vandtaarnet. Det var hendes fangne Vgtemand, der nu med denne kjære Barndomsfang vilde tilkjendegive hende, at han levede og kun tænkte paa hende i sin Ulykke. Han sang Axels Afstedtsord til Baldborg, da han var dødelig faaret i Kampen for sin Konge:

„I sigt skjøn Baldborg tusind Godnat!

Vor Herre skal for hende raade.

I Himmerige vi findes saa brat

Og sankes saa gladelig baade.“

„Ak, Gud hjælpe mig!“ — sukede Agnete og vred sine Hænder — „han synger som en Døende. Forbarmende Gud! stil os ikke ad! Lad mig døe med ham!“ — Sangen i Vandtaarnet holdt inde. — „Ak, nu døer han maaste

alt" — udbrod hun jamrende — „og jeg kan ikke være hos ham — kan ikke sige ham hvor høit jeg elsker ham — dog jo, kan hans Røst naae mine Øren, maa min vel ogsaa kunne naae hans. Min Stemme har jo før kaldt ham til Live.“ Hun sang nu høit og smerteligt, med graadskvalt Stemme, de deilige Ord, der i Bisen er lagt Baldborg i Munden, og som de unge Ægtefolk saa ofte havde grædt over sammen i de uskyldige Barndomsdage paa Bjørnsholm:

— — „Om jeg i tusind Aar levede her,
I ganger mig aldrig af Sinde.“

„Jeg vil da sidde i Høienloft vid
Og virke det Guld udi Hue;
Saa sørgelig vil jeg leve min Tid
Alt som en Turteldue.“

„Hun hviler aldrig paa grønne Gren,
Hendes Ben er aldrig saa møde —
Hun drikker aldrig det Vand saa ren,
Hun rører det først med Fodder.“

Hun holdt inde og lyttede. „Han lever — han lever endnu!“ — sagde hun glad — „han kan ikke døe saa længe han hører Agnetes Stemme.“

Svend Trost sang nu virkelig fra hin mørke Taarnkjelder med livligere Røst og med et blandet Udtryk af Bæmod og af Glæde over dog at have fundet et Middel til Meddelelse i Skilsmisjen. Han sang det sidste bekjendte Vers i hin Elstovs Sang, som saa mange elskende Hjertes efter hans Tid har gjentaget:

„Gud demnem forlade, som Aarsag er,
At de ei sammen maae være,
Som have hinanden af Hjertet kjær
Og elste i Tugt og Ære!“

Men neppe havde han sjunget Verset til Ende, før Agnete fløi forstrækket fra Gitteret og hørte en fremmed Mandsstemme synge i Nærheden!

„Gia! hvor klager den ensomme Zug!
Men var jeg saa sandt en Flue,
Saa fløi jeg flux gennem Nøglehul
Og trosted den Turteldue.“

„Deiligste Agnete! min udkaarne Brud! har I da intet Dre for eders ydmyge Tilbeder?“ — lod Hr. Pödebusch's Stemme med svær Tunge, som af en Halvberuset, gennem Nøglehullet paa Fængelsdøren. — „Seg kan ikke komme Eder nærmere og overbevise Eder om min brændende Kjærlighed; men selv eders Utroskab og lille, letsærdige Egentyr har gydet Dlie i min rene Brudgoms=Zld. Nu veed jeg da, I er ingen koldsindig Stenjomfru. Den blødhjertede Novitje, der kunde løbe af Klosteret med en død Ridder, hun kan vist ogsaa forbarme sig over en lystig, levende Elsker; og det forsikrer jeg Eder: i mig er der meget visere og længere Liv end i den arme Synder, der har forlokket Jer.“

„Seg affkyer Jer — jeg foragter Jer, Hr. Pödebusch!“ — svarede Agnete med en Kjækhed og Bestemthed, som var hendes milde Natur fremmed. — „Bover I nogen Sinde at komme mig et Skridt nærmere, er jeg Herre over mit Liv og maaste over eders.“ — Uagtet Fængelsdøren adskilte hende fra den forhadte Elsker, havde hun dog uvilkaarlig bevæbnet sig med den vistnok svage Naal, der sammenholdt hendes flettede Loffer.

„Død og Ulykke! Dyden er dog stærk her til Lands endnu — men derfor er der vel Raad!“ — mumlede Jomfru Loves Broder og tumlede med en ubehagelig Lat-ter ned af Taarntrappen.

Næste Aften var der stor Lytighed paa Bordingborg Slot. Bønderne i Sydhjælland rede nu ogsaa Sommeriby, og den muntre Konge havde ladet Slotsporten aabne for de pyntede Bønderkarer, der droge gennem Byen med deres Standarter og dandsede under Fiddelspil og til de gamle, folkelige Foraarsfange i alle Gaarde. Kongen deltog selv i denne Folkefest med sine Riddere og Hofmænd. Ogsaa Dronningen og alle hendes Damer toge Del i Festligheden. Der dandsedes til sidst baade paa Høienloftstullien og i Slotsgaarden. Her gif det især frit og livligt til efter at der var uddelt Forfriskninger blandt Gjesterne, og Kongen selv med de unge Riddere kom fra Drikkebordet. Saa vel Agnete som Svend Trøst kunde see Dandsen i Slotsgaarden fra deres Fængsler; men en fremspringende Taarnpille forhindrede dem i at see hinanden. Dronningen var prydet med stor Pragt i Silke og stift Gyldestykke, og man saae hende dandsje med Kongen mellem Bønderkarerne paa Slotspladsen i det flammende Fakkellys. Der var en mørk Jld i hendes Blik og en Wildhed i hendes Bevægelser, uagtet al hendes Stivhed, der gav hende et frygteligt, næsten furieagtigt Udseende, i det hendes Haarfletninger havde opløst sig, og de lange, udslagne Haar flagrede hende om de magre, blussende Kinder.

Saa snart Dronningen var traadt ud af Dandsen, fremsprang Hr. Pödebusch med en lille, særdeles smuk og næsten lige saa prægtig smykket Dame, der var behængt med Krands og valgt til Maidronning — eller, som det her kaldtes, Maigrevinde — af de unge Bønderkarle. Hun snøede sig fra sin Ledfager, neiede dybt for Kongen og spingede sin Krands; hvorpaa alle Bønderpigerne kastede deres Krands paa Kongen og valgte ham til Maigreve. Han nikkede munter til Pigerne og takkede for denne Opmærksomhed; derpaa rakte han den nydelige Maigrevinde sin Haand og begyndte en raff Dands med hende i Fakkellandsken under de

mailøvbekrandsede Linde. Dronningen stod ved Høienloftsbroen; hun saae sig tilbage over Skulderen og blegnede. Den lille, delilige Festens Dronning, der nu afløste hende, som Kongens udvalgte Dandserinde, var Hr. Bodebusch's Søster, Somfru Love fra lille Gurre, som man allerede mumlede om modtog Besøg af Kongen paa hans Jagttog. Hun var, som Maigrevinde, bleven smykket med en overflodig Mængde Baand og løse Silketørklæder, som hun ubekymret i den livlige Dands lod slagre omkring sig, til de faldt af og dannede et Silketæppe for hendes lette Fod, medens hun i letsærdige, men nydelige Svingninger neppe berørte Jorden med Taaspidsen og hvirvlede sig som i en Tryllekreds om den unge, artige Konge. Da hun endelig med et flygtigt Haandtryk og et skjelmst, fortroligt Smil forlod sin kongelige Dands, traadte Dronningen hende med glødende Kinder i Møde under Høienloftsvalen.

„Hør, min fine Somfru Love!“ — sagde Dronning Helvig med skjult Forbittrelse i en tilsyneladende spøgende Tone — „I skulde dog ikke kaste Silke for eders Fod! Det er kun Dronninger, der træde paa Silke ved Hove.“

„Men jeg er jo ogsaa Dronning i Aften, Eders Naade!“ — svarede Somfru Love og slog Rakken stolt tilbage med en ikke uheldig, men dristig Esterligning af Dronning Helvigs stolte og noget stive Afsærd. — „Sag maa vel ogsaa føle mig lidt ved slig Herlighed og Være — og hvo veed hvad jeg kan blive?“

„En Konges Slegfredviv kan du vel blive, Uforstammede! men aldrig en Dronning med Være!“ — hvistede Dronningen med et stolt og heftigt Udbrud af sin Harm, i det hun med Foragt vendte sig bort fra den lille, letsærdige Røglerinde, der atter med Latter og Spøg hvirvlede sig hen i Dandsen og syntes at fortrylle alle Mænd med sine yndige Bevægelser.

Siden stod Kongen med hende under Høienloftssvalen, og de hvistede fortrolig sammen. „Gid hun sad paa Bloksbjerg blandt de gamle Høye!“ — hvistede Kongen — „saa skulde du bære hendes Krone med Ure, lille Love!“

„Ei stille, Herre Konge, med den farlige Spøg!“ — hvistede den skønne Kyslænderinde — „I veed ikke hvo der kan staae paa Svalen over os og lytte.“

„Lad lytte hvem der vil!“ — svarede Kongen stolt — „saa ønsker jeg dog det maatte gaae; for du er langt vænere, om du saa var død, end nogen stiv, arrig Dronning i al sin Guldstads.“

De hørte en pludselig Bevægelse over deres Hoveder paa Svalen; men de saae ikke, det var Dronningen, der halv afmægtig blev ført fra Svalen af sine Damer.

„Se her, lille Love!“ — vedblev Kongen og bandt en Guldfjæde om den skønne Maigrevindes Hals. — „Dronningen har aldrig baaret skønnere Smykke. Men nu har jeg dig i Baand og Vænker igjen, lille Tryllerste! Nu slipper du ikke af mit Fangenskab, for du løstjober dig.“

„Naar Løsningssummen ikke er for stor“ — hvistede den lille Løtsfærdige med et skjelmst Smil — „saa faaer jeg vel Raad dertil; men en anden Gang — her er det aldeles umuligt.“ Hun dreiede det nydelige Hoved hastig om og saae, om der Ingen var i Nærheden; derpaa lod hun sig frarøve et lidensfabeligt Kys og vilde snue sig af hans Arme.

„Nei, tøv lidt, lille Skalk!“ — sagde Kongen og holdt hende fast — „sig mig nu, medens vi er ene To: hvad Høyeri var der ved den Gave, du gav mig sidst? Siden jeg bærer den Haarlof paa mit Bryst, kan jeg ikke tænke paa Andet, end dine Favntag, baade Nat og Dag. Seg er nær ved at glemme Folk og Rige over det Galskab.“

„Saa giv mig den tilbage! for Himlens Skyld!“ —

ſagde Lovelille ſkalkagtig — „det var ſtor Synd, ſkulde min Gave gjøre ſaa ſkræffelig en Ulykke, og Lovelille gjøre Kong Baldemar til en daarlig Landsfader“ —

„Det er Alvor“ — ſagde Kongen, pludſelig alvorlig — „det gaaer for vidt med det Daarſkab. Nu er her Andet at tænke paa. Der, Barn, tag det Tant tilbage! Det er dog Uret mod Helvig — det var Spøg, hvad jeg ſagde dig for. Vi maae ikke ſees oftere ſom ſidſt“ —

„Det var Ret! det var fornuftigt, ſtrengt Herre!“ — hviffede Love med et forſøriſt Smil — „hvad ſkulde ogsaa I med en Tomfrues Haar paa det mandhaſtige Hjerte? Lad mig nu ſee, I kjønt rider lille Gurre forbi i Morgen Aften! I træffer nu aldrig Andre hjemme, end min gamle Moder.“

„Lille, ſkjelmſke Hex!“ — udbrod Kongen og vilde atter tage hende i Favn; men nu fløi hun bort, ſom en løs Fugl, fra hans Haand og hvirvlede ſig yndigt hen i Dandsfejaren med ſin Broder.

Af de mangfoldige Menneſter, ſom under Sang og lyſtig Skjemt betragtede Dandsen i Slotsgaarden eller flokledes om Drifkebordet under de ſtore Vinde, ſyntes dog Ingen at have bemærket hvad Kongen talede i Løn med den ſmukke Maigrevinde under Svalen. Men Dronningens fortroligſte Terne var bleven tilbage paa Høienloſtsſvalen, og inden Kongen atter lod ſig ſee, var hun ilet bort til ſin upaſſelige Herſterinde.

Hvo der bedſt kunde have ſeet hint altfor kjærlige Optrin under Svalen, var Agnete. Hun ſtod ved ſit Fængſelsgitter i ſamme Stund, lige over for hint halvt oplyſte Skjul under Svalen; men hun tænkte paa ſin fangne Svend Troſt og gav liden Agt paa hvad der foregik i Slotsgaarden. Hun ſaae vemodig paa Dandsen og længtes kun eſter, at Feſtlighederne ſkulde ophøre paa Slottet, for at hun

atter i den stille Foraarsnat kunde veyle et hemmeligt Kjærlighedsord med sin fangne Ridder i de ustyldige og umistænkte Folkesange. Neppe var dog Tumlen ophørt i Slotsgaarden, før hun saae sig forstyrret i dette sit kjærlige Haab. Hendes Fængselsdør aabnedes, og hun modtog atter et Besøg af Dronning Helvig.

Dronningen var denne Gang ikke ene; hendes fortroligste Terne fulgte ind med og satte Lyset paa Bordet, hvorpaa hun lukkede Døren og blev staaende ved Tærstelen. Dronningen slog strax sin Hovedduug tilbage. Hun var bleg og syntes heftig oprørt.

„I maa have seet, Fru Agnete! hvad hun der kun har hørt“ — sagde Dronningen og pegede paa Ternen. — „Vær mig tro og tilstaa Alt! saa skal jeg tænke paa eders Frelse og Lykke. Men fordølger I mig, hvad I nødvendig maa kunne bevidne, skal I aldrig slippe ud fra disse Mure!“

„Seg veed ikke hvad I mener, naadige Dronning!“ — svarede Agnete forskrækket. — „Seg har seet Bønderne dandse og holde Maigilde her i Gaarden; jeg saae, der var fornemme Herrer og Damer iblandt dem; men jeg kjendte ikke en Gæste, undtagen den forhadte Hr. Pødebush, og for hans Skyld turde jeg ikke ret see mig om.“

„Saae I da ikke hans smukke Søster?“ — spurgte Dronningen med sit skarpe Blik.

„Jo, det er sandt — det var jo hende, de havde pnyttet som Maidronning. — Ak, saaledes var jeg ogsaa smykket for saa Dage siden. Jeg kunde ikke see den ustyldige Leg uden Gru. Det kom mig for, som der nu lurede Svig og troløst Bedrag under enhver Spøg og Glæde her i Landet. Den lille, bekrandsede Dandsjerinde med det nydelige, fremmede Ansigt forekom mig ogsaa som et Offer, man kun pnyttede for at føre til Glendighed.“

„Deri kan I have Ret, Fru Agnete!“ — jagde Dronningen kold og bitter — „men et uskyldigt Offerlam er hun ikke. En listig Koglerste er hun. Hun vil ende med Gru, som en Hex. Sig frem! hvad Djævelskab faae I med hende under Svalen?“

„Seg faae hende dandse i Gaarden i al Munterhed og Uskyldighed, naadige Dronning! men Andet har jeg ikke bemærket“ —

„I lyver! — I bedrager mig!“ — udbrød Dronningen heftig — „I ere Alle lige gode. I har Alle sammentvoret Jer mod min Fred og min Vre. Men hi! — Seg skal lære disse fine Fruer og Somfruer hvad det koster at tirre Danmarks Dronning. Vid, Kong Abels Blod tager i disse Arer — Dronning Helvig maa ikke ræddes for Kvindestrig!“ — Det var som hendes Ansigt fik et tigeragtigt Udseende ved disse truende Ord, og hun forlod Agnete med et Blik, der gjennemisnede hende.

Dronningen med hendes Terne var forsbunden. Lyset var borttaget og Fængselsdøren lukket igjen. Det var som Agnete havde seet ind i en Sjæl, der følte sig beslægget med Mørkets Aander og glædede sig stolt ved den frygtelige Arv. Den fangne, uhykkelige Ridderfrue kom først til Fatning og Rolighed igjen, da der var ganske stille i Slotsgaarden og hun atter hørte sin kjære Svend Trosts Sangstemme i Fængslet lige over for Somfrutaarnet. Nu begyndte den kjærlige Vexelsang igjen, ligesom forrige Nat, og de adskilte Elskende vidste i Balget af de fælles bekjendte Folkesange paa en sindrig og mangfoldig Maade at meddele hinanden de kjærligste Forsikringer om, at de kun levede i Haabet om at sees og forenes igjen. At Svend Trost ikke var farligt saaret, vidste han ogsaa at tiltjendegive sin betymrede Hustru paa denne Maade, og at den vordende Moder med Rolighed og stille Haab vilde stræbe at und-

gaae Fortvivlelsens Sammer og Fare, vidnede de fromme Hjertetoner om, der nu hver Nat tonede fra Tomfrutaarnet til Vandtaarnet, uden at høres af andre Ubedkommende, end af Kuren paa Bagtaarnet, der stundom faldt ind i de ham velbekjendte Ræmpevisetoner med sit Bægterhorn.

Medens Utroskab og Skinsyge, Forsængelighed og Hovmod, Uergjerrighed og Selvsyge drev sit Spil med saa mange Hjerter paa det store, larmende Kongeslot, saavnede den stille Kjærlighed og Trostab saaledes dog ikke Røst, men fandt Trost og Haab i de Toner, der gjennem Aarhundreder har vidnet om, at det danske Hjerter aldrig ganske døer, selv ei i den usleste Tid; og mærkeligt er det, at en stor Del af vore skjønneste Folkesange netop ere oprundne i denne Tid, hvori Roden endnu var saa stor og Udsigterne til Folkets og Rigets Gjenforening saa mislige.

Sextende Kapitel.

I de tre første Dage efter hin Maimaanedsfest paa Bordingborg Slot drog Kongen, mod Sædvane, ikke paa Sagt. Han arbejdede ivrig i sit Vorkammer med sine statskloge Raadgivere, og der gik hyppige Bud fra og til Kalundborg. Dette Slot havde Kongen gjort Fordring paa, som hjemfaldet til Kronen efter den svenske Hertug Eriks Død; men Hertuginde Ingeborg af Sverrig var endnu i Besiddelse deraf, og lod det ved sin Hovedsmand forsvare, som hendes Yndlings, den berhyggede Knud Borjes, Lehn.

Under disse alvorlige Statsforhandlinger syntes Ingen at bekymre sig om de ulykkelige, adskilte Vgtesfolk i Slotets Fangetaarne. Sti Anderfen vilde ikke see sin „forløbne Datter“, som han kaldte hende, og med Svend Trosts

Forhør og Dom, som Oprører, lod man heller ikke til at ile. Den fjerde Dags Morgen var der stor Bevægelse paa Slottet. Kongen red i Spidsen for sine leiede Armbrøstskytter med sin Marsk og alle sine Riddere i fuld Rustning ud af Staden, med Beleiringsmaskiner, Blider og Leirtelte. Rygtet var almindeligt, at det gjaldt Kallundborg. Agnete havde seet Hr. Podebusch og Sti Andersen blandt de bortdragne Krigere, og hun følte sig lettere om Hjertet, skjøndt hun dog gruede, naar hun tænkte paa Dronningens Heflighed og lidenskabelige Trudsler. Henad Aften saae hun en fremmed Herre ride ind i Slotsgaarden, og hun kjendte med Overraskelse og Forundring Ridder Følqvard Lovmandsøn, som hun vidste var i Ugunst hos Kongen, som en af Partigængerne for Sunker Otto og som Ebbesens Ven. Hun saae, at han blev indladt paa Slottet, og hun kom nu næsten med Skræk i Hu — hvad han vel aldrig havde tilstaaet, men hvad saa Mange talede om — at han nærede en hemmelig Lidenskab for Dronningen og havde været hendes mest begunstigede Hofmand indtil hendes Bryllupsdag.

Ridder Følqvard var ikke kommen længer end til Høienloftstillien, Slottets almindelige Forsal, hvor han i en højt spændt og urolig Stemning blev underholdt af den gamle, stive Hofmand, der, som Dronningens Husshofmester, var fulgt med hende fra Sønderborg og nu forestod hendes Hofhold paa Bordingborg.

„Skade, at I ikke kom 11¹/₂ Time før!“ — sagde Husshofmesteren og trak paa Skuldrene. — „Nei, 11³/₄ Time før maatte I have været her“ — vedblev han og saae paa Sanduhret — „saa havde I truffet Hans Naade Kongen her endnu, og kunde forebragt ham selv eders betænkkelige Andragende; dog ret beregnet, maatte I have været her 12 hele Timer tidligere. Jeg veed nu sandsfærdig

ikke, hvad jeg i denne vanskelige Sag tør gjøre eller undlade — eller“ — — den gamle Herre syntes yderst forlegen.

„Der gives intet Tredie at være uvis om“ — sagde Folqvard utaalmodig — „men I har kun Et at gjøre: det er at melde mig hos Dronningen uden Ophold. Det er med hende jeg vil tale. Kong Baldemars Fraværelse gjør her intet til Sagen.“

„Ih! du Fredsens Gud! Intet til Sagen?“ — gjentog Hushofmesteren forskrækket og saae sig speidende om. — „I taler helt forvovent, Hr. Folqvard! det er en Lykke, vi er ene To. Sagen angaaer jo, som I siger, de to besynderlige Statsfanger, som Ingen her veed Noget om“ — vedblev han hvissende. — „Over dem raader Ingen her uden Kongen selv eller den meget formaaende Hr. Statholder, og den høieste Forsigtighed er paalagt mig baade af Statholderen og Hr. Bodebusch — netop hvad disse Fanger angaaer — og desuden“ —

„Paa Eder kan intet Ansvar hvile!“ — afbrød Folqvard ham: — „hvorvidt Dronningens Myndighed her kan udstrækkes i Kongens Fraværelse, maa hun selv bedst vide, og om hun vil modtage mig, ligeledes. Jeg beder Eder kun nævne hende mit Navn og min Bøn om at indlades.“

„I den første Time og $\frac{1}{12}$ af den næste er det aldeles umuligt“ — svarede den nøiagtige Hushofmester og saae atter paa Sanduhret. — Hendes Raade har været utilpas. Det er paa denne Tid, hun i de sidste ni Dage har behaget at gaae i sin Badstue. Der er desuden en fremmed Dame hos hende, og hun har udtrykkelig selv havt den Raade at befale mig, at jeg ikke i Dag maa indlade noget Menneske eller noget som helst levende Væsen i Fruersalen før det ringer til Aften og hun maaske naadigst befaler at dyrke sin Gud i Kapellet.“

Den utaalmodige Ridder Folqvard maatte slaae sig til Ro. Han gik taus op og ned i Forsalen; men hans urolige Miner robede en lønlig Kamp i hans Sinderste.

„Ret betænk, Hr. Folqvard!“ — tog atter den gamle Gushofmester Ordet — „tillad mig, som en gammel Bekjendt og Ven — dog om det Venstabs beder jeg Eder ikke tale her, af visse Aarsager — tillad mig i al Forsigtighed, vilde jeg sige, at være oprigtig — at sige, under fire Dine — allerhøjest det gjælder eders eget Vel! — ret betænkt — mener jeg — var det ikke baade klogere og sikkrere, om I først opjogte vor stormægtigste Herre, den unge Konge, selv og forsikrede Eder Hans Naades høie Naade for eders egen respective Person, inden I tog Eder paa at gaae i Forbøn for Andre? I kan vel ikke være uvidende om de besynderlige Rygter, der har udbredt sig, betræffende eders tidligere — vistnok aldeles rene og dadelsfrie Forhold til vor sælles høie Herskerindes Person, samt Eders hemmelige Deltagelse i visse mislige Statsjager; dog ths! det er Ting, som det er farligt at tale om og selv at tænke paa ved Hove — og under saadanne Omstændigheder dover I personlig at komme hid — og netop i Kongens personlige Fraværelse? Seg forsikkrer Eder, jeg skjælver over mit hele Legeme, naar jeg tænker paa hvad man vil troe og domme om denne eders personlige Nærværelse, og hvad Klafferne vil forebringe Kongen saa vel om min Conduite, som om eders, hvis jeg lader Eder faae Dronningen et eneste Dieblif i Tale.“

„Hvad al Verdens lave og feige Sjæle domme om mig, bekymrer jeg mig ikke om!“ — svarede Folqvard stolt. — „Hvad der skjules i min egen Sjæls Aigrund, skylder jeg kun den Alvidende Regnskab for; men hvad jeg til denne Time har udøvet i mit Liv, kan jeg, Gud skee Tak, forsvare for enhver retfærdig og lovlig Domstol

i Verden. Jeg er ikke kommen hid for at krybe for Throner og beile til de Mægtiges Gunst. Jeg søger kun et aabent Dre og Hjerte for Sandhed og Ret; men det søger jeg kun, hvor jeg veed, det maa findes."

"Tys, tys! raab ikke saa høit! husk paa hvor I er!" — hvistede Hushofmesteren og tørrede Angest-Sveden af sin Pande, medens han trippede om, som paa Raale, og rystede med de lange Fingre. — "Gjør mig, for Himlens Skyld, intet Oprør her paa Slottet! Vil I endelig løbe i Ulykken — i Guds Navn, saa saaer jeg melde Jer, naar Tid er. I raader Eder selv, Hr. Ridder! men jeg kjender Jer ikke — jeg har aldrig seet Eder før. Det nodes jeg til at paastaae. I kneiser saa kjækt, Hr. Følqvard, som her var ingen Fare paa Færde, og som I var Herre her paa Slottet; men jeg vil dog give Eder et godt Raad, for gammelt Kjendstabs Skyld — dog jeg beder Eder ikke at tale derom til Nogen — kun derved har jeg selv faaet graae Haar ved Hove: Vil man finde Indgang gjennem de Stores høie Døre og være vis paa at finde Udgang derhos og med hel Hals, maa man følge Gæssenes ydmyge Stik og bukke Hovedet forsigtig, hvor høit der saa er til Loftet, for Tærskelen er stundom noget glat og slibrig, skal jeg have den Ære at sige Eder."

"Den Klogskab nytter Gæssene kun lidt ved Mortensdags-Tider" — sagde Følqvard og lo bittert. — "Jeg forlanger ikke Gæssenes Vhkte ved Hove; men det veed jeg: hvor Fru Helvig er Herskerinde, gjælder Svanen meer, end Gaasen, og Falken meer, end den krybende Snog" —

"Tillad mig blot at erindre Eder om, at vi ikke kalde Dronningen slet og ret Frue!" — bemærkede den ængstelige Hushofmester og saa urolig til alle Døre.

Følqvard taug og vendte sig fra ham. Han greb med funklende Blik en gammel Strængeleg, der hang ved Ra-

minen. Det var den samme, hvorpaa han saa ofte havde spillet for Prindsesse Helvig og hendes Zomfruer i Fruerstuen paa Sønderborg; men nu var den ringeagtet og forstemt. Han rettede og stemte den med øvet Haand, og snart greb hans Fingre i Strængene og afløkkede dem hine besynderlig hjertegribende Toner, hvormed han i Fruerstuen vidste at henrive alle kvindelige Sjæle, og hvori han havde fundet et Sprog for sin hemmelige Lidenkab, som ingen jordisk Dommer kunde domfælde ham for, men som trængte dybere i Aand og Hjerte, end de mest glødende Ord.

„Om det ikke er til Anstød mod god Hofflik at spille saa rørende ved Hove, vil jeg dog erkjendige mig om“ — mumlede Hushofmesteren og bladede i et Skriftheft, han havde fremtaget, og som indeholdt Reglerne for Dronningens Hofhold.

I Lonkamret, tre Bærelser fra Høienloftstillien, sad imidlertid Dronning Helvig i en forgyldt Armstol ved Sømmebordet. Lige for hende stod hendes forhadte Medbeilerinde, den lille, rygiste Zomfru Love. Strax efter Kongens Afreise havde hun faaet Bud ved to Svende om diebliflig at følge dem til Dronningen. Hun havde dog tøvet nogle Timer og givet sig gode Stunder med sin Paaklædning; men derfor havde hun staaet i tredobbelt saa mange Timer, som paa Gløder, i den ydre Fruersal. Efter en saa lang og ængstelig Forventning, var hun nu først bleven indladt i dette Dronningens inderste Høienloftsbærelse, der ved en Løngang stod i Forbindelse med det egentlige saakaldte Fruerhus, eller den lavere Sidesløj af Slotsbygningen, hvor det kvindelige Tjenerskab opholdt sig, og hvor Bagerjet, Stegerjet og Dronningens Badstuer fandtes.

Dronning Helvig havde nogle Dage været virkelig syg. Hun havde ikke seet Kongen eller taget Del i Hoffets sæd-

vanlige Sammenkomster siden hin natlige Baarfest, hvorved hun under Dandsen i Slotsgaarden mentes at have paadraget sig en Koldesot. Her sad hun nu, iført en simpel, hvid Badefjortel, uden alle Prydelser. Hendes lange Haarfletninger syntes skjodesløst sammenbundne; men der var dog en skjult Konst og Omhu i denne halv forsømte Paaklædning, hvori hun saae langt smukkere ud, end i den stive Guldstofs-Klædning, hun sædvanlig viste sig med. Hendes mat brændende Blik og de febergloedende Kinder røbede Søvnløshed og en tilbagetrængt lidenstabelig Uro; men den Mine, hvormed hun betragtede den frygtfuld indtrædende Jomfru Love, var iskold.

Den lille, nydelige Kylænderinde neiede dybt og syntes helt ængstelig til Mode. Den skjelmste og trodsige Mine var forsvunden. Hun var, som sædvanlig, klædt med forsængelig Pragt og med en letfærdig Blottelse af de yppige Former. Med den aabne Sindals-Troie og det korte Skjort af grønt Silkestof, stod hun i de smaa, guldspændte Sko, som smykket til Dands; men Frygten havde bortjaget Rojerne og de skalkagtige Smilehuller af hendes Kinder, og hun var ikke nær saa indtagende i Dag, som hin Aften ved Maigildet.

Dronningen betragtede hende længe taus med sit skarpe, brændende Blik og syntes at maale hendes Væxt og anstille Sammenligning mellem Kylænderindens og sin egen Skjønhed, ved et flygtigt Sideblik i det store Metalspeil over Kaminen.

„Hvad er eders Befaling, Dandronning! siden I har sendt mig Bud?“ — spurgte endelig Love med ængstelig Røst. — „Jeg er saa bange, Eders Raade er bleven mig vred“ —

„I saa Fald, veed I selv vel Grunden, Jomfru Love!“ — svarede Dronningen med tiltvungen Rolighed. — „Hvad

hviſtede I forleden Aften i Løn med min kongelige Hr. Gemal under Svalen?"

„Det var ikke Andet, end hvad I gjerne maatte hørt“ — ſvarede Love og blev ildrød — „derſom det ellers havde ſømmet fig for Eders Raade at lytte. Det var om den Ridder, der har beilet til mig — om ham ſpurgte jeg eders Herre til Raads.“

„Ja ſaa, min Herre?“ — gjentog Dronningen med dæmpet Bitterhed — „og din Fortrolige? Og hvad Raad gav min Herre dig da? Man vil ſige, han bad dig give Tid, til du kunde ſaae en Dronningkrone paa dine gule Haar. Kom, jeg vil ſee hvorledes den Stads kunde klæde dig.“ Med diſſe Ord reiſte Dronningen ſig heftig og greb det kroneformede Gulddiadem, der laa paa Bordet og hørte til hendes daglige Bynt. — „Kom!“ — gjentog hun med et bydende Bink og trykkede det ſaa faſt paa den forſkrækkede Piges Iſſe, at det ſmertede hende, og Vandet randt hende i Dinene. „Ei! ſe! hvilken ynkelig Dronning!“ — udbrød Helvig og lo bittert. — „Vend dig om! ſpeil dig, forſængelige Taabe! ſe den Herlighed, du vilde ſælge din Sjæl for!“ —

Love var bleven ſtaaende med nedſlagne Dine, og Taarerne randt hende ned over Kinderne; men Helvig greb hende ved Armen og dreiede hende om mod Speilet. Uagtet ſin Angeſt og Uro, kunde Love dog ikke undlade at kaſte et nyſgjerrigt og ſelvtilfreds Blik paa ſit ſmukke Speilbillede. — „Ak ja!“ — udbrød hun uvilkaarlig og ſyntes et Dieblik at have glemte hele ſin miſlige Stilling — „den klæder ret ſmukt; men det er jo ikke den virkelige — den, man bærer ved Kroningen.“

„Den vilde du vel bære i mit Sted? Uforſkammede!“ — lod Svaret foragteligt fra Dronningens rødblaee Læber, i det hun rev Smykket af Tomfruens Haar og kaſtede det

paa Gulvet. — „Nei, dertil kommer det aldrig — det kan jeg love dig; men af Pynt og Stads har du vel fuldt op, siden du ikke har holdt din Somfrucere og din Salighed dyrere, end et nyt Halsbaand?“

„So til visse, meget dyrere, Eders Naade!“ — svarede Love nu i kjællere Tone og syntes at faae Mod af den tilsidefatte Bærdighed i Dronningens lidenskabelige Udfærd. — „Vel er jeg en Gjak efter Pynt og Stads; men det kan jeg forsikre Eder: jeg vil ei engang bære saadan en Krone og række en Konge min Haand, naar ikke Hjertet helt og holdent fulgte med. Jeg vilde dog havt min Somfrucere og Hjertets Lyksalighed meget kjerere, end at jeg vilde solgt min Person for sliig Guldpynt, eller for at hedde Dronning — om det saa var af al Verden.“

Den skærende Bebreidelse, der laa i disse Ord, traf den forpinte Helvigs Hjerte, som et Dolkestik. Hun tumlede om paa Stolen og holdt Haanden for den blege Pande. „Du finder det maasse endog ædlere og skjønnere at eie et Kongehjerte, selv uden Kronen, og med Wrens Forlis i Verdens Dine?“ — spurgte hun med et smerteligt Blik, hvori en bitter Taare syntes at skjule sig, i det hun lod Haanden synke ned i sit Skjød og bøiede det stolte Hoved mod sin Barm.

„Det er et Samvittighedsspørgsmaal, Eders Naade!“ — svarede Love med et lidt skadefro, skalkagtigt Smil og syntes et Dieblik at føle sig overlegen. — „Svaret derpaa vil jeg forbeholde min Skriftefader.“

„Den Foragtelige! — Det er vist nok!“ — mumlede Dronningen ved sig selv og reiste sig atter stolt med tilsyneladende Rolighed. — „Vi vil nu ikke tale meer om hint taabelige Hjaseri under Svalen, Somfru Love!“ — sagde hun i ligegyldig Tone. — „Om min unge, muntre Hr. Gemal har spøgt med dig og fundet dig vakker, saaer

jeg finde mig deri! ret smuk er du virkelig, om man endog fraregner de smaa Kunstgreb med Pynt og Paaklædning, hvormed Mændenes Dine saa let bestikkes. Jeg kunde have Lyst til at see dig i en simpel, ærbar Kappe, som denne." — Hun pegede paa en hvid Badekappe, med lange Ermer og Overslag, der hang over en Stol og næsten saae ud som en Konnekaabe, ligesom den, Dronningen selv bar."

"Befaler Eders Naade, saa troer jeg vist, den kunde passe mig!" — svarede Tove med et lønligt triumferende Smil, i Bevidstheden om de Skjønhedsfortrin, hendes fyrstelige Medbeilerinde syntes at tvivle paa.

"O ja!" — svarede Helvig og vendte sig bort med et besynderligt Nik. — "Du er min Badepige i Dag!"

"Den passer fortræffeligt!" — sagde Tove, næsten overgiven, idet hun slog Kappen om sig og ikke kunde modstaae Fristelsen til at vise sig selv og Dronning Helvig, at det ingenlunde var Pynten, hun skyldte sin Skjønhed. — "Men I maa ikke blive vred" — tilføiede hun og neiede, medens hun hastig ordnede Folderne i Kappen — "hvis jeg selv i denne ærbare Konesæk dog bliver det Verdensbarn, jeg var! — Herre Gud! Det har jeg efter min Moder og Bedstemoder, og vi kan dog ikke Alle være Helgeninder" —

Helvig hørte ikke derpaa; hun sad fravendt, med Haanden under den glødende Kind, i dybe Tanker, og hendes Barm bevægede sig urolig, i det hun stirrede stift hen mod Døren til Løngangen. Da Dronningen vendte sig om, saae hun Jomfru Tove dristig smykke sig for Speilet med smilende Selvtilfredshed. Den fide Badekappe sad hende høit op i Halsen og sluttede kun fast til Legemet ved et grønt Bælte under Barmen; — men de rige Folder faldt smagfuldt om hendes yppige Lemmer, og den lille, nydelige

Skabning tog sig næsten endnu skjønnere ud, end før. Da den ærbart tilhyllede Jomfru Love nu vendte sig fra Speilet, med de lange, opløste Silkeloffer om Barm og Skulder, saae hun ud som en paa Strømt bodfærdig Magdalene, der endnu ikke havde affagt Verden og dens forfængelige Lyst, men kun stakagtig legede Helgeninde, for at bedaare sig selv eller Andre.

„I Sandhed!“ — udbød Helvig — „det klæder dig smukt, at være Nonne, lille Love! Men sæt dig ned, Barn! her mangler dog en væsenlig Ting.“ Hun trykkede den smigrende Jomfru sagtelig ned paa Stolen og ordnede hendes rige Haarsylde, men i det samme hørte Love med Forstrækkelse en stærende Lyd og saae med et fortvivlet Skrig hele sit skjønne, lange Haar afklippet i Dronningens Haand. „Se saa!“ — sagde Helvig og kastede med Latter de heilige Haarloffer tillige med Sagen hen paa Sømmebordet — „det hørte ikke til Nonnekaaben. — Speil dig nu, lille Love!“

Den lille, vansirede Skjønne kastede et Blik i Speilet, men sank tilbage paa Stolen, i det hun holdt Hænderne for Dinene og græd bitterlig.

„Vær intet taabeligt Barn!“ — sagde Helvig — „det var jo kun en Spøg. I nogle Maaneder kan du have smukt, langt Haar igjen, og nu er her jo Tugen at smykke sig for, saa længe alle vore unge Herrer ligge i Felten.“

„I har Ret, Dronning Helvig!“ — udbød Love, med et vildt, hevngnistrende Blik, og sprang op — „det skal blive dobbelt saa smukt, det lover jeg Jer! — det skal blive saa gult en Gang, at Dronning Helvig skal saae graae Haar ved at see derpaa!“

„Saa saa! mener du det?“ — sagde Helvig og bed Tænderne sammen. — „Nu ja, det vil jeg see! — Dog — vær nu fornuftig, forfængelige Barn!“ — vedblev hun

iskold. — „Siden du nu er badeklædt, skal du følge mig i Badet i Dag!“

Love saae paa Dronningen med Forfærdelse. — „I vil dog aldrig drukne mig i Badet?“ — spurgte hun og blev dødbleg. — „I hader mig, Dronning Helvig! det mærker jeg nok — og jeg har sagtens ikke forstyldt, I skulde sørge for min Skønhed og pynte mig med egen Haand — men har I meer Ondt i Sinde imod mig, saa husk paa, at vi Alle ere Syndere for Gud, og der kommer en Dag efter denne, som eders ædle Herre, Kongen, siger. Han vil visselig aldrig tilgive Jer det, naar han hører, I har mishandlet Den, han har kjær, medens her Ingen var, der kunde beskytte hans Lovelille.“

„Dig har han altsaa kjær, og mig vil han blive en streng Herre?“ — spurgte Helvig med bitter Kulde — „dog, du drømmer, taabelige Barn! du anklager dig selv i din forsængelige Brede; men jeg tror dig ikke, om du saa tilstaaer mig det Allerværste. Kan du for Alvor indbilde dig, at du kunde være en Gjenstand for en Konges Tilboielighed og en Dronnings Had? Nei, dertil er du for ringe. Kom! følg mig nu i Badet! — Du skal aldrig meer beklage dig over Dronning Helvig.“ Derpaa tog hun den ængstelige Skønlige ved Haanden og gik ud med hende gennem Løngangen. Love fulgte Dronningen med vaklende Trin og syntes uvis om hvad hun skulde troe om denne pludselige Raadesyttring.

Kort efter kom Dronningen, alene, blussende hed, med hastige Skridt tilbage i Lonkamret. Hun kastede en Nøgle paa Bordet og sank ned i sin Armstol. „Lad hende nu svede Dronninggrillerne ud!“ — mumlede hun — „døe kan hun vel ikke — den Smule Dødsangest har hun vel forstyldt. — Der var hedt“ — vedblev hun og soer pustende op — „næsten for hedt — men saa skal hun have det,

den Hey! — hvad er en varm Badstue mod Baalet?“ —
 Ha! hvad er Dette?“ — udbrod hun nu forbauset og lyt-
 tede — „Folqvards Strængeleg! — store Himmel! —
 han her? og hvorledes seer jeg ud!“ — Hun foer til
 Speilet og derfra til Vandkummen, for at afstøle sit bræn-
 dende Ansigt. Hun vilde ringe paa sine Terner, men be-
 tænkte sig og hjalp sig selv med at ordne Haar og Paa-
 klædning. Fra Høienloftstillien trængte der en Strøm af
 de deiligste Toner til Dronningens Lonkammer, medens
 hun hastig iførte sig sin stive, glimrende Dragt og syntes
 i sin Iver og Omhu for sin Paaflædning at have glemt
 alt Andet.

Folqvard sad endnu med Strængelegen i Haanden
 paa Høienloftstillien. Husshofmesteren gik ængstelig frem
 og tilbage og rystede paa Hovedet. Døren til den store
 Fruerjal aabnedes nu, og Dronningen traadte ud paa
 Tillien. Alle hendes Komfruer og Terner, selv Pigerne
 fra Stegerstet og Fruerhuset havde ogsaa hørt Folqvards
 Strængeleg og stode lyttende ved Dørene til Forsjalen.
 Folqvard saae Dronningen og foer op.

„Bliv ved! bliv ved!“ — sagde Helvig i heftig Sinds-
 bevægelse — „det kan behøves her! — Saa smukt forstod
 I dog ikke Konsten paa Sønderborg, Ridder Folqvard!
 Der er kommet et Udtryk, en Ild i eders Spil, som fra
 et tro og varmt Hjerte — det er Sjeldenheder i vore
 Dage! Bliv ved!“

„Forund mig først, naadigste Dronning! at sige Eder
 Narfagen til min dristige Tilnærmelse, uagtet jeg veed, jeg
 er i eders kongelige Hr. Gemals Ugunst! Til eders Hjerte
 og høie Sind har jeg en Bøn, ædleste af alle Kvinder!“
 — med disse Ord bøiede Folqvard sit Kne for Dronningen
 og trykkede hendes Haand til sine brændende Læber. —
 „Jeg reiser mig ikke fra denne min misundelsesværdige

Plads ved eders Fod" — vedblev han — „før I har frigivet min troe Ven, Ridder Svend Trøst af Brattingsborg, og hans ullykkelige Hustru, som jeg veed sidde adskilte i dette Slots Fangetaarne. Seg vil med mit Liv og min Være staae inde for, at de ikke ere skyldige i nogen Brøde, hvorfor de med Rette kan fængsles eller efter Landsloven domfældes" —

„Til sliq Retfærdigheds=Gjerning har jeg vel, strengt taget, ingen Ret" — svarede Dronningen — men jeg vil tage mig den! — Paa mit Ansvar, Hushofmester! lad strax Fængslerne aabne for hin fangne Ridder og hans Frue! inden en Time skal de være om Bord paa et kongeligt Skib og ude af Havnen!"

Hushofmesteren gjorde store Dine; han syntes, yderst forlegen, at ville tillade sig en Indvending; men paa et strengt Bink af Dronningen bukkede han dybt og gik, efter at have seet noie paa Sanduhret.

Folqvard var sprungen sjæleglad op. Han saae sig i dette Dieblit alene med Dronningen, medens dog Døren til Fruersalen stod halvt aaben, og man hørte en nysgjerrig Hviſten af kvindelige Stemmer; men Folqvard saae og hørte kun Dronning Helvig, der stod med brændende Kinder for ham, med et besynderligt Udtryk af næsten vild Glæde i sit Ansigt, medens hun dog ligesom uvilkaarlig gyste. „Edele, høihjertede Sjæl!" — udbrød Folqvard og trykkede Dronningens Haand til sit Hjerte; der foer en Ildstrøm fra hans Blik, og han opløstede sin Arm ligesom til en forvoven og uimodstaaelig Omfavnelse.

„Kæser I!" — hviſtede Dronningen og traadte tilbage. — „Min høie Gemal, haaber jeg, vil billige denne Benaadning" — vedblev hun høit i fornem Tone, medens Folqvard bukkede dybt med blussende Kinder. — „Efter

hvad jeg hører, ere eders Venner ikke fængslede paa longelig Befaling, men ved private Forfølgeres Hevn" —

"Jeg stiller mig selv her i Borgen for mine løsladte Venners Ustyldighed!" — tog Folqvard atter Ordet — "hvad Dom og Straf dem lovlig kan tilkjendes, skal jeg villig underkaste mig i deres Sted" —

"Vel! I bliver her, Ridder Folqvard! som Gidsel — som eders Venners Forsvarer!" — udbrod Dronningen med Hestighed og Il — "ogsaa mig skal I beskytte! — Jeg udnævner Eder til min Ridder og Drost!" — hun gav sine Damer et Vink til at træde ind. — "I skal modtage et Pant derpaa af min Haand, og i disse Fruers og ædle Damers Nærværelse!" Med disse Ord trak hun sin ene Handske saa heftig af, at den reves i Stykker, og i Kredsen af de tiltrædende Damer rakte hun Ridder Folqvard den sonderrevne Handske.

Den artige Ridder bøiede strax med sømmelig Anstand sit Kne og modtog i denne Stilling Dronningens hædrende Pant med et ærbødigt Haandtryk, der dog varede noget længer, end Hoffstikken tillod.

"I har overrasket os Alle med eders udtryksfulde Strængeleg, Ridder Folqvard!" — tog nu Dronningen hastig Ordet, i det hun med et lønligt Haandtryk gav ham Tegn til at rejse sig. — "Nu vente vi ogsaa at høre den Sang, hvortil I har forberedt os med saa indbydende Toner. Syng! syng!" — vedblev hun hastig med stigende Uro — "jeg maa høre Sang! — Paa Bordingborg skal der nu være lystigt!" — —

"Den eneste Sang, jeg kan synge med Sandhed og Liv, skal I høre, naadigste Dronning!" — svarede Folqvard og sprang henrykt op med Strængelegen i Haanden. — "Enhver Tanke, som skal blive til Toner i min Sjæl,

har kun een Gjenstand i Verden." Han greb nu i Strængene og sang med lidenskabelig begejstret Røst:

„Hold fast, min Sjæl, din høieste Attraa!
Opgiv ei din stolte Begjære!
Den Frukt er ei til, du ei kan naae:
I Tanken er Stolthed og Ære.

Dg bærer jeg Bed end til det Baal,
Som mig skal selver brænde —
I Solen har dristig Orn sit Maal —
Dg Tanken ved Verdens Ende!"

Han sang endnu nogle Vers med dunkle Hentydninger paa sin lønlige Elskov og med den mest glødende Kjærlighedsbeundring over den Elskedes høie, rene Sjæl; men som han sang, blev Dronningen stedse blegere. Under den almindelige Stilhed og den spændte Opmærksomhed paa Ridder Følqvards Sang og fortryllende Strængeleg, hvortil alle Stegerspigerne lyttede ved Dørene, hørtes der nu nogle fjerne, dæmpede Skrig, og der lød en smertelig Rlynken over Borggaarden, som af et ynkelig jamrende Barn. Disse Klagetoner blandede sig paa en besynderlig, gruelig Maade med de begejstrede Elskovstoner og med de hemmelighedsfulde Berømmelser over Dronningens Høihed og Sjælsrenhed. Det var som hun selv med Helvedsval hørte en døende Sjæl anklage hende for Guds Domstol, medens syndig Elskov sang en Løgnvise til hendes Ære. „Red hende! hun kvæles!" — skreg Dronningen pludselig med et Krampestrig og sank om i Convulsioner.

Zugen vidste hvad det var. Man kom Dronningen forfrækket til Hjælp. Men nu hørtes der en høi Larm og mange jamrende Stemmer i Slotsgaarden. Man foer

ned ad Høienloftsbroen og saae en fremmed Ridder styrte ud af Stegersdøren blandt den larmende Klynge af Slotstets Hushyende, med en hvidklædt kvindelig Skikkelse i sine Arme. Det var den nylig befriede Svend Trøst, der i dette Dieblit havde sprængt Døren til Dronningens Badstue og bar den uhykkelige Jomfru Love ud i Borggaarden. Hun jamrede dog nu ikke meer; hun syntes død. Blodet strømmende hende fra Næse og Mund, og det var et høist uheldigt Syn at see hende.

Blandt de deltagende Mennesker, der omringede den Ulykkelige, var ogsaa Agnete, som over dette Sammersyn havde glemt sin egen Lykke. Hun laa grædende, med Svend Trøst ved Haanden, ved den elendige Piges Legeme, som man havde lagt ved Brønden, hvor man i største Hast overøste hende med kølende Vand. Alle troede hende død, og der mumledes med Gru og Forbittrelse om den grusomme Dronning Helvig, som man paastod med Forsæt havde indeluffet Lovelille i Badstuen og selv ladet Heden forøge.

Agnete var den Første, der troede at opdage nogle Spor til Liv hos den skjonne, mishandlede Pige, og nu kom Ridder Folqvard til med den lægekundige Slotskapellan. Man bar den næsten ukjendelige Jomfru Love ind paa Slottet, for at anvende alle Lægekunstens Midler til hendes Redning. Længer end til Høienloftsstølen maatte Svend Trøst og Agnete ikke følge hende. Den gamle Hushofmester, som havde været den eneste ligegyldige Tilstuer ved dette jammerfulde Optrin, bukkede nu stift og ærbødig for Svend Trøst og hans Frue og bad dem i Dronningens Navn, forlade Slottet og bestige det Skib, der skulde føre dem hvorhen de befalede; men Timen var næsten udrunden — forsikrede han — og det var hans Embedspligt at see dem om Bord inden nærværende Times Udløb.

Svend Trøst og Agnete kastede endnu et medlidende

Blif efter det ulykkelige Offer for en Forbrydelse, som de dog endnu ikke med Visshed turde tiltroe den ophoiede Person, man beskyldte derfor. Haand i Haand forlode de unge, gjenforenede Wgtefolk Bordingborg Slot, ledsagede af den stive, punktlige Hushofmester, der med al sin Wngstelighed betragtede Ulykken med Tove, som en ham uvedkommende Sag, der med Stegerset og Slottets Sidebygninger kun vedkom Borgfogden.

Da Svend Trøst og hans Hustru steg om Bord i Havnen, saae de atter Folqvard, som var ilet efter dem, for at sige dem Farvel.

„Tak, trofaste Ven!“ — sagde Svend Trøst og rystede hans Haand. — „Eder har vi jo at takke for vor Frihed. Sorg for hin Ulykkelige! og følg snarlig efter os! Fly!“ — hvistede han ham i Øret — „for Himlens Skyld, fly Dronningen og dette gruelige Hof!“

Folqvard stod som forstenet af den stræffelige Tante, hans Bens Uttring og det almindelige Rygte dog umuligt kunde bringe ham til at give Rum i sin Sjæl. „Gud velsigne Jer, kjære Venner! Farvel!“ — sagde han med bevæget Røst. — „Hils Ebbejen! staa ham bi til det Yderste! opgiv ei Junker Ottos Sag! Jeg bliver her. Det er en Ulykkesborg — men, troer mig! jeg veed det — jeg tør døe derpaa! — hun — hun er uskyldig“ — —

Aguete trykkede med inderlig Deltagelse den forblindede Ridders Haand og steg helt over paa Skibet. Svend Trøst slyngede sin Arm om sin elskede Agnete, og Skibet foer bort med dem i den milde Foraarsaften, medens Aftenkloffen tonede fra Landsbykirkerne, og det ringede fredeligt til Aften i Bordingborg By.

Sjttende Kapitel.

Tre Maaneder efter hin Ulykkesdag paa Bordingborg Slot sad Ridder Folqvard i den kolige Høstasten med sin Strængeleg paa Slottets Høienloftspvale. Der var stille paa Kongeborgen og i den øde Slotsgaard. Det var over Sengetid. Kun Kuren gik paa Porttinden og blæste af og til nogle Ræmpevisetoner i sit Horn. Folqvard saae op mod de urolige Stjerner og lod Aftenvinden gennemsuse Strængelegen, medens han undertiden selv greb en Accord for at opløse Mishyden; men han søgte forgjeves at forjage den nagende Tvivl og de mørke Tanker, der siden hin Dag havde forfulgt ham. Kun een Time hver Dag syntes han lykkelig; det var, naar han efter Ave Maria ved Solens Nedgang blev indladt i den store Fruerjal, for at more Dronning Helvig og hendes Damer med sine Sange. Dronningen sad da gjerne i Aftenglandsen paa den aabne Altan, med den skønne Udsigt over Havet og de danske Øgrupper for Sie. Naar Folqvard da saae de ham saa uendelig skønne Dine og den Kvindestikkelse, der, uagtet den paafaldende Afblomstring, dog stod i en besynderlig Glorie for hans Blik, var det ligesom der udviklede sig en høiere og skønnere Verden i hans Sjæl, og han henreves som af en uendelig Strøm af salige Billeder og Toner, der ligesom bortskyllede al Urenhed og Smitte af den syndige Menneſteverden og lod en ny Himmel og Jord opstige af Tankedybet og det evige Livs Kilde i hans Jnderste. Han havde gjort sig det til Pligt at undvige ethvert Møde med Dronningen, der paa fjerneste Maade funde give Bagvaskelsen Anledning til endnu mere at sværte hendes Rygte, og det var, som han gruede selv for nogen Sinde ved et Ord af hendes egen Mund at udrides af den

jalige Drøm om hendes Sjæls Høihed og Renhed, hvorpaa han i sin sværmeriske Elskovsrus havde sat hele sit Liv.

Baade paa Slottet og i Byen havde der den Dag været megen Uro. Rytteret talte om et stort Nederlag, Kongen skulde have lidt ved Kallundborg: Han skulde i sin Leir være bleven overfalden og slagen af Grev Henrik, der var kommen Borgens svenske Befalingsmand til Undsætning. Ingen vidste hvad man skulde troe herom. Man stimlede sammen og talede om Nederlaget alle Vegne; først hen mod Aften havde man flaaet sig til No, i Haab om, at Rytteret var falsk. Men nu hørte Folqvard pludselig stor Larm i Borggaarden. Porten aabnedes for en anselig Flok Krigsmænd i ridderlige Baabentjortler. Det var Kongen selv med alle hans Hofmænd og med et ringe Antal tydske Soldryttere. Hæren var virkelig slagen og opløst. Beleiringen af Kallundborg var ophævet, og Baldemar havde mistet to tusinde Mand. Hans Indtog i Bordingborg, efter dette hans første og mislykkede Felttog, var kun lidet smigrende. Han kom derfor ogsaa umeldt og sildig til Staden, da de fleste Folk alt vare i Seng, og skyndte sig til Slottet i al Stilhed, uden at vente eller ønske nogen Velkomsthilsen af de misfornøiede Borgere.

Det tabte Slag syntes imidlertid ingenlunde at have knækket Kongens Mod eller gjort noget betydeligt Indtryk paa hans lystige Sind, i det mindste holdt han gode Miner og lod Ingen mærke den ubehagelige Følelse, hvormed han nu, som en slagen Flygtning, vendte tilbage til sin Kongsgaard.

„Vor jydste Profet fik Ret den Gang!“ — mumlede han i ligegyldig Tone til Sti Andersen, i det han svang sig af Hesten i Slotsgaarden. — „De købte Sjæle havde Fanden en Finger i — de var ingen Kalk og Dift værd — vi kunde sparet hint Laan hos vor Herre. Bispen havde Ret! Vi kastede Perler for Svin og Helligdomme for Hunde.

Skaden var dog ikke stor!" — tilspøiede han og lo, medens han nærmede sig Høienloftsbroen. — „Den dumme Krig koster Meer, end man kan kjøbe Land og Borge for. Grev Henrik har tjent mig bedre, end han tænkte: to Maaneders Sold slippe vi nu for til de tydske Creditorer i Skærsilden. Ha! men Lovelil!" — udbrød han pludselig med mørk Alvor, i det hans Blik faldt paa hin dunkle Plads under Høienloftspvalen, hvor han sidst ved Maagildet havde seet og omfavnet den smukke Rylænderinde — „her er skeet en større Ulykke, end med alle de kjøbte Helte til Hobe."

Hr. Bodebusch var nu ogsaa stegen af sin Hest og gik taus og mørk op ad Høienloftsbroen efter Kongen.

Ridder Følqvard havde truffet sig tilbage fra Høienloftspvalen til den med Fakler oplyste Forsal, hvor han blandt Dronningens Hofmænd vilde modtage Kongen og retfærdiggjøre sig selv og sine Venner. Det vigtige Dieblik var nu kommet, som han i tre Maaneder havde ventet; men Kongen syntes nu kun lidet stemt til Selvbeheerskelse og Mildhed. Den gamle Hushofmester bævede, i det han med stor Forlegenhed forestillede ham Ridder Følqvard, som Dronningens nye Drost, der tillige opholdt sig her, som Gidsel for den af Hendes Naade befriede Svend Trost af Brattingsborg og hans Frue.

Uden at værdige Følqvard et Blik, spurgte Kongen med streng, næsten frygtelig Røst: „hvor er Sjomfru Love, Hr. Bodebusch's Søster? Her har jo Djævelen regjeret, mens jeg var borte. Man har sagt mig, hun var kogt eller stegt. Lever hun? svar Menneske!"

„Paa en Naade, Eders høifongelige, stormægtigste Naade!" — stammede Hushofmesteren med bævende Røst — „der er Haab om hendes ærede Liv, siger Slotskappelanen — men det kan vare længe inden hun kommer ganske

til sin Førlighed. For Resten er den Ulykke skeet i Sidebygningen og hører til Gaardsfogdens" — —

„Ve de Umennesker, der har havt Del i den Misgjerning!“ — afbrød Kongen ham med frygtelig Harm og stampede i Fliserne, medens han knyttede Haanden om sit Sværdhæfte — „de skal ikke undgaae retfærdig Hevn og Straf, saa sandt jeg er Konge i Danmark! Jeg veed, I var til Stede her hin Ulykkesdag, Folqvard Lovmandsøn!“ — vedblev han heftig og vendte sig mod den tause, mørke Ridder. — „Jeg veed, I har forledet Dronningen til at gjøre Indgrib i min Retspleie. — Jeg veed Meer om Eder, end det. Eders artige Tjeneste her er ophørt. I drager i denne Time som Statsfange til Nyborg! der venter I eders Dom!“

Folqvard lagde sit Sværd for Kongens Fod og bukkede. „For lovlig og retfærdig Dom frygter jeg ikke, Kong Valdemar!“ — sagde han rolig — „men vogt Eder for at udøse uskyldigt Blod! — glem ikke hvad I skylder Landsloven og Danmarks Ridderstab!“

„Hvad jeg skylder Eder skal jeg ikke glemme! Det storagtige, danske Ridderstab skal jeg lære Tugt!“ — svarede Kongen opbragt. — „I kan være saa vis paa Skaffottet, som jeg er paa, at I er en dumdriftig Forræder og Majestætsforbryder.“

„Saa længe Loven ikke fælder Droft Peder Hesselssøn, kan eders vrang Mening ikke krumme et Haar paa dette Hoved!“ — tog Folqvard Ordet med fjæll Stoltthed. — „Danmarks Folk har ei kaaret Jer til Landsherre, for at faae en lovløs Blodregjering her igjen, som Grev Geerts. Husk paa den sidste Tyrans Skjæbne i Danmark, Herre! og hvad dansk Mod og ridderlig Manddom formaaer! Kongestammen har ældre og ædlere Skud — og der vil aldrig savnes Ebbesener i Danmark.“

„Ei, ei!“ — udbrød Kongen og lo høit. — „Nu sparer I os selv for lang Kettergangs=Brøvl, Ridder Følqvard! Ingen Lov kan bedre dømme Jer fra det Hoved, I løfter saa høit, end eders egne formastelige Oprørsord.“

„For mine Ord, som for mine Handlinger, vil jeg svare, som en fri, dansk Mand!“ — vedblev Følqvard usorfærdet. — „Ingen kan formene mig at nævne, hvad hver Mand veed, men hvad I synes at glemme i eders Overmod, Kong Baldemar! medens I dog med det store Seiersnavn hverken bringer os Storhed eller Seier —“

„Slut ham i Lænker!“ — bød Baldemar, yderst forbittret — „for ham til Livsfangetaarnet paa Nyborg! Inden tre Dogn skal den Hane have aflaglet.“

„Slut Slaver i Lænker!“ — raabte Følqvard — „kast lovfældte Forbrydere i Fangehullet! men er I Ridder og Mand af Være, Kong Baldemar! saa vanærer I ikke Eder selv og det danske Ridderstab! — Vil I ei forbryde Danmarks Krone, saa huft paa jer Haandfæstning!“

„Min Hovedfæstning er stærkere, end min Haandfæstning!“ — svarede Kongen med et stolt Smil og nikkede — „dog — I skal komme standsmæssigt til Nyborg, min kunstige Hr. Folker Spillemand! Jeg skal ikke glemme, I var Dronningens Ridder og Drost. Jeg veed, I har været i Fruerstuen og nemmet Tugt blandt skjøne Somfruer og Fruer.“

„Saa sandt hjælpe mig Gud i min sidste Stund!“ — sagde Følqvard høitidelig og oprakte sin høire Haand med den hellige Eds Betegnelse — „jeg kom der aldrig for nogen Uære — derpaa vil jeg døe!“

Kongen saae paa ham med et gjennemborende Blik, der til sidst dvælede ved Ridderens Bryst, hvor en Flip af Dronningens sønderrevne Handske kom til Syn. „Saa saa!“

— mumlede Baldemar med en bitter Latter og forlod hastig Høienloftstillien.

Strax efter red Ridder Folqvard Lovmandsøn, uden Baand og Lænker, men omringet af en stærk Rytterbedækning, ud af Bordingborg Slotsport, ledsaget af mangt deltagende Blik, og der hørtes megen Jamren paa Slottet over hans Ulykke, især i Fruerstuen og hos alle Slottets kvindelige Beboere, der havde den unge, tungsindige Ridder særdeles kjær. Dronningen var bleven farlig syg, hed det, og i hendes Bærelser saae man en urolig Bevægelse med Lys.

Bed Midnat gik Kongen op og ned i sit Værelse med heftige Skridt. Ridder Bodebusch stod med vildt blussende Kinder ved hans Arbeidsbord med et Document i Haanden. Kongen standsede nogle Gange og trampede i Gulvet. „Hvilket Jammerly!“ — udbrød han — „de Uhyrer! saaledes at behandle en værgeløs Kvinde, fordi hun ei har et Stenhjerte, men kan elske Andet hos en Tyrste, end hans Rang og Høihed! — og saa er de selv intet Haar bedre, de skindhellige Dyrsmønstre! Ha! jeg kjendte Brudehandsken fra min Bryllupsdag, Bodebusch! den stak Pegefingeren ud fra Forræderens Bryst, ligesom jeg var nærved at troe hans falske Ed og friskende ham.“

„Kunde I kjende min ulykkelige Søster? Herre!“ — spurgte Bodebusch. — „Hun har ikke gjort sin Lykke i Danmark. Lever hun ogsaa — med hendes Deilighed er det nu forbi, og med eders hjærlige Deltagelse følger vel ogsaa, min naadige Konge!“ Han sukede dybt, med et halvt sørgmodigt, halvt listigt forskende Blik, medens Kongen stedse gik heftigere frem og tilbage. — „Det var i en ulyksalig Stund, vi trostyldige Søskende forlode vor Skovensjomhed og vort lykkelige Ryland, for at følge den artige Kong Baldemar til Danmark.“

„Hvad anseer du mig for, Pödebusch!“ — spurgte Kongen og standsede for ham; hans Dine glindsede af en flygtig Bemoddsfølelse. — „Er det da den glatte Skal alene, Baldemar har Sands for? gjælder Sandhed og Natur, Liv og et elstværdigt Sind mig da slet Intet? Flygtig, letfindig er jeg maaste — men et Stenhjerte er jeg ikke — en utaknemmelig Wendekaabe ei heller. Kan hun kun faae Sundhed og Livlighed tilbage, grim bliver hun aldrig i mine Dine. Nu er hun mig tusinde Gange kjærere, end nogen Sinde. Nu har hun mit Hjerte udelt. Hvad hun og du har lidt for mig, skal jeg aldrig glemme Jer — derpaa har du min Haand!“ Han gav ham et flygtigt Haandtryk og fortsatte sin heftige Gang.

„Tak for eders gode Hensigter, stormægtigste Herre!“ — vedblev Pödebusch i nedslagen Tone. — „Dog selv eders mægtige Beskyttelse kan neppe gjøre mig og min stakfels Søster lykkelige. Sagen er nu bekjendt, og vor Værelse, som man kalder det, forspildt. Folket er en streng Sædelighedsdommer — den store Verden især — jo mindre Dyd, jo større Erbarhed. For Diebliffet har vi Medlidenheden paa vor Side; man er dog for godmodig til at forfølge den Lidende. Men bliver Lykken, ved eders Deltagelse, os gunstig, saa vil Misundelsen faae travlt, saa vil de giftige Tunger faae Spillerum, saa vil de bestorme eders Øren Dag og Nat med vor Dadel og med den Ulykke, de fremmede Jndlinger bringe over Land og Rige. I vil hverken faae Fred i Sovesamret eller i Skriftestolen, hverken i Raadet eller i Lønsamret, for I giver efter for de dydige Skriughalse og lader os pidste ud af Landet. Bortstød os derfor lige saa godt først som sidst, Herre! og overlad os til vor Glendighed!“

„Nei, nei!“ — udbrød Kongen utaalmodig og stampede — „I skal blive hos mig! I skal være mine for-

troligste Venner til min Dødsdag — trods Folt og Fæ — trods alle verdslige og hellige Dretudere! Du er fra denne Time min Drost, Pödebusch! den første Mand i mit Raad. Ingen Tak derfor; du er Posten voksen. Du skal faae Brev og Segl derpaa; de skal nødes til at ære dig. Nu intet Ord meer om den Sag! Er Følqvards Dom opsat?"

Den nye Drost havde høiet sit Rnæ, og Blæden spillede i hans klogtige Dine, medens han tryffede Kongens Haand til sine Læber. „Her, min naadigste Herre og Konge!“ — sagde han nu hastig og reiste sig, i det han overrakte Kongen et bestrevet Pergamentsblad — „men vil I ikke opsætte Beseglingen til i Morgen? ikke fordi her er nogen Tvivl; men det kunde forstyrre eders Rattero. Det skal være usundt at besegle Dødsdomme ved Sengetid — og — jeg vil ingenlunde fremstjynde en Handling, som kunde synes overilet og mod jer strenge Haandsæstning.“

„Om, Rattero — Haandsæstning!“ — gjentog Kongen og rynkede Panden. — „Gjort Gjerning er bedst at sove paa. Du har jo alt beredet Segl-Boget. Her er ingen Betænkkeligheder. Havde han ogsaa kun sjunget Viser her i Fruerstuen, som en ærbødig forelsket Nar — han hører jo til Ebbesens trodsige Venner — til Oprørspartiet for Otto. Hans Hoved falder med Kette, trods det kjephøiede, danste Ridderskab og alle Haandsæstninger i Verden.“

„Men Dronningen, Eders Raade! hun vil vist gaae i Forbøn for sin kjære Ridder og Raadgiver“ — sagde Pödebusch med en listig Mine. Han havde hastig grebet Kongens Secret og legede nu med det i Haanden. — „Hun er her bestemt saa snart muligt og sætter Himmel og Jord i Bevægelse for sin smukke Yndlings Liv.“

„Saa skal hun faae Tak for Love! — saa er du alt paa Vej til Nyborg med Følqvards Dødsdom!“ — svarede Kongen heftig og rev Secretet af Pödebusch's Haand.

— „Se saa!“ — vedblev han og aftrykte Seglet i det tilberedte Bøx. — „Nu af Sted! Dommen skal uden Op- hold fuldbyrdes!“

„Naar I bestemt befaler det, Herre Konge! maa jeg punktligt adlyde“ — sagde Pödebusch i ydmyg Tone og forvarede hastig det beseglede Document. — „Inden en halv Time skal I høre Hovslaget af min raskeste Hest over Slotsgaarden!“ Derpaa bukkede han dybt og bortfjernede sig.

Kongen gik atter frem og tilbage i Lonkamret og stod et Par Gange stille, med Haanden paa Panden, ligesom der faldt ham en spær Betænkelse ind. „Pödebusch!“ — sagde han med halv Røst og gik nolende mod Døren, hvor igjennem den nye Drost var forsvunden; men nu sprang Panel-Døren op til Dronningens Bærelser. Dronning Helvig stod paa Tærskelen, bleg som en Dødning, med et vistende Udsigt i Haanden. Kongen havde vendt sig om imod hende; men med en uvilkaarlig Gysen traadte han tilbage. Aldrig havde han seet en kvindelig Skikkelse i saa lidenskabelig en Sjaelspænding. Det var som hendes Afsyn og Lemmer vare forstenede i Kval og Angest. Hun vilde bevæge sig, men blev dog staaende — hun vilde tale, men kunde ikke. Endelig tabte hun Udsigt af Haanden; hendes Hænder foer sammen; hun böiede Knæet halvt, som hun vilde knæle: „Naade!“ — stammede hun — „nei, Retfærdighed, grumme Konge!“ — udbrod hun med høiere Røst og traadte stolt over Tærskelen. — „Han har Intet forbrudt — han stod under min Beskyttelse! — han er den rene, den ædleste Ridder i Danmark“ —

Kongens Afsyn blussede af Harm; men i hans Blik var bitter Kulde. „Taler I om hin rene, ædle Ridder, der sang Tryllesange for Dronning Helvig, medens Lovelille kogtes i eders Badstue?“

„Bed den levende Gud! han er uskyldig“ — svarede

Helvig, og Blodet strømmede atter til hendes Kinder. — „Det hele Uheld var min Skyld: jeg glemte hvor hin elendige Skabning var — til — til“ — —

„Til I troede, hun var kvalt og stegt“ — afbrød Kongen hende — „til hendes Sammer maatte røre Stene og bringe Janger til at sprænge hendes Bagerovn“ —

„Ti, ti med den Ulykke! den havde nær lagt mig i Graven“ — tog Helvig atter Ordet og foer med Haanden til den glødende Pande. — „Dog — hun lever jo“ — vedblev hun og hævede atter Hovedet stolt — „hun kan endnu blive smuk nok til Kong Baldemars Slegfredviv, medens hans ægteviiede Dronning maa døe af Harm og Skjændsel. Ja, jeg tilstaaer det: jeg hadede den Foragtelige — jeg nedlod mig til at ydmyge hende — jeg undte hende en Skræk — men hendes Død vilde jeg ikke. Blev hun straffet haardere, end jeg ønskede, var det den retfærdige Guds Dom“ —

„Nei, den retfærdige Guds Dom kommer først nu!“ — udbrod Baldemar med et frygteligt Blik — „den rammer først eders dydige Ven“ —

„Bil I myrde ham?“ — skreg Dronningen og vaklede — „ha! saa er I lige saa grim og uretfærdig en Konge, som I er en falsk og troløs Ægtemand. Seg fordrer hans Liv af eders Haand — saa sandt I vil vente Forbarmelse for eders syndige Levnet i jer sidste Time!“

„For tre Maaneder siden var jeg ikke fuld saa dydig som I, Fru Helvig!“ — svarede Kongen med kold Spot — „det vil jeg tilstaae — men nu stinner I just ikke med Helgenindens Glorie. Det hellige Skriftestadersprog flæder Jer ilde. For vor Herre er det vist ei saa fordømmeligt, at favne en smuk Synderinde i Lon, som at fuge hende levende, helst naar man ei selv er et Haar bedre. Har I efter eget Lune tændt Hørebhaal for lille Love paa mit

Slot — skal nu Bødlen, efter Lov og Dom, føre Dronning Helvigs Bøler til Skafottet!“

Dronningen udstødte et Skrig og sank om i en Stol. „Rei!“ — raabte hun og samlede med stolt Selvsjælelse sine Kræfter, i det hun atter reiste sig og holdt sig fast ved Stole-Armen — „I skal ikke slaae mig til Jorden med hans Dødsdom — ei engang med det Skjændselsord, kun eders egen urene Bevidsthed kunde indgive Jer. Jeg elsker nu Følqvard Lovmandsøn frit — af min hele Sjæl; jeg har elsket ham før jeg vidste det selv; men der er intet Ord skiftet imellem os, som jo al Verden maatte høre — derpaa vil jeg døe!“ — Hun betragtede Kongen med et stolt, foragteligt Blik. „Jeg forlader Eder og eders Kongeborg i denne Time!“ — tilføiede hun bestemt. — „Jeg drager tilbage til Sønderborg. Følqvards og min Vres Morder vil jeg aldrig meer see“ —

„Ret saa, Fru Helvig! I har eders Frihed — endnu er Sagen med Badstuen ei undersøgt“ — svarede Balde-
mar iskold. — „Reis over Nyborg! saa kan I maaske endnu en Gang faae eders rene, standhaftige Ridder at see. Doer han ikke for eders Skyld, saa doer han for Kronens Skyld, som min og Danmarks Fjende. Dog“ — tilføiede han efter et Diebligs Betænkning, i det han hørte en Hest fare i Firspring over Slotsgaarden — træffer I ham levende i Morgen, vil jeg give Jer Myndighed til at benaade ham i mit Navn paa Skafottet. Kun af sin rene Dames Mund skal han modtage Livet. Men saa maa I ei tøve for længe: den Hest, hvis Hovslag vi nys hørte, bringer min Drost og Loves Broder med eders Elfers Dødsdom til Nyborg.“

„Grusomme! — kun saaledes benaader du den Ustyldige!“ — udbrød Dronningen med et Blik, hvori et Glimt af et pludseligt Haab og den frygteligste Angest for-

enede sig i en næsten vanvittig Spænding. Hun foer som et Lyn ud af Kongens Lønkammer, og kort efter saae Mattevagten med stor Forundring den syge Dronning Helvig med en eneste Dame og sin gamle Hushofmester kjøre dødbleg ud af Bordingborg Slotsport i sin letteste Karm, med løse Forspandsheste til Afløsning, og med en Hast, som det gjaldt Livet.

Attende Kapitel.

Næste Formiddag, da Messen var sungen i Nyborg og Folk gik fra Kirke, krydsede der en Jagt tæt uden for Havnen for en stærk nordlig Kuling. Paa Dækket stod Dronning Helvig ved sin Hofdames og den gamle Hushofmesters Side. Hun stirrede som en Billedstøtte paa Nyborg Slotstaarn og paa den store Folkestimel, man kunde see i Staden. Om Natten var hun to Gange faret Hr. Bodebusch forbi paa Veien til Korsør; men han var kommen for en Time siden paa en raslere Seiler over Bæltet. Dronningen havde alt længe krydset uden for Knudshoved for Modvind. Søfolkene mumlede utilfredse over den onde Bør og om, at de nok maatte have slet Fragt om Bord. Det Banrygte, Dronningen var kommen i siden Tildragelsen med Love, havde gjort hende almindelig forhadet. Rygtet havde sagt, at Love var tagen død ud af Badstuen, medens Dronningen hørte paa sin Elfers Sang paa Høienloftstillien. En Folkesang om denne Begivenhed var allerede udbredt blandt Almuen, og medens nu Dronningen med stedse stigende Angest stirrede paa den usædvanlige Folkestimel i Nyborg og hvert Dieblif syntes ganske nær ved Skibsbroen, men i næste Dieblif igjen var langt der

fra, begyndte Somanden, der sad ved Koret, at nynne hin Folkesang om Lovelille, som Helvig i sin Angest og gruelige Spænding dog ikke gav Agt paa.

„Der gaaer Dands i Borgegaard —

Der dandsjer Dronning Hm-hm med udslagne Haar“

nynnede Styrmanden, men fandt det dog for dristigt at nævne Dronningens Navn, som det stod i Bisen. Saa snart Baadsmændene mærkede, hvad det gjaldt, nikkede de bifaldende til den dristige Styrmand og istemte Omkvædet:

„Medens Herre Kong Baldemar kan love dem baade.“

Dg nu vedblev Styrmanden med høiere Røst:

„Først dandsjer Dronningen siden Tuve

Dg saa derefter mangan stolt Somfru.“

Styrmanden havde sjunget længe, uden at Helvig endnu havde lagt Mærke til Andet, end hvad der foregik i Nyborg. Den store Mennekestrom drog ud af Byen, som til en Folkefest; men paa en Høi ved Stranden, hvor Folkemassen samlede, syntes hun med Gru at see de skrækelige Tilberedelser til en Henrettelse. I sin Kval og Angest foldede hun Hænderne og vilde bede, medens Skibet atter strøg tæt hen ved Kysten og Skibsbroen. Hun opløstede de vildt stirrende Bine mod Himlen. Men nu hørte hun, hvad Styrmanden sang. De foldede Hænder faldt fra hinanden, og hendes opløstede Blik sank mod Afgrunden ved hendes Fod. Skibet foer atter fra Kysten, og Styrmanden sang høit med et hadeligt Sideblik til den høie Reisende:

„Dronning Hm-hm lader en Badstue hede,

Somfruen skulde først der indtræde.“

„Tomsfruen bad, de skulde Døren opslaae.
Dronningen bød dem gjøre Ild oppaa.“

„Det kunde høres saa langt i Stræde,
Hvor Tovelil maatte i Badstuen græde.“

„Retfærdige Himmel!“ — stønnede Helvig og vaklede ud mod Kælingen — „den Synd har lagt en Afgrund mellem hans rene Sjæl og min; men skal han derfor nu døe for mine Dine!“ —

„Det kunde Dronningen høre over Borgegaard,
Hvor Tovelil fik en Død saa haard“ —

vedblev den ubarmhjertige Styrmand; men denne Usandhed i Folkevise gav den fortvivlede Dronning et Dieblis Mod og ligesom et Glimt af Haab tilbage. „Nei, nei, hun lever — den Elendige“ — udbrød hun høit — „fordom dog kun mig! men Folqvard er ustyldig — han skal ikke døe for Dronning Helvigs Synder! Staf mig i Land, I danste Mænd! — det gjælder den ædlestes Midders Liv. — Staf mig i Land, for den forbarmende Guds Skyld! Jeg giver Jer Alt, hvad jeg eier“ —

„Skynd Jer, skynd Jer, I gode Somænd! og hold inde med den uanstændige Syngen i sliq ubeleilig Stund!“ — raabte den gamle Hushofmester og tørrede Angestpveden af sin Pande over den anstødelige Sang, han nu først forstod Meningen af. — „Hører I ei, hvad vor naadigste Dronning befaler? Hun behager øiebliklig at lande“ — —

„Det raader vor Herres Aande kun for, men ei Dronning Helvigs Behag“ — brummede Styrmanden. — „Vi gjør vort Bedste, Hr. Hofmand! men Veir og Strøm har ei endnu nemmet Tugt ved Hove.“

„De ubehøvede Mennesker!“ — stammede Hushof-

mesteren. — „Vil Eders Naade tillade mig et vistnok noget usømmeligt Nød-Naab? maaste kunde eders gunstige Befaling endnu naae lydige Undersaatters Øren“ —

„Naab! skrig! saa det naaer Himlen og vækker den evige Retfærdighed!“ — afbrød Helvig ham — „Folquards Dødsdom maa ikke fuldbyrdes! — byd dem holde inde i Kongens Navn — i den retfærdige Guds Navn! — han er uskyldig!“ —

Den gamle Hofmand skreg nu af alle Kræfter mod Landet: „Pardon! Pardon! i Kongens og Dronningens og vor Herres Navn!“ men hans svage Røst hendode i i den hvinende Blæst, og Ingen lagde Mærke til den lille Sagt, der krydsede ved Kysten. Alles Øine vare kun henvendte mod Galgebakken.

„Ve, Ve! der staaer han“ — udbrod Dronningen med et fortvivlet Skrig og kjendte Folquard Lovmandsøn paa Toppen af Høien ved Siden af en Mand i geistlig Dragt, der syntes at tale til ham og meddele ham Sacramentet. Tre rødflædte Bødler oprullede nu paa Galgebakken hin frygtelige Henrettelsesmaskine, der endnu stundom anvendtes til de allergroveste Forbrydere.

„Spigertønden!“ — mumlede Styrmanden — „den arme Djævel! Stop, I Hunde! Stop i Satans og Dronningens Navn!“ — raabte han med sin dybe Sømandsstemme gennem den hule Haand mod Kysten. Helvig rev, som rasende, den hvide Hovedduk af sit vildt slagrende Haar og lod den flyve fra Skibsdækket, medens hun selv med et gennemtrængende Skrig gjentog Benaadnings-Naabet. Men det var umuligt, at nogen enkelt Røst kunde naae til Land gennem den stærke Brusen af Storm og Bølger, uagtet man var saa nær ved Kysten og Ketterstedet, at man kunde kjende alle Gjenstande og syntes selv at kunne see de medynksfulde Miner i mange Ansigter.

Ridderen paa Toppen af Galgebakken udbredte sine Arme mod Himlen og syntes at tale til Folket. Der blinkede Noget i hans Haand i Solfinnet. — Nu hørtes der et Forbauselseskrig af den talrige Menneſteverimmel. Der var Trængſel og Kamp neden for Høien. Bødlerne grebe efter deres Bytte. Men den dødsdomte Ridders høit oploſtede Haand foer voldsomt tilbage mod hans eget Bryſt; han lod til at have gjennemboret ſig med en Daggert. Den høie Ridderſtikkelſe ſegnede pludſelig om i den Geiſtliges Arme, og et høit, deltagende Raab hørtes i den følgende Menneſteverimmel.

„Brav Karl!“ — mumlede Styrmanden og nikkede — „i Spigertønden vilde han ikke. Det var heller ingen Død for en ſmuk, høibaaren Herre, der turde tage en Dronning i Favn.“

Dronning Helvig laa uden Bevidſthed paa Dækket, underſtøttet af ſin bekymrede Hofdame og den gamle Huſhofmeſter. Men nu foer Jagten ſaa voldsomt mod Skibsbroen, at de fleſte Vaadsmænd tabte Ligevægten, og Huſhofmeſteren trillede hen ad Dækket.

Det varede nogen Tid, inden Dronningen havde ſaaet ſaa mange Kræfter tilbage, at hun kunde ſtige ud af Skibet. Ved ſin Hofdames Arm gif hun dog med vaklende Skridt gennem den lange Gade i Nyborg, medens Huſhofmeſteren endnu ſyſlede paa Skibet med Rarm og Hefte og med at bjerge Dronningens bortfloine Hovedbug. Helvig gif tauſ og bleg, ſom en Sovngængerſke, gennem den øde By, hvor der næſten ikke var et Menneſke at ſee; men da hun nærmede ſig den veſtlige Stadſport, ſtrømmede der en ſtor Mængde Menneſker ind ad Porten med vilde Raab og en oprørt Larm i forvirret Trængſel. Man veg til Side for den urolige Hob, ſom nu dog ſelv gav Plads for et ſtort, høitideligt Tog, der ſaae ud ſom en Ligſtare.

Det var en hel Del unge Ridderesmænd til Dels af Følqvards og Svend Trøsts Venner, som med almindeligt Bifald havde bortjaget Bagten og Stadsfogdens Svende fra Galgebakken og vilde have revet Følqvard af Bødlernes Hænder, næsten i samme Dieblif, da han faldt for sin egen Haand. De dristige unge Riddere havde bemægtiget sig hans Lig. De vilde dog nu offentlig vise deres Agtelse for Drost Hessels ædle Søn, og at de anfaae hans Dødsdom for uretfærdig; de bare med stor Deltagelse det hædrede Lig fra Ketterstedet, medens de med Forbittrelse mumlede forvovne Ord mod „det nye Blodregiment.“ Kongens Navn hørtes med Trudsler, men Junker Ottos Navn med lydelig Hylдинг blandt de Misfornoiede.

Følqvards ædle Ridderfikkelse laa, med foldede Hænder over Brystet, paa Ligbaaren. I hans skjæffe, blege Ansigt var der et skjønt Udtryk næsten af salig Henrykkelse og Begeistring. Hans sidste Ord havde været: Kjærlighed og Frihed! Han havde høitideligt besvoret Dronning Helvigs og sin egen Ustyldighed og til sidst opfordret Folket og sine troe Venner til at gribe til Vaaben for Fædrelandets Frihed og det danske Ridderstabs Værd under Ebbejens Banner og med den ædle Junker Otto i Spidsen. Den gyldne Daggert, hvor med han selv havde befriet sig fra Stjændselsdøden, sad endnu som fastgroet i hans Hjerte og fæstede ved en Flig en blodig, sønderreven Damehandske til hans Bryst.

Paa Dronningens Bink standsede Ligtoget paa Gaden. Hun var allerede kjendt. Rygtet om hendes Ankomst var faret som en Lobeild gennem den lille Stad, og med Forbauselse betragtede man den blege, fremmede Dame, som Alle nu hvistede om var Dronning Helvig selv, der var kommen hid for at befrie sin Elsker fra Døden. Med vaklende Skridt traadte hun hen til Ridderens Lig og jant,

ligesom opløst af Smerte, ned paa Ligbaaren ved hans Side. Hun var i sin stumme Smerte besynderlig smuk. Hun boiede sit Hoved mod Folqvards blodige Bryst, og i det hun nu saae sin Brudehandske ved hans gjennemborede Hjerte, styrtede der en Taarestrøm over hendes Kinder, medens hendes Hoved stedse sank dybere ned mod hans Bryst. Ingen kunde see dette hjertegribende Optrin, uden for et Dieblik at glemme alle hadefulde Rygter om Dronning Helvig og føle den inderligste Medynk med den Ulykkelige, for hvem i dette Dieblik alle Stands-Forhold og alle Hensyn til Menneskers Dom syntes forsvundne. Med stille Kraft og Bærdighed reiste hun sig dog igjen fra Ligbaaren og gav Toget Tegnet til at drage videre, medens hun atter med vaklende Skridt, og støttet til sin deltagende Hofdame, fortsatte sin Gang ud af Stadsporten, hvor hendes Hushofmester, aandeløs af Skræk over hin mod al Hofflik stridende Gadescene, skyndsomst indhentede sin Hersterinde med Rejsefærmen og unddrog hende fra den nysgjerrige Almuehøbs Ledfølge.

Folqvard Lovmandsøns sørgelige Stjæbne og Dronning Helvigs tause Sorg ved hans Baare havde gjort et dybt Indtryk paa Enhver, der var Vidne dertil. Paa sin Rejse fra Sønderborg det følgende Efteraar, da hun endelig efter en langvarig Mægling havde besluttet sig til at vende tilbage til Kongen, og Uenigheden mellem dem syntes nogenlunde bilagt, besøgte hun i Nyborg Folqvard Lovmandsøns Grav og skjenkede Gaver til Kirken for hans Sjæl. Om hendes Sorg over Folqvard og den Hæder, hun viste ham paa Ligbaaren og ved hans Grav, heb det siden i Folkesangen om Folqvard Lovmandsøn:

„Aldrig hørte jeg en Ridderføn
 En større Ære mon faae:
 Dronningen udaf Danmark
 Hun selv for Vaaren mon gaae.“

„Det var Dronning Helvig
 Hun satte sig paa hans Grav,
 Tusinde Mark af det røde Guld
 Hun for hans Sjæl udgav.“

„Det var Dronning Helvig,
 Hun satte sig paa sin Hest,
 Saa red hun tilbage igjen;
 Men — Sorgen var hendes Gjest.“

Denne Folkefang til Folqvard Lovmandsøns Ære var siden i Aarhundreder en Yndlingsfang i Danmark. Den Deltagelse, hvormed ogsaa Dronning Helvig i denne Sang omtales, vidner om, at hendes Sorg over Folqvard og dadelstrie Forhold til denne hendes ridderlige Yndling paa en Maade har forsonet Folket med den ullykkelige Dronnings Brode og næsten bragt det til at glemme hendes lidenskabelige Grumhed mod den saa berhygtede Love Podesbusch.

Det var en kold Efteraarsaften sidst i October, da Dronning Helvig, efter et Mars Ophold paa Sønderborg, saaledes taus og sornrigfuld nærmede sig Bordingborg med den talrige Skare af Herrer og Damer, der med fyrstelig Pragt skulde erstatte, hvad der manglede i Glæde og Kjærlighed ved dette Indtog. Kongen var med sine Hofmænd og Riddere gaaet hende nogle faa Skridt fra Slottet i Møde og stod skjodesløs heldet til det saakaldte Borgeled ved Slottets Fruerlund, da Dronningen med sit Følge

nærmede sig. Droft Pödebusch og den fremmede Marst stode nærmest ved hans Side, og de fortsatte deres muntre Samtale, indtil Toget med Dronningen standsede uden for Borgeledet. Nu aabnede Hr. Pödebusch Ledet og blev ydmyg staaende med Hatten i Haanden, medens Kongen nærmede sig Dronningens Hest og hjalp hende ned af Sadlen. De hilse hinanden taus og koldt og gif nogle Skridt frem, uden at Noget af dem vilde afbryde Tausheden. Synet af Loves pyntelige Broder syntes at jage en isnende Dolk i Dronningens Hjerte, og hun gif ham stolt forbi uden at hilse.

„Velkommen, Dronning Helvig!“ — sagde endelig Kongen med bitter Spot i en ligegyldig Tone, i det de ærbødige Hofmænd drog sig noget tilbage — „har den skarpe Blæst bragt eders Dine til at rinde? eller har I maaske atter havt et rørende Optrin i Nyborg?“

„Jeg har seet Ridder Solqvarvs Grav og sørget for hans Sjæl“ — svarede Dronningen — „det vil man dog vel ikke regne mig til Forbrydelse?“

„Det er ikke Meer, end hvad en sølsom Dame skylder sin troe, standhaftige Paladin!“ — svarede Kongen bitter: — „han var jo min Formand i eders Gunst og eders allerlykkeligste Tilbeder.“

Helvig bleguede og taug, medens Kongen vendte sig spogende til Hr. Pödebusch, der lod, som han ikke havde hørt det korte Ordskifte mellem det gjenforenede Ægtepar.

Först da man var kommen op paa Slottet, og de stive Ceremonier ved Dronningens Modtagelse vare forbi, nærmede Kongen sig atter til hende, og de havde nogle Diebliffes Samtale uden Vidner.

„Har Solqvarvs Blod ei engang udsløttet eders lave Tanker om vort Forhold og min Ære?“ — spurgte Helvig i smertelig bebreidende Tone. — „Aldrig havde jeg

sat min Fod igjen paa dette Slot, havde jeg ventet mig en saadan Modtagelse!"

"Lad os ei begynde, hvor vi slap sidst!" — svarede Baldemar. — "Tanker ere toldfrie, Helvig! hvad enten de ere høie eller lave. — Hvad der er skeet, vil vi glemme eller slaae Streg over! — I alt Fald — vi er kvit, mener jeg — selv om Folqvard var en Engel. Han faldt jo for sin egen stolte Haand og vilde ei engang oppebie vor Benaadning. I er for hans Skyld bleven til en Fabel blandt Folket. I kan endnu blive en rørende Heltinde i vore Gadeviser, trods Hædersdrapet om Badstuen. I har tænkt meer paa Folker Spillemand i Nar, end jeg paa Lovelille. Det vidner det ærværdige Mafsyn, I medbringer. Tænk paa ham til Dommедag, om I vil! jeg tager mig ogsaa min Frihed — men forstaaen mig for at høre hans Navn!"

"Sig mig kun Gæt, min strenge Hr. Gemal!" — sagde Helvig med dyb Krænkelse — "saa skal jeg tie til Dommедag med, hvad der har gjort mig gammel i et Nar, som I saa artig bemærker. — Sig: var det alene for Helvigs Skyld, Folqvard saaledes skulde døe?"

"Hvorledes? gjør ei stort til Sagen — derfor maa Loven og min Drost svare. Hvorfor? er til Dels et Statsanliggende; dermed vil jeg ikke besvære Andre end mit Raad. Det er alvorlige Tider nok, Dronning Helvig! Lad os ikke gjøre os det surere end nødvendigt! Her maa falde mangt forvovent Hoved endnu, inden Baldemarenes gamle Throne staaer fast; men — uden for Raadet og Leiren og Retterstedet skal her være muntert! Kan vi ikke være glade, saa lad os i det mindste være kloge og ikke plage hinanden til Døde med kedsoommelig Sorg! Kun naar vi begge kan see mildt — vil vi sees!" Med disse Ord forlod han den stille, dybt krænkede Dronning, og hun be-

traadte nu atter sine gamle, mørke Børelser paa Bordingborg Slot i taus, taareløs Sorg.

„Ikke hun græd og ikke hun lo:
Saa mangefold var hendes Kvide.“

hed det om hende i Folkesangen, og Helvigs Sorg over Folqvard var saa stor, da hun første Gang saae Kongen igjen efter sin Yndlings Død, at hun næste Morgen fandtes i en næsten livløs Tilstand i sin Seng og i nogle Timer virkelig ansaaes for død. Rygtet om hendes Død af Sorg over hendes ridderlige Elsker har den medlidende Folkesanger endogsaa tilladt sig at benytte, som den romantisk-tragiske Slutning paa hin ulykkelige Kjærlighedshistorie mellem Drost Peder Hæssels Son og Dronning Helvig. Hendes Liv og lidet lykkelige Egtekab blev imidlertid siden, som bekjendt, af Bigtighed for Danmark og hele Norden; men Folqvards Ulykke forkortede upaatvivlelig hendes Dage, og Dronning Helvig skal aldrig have glemt Indseilingen til Nyborg og Synet af den troe Ridder paa Ligbaaren.

Nittende Kapitel.

De oprørste Yttringer, der havde fundet Sted ved Ridder Folqvards Død og Begravelse i Nyborg, vare ikke blevne Kongen ubekjendte. Til de urolige Hoveder, der kunde vente Folqvard Lovmandsøns Skjæbne, regnedes fornemmelig hans forbovne Lighærere, der horte til den misfornøiede jydskke Adels, for hvem Kongens vilkaarlige Indgreb i Ridderskabets Rettigheder med ethvert Brud paa Haandfæstningen var lovmæssig Grund til Opstand.

Siden Svend Trøst med hans Hustru var undkommen af Bordingborg Fangetaarn og vendt tilbage til Brattingsborg, var denne hans faste Borg ofte Samlingsstedet for de Misfornøiede. Agnete havde skjenket sin kjæffe Egtemand en Søn; men hans Kjærlighed og Faderlykke kunde ikke tilbageholde ham fra den ivrigste Deltagelse i de Misfornøiedes Planer. Efter Rytet om Nederlaget ved Kallundborg og den ophævede Beleiring af denne Borg, havde den utaalmodige Ungdom tabt al Tro til Landets Befrielse ved Kong Baldemar, uagtet Kongen kort derefter ved en statsklog Underhandling havde faaet sig Kallundborg afftaaet og med lignende Held inddrog flere af Kronens Slotte og Provindsjer. Folqvards Død paa Natterstedet havde gjort Svend Trøst rasende og i høieste Grad forøget alle de unge Adelsmænds Had til den nye Regjering. De sluttede sig til Hr. Bugge paa Hald og hans egenmægtige Venner. Om hvad de vilde, vare de vel ikke enige; men Svend Trøst og de, der med ham mente det bedst med Fædrelandet, havde Blikket henvendt til Sunker Otto og vilde endnu ikke opgive Haabet om at see hin ædle Prinds paa Danmarks Throne. Dog Otto selv forholdt sig stille paa sin Farbroders Slot i Kiel og modtog intet Besøg eller Forslag af de Misfornøiede, skjøndt han syntes at staae paa en spændt Fod med sin Broder og endnu ikke havde villet underskrive nogen formelig Affigelsesact.

Den, der imidlertid virkede gavnligt for Fædrelandet, var den troe, besindige Ebbesen. Ved sin overlegne Indflydelse dæmpede han Gjæringen i de urolige Hoveder og Hjærter, og — med sit faste, stadige Maal for Die, søgte han at samle den daadbegjerlige Ungdom under sit Banner til Kronens og Folkets Forsvar mod Landets fremmede

Tyranner, som Regjeringen endnu ikke kunde virke med Kraft imod.

En stormfuld Morgen sidst i October stod Svend Trøst i fuld Røstning i Borggaarden paa Brattingsborg, blandt sine Venner og en lille, udvalgt Krigerstare, der syntes færdig til Opbrud og beredt til et krigerst Foretagende. Svend Trøst havde sagt Farvel til Hustru og Barn og vilde stige i Sadelen, da han modtog et uventet Besøg af den djærve Biskop Jacob Split, der atter var paa Reisen til Ribe og havde lagt Veien om ad Brattingsborg i et vigtigt og hemmeligt Anliggende. Biskopen studsede, da han saae de krigerste Tilberedelser, og bad den unge Borgherre om en kort Samtale under fire Dine.

„Vogt Jer, min alt for raske Ven!“ — sagde stærke Mester Jacob, da han stod ene med Svend Trøst i Lønkamret — „vogt Jer for Dommerhværdet i den Salvedes Haand! og bøv Jer for den Almeægtiges Billie! Jeg kommer hid i Dag for at advare Eder for sidste Gang. Vil I ikke falde til Jøie for Den, der dog fører Spiret og Sværdet med Kette, vil det ei gaae Jer et Haar bedre, end det gik jer forvildede Ven og Stalbroder paa Nyborg Galgebakke.“

„Derfor maa vor Herre raade!“ — svarede Svend Trøst rolig. — „Jeg har aldrig kunnet følge noget andet Hoved og Hjerte, end mit eget, og dermed tænker jeg at slaae mig igjennem til min Død, hvad enten den bliver paa Valpladsen eller paa Skafottet. Jeg vil før døe paa Galgebakken som Ridder Folqvard, end paa Paradisjengen som Kong Baldemars Fader.“

„I er og bliver lige stiv, min gode Ven! hvor haardt I saa bliver knuget!“ — sagde Mester Jacob og rystede paa Hovedet. — „I har dog ikke lidt Mangel paa Herrens Tugt og Revselse, synes mig; men det batter kun

lidet paa os Kronjyder, kan jeg troe, naar vi ere forstotkede og forhærdede i Selvraadighed. Kan I da ikke see, det er den Almægtiges Villie, at vi skal bøie vore stive Nakker for denne Kong Baldemar og modtage Danmarks Frelse af hans Haand, hvad enten hans Bink behager os eller ikke? En dygtig Herre er han; det maae vi nu vel tilstaae; at han kan tage Borge med Staalhandske har han vist ved Korsør og Pedersborg; nu er han jo kommen i Storm over Strandfriserne, som den vilde Jæger. Han har jat Oprøerne i Skræk; han bærer med Føie Danmarks Løve baade i Skjold og Segl."

"Det er ikke ædelmodige Løve; det er lumste, grumme Leopard!" — svarede Svend Trøst heftig. — "Hvor kan I forsvare den Konge, som slog Haanden af vor store Ebbesen og forraadte sin ædle Broder? Er ikke hvert brugbart Middel ham lige ædelt? træder han ikke sin Haandsfæstning under Fødder hver Dag og foragter Tro og Love? Hvad kan Danmarks Ridderstab vente af Tyrannen, som domte Folqvard til Spigertønden? og hvorledes handler han med sine Egne? Sidder ei Otto der paa Kieler Slot som et Slags Statsfange? — Sukker den ulykkelige Dronning nu ei paa Sjøborg Fangeslot, fordi hun græd over Folqvards Lig, medens han selv holder til med den rygiste Hæx paa lille Gurre" —

"For sine Synder vil han gjøre Bod ved den hellige Grav" — sagde Bispen og trak paa Skuldrene. — "Dronningen har han jo besøgt og forligt sig med, vil man sige. Hverken af Love eller hendes Broder lader han sig lede i vigtige Ting. Hvad han vil, veed han selv. Dog — paa hans Fromhed vil jeg ikke sværge, og i de Stykker, han ikke duer, maa han selv see, hvor han kommer til Rette med Gud og sin Samvittighed. Det er hverken hans Ærlighed eller Trostab, jeg forsvarer, men hans Ret til

Kronen i Følge det lovmæssige Valg, item hans Regentflogskab og Dygtighed til at samle Folk og Rige. Dertil kunde Hellig Knud ingen bedre Hjælper i Nøden have sendt os."

"O ja" — svarede Svend Trost bitter — „han forstaaer helt klogelig at handle med Sjæle; det kan de solgte Estlænder vidne: det var Junker Ottos Arv og Hertugdøm, han solgte, brave, hengivne Undersaatter; men hvad gjør det til Sagen? Den tydske Orden betaler strax, og der skal Penge til at løskjøre Riget."

„Haardt, haardt, min brave Ven! det er Blodpenge" — sulkede Mester Jacob. — „Det er til visse tungt, Danmarks Lykke skal kjøbes med sliq Mynt. Mig huer den Handel ikke, hvad saa min fromme Biskop Svend har sagt dertil; det skeer jo med Ottos Samtykke, hedder det, og for hans Sjæls Saligheds Skyld, saa vel som for Kongens med samt hans Forfædres og Eftermænds Synders Eftergivelse, saafremt de nu blive delagtige i alle den tydske Ordens gode Gjeringer. Det klinger fromt nok; men Gud hjælpe os for den statsklogtige Fromhed! — Dog det kommer ikke os til at skruple over de Midler, vor Herre tillader. Det gaaer over vor Forstand, Søn! Vil den hellige og retfærdige Gud rive os ud af Ilden med en Leopardflo, maae vi sige ham Tak og ikke knurre, om den Klo end river os et lille Stykke ud af den selvraadige Bænde. Det er onde Tider, min gode Ven! Af den Slægt, der lever nu, giver jeg ikke Stort for Hælvten; men er der ærligt dansk Christenblod i Resten, kommer der vel en Gang en bedre Tid for vore Efterkommere."

Svend Trosts Opmærksomhed var i dette Dieblit henvendt paa et levende Maleri, der var oplyst af Morgensoolen, og som han kunde see gjennem en Rude i den mørke Vokammer-Alkove, der stodte til Fruerstuen. Det

var Agnetes deilige Ansigt. Hun knælede paa en Bøn-
stammel med sin lille Dreng og lærte Barnet at folde de
smaa Hænder mod Crucifixet. Nagtet hendes vemodige
Afskedstemning denne Morgen, gav dog Moderglæden og
hendes ægtefabelige Lykke hende en fortryllende Skjønhed;
hun lignede i dette Dieblis en af de mest beaandede Male-
res Afbildninger af den hellige Somsfru, som vil lære Jesus-
barnet at bede, medens det tilkommende Tegn paa hans
Lidelse staaer ham for Diet i et Syn.

„Nei, se dog en Gang, fromme Fader Bisp!“ — hviz-
stede Svend Trøst: — „Et skjønnere Alterbillede kunde I
aldrig ønske Jer at synge Glorie for i Ribe Domkirke.“

„Gud bevare Jer og dem, I har kjær!“ — svarede
Bispen med sagte Røst og bekymret Ansyn. — „Gid hin
skjønne Moders Billede ei alt for snart maa forvandles
til en forrigsfuld Enkes med et faderløst Barn! Jeg veed
hvad I og eders unge Venner tænke paa“ — vedblev han
og greb Svend Trøsts Haand — „men opgiv det, Søn!
det er Uret og Afsindighed. Ydmyg Jer for Kongen! spærg
ham Lydighed og Trostab! Erfarer han hvad man mumler
om, vil han komme med et Uveir over Eder, som over Fri-
serne, og lægge Brattingsborg i Grus; I kan selv komme
paa Hjul og Steile. Tænk dog paa Hustru og Barn,
om I ei vil tænke paa vor Herre og den Ulykke, I kan
bringe over Land og Rige med slikt Galtskab!“

„Hvo har sagt Eder, hvad jeg og mine troe Venner
tænker paa! Herre Bisp!“ — spurgte Svend Trøst forbausset.
— „Der er ingen Forræder iblandt os; det veed jeg.“

„Eti Andersen er kommen hjem fra Estland. Hans
lettsindige Søn horer til eders Venner og Fortrolige“ —

„Ja saa! Nu veed jeg Forræderen“ — udbrød Svend
Trøst harmfuld og slog sig for Panden — „jeg Dosmer,
som vilde troe Sønnen, naar jeg kjendte Faderen!“ —

„J kjender ikke Faderen ganske!“ — vedblev Bispen og fremtog et forseglet Brevskab: — „han vil frelse saa vel Eder, som sin Søn, hvis det er muligt. Dette Lønbrev har han givet mig til Eder. Hvad det indeholder veed jeg ikke; men det kan frelse eders Liv, hvis J selv vil. Det var hans Ord til mig for tre Dage siden.“

Svend Trøst aabnede Brevet. Det var skrevet med hin forhadte Kapellans Haand paa Bjørnsholm. Han læste det og blegnede.

„Er det Ting, J tør betro mig, og kan jeg her raade eller hjælpe, saa sig frem!“ — sagde Mester Jacob og lagde Haanden paa hans Skulder.

„Det er en Hemmelighed, fromme Herre! jeg vilde helst ikke vidst den. Kun Eder vil jeg betro den. Læs!“

Bispen læste det korte Brev og studsede. Der laa et Document deri, som han ogsaa gjennemlæste. Han saae med et høist betænkeligt Blik paa den unge, alvorlige Ridder og spurgte næsten med frygtfuld Røst: „Hvad gjør J? hvad siger J dertil?“

„Agnete være hvo hun vil!“ — svarede Svend Trøst — „jeg elsker hende lige hoit. Hun er lige ædel og ren, hvad enten hun skylder en Fyrste eller en Betler Livet; men klæber der en Plet for Verden ved hendes Fødsel, saa skal hun og Verden aldrig vide det. At Sti Anderssen ikke var hendes Fader, det vidste baade hun og jeg. Hun troede, hun var et fattigt, faderløst Barn af Sti Anderssens Slægt, som den snedige Hofmand af listige Grunde udgav for sit eget. Kan hun nu kun frelse mit Liv ved at ydmyge sig for Kongen, som hans milde Farbroders Slegfredatter — saa skal hun før see mig døe! Der ligger Beviset for den Bancere, som skulde redde mig fra Galgen.“ Med disse Ord kastede han Lønbrevet med Documentet, det indesluttede, i Kaminsflammen.

„Brav, min kjære Søn! det ventede jeg mig næsten af dig“ — jagde stærke Mester Jacob glad og knugede hans Haand eftertryffeligt: — „Vren er for dyr en Pris for Livet. Dog — vor Herre raader for Alt. Endnu er det vel kun Lustkasteller med eders Junker — og i Ridder Bugges Statsraad sidder I vel ikke blandt de aristokratiske Landsforrædere?“

„Nei, den stortalende Ridder paa Hald voldes til sidst vor Undergang. Han og hans Benner vil kun have deres Billie til Landslov og deres Fordel til Haandsæstning.“

„Men hvor vil I selv hen med de Spydstager, I har sat eders Ret i?“

„Til Ebbejen — til Skanderborgs Befrielse — i Folkets og Kronens Navn, Herre Bisp! det kalder I dog intet aristokratisk Landsforræderi, veed jeg“ —

„Nei, min Søn! det er en ærlig Sag, det tænker jeg at vise baade Ebbejen og dig!“ — svarede stærke Mester Jacob med en kjæk og glad Mine, i det han nikkede og klappede paa Sværdet, han bar under sin Rejsesappe. —

„Jeg trænger ogsaa til at røre mig lidt igjen. Vil Gud, skal I høre fra mig. Den, der følger Ebbejen, vil jeg forsvare for vor Herre, i hvad saa Kongen og al Verdens Statskonst siger dertil. Gud og St. Knud være med Jer!“

Derpaa forlod den kæmpestærke Bisp hastig Brattingborg; og Svend Trøst drog helt freidigt med sine Benner og Krigsmænd ud af Borgen, medens Fru Agnete stod paa Høienloftspvalen med sit Barn paa Armen og tilbandede dem et hjærligt Farvel med sin Hovedduk.

Det var nu det tredie Efteraar efter den mægtige Geerts Fald. I to Vintre og tre Sommere havde Ebbejen udholdt Feiden med hans Sønner. Hvert Foraar var han rykket i Marken med den lille, frivillige Bondehær, der med rørende Kjærlighed havde knyttet sin Skjæbne til

hans og ikke vilde erkjende nogen større Mand i Landet, end „ham, „der slog den fullede Greve“. Som Feltherre i denne Folkeseide, havde Ebbesen alt befriet en stor Del af Nørrejylland lige ned til Skanderborg, vel ikke i Kong Baldemars — men „i Folkets og Kronens Navn“, som var den fredløse Ridders og hans Benners Løsen, hvorpaa imidlertid ogsaa Prinds Ottos hemmelige Tilhængere kjendte hverandre.

Med de udholdende jydskt Bønderkarle og de raske, unge Riddere, der sluttede sig til ham, hævede Ebbesen saaledes Danmarks Selvstændighed og Frihed paa egen Haand, medens Kong Baldemar og hans Raad klokelig luskede Dinene for denne gavnlige Selvraadighed og selv udrettede Meer med Pennen, end med Sværdet, til at samle det adspalttede Rige.

Alle Helgens Dag, den første kolde Novemberdag i dette Aar (1342), holdt Ebbesen og hans Benner Guds-tjeneste under aaben Himmel i deres befæstede Leir uden for det af Holstenerne besatte Skanderborg Slot, som man i nogle Uger havde holdt strengt beleiret. Stemningen var lidenskabelig blandt Beleirerne. Ogsaa i denne Sommer havde Ebbesen forøget sin Feltherreberømmelse og den Tillid, hvormed Syderne fulgte ham. Især havde hans Seier den anden Mai ved Skjerna i Ringkjøbing-Eggen været af Bigtighed, da han derved havde forhindret Geerts Søner i at besætte Lundenæs, der, ligesom Skanderborg, var en af Kronens vigtigste Lehusborge. Dog Tjendens Magt var endnu truende i Sylland. Grev Henrik var en Modstander, som intet Skridt veg, uden det var kjøbt med Blod; hver Seier, Ebbesen havde tilkæmpet sig over ham, havde kostet mangan brav Sydes Liv. Forbittrelsen mod de fremmede Volds mænd var under den langvarige og blodige Feide nu stegen til det Høieste. Den tydske Be-

sætning paa Skanderborg var stærk. Grev Henrik var ikke selv til Stede, men kunde hver Dag ventes at ville komme sin Hovding paa Slottet til Undsætning. Ebbesens Hær var ikke ubetydelig, og den lod til at ville erstatte ved Kampløst og Iver, hvad den manglede i Krigskonst og ordenlig Bevæbning. Næste Dag var bestemt til Skanderborgs Bestormelse, og i Beleirernes Gudstjeneste var der en frygtelig Alvor. Hele Hæren havde modtaget Sacramentet, og en Del unge Krigsmænd havde under dets Modtagelse hemmelig svoret at dræbe enhver Tjende, og ingen Forbarmelse meer at give eller modtage. Denne blodige Beslutning gjaldt ikke blot den tydske Besætning paa Skanderborg, men alle Tydske i Skanderborg-Egnen og det hele Land.

Ebbesen selv vidste dog endnu Intet om denne hans unge Krigsmænds Aftale. Han stod, tilhyneladende rolig, men med en usædvanlig Rødme paa sine brune Kinder, ved Svend Trosts Side, nærmest ved det paa Marken oprettede Græstørv-Altar og holdt paa sædvanlig Riddervis sine foldede Hænder om Hestet paa sit opadvendte Sværd, medens Evangeliet læstes fra det grønne Altar og Krigernes dybe Amen gjenlød over Skanderborg So. Den Geistlige, der forrettede denne usædvanlige Gudstjeneste, var den nidkjære Biskop Svend fra Aarhus. Han var samme Dags Morgen kommen til Leiren og havde haft en lang, alvorlig Samtale med Ebbesen, som han paa sin heftige Viis havde opfordret til at forlige sig baade med Kongen og sin Gud. Han havde priist den Hvimodighed og Trostfab, hvormed den fredløse Ridder og forskudte Undersaat dog saa utrættelig vedblev at kæmpe for Landets Befrielse og Kronens Rettigheder; men han havde ingenlunde tilbagekaldt sin tidligere strenge Dom over Ebbesens Tyrandrab; han havde endogsaa negtet ham Kirkens Ab-

solution, indtil han ydmyg og angerfuld erkjendte hin glimrende Daad for en Brøde. Ebbejen havde hørt derpaa med et noget stolt og roligt Smil, i stille Fortrøstning til sin Sags Retsfærdighed, og de vare fulgte tause med hinanden til Gudstjenesten, hvorved Bispen selv havde paataget sig Feltpræstens Forretninger.

Biskop Svend havde talt med Iver om Bod og Poenitentse. Han havde meddelt hele Hæren Sacramentet, uden at ane den blodige Beslutning, hvorpaa hine unge Krigsmænd mumlende modtog Høstien af hans Haand, som en hellig Bekræftelse. Ebbejen selv var den Eneste, som Bispen ved Sacramentets Uddelelse var gaaet forbi. I Spidsen for sin Hær havde Ebbejen bøiet sine Knæ ved Græstørv-Altret under Sacramentets Uddelelse; men Bispen syntes ikke at have seet ham.

Gudstjenesten var endt. Ebbejen traadte ind i sit Feltherretelt med Biskop Svend. Der laa en mørk Sky over den skjæffe Hærførers Ansigt, og der var en Uro og Harm i hans Sjæl, som han ikke kunde dølge. „Det er anden Gang, I negter mig det Høihelligste, Herre Bisp!“ — sagde han med dæmpet, fast bævende Stemme. — „Jeg havde jo dog bøiet mit Knæ med Ydmyghed og Andagt. Niels Ebbejen ventede ikke at være uværdigere til den hellige Naadegave, end den ringeste Svend i hans Leir. Hvi har I gjort mig Dette? Biskop Svend!“ — vedblev han med et smerteligt Udtryk af den dybeste Krænkelse — „maae nu ikke mine Krigsmænd ansee mig for en ugudelig og forhærdet Synder og tabe den Tillid til Guds Bistand under mit Banner, som vi nu meer end nogen Sinde behøve?“

„Den, der ikke vil angre sin største Synd“, — svarede Bispen — „kan jeg aldrig paa mit hellige Embedes Vegne

meddele de hellige Naadegaver, ei engang in articulo mortis — ei engang i eders Dødsstund, forblindede Ven!”

„Det var haardt“ — sagde Ebbesen mørk — „det var næsten grusomt, Herre Bisp! Hvo siger Eder da, at mine Krigsmænd har bekendt Eder og angret Alt, hvad I kalder Synd og Brøde, inden I meddelte dem deres Synders naadige Forladelse og det høihellige Sacrament?”

„Hvad Ingen kan sige mig, veed den Alvidende“ — svarede Bissen med streng Ro — „og den Almægtiges Arm vil ikke lade den uangrede Synd ustraffet. Hvo der uværdig har annammet hin hellige Gave, har ædet sig selv Død og Fordømmelse.“

Man hørte nu en larmende Jubel i Leiren, og Svend Trøst traadte hastig ind i Teltet. „Veed I det? Fader Ebbesen!“ — raabte han glad: — „Nu skal det faae Klem! faae vi nu ikke Bugt med Tydsken, skeer det aldrig i Evighed“ — —

„Næst Guds Bistand, skeer det vel, min Søster søn!“ — svarede Ebbesen — „men Dagen og Timen staaer i Guds Haand. Hvad er her paa Færde?”

„I kom i en god Stund, Biskop Svend!“ — vedblev den ivrige Ridder. — „Nu har I dog gjort os noget Godt, for alt det Onde, I har tilføiet os i de Stores Raad. I har gjort en god Gjerning, som I dog neppe tænkte paa. Eders Betsignelse har sat hele Hæren i Flamme. Nu skal der ikke komme en levende Tydsker fra Skanderborg i Morgens, saa sandt vi Alle vil være salige og holde vor Herre og St. Knud, hvad I har givet os Sacramentet paa med alle Helgenes Betsignelse.“

„Forbarmende Gud! hvad er Dette?“ — udbrød Bissen yderst bestyrtet, og Svend Trøst fortalte nu ham og Ebbesen hvad han selv og hans unge Venner hemmelig havde lovet Gud og St. Knud, i det man nedspøelgede den

hellige Høstie under Gudstjenesten, og hvorledes i dette Dieblif hele Hæren med stor Iver havde lovet og svoret det Samme.

Bispen var blegnet; men Blodet var faret Ebbesen til Kind og Hænde.

„Nu vel, i den retfærdige Guds Navn!“ — sagde Feltherren og nikkede med en frygtelig Ro og Fasthed — „er det Folkets egen uroftelige Villie, skal det nu ogsaa være min, saa sandt jeg haaber at blive salig uden Absolution og Sacrament af Biskop Svends Haand! Det er og bliver dog til sidst vor eneste Redning — vi eller Tyrannerne maae døe — der skal ikke længer spares Blod iblandt os — det er en Udryddelseskrig“ —

„Forfærdelige Mennesker!“ — raabte Bispen. — „Er I Christne? Er det den Mildhed og Forbarmelse mod Fjender, der skal adstille christne Krigsmænd og ridderlige Helte fra vilde Hedninger og Barbarer? Det er ikke Tap- perhed — det er Grusomhed. Det er ikke ædel Fædre- landskjerlighed, men lav Hevngjerrighed og Blodtørst. Har I nu selv misbrugt Helligdommen i slikt vanhelligt og ugudeligt Sind, saa skal visselig den Velsignelse, jeg i Dag har lyst over eders Hoveder, blive til“ —

„Ti, for eders egen Saligheds Skyld, Herre Bisp!“ — afbrød Ebbesen den fortørnede Prælat og greb voldsomt hans Haand. — „Jeg har ikke vidst hvad vore brave Landsmænd i deres Iver har besluttet og saa hoitidelig indviet sig til — jeg vilde have fraraadet det, havde jeg vidst det; dog nu, det er skeet, staaer det ei til at ændre. Eden kan kun den hellige Fader løse dem fra. Her er langt til Rom, men kort til i Morgen. Det er nu min Pligt, som Feltherre, at benytte denne Stemning og Kri- gernes Begeistring til at gjøre Ende paa denne Feide; den har længe nok fortæret Landets Marv.“

„En uchristelig og ugudelig Ed skal intet gudfrygtigt Menneske holde og ingen ærlig Mand benytte, om han saa derved kunde frelse al Verdens Kroppe fra Baand og Lænker!“ — vedblev den ivrige Bisp. — „For Legemet's Frihed skal I ikke sælge Sjælens dyre Fred og Salighed eller gøre Jer til Hævners og Djævelens Trælle! Selv vore arrigste Fjender skyldte vi Menneskelighed. Det er Ulykke nok, vi ei ere komne videre i Christenheden, end at selv vi, Evangeliets og den store Kjærligheds Forkyndere, maae tillade Krig og Blodstyrning for Guds og Retfærdighedens Skyld og selv Bisper maae gribe til verdslige Vaaben for det Hellige; det har jeg selv gjort formedelst Tidens Brøst; men jeg vilde fordomme min egen Sjæl — jeg vilde bede Herren slaae min bispelige Tunge med Lamhed — hvis jeg ikke her opløstede min Røst til Forbandelse over eders grusomme og uchristelige Forsæt“ —

„Det Ord skal falde tilbage paa eders Sjæl, Biskop Svend!“ — tog nu Ebbesen Ordet med mægtig Røst i et heftigt Udbrud ligesom af en længe næret, men tilbage-trængt Krænkelse. — „Var eders Christenkjærlighed større, end min, den Stund, I beseglede Forliget i Lybek og brød Staven over dette fredløse Hoved, medens I selv lystte Fred over eders eget?“

Det var som dette Ord af Ebbesens Mund slog Bisp'en med Forfærdelse: han stod et Dieblik ligesom ydmyget og sønderknust for den fredløse Fædrelandsbefriers Dine. „Har jeg syndet mod Eder og Fædrelandet i de Mægtiges Raad,“ — tog han nu jagtmælet Ordet — „har jeg en Stund selv ladet mig forblinde af Fristeren, som siger: Dødt er Godt, naar det skeer for det Gode — staaer jeg ogsaa selv besmittet for Guds Nafn med disse onde Tidens Spedalskhed, fordi jeg vilde gribe ind i Urenheden med syndig Haand og bortrive den — Gud er min Dom-

mer — jeg bøier mig for hans revsende Haand, naar den rammer — men“ — vedblev han og hævede Hoved og Røst med bispelig Værdighed — „fordi jeg selv er en Synder, skal jeg ikke lovpriise Synden. Jeg kan ikke vandre gennem de Blodtørstiges Leir og sige: Eders Iver er christelig og retfærdig — myrder kun de Overvundne for Føde! Jeg kan ei sige til min Menighed i Dag: Eders Gudsfrøgt var sand og saliggjørende — I har ærlig modtaget Forsoningens Pant — værer kun ubarmhjertige! og hader hver Fjende til Døden!“

„Hvad forlanger I da? I fromme Mænd!“ — svarede Ebbesen harmfuld og stødte utaalmodig Sværdet mod Jorden — „skal vi lade os søndertræde af Tyranner og staae dem? skal vi lade os myrde og spare Mordernes Liv? — skal vi lade os fortære af Dgler og ikke udrydde dem? Hvad vil de her, disse ubudne Plagegjester? Lad dem flye, hvis de ei vil begraves her! Det er en falsk Fromhed, at lade sig flaae uden at knye. Det er et usfelt Folk, der ei vil udrydde sine Undertrykkere. Modværge er ingen Ubarmhjertighed — og Kamp mod Dødsfjender ingen blodtørstig Grumhed. Vi hade ikke deres Sjæle, fordi vi flaae deres Legemer ihjel. Lad dem blive saa salige, som de kan, i den anden Verden! her vil vi have Fred for dem og begrave dem i christen Jord. Meer kan de ikke forlange. Vi fordre det jo ikke et Haar bedre af dem. Liv mod Liv! det er baade ærligt og ridderligt. Ved I for de Sjæle, her fare fra Skanderborg i Morgen, Herre Bisp! hvad enten de ere tydske eller danste! men forlad i denne Stund min Leir! og vov ikke med et eneste Ord at svække Krigsfolkets Mod og Kamplyst i eders utidige Fromhedsiver!“

„Bortviser I en Herrens Tjener som en Spedalsk af eders Leir, fordi han taler Sandhed og Guds Ord, hvor

„I heller vilde høre Løgn og Djævelens Tale?“ — udbrød den fornærmede Bisp atter med brændende Nidfærhed. — „Belan! jeg gaaer, og I seer mig aldrig meer i Verden. Hvo af os To der først skal staae for Guds Domstol, veed jeg ikke“ — vedblev han med en besynderlig Ild i det oploftede Blik — „men det veed jeg: Eders Time kan ikke være langt borte, I selvbestiftede Tyrstemorder og Bloddømmer! Den, der ei vil tage mod Herrens Tugt og Formaning, skal bortrykkes i sine Synder uden Bod og Syndsforladelse. Hvad Blod her uden Nødvendighed udøses, skal strige til Himlen mod Eder, forvovne Mand! I, som har gjort Indgreb i den Almægtiges Dommerrret og vrifstet Hevnersværdet af Dødsenglens Haand! Den Blodtanke, I nu billiger, skal falde som et brændende Blodhav over eders Sjæl. — Den Vanhelligelse, man her har gjort min bispelige Haand delagtig i, hvor jeg stod som den evige Forsonings Bebuder — den Synd mod den hellige Mand skal hverken bringe Eder Lykke eller Belsigelse eller Seier. Jeg gaaer; men hvad jeg har sagt Jer her i den Herre Zebaoths Navn, det vil jeg udraabe i eders Leir med den Mægtiges Røst, som udsendte mig blandt disse døbte Hedninger, om I saa vil lade mig stene derfor, som de Sandhedens Vidner, der gif forud gjennem Forsmædelsen til Martyrkronen!“

Med disse Ord forlod den fortørnede Prælat Felt-herreteltet. Ebbesen blev staaende mørk og betænkelig med sammensflettede Arme og stirrede mod Jorden. Svend Trøst saae forundret paa ham og ventede en streng Befaling mod den farlige Bisp; men Ebbesen opløstede sit Hoved i Sollyset med en besynderlig Ro og Klarhed i det faste, bestemte Blik. „Følg efter ham!“ — sagde han — „ledsag ham gennem Leiren! han skal drage fredhellig her fra, som den store Herres Udsending, han ei forstaaer,

men hvis Villie han, som et blindt Redskab, dog har maattet fuldbyrde. Lad denne Bisp nu kun forkynde os Død og Ulykke! — Livet og Seiren er i den Retsfærdiges Haand."

Svend Trost betragtede sin Morbroder med et stolt og kjærligt Blik og fulgte hastig ud efter Bispen. Den nidkjære Prælat holdt Ord; han red strax efter med sit lille Følge gennem Leiren, som en ildevarslende Profet, og holdt en rystende Tale for de forbausede Krigsfolk, der, uagtet deres Gru over Bispens Brede, dog ikke kunde begribe hvad Synd der var i, at ville slaae Tydsterne ihjel, naar man laa i Krig med dem.

"Bryd Jer ikke derom, brave Landsmænd!" — sagde Svend Trost, saa snart Bispen var helt ude af Leiren. — "Den Aarhus-Bisp er en from Guds Mand; det er sandt; men i vor Herres Raad sidder han dog ikke endnu. Lad os nu kun blive vort ærlige Forsæt troe, og i Morgen vise Bispen og al Verden hvad vi verdslige Tyder duer til!"

"Han har Ret! — det er der Mening i" — mumlede Tyderne, men syntes dog endnu noget betænkkelige over Bispens Ord.

"Nu traadte Ebbesen, med stille, høitidelig Alvor i Blik og Ansyn, ud af Feltherreteltet, og man klyngede sig om ham, for at høre hvad han sagde.

"Landsmænd!" — sagde han med høi og streng Røst — "hvad I har lovet Gud og St. Knud, med det høihellige Sacrament paa eders Tunge, det maae I visseelig holde, saa sandt I har eders Sjæl og Salighed kjær! om saa al Verdens Bisper vilde fordømme Jer derfor. Inden Sol gaaer ned i Morgen, maa Standerborg være i vor Magt, og enten vi eller vore Fjender være udslettede af Jorden. Det er alle Sjæles Dag i Morgen; paa den Dag skal alle Christne ihukomme de Døde. Maaeste

skal danste Mænd og Kvinder paa den Dag om hundrede Aar ihukomme vor Død og bede for vore Sjæle, naar Danmark er fri og ingen fremmed Hersker vover meer at plante sit Banner paa hint Taarn eller vande sine Heste i Skanderborg Sø. Liv og Død er i den Almægtiges Haand med Lykken og Seiren; men hvad enten vi seire eller falde, enten det bliver vort eller Fjendens Blod, her skal flyde — Danmarks Frihedstræ skal opvoxe af det Blod, og Grens favre Træ skal staae ved dets Side. I har lovet at seire eller falde i Morgen og intet Liv at skaane — det Samme lover jeg her for Eders og den retfærdige Guds Naahyn; men ærligt og aabent skal det gaae til, som det sømmer sig danske Mænd. Drag med Lurblæserne mod Borgporten, min kjælle Søster søn! Vebud Slottets Hovedsmand og hele Besætningen i denne Stund, at vi undsige dem Alle paa Liv og Død, og at det er deres eller vor sidste Dag i Morgen!”

Et larmende Bifaldsraab af Hæren ledsagede denne Feltherrens Befaling, og Svend Trøst begav sig strax, som Herold, hen mod Borgen og bebudede dens Hovedsmand og Besætning den store, alvorlige Undsigelse. Derpaa lod Ebbejen Alt berede til Slottets Bestormelse.

Tyvende Kapitel.

Da det blev Aften var der en høitidelig Stilhed i Leiren, i det enhver Krigsmand syntes at berede sig til Døden, medens dog det frimodige Haab om Lykke og Seier ikke var udslukt. I den kolde Novembernat brændte Bagtblusjene smukt blandt de mangfoldige Telte og kastede hist og her et Gjenfkin i Skanderborg Sø, medens Slottet stod

mørkt med de høie Taarne og Mure og kastede sin store Skygge ud over Søen i det svage, hemmelighedsfulde Ny-maane-Lys.

Bed Midnat gif Svend Trost stille gjennem Leiren og faae til Bagterne. Hans Blik dvælede ofte paa de klare Stjernebilleder paa den nordvestlige Himmel, der skrede fjernt hen over Brattingsborg og hans kjære Agnete. Han drømte sig et Dieblig hjem til den stille, velbekjendte Sovestue, hvor hun nu maaske slumrede urolig ved sin Førstefødtes Bugge og drømte om ham. Ogsaa til Nørre-ris fløi hans Tanke. Han syntes at skimte Nis Skovfrands som en sort Skyrand Norden for Skanderborg Sø, og han tænkte paa hvad Tidende Ebbejens Hustru og Børn monne spørge inden næste Midnat. „Store Gud! bevar hans Liv for Danmark og os Alle!“ bad han og foldede sine Hænder, i det hans Blik faldt paa Feltsherreteltet, hvor der brændte et enligt Lys, medens Bagten gif uden for som en Skygge.

Ebbejen havde kastet sig i fuld Rustning paa sit Felt-leie. Han vilde styrke sig til næste Dags vigtige Foretagende ved nogle Timers Blund; men Planen til Angrebet opfyldte hans vaagne Sjæl; hint Dptrin med den nidkjære Bisp havde ogsaa efterladt en Uro i hans Sind, som han ikke kunde bekæmpe, og han foldede nogle Gange sine Hænder heftigt med et smerteligt Blik mod det Stjernelys, der skinnede ned til ham gjennem en Rift i hans Badmelstelt. Han lod Lysen brænde og laa stille med aabne Dine, ligesom han vilde læse sin og Danmarks Skjæbne i de gaadefulde Stjerner over sit Hoved. Henved Morgenstunden laa han vaagen endnu og faae en lang, mørk Skikkelse i en rød Kappe liste sig Skildvagten forbi og træde ind i Teltet med hastige Skridt. Den dunkle Gjest faae ud som en af de Bødler, Grev Geert havde ført med sig til

Jylland; men han fastede Hætten af Hovedet, og Ebbejen kjendte sin dristigste Speider.

„Gonduls Nander hjælpe Jer, Herre! — den hellige Froten skulde jeg jagt“ — raabte den sorte Svend og fastede Rappen af sig: — „Grev Jernhenrik kommer Skanderborg til Hjælp med sex hundrede Ryttere — de kan være her inden Sol staaer op — og alle Tydsferne i hele Egnen er i Røre.“

Ebbejen var sprungen op fra sit Leie. „Godt!“ — jagde han — Geerts Søn skal finde mig vaagen! „Er du vis i din Sag? Wolle! har du selv seet ham? Er hans Magt ikke større?“

„Paa et hundrede Kvægstykker kommer det jo ikke an i denne Slagtetid, Herre! Er der ikke fleer end sex hundrede, færre er der ikke, saa sandt jeg har Glugger i Skallen! Jeg saa dem holde Raft uden for Horsens Porte. De vare komne i Hui og Hast fra Tjen. Jernhenrik saa ud som han havde slugt Sjællandsfarerne og vilde tygge Tyderne. Tag Jer i Agt for ham, Herre! han bærer Hærebilledet paa Brystet — hende fra Tkeho, I nok veed, og han har sin Faders lange Slire ved Lænden. I husker nok hvad der er gaaet om den Blodhevnkniv; havde I beholdt den, da jeg bragte Jer den, havde I nu været sikker“ —

„Di med din Overtro og hedenste Snak, Wolle!“ — afbrød Ebbejen ham og greb hastig Hjelm og Sværd. — „Du er ellers en flink Karl!“ — tilføiede han og lagde Haanden paa hans Skulder: — „du har været mig en tro Svend. Falder jeg i Dag, skal du arve min Stridshingst. Til Vaaben, alle Mand!“ — raabte han nu med mægtig Feltherreroft og traadte med draget Sværd ud af Teltet.

Snart var hele Leiren i Bevægelse, og da Solen stod op, blinkede over tre tusinde Sværd og Stridsøyer i den viftnok flet bevæbnede Bondehær, hvormed Ebbejen, med

Svend Trøst ved Siden, i Stormstridt rykkede ind mod Skanderborg Mure. Dog inden de naaede den yderste Befæstning og havde sat deres Stormmaskiner i Bevægelse, nedrullede Vindebroen over Slotsgraven. Porten til det beleirede Slot var aabnet, og hele Besætningen rykkede frem til et Udfald med deres høie Hovedsmand i Spidsen. Ebbeesen studsede ved dette uventede Syn. Besætningen var langt større, end man havde formodet. Der myldrede en vel bevæbnet Krigerstare ud af Skanderborg Slotsport, og deres Lurblæsere spillede Grev Geerts berømte Seierpsalme. Tjenden syntes indviet til den alvorlige Døds-kamp, ligesom de Danske, og de udviklede en Vaabenmagt der kunde maale sig med Beleirerne i aaben Mark.

„Til Nonnehjergtet!“ — bød nu Ebbeesen og forandrede øiebliklig sin Plan; han pegede med sit Sværd paa den anjelige Høide, der fra gamle Dage har dette Navn, men som i Geerts Volds hersker-Tid var bleven brugt til Kettersted for Oprørerne og kaldet Blodhjerget. Den laa med sit rødbrune Lyngdække høit over Skov og Sø med en fortryllende Udsigt og beherskede hele Egnen. Ved et Slag i aaben Mark tilbød denne Høi den fordelagtigste Stilling.

Mod Sædvane blev Feltherrens Bud ikke øiebliklig adlydt, og man lod til enten ikke at have forstaaet hans Mening eller maaske at ansee Stedet for ildevarslende.

„Til Nonnehjergtet!“ — gjentog nu Ebbeesen med streng Røst — „til Blodhjerget! der fra skriger mange troe Landsmænds Blod til Himlen — der fra skal vi udføre Guds Dom i Dag over de Dødsdomte!“

Nu forstod man ham og adlød med et Jubelraab og med vild Glæde. Noget Forvirring var vel opstaaet i Bondehæren ved den pludselig forandrede Bevægelse og den nye, vanskelige Slagorden, Feltherren befalede; men det lykkedes dem dog at indtage den fordelagtige Stilling

og besætte Nonnebjerg, inden den talrige Besætning fra Skanderborg endnu havde ordnet sig til Angreb.

„Det bliver en varm alle Sjæles Dag, brave Landsmænd!“ — sagde Ebbesen og red frem for Spidsen af sin murtætte Slagorden paa Skrænten af Høien. — „Lad os begynde den med stille Bøn for de Sjæle, der i Dag skal fare her fra, og med sikkert Haab om den Frihedens Aand, der skal befrie Danmark for Tyranner og Trældom, saa længe her er levende Sjæle tilbage!“ Derpaa steg han af sin Hest og bøiede sit Kne paa Høien under en kort og stille Bøn. Hele Hæren fulgte hans Exempel, og der var et Dieblif saa stille, at man neppe hørte et Aandedrag. „Gud og St. Knud vil være med os og Danmark alle Dage!“ — udbrod nu Ebbesen høit med begejstret Røst og svang sig atter i Sadelen. — „Det Folk, der vil udrydde hver Tyran og døe for sin Frihed, er ubetvingeligt. Lad Eder ikke forvirre eller rokke“ — vedblev han med et sikkert Blik over Kamppladsen — „om I end om en søie Stund see den sorte Jernhenrik fare mod os hist fra Horsensveien med alle dem, I har lovet Død og Undergang! Jeg veed, han vil komme som en Storm for at adsplitte os; men staaer kun fast som en Mur, til vi kan mødes, Mand mod Mand og Sværd mod Sværd, med dem Alle! Vi har delt Sol og Vind med Tjenden; vor Styrke er næsten lige; dog bliver end Tjenden dobbelt saa stærk, ingen Tydes Ryg skal han see, og, næst Guds Bistand, skal han hverken tvinge os eller Danmarks Rige. Kom eders Lofte i Hu, kjække Landsmænd! og Danmark skal ikke glemme os saa længe Nonnebjerg staaer. Her skal nu enten vi eller Danmarks Dødsfjender bide i Lyn-gen!“ Derpaa slog han op med Haanden. Under et tretusindstemmigt Hurraraab hvirvlede Ebbesens Trommer fra Blodbakken. Lurerne gjaldede paa een Gang i begge Hæere.

Med en Forbittrelse uden Mage istemtes Hærraabet, og det mærkelige Nonnebjerg=Slag begyndte, som hverken Danste eller Holster endnu i fem Aarhundreder har glemt. Det var et af de blodigste Slag i hin store Folkedamp for Danmarks Frihed, hvorved det danske Folk for alle Tider har lært hvor det rette Dannevirke findes mod Undertrykkere. Neppe mødtes Kastespydene og Slyngesten=Skjerne i Luften med Hvinen og Brag og sloge ned som Lyn paa Hærenes Skjoldtage, for Grev Fjernhenrik i sin sorte Rustning, i Spidsen for sin vilde, rasende Rytterstare, fløi Skanderborg Udfaldshær til Hjælp i en Sky af Støv og blinkende Landser fra Horsens=Beien. Han modtoges med et Jubelraab af sine Landsmænd. Hærraabet opløstedes paa ny; de kæmpende Masser tornede sammen med tordnende Baabenbrag — og nu blev Blodbadet grueligt paa begge Sider. Ingen veg en Fodsbred. Ingen gav eller modtog Staaansel. Solen steg høit paa Himlen; det blev Middag, og Ingen kunde endnu see til hvilken Side Seiren vilde helde. Ebbeesen og hans edsvorne Hær forsvarede deres faste Stilling og kastede Tjenden mange Gange tilbage; de indtog altid igjen hin fordelagtige Stilling, naar den stundom i Kampens Hidsigthed syntes tabt. Nonnebjergtet laa bestroet med Lig; men der laa fuldt saa mange ved Høiens Fod. Kampen fortsattes med utrættelig Iver, og Solen var nær ved at dale, inden Grev Henrik og Ebbeesen endnu vare komne hinanden saa nær, at deres harmlynende Blik og Sværd paa een Gang kunde mødes. En personlig Kamp mellem de vigtige Hærførere søgte baade de tyske og danske Krigere at forhindre.

Midt under den mest fortvivlede Kamp, da de Danste trængtes haardest, hørtes der et Glædesraab blandt Tyderne: „Se! se! stærke Mester Jacob! — Hurra! Skanderborg er taget!“

Ebbesen vendte sit Ansigt mod Slottet; den danske Rigsfane vaiede fra Murtinden, og den krigeriske Bisp fra Ribe holdt paa sin store Stridshingst paa Vindebroen ved det erobrede Slot, hvor han syntes at ordne sin Rytterfære, for at tage Del i Slaget. Dog Grev Henrik havde alt mærket dette Uheld: han havde opgivet Slottet, men affkaaret Bispens Veien derfra og saaledes omfløiet baade Slottet og Konnebjerg, at Bispens maatte nøies med sin Erobring og hverken kunde komme Ebbesen til Hjælp eller affkære Grev Henrik Tilbageetoget. Selv higede Geerts tappreste Søn kun med lidenskabelig Iver efter at naae sin Faders Banemand. Han kæmpede med en mageløs Kjæthed, og Navnet Fjernhenrik, som han siden sin Seier over Kong Baldemar ved Kallundborg nu almindelig hævdedes med baade af Fjender og Venner, viste han nu ogsaa at han fuldelig fortjente: intet Sværdslag syntes at bide paa ham; han sad i sin sorte Rustning, som støbt af Fjern, paa sin høie, pandsrede Stridshingst, og enhver Kriger, der kom ham nær, var Dødsfens. „Gjør Plads, I Daarer!“ — raabte han til Svend Trøst og de unge, dødsindviede Riddere, som endnu adstilte ham fra Maalet for hans Blodhevn — „Fjender I ikke dette Sværd? den store Geerts Aand er i dets Tunge — det hviler ikke før det har druffet hans Morders Hjerteblod — Plads!“ Det var som Sværdet virkelig førtes af en uovervindelig Magt: for hvert Slag flød der Blod; men den sorte Fjernmand sad selv urokket og som groet til Sædlen. Med det nedslagne Hjelmgitter og den store Guldfjæde med Madonnabilledet over Brystet, lignede han forunderlig sin mægtige Fader. Hvo, der havde seet hin berømte Feltherre i Slagene ved Gottorp og Dannevirke eller paa Tap-Hede og ikke vidste, at han nu var død og begravet, maatte troe,

det var ham selv, der nu atter svang det store Sværd, paa hvis Dd han vilde fæste Danmarks Krone.

Svend Trøst og de unge Riddere, der havde taget Sacramentet paa hint blodige Løfte, holdt sig tæt sammen og opdyngede en Skandse af Lig mellem Ebbesen og den rasende Grev Henrik. Endelig var hele hin indviede Skare falden undtagen Svend Trøst, der endnu med udmattet Arm foer mod Grev Henrik; men for et Slag over Hjelmhuen af Geerts tunge Sværd tumlede han af Sadelen paa den store Ligdyngge, og Grev Henriks Hingst sprang futsjende over ham og den blodige Skandse.

Til hvad der fra dette Dieblit foregik i Slaget var Svend Trøst kun et halbevidst Vidne.

Det var som hint Sværds slag havde slaget ham med Lamhed. Uden at føle Smerten af noget betydeligt Saar, befandt han sig i samme Tilstand, hvori han havde ligget magtløs og næsten sindsvag et helt Aar paa Bjørnsholm. Han følte kun et smerteligt Indtryk af en Hjelmhule i Tindingen; men det var ham ikke muligt at løfte en Haand og befrie sig fra den trykkende Ternhue. Han laa som begravet i den store Ligdyngge. Vaabenbraget og Slagets Bulder drøede forvirret i hans Øren mellem Dødsstrig og Seiersraab: ingen enkelt Lyd kunde han stjæle; dog syntes han med Forfærdelse at høre Ebbesens Navn udraabt med et Jubelstrig af Fjenden og et Veraab af de danske Bønder; men kort efter troede han at høre en Røst som af tusinde Stemmer raabe: „sterke Mester Jacob! Seier! Hevn for Ebbesen!“ Med disse Ord i Sjælen faldt Svend Trøst hen i hin næsten aldeles bevidstløse Tilstand, som han saa vel kjendte fra sin Vanmagts tid paa Bjørnsholm. Den pinlige Spænding opløste sig i dødelignende Ro, og han kunde høre den hele Verden forgaa omkring sig, uden at røre sig. Det var som det oprørte

Vesterhav brusede hen over ham med Dynger af flirrende Baaben, men med en stedse fjernere og fjernere Susen, til der til sidst blev stille om ham, som i en Grav, og han ingen Fornemmelse meer var sig bevidst.

Hvor længe han havde ligget i denne Bedøvelse, vidste han ikke; men det Første, han atter fornam, var den vemodige Lyd af en høitidelig Vigilie eller Bonpsalme for alle Sjæle. Han slog sine Dine op, og det var Nat. Den store, rolige Stjernehimmel hvælvede sig prægtig over hans Hoved; men han laa endnu paa samme Sted i den blodige Vigdynge. Slaget var forbi. Der var hverken Venner eller Fjender at see; men Nonnebjerget var som besaaet med Lig og knuste Baaben. Hift og her stønnede en Døende endnu svagt. Ved Siden af ham opløstede endnu et Par Hænder sig mellem Ligene med foldede Fingre, medens et halvt Faderwor afbrødes ved et Dødsstøt. Det var en af hans og Ebbesens gode Venner, den unge Ridder Frost, som havde været med paa Toget til Randers. Svend Trost vilde tale og sige ham Farvel, men kunde ikke; han vilde opløste sit Hoved, men det var tungt som en Sten, og det var som alle hans Lemmer vare døde. Nu hørte han atter hine fromme Vigilietoner. De vare komne ham nærmere, og han fik Die paa en geistlig Procession, som i den usædvanlig rolige Novembernat drog langsomt over Valpladsen med Fakler og Corpus-Domini-Skjærm *). En høi Mand i bispeelig Ornat gik under den røde Skarlagens-Baldakin med en Monstrans i sine foldede Hænder, medens han med dyb, dæmpet Røst ledede Alle-Sjæle-Dags-Vigilien for de Døde. Bispen var stærke Mester Jacob. Undertiden standsede Processionen ved en

*) Herrens-Legems-Skjærm, hvorunder Sacramentet bæres til de Døende.

Doende, som Bispen sagde nogle trøstende Ord og vederkvægede med en indviet Hostie, hvorpaa han drog videre og overlod den Doende til en Skare Krigsmænd og nogle Geistlige, der fulgte Bispen og hans Chorherrer med Bærebære og Saar-Lægemidler. Endelig kom Toget ganske nær til Stedet, hvor Svend Trøst laa; men man drog forbi, uden at bemærke ham; thi han laa nedtrykt mellem Ligene og kunde endnu hverken tale eller røre sig.

„Værlige Herre Bisp! hjælp mig! og jeg skal aldrig meer troe paa Gondulds Aander“ — bad en mat, jamrende Stemme ved hans Fod. Det var den sorte Svend, der var haardt saaret og med stort Besvær havde arbejdet sig ud mellem Ligene. Toget standsede, og Bispen nærmede sig med Monstransen.

„Nei, nei, fromme Herre!“ — bad den Saarede med doende Stemme — „bryd Jer ei om min sølle Sjæl! men se! der ligger min kjære, unge Herre, Svend Trøst! kan I kalde hans Sjæl tilbage, maa I gjerne lade min fare!“

„Er det dig!“ — sagde stærke Mester Jacob og nikkede deltagende — „der kan dog ogsaa være Trøst i en Hedning. Sorg vel for ham, Broder Thøger! hans Sjæl er ei saa sort som hans Afsyn.“

Medens den geistlige Saarlæge tog sig af Volle, der dog allerede havde opgivet Aanden, saae Bispen sig om blandt de mange Lig og belyste deres Ansigter med en Fakkell. „Herre min Gud! skal jeg søge den gjæve Svend Trøst her?“ — sagde han — „ak, nu er han bleven taus for hvad han tilforn var hørsøgt; men jeg kjender jo Ingen af Disse, og deres Sjæle ere alle henfarne.“

Svend Trøst kunde høre Bispens Røst; men han kunde med al sin Anstrengelse hverken mæle eller bevæge sig.

„Ak! saa skal jeg her vel ogsaa søge vor troe Niels

Ebbesens Lig" — vedblev Bispen bevæget — „falden er han; det vide vi jo, des værre! og denne alle Sjæles Dag vil huskes længe i Danmark; men Seier vandt han dog i sin Død: Wren og Balpladsen blev hans. Veder alle Begne her, mine Benner! findes Ebbesens Søster søn blandt disse Lig, kan Ebbesen selv ei ligge langt her fra; til at slæbe ham med sig paa Flugten og mishandle ham i Døden gav vi dem ikke Frist."

„Vi see ham ikke, Herre Bisp!" — sagde en af Bispens Svende — „men hør! hvad var det?"

„Ebbejen! Seier!" — lod en Røst blandt de Døde. Det var Svend Trøst, som ved Tanken om sin faderlige Morbroders sidste Bedrift fik saa megen Livskraft tilbage, som behøvedes til at udraabe disse Ord, hvorpaa han atter sank tilbage i sin stumme og lamme Tilstand.

„Svend Trøst!" — udbrød Bispen og opdagede ham. Den sorte Svend havde endnu i Døden omsavnet sin kjære Herres Knæ — men derved trykket ham dybere ned i Ligdhugen.

„Hjælp, hjælp ham, fromme Brødre! seer jeg ret, er her Livstegn" — vedblev den stærke Bisp og løftede ham med een Haand op i Klerkenes Arme.

„Se, se! Herre Bisp!" — raabte en Chordreng — „er det ikke Ridder Ebbesens Hjelm med Ornevingen, her ligger?"

„Herre min Gud! ja det var hans Hjelmklenod, den dristigste Ornejæl blandt Danmarks Riddere" — udbrød Bispen og forlod Svend Trøst — „det maa være ham selv, der ligger under Hesten."

Man fremtog en høi Ridder i fuld Rustning, men uden Hjelm; hans lange, blodige Haar flæbede til hans Ansigt. Bispen knelede ved Liget og tog det blodige Haar fra hans Ansigt — det var Ebbesen. Hans Rustning var

forhugget og hans høie Isse kvæstet gjennem den splintrede Hjelm. Dog hans Sværd var endnu som fastgroet til hans krummede Haand. Ved hans Fod laa et større, men sønderbrudt Slagsværd; det var Geerts berømte Tyransværd; dets brudte Od sad i Ebbesens Brynie og havde givet ham Banesaaret. Der var intet Livstegn at see. Det lod som Fjenden havde forladt ham i stor Hast, siden man ei engang havde givet sig Tid til at bemægtige sig hans Vaaben eller den Guldkapsel, han bar paa Brynstet med en Reliquie af Danmarks Skytshelgen.

Stærke Mester Jacob græd. Han bøiede sig over Helteliget med en stille Bøn. Chordrengene og de geistlige Ordensbrødre vare ogsaa dybt bevægede; de stillede sig med deres Fakler om Liget og istemmede nu, ved Nonnehjergets Fod under den stille, klare Stjernehimmel, en høitidelig Vigilie for hans Sjæl. Under de fromme, hellige Toner faldt Fakkellyset stærkt paa Ebbesens hjærve, blege Ansigt, hvoraf Bispen med kjærlig Omhu havde aftorret Blodet. Han var smuk i Døden; dog var der et Udtryk i hans Miner af Græmmelse eller Uro, ligesom han i sit sidste Dieblit havde nærret en lønlig Tvivl, som dette Liv ikke kunde opløse, eller følt et Savn, som ikke her kunde tilfredsstilles. Men det var nu som hans Ansigt under de dybe Vigilietoner stedse blev skjønnere og mildere; ethvert Udtryk af Tvivl og Smerte forsvandt, og Bispen blev med Forbauselse opmærksom paa denne Forandring. „Han lever!“ — udbrod han. — „Ik nei!“ — tilføiede han med et dybt Suk; men det var dog ligesom et Efterstin af Sjælens Lys endnu gled hen over det store Afsyn.

„Fred med dig, vor troe Ebbesen! den Fred, som overgaaer al Forstand og Begreb!“ — sagde Bispen med begejstret Røst og opløstede Monstransen for det stærkt oplyste Helteaafsyn. — „Har du noget Dieblit tvivlet om

Guds Naade og Barmhertighed, saa far nu hen i hans evige Kjærligheds Fred og tvivl ikke meer! Seg tør, paa mit hellige Embedes Begne, endnu i Døden tilfige dig dine Synders naadige Forladelse i den hellige Trefoldigheds Navn.“ Med disse Ord udtog han en indviet Hostie af Monstransen og lagde den i den Døendes lidet aabnede Mund — og nu var det for Bispens Vine som det bortfarende Sjøelelys, der ligesom med den sidste Livsfunkte glad og smertefri svævede hen over Heltens Nafyn, blev til et forklaret Udtryk, og hans Læber trak sig sammen over Hostien med et saligt Smil.

„Han er død som en Helgen — som en Martyr for Danmarks Frihed!“ — udbrød stærke Mester Jacob. — „Vil den hellige Fader ikke canonisere ham derfor, saa vil Danmarks Folk! — det er en Helgenglorie, der ei heller er at foragte. Løfter ham varlig op, kjære Venner! lader os føre hans Lig med sømmelig Være under Bøn og Sang til Slotskapellet! Han skal faae en hæderligere Forbefærd, end mangan Konge.“

Bispens Befaling blev strax sat i Værk og Processionen drog nu langsomt med Ebbejens Lig, med Fakkellys og from Vigiliesang, bort fra Nonnehjerget i den stjerneklare Nat, medens de andre Geistlige og Bispens talrige Svende fremdeles droge Omhu for dem, der endnu maatte være i Live paa Valpladsen, hvad enten de vare Venner eller Fjender.

Man talte to tusinde og to hundrede danske Lig, og ei af leiede eller lovtvungne Stridsmænd, men af frivillige Offere for Fædrelandets Befrielse. Den øvrige Del af Bondehæren havde, med nogle unge Riddere i Spidsen, forfulgt den adspalttede og flygtende Fjende. Antallet af Holstenernes og de tydske Soldkrigeres Lig var stort; men man begrov dem utalte under Blodbakken, hvorfra Steilen

fra Geerts Boldssherfertid blev nedstyrtet, og som siden ikke bar andet Navn end Nonnebjerg. Dalen neden for blev kaldt Seiers-Dalen.

Rygtet om Nonnebjergslaget og de Edsvornes Seier i Døden hørtes over hele Danmark med Forbauselse og Stolt-
hed. Dog ei blot paa Brattingsborg og Nørreris var der Sorg; men Budstabet om Ebbesens Død fyldte alle troe danske Hjerter med Bemød og forøgede Folkets Væng-
sel efter den Gjenforening i Kjærlighed og Frihed, hvorfor Ebbesen havde levet og var falden med Ære.

Det var en mild, sjon Maimaaneds-Morgen, otte Aar efter Nonnebjergslaget ved Skanderborg. Under Ebbe-
sens Eg paa Nørreris Bold, hvor hin alvorlige Feltherre saa ofte havde staaet og tænkt paa Danmarks Befrielse, stod nu en mindre anselig, men kraftig bygget Ridders-
mand i fuld Rustning, med et djærvt og noget trodsigt An-
sigt, og saae med et opmærksomt Hovdingsblik ud over Egnen. Det var Svend Trost. Ebbesens Eg var endnu ikke ud-
sprungen, men den var behængt med friske Krands af Bogeløv og Fioler fra Borgvolden, som Fru Agnete og Ebbesens Enke med deres Børn havde prydet den med. Uden for Borgen blinkede en Landsestov i det omhuggede
Krat mellem mange hundrede Rustninger og kongelige Krigs-
mænd. En Mængde Krigsmaskiner stode opstillede ved Borg-
graven. Nørreris var beleiret. Udryddelsekrigen mod de Fremmede og den Folkevæbning paa egen Haand, som Svend Trost med sin djærve Morbroder havde staaet i Spidsen for, havde efter Nonnebjergslaget udbredt sig med almindelig Begeistring over hele Landet. Kongen havde ikke blandet sig dervi, men rolig fulgt sine statskloge Planer til at samle Riget og bringe de selvraadige Undersaatter

til Lydighed. Brattingsborg havde han bemægtiget sig, medens Svend Trost forsvarede Nørrevis. Hald var lagt i Grus. Den aristokratiske Ridder Bugge og alle oprørste Adelsmænd havde en streng Dommer i den stedse mægtigere Kong Valdemar. Ogsaa Ebbesens Frænder og Venner med Partigængerne for Prinds Otto vare under streng Forfølgelse. De havde mange Tilhængere blandt Folket og Svend Trost havde besluttet at forsvare Ebbesens Fædreneborg og Familie saa vel som sig selv med Hustru og Børn til det Yderste. En almindelig Landeplage havde dog standsjet alle Foretagender. Den sorte Død, der var faret over hele Europa, havde ogsaa i de to sidste Aar hærjet Danmark, og Nøden havde været stor i Landet. Paa det allerede længe beleirede Nørrevis var man dog bleven fri for Pesten, medens Beleirerne uden for ofte bortrykkedes og afløstes. Paa Borgen havde man ikke under Beleiringen hørt Tidender fra det øvrige Danmark. Svend Trost saae betænkelig paa de kongelige Krigsmænds Fremskridt og kastede et bekymret Blik ud over Landet. I Glandsen af de milde Foraarsstraaler nærmede der sig et ridderligt Tog med et lueforgylt Kors og den hellige Tomfrues Billede paa Banneret. I Spidsen for de sortklædte Krigere red en høi, skjon Stikkelse i sort geistlig Ridderdragt med en hvid Kappe over de smækkre Skuldre. Paa Kappens venstre Side var den tydske Ordens sølvindsfattede Kors fjendeligt. Det var Prinds Otto, der kom, for i Kongens Navn at ophæve Beleiringen af Nørrevis og forkynde Ridder Svend Trost af Brattingsborg med Ebbesens ædle Slægt Fred og Tryghed under Danmarks Krone. Kun under denne Betingelse havde Prinds Otto med Frihed og Glæde underskrevet den Afvigelsesact, intet Fangenskab og ingen Trudsler havde kunnet aftvinge ham. Hvad han for længst med høimodig Resignation havde

besluttet i sin Sjæl, til Danmarks Frelse og Kronens Betyggelse, naar han saae sin Broder dygtig til at samle Land og Rige, det havde han nu ikke længer betænkt sig paa; og han havde formelig frasagt sig „al Tiltale til Danmarks Rige“. Han var nu paa Veien ud af Landet og paa sit længe paatænkte Riddertog mod de Bantroe under Korsjets hellige Banner. Blandt hans Svende red en graahærdet Krigsmand, med et simpelt sort Kors paa sin Rytterkappe. Det var den gamle, troe Arvid Smaalænding, som vilde følge sin kjære Herre paa det hellige Tog.

Den stille, fyrstelige Ordensridder bragte tillige den glædelige Tidende til Ebbesens Fædreneborg, at Pesten var ophørt og Fjenden helt udjaget af Danmark. Ebbesens og hans Konnebjergheltes Aand, der havde begejstret Sjællænderne og alle Danske, havde endelig ogsaa bragt Kongen til at forene sin Magt med Folkets. Det store Befrielsens Værk var fuldbragt: Danmarks Rige var samlet, og Skaaningerne fastede sig atter glade i deres forsonede Landsmænds Arme. Glæden var stor paa Nørreis. Svend Trost omfavnede den ædle Korsridders Kne og førte ham ind med sig paa Borgen, hvor den lykkelige Fru Agnete og Ebbesens ædle Hustru med deres Børn modtog ham som en Trøstens og Betsignelsens Engel. Hvad der især syntes at bevæge den høie Gjest dybt, var Synet af Ebbesens alvorlige Sønner og deres stille Moder, der sagde ham et rørt, hoitideligt Tak i Ebbesens Sjæls Navn, og i alle de danske Hjerters Navn, hvis Haab han i Nøden havde været, og som skyldte ham en kjærlig Ihukommelse alle Dage.

Prinds Otto af Danmark forsvinder fra denne Stund, ligesom en skjon, forbifarende Aand, af disse Rigers Historie. Hvad Del han siden har taget i de fromme Dr-

densbrødres Bedrifter og i Verdens ydre Begivenheder, er ubekjendt.

Hvad alle Danste havde sukket efter og hvad Svend Trøst havde drømt om hin stille Høst-Nat, da han fulgte den ulykkelige Kong Christophers Lig under Fakkellys og Stjerneglimt gennem Sorø Klosterstov — det var nu Alt-sammen kommet, om end anderledes, end det trodsige, unge Hjerte havde ønsket sig det, saa dog langt lykkeligere for Danmark, end nogen besindig dansk Mand i hin mørke Tid havde kunnet vente.

Biskop Svend var død af Pesten, og mange troe, brave Danste med ham; men megen Slethed var ogsaa udryddet; mange ryggesløse Mennesker vare omkomne eller bortdragne med Flagellanternes vilde Sværme. Det var som Luften i Danmark efter den jammerlige Christophertid var renset. Den nye, lykkeligere Dag i Norden var begyndt, der for den følgende Slægt blev til en glimrende Middagsglands og kastede sit Lys paa en tredobbelt Krone.

